Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

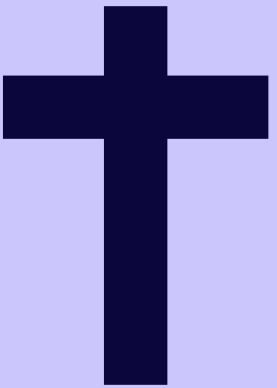

he Holy Bible in Norwegian Bokmål: Biblica® Open En Levend Bok: Det Nye Testamentet

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

The Holy Bible in Norwegian Bokmål: Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

copyright © 2005 Biblica, Inc.

Language: Norsk: Bokmål (Norwegian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™
Biblica® Open Norwegian Living New Testament™
Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.
Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”
Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:
Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™
Biblica® Open Norwegian Living New Testament™
Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).
If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/contact-us.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Apr 2023 from source files dated 14 Apr 2023
0b077d0f-c401-5e62-a271-25c6e0777d0b

Contents

MATTEUS 1
MARKUS 77
LUKAS 126
JOHANNES 204
APOSTLENES GJERNINGER 260
ROMERNE 331
1. KORINTER 364
2. KORINTER 396
GALATERNE 416
EFESERNE 428
FILIPPERNE 439
KOLOSSERNE 447
1. TESSALONIKER 455
2. TESSALONIKER 461
1. TIMOTEUS 465
2. TIMOTEUS 474
TITUS 480
FILEMON 484
HEBREERNE 486
JAKOB 512
1. PETER 521
2. PETER 531
1. JOHANNES 537
2. JOHANNES 545
3. JOHANNES 547
JUDAS 549
Johannes' åpenbaring 552

Evangeliet etter Matteus

Slektstavlen til Jesus

1 Dette er forfedrene til Jesus Kristus*, den lovede kongen,
som var etterkommer til kong David og Abraham:

2 Abraham, Isak og Jakob var far til Juda og brødrene
hans. Videre fulgte:
3 Juda og Peres, som var tvillingbror til Serah,
og moren het Tamar. Så kom: Hesron,
4 Aram Amminadab, Naksjon,
5 Salmon, Boas, og moren het Rahab.
Etterpå finner vi: Obed, og moren het Rut, Isai, som ble
far til
6 kong David.

Salomo, som var sønn til Batseba, enken etter Uria.
Videre:
7 Rehabeam, Abia, Asaf,
8 Josafat, Joram, Ussia, 9 Jotam, Akas, Hiskia,
10 Manasse, Amos,
11 Josia, som var far til Jojakin og hans brødre,
som ble født ved den tiden da folket ble ført bort til
fangenskap i Babylon, og Jojakin.
12 Etter å ha blitt ført bort til Babylon, fulgte: Sealtiel,
Serubabel,
13 Abiud, Eljakim, Asor,
14 Sadok, Akim, Eliud,
15 Eleasar, Mattan, Jakob,
16 og Josef. Josef var mannen til Maria og hun var mor
til Jesus Kristus.

17 Disse personene utgjør 14 slektledd fra Abraham og
fram til kong David, 14 slektledd fra kong David og fram
til tiden da jødene ble ført bort til Babylon og 14 slektledd
fra epoken i Babylon og fram til Jesus Kristus.

Jesus blir født

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".

18 Da Jesus Kristus ble født, gikk det slik til: Hans mor
Maria var trolovet og skulle gifte seg med Josef. Men
allerede før de var gift, ble hun med barn ved Guds Hellige
Ånd.† 19 Josef, hennes kommende mann, så da ingen annen
utvei enn å skille seg fra henne i stillhet. Han ville leve etter
Guds bud, men ønsket ikke å skjemme ut Maria offentlig.‡

20 Mens han fortsatt grublet på hvordan han skulle løse
problemet, viste en Herrens engel seg for ham i en drøm.

Engelen sa: "Josef, du som er etterkommer av kong David,
du skal ikke nøle med å gifte deg med Maria, for det barnet
hun bærer, er blitt til ved Guds Hellige Ånd. 21 Hun skal
få en sønn, og du skal kalle ham Jesus, for han skal frelse
folket sitt fra syndene deres.§"

22 På denne måten ble det som Gud hadde forutsagt ved
profeten Jesaja, til virkelighet: 23 *"Lytt! Den unge jenta skal
bli med barn og føde en sønn, og de skal kalle ham Immanuel,*
som betyr 'Gud er med oss'."*

24 Da Josef våknet, gjorde han som engelen hadde gitt
beskjed om, og han giftet seg med Maria. 25 De hadde
imidlertid ikke noe seksuelt samliv før sønnen var født.
Josef ga ham navnet Jesus.

2

Astrologer fra Østen hyller Jesus

1 Jesus ble født i byen Betlehem i Judea mens kong
Herodes regjerte. Etter fødselen kom noen astrologer fra
Østen til Jerusalem og spurte: 2 "Hvor er jødenes konge
som nylig er født? Vi har sett stjernen hans gå opp i vårt
eget land og har kommet for å hylle ham."

3 Kong Herodes ble fullstendig vettskremt av spørsmålene
deres, og hele Jerusalem begynte å summe av rykter.
4 Han kalte derfor sammen folkets øversteprester og de

† **1:18** Den jødiske trolovelsen var mer forpliktende enn vår tids forlovelse, og kunne bare brytes ved en skilsmisse, men noe seksuelt samliv fikk ikke forekomme. ‡ **1:19** Josef ville skrive under de nødvendige papirene for skilsmisse, men ikke la Marie bli dømt offentlig og bli steinet, som han kunne ha gjort. § **1:21** Jesus, som er den greske formen av navnet Josva, betyr "Herren redder". * **1:23** Se Jesaja 7:14.

skriftlærde* til et møte og spurte dem ut om hvor Messias†,
den lovede kongen, skulle bli født.
5 "I Betlehem i Judea", svarte de, "for Gud har sagt ved
profeten Mika:
6 'Du Betlehem i Judas land, du er slett ikke noen ubetydelig
by,
for en høvding skal komme fra deg,
en som blir gjeter for mitt folk Israel.‡' "
7 Da kalte Herodes i hemmelighet astrologene til seg på
nytt. Ved dette møtet lyktes det ham å få nøyaktig greie på
tidspunktet da de første gangen hadde sett stjernen. Han
sa til dem: 8 "Reis til Betlehem og let etter barnet. Når dere
har funnet det, må dere komme tilbake og fortelle det til
meg. Også jeg vil reise dit og hylle barnet."
9 Etter samtalen med kongen ga astrologene seg av sted.
Den stjernen de hadde sett gå opp i sitt eget land, viste seg
da på nytt for dem. Den gikk foran dem og stanset over det
stedet i Betlehem der barnet var.
10 Astrologene ble glade da de fikk se stjernen. 11 De gikk
inn i huset og fant barnet og moren Maria. Der falt de
på kne og hyllet ham. Så tok de fram skrinene sine og
ga barnet gaver. Det var gull, røkelse og myrra§. 12 Men
da de skulle vende tilbake til sitt eget land, reiste de ikke
gjennom Jerusalem for å gi rapport til kong Herodes. Gud
hadde i mellomtiden advart dem i en drøm, og derfor tok
de en annen vei hjem.

Flukten til Egypt

13 Da astrologene hadde reist sin vei, viste en Herrens
engel seg i en drøm også for Josef. Engelen sa: "Stå opp
og dra som flyktning til Egypt med barnet og moren. Bli
der til jeg sier i fra, for kong Herodes vil lete etter barnet og
forsøke å drepe det."
14 Mens det fortsatt var natt, ga Josef seg av sted til Egypt,
sammen med Maria og barnet. 15 De bodde der til kong
Herodes var død. Gjennom dette ble det som Gud hadde

---

* **2:4** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:4** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det greske ordet "Kristus" betyr også "den salvede". ‡ **2:6** Se Mika 5:2. § **2:11** Røkelse og myrra var velluktende plantestoffer som ble brukt i templet og ved kongelige brylluper. Gavene var et symbol på at Jesus er Messias, den lovede kongen.

forutsagt hos profeten Hosea, til virkelighet: *"Jeg har ført sønnen min ut av Egypt."*[*]

16 Herodes ble rasende da han forsto at astrologene hadde lurt ham. Han sendte soldater til Betlehem med befaling om å drepe alle guttebarn som var to år eller yngre. Ordren gjaldt både i byen og landsbygden i nærheten. Dette hadde sin grunn i at astrologene hadde sagt at stjernen første gangen viste seg for dem to år tidligere. 17 Gjennom Herodes sin grusomme handling ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt ved profeten Jeremia:

18 *"Ett rop ble hørt i Rama,*
gråt og høylytt klage.
Rakel gråter over barna sine og lar seg ikke trøste,
for de finnes ikke mer."[†]

Hjemkomsten til Israel

19 Da Herodes var død, viste en Herrens engel seg på nytt i en drøm for Josef i Egypt, og sa til ham: 20 "Gjør deg klar, ta med deg barnet og moren og reis tilbake til Israels land, for de som forsøkte å drepe barnet, er døde."

21 Josef vendte da straks tilbake til sitt eget land med Maria og barnet. 22 Men på veien hjem ble han redd, etter som han fikk vite at sønnen til Herodes, som het Arkelaus, nå hadde blitt konge i Judea. I en annen drøm ble han oppfordret til å reise til Galilea. 23 Familien bosatte seg i byen Nasaret. Gjennom dette ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt om Jesus ved profetene: "Han skal bli kalt en nasareer."[‡]

3

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Litt seinere begynte døperen Johannes å undervise ute i den jødiske ødemarken. Budskapet hans var: 2 "Vend dere bort fra synden og let etter Gud. Han har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk![*]"

3 Det var ham Gud talte om ved profeten Jesaja, da han sa:
"En stemme roper i ødemarken:
'Rydd vei for Herren!
Gjør stiene rette for ham![†]' "

---

[*] **2:15** Se Hosea 11:1. [†] **2:18** Se Jeremia 31:15. [‡] **2:23** Dette henviser til det profetene har skrevet om Jesus i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Nasaré kan også sikte til "neser", "skuddet" fra Isais stamme, se Jesaja 11:1, eller på "nasir", en person som lever avsides med Gud. [*] **3:2** På gresk: for himmelriket er nær. [†] **3:3** Se Jesaja 40:3.

4 Johannes hadde klær som var vevd av ull fra kameler.
Rundt midjen hadde han et lærbelte. Maten han spiste, var
gresshopper og honning fra ville bier. 5 Folk fra Jerusalem,
fra alle deler av Judea og fra hele Jordandalen, kom ut i
ødemarken for å høre ham tale. 6 Etter at folket hadde
bekjent syndene sine, døpte han dem i elven Jordan.
7 Da Johannes så at mange fariseere og sadukeere‡ kom
for å bli døpt, talte han strengt til dem og sa: "Dere
ormeyngel, tror dere at dere kan flykte bort fra Guds
kommende dom? 8 Nei, først må dere bevise at dere har
vendt dere bort fra synden ved å gjøre det som er rett.
9 Innbill dere ikke at dere kan slippe unna. Tenk ikke: 'Vi
er trygge, for vi er jøder, og Abraham er vår stamfar.' Jeg
forsikrer dere at det ikke hjelper. Gud kan forvandle disse
steinene til jøder! 10 Dommen henger over dere, øksen har
allerede begynt å hogge i trestammen. Hvert tre som ikke
bærer god frukt, skal bli hogget ned og kastet på ilden!
11 Den som erkjenner syndene sine og vender om til Gud,
skal jeg døpe med vann. Men det skal komme en som
er større enn meg. Han er så mektig at jeg ikke en gang
er verdig til å ta sandalene§ av føttene hans. Han skal
døpe dere med Guds Hellige Ånd og ild. 12 Det er han som
skal dømme verden. Han står klar til å skille de onde fra
dem som følger Guds vilje, på samme måten som bonden
skiller agnene fra hveten. Etter at han har renset opp på
treskeplassen, skal han samle hveten i laden, men agnene
skal han brenne opp i en ild som aldri slokner."

Jesus blir døpt

13 Jesus dro nå fra Galilea og kom til elven Jordan for å bli
døpt av Johannes. 14 Men Johannes ville ikke døpe ham.
Han sa: "Det kan ikke være riktig. Egentlig er det jeg
som burde bli døpt av deg." 15 Men Jesus svarte: "Gjør det
i alle fall, for vi må gjøre alt slik Gud vil ha det." Da døpte
Johannes ham.
16 Da Jesus hadde blitt døpt, steg han straks opp av vannet.
Himmelen åpnet seg og han* så Guds Ånd komme ned som
en due og stanset over ham. 17 En stemme fra himmelen sa:
"Dette er min elskede Sønn, han er min glede."

---

‡ **3:7** Fariseere og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. Fariseerne var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. Sadukeerne var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. § **3:11** Dette var en oppgave for slaver. * **3:16** Det er uklart hvem "ham" viser til, men i følge med Johannes sin fortelling om Jesus 1:33-34 så døperen Johannes hvordan Guds Ånd dalte ned over Jesus.

4

Jesus blir fristet av djevelen

1 Jesus ble av Guds Ånd ført ut i ødemarken for at
djevelen skulle friste ham. 2 I 40 dager og 40 netter spiste
han ingenting, og han ble til slutt sulten. 3 Da kom djevelen
til ham og sa: "Lag brød av disse steinene, dersom du
virkelig er Guds sønn!" 4 Men Jesus sa til ham: "Nei! Det
står i Skriften*: *'Menneskene lever ikke av brød alene, men
av alle de ordene som er fra Gud.†'* "
5 Litt etter tok djevelen ham med til Guds by, Jerusalem,
og stilte ham øverst oppe på tempelmuren. 6 Han sa: "Hopp
ned, dersom du virkelig er Guds sønn! Det står i Skriften:
'Gud skal befale sine engler om å beskytte deg.
De skal bære deg på hendene sine,
så du ikke skader deg mot noen stein.‡' "
7 Men Jesus svarte ham: "Det står også i Skriften: 'Du skal
ikke sette Herren, din Gud, på prøve.§' "
8 Etter dette tok djevelen ham med seg opp til toppen av et
høyt fjell og viste ham all verdens land og herlighet. 9 "Alt
dette skal jeg gi deg", sa han, "om du bare faller ned og
tilber meg."
10 "Forsvinn, Satan", svarte Jesus. "Det står i Skriften:
'Det er Herren, din Gud, du skal tilbe, og bare han skal du
tjene.*' "
11 Da lot djevelen ham være, og engler kom for å tjene
Jesus.

Jesus taler til folket i Galilea

12-13 Da Jesus fikk høre at Johannes hadde blitt kastet
i fengsel, dro han fra Judea og vendte tilbake til Galilea.
Han slo seg ikke ned i hjembyen sin Nasaret, men flyttet
til Kapernaum ved Genesaretsjøen, nær området der de
to stammene Sebulon og Naftali bodde. 14 Gjennom dette
ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt hos profeten
Jesaja:
15 "Sebulons land og Naftalis land ute ved sjøen,
området bortenfor elven Jordan,
øvre Galilea med deres mange forskjellige folk,
16 disse folkene som bodde i mørke fikk se et stort lys.
De levde i dødens land,

---

* **4:4** "Skriften" for jødene er dette Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:4** Se Femte Mosebok 8:3. Å lyde Gud er det viktigste. Siden kommer det å ordne med maten. ‡ **4:6** Se Salmenes bok 91:11-12. § **4:7** Se Femte Mosebok 6:16. * **4:10** Se Femte Mosebok 6:13.

men et strålende lys gikk opp over dem."†
17 Fra og med nå av begynte Jesus å tale til folket og sa:
"Forlat syndens vei og vend om til Gud, for han har kommet
for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk!‡"

De første disiplene

18 En dag da han gikk langs Genesaretsjøen, fikk han se
to brødre: Simon, som ble kalt Peter, og Andreas. De holdt
på å kaste not i sjøen, for de var fiskere.
19 Jesus ropte til dem: "Kom og bli disiplene mine, så
skal jeg vise dere hvordan dere fisker mennesker i stedet!"
20 Straks lot de fiskeutstyret ligge og fulgte ham.
21 Mens han gikk videre, fikk han se to andre brødre,
Jakob og Johannes, sitte i en båt sammen med faren sin,
Sebedeus, og gjøre i stand fiskeutstyret. Han ropte på dem
også. 22 Straks forlot de båten og faren og fulgte ham.

Jesus underviser og helbreder syke

23 Jesus gikk omkring i hele Galilea og underviste i
synagogene§. Hvor han enn kom, fortalte han det glade
budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem
til sitt eget folk.* Han helbredet alle slags sykdommer og
plager hos folket. 24 Ryktet om miraklene hans spredde
seg langt utenfor Galileas grenser. Snart kom det syke
mennesker også fra Syria† for å bli helbredet. Uansett
hvilken sykdom eller lidelse de var rammet av om de var
besatt av onde ånder led av krampeanfall eller var lamme,
så helbredet han alle.
25 Store folkemasser fulgte etter Jesus. Det kom folk fra
Galilea, Dekapolis‡, Jerusalem og hele Judea, og fra andre
siden av Jordan.

5

Virkelig lykke

1 En dag da Jesus så alle folkene som samlet seg, gikk han
opp på et fjell sammen med disiplene. 2 Der satte han seg
og begynte å undervise dem. Han sa:

---

† **4:16** Se Jesaja 9:1-2. ‡ **4:17** På gresk: for himmelriket er nær. § **4:23** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester. * **4:23** På gresk: evangeliet om riket. † **4:24** Med "Syria" siktes det sannsynligvis til de områdene som ikke var jødiske og som grenset til Galilea, eller også hele den romerske provinsen Syria, det vil si østre Middelhavsområdet. ‡ **4:25** "Området for de ti byene", eller "Dekapolis" som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan.

3 "Lykkelige er de som innser at de trenger Gud, for de skal
få være Guds eget folk.*
4 Lykkelige er de som sørger, for de skal bli trøstet.
5 Lykkelige er de ydmyke, for hele verden tilhører dem.
6 Lykkelige er de som sulter og tørster etter å gjøre Guds
vilje,† for de skal bli mettet.
7 Lykkelige er de som viser medfølelse, for de skal få
medfølelse fra Gud.
8 Lykkelige er de som av hele sitt hjerte leter etter Gud,‡
for de skal få se ham.
9 Lykkelige er de som aktivt strever etter fred, for de skal
bli kalt Guds barn.
10 Lykkelige er de som blir forfulgt fordi de gjør Guds
vilje, for de skal være Guds eget folk.§
11 Ja, dere er lykkelige når de håner og forfølger dere og
lyver om dere fordi dere er disiplene mine. 12 Juble og vær
glade, for Gud skal lønne dere. Husk på at profetene som
før i tiden bar fram Guds budskap,* også ble forfulgt.

Salt og lys

13 Dere er det saltet som bevarer verden fra forråtnelse.
Men hva nytte er det i saltet dersom det har mistet kraften
sin?† Kan det på nytt bli salt igjen? Nei, det duger ikke til
noe annet enn å bli kastet ut og trampet ned av menneskene.
14 Dere er det lyset som lyser opp verden. Dere ligner en by
som ligger høyt oppe på et fjell. En by på fjellet er synlig for
alle. 15 Når noen tenner en lampe, vil de ikke dekke over
den. Tvert imot så setter de den på et høyt sted slik at den
lyser for alle i huset. 16 På samme måten skal lyset fra dere
skinne for menneskene, slik at de klart og tydelig kan se det
gode dere gjør og hylle Far deres i himmelen.

Om Moseloven

17 Tro ikke at jeg har kommet for å oppheve det Gud har
sagt i Moseloven og profetene.‡ Nei, jeg har kommet for
å oppfylle det og gjøre det til virkelighet. 18 Jeg forsikrer
dere at hvert ord i loven skal gjelde så lenge himmelen
og jorden består og fram til alt det Gud har forutsagt, har

* **5:3** På gresk: Lykkelige er de som er fattige i ånden, for himmelriket tilhører dem. † **5:6** På gresk: Lykkelige er de som sulter og tørster etter rettferdighet. ‡ **5:8** På gresk: Lykkelige er de som har et rent hjerte. § **5:10** På gresk: for himmelriket tilhører dem. * **5:12** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:13** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse. ‡ **5:17** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.

skjedd. 19 Den som bryter det minste lille budet i loven, og
lærer andre å gjøre det samme, han skal være minst blant
de som får være Guds eget folk. Men den som holder loven
og lærer andre å gjøre det samme, han skal være stor blant
Guds eget folk.§
20 Men jeg advarer dere, om dere ikke lykkes i å følge
Guds vilje bedre en det de skriftlærde* og fariseerne† gjør,
da kommer dere slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk.‡

Om fiendeskap

21 Dere har hørt at det står i Moseloven: *'Du skal ikke*
drepe,§ og den som dreper noen, skal bli dømt.' 22 Men
jeg sier: Det rekker med at du blir sint på noen, da skal
du bli dømt. Kaller du en person for idiot, skal du bli
stilt for domstolen, og forbanner du noen, venter ilden i
helvete på deg. 23 Derfor, om du står for alteret i templet
for å bære fram et offer til Gud og plutselig kommer til å
tenke på at noen har noe imot deg, 24 skal du legge ned
offeret ditt foran alteret og gå for å gjøre opp med denne
personen. Kom etterpå og bær fram offeret ditt til Gud.
25 Dersom noen anklager deg for noe, vær da rask til å inngå
forlik med motparten din allerede før dere har nådd fram
til domstolen. Ellers overgir han deg kanskje til dommeren,
som så igjen lar vakten ta hånd om deg og setter deg i
fengsel. 26 Og jeg forsikrer deg at du må bli der til du har
betalt til siste øre.

Om utroskap

27 Dere har hørt at det står i Moseloven: 'Du skal ikke
være utro i ekteskapet.'* 28 Men jeg sier: Den som ser på
en kvinne med begjær i blikket har allerede vært utro med
henne i sitt hjerte. 29 Om ditt høyre øye får deg til å synde,
riv det da ut og kast det fra deg. Det er bedre at en del av
kroppen din er ødelagt enn at hele deg blir kastet i helvete.
30 Om hånden din får deg til å synde, hugg den da av og kast
den bort, ja, selv om det skulle ramme din høyre hånd! Det

---

§ **5:19** På gresk: "den minste i himmelriket" og "stor i himmelriket". I v.20 "ikke komme inn i himmelriket". * **5:20** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:20** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **5:20** På gresk: "ikke komme inn i himmelriket". § **5:21** Se Andre Mosebok 20:13 og Femte Mosebok 5:17. * **5:27** Se Andre Mosebok 20:14.

er bedre at en del av kroppen din er ødelagt enn at hele deg kommer i helvete.†

Om skilsmisse

31 Det står i Moseloven: *'Om noen vil skille seg fra kona si, da kan han gjøre det ved å gi henne en attest som bevis på skilsmissen.'*‡ 32 Jeg sier: Den som skiller seg fra kona si, uten at hun har vært utro, han blir årsak til at hun virkelig kan være utro. Den som gifter seg med en fraskilt kvinne, gjør at hun er utro.§

Om løfter

33 Dere har også hørt at det står i Moseloven: *'Du skal ikke bryte en ed som du har sverget, men du skal holde alt som du har lovet innfor Gud.'** 34 Men jeg sier: Du skal slett ikke sverge noen eder! Om du sier: 'Jeg sverger ved himmelen,' har du sverget for Gud, for himmelen er Guds trone. 35 Om du sier: 'Jeg sverger ved jorden', har du sverget for Gud, for jorden er skammelen under føttene hans. Og om du sier: 'Jeg sverger ved Jerusalem', har du sverget for Gud, for Jerusalem er Guds by.† 36 Si heller ikke: 'Det setter jeg hodet i pant på!' for du kan ikke gjøre et eneste hårstrå verken hvitt eller svart. 37 Si bare: 'Ja, det vil jeg' eller 'Nei, det vil jeg ikke'. Det rekker. Tanken om å legge mer autoritet i dine ord ved å sverge kommer fra den onde.

Om hevn

38 Dere har hørt at det står i Moseloven: 'Dersom et øye blir skadet, må den skyldige betale med sitt eget øye. Og dersom en tann blir skadet, skal han betale med sin egen tann.'‡ 39 Men jeg sier: Møt ikke vold med vold. Slår noen deg på det ene kinnet, vend da også det annet til ham. 40 Blir du stilt for domstolen og de tar fra deg skjorta di, gi dem da yterplagget også. 41 Befaler noen deg å bære hans reisegods en mil, bær den da to. 42 Gi til den som ber deg og vend ikke ryggen til den som vil låne av deg.

Om å elske fiendene sine

43 Dere har hørt at det står i Moseloven: *'Du skal elske dine medmennesker*§ og hate dine fiender.'* 44 Men jeg sier: Elsk fiendene deres! Be for dem som forfølger dere! 45 Da

† **5:30** Vi skal gjøre alt vi kan for å holde oss borte fra synden. Jesus bruker et dramatisk bildespråk. ‡ **5:31** Se Femte Mosebok 24:1. § **5:32** Etter som den første mannen ikke hadde rett til å skille seg fra henne, var hun i Guds øyne fortsatt gift med ham. * **5:33** Se Fjerde Mosebok 30:3 † **5:35** Se Jesaja 66:1 og Salmenes bok 48:3. ‡ **5:38** På gresk: Öga for øye og tann for tann. Se Andre Mosebok 21:23-25. § **5:43** Se Tredje Mosebok 19:18. * **5:43** Se Femte Mosebok 23:6.

viser dere virkelig at dere er barn til deres Far i himmelen.
Han lar solen skinne og regnet falle både på onde og gode,
både på de som følger hans vilje, og de som ikke gjør det.
46 Hva er det som er så ekstra med at dere elsker dem
som elsker dere? Det gjør jo tollerne† også. 47 Dersom dere
hilser vennlig på vennene deres, men ikke på noen andre,
hva er det som er så ekstra med det? Det gjør jo også de
som ikke kjenner Gud. 48 Derfor skal dere være like gode
som deres Far i himmelen, han som er fullkommen god.‡"

6

Om å dele med andre

1 Jesus fortsatte: "Når dere gjør det som er godt, se da
til at dere ikke gjør det bare for at menneskene skal legge
merke til dere. Ellers har dere ingen lønn i vente fra vår Far
i himmelen. 2 Når dere gir en gave til en som er i nød, rop
det da ikke ut til andre. Gjør ikke som de falske menneskene
som bare later som de er lydige mot Gud. De utbasunerer
sine gode gjerninger i synagogene* og på gatene for å få ros
og ære! Jeg forsikrer dere at de allerede har fått sin lønn.
3-4 Nei, om du hjelper noen, da gjør det med diskresjon. Din
venstre hånd skal ikke vite hva den høyre gjør. Da kommer
din Far i himmelen, som ser alt, til å lønne deg.

Om bønn

5 Når dere ber, da skal dere ikke stå og vise dere fram
for andre. Vær ikke som falske mennesker som bare later
som om dem er lydige mot Gud. De elsker å be offentlig på
gatehjørnene og i synagogenededup$1† der alle kan se dem.
Jeg forsikrer dere at de allerede har fått sin lønn. 6 Nei, når
du ber, da gå i stedet inn i ditt rom og lukk døren bak deg.
La bønnen din være en hemmelighet mellom deg og din Far
i himmelen. Han vet alt og kommer til å lønne deg.

7 Rams ikke opp den samme bønnen gang på gang, slik
de gjør som ikke kjenner Gud. De tror at bønnen har større
sjanse på å bli besvart når de bruker mange ord. 8 Vær ikke
som dem, for deres Far i himmelen vet akkurat hva dere
trenger allerede før dere har bedt ham om det!

9 Be i stedet på denne måten:

---

† **5:46** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt for romerne, og de var foraktet av alle. ‡ **5:48** På gresk: Vær fullkomne, slik som deres Far i himmelen er fullkommen. Men det norske ordet "fullkommen" har ikke samme betydning som det greske, eller det opprinnelige hebraisk ordet, som betyr "å ha nådd målet, være modent". Her handler det altså om å nå fram til samme godhet som Gud. * **6:2** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **6:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester.

Fader vår,
du som er i himmelen!
La ditt navn holdes hellig.
10 La ditt rike komme.‡
La din ville skje på jorden
som i himmelen.
11 Gi oss i dag vårt daglige brød.
12 Forlat oss vår skyld,
som vi og forlater
våre skyldnere.
13 Led oss ikke inn i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt,
og makten og æren i evighet.
Amen.
14 Ja, om dere tilgir dem som har gjort galt mot dere, da skal deres Far i himmelen også tilgi dere. 15 Men om dere nekter å tilgi andre, da kommer han ikke til å tilgi dere for det dere har gjort.

Om faste

16 Når dere faster§, vis dere da ikke fram for andre. Vær ikke som falske mennesker som bare later som om de er lydige mot Gud. De ser dystre og ustelte ut bare for at folk skal legge merke til at de faster. Jeg forsikrer dere at de allerede har fått sin lønn. 17 Nei, når du faster, skal du vaske deg og stelle håret ditt akkurat som til vanlig. 18 La fasten være en hemmelighet mellom deg og din Far i himmelen. Han vet alt og kommer til å lønne deg.

Om pengene

19 Samle dere ikke rikdom her på jorden, der den mister sin verdi og lett kan bli stjålet. 20 Samle dere heller skatter i himmelen, der de beholder sin verdi og er sikre for tyver. 21 For når skatten din finnes i himmelen, da kommer også hjertet ditt og tankene dine til å være der.

22 Øyet er kroppens lyskilde. Om øye ditt er friskt, da slipper det lyset inn. 23 Om øye ditt er blindt, stenger det lyset ute, og da blir det mørkt i hele ditt indre. Om det lyset du tror å ha i deg er blitt mørke, da er mørket i deg virkelig blitt nattsvart!*

24 Ingen kan tjene to herrer samtidig. Enten kommer han til å hate den første og elske den andre, eller å elske den

‡ **6:10** På gresk: La ditt rike komme. § **6:16** Av åndelige grunner avstår fra mat. * **6:23** Dette er et bilde som Jesus bruker for å vise at hans tilhørere må slippe inn lyset, det vil si sannheten om det han nettopp underviste om, i dette tilfellet pengene.

første og hate den andre. Dere må altså velge. Dere kan ikke tjene Gud og elske pengene† samtidig.

Om å bekymre seg

25 Derfor sier jeg: Bekymre dere ikke for hvordan dere
skal orke livet. Hvordan dere skal få mat og drikke eller
klær å ha på dere. Visst nok finnes det viktigere saker i livet
enn mat og drikke og klær? 26 Se på fuglene! De bekymrer
seg ikke for hva de skal spise. De sår ikke og høster ikke
og samler ikke i forråd, men deres Far i himmelen gir dem
nok mat likevel. Er ikke dere mye mer verd for ham enn
det fuglene er? 27 Hva tjener det til å bekymre seg? Kan det
forlenge livet deres med en eneste time? Naturligvis ikke!
28 Og hvorfor er dere bekymret for klærne? Se på liljene
på marken. De arbeider ikke og syr ingen klær. 29 Likevel
forsikrer jeg dere at selv ikke kong Salomo i all sin prakt var
så vakkert kledd som dem. 30 Om Gud gir så vidunderlige
klær til gresset, som står den ene dagen, men i morgen blir
kastet på ilden, skulle han ikke da ordne med klær til dere?
Stoler dere fortsatt så lite på Gud?
31-32 Bekymre dere altså ikke for hva dere skal spise og
drikke, eller for hva dere skal ha på dere. Gjør ikke som folk
som ikke kjenner Gud. De jager etter alt dette og bekymrer
seg hele tiden. Deres Far i himmelen vet allerede hva dere
trenger. 33 Han kommer til å gi dere alt dette, dersom dere
først og fremst strever etter å gjøre hans vilje, og dermed
at han får bestemme over dere.‡
34 Bekymre dere altså ikke for dagen i morgen, men løs
problemene den dagen de virkelig dukker opp. En avmålt
tid for bekymringer rekker vel mer enn nok?"

7

Om å dømme andre

1 Jesus fortsatte: "Dere skal ikke dømme andre, for da blir
dere ikke selv dømt. 2 Gud kommer til å behandle dere på
samme måte som dere behandler andre. Den målestokken
dere bruker når dere dømmer andre, den kommer Gud til å
bruke når han dømmer dere. 3 Hvorfor henger du deg opp i
bagatellmessige svakheter hos dine medmennesker, når du
ikke erkjenner dine egne feil som er mye større? 4 Hvorfor
sier du til andre: 'Kom hit så skal jeg åpne øynene på deg
slik at du ser feilene dine,' mens du samtidig er blind for
egne feil? 5 Du falske menneske som bare later som om du

† **6:24** I den greske grunnteksten ble uttrykket "å elske pengene" kalt for "å tjene Mammon", en avgud. ‡ **6:33** På gresk: søker hans rike og hans rettferdighet.

er lydig mot Gud! Først må du rette dine egne feil! Etterpå kan du se klart nok til å hjelpe dine medmennesker med sine.
6 Gi ikke Guds budskap til folk som ikke vil lyde ham. Det er som å kaste perler for grisene. De kommer til å trampe på budskapet og etterpå vende seg om og angripe dere.

Be, så skal dere få

7 Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, så skal døren bli åpnet for dere. 8 For alle som ber, de får. Alle som leter, de finner. Og for alle som banker på, skal døren bli åpnet.
9-10 Dere som er foreldre, dere gir vel ikke barnet deres en stein når det ber om brød, eller en orm når det ber om en fisk? Naturligvis ikke! 11 Om nå dere som er onde og hardhjertet har forstand til å gi gode gaver til barna deres, skulle da ikke deres Far i himmelen gi gode gaver til dem som ber ham om det?

Den gylne regelen

12 Dere skal være på samme måten mot andre, som dere vil at de skal være mot dere. Dette er den leveregelen Gud har fortalt om i Moseloven og profetene.*

Den trange porten

13 Den som vil bli frelst, må gå inn gjennom den trange porten. Veien til evig straff er bred, og porten inn dit er vid, og mange er det som velger denne lette veien. 14 Men porten til livet er trang, og veien dit inn er smal. Derfor er det få som finner den.

Treet blir kjent igjen på frukten

15 Ta dere i vare for den sorten mennesker som sprer falske budskap om Gud. De kommer til dere forkledd som uskyldige sauer, men er i virkeligheten glupske ulver som vil slite dere i filler. 16 Dere kan kjenne dem igjen på handlingene deres, på samme måten som dere kjenner igjen trærne og buskene på den sorten frukt de bærer. Ingen plukker jo druer på tornebusker eller fiken på tistler.
17 Et godt tre bærer god frukt, og et dårlig tre bærer dårlig frukt. 18 Et godt tre kan ikke bære dårlig frukt, og et dårlig tre kan ikke bære god frukt. 19 Hvert tre som ikke bærer god frukt, blir hogget ned og brent opp. 20 På samme måten

* **7:12** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.

som et tre blir kjent igjen på frukten, kan dere altså kjenne igjen menneskene på handlingene deres.

Sanne disipler

21 Ikke alle som snakker godt om meg, er disiplene mine.
Mange kaller meg 'Herre', men vil likevel ikke få tilhøre
Guds eget folk.† Det avgjørende spørsmålet er om de er
lydige mot min Far i himmelen eller ikke.
22 På den dagen da dommen faller, skal mange si til meg:
'Herre, Herre! Vi har jo båret fram budskapet fra Gud
i navnet ditt, drevet ut onde ånder og gjorde mirakler i
navnet ditt.' 23 Da skal jeg si dem sannheten: 'Jeg kjenner
dere ikke. Forsvinn herfra! Det dere har gjort, det har dere
gjort i den onde sin tjeneste.'

Om å bygge på fast grunn

24 Den som hører undervisningen min og handler etter
den, er klok. Han ligner på en som bygger huset sitt på
fjell. 25 Selv om det blir skybrudd og oversvømmelse, og
stormen blåser med voldsom kraft mot huset, så raser det
likevel ikke sammen fordi det er bygget på fast grunn.
26 Men den som hører undervisningen min og ikke
handler etter den, er en dåre. Han ligner en som bygger
huset sitt på løs sand. 27 Når regnet kommer og det blir
oversvømmelse, og stormen blåser mot huset, da faller det
sammen med et stort brak."
28 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, var folket
forundret over undervisningen hans. 29 Han underviste
med innsikt og autoritet, og ikke som deres de skriftlærde‡.

8

Jesus helbreder en spedalsk

1 Da Jesus gikk ned fra fjellet, fulgte mange etter ham.
2 Plutselig nærmet en spedalsk* seg og falt ned for ham og
ba: "Herre, om du vil, så kan du gjøre meg frisk."
3 Jesus rakte straks ut hånden og rørte ved mannen og sa:
"Det vil jeg. Du er frisk!" I samme øyeblikk var mannen
helbredet fra spedalskheten sin.
4 Jesus sa til han: "Fortell ikke dette til noen, men gå til
presten for at han kan undersøke deg. Ta også med deg det

† **7:21** På gresk: ikke komme inn i himmelriket. ‡ **7:29** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **8:2** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykdommer.

offer som Moses har bestemt,† slik at alle kan forstå at Gud
har helbredet deg."

En romersk offiser viser sterk tro

5-6 Da Jesus hadde gått inn i Kapernaum, kom en romersk
offiser bort til ham og ba om hjelp. "Herre, tjeneren min
ligger lam hjemme og har fryktelige plager", forklarte han.
7 "Skal jeg bli med og helbrede ham?" spurte Jesus.
8 Men offiseren sa: "Herre, jeg er ikke verd at du går inn
i huset mitt.‡ Si bare et ord, så blir tjeneren min frisk.
9 Jeg vet det, for jeg har selv overordnede offiserer som
gir meg befaling, og jeg har andre soldater som står under
meg. Dersom jeg sier til en av dem: 'Gå', så går han, og
til en annen: 'Kom', så kommer han, og dersom jeg sier til
tjenerne mine: 'Gjør dette eller hint', så gjør de det."
10 Jesus ble svært forbauset og vendte seg mot dem som
fulgte han og sa: "Jeg forsikrer dere at jeg har ikke sett
en så sterk tro hos noen blant Israels folk. 11 Jeg sier dere
at mange, lik denne romerske offiseren, skal komme fra
jordens tallrike land og bli innbudt sammen med Abraham,
Isak og Jakob til festen i Guds nye verden.§ 12 Men mange
israelitter, som burde ha vært med blant dem som får være
Guds eget folk, skal bli kastet ut i mørket.* Der skal de gråte
av angst og fortvilelse."
13 Jesus sa til den romerske offiseren: "Gå hjem. Det skal
bli slik som du trodde!" Og i samme øyeblikket ble tjeneren
frisk.

Jesus helbreder Peter sin svigermor og mange andre

14 Noe seinere kom Jesus hjem til Peter og fikk se at
svigermoren hans lå til sengs med høy feber. 15 Han rørte
ved hånden hennes, og straks forsvant feberen. Hun sto
opp og begynte å lage mat til dem.
16 Samme kvelden førte innbyggerne mange besatte
mennesker til Jesus. Han drev ut de onde åndene ved bare
å snakke til dem og helbredet alle som var syke. 17 Gjennom
disse miraklene ble det som Gud hadde forutsagt ved
profeten Jesaja, til virkelighet:
"Han la våre plager på seg selv
og tok bort våre sykdommer."†

† **8:4** Se Tredje Mosebok 14:1-4. ‡ **8:8** I følge reglene til de jødiske de skriftlærde skulle Jesus bli uverdig til å komme fram for Gud dersom han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, selv var uverdig. En uverdig må siden gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. § **8:11** På gresk: i himmelriket. * **8:12** På gresk: Men rikets egne barn skal bli kastet ut i mørket. † **8:17** Se Jesaja 53:4.

Prisen for å følge Jesus

18 Det samlet seg mer og mer folk, og Jesus ba disiplene
om å gjøre seg klar til å reise over sjøen til den andre siden.
19 En av de skriftlærde‡ kom bort til ham og sa: "Mester, jeg
vil også følge deg, samme hvor du enn går!"
20 Jesus svarte: "Du må tenke på at revene har hi og
fuglene har reir, men jeg, Menneskesønnen§, har ingen
steder der jeg kan hvile ut."
21 En annen av disiplene sa: "Herre, jeg vil gjerne følge
deg, men la meg først gå hjem og begrave far min."*
22 Da svarte Jesus ham: "Følg du meg og la de som er
åndelig døde† begrave sine døde."

Jesus stiller stormen

23 Senere steg Jesus ombord i en båt og seilte over sjøen
sammen med disiplene. 24 Plutselig blåste det opp en
fryktelig storm med høye bølger som slo inn over båten.
Men Jesus sov.
25 Disiplene gikk fram og vekket ham og begynte å rope:
"Herre, hjelp oss! Vi synker!" 26 Men Jesus svarte: "Hvorfor
er dere redde? Har dere så vanskelig for å tro?" Litt etter
reiste han seg opp og snakket med autoritet til vinden og
sjøen, og alt ble rolig.
27 Disiplene ble helt forundret. "Hvem er han", sa de til
hverandre, "etter som til og med vinden og sjøen er lydige
mot ham?"

Jesus setter to menn fri fra onde ånder

28 Da Jesus hadde kommet over på den andre siden av
sjøen, til området der gadarenerne bodde‡, kom to menn
imot ham som var besatt av onde ånder. De søkte ly blant
gravene og var så voldsomme i sin atferd at ingen kunne
ta seg fram den veien. 29 De ropte til Jesus: "Gå bort fra
oss i fred, du Guds sønn! Har du kommet for å pine oss før
tiden?"

---

‡ **8:19** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:20** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **8:21** Mannen, en disippel, men ikke en av de tolv, ville sannsynligvis vente på at hans far først skulle dø. † **8:22** Åndelig død er å være skilt fra Gud. ‡ **8:28** Dette området lå ved den sydøstre delen av sjøen, omkring byen Gadara. I Markus sin fortelling om Jesus 5:1 og Lukas sin fortelling om Jesus 8:26 skriver de i stedet om området rundt Gerasenerlandet, som var hele regionens hovedstad. Området var ikke bosatt av jøder.

30 Der dette skjedde, gikk en stor flokk griser og rotet i
jorden etter røtter. 31 Åndene tigget og ba: "Dersom du
driver oss ut, da send oss i det minste inn i griseflokken."
32 Jesus sa: "Som dere vil, kom dere av sted!" Straks dro
de onde åndene fra mennene og for inn i grisene, og hele
flokken rutsjet utfor fjellskrenten og druknet i sjøen.
33 Røkterne som passet på grisene flyktet. Da de kom til
den nærmeste byen, fortalte de alt sammen, også det som
hadde skjedd med de besatte. 34 Alle i byen gikk ut for å
treffe Jesus, og da de kom fram til ham ba de at han måtte
forlate området deres.

9

Jesus helbreder en lam

1 Senere steg Jesus ombord i en båt og seilte over til
Kapernaum, byen der han bodde. 2 Vel framme kom noen
til ham med en lam som lå på en båre. Da Jesus så hvor
stor tro de hadde, sa han til den lamme: "Vær ikke lei deg,
sønnen min. Jeg har tilgitt syndene dine!"
3 Noen av de skriftlærde* mumlet da for seg selv: "Han
spotter† og gjør seg selv til Gud!" 4 Men Jesus visste hva de
tenkte og spurte dem: "Hvorfor tenker dere onde tanker?
5 Er det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme:
'Reis deg opp og gå' som å si: 'Jeg tilgir deg syndene dine'?"
6 Så vendte han seg til den lamme og sa: "For å bevise at jeg,
Menneskesønnen‡, har makt til å tilgi synder her på jorden,
sier jeg til deg: 'Reis deg opp, ta båren din og gå hjem!' "
7 Og mannen reiste seg og gikk hjem.
8 Da folket så det som skjedde, ble de helt forskrekket. De
hyllet Gud for at han hadde gitt en slik makt til mennesker.

Jesus kaller en toller til disippel

9 Da Jesus gikk videre, fikk han se en toller§ som het
Matteus, sitte utenfor tollboden sin. "Kom og bli min
disippel", sa Jesus til ham. Matteus reiste seg og fulgte Jesus.
10 Senere da Jesus og disiplene spiste sammen i hjemmet
til Matteus, var også mange av tollerens gamle kolleger
blant gjestene, og en del andre ukjente folk.

---

* **9:3** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **9:3** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe som er hellig. ‡ **9:6** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **9:9** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle.

11 Fariseerne* var opprørt. "Hvordan kan mesteren
deres synke så dypt at han spiser sammen med tollere og
syndere?" spurte de disiplene. Jesus hørte det og sa: 12 "Det
er ikke de friske som trenger lege, men de syke. 13 Gå bort og
forsøk å forstå det Gud mener når han sier: 'Jeg vil heller at
dere viser hverandre kjærlighet, enn at dere ofrer til meg.'†
Min oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud,
ikke å ta hånd om dem som allerede følger hans vilje."

Jesus svarer på et spørsmål om faste

14 En dag kom disiplene til døperen Johannes og spurte
Jesus: "Hvorfor faster ikke disiplene dine, slik vi og
fariseerne‡ gjør?"

15 Jesus svarte: "Bryllupsgjestene kan vel ikke sørge og
gå sultne uten mat mens brudgommen ennå er hos dem?
Men en dag skal han bli tatt fra dem, og da kommer de til å
faste. 16 Det finnes en tid og plass for alt. Ingen lapper for
eksempel et gammelt klesplagg med et stykke nytt tøy som
aldri har blitt vasket, for da krymper det nye tøyet og river i
stykker plagget, slik at hullet blir enda større. 17 Ingen øser
heller ny vin i gamle skinnsekker, for når vinen gjærer, blir
sekkene sprengt og ødelagt, og vinen renner ut. Nei, ny vin
blir lagret i nye sekker, for da blir både vinen og sekkene
bevart."

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

18 Mens Jesus sa dette, kom en mann som var leder for
synagogen§ og falt ned for han. "Datteren min er nettopp
død", sa han. "Kom og legg hendene på henne, så får hun
livet tilbake."

19 Da reiste Jesus seg og fulgte med mannen, sammen med
disiplene. Men mens de var på vei til hjemmet hans, kom
20 en kvinne, som i tolv års tid hadde lidd av fryktelige
blødninger. Hun nærmet seg Jesus bakfra og rørte ved
dusken på kappen hans. 21 Hun tenkte: "Om jeg bare får
røre ved klærne hans kommer jeg til å bli frisk." 22 Da
vendte Jesus seg rundt og fikk se henne: "Min datter", sa

---

* **9:11** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.
† **9:13** Se Hosea 6:6. ‡ **9:14** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **9:18** Forstandere for jødene sine gudstjenester.

han, "vær ikke urolig!* Din tro har hjulpet deg." Og fra dette øyeblikket av var kvinnen frisk.

23 Da Jesus kom fram til huset der lederen for synagogen bodde og hørte sørgemusikken og fikk se alle menneskene som gråt høyt og jamret seg, 24 sa han: "Gå ut herfra. Jenta er ikke død. Hun sover bare."

Da begynte de å hånle mot han. 25 Men da folket hadde blitt jaget ut av huset, gikk Jesus inn i rommet der jenta lå, og tok henne i hånden. Straks reiste hun seg opp og var helt frisk. 26 Ryktet om det fantastiske som hadde skjedd, spredde seg som en løpeild i hele området.

Jesus helbreder blinde og stumme

27 Da Jesus dro fra hjemmet til jenta fulgte to blinde menn etter han og ropte: "Jesus, du som skal arve kong Davids trone,† ha medfølelse med oss!" 28 De gikk etter ham helt inn i huset der han bodde. Og Jesus spurte dem: "Tror dere at jeg kan helbrede dere?"

"Ja, Herre", svarte de. "Det gjør vi."

29 Da rørte han ved øynene deres og sa: "Etter som dere tror, skal det også bli slik." 30 Plutselig kunne de se!

Jesus advarte dem strengt mot å fortelle dette til noen. 31 Til tross for det han sa, var snart ryktet om han ute over hele distriktet.

32 Da de to mennene var på vei bort, kom noen til Jesus med en besatt som ikke kunne snakke. 33 Jesus drev ut den onde ånden, og straks kunne mannen snakke. Folket ble helt forundret og sa: "Aldri før har noe slikt skjedd i Israel!"

34 Da fariseerne‡ hørte dette, sa de: "Han driver ut de onde åndene med hjelp av Satan, som er høvding for de onde åndene!"

Jesus oppfordrer disiplene til å be om flere arbeidere

35 Jesus gikk omkring til alle småplassene og byene og underviste i synagogene§. Hvor han enn kom, fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* Han helbredet alle slags sykdommer og plager. 36 Da han la merke til alt folket, fikk han medfølelse med dem, De hadde store problemer

---

* **9:22** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig til å komme innfor Gud, og alle som rørte ved henne eller klærne hennes, ble uverdige. De må etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30. † **9:27** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. ‡ **9:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **9:35** Synagogen er jødenes sitt bygg for gudstjenester.
* **9:35** På gresk: evangelium om riket.

og visste ikke hvor de kunne få hjelp. De var som sauer uten gjeter.

37 "Høsten er stor, men arbeiderne er få", sa han
til disiplene. 38 "Be derfor den som har ansvaret for
innhøstingen, at han sender ut flere arbeidere på feltet."

10

Jesus sender ut sine tolv disipler

1 Jesus kalte nå til seg sine tolv nærmeste disipler og
ga dem makt til å drive ut onde ånder og helbrede alle
slags sykdommer og plager. 2 Her er navnene på de tolv
disiplene*: Simon, som ble kalt Peter, hans bror Andreas,
og sønnene til Sebedeus som var Jakob og Johannes, 3 Filip,
Bartolomeus, Tomas, tolleren Matteus, og sønnen til Alfeus
som het Jakob, Taddeus, 4 Simon, "den ivrige"† og Judas
Iskariot, han som seinere forrådt Jesus.

5 Disse tolv sendte Jesus ut, og han ga befaling til dem og
sa: "Gå ikke til andre folk eller til noen av samaritanene
sine byer, 6 men bare til Israels folk som er Guds tapte
sauer. 7 Gå og forkynn, for Gud har kommet for å frelse
menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.‡ 8 Helbred syke,
vekk opp døde, gjør spedalske friske og driv ut onde ånder.
Gjør alt uten betaling, for dere har selv fått disse evnene av
meg helt gratis. 9 Ta ingen penger med dere. 10 Pakk ingen
veske for reisen. Ta ikke med ekstra klær eller sko og heller
ikke noen vandringsstav. Dere kommer til å få alt det dere
trenger, for arbeideren er verd maten sin.

11 Hver gang dere kommer til et sted eller en by, let da opp
noen som tar imot dere og som vil lytte til budskap dere har
å fortelle. Stans i huset hans til dere vil fortsette reisen til
neste by. 12 Ønsk familien fred fra Gud når dere stiger inn i
huset. 13 Dersom de er verd å få del i freden hans, vil han gi
rikelig av den. Men om de ikke er verd til å få del i freden
hans, vil dere beholde den selv. 14 Tar de ikke imot dere
i en by eller i et hjem, gå da bare derfra. Rist støvet fra
byen av føttene deres§ og vær ikke mer bekymret for disse
menneskene. 15 Jeg forsikrer dere at det skal bli lettere på

---

* **10:2** Blir også kalt apostler. † **10:4** På gresk: "seloten" eller "kananaios", det er senere dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis "selotene", et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. ‡ **10:7** På gresk: at himmelriket er nær. § **10:14** Å "riste støvet av føttene" var et måte å vise at innbyggerne selv fikk ta ansvaret for hva de gjorde.

dommens dag for byene Sodoma og Gomorra* enn for de stedene som ikke hilser dere velkommen."

Jesus advarer mot forfølgelse

16 Jesus fortsatte: "Jeg sender dere som sauer inn blant
ulver. Vær derfor listige som slanger og troskyldige som
duer. 17 Pass dere for menneskene! Dere kommer til
å bli arrestert og trukket for domstolene og bli pisket i
synagogene†. 18 Dere skal for min skyld stå anklaget for
konger og makthavere og få anledning til å fortelle dem om
det dere har hørt og sett. Ja, dere skal fortelle om meg til
fremmede folk. 19 Når dere blir stilt for domstolen, skal
dere ikke behøve å bekymre dere for det dere skal si, for
dere skal få de rette ordene i det øyeblikk dere trenger det
mest. 20 Det er ikke dere som skal snakke, men deres Far i
himmelen skal la sin Ånd snakke gjennom dere. 21 Brødre
skal forråde hverandre og drepe hverandre, og foreldre
skal forråde sine egne barn. Barn skal gjøre opprør mot
foreldrene sine og ta livet av dem. 22 Alle skal hate dere
fordi dere tilhører meg. Men den som holder ut til slutten,
skal bli frelst.‡
23 Når dere blir forfulgt i en by, skal dere rømme til
en annen. Jeg forsikrer dere at jeg, Menneskesønnen§,
kommer tilbake før dere har rukket over alle byene i Israel!
24 Disippelen står ikke over sin mester, og en tjener står
ikke over sin herre. 25 Disippelen må akseptere at det går
med ham som det gikk med mesteren hans, og tjeneren må
akseptere at det går med ham som det gikk med herren
hans. Om nå jeg, herren i huset, har blitt kalt Satan*, da
kommer de naturligvis til å si det samme om dere, dere
som er medlemmer i min husholdning!
26 Men vær ikke redd for de som truer dere, for en dag
skal sannheten komme fram. Da skal det som er skjult bli
kjent for alle. 27 Det jeg sier til dere i mørket, skal dere rope
ut i dagslys. Og det jeg hvisker dere i ørene, skal dere rope
ut fra taket på husene!

---

* **10:15** Sodoma og Gomorra ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25. † **10:17** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere ting og dele ut straff ved pisking. ‡ **10:22** Av v.21 forstår vi at det ikke her handler om å bli reddet fra døden, men at det handler om å bli reddet for et evig liv. § **10:23** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **10:25** I den greske grunnteksten: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan.

28 Vær ikke redde for de som vil drepe dere, men ikke har
makt til å gjøre noe mer. Det finnes bare en som har en slik
makt at dere trenger å være redd for ham, og det er Gud.
Han kan både drepe og siden straffe i helvete. 29 Ikke en
eneste spurv, uansett hvor lite den enn er verd, faller død
til jorden uten at deres Far i himmelen vet om det. 30 På
hodene deres er til og med hårstråene tellet. 31 Vær altså
ikke redde! Dere er mer verd for Gud enn alle verdens
spurver til sammen.

32 Dersom noen åpent bekjenner at han tilhører meg,
da skal jeg bekjenne ham for min Far i himmelen at han
tilhører meg. 33 Men den som åpent fornekter meg, han
skal jeg fornekte for min Far i himmelen.

34 Tro ikke at jeg har kommet for å skape fred på jorden!
Nei, snarere tvert imot. 35 Jeg kommer til å bli årsak til
konflikter, slik at en sønn står imot faren sin, en datter står
imot moren sin, og en svigerdatter står imot svigermoren
sin. 36 De verste fiendene for mange blir til å finne i deres
egne hjem! 37 Men dersom dere elsker foreldrene deres
høyere enn meg, er dere ikke verdige å tilhøre meg. Dersom
dere elsker barna deres høyere enn meg, da er dere ikke
verdige å tilhøre meg.† 38 Den som ikke tar korset opp og
følger mitt eksempel med å være beredt til å dø, han kan
ikke tilhøre meg. 39 Ja, den som klamrer seg fast til livet,
vil til slutt miste det, men den som mister livet sitt for min
skyld, vil redde det.

40 Den som tar imot dere, tar imot meg, og den som tar
imot meg, tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg. 41 Om
dere tar imot en profet fordi han bringer Guds budskap, da
kommer dere til å få samme lønnen som profeten. Og om
dere tar imot en person som lever etter Guds vilje, fordi
han lever for Gud, da skal dere få samme belønning som
disse gudfryktige menneskene. 42 Ja, jeg forsikrer dere at
den som gir, om så bare et glass friskt vann til den minste
av disiplene mine, fordi denne personen tilhører meg, han
skal få lønn for det."

11

Jesus svarer på spørsmålene fra døperen Johannes

1 Da Jesus hadde gitt sine tolv disipler disse forskriftene,
gikk han videre for å undervise og spre budskapet sitt til
byene i Galilea.

† **10:37** Om noen av frykt for, eller hensyn til, familien avstår fra å følge Jesus.

2 Døperen Johannes, som nettopp hadde blitt satt i fengsel,
fikk høre om alle miraklene som Jesus Kristus* gjorde.
Derfor sendte han av sted noen av disiplene sine for å
3 spørre ham: "Er du virkelig den som Gud har lovet å sende
oss, eller skal vi vente på en annen?"
4 Jesus svarte dem: "Gå tilbake til Johannes og fortell ham
om det dere har hørt og sett: 5 At blinde begynner å se,
lamme går, spedalske blir friske, døve hører, døde får liv
igjen, og de fattige får høre det glade budskapet.† 6 Si også
til ham: 'Lykkelig er den som ikke tviler på meg.' "
7 Da disiplene til Johannes hadde gått, begynte Jesus å tale
til folket om Johannes. Han sa: "Når dere gikk ut til han
i ødemarken, hva var det dere ville se? Ville dere se en
svak person, lik et gresstrå som svaier hit og dit i vinden?
8 Selvfølgelig ikke! Ville dere se en person kledd i vakre
klær? Nei, for da hadde det vært bedre om dere hadde gått
til et kongelig palass. 9 Ville dere kanskje se en profet som
bar fram Guds budskap? Ja, jeg sier dere at Johannes er
mer enn en profet. 10 Han er den som Gud forteller om i
Skriften‡ når han sier:
'Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
og han skal forberede veien for deg.'§
11 Jeg forsikrer dere at døperen Johannes har betydd mer
enn noe annet menneske som har stått fram offentlig.
Likevel kommer den minste blant dem som får være Guds
eget folk*, til å bety mer enn det Johannes gjorde her på
jorden.
12 Helt fra den dagen da døperen Johannes begynte å tale
til folket og fram til i dag, har Gud med kraft begynt å regjere
blant menneskene,† selv om det også finnes de som vil få det
til å skje med vold‡. 13 At Gud skulle regjere på jorden, var
blitt forutsagt av ham i Moseloven og ved profetene§ før

---

* **11:2** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **11:5** Jesus siterer Jesaja 29:18; 35:5-6 og 61:1. ‡ **11:10** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **11:10** Se Malaki 3:1. * **11:11** På gresk: den minste i himmelriket. † **11:12** På gresk: tvinger himmelriket fram. ‡ **11:12** Dette viser sannsynligvis til "selotene", en gruppe fanatiske jøder som med vold ville skape en religiøs stat, fri fra romerriket. En annen mulig oversettelse: og ivrige mennesker vil la ham fortsette å regjere. § **11:13** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.

Johannes begynte oppgaven sin. 14 Enten dere tror det eller
ikke, så er likevel Johannes den som Gud snakket om da han
sa at Elia* skulle komme†. 15 Lytt nøye og forsøk å forstå!
16 Hva skal jeg si om denne slekten som ikke vil tro? De er
som barn som leker på torget og roper til de andre barna:
17 'Vi spilte bryllupsmelodier for dere,
men dere ville ikke danse.
Vi spilte sørgemusikk for dere,
men dere ville ikke gråte.'
18 Akkurat slik reagerer de når det gjelder døperen Jo-
hannes og meg. Johannes drikker ikke vin og går ofte uten
mat, og da sier de: 'Han er besatt av en ond Ånd.' 19 Men
jeg, Menneskesønnen‡, spiser og drikker, og da beskylder
de meg for å frådse i mat, drikke og leve herrens glade
dager sammen med de verste syndere! Men til slutt kommer
endelig Gud i sin visdom til å få rett, når de ser resultatet
av visdommen hans.§"

Jesus anklager byene i Galilea

20 Jesus begynte å anklage de som bodde i byene der han
hadde gjort de fleste miraklene sine, etter som de ikke hadde
vendt om til Gud. Han sa: 21 "Hvor fryktelig kommer det
ikke til å bli for dere som bor i Korasin og Betsaida! For om
de miraklene jeg gjorde hos dere, hadde blitt gjort i Tyrus og
Sidon*, da hadde innbyggerne der angret syndene sine og
vendt om til Gud for lenge siden. 22 Jeg forsikrer dere at på
dommens dag skal både Tyrus og Sidon få en mildere straff
enn dere! 23 Og dere, innbyggerne i Kapernaum, tror dere
at dere skal bli opphøyet til himmelen? Nei, ned til helvete
skal dere bli styrtet. For om de fantastiske miraklene som
jeg gjorde hos dere, hadde blitt utført i Sodoma†, da hadde
byen eksistert like til denne dagen. 24 Jeg kan forsikre dere
at Sodoma skal slippe lettere unna på dommens dag enn
dere!"

Jesus lover ro og hvile

---

* **11:14** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. † **11:14** Se Malaki 4:5. ‡ **11:19** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **11:19** Gud hadde sendt både Johannes og Jesus, men deres oppgaver var forskjellige. Det gode resultatet ble bevist ved de mirakler og tegn Jesus gjorde. Se v.20.

* **11:21** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest for Galilea. Det finnes flere profetier i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, om at de skal gå under på grunn av sin ondskap. Se for eksempel Esekiel 26–28. † **11:23** Sodoma ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25.

25 Jesus ba denne bønnen: "Jeg takker deg Far, du som er
Herre over himmelen og jorden, for at du skjuler sannheten
for de som tror seg å være lærde og kloke, men viser
sannheten for dem som er ydmyke som et barn. 26 Ja, Far,
slik har du bestemt det."
27 Jesus fortsatte: "Min Far i himmelen har overlatt alt til
meg. Ingen kjenner Sønnen, uten Far i himmelen, og ingen
kjenner Far i himmelen, uten Sønnen og de som Sønnen
vil vise han for. 28 Kom til meg alle dere som er trette og
kjemper med problemer og tunge byrder, så skal jeg gi dere
hvile. 29-30 Gå inn på mine vilkår og la meg få undervise
dere! Jeg er mild og ydmyk. Hos meg finner dere ro for
sjelene deres. Jeg legger ingen tunge byrder på dere."

12

Disiplene plukker aks på hviledagen

1 På en hviledag* gikk Jesus og disiplene langs noen
kornåkrer. Disiplene var sultne og begynte å plukke aks
for å spise.
2 Noen fariseere† fikk se det og protesterte: "Se hva de
gjør! Det er jo forbudt å høste på hviledagen i følge
Moseloven‡."
3 Jesus sa til dem: "Har dere aldri lest om det kong David
gjorde da han og mennene som fulgte han, ble sultne?§
4 Han gikk inn i Guds hus, og både han og de som var
med ham spiste av de spesielle brødene som bare prestene
har lov til å spise. De brøt også loven. 5 Har dere heller
ikke lest i loven at prestene som gjør tjeneste i templet, får
arbeide på hviledagen? 6 Jeg kan forsikre dere at her finnes
en som er større enn templet! 7 Dersom dere forsto det som
menes med ordene: *'Jeg vil heller at dere viser hverandre
kjærlighet, enn at dere ofrer til meg'**, da ville dere ikke
dømme dem som er uskyldige. 8 For jeg, Menneskesønnen†,
har rett til å avgjøre hva som er tillatt på hviledagen."

Jesus helbreder en syk på hviledagen

---

* **12:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **12:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **12:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **12:3** Se Første Samuelsbok 21:1-6. * **12:7** Se Hosea 6:6. † **12:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

9 Litt etter gikk Jesus videre og kom inn i synagogen
deres‡. 10 Der fikk han se en mann som hadde en
handikappet hånd. Fariseerne§ spurte ham da: "Tillater
Moseloven* at noen kan bli helbredet på hviledagen†?" De
håpet naturligvis at han skulle svare "ja", for da kunne de få
noe å anklage ham for. 11 Han svarte: "Om noen av dere har
en sau og den faller i en grøft på hviledagen, griper han ikke
da inn og drar opp sauen samme dagen? Selvfølgelig gjør
han det! 12 Tenk på hvor mye mer verd et menneske er, enn
en sau! Det er altså tillatt å gjøre godt på hviledagen." 13 Så
sa han til mannen: "Rekk fram hånden din." Da mannen
gjorde det, ble hånden frisk, og like sterk som den andre!
14 Fariseerne gikk ut og begynte å legge opp planer om
hvordan de kunne få Jesus arrestert og drept.

Guds tjenere

15 Da Jesus fikk greie på dette, dro han bort fra stedet der.
Mange mennesker fulgte etter ham, og han helbredet alle
de som var syke blant dem. 16 For ikke å vekke mistanker
om hvem han var, forbød han dem strengt å fortelle om det
som skjedde. 17 Gjennom dette ble det som Gud hadde sagt
ved profeten Jesaja, til virkelighet:

18 "Dette er min utvalgte tjener!
Han er min elskede,
mitt hjertes glede.
Jeg skal fylle ham med min Ånd,
og han skal bevise for folket hva som er rettferdighet.
19 Han griper ikke til vold eller skriker,
stemmen hans skal ikke bli hørt på gatene!
20 Han slår ikke ned de svake
eller slukker ut det håp som er i ferd med å svinne bort.
En dag skal han la rettferdigheten seire.
21 Han skal være verdens håp."‡

Jesus blir beskyldt for å være i kompaniskap med djevelen

22 De førte til han en besatt som var både blind og stum.
Jesus helbredet ham, slik at han kunne se og snakke. 23 Folk
ble helt forundret og sa: "Kanskje Jesus likevel er den som

---

‡ **12:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. § **12:10** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. * **12:10** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **12:10** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **12:21** Se Jesaja 42:1-4.

skal arve kong Davids trone§?" 24 Da fariseerne* fikk høre
om miraklet, sa de: "Han driver sikkert ut de onde åndene
med hjelp av Satan†, som er høvding for de onde åndene."
25 Jesus, som forsto hva fariseerne tenkte, sa til dem: "Et
rike som kommer i strid med seg selv, går under, og en by
eller en familie som er i innbyrdes konflikt med hverandre,
vil snart opphøre å eksistere. 26 Dersom Satan nå driver
ut sine egne onde ånder, da strider han jo mot seg selv.
Hvordan skal han da kunne fortsette å styre riket sitt?
27 Dersom jeg driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan,
hvilken kraft er det da deres egne tilhengere bruker når de
driver dem ut? Kanskje dere selv kan svare på anklagene
deres! 28 Dersom det er med Guds Ånd jeg driver ut de onde
åndene, har jo Gud kommet for å regjere blant dere.‡ 29 På
denne måten er det: Satan er som en sterk mann. Om noen
vil gå inn i huset til den sterke mannen og rane ham for det
han eier, da må de først binde ham. Etterpå kan de gå inn
og rane hjemmet hans. 30 Den som ikke er med meg, er
imot meg, og den som ikke hjelper meg i mitt arbeid, han
motarbeider meg.
31 Jeg advarer dere: All synd og spott§ kan bli tilgitt,
men spott mot Guds Hellige Ånd blir ikke tilgitt. Det
er en utilgivelig synd. 32 Den som sier noe mot meg,
Menneskesønnen*, kan få tilgivelse, men den som sier noe
mot Guds Hellige Ånd, kommer aldri til å bli tilgitt, det være
seg i denne verden eller i den kommende.
33 Et tre blir kjent igjen på frukten sin. Enten er treet
godt og bærer god frukt, eller så er det dårlig og bærer
dårlig frukt. 34 Ormeyngel! Hvordan kan dere som er onde,
si noe godt? Munnen uttrykker jo det hjertet er fullt av.
35 Ordene fra et godt menneske viser den godhet som bor
i hjertet, mens ordene fra et ondt menneske avslører det
onde hjertet. 36 Jeg sier dere at på dommens dag skal dere
få stå til rette for hvert unyttig ord dere har snakket. 37 De
ordene dere nå bruker, skal avgjøre skjebnen for dere da.
Enten kommer dere til å bli frikjent ved dem, eller så blir
dere dømt ved dem."

---

§ **12:23** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **12:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **12:24** I den greske grunnteksten: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. Se også i v.27. ‡ **12:28** På gresk: da har jo Guds rike kommet til dere. § **12:31** Å spotte er å håne og tale dårlig om noe som er hellig. * **12:32** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

De religiøse lederne ber Jesus om et tegn

38 En dag kom noen av de skriftlærde† sammen med
fariseerne‡, og ba om å få se et tegn som skulle bevise at
Jesus virkelig var Messias, den lovede kongen.
39 Jesus svarte: "Denne onde og gudløse slekten krever
et tegn, det eneste tegnet de skal få se, er det som skjedde
med profeten Jona§. 40 På samme måten som Jona var i den
store fisken i tre døgn, kommer jeg, Menneskesønnen*, til
å være i jordens indre i tre døgn†. 41 Innbyggerne i Ninive
skal på dommens dag stå opp fra de døde sammen med dere
og dømme dere. De ga opp sin onde livsstil og vendte seg
om til Gud da de hørte Jona holde fram Guds budskap. Og
her finnes en som er større enn Jona, men dere nekter å tro
på ham. 42 Også dronningen fra Syden‡ skal på dommens
dag stige fram som vitne mot denne slekten og dømme den.
Hun kom jo helt fra et fjernt land for å høre på visdommen
til Salomo. Og her finnes en som er større enn Salomo, men
dere nekter å tro på ham.
43-45 Denne onde slekten kommer til å bli rammet av
samme skjebnen som mange besatte gjør: Når en ond Ånd
blir drevet ut av et menneske, flakker den urolig omkring
i ørkenen og leter etter et nytt offer. Om den ikke finner
noe, sier den: 'Jeg vender tilbake til det menneske der jeg
kom fra.' Og når den gjør det, finner den hjertet tomt, rent
og pyntet. Da leter den etter sju ånder til, enda verre enn
seg selv. Sammen tar de kontrollen over mennesket, og det
får det langt verre enn det hadde før."

Jesu virkelige familie

46-47 Mens Jesus fortsatt talte til folket, kom moren og
brødre hans dit og ville snakke med ham, men de stanset
utenfor huset. Noen sa til han: "Moren din og brødrene
dine står utenfor og vil treffe deg." 48 Men han svarte:
"Moren min og brødrene mine! Hvem er det?" 49 Så pekte
han på disiplene og sa: "Dette er moren min og brødrene

† **12:38** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **12:38** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **12:39** Se Jona bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:40** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **12:40** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen som noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. Men det viktige i denne sammenhengen er at Gud lar Jesus vende tilbake til livet, på samme måten som han lot Jona vende tilbake til livet. ‡ **12:42** Dronningen av Saba, nåværende Jemen. Se Første Kongebok 10:1.

mine. 50 Hver og en som lyder min Far i himmelen, er
broren, og søsteren og moren min!"

13

Bildet om bonden som sådde korn i åkeren

1 Samme dagen gikk Jesus hjemmefra og satte seg nede
ved sjøen for å undervise. 2-3 Snart hadde det samlet seg så
mye folk omkring ham, at han var nødt til å stige om bord i
en båt og sitte i den for å tale, mens folket sto på stranden.
Han underviste dem ved å fortelle mange bilder, som for
eksempel dette:

"En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. 4 Mens han
sådde, falt noe av såkornet på veien langs åkeren, og
fuglene kom og plukket det i seg. 5 Noe korn falt der
jorden var steinete og jordlaget tynt. Her vokste plantene
raskt opp, 6 men i den hete solen visnet de og døde,
etter som røttene satt så grunt i bakken. 7 Noe korn
falt blant tistlene, og mens tistlene vokste opp, kvalte de
kornplantene. 8 Mestedelen av kornet falt i fruktbar jord
og ga 30, 60 og til og med 100 ganger så mye avling som
bonden hadde sådd. 9 Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Jesus forklarer bildet om såkornet

10 Disiplene kom seinere til Jesus og spurte: "Hvorfor
forteller du slike bilder som dette for folket?"

11 Da forklarte han og sa: "Dere har fått gaven til
å forstå undervisningen min om hvordan Gud vil frelse
menneskene og gjøre dem til sitt eget folk,* men andre har
ikke fått den gaven. 12 De som forstår det jeg sier, skal
med tiden forstå enda mer. Men de som ikke forstår noe
særlig av det, de skal til slutt miste også den lille innsikten
de hadde.

13 Det er derfor jeg forteller disse bildene,
slik at menneskene skal høre og se,
men likevel ikke forstå.
14 Gjennom dette blir det til virkelighet som Gud har
forutsagt hos profeten Jesaja:
'Dere skal høre det jeg sier,
men likevel ikke forstå.
Dere skal se det jeg gjør,
men likevel ikke fatte!
15 Ja, dette folkets hjerter er så hardt og likegyldig at de ikke
kan forstå.
Deres hørsel er sløvet, slik at de ikke kan høre,
og de har lukket øynene sine,

* **13:11** På gresk: å lære kjenne himmelrikets hemmeligheter.

slik at de ikke kan se.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet!'†
16 Men dere kan være lykkelige, for øynene deres kan se
og ørene deres kan høre. 17 Jeg forsikrer dere at mange
profeter, og andre som fulgte Guds vilje, har lengtet etter å
få se og høre det som dere nå får være med om, men de
fikk aldri muligheten til det.
18 Her er forklaringen om bonden som sådde såkornet
i åkeren: 19 Den harde veien langs åkeren, der noe
av såkornet falt, ligner hjertet til en person som hører
budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre de
til sitt eget folk‡, men ikke tar det på alvor. Straks er
den onde på plass og plukker bort såkornet fra hjertet.
20 Det tynne jordlaget er likt hjertet til en person som hører
budskapet og tar imot det med ekte glede, 21 men som ikke
har dybde i seg, slik at røttene kan utvikle seg. Etter en
tid kommer vanskeligheter eller forfølgelser på grunn av
troen, da avtar entusiasmen og han forlater troen. 22 Jorden
som var dekket med frø fra tistler, kan bli sammenlignet
med en person som hører budskapet, men lar hverdagens
bekymringer og begjæret etter å tjene mest mulig penger
kvele det han fikk høre. Budskapet får ikke påvirke livet
hans. 23 Den fruktbare jorden derimot, ligner hjertet til en
person som hører til budskapet og forstår det og lar det
påvirke hele livet sitt. Han gir en avling som er 30, 60 eller
til og med 100 ganger så stor som den mengde såkorn som
falt i hjertet hans."

Bildet om ugresset og hveten

24 Dette er et annet bilde som Jesus fortalte:

"Der Gud bestemmer, blir det som når§ en bonde sådde
rent såkorn i åkeren sin. 25 En natt da alle lå og sov, kom
fienden hans og sådde ugress blant hveten. Etterpå snek
han usett bort. 26 Da såkornet begynte å spire og sette i aks,
vokste også ugresset opp.
27 Tjenerne til bonden gikk til ham og sa: 'Herre, åkeren
der du sådde det rene såkornet, er full av ugress! Hvor
kommer det fra?'
28 'Det må være en fiende som har vært der', svarte
herren deres.
Tjeneren spurte da: 'Skal vi rykke opp ugresset?' 29 'Nei',
sa han, 'da kommer dere til å skade hveten samtidig. 30 La
begge deler vokse sammen til det blir tid for å høste. Når

† **13:15** Se Jesaja 6:9-10. ‡ **13:19** På gresk: hører ordet om riket. § **13:24** På gresk: Himmelriket ligner… Samme utrykk blir brukt også i v.31,33,44,45 og 47.

tiden er inne, skal jeg si til høstfolkene: Skill bort ugresset og bunt det sammen, slik at det kan bli brent opp. Etterpå kan dere samle inn hveten i mitt forrådskammer.' "

Bildet om sennepsfrøet

31 Jesus fortalte også dette bildet for dem:

"Der Gud bestemmer, blir det som når en gartner sår et sennepsfrø i hagen. Det er det minste* av alle frøene, 32 men når det har vokst opp, er det størst blant krydderplantene. Det blir til et tre der fuglene kan komme og bygge reir i grenene."

Bildet om gjæren

33 Han fortalte også et annen bilde:

"Der Gud bestemmer, blir det som når en kvinne blander gjær i deigen mens hun baker. Hun tar bare en liten smule gjær og blander den inn i en stor mengde mel og elter alt sammen. Over tid virker gjæren i hele deigen."

34 Alt dette fortalte Jesus til folket ved å bruke bilder. Ja, han talte bare til dem gjennom bilder. 35 Ved dette ble det virkelig som Gud hadde forutsagt ved sin profet:

"Jeg skal tale i bilder,
jeg skal fortelle hemmeligheter som er gjemt fra verdens skapelse av."†

Jesus forklarer bildet om ugresset og hveten

36 Litt etter dro Jesus fra folket og gikk til huset der han bodde. Der ba disiplene om at han måtte forklare bildet om ugresset og hveten for dem.

37 "Det skal jeg gjøre", sa han. "Jeg, Menneskesønnen‡, er den som sår det rene såkornet. 38 Åkeren er verden, og såkornet representerer de menneskene som tilhører Gud og er hans eget folk.§ Ugresset er de som tilhører den onde. 39 Fienden, som sådde ugresset blant hveten, er djevelen. Høsttiden er verdens ende, og høstfolkene er englene.

40 Som når ugresset blir skilt fra hveten og brent opp, slik skal det være ved tidenes slutt. 41 Jeg, Menneskesønnen, skal sende ut englene mine, og de skal rense Guds verden.* De skal ta bort alle dem som lokker menneskene til synd og gjør det som er ondt. 42 De onde skal bli kastet i den brennende ovnen. Der skal de gråte av angst og fortvilelse.

---

* **13:31** Sennepsfrøet var det minste frøet de bruker for dyrking. † **13:35** Se Salmenes bok 78:2. ‡ **13:37** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **13:38** På gresk: som er rikets barn. * **13:41** På gresk: rense Guds rike.

43 De som følger Faderens vilje, skal lyse som solen i den
nye verden der deres Far i himmelen regjerer.† Lytt nøye
og forsøk å forstå!"

Bildene om skatten i åkeren, den verdifulle perlen og fiskenoten

44 Jesus fortalte enda flere bilder. Han sa:
"Der Gud bestemmer, blir det som når en mann oppdager
en skatt i en åker. I sin iver graver han ned skatten igjen
og går og selger alt han eier for å kunne kjøpe åkeren, for
at skatten kan bli hans.
45 Der Gud bestemmer, blir det også som når en kjøpmann
er på jakt etter kostbare perler. 46 Når han oppdager en
ekstra verdifull perle, går han av sted og selger alt han eier
for å kunne kjøpe den.
47 Der Gud bestemmer, blir det også som når noen kaster
not ut i sjøen for å fange fisk av forskjellige slag, både
spiselige og uspiselige. 48 Når noten er full drar de den opp
på stranden og setter seg ned og sorterer fisken. De spiselige
fiskene samler de i en korg, men de andre kaster de fra seg.
49 Slik skal det bli ved tidenes slutt. Englene skal komme
og skille de onde menneskene fra de som følger Guds vilje.
50 Etterpå blir de onde kastet i den brennende ovnen. Der
skal de gråte av angst og fortvilelse. 51 Har dere forstått alle
disse bildene?"
"Ja", sa de, "det har vi."
52 Da sa han: "Det betyr at hver person som kjenner til
Skriften‡, og nå hører til det folk som Gud regjerer over,§
i fortsettelsen kan fortelle om både den nye og den gamle
måten å tjene Gud på."

Innbyggerne i Nasaret nekter å tro

53 Da Jesus hadde fortalt alle disse bildene, dro fra han
stedet. 54 Han kom litt etter til hjembyen sin Nasaret. Der
underviste han i synagogen*. Han overrasket alle med sin
visdom og miraklene sine.
55 "Hvordan er dette mulig?" undret folket. "Dette er jo
bare sønnen til snekkeren. Vi kjenner moren hans, Maria,
og brødrene hans Jakob, Josef, Simon og Judas. 56 Alle
søstrene hans bor jo her. Hvor har han fått alt dette fra?"
57 Og de irriterte seg over ham.

† **13:43** På gresk: lyse som solen i Far sins rike. ‡ **13:52** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **13:52** På gresk: som har blitt en disippel til himmelriket. * **13:54** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester.

Da sa Jesus til dem: "En profet som bringer Guds budskap,
blir anerkjent over alt, bortsett fra i sin egen hjemby og i sin
egen familie." 58 Siden de ikke trodde på ham gjorde han
bare noen få mirakler der.

14

Døperen Johannes blir drept

1 Etter en tid fikk kong Herodes* høre alt det folk fortalte
om Jesus. 2 Han sa da til tjenerne sine: "Det må være
døperen Johannes som har stått opp fra de døde. Det er
derfor han kan gjøre slike mirakler."
3 Herodes hadde nemlig under press fra kona si, Herodias,
arrestert Johannes og latt ham binde og kaste i fengsel.
Herodias hadde først vært gift med Filip, som var bror til
kongen. 4 Johannes hadde sagt rett ut til Herodes: "Det er
ikke tillatt for deg å leve sammen med henne." 5 Helst hadde
Herodes ønsket å drepe Johannes, men han var redd for
folket, som mente at Johannes var en profet som bar fram
Guds budskap.
6 Men da Herodes feiret sin fødselsdag, danset datteren
til Herodias for gjestene. Og Herodes ble helt fortryllet over
dansen hennes. 7 Han sverget på at han ville gi henne hva
hun enn ba om. 8 Moren fikk henne til å si: "Jeg vil ha hodet
til døperen Johannes på et fat." 9 Kongen ble svært sjokkert,
men på grunn av det løfte han hadde gitt, og etter som han
ikke ville ta tilbake det han hadde sagt i påhør av gjestene,
ga han befaling om at hun skulle få kravet oppfylt. 10 Derfor
ble Johannes halshugget i fengslet. 11 De la hodet hans på
et fat og ga det til jenta, som i sin tur bar det til moren sin.
12 Etterpå kom disiplene til Johannes og hentet kroppen
og begravde den. Senere gikk de til Jesus og fortalte det som
hadde skjedd.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

13 Da Jesus fikk høre det som hadde skjedd, drog han med
båt til en avsides plass for å være for seg selv. Folket i byene
fikk imidlertid greie på det og fulgte etter til fots langs sjøen.
14 Da Jesus steg ut av båten og fikk se alt folket som hadde
samlet seg, følte han sympati med dem, og han helbredet
de som var syke.
15 På kvelden kom disiplene bort til ham og sa: "Det
er allerede seint, og det finnes ikke noe å spise her i

* **14:1** Kong Herodes regjerte over Galilea og Perea. Han var sønn til den Herodes som regjerte da Jesus ble født.

ødemarken. Send folket av sted for at de kan gå til byene i nærheten og kjøpe mat."

16 Men Jesus svarte: "Det trenger de ikke. Dere kan selv gi dem mat!"

17 "Skal vi?", utbrøt de. "Vi har jo bare fem brød og to fisker!"

18 "Gi det dere har til meg", sa han.

19 Så ba han folket å slå seg ned i gresset. Han tok de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og takket Gud. Han brøt brødene i biter og ga dem til disiplene, som delte ut til folket. 20 Alle spiste og ble mette, og da de samlet sammen det som var igjen, ble det tolv fulle kurver. 21 Det var omkring 5 000 menn som hadde spist, i tillegg til kvinner og barn.

Jesus går på vannet

22 Straks etter dette ba Jesus disiplene om å sette seg i båten og reise i forveien over til andre siden av sjøen. Selv stanset han igjen for å se at folket kom seg på hjemvei. 23 Da han hadde gjort det, gikk han opp på fjellet for å be. Der var han alene til det ble kveld.

24 I mens hadde disiplene kommet i vanskeligheter langt ute på sjøen. Det blåste opp, og de hadde store problemer med å ta seg over til den andre siden etter som det var motvind. 25 Straks før det begynte å lysne, kom Jesus gående til dem på vannet. 26 Da disiplene fikk se ham gå på sjøen, ble de livredde. De trodde det var et spøkelse, og skrek av redsel.

27 Men Jesus snakket straks til dem og sa: "Ro dere ned, det er jeg. Vær ikke redde."

28 Da ropte Peter: "Herre, om det virkelig er deg, da kan du vel si at jeg får komme til deg på vannet."

29 "Javisst", sa Jesus. "Kom!"

Peter klatret over båtripen og begynte gå på vannet mot Jesus. 30 Da han stirret mot de høye bølgene, ble han lammet av redsel og begynte å synke. "Redd meg, Herre!" skrek han. 31 Og straks rakte Jesus ut hånden og grep tak i ham.

"Er troen din så liten?" sa Jesus. "Hvorfor tvilte du?" 32 Etterpå steg de i båten, og i samme øyeblikk la vinden seg. 33 De som var i båten, falt ned for Jesus og sa: "Du må være Guds sønn!"

Jesus helbreder alle som rører ved ham

34 Da Jesus og disiplene hadde reist over sjøen, gikk de i land ved Gennesaret. 35 Der ble Jesus straks kjent igjen av

folket på stedet. De sendte bud til hele distriktet for å spre nyheten om hans ankomst. Snart kom folk dit med alle sine syke. 36 De ba om at de i det minste måtte få røre ved dusken på kappen hans. Og alle som gjorde det, ble friske!

15

Guds bud og menneskene sine regler

1 Senere kom noen fariseere* og noen av de skriftlærde† fra Jerusalem for å diskutere med Jesus.

2 "Hvorfor bryter disiplene dine de gamle jødiske reglene?" spurte de. "De vasker ikke hendene før de spiser."

3 Han svarte: "Hvorfor bryter dere selv Guds bud ved å følge egne regler? 4 Gud sier for eksempel: 'Vis respekt for foreldrene dine', og: 'Den som forbanner foreldrene sine, skal bli dømt til døden.'‡ 5-6 Men dere påstår at dere slett ikke behøver å respektere foreldrene eller ta hånd om dem når de blir gamle. Dersom dere bare gir pengene som en gave til templet i stedet, påstår dere at alt er i sin skjønneste orden. På den måten gjør dere Guds klare befaling ugyldig ved å følge egne regler. 7 Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud! Profeten Jesaja hadde rett da han bar fram Guds budskap om dere og sa:

8 'Dette folket ærer meg med ordene sine,
men de nekter å være lydige mot meg.
9 Deres tilbedelse er verdiløs,
for de budene de lærer,
er menneskene sine egne regler og ikke Guds bud.§' "

10 Så kalte Jesus til seg folket og sa: "Lytt til det jeg sier og forsøk å forstå: 11 Dere blir ikke uverdige for Gud på grunn av det dere spiser og stapper i munnen!* Det er det dere sier, det som kommer ut av munnen, som gjør dere uverdige!"

12 Da gikk disiplene bort til ham og sa: "Vet du at du irriterte fariseerne med det du sa?"

13 Jesus svarte: "Hver plante som ikke er plantet av min Far i himmelen, skal bli rykket opp med roten, 14 Ikke bry dere om fariseerne. De er blinde ledere som veileder andre

---

* **15:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.
† **15:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
‡ **15:4** Se Andre Mosebok 20:12 og 21:17 og Femte Mosebok 5:16.
§ **15:9** Se Jesaja 29:13.
* **15:11** Den jødiske loven har mange regler om hva de får og ikke får spise. Se Tredje Mosebok 11.

blinde. Når en blind leder en blind, faller begge i samme grøften."

15 Peter ba at Jesus måtte forklare hva han mente med at
ingen blir uverdige for Gud på grunn av det de spiser.
16 "Forstår heller ikke dere det jeg mener?" spurte
Jesus. 17 "Innser dere ikke at det dere spiser, bare passerer
gjennom magen og kommer ut igjen? 18 Ordene dere
sier kommer derimot fra hjertet. Derfor er det dette
som gjør menneskene uverdige for Gud. 19 Fra hjertet
kommer onde tanker, mord, utroskap i ekteskapet, seksuell
løssluppenhet, tyveri, løgn og sladder. 20 Det er slikt som
gjør menneskene uverdige. Ingen blir uverdig for Gud ved
å spise uten først å ha vasket hendene."

Troen hos en kvinne som ikke er jøde

21 Jesus dro fra Galilea og til distriktet rundt byene Tyrus
og Sidon.†
22 En kanaaneisk kvinne fra området der kom til ham
og ropte: "Herre, du som skal arve kong Davids trone,‡ ha
medfølelse med meg. Min datter er besatt av en ond Ånd,
og den plager henne støtt og stadig."
23 Jesus svarte henne ikke med et ord. Disiplene kom
derfor og sa til ham: "Send henne bort, hun forfølger oss
jo med ropene sine."
24 Han sa til kvinnen: "Jeg har fått i oppgave å hjelpe
Israels folk, Guds tapte sauer."§
25 Kvinnen kom nærmere og falt på kne og ba ham på
nytt: "Herre, hjelp meg!"
26 Jesus svarte: "Det er ikke rett å ta brødet fra barna og
kaste det til hundene."
27 "Det er sant, Herre", sa hun, "men til og med hundene
har rett til å spise de smulene som faller fra bordet til
herrene deres."
28 "Kvinne", sa Jesus til henne, "troen din er sterk. Du
skal få det du ber om." Og i samme øyeblikk ble datteren
hennes helbredet.

Jesus helbreder mange syke

29 Jesus vendte nå tilbake til Genesaretsjøen og gikk opp
på en fjellskråning i nærheten og satte seg der. 30 Snart
hadde det samlet seg en stor folkemasse omkring ham. De

† **15:21** Tyrus og Sidon lå i Fønikia, omkring åtte mil fra Kapernaum. ‡ **15:22** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. § **15:24** Jesus virket først og fremst blant jødene, som etter døden hans og oppstandelse skulle spre budskapet om han til alle jordens folk. Men nå og da gjorde Jesus et unntak. Se 8:5-13, der han helbreder tjeneren til en romersk offiser.

hadde med seg handikappede, utviklingshemmede, blinde, stumme og mange andre. De la dem foran Jesus, og han helbredet dem. 31 Folk var helt forundret, for de stumme begynte å snakke, utviklingshemmede ble friske, handikappede gikk, og blinde kunne se! Alle hyllet Israels Gud.

Jesus gir mat til mer enn 4 000 personer

32 Senere kalte Jesus på disiplene og sa: "Jeg har stor medfølelse med folket. De har nå vært her i tre dager og har ikke noe å spise. Jeg vil ikke sende dem sultne bort, for da vil kanskje noen svime av langs veien på grunn av utmattelse."

33 Disiplene svarte: "Hvor skal vi få nok mat til alle her i ødemarken?"

34 Jesus spurte dem: "Hvor mye mat har dere?" "Sju brød og noen små fisker", svarte de.

35 Jesus ba folket å slå seg ned på marken. 36 Han tok de sju brødene og fiskene og takket Gud. Så brøt han dem i biter og ga til disiplene, som i sin tur delte dem ut til folket. 37 Alle spiste og ble mette. Da de samlet sammen restene som var til overs, ble det sju fulle kurver. 38 Det var 4 000 menn som hadde spist. I tillegg kom kvinner og barn.

39 Etterpå ba Jesus folket om å gå hjem. Selv steg han ombord i en båt og seilte over sjøen til Magadan*.

16

De religiøse lederne vil se tegn fra Gud

1 Fariseerne og saddukeerne* kom til Jesus, og forlangte at han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på hvem han var.

2-3 Men han svarte: "Dere er flinke til å tyde de tegnene dere ser på himmelen: Om himmelen er rød når kvelden kommer, da vet dere at det blir fint vær på morgenen. Om himmelen er rød og skyet på morgenen, da vet dere at det snart blir uvær. Nå vil dere altså at himmelens Gud skal vise dere et tegn, likevel forstår dere ikke de tingene som skjer midt foran øynene på dere. 4 Denne onde og gudløse slekten vil se tegn fra Gud. Det eneste tegnet de kommer til å få se, er det som skjedde med Jona.†" Så dro Jesus fra dem og gikk derfra.

---

* **15:39** Magadan, eller Magdala, lå like sør for Kapernaum. * **16:1** Fariseer og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. † **16:4** Jona lå i fisken i tre døgn. Like lenge skulle Jesus ligge i graven. Se 12:39-41. Se også Jona bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Jesus advarer mot falsk undervisning

5 Da de var på vei over til den andre siden av sjøen,
oppdaget disiplene at de hadde glemt å ta med seg brød.
6 Jesus sa da til dem: "Ta dere i vare for den gjæren som
fariseerne og saddukeerne‡ sprer."
7 "Hva mener han?" spurte disiplene hverandre. De
trodde at han sa dette fordi de hadde glemt å ta med seg
brød.
8 Da Jesus hørte de diskutere dette, sa han til dem: "Så
svak tro dere har! Hvorfor er dere så urolige for at dere ikke
har noe brød? 9 Forstår dere fortsatt ingenting? Husker
dere ikke den gangen jeg mettet mer enn 5 000 personer
med fem brød, og hvor mange kurver dere da fikk til overs?
10 Husker dere ikke den andre gangen da jeg mettet mer enn
4 000 personer med sju brød, og hvor mange kurver dere
da fikk til overs? 11 Hvordan kan dere tro at jeg snakket
om brød? Jeg sier på nytt til dere: Ta dere i være for den
gjæren som fariseerne og saddukeerne sprer om seg."
12 Da forsto de endelig at han med "gjær" mente den
falske undervisningen til fariseerne og saddukeerne, og at
det var den han advarte dem mot.

Peter bekjenner at Jesus er Messias, den lovede kongen

13 Da Jesus kom til området rundt Cæsarea Filippi§,
spurte han disiplene: "Hvem sier folk at jeg, Men-
neskesønnen*, er?"
14 De svarte: "Noen sier døperen Johannes, noen sier Elia
og andre Jeremia eller en av de andre profetene som før i
tiden bar fram Guds budskap.†"
15 Da spurte han dem: "Hvem tror dere at jeg er?"
16 Simon Peter svarte: "Du er Messias, den lovede kongen,
Sønn til den Gud som er og blir."
17 "Du kan virkelig kjenne deg lykkelig, Simon, sønn av
Jonas", sa Jesus, "for min Far i himmelen har selv vist deg
dette. Ingen kan på egen hånd få innsikt i den saken. 18 Du
er Peter‡, en klippe, og på denne klippe vil jeg bygge min
menighet. Helvetes krefter skal ikke kunne beseire den.
19 Jeg skal gi deg nøklene inn til Guds nye verden§. Du

---

‡ **16:6** Fariseere og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. § **16:13** Cæsarea Filippi var en by nord for Galilea som ikke var bosatt av jøder. * **16:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **16:14** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Elia kan vi lese om i Første og Andre Kongebok, og Jeremia som er en egen bok. ‡ **16:18** Navnet Peter kommer av det greske ordet "petra" som betyr "fjellet". § **16:19** På gresk: himmelriket.

skal få i oppdrag å fortelle menneskene at Gud har erklært dem skyldige, men du skal også fortelle dem at de har blitt fri fra sin skyld.*"

20 Han forbød disiplene å si til andre at han var Messias, den lovede kongen.

Jesus forutsier for første gangen at han skal dø

21 Etter dette begynte Jesus å snakke åpent ut med disiplene om at han skulle gå til Jerusalem, og alt som skulle skje der. Han forklarte at folkets ledere, øversteprestene og de skriftlærde†, ville gjøre det slik at han måtte lide mye og til slutt bli drept, men at han på den tredje‡ dagen skulle stå opp fra de døde igjen.

22 Peter tok ham da til siden, protesterte og sa: "Gud kommer til å ta hånd om deg, Herre! Dette skal aldri skje med deg!"

23 Men Jesus vendte seg mot Peter og sa: "Gå bort fra meg, Satan! Du forsøker å få meg til å synde, for det du tenker, er mennesketanker og kommer ikke fra Gud."

24 Jesus sa til disiplene: "Om noen vil bli disiplene mine, da kan han ikke lenger tenke på seg selv, men han må følge mitt eksempel og være beredt til å dø. 25 Ja, den som klamrer seg fast til livet, vil til slutt miste det, men den som mister livet sitt for min skyld, vil finne det. 26 Hvilken gevinst får et menneske om det blir gitt hele verden i hendene, men samtidig mister det evige livet? Alle pengene i hele verden kan ikke hjelpe et menneske til å få livet tilbake. 27 Jeg, Menneskesønnen§, skal komme i min Fars herlighet med mine engler og dømme hvert enkelt menneske for det de har gjort. 28 Men tro meg: Noen av dere som nå står her, skal ikke dø før de har sett meg, Menneskesønnen, komme med kongelig makt.*"

17

Jesus blir forandret på fjellet

---

* **16:19** Peter oppdraget sitt var å forkynne for menneskene, om at den som aksepterer den frelse Jesus gir, han får tilgivelse for syndene sine, mens de øvrige ikke blir tilgitt. † **16:21** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **16:21** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dag som noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. § **16:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **16:28** På gresk: komme i mitt rike. I kap.17 viser Jesus sin kongelige makt for Peter, Jakob og Johannes.

1 Seks dager seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og
broren hans Johannes, til toppen av et høyt fjell. Der kunne
de være for seg selv. 2 Utseende hans forandret seg mens
de så på, ansiktet lyste som solen, og klærne ble blendende
hvite. 3 De fikk se Moses og Elia stå og snakke med Jesus.*
4 Da sa Peter til Jesus: "Herre, dette er et fantastisk sted å
være på. Om du vil, kan jeg bygge tre hytter, en til deg, en
til Moses og en til Elia."
5 Akkurat i det han sa dette, ble de omsluttet av en lysende
sky, og en stemme fra skyen sa: "Dette er min elskede Sønn,
han er min glede. Lytt til ham!"
6 Da disiplene hørte stemmen, ble de fryktelig redde og
kastet seg med ansiktet ned mot jorden. 7 Men Jesus gikk
bort og rørte ved dem. "Reis dere opp", sa han, "og vær
ikke redde!" 8 Da de så opp, var det ingen andre der enn
Jesus.
9 På vei ned fra fjellet sa Jesus strengt til dem: "Ikke fortell
til noen om det dere har sett, før jeg, Menneskesønnen†, har
stått opp fra de døde."
10 Da spurte disiplene han: "Hvorfor påstår de
skriftlærde‡ at Elia må vende tilbake før Messias, den lovede
kongen, kommer?"
11 Jesus svarte: "De skriftlærde har rett. Elia må først
komme og sette alt i rette skikk. 12 Faktum er at han
allerede har kommet, men ingen kjente ham igjen, og de
behandlet ham dårlig. På samme måten skal de også la
meg, Menneskesønnen, få lide." 13 Da forsto disiplene at
han snakket om døperen Johannes.

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd

14 Da de hadde kommet ned fra fjellet og møtte folket
igjen, kom det fram en mann og falt på kne for Jesus og
sa: 15 "Herre, ha medfølelse med sønnen min! Han får
grusomme krampeanfall og lider mye. Han faller ofte i ilden
eller i vannet. 16 Jeg tok ham med til disiplene dine, men de
kunne ikke helbrede ham."
17 "Dere er håpløse mennesker som ikke vil tro!" utbrøt
Jesus. "Hvor lenge skal jeg være hos dere? Hvor lenge skal
jeg holde ut med dere? Ta gutten hit til meg." 18 Jesus

* **17:3** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre. † **17:9** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **17:10** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

snakket strengt til den onde ånden, og den forlot gutten. Fra det øyeblikket var han frisk.

19 Da Jesus og disiplene var alene igjen, spurte de Jesus:
"Hvorfor kunne ikke vi drive ut den onde ånden?"
20 "Fordi dere har så liten tro", svarte Jesus. "Jeg forsikrer dere, om troen deres bare var så stor som et sennepsfrø, ville dere kunne si til dette fjellet: 'Flytt deg dit bort', og det ville gjøre det. Ikke noe ville være umulig for dere."§

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø

22 Da de igjen var samlet i Galilea, sa Jesus til dem:
"Jeg, Menneskesønnen*, skal bli forrådt og utlevert til menneskene, 23 og de kommer til å drepe meg. Men på den tredje† dagen skal jeg stå opp fra de døde igjen." Da ble disiplene fulle av sorg og sterkt bedrøvet.

Peter og mynten i munnen på fisken

24 Da de hadde vendt tilbake til Kapernaum, kom noen funksjonærer som krevde inn tempelskatten, bort til Peter og spurte: "Betaler ikke mesteren deres tempelskatt?"
25 Peter svarte: "Jo, visst gjør han det."

Så gikk han inn i huset for å snakke med Jesus om dette. Men før han fikk en sjanse til å si noe, spurte Jesus ham: "Hva tror du, Simon‡? Krever kongene på jorden toll og skatt av sitt eget folk eller av de fremmed folkene som de har erobret?"§
26 "Av fremmed folk naturligvis", svarte Peter.

"Da slipper altså den som er medborger å betale skatt", sa Jesus.* 27 "Men vi skal ikke gi dem noe å anklage oss for. Gå derfor ned til stranden og kast ut en fiskekrok og åpne munnen på den første fisken du får. Da kommer du til å finne en sølvmynt som rekker til skatt for oss begge to. Ta den og betal til funksjonærene."†

---

§ **17:20** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 21 Men den slags Ånd kan ikke bli drevet ut om dere ikke ber og faster. Se Markus sin fortelling om Jesus 9:29. * **17:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **17:23** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen som noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **17:25** Peter sitt navn var fra begynnelsen Simon, men Jesus ga han navnet Peter, som betyr "fjellet". § **17:25** Kongene eller regentene på denne tiden forlangte først skatt fra folket i de okkuperte landene, ikke fra de som var innbyggere i sitt eget land. * **17:26** Jesus bruker bildet av en konge og hans landsmenn, for å vise at disiplene tilhører Guds folk, mens de jødene som nekter å tro på ham, ikke gjør det. Se 21:43. † **17:27** I Gennesaretsjøen finnes en fiskeart, Cichlidae, som beskytter sine unger ved å la dem svømme inn i sin egen munn. Hunnfisken samler iblant også opp ting som ligger på sjøbunnen.

18

Jesus forklarer hvem som er størst

1 Litt seinere kom disiplene bort til Jesus og spurte hvem
som er den største blant dem som får være Guds eget folk.*
2 Da ropte Jesus på et lite barn og stilte det midt blant dem
3 og sa: "Jeg forsikrer dere, om dere ikke forandrer dere og
blir som små barn, da kommer dere slett ikke til å få tilhøre
Guds eget folk. 4 Den som gjør seg liten og ydmyk som dette
barnet, han er den største blant dem som får være Guds
eget folk. 5 Og den av dere som tar imot et slikt barn fordi
det tilhører meg, han tar imot meg.

Jesus advarer mot fristelse

6 Dersom noen leder vill en av disse små som tror på
meg, og får han til å synde, da ville det være bedre for
den personen å få en stor stein surret til halsen sin og bli
kastet i havet. 7 Ulykken skal ramme verden på grunn av all
ondskapen deres! Menneskene kommer alltid til å bli fristet
av synd, men ulykken skal ramme det menneske som frister
andre. 8 Om hånden eller foten din får deg til å synde, da
hugg den av og kast den fra deg. Det er bedre å få et evig
liv sammen med Gud og heller savne den ene hånden eller
foten, enn å bli kastet i helvetes ild med både hender og
føtter i behold. 9 Og om øye ditt får deg til å synde, da
riv det ut og kast det fra deg. Det er bedre å få et evig liv
sammen med Gud og heller savne et øye, enn å bli kastet i
helvetes ild med begge øynene i behold.† 10 Pass på at dere
ikke forakter en eneste av disse små, for jeg sier dere at
englene deres alltid har adgang til min Far i himmelen.‡

Bildet om sauen som gikk seg vill

12 La meg bruke et bilde: Om en mann har 100 sauer og
plutselig oppdager at en av dem har gått seg vill, hva tror
dere han da gjør? Overlater han ikke de 99 andre til seg
selv i fjellet, og gir seg av sted for å lete etter den ene som
har forsvunnet? 13 Jo, og når han endelig har funnet den,
kan jeg fortelle dere at han gleder seg mer over den ene
sauen, enn over de 99 andre som aldri var på villstrå. 14 På
samme måten vil ikke deres Far i himmelen at en eneste av
disse små skal gå tapt."

---

* **18:1** På gresk: størst i himmelriket. Også i v.4. I v.3 på gresk: aldri komme inn i himmelriket. † **18:9** Vi skal gjøre alt vi kan for å holde oss borte fra synden. Jesus bruker et dramatisk bildespråk. ‡ **18:10** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 11 Menneskesønnen kom for å frelse det som var fortapt. Se Lukas sin fortelling om Jesus 19:10.

Om en troende har handlet galt

15 Jesus fortsatte: "Dersom en troende har handlet galt
mot deg, da gå personlig til ham for å diskutere det onde han
har gjort. Lytter han på deg og bekjenner at han har handlet
galt, da har du vunnet tilbake din troende bror. 16 Dersom
han ikke hører på deg, kan du hente en eller to personer
som sammen med deg kan være vitner til det som blir sagt.
Det blir krevd to eller tre vitner for at en sak skal bli avgjort
rettferdig.§ 17 Nekter han fortsatt å høre på deg, skal du ta
saken opp i menigheten. Og om menigheten da gir deg rett,
men han ikke vil akseptere det, da skal du behandle ham
som en toller* eller som en annen gudløs person. 18 Jeg sier
dere at dere skal få i oppdrag å fortelle mennesker at Gud
har erklært dem skyldige, men også gjøre kjent at de er satt
fri fra skyld.†

19 Jeg sier dere at alt det som to av dere her på jorden
blir enige å be om, det skal dere få av min Far i himmelen.
20 For der to eller tre av mine er samlet, der er jeg midt
iblant dem."

Jesus underviser om tilgivelse

21 Da kom Peter bort til ham og spurte: "Herre, hvor
mange ganger må jeg tilgi et menneske som handler galt
mot meg? Rekker det med sju ganger?"

22 "Nei", svarte Jesus. "Du skal tilgi 70 ganger sju‡
ganger!" Og så tilføyde han:

23 "Der Gud bestemmer, blir det som i denne fortellin-
gen:§ En konge ville skaffe seg oversikt over regnskapene
til tjenerne sine. 24 Da han begynte granskningen, viste
det seg at en av dem var skyldig flere milliarder.* 25 Etter
som tjeneren ikke kunne betale pengene tilbake, ga kongen
befaling om at han skulle bli solgt, han selv, kona hans,
barna og alt han eide, alt for at gjelden kunne bli betalt
på den måten.

26 Tjeneren kastet seg fortvilt ned for føttene til kongen
og ba: 'Gi meg bare litt tid, så skal jeg betale alt sammen.'

27 Da fikk kongen medfølelse, løslot ham og avskrev
gjelden hans.

---

§ **18:16** Se Femte Mosebok 19:15. * **18:17** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. † **18:18** Menighetens oppdrag var å forkynne for menneskene, at den som aksepterer den frelse Jesus gir, de får tilgivelse for syndene sine, mens de øvrige ikke blir tilgitt. ‡ **18:22** Sju var det fullkomne tallet. 70 ganger sju ganger var det samme som uendelig mange ganger. § **18:23** På gresk: Himmelriket ligner… * **18:24** På gresk: 10 000 talenter. Det var den største summen og høyeste valuta i datidens Midtøsten.

28 Men da tjeneren gikk fra forsoningsmøtet, møtte han
en annen tjener som skyldte ham en sum penger som
tilsvarte tre månedslønner†. Han tok kvelertak på ham og
forlangte pengene tilbake.
29 Arbeidskameraten hans falt da ned for han og sa: 'Gi
meg bare litt tid, så skal jeg betale.'
30 Mannen ville ikke vente, men gikk bort og ordnet det
slik at tjeneren ble satt i fengsel til hele gjelden var betalt.
31 Da de andre tjenerne fikk greie på dette, ble de opprørte
og sinte. De gikk til kongen og fortalte det som hadde skjedd.
32 Kongen kalte da til seg mannen som han hadde ettergitt
alt, og sa: 'Din kalde og kyniske usling! Her avskrev jeg den
store gjelden din bare fordi du ba meg om det. 33 Burde
ikke du også i din tur hatt like stor medfølelse med din
arbeidskamerat, som jeg hadde med deg?'
34 Så lot den sinte kongen fangevokterne sine ta hånd om
mannen til han betalte alt han var skyldig. 35 På samme
måten skal min Far i himmelen gjøre med dere, om dere
ikke av et helt hjerte tilgir medmenneskene deres."

19

Jesus taler om ekteskap og skilsmisse

1 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, dro fra han Galilea
og begynte gå sørover på østsiden av elven Jordan mot
Judea. 2 Store folkemasser fulgte ham, og han helbredet de
syke.
3 Noen fariseere* kom for å diskutere med Jesus og
forsøkte å få ham til å si noe som de kunne bruke mot han,
og spurte: "Anser du at en mann† har rett til å skille seg fra
kona si av hvilken som helst årsak?"
4 "Leser dere ikke Skriften‡?" svarte Jesus. "I den står det
jo at Gud fra begynnelsen av skapte menneskene til mann
og kvinne,§ og 5 at mannen skal forlate foreldrene sine og
holde seg til kona si, slik at de to blir ett.* 6 De er altså ikke
lenger to, men skal være ett. Og det som Gud har forent,
skal ikke menneskene skille."
7 Da spurte de: "Hvorfor bestemte da Moses at en mann
kan skille seg ved å skrive ut en attest som bevis på
skilsmissen, og at han etterpå kan sende kvinnen fra seg?"†

† **18:28** På gresk: 100 denarer. * **19:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **19:3** Det var bare mennene som hadde rett å ta ut skilsmisse. ‡ **19:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **19:4** Se Første Mosebok 1:27 og 5:2. * **19:5** Se Første Mosebok 2:24. † **19:7** Se Femte Mosebok 24:1.

8 Jesus svarte: "Moses kjente til menneskets harde og
onde hjerte. Det var derfor han tillot å skille seg. Gud hadde
ikke tenkt seg det slik fra begynnelsen av. 9 Jeg sier dere at
den mannen som skiller seg fra kona si uten at hun har vært
utro, og han seinere gifter seg med en annen, han er utro.‡"
10 Da sa disiplene: "Om det er på denne måten, da er det
bedre å ikke gifte seg i det hele tatt."
11 Men Jesus svarte: "Alle kan ikke ta til seg undervisnin-
gen min om ekteskapet, men bare de som får hjelp av Gud.
12 Når det gjelder det å ikke gifte seg, er det slik at noen
blir født uten mulighet til seksuell aktivitet, andre har blitt
kastrert av mennesker, og det finnes også noen som frivillig
lever i avholdenhet og avstår fra å gifte seg for bedre å
kunne tjene Gud.§ Den som kan ta til seg undervisningen
min, skal gjøre det."

Jesus ber for barna

13 De kom med små barn til Jesus for at han skulle legge
hendene på dem og be. Men disiplene jaget dem bort.
14 Da sa Jesus: "Send dem ikke bort! La barna komme til
meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk må bli som de.*"
15 Så la han hendene på barna og ba for dem. Etterpå gikk
han derfra.

Jesus snakker med en rik ung mann

16 En ung mann kom og spurte Jesus: "Mester, hva godt
skal jeg gjøre for å få evig liv?"
17 "Hvorfor spør du meg om det som er godt?" svarte
Jesus. "Det finnes bare en som virkelig er god, og det er
Gud. Evig liv kan du få dersom du holder budene hans."
18 "Hvilke av budene?" spurte mannen.
Jesus svarte: " 'Du skal ikke drepe. Du skal ikke være utro
i ekteskapet. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne
falskt. 19 Vis respekt for foreldrene dine. Du skal elske dine
medmennesker som deg selv!' "†
20 "Alle disse budene holder jeg allerede", svarte den unge
mannen. "Hva mer må jeg gjøre?"
21 Jesus sa til ham: "Om du virkelig vil bli fullkommen, da
må du gå og selge alt du eier og gi pengene til de fattige, da
skal du få en skatt i himmelen. Kom etterpå og følg meg."

---

‡ **19:9** Etter som mannen ikke hadde rett å skille seg fra sin første kone, var han i Guds øyne fortsatt gift med henne. § **19:12** På gresk: for himmelrikets skyld. * **19:14** På gresk: himmelriket tilhører slike som dem. † **19:19** Se Andre Mosebok 20:12-16, Femte Mosebok 5:16-20 og Tredje Mosebok 19:18.

22 Men da den unge mannen hørte dette, gikk han skuffet
bort, for han var svært rik.
23 Da sa Jesus til disiplene: "En ting er sikkert: Det er
nesten umulig for en rik person å få tilhøre Guds eget folk.‡
24 Ja, jeg sier dere at det er lettere for en kamel å komme
gjennom et nåløye, enn for en rik å underordne seg Gud,
slik at han får tilhøre Guds eget folk."
25 Denne påstanden gjorde disiplene helt forskrekket, og
de sa: "Hvem i all verden kan da bli frelst?"
26 Jesus så på dem og sa: "Ingen, menneskelig sett, men
for Gud er alle ting mulig."
27 Da sa Peter til ham: "Vi har forlatt alt for å følge deg.
Kommer vi til å få noe igjen for det?"
28 "Ja", svarte Jesus. "Jeg forsikrer dere at når jeg,
Menneskesønnen§, setter meg på min kongelige trone for
å regjere i Guds nye verden, da skal også dere som har
fulgt meg, få sitte på tolv troner og styre over Israels tolv
stammer. 29 Hver og en som forlater hus eller søsken eller
foreldre eller barn eller hjemstedet for å følge meg, han
skal få mangedobbelt igjen og få evig liv som arv. 30 Mange
som i dag har lav status, skal bli blant de fremste i Guds
nye verden, mens andre, som i dag er betydningsfulle, må
holde seg i bakgrunnen."

20

Fortellingen om arbeiderne i vingården

1 Jesus fortsatte: "Der Gud regjerer, blir det som i denne
fortellingen:* En jordeier gikk tidlig på morgenen ut for å
leie arbeidere til vingården sin. 2 Som betaling ble han enig
med dem om en normal daglønn†, og arbeiderne gikk til
vingården.
3 Klokken ni gikk jordeieren igjen ut og fikk se noen andre
menn stå på torget uten å ha noe å gjøre. 4 Også dem sendte
han av sted til vingården og lovet at han ved dagens slutt
skulle betale det som var rimelig. 5 Midt på dagen, og ved
tretiden på ettermiddagen, gjorde han det samme.
6 Klokken fem, en time før arbeidsdagen var slutt, var
han der igjen. Også da sto noen menn ledige på torget. Han
spurte dem: 'Hvorfor har dere ikke arbeidet i hele dag?'

‡ **19:23** På gresk: komme inn i himmelriket. I v.24 "komme inn i Guds rike".
§ **19:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **20:1** På gresk: Himmelriket ligner nemlig… † **20:2** På gresk: en daglønn på en denar. Det var den normale daglønnen.

7 'Fordi ingen har leid oss', svarte de.
'Da kan dere gå av sted og arbeide sammen med de andre
i vingården min', sa han til dem.
8 Da kvelden kom, ba jordeieren formannen sin om å kalle
på arbeiderne for å gi dem lønnen. Han fikk befaling om
å begynne med de som hadde kommet sist. 9 De mennene
som begynte å arbeide klokka fem, kom da fram, og hver
og en fikk en hel daglønn. 10 Da de som var leid først kom
for å få sin lønn, trodde de naturlig nok at de skulle få mye
mer. Men de fikk det samme beløpet.
11-12 Da begynte de å protestere: 'Disse dagdrivere har
bare holdt på en time og likevel betaler du dem like mye
som oss, til tross for at vi har arbeidet hele dagen i den
intense varmen.'
13 'Min venn', svarte han, 'jeg har ikke handlet galt mot
deg. Kom vi ikke overens om en normal daglønn? 14 Ta
den og gå. Jeg tenker å gi alle lik lønn. 15 Har jeg ikke
rett til å gjøre det jeg vil med mine egne penger? Eller blir
du misunnelig for at jeg er sjenerøs?' 16 Slik skal de som i
dag har lav status være blant de fremste i Guds nye verden,
mens andre, de som i dag er betydningsfulle, må holde seg
i bakgrunnen."

Jesus forutsier for tredje gang at han skal dø

17 Da Jesus var på vei til Jerusalem, samlet han sine tolv
disipler rundt seg og sa til dem mens de gikk:
18 "Vi er nå på vei til Jerusalem. Der kommer
jeg, Menneskesønnen‡, til å bli forrådt og utlevert til
øversteprestene og de skriftlærde§. De skal dømme meg
til døden 19 og overgi meg til de romerske myndighetene*.
Romerne kommer i sin tur til å håne og piske meg og
henrette meg ved å spikre meg fast til et kors, men på den
tredje† dagen skal jeg stå opp fra de døde igjen."

Jakob og Johannes vil ha hedersplassene

20 Litt seinere kom moren til Jakob og Johannes, sønnene
til Sebedeus, bort til Jesus sammen med sine to sønner og
falt på kne for å be om noe.

---

‡ **20:18** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **20:18** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

* **20:19** På gresk: hedningene. Det var jødene sin måte å beskrive fremmed folk på. † **20:19** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

21 "Hva vil du?" undret han.
Hun svarte: "Jeg vil at du skal la mine sønner få sitte
på hedersplassene nærmest deg når du skal regjere som
konge, en på høyre side og en på venstre."‡ 22 Men Jesus
sa: "Dere vet ikke hva dere ber om!" Og så vendte han seg
mot Jakob og Johannes og spurte: "Kan dere holde ut de
fryktelige lidelsene som jeg må holde ut?"
"Ja", svarte de. "Det kan vi!"
23 Da sa Jesus til dem: "Dere kommer nok til å få lide
akkurat som jeg, men jeg har ingen rett til å bestemme
hvem som skal sitte på min høyre og på min venstre side.
De plassene er reservert for dem som min Far i himmelen
velger ut."
24 Da de ti andre disiplene hørte det Jakob og Johannes ba
om, ble de opprørt. 25 Men Jesus samlet dem og sa: "I denne
verden opptrer kongene som tyranner, og herskerne har all
makt over dem som står under dem. 26 Slik skal det ikke
være blant dere. Den av dere som vil være leder, må være
de andre sin tjener. 27 Den som vil være den første blant
dere, må være de andre sin slave. 28 Følg mitt eksempel.
Jeg, Menneskesønnen§, har ikke kommet for å bli betjent,
men for selv å tjene andre. Jeg har kommet for å gi livet mitt
og kjøpe menneskene fri fra slaveriet deres under synden."

Jesus helbreder to blinde utenfor Jeriko

29 På vei mot Jerusalem gikk Jesus og disiplene gjennom
byen Jeriko. Da de dro fra byen, fulgte mye folk med.
30 Akkurat da satt to blinde menn ved kanten av veien.
Da de fikk høre at Jesus kom gående, begynte de å rope:
"Herre, du som skal arve kong Davids trone,* ha medfølelse
med oss!"
31 Folket forsøkte å få dem til å holde stille, men de ropte
bare enda høyere: "Herre, du som skal arve kong Davids
trone, ha medfølelse med oss!"
32 Da Jesus hørte dette, stanset han, kalte dem til seg og
spurte: "Hva vil dere jeg skal gjøre for dere?"
33 "Herre", sa de, "at vi kan få se!"
34 Da fikk Jesus medfølelse for dem, og rørte ved øynene
deres. Straks kunne de se! Etterpå fulgte de med ham.

‡ **20:21** På gresk: sitte på høyre og venstre siden av deg i ditt rike. Å sitte på høyre og venstre side innebar også en maktposisjon. § **20:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **20:30** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen.

21

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

1 Jesus og disiplene nærmet seg Jerusalem og var kommet
utenfor byen Betfage ved Oljeberget. Han sendte to av
2 disiplene i forveien og sa: "Gå inn i byen dere kommer til.
Der skal dere få øye på et esel som står bundet med et føll
ved siden av seg. Løs dem og ta dem med hit. 3 Dersom noen
spør hva dere holder på med, skal dere bare si: 'Herren har
bruk for dem'. Da vil straks den som spør, gi dere lov til å
ta dyrene med."

4 Gjennom dette ble det som Gud har forutsagt i profeten
Sakarja, til virkelighet:

5 "Si til innbyggerne i Jerusalem*:
'Se, kongen deres kommer til dere,
ydmyk og ridende på et esel,
ja, på en eselfole!' "†

6 De to disiplene gjorde som Jesus hadde anvist dem. 7 De
tok eselet og føllet med til ham, la kappene sine på eslene, og
Jesus satte seg på det ene og red av sted mot byen. 8 Mange
i folkemassen bredde kappene sine ut som en matte foran
ham. Andre skar kvister fra trærne og strødde på veien.‡
9 Alt folket, både de som gikk foran Jesus, og de som fulgte
etter, ropte:

*"Vi hyller deg§du som skal arve kong Davids trone!**
Vi ærer deg du som er sendt av Herren!†
Alle i himmelen hyller deg!"

10 I hele Jerusalem ble det stort oppstyr da han red inn,
og folket spurte: "Hvem er han?"

11 Folkemassen svarte: "Det er profeten Jesus fra Nasaret
i Galilea."

Jesus renser templet

12 Senere gikk Jesus inn på tempelplassen og drev ut
kjøpmennene og kundene deres. Han veltet bordene til
dem som vekslet penger og rev ned hyllene til dem som
solgte duer.‡ 13 Han sa til dem:

---

* **21:5** På gresk: Sions datter. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. † **21:5** Se Sakarja 9:9. ‡ **21:8** Eselet var et symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og kappene var en kongelig hyllest. § **21:9** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". * **21:9** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. † **21:9** På gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Ordene er fra Salmenes bok 118:25-26. ‡ **21:12** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt som offer i templet.

"Gud har sagt i Skriften[§]: 'Mitt hus skal være et sted
der menneskene kan be.' Men dere har latt det bli 'et
oppholdssted for tyver og kjeltringer'."[*]
14 Nå kom det mange blinde og lamme bort til ham på tem-
pelplassen, og han helbredet dem. 15 Da øversteprestene
og de skriftlærde[†] så alle de merkelige miraklene, og til og
med hørte at små barn ropte til Jesus: "Vi hyller deg, du
som skal arve kong Davids trone"[‡], ble de opprørt og spurte
ham: "Hører du ikke hva barna roper?"
16 "Jo", svarte Jesus. "Men leser dere ikke Skriften? Der
står det:
'Til og med de små barna synger lovsanger til deg![§]' "
17 Da dro han fra dem og gikk ut av byen mot Betania, der
han stanset over for natten.

Jesus forklarer at disiplene kan be om hva som helst

18 Neste morgen var Jesus på vei tilbake til Jerusalem, og
han ble sulten. 19 Han fikk øye på et fikentre ved veien og
gikk bort for å se om det var det fiken på det. Men det var
bare løv uten frukt.[*] Da sa han til treet: "Du skal aldri mer
bære frukt!" Straks visnet fikentreet.
20 Disiplene ble sjokkert og spurte: "Hvordan kan det ha
seg at fikentreet visnet så brått?"
21 Da sa Jesus til dem: "Jeg forsikrer, om dere virkelig tror
og ikke tviler, da kan dere også gjøre som jeg med dette
fikentreet, ja, mer enn som så. Dere kan til og med si til
dette fjellet: 'Opp med deg og kast deg selv i havet', og det
kommer til å gjøre det. 22 Dere kan få hva som helst dere
ber om i bønnene deres dersom dere bare tror."

De religiøse lederne stiller spørsmål ved Jesu oppdrag

23 Da Jesus hadde kommet til tempelplassen og holdt på
å undervise der, kom øversteprestene og lederne i folket
fram til ham. De forlangte å få vite med hvilken rett han
foretok seg alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham
oppdraget.
24 "Det skal jeg straks si dere", sa Jesus, "dersom dere
først svarer på et annet spørsmål. 25 Da døperen Johannes
døpte, var det på Guds befaling eller ikke?"

[§] **21:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [*] **21:13** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. [†] **21:15** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [‡] **21:15** På gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Se Salmenes bok 118:25.

[§] **21:16** Se Salmenes bok 8:3. Jesus forklarer her at salmen i Salmenes bok handler om ham, at han er Gud. [*] **21:19** Dette treet hadde fått sine blad uvanlig tidlig. Et tre med frodige blad burde også ha båret frukt.

De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Om vi sier at det var på Guds befaling, da kommer han til å spørre oss hvorfor vi ikke trodde på ham. 26 Men om vi påstår at Gud ikke hadde sendt Johannes, da kommer vi til å få problemer med folket. Alle sier at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap." 27 Til slutt svarte de unnvikende: "Vi vet ikke."

Da sa Jesus til dem: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å gjøre det jeg gjør."

Bildet om de to sønnene

28 "Hva sier dere om dette?" fortsatte Jesus. "En mann hadde to sønner. En dag sa han til den ene: 'I dag kan du gå ut og arbeide i vingården.' 29 'Det vil jeg ikke', svarte sønnen. Etter en stund forandret han mening og gikk likevel. 30 Litt etter sa faren til den andre: 'Gå ut, du også', og han svarte: 'Ja, visst, far, det skal jeg gjøre.' Men han gikk aldri. 31 Hvilken av disse to var lydige mot faren sin?"

De svarte: "Den første naturligvis."

Da forklarte Jesus hva han mente med det han sa: "Jeg forsikrer dere at tollere† og prostituerte skal få tilhøre Guds eget folk,‡ men ikke dere. 32 Døperen Johannes kom og viste dere hvordan dere skal leve etter Guds vilje, men dere trodde ikke på ham. Tollerne og de prostituerte derimot gjorde som han sa. Men til tross for at dere så dette, angret dere ikke og begynte å tro på budskapet hans."

Fortellingen om mannen som forpaktet bort vingården sin

33 "Jeg skal fortelle et annet bilde for dere", sa Jesus. "En jordeier plantet en vingård. Han bygget en mur rundt den og gravde en fordypning i bakken der de kunne presse saften av druene. Han bygget også et vakttårn. Så forpaktet han bort vingården til noen dyrket druer mens han selv reiste langt bort.

34 Da det ble tid til å høste avlingen, sendte han noen tjenere til de som produserte vinen for å hente den delen av avlingen som var hans. 35 Men de overfalt tjenerne. De mishandlet en, drepte en annen og steinet en tredje.

36 Da sendte jordeieren andre tjenere, men det samme skjedde med dem. 37 Til slutt sendte eieren sin egen sønn. Han tenkte: 'Sønnen min vil de vel i det minste ha respekt for.'

38 Men da de som leide vingården fikk se sønnen, sa de til hverandre: 'Her kommer han som skal arve hele

† **21:31** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. ‡ **21:31** På gresk: komme til Guds rike.

vingården. Kom så dreper vi ham og legger selv beslag på
den!' 39 De fanget sønnen, slepte han ut av vingården og
drepte ham."
40 "Hva tror dere eieren gjør med disse svindlerne når
han kommer tilbake?" spurte Jesus.
41 Øversteprestene og lederne i folket svarte: "Han
kommer helt sikkert til å drepe dem, og etterpå forpakter
han bort vingården til andre som holder avtalen og gir ham
sin del av avlingen som betaling når høsttiden kommer."
42 Da sa Jesus til dem: "Har dere aldri lest det som står i
Skriften§:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
har blitt selve hjørnesteinen.
Herren har valgt den ut,
og den er perfekt i våre øyne!'*
43 Det jeg mener å si med dette er at de privilegier dere
har som Guds folk, skal bli tatt fra dere og gitt til alle som
følger Guds vilje.† 44 Den som snubler mot denne steinen,
blir skadet, men den som steinen faller på, blir fullstendig
pulverisert.‡"
45 Da øversteprestene og fariseerne§ hørte det Jesus
fortalte, forsto dem at det var de selv han snakket om.
46 Derfor ville de straks arrestere ham, men de var redde
for folket, som mente at Jesus var en profet som bar fram
Guds budskap.

22

Fortellingen om bryllupsfesten

1 Jesus fortalte et nytt bilde for dem. Han sa: 2 "Der
Gud regjerer, blir det som i denne fortellingen:* En konge
forberedte en stor bryllupsfest for sønnen sin. 3 Han innbød
mange gjester, og da forberedelsene var ferdige sendte han
tjenere ut for å si til dem som var innbudt at tidspunktet
var inne for å komme. Men alle takket nei. 4 Da sendte
han andre tjenere for å si til dem: 'Alt er klart, oksene og
kalvene er slaktet. Skynd dere å komme!'
5 Men gjestene som han hadde bedt, var ikke interessert.
Hver og en fortsatte med sitt, den ene med sin bondegård,

---

§ **21:42** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **21:42** Se Salmenes bok 118:22-23. Jesus forklarer på nytt at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. † **21:43** På gresk: Guds rike skal bli overtatt fra dere. ‡ **21:44** Se Daniel 2:34 og Jesaja 8:14-15. § **21:45** Fariseerne var et religiøst parti bant jødene. * **22:2** På gresk: Himmelriket ligner…

den andre med sine forretninger. 6 Noen grep til og med
kongens tjenere, mishandlet og drepte dem.
7 Da ble kongen sint og sendte ut sin armé, henrettet
morderne og brente ned byene deres. 8 Så sa han til tjenerne
sine: 'Bryllupsfesten er ferdig, men de gjestene som jeg
innbød, er ikke verd å få del i festen. 9 Gå derfor ut på
gatehjørnene og be alle dere ser, til bryllupet.'
10 Tjenerne gjorde som han sa og tok med seg alle de
kunne finne, både onde og gode, og festsalen ble fylt med
gjester. 11 Da kongen kom innfor å hilse på gjestene, la han
merke til en mann som ikke hadde på seg klær som passet
for anledningen.
12 'Min venn', spurte han, 'hvordan kan du være her uten
å ha på deg klær som passer for bryllupet?' Men mannen
kunne ikke svare.†
13 Da sa kongen til tjenerne sine: 'Bind hendene og
føttene hans og kast ut i mørket utenfor. Der skal de gråte
av angst og fortvilelse.' " 14 Jesus avsluttet med disse ordene:
"Mange er innbudt av Gud, men få takker ja og vil tilhøre
ham."

Om å betale skatt til keiseren?

15 Fariseerne‡ gikk sin vei for å pønske ut en måte å få
Jesus til å si noe som de kunne arrestere ham for. 16 Til
slutt sendte de noen av mennene sine sammen med kong
Herodes sine tilhengere§, og lot dem si til Jesus: "Mester, vi
vet at du alltid er ærlig. Du sier rett ut det som er Guds
vilje og lar deg ikke påvirke av noen. 17 Si oss nå om det er
rett eller galt å betale skatt til den romerske keiseren. Hva
mener du?"
18 Jesus visste hva de var ute etter. "Dere er falske
mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud!"
ropte han. "Hvorfor forsøker dere å lure meg? 19 Vis meg
en mynt, samme typen som dere betaler skatt med." De ga
ham en romersk mynt, 20 og han spurte dem: "Hvem sitt
bilde er dette, og hvem sin signatur står under bildet?"
21 "Keiserens", svarte de.
"Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men det
som tilhører Gud, det skal dere gi til Gud."

† **22:12** Den som innbød til bryllup, forsynte sannsynligvis gjestene med bryllupskledning iblant, og særlig i et slikt tilfelle som her da gjestene kom rett fra gaten. Mannen hadde altså ringeaktet verten ved å nekte å ta imot de klærne han ble tilbudt. ‡ **22:15** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **22:16** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få bort Jesus av politiske grunner, etter som de trodde at han ville gjøre opprør mot romerne.

22 Dette svaret overrasket dem i den grad at de gikk sin
vei og lot ham være i fred.

Skal de døde stå opp igjen?

23 Samme dagen kom noen av saddukeerne* til Jesus. De
påstår at de døde ikke kan stå opp igjen, og derfor spurte
de ham: 24 "Mester, Moses har sagt: *'Dersom en mann dør
barnløs, da skal hans bror gifte seg med enken og passe på
at den døde får en sønn som kan arve ham.'*† 25 Nå hadde
vi faktisk en familie blant oss med sju brødre. Den eldste
av brødrene giftet seg og døde barnløs. Derfor giftet bror
nummer to seg med enken. 26 Men han døde også barnløs.
Da giftet bror nummer tre seg med henne. Slik fortsatte
det til hun hadde vært gift med de alle sju. 27 Så døde også
kvinnen til slutt. 28 Hvem blir hun kona til når de døde står
opp igjen? Alle sju har jo vært gift med henne!"
29 Jesus svarte: "Dere tar helt feil, etter som dere verken
forstår Skriften‡ eller kjenner Guds kraft. 30 Når de døde
står opp igjen, skal det ikke finnes noen som gifter seg. Alle
kommer til å være som englene i himmelen. 31 Men når
det gjelder de dødes oppstandelse, har dere aldri lest det
Gud har sagt til dere i Skriften: 32 'Jeg er Abrahams, Isaks
og Jakobs Gud'.§ Gud er ikke en gud for døde, men for de
levende.*"
33 Da folket hørte dette, ble de helt forundret over
undervisningen hans.

Hvilket bud er det viktigste?

34 Da fariseerne† fikk høre at Jesus hadde stoppet munnen
på saddukeerne‡, samlet de seg. 35 En av dem, en
skriftlærd§, forsøkte å teste Jesus ved å stille spørsmål:
36 "Mester, hvilket er det viktigste av budene i Moseloven*?"
37 Jesus svarte: " 'Du skal elske Herren, din Gud, av hele
ditt hjerte, av hele din sjel og av hele din forstand.'† 38 Dette

---

* **22:23** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. † **22:24** Se Femte Mosebok 25:5-6. ‡ **22:29** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **22:32** Se Andre Mosebok 3:6. * **22:32** Gud snakket om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de hadde vært døde i hundrevis av år. † **22:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **22:34** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. § **22:35** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
* **22:36** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **22:37** Se Femte Mosebok 6:5.

er det første budet og også det viktigste. 39 Det nest viktigste
ligner på det første: 'Du skal elske dine medmennesker som
deg selv.'‡ 40 Disse to budene sammenfatter alt det som Gud
har sagt i Moseloven og ved profetene.§"

Er Messias en etterkommer av kong David?

41 Mens fariseerne* var samlet rundt Jesus, passet han på
å stille dem et spørsmål: 42 "Hva mener dere om Messias,
den lovede kongen? Hvem er han etterkommer av?"

De svarte: "Han er etterkommer av kong David†."

43 "Hvorfor kaller da David ham 'Herre', når han snakker
under innflytelse av Guds Ånd?" spurte Jesus. "David sa jo:
44 'Gud sa til min Herre:

Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,
til jeg har lagt dine fiender under føttene dine.'‡

45 Mener dere virkelig at David skulle kalle en av sine
etterkommere for Herre?"

46 Men de kunne ikke svare, og fra den dagen av våget ingen
å stille flere spørsmål til Jesus.

23

Jesus advarer mot dobbeltmoralen hos de religiøse lederne

1 Senere talte Jesus til folket og disiplene og sa: 2 "Disse
skriftlærde* og fariseere† ser det som oppgaven sin å
forklare alle budene i Moseloven‡. 3 Derfor skal dere lyde
og følge det de sier, men ta dere i vare så dere ikke følger
deres praktiske liv, for de snakker gjerne, men praktiserer
slett ikke sine egne ord. 4 De stiller umulige krav mot dere,
men gjør ikke noe for å hjelpe dere til å oppfylle dem.

5 Alt de gjør, gjør de for å vise seg fram. De går omkring
med ekstra brede bønneremmer§ på armene og setter lange

---

‡ **22:39** Se Tredje Mosebok 19:18. § **22:40** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **22:41** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **22:42** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. ‡ **22:44** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer i sammen med ham. * **23:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **23:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **23:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **23:5** Bønneremmene innholdt små kapsler med sitater fra Andre Mosebok 13:9,16 og Femte Mosebok 6:8 og 11:18, der det står at Israels folk billedlig talt skulle feste Guds budskap rundt sine armer.

minnedusker* på kappene sine for å vise at de er lydige
mot Gud. 6 De elsker å sitte på hedersplassene ved bordet
under festmåltidene, og i gudstjenestene tar de plassene
på fremste rekken. 7 De vil gjerne bli hilst med respekt på
torget og bli kalt 'mester' av folket. 8 Men la aldri noen
opphøye dere og kalle dere 'mester', for bare en er deres
læremester. Dere er alle søsken og står på samme nivået.
9 Kall heller ikke noen her på jorden for 'Far', for bare en er
deres Far, og det er Gud i himmelen. 10 La ingen kalle dere
'lærer', for bare en er deres lærer, og det er Messias, den
lovede kongen.
11 Den som vil bli betydningsfull blant dere, må bli
tjener for de andre. 12 Den som opphøyer seg selv, skal
bli ydmyket, men den som ydmyker seg selv, skal bli
opphøyet."

Jesus anklager de religiøse lederne

13 Jesus fortsatte: "Ulykken skal ramme dere skriftlærde†
og fariseere‡, dere som er falske mennesker og bare later
som om dere er lydige mot Gud. Dere hindrer andre fra å
gjøre Guds vilje, slik at de ikke får tilhøre Guds eget folk.§
Selv kommer dere aldri til å bli regnet med blant dem.* 15 Ja,
ulykken skal ramme dere, dere som bare later som om dere
er lydige mot Gud! Dere kan reise over hav og land for å
få noen til å tro på Gud, men etterpå gjør dere den arme
stakkaren til et helvetes barn, dobbelt verre enn dere selv.
16 Ulykken skal ramme dere, dere som er blinde ledere!
Dere påstår at om noen sverger 'ved Guds tempel', ja,
så betyr det ingenting, for den eden har dere lov til å
bryte. Men om noen sverger 'ved gullet i templet' da er det
forpliktende! 17 Blinde dårer! Hva er det viktigste, gullet,
eller templet som tilhører Gud og derfor gjør gullet hellig?
18 Dere sier også at om noen sverger 'ved alteret' da betyr
det ingenting, men om noen sverger 'ved gavene på alteret'
da er det forpliktende! 19 Blinde dårer! Hva er størst,
gaven på alteret, eller alteret som tilhører Gud og derfor

* **23:5** I følge Fjerde Mosebok 15:38-39 skulle duskene minne Israels folk om være lydig mot Gud. † **23:13** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **23:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **23:13** På gresk: ikke komme inn i Guds rike.
* **23:13** En del håndskrifter har et ekstra vers: 14 Samtidlig som dere setter dere på gatene og ber lange og fromme bønner, kaster dere ut enker og farløse fra hjemmet deres. Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud!

gjør gaven hellig? 20 Når dere sverger 'ved alteret', sverger
dere både ved alteret og ved alt som er på det. 21 Når dere
sverger 'ved templet', sverger dere både ved templet og ved
den Gud som bor i det. 22 Når dere sverger 'ved himmelen',
sverger dere ved Guds trone og ved Gud selv.

23 Ja, ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og
fariseere, som bare later som om dere er lydige mot
Gud. Dere gir Gud en tiendedel av den minste urt blant
krydderplantene, som mynte, dill og karve, men dere bryr
dere ikke om det som er langt viktigere: Rettferdighet,
barmhjertighet og troskap. Visst skal dere gi Gud en
tiendedel av alt, men ikke glem det som er det aller
viktigste.† 24 Dere blinde ledere! Dere siler bort myggen,
men svelger kamelene.‡

25 Ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere,
som bare later som om dere er lydige mot Gud! På utsiden
er dere like sterilt rene som de beger og fat dere vasker så
grundig før dere drikker og spiser av dem. Men innvendig
stinker livet av griskhet og begjær. 26 Blinde fariseere! Se
først til at dere får det rett med Gud på innsiden, for da vil
også utsiden bli ren og fin.

27 Uykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere!
Dere viser fram en fin fasade, men dere er som hvitmalte
graver. De er vakre på utsiden, men innvendig er de fylt
med skjelettene fra døde kropper, smuss og råttenskap.
28 Dere gjør alt for at menneskene skal tro at dere følger
Guds vilje, men i virkeligheten er dere fulle av falskhet og
synd.

29 Ja, ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og
fariseere, som bare later som om dere er lydige mot Gud!
Dere bygger monumenter over profetene som bar fram
Guds budskap,§ og dere smykker gravene til dem som
fulgte Guds vilje. 30 Og dere sier: 'Dersom vi hadde
levd på forfedrenes tid, da ville vi aldri ha drept noen

† **23:23** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling til Gud, se Tredje Mosebok 27:30 og Femte Mosebok 14:22-29. Fariseerne fulgte denne loven, men var så overdrevet lovlydige at de i tillegg også ga tiende av slikt som loven ikke forlangte. Det Jesus kritiserte dem for, var ikke deres overdrevne vilje til å være lydig mot loven, men det faktum at de slett ikke forsto lovens egentlige hensikt. ‡ **23:24** Fariseerne silte drikkevannet for ikke å få i seg myggen, etter som jødene ikke måtte spise insekter. Men de måtte heller ikke spise kameler. Jesus bruker dette som en bilde, for å vise at lederne var lydig mot Gud i små detaljer, men ikke i store viktige ting. § **23:29** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

profeter.' 31 Men når dere sier dette, medgir dere at dere er
etterkommere til dem som myrdet profetene.
32 Så fortsett bare med å gå i fotsporene til forfedrene
deres, og gjør ferdig det de startet på! 33 Slanger, ormeyngel!
Hvordan skal dere kunne unngå å bli dømt til helvede?
34 Jeg sender dere profeter som bærer fram Guds budskap,
og visemenn og lærere som forklarer Skriften* for dere. En
av dem kommer dere til å drepe og spikre fast til et kors.
Andre kommer dere til å piske til blods i synagogene deres†
og forfølge fra by til by. 35 På grunn av dette skal dere få
stå til rette for alle mordene på dem som fulgte Guds vilje,
helt fra Abel til Sakarja, som var sønn til Barakia, han dere
myrdet mellom templet og alteret.‡ 36 Ja, jeg forsikrer dere
at alle disse dommene skal ramme denne slekten som ikke
vil tro.

Jesus sørger over Jerusalem

37 Å, dere Jerusalems innbyggere, dere som dreper
profetene og steiner andre som Gud sender til dere med
budskapet sitt.§ Hvor ofte har jeg ikke ønsket å samle dere,
som når en høne samler kyllingene sine under vingene,
men dere lot meg ikke gjøre det. 38 Nå får dere selv ta hånd
om deres tempel som blir lagt øde. 39 Ja, jeg sier dere, nå
får dere ikke se meg igjen før dere roper: 'Vi ærer deg, du
som er sendt av Herren.*' "

24

Jesus snakker om framtiden

1 Da Jesus gikk ut fra templet og var på vei bort, kom
disiplene til ham og lurte på om han ikke syntes de
storslåtte tempelbygningene var praktfulle.
2 Han svarte: "Tro meg, alt dette som dere nå ser, kommer
til å bli jevnet med jorden. Stein skal ikke bli tilbake på
stein."
3 Litt seinere satt Jesus på skråningen av Oljeberget og var
alene med disiplene. De kom bort til ham og spurte: "Når
skal dette skje? Hva blir tegnet som viser at du kommer, og
at tidenes slutt nærmer seg?"

---

* **23:34** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **23:34** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. ‡ **23:35** Se Første Mosebok 4:8 og Andre Krønikebok 24:20-21. § **23:37** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **23:39** På gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Se Salmenes bok 118:26.

4 Jesus sa til dem: "Vær på vakt så ingen lurer dere.
5 Mange skal komme i navnet mitt og påstå at de er Messias,
den lovede kongen, og de skal lede mange vill. 6 Dere
kommer til å få høre om krig og trussel om krig, men la dere
ikke skremme. Det må bli krig, men det betyr ikke at slutten
er kommet. 7 Folk og land skal reise seg mot hverandre, og
det blir sultekatastrofer og jordskjelv på det ene stedet etter
det andre. 8 Men dette er bare begynnelsen på de veene som
skal komme.
9 Myndighetene kommer til å torturere og drepe dere, og
alle folk skal hate dere for at dere tilhører meg. 10 Mange
av dere kommer til å fornekte troen og forråde og hate
hverandre. 11 Andre vil lære falske budskap om Gud
og forsøke å føre mange vill. 12 Mens ondskapen og
lovløsheten øker over alt, kommer kjærligheten til å bli
kald hos de fleste. 13 Men den som holder ut til slutten,
skal bli frelst.* 14 Det glade budskapet om at Gud vil frelse
menneskene og gjøre dem til sitt eget folk†, skal bli spredd
i hele verden, slik at alle folk får høre det. Så skal slutten
komme.
15 En dag skal det skje som Gud har sagt ved profeten
Daniel. Dere skal få se et motbydelig avgudsbilde stå på det
stedet som tilhører Gud‡. Den som leser dette, skal nøye
legge merke til hvert ord.§ 16 Da må de som er i Judea,
rømme opp i fjellene. 17 De som er oppe på taket* må ikke
gå inn i huset for å pakke. 18 De som er ute på åkeren må
ikke løpe hjem for å hente klær.
19 Stakkars de kvinnene som er gravide når denne tiden
kommer, og stakkars de mødrene som ammer barna
sine! 20 Be at dere ikke må rømme om vinteren eller på
hviledagen†. 21 Denne katastrofen skal bli så vanskelig at
verden aldri før har opplevd noe tilsvarende, og heller ikke
kommer til å oppleve det igjen. 22 Ja, dersom ikke denne
tiden ble forkortet, vil ikke et eneste menneske overleve.
Men nå vil tiden bli forkortet, etter som Gud vil skåne dem
som takker ja til innbydelsen hans om å tilhøre ham.

---

* **24:13** Av v.9 forstår vi at dette ikke handler om å bli reddet fra døden, men at det handler om å bli reddet for et evig liv. † **24:14** På gresk: evangelium om riket. ‡ **24:15** "Den stedet som tilhører Gud" viser enten til Jerusalem eller til templet i Jerusalem. § **24:15** Se Daniel 9:27; 11:31 og 12:11. * **24:17** Hustakene i disse traktene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset. † **24:20** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid og får heller ikke gå lange strekninger.

23 Om noen da sier til dere: 'Nå har Messias, den lovede
kongen, kommet. Her er han', eller: 'Der er han', så ikke
tro på de! 24 Mange skal komme og påstå at de kan frelse
verden, og mange skal holde fram falske budskap om Gud,
og de skal gjøre store mirakler og tegn for om mulig å bedra
også dem som tilhører Gud. 25 Men husk på at jeg har advart
dere!
26 Får dere altså høre et rykte om at Messias, den lovede
kongen, har kommet igjen og er ute i ørkenen, da bry dere
ikke om å gå for å se etter. Og sier noen at han har skjult
seg et eller annet sted, ikke tro på det! 27 For akkurat som
når lynet flammer over himmelen fra øst til vest, slik skal
det være når jeg, Menneskesønnen‡, kommer igjen. 28 Det
skal være like tydelig som når gribbene sirkler og samler
seg rundt den døde kroppen til byttet.

Jesus kommer igjen

29 Så fort denne trengselstiden er slutt,
kommer solen til å bli formørket og månen skal slutte å
lyse.
Stjernene skal bli slynget ut av sine baner,
og kreftene i universet skal bli rokket.§

30 Da skal mitt, Menneskesønnen*, sitt tegn vise seg
på himmelen, og alle folk på jorden skal jamre seg og
klage. De skal få se meg, Menneskesønnen, komme på
himmelens skyer med makt og stor herlighet.† 31 Til lyden
av gjallende trompeter skal jeg sende ut mine engler til alle
verdenshjørner, slik at de når hele jorden. De skal samle
alle dem som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre
han."

Bildet om fikentreet

32 Jesus fortsatte å gjøre seg forstått ved å bruke et nytt
bilde. Han sa: "Lær av fikentreet. Når sevjen stiger i
grenene og løvet begynner å springe ut, da vet dere at
sommeren snart er her. 33 På samme måten kan dere vite
at jeg ganske snart kommer igjen, når dere ser alt dette
begynner å skje. 34 Jeg forsikrer dere at denne slekten skal

‡ **24:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **24:29** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. * **24:30** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **24:30** Se Daniel 7:13.

ikke gå under før alt dette skjer.‡ 35 Himmelen og jorden
skal forsvinne, men mine ord skal bli til evig tid.

Vær beredt

36 Ingen vet hvilken dag eller time slutten kommer, ikke en
gang englene, eller Guds sønn. Bare Far i himmelen alene
vet det.
37 Når jeg, Menneskesønnen§, kommer igjen, skal verden
være like sorgløs som på den tiden da Noah levde. 38 Dagene
før den store oversvømmelsen slo til, spiste, drakk og giftet
folket seg. Alt var akkurat som vanlig, helt til den dagen
da Noah gikk inn i arken. 39 Ingen ante noe som helst før
den voldsomme oversvømmelsen druknet alle sammen. Ja,
slik kommer det også til å være når jeg, Menneskesønnen,
kommer tilbake. 40 Da skal to menn arbeide sammen på
åkeren: Den ene bli tatt med, den andre bli latt tilbake.
41 To kvinner skal male korn på den samme handkvernen:
Den ene blir tatt med, den andre bli latt tilbake.
42 Hold dere altså våkne og beredt, for dere vet ikke
hvilken dag Herren deres kommer! 43 La meg bruke et
eksempel: Dersom huseieren visste hvilket klokkeslett på
natten tyven tenkte å komme, da ville han selvfølgelig
holde seg våken og hindre ham fra å bryte seg inn. 44 Vær
beredt også dere, for jeg kommer igjen når dere minst av
alt venter det.
45 Tenk dere også et bilde av en klok og pålitelig tjener
som av herren sin har fått i oppgave å passe på at de
andre tjenerne får mat når de skal ha det. 46 Lykkelig er
denne tjeneren dersom herren hans kommer hjem og får
se at han gjør akkurat det han skal. 47 Jeg lover dere at en
slik trofast tjener vil få ansvaret for alt herren hans eier.
48 Men dersom det er en upålitelig tjener som sier til seg
selv: 'Herren min kommer ikke på en stund ennå,' og så
49 begynner han å mishandle de andre tjenerne, lever livets
glade dager og drikker seg full sammen med andre. 50 Da
skal herren hans helt plutselig komme en dag han slett ikke
venter det. 51 Herren hans skal drepe ham og gi ham samme
skjebne som dem som bare later som om de er lydige mot
Gud. Der skal de gråte av angst og fortvilelse."

---

‡ **24:34** "Dette slekten" kan henvise enten på den generasjonen som levde samtidig med Jesus, eller den generasjonen som skulle få oppleve de tingene som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han snakker om "de menneskene som ikke vil tro". Det er ikke da begrenset til en spesiell generasjon. § **24:37** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

25

Fortellingen om de ti brudepikene

1 Jesus fortsatte: "Når Gud kommer for å regjere over alle
folk, skal det bli som i denne fortellingen:* Ti unge jenter
som var brudepiker ved et bryllup, tok sine oljelamper og
gikk ut for å møte brudgommen. 2-4 Fem av dem var kloke
og tok med seg krukker med ekstra olje til lampene sine. De
andre fem var uforstandige og glemte å ta med olje.
5 Da brudgommen drøyde med å komme, ble de trette
og la seg ned for å sove. 6 Men ved midnatt ble de vekket
av et rop: 'Brudgommen kommer! Kom ut og hils ham
velkommen!'
7 Alle jentene skyndte seg straks opp og gjorde i stand
lampene sine. 8 Men de fem som ikke hadde ekstra olje,
tigget og ba om at de med ekstraforsyning måtte dele med
dem fordi lampene deres hadde sloknet. 9 Da svarte de
andre: 'Vi har ikke så mye olje at det rekker både til dere
og oss. Gå av sted til dem som selger olje og kjøp det dere
trenger!'
10 Men mens de var borte og kjøpte olje, kom brudgom-
men. De som var beredt, fikk da følge med ham inn til
bryllupsfesten, og porten ble stengt.
11 Etter en stund kom også de fem andre tilbake og stilte
seg utenfor porten og ropte: 'Herre, Herre, du må åpne for
oss!'
12 Men da ropte han tilbake: 'Gå deres vei! Jeg kjenner
dere ikke!'
13 Hold dere derfor våkne og var beredt, for dere vet ikke
hvilken dag eller time jeg kommer tilbake.

Fortellingen om de tre forvalterne

14 Når jeg kommer igjen, blir det nemlig som i denne
fortellingen om en mann som reiste til utlandet: Mannen
samlet tjenerne sine og ga dem i oppdrag å forvalte formuen
hans mens han var borte. 15 Til den ene ga han fem sekker
med mynter av gull†, til den andre to sekker og til den tredje
en sekk, alt etter som de var dyktige. Etterpå reiste han.
16 Tjeneren som hadde fått fem sekker med mynter, begynte
straks å kjøpe og selge og tjente snart fem sekker til. 17 Han
som hadde fått to sekker med mynter, gjorde det samme
og tjente to sekker til. 18 Men den som bare hadde fått en
sekk med mynter gikk og gravde et hull i jorden og gjemte

* **25:1** På gresk: Da skal himmelriket ligne… † **25:15** På gresk: talenter. En talent veide omkring 34 kilo og tilsvarte flere årslønninger.

pengene til herren sin for at de skulle ligge trygt forvart uten noen risiko.
19 Etter en lang tid kom herren deres tilbake fra reisen og
kalte inn tjenerne. Han ba dem avlegge regnskap for det de
hadde gjort med pengene. 20 Den tjeneren som hadde fått
fem sekker med mynter av gull, kom og ga ham ti sekker
tilbake og sa: 'Herre, du ga meg fem sekker med mynter.
Her har jeg tjent fem til.'
21 'Bra!', sa herren hans. 'Du er en god og pålitelig tjener.
Du har trofast forvaltet den summen du fikk. Derfor skal
du få ansvaret for mye mer. Kom inn og del gleden med
meg!'
22 Så kom den tjeneren fram som hadde fått to sekker
med mynter av gull, og han rapporterte: 'Herre, du ga meg
to sekker med mynter til å forvalte, og jeg har tjent to til.'
23 'Bra!', sa herren hans. 'Du er en god og pålitelig tjener.
Du har trofast forvaltet den summen du fikk. Derfor skal
du få ansvaret for mye mer. Kom inn og del gleden med
meg!'
24 Til sist kom den tjeneren fram som bare hadde fått en
sekk med mynter, og han sa: 'Herre, jeg vet at du er en
streng mann. Du høster der du ikke har sådd og samler der
du ikke har plantet. 25 Derfor våget jeg ikke å gi meg inn
i noen forretninger. Jeg gravde bare ned pengene i jorden
for ikke å ta noen risiko. Her får du dem tilbake!'
26 Herren svaret ham: 'Du er en lat og udugelig tjener!
Når du visste at jeg tenkte å kreve mer tilbake enn du
hadde fått, 27 burte du jo i det minste ha satt pengene mine
inn i banken. Da hadde jeg fått renter på dem. 28 Ta fra
ham pengene og gi dem til tjeneren som har ti sekker med
mynter. 29 For den som bruker rett det han har fått, han
skal få mer, og han skal leve i overflod. Men den som
ansvarsløst bruker det han har fått, skal bli tatt ifra til og
med det lille han har. 30 Kast den udugelige tjeneren ut i
mørke utenfor. Der skal han gråte av angst og fortvilelse.' "

Den endelige dommen

31 Jesus fortsatte: "Når jeg, Menneskesønnen‡, kommer i
kongelig makt sammen med alle mine engler, da skal jeg
sette meg på tronen for å regjere. 32 Alle folk skal samle
seg om meg, og jeg skal dele dem i to grupper, slik en gjeter
gjør når han skiller sauene fra geitene. 33 Sauene skal jeg
plassere på min høyre side og geitene på min venstre.

‡ **25:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

34 Da skal jeg, kongen, si til dem som står på min høyre
side: 'Kom alle dere som min Far i himmelen har frelst for
evigheten. Gå inn i den nye verden§ som helt fra jordens
skapelse av har blitt gjort i stand til dere. 35 Jeg var sulten,
og dere ga meg mat. Jeg var tørst, og dere ga meg vann.
Jeg var en fremmed, og dere åpnet hjemmet deres for meg.
36 Jeg var naken, og dere ga meg klær. Jeg var syk, og dere
tok hånd om meg. Jeg var i fengsel, og dere besøkte meg.'
37 Da kommer de som har fulgt Guds vilje til å stille
spørsmålet: 'Herre, når så vi deg sulten og ga deg mat, eller
tørst og ga deg noe å drikke? 38 Når så vi deg som fremmed
og var deg til hjelp, eller naken og ga deg klær? 39 Når så vi
deg syk eller i fengsel og besøkte deg?'
40 Kongen skal svare dem: 'Jeg forsikrer dere at når dere
gjorde dette mot en av mine minste brødre og søstrer*, da
gjorde dere det mot meg!'
41 Etter dette skal kongen vende seg mot dem som står på
hans venstre side og si: 'Gå bort fra meg alle dere som er
dømt til å bli straffet. Gå bort til den evige ilden som har
blitt gjort i stand til djevelen og englene hans. 42 Jeg var
sulten, men dere ga meg ingen mat. Jeg var tørst, men dere
ga meg ikke noe å drikke. 43 Jeg var fremmed, men dere
nektet å gi meg husrom. Jeg var naken, men dere ga meg
ingen klær. Jeg var syk og i fengsel, men dere besøkte meg
ikke.'
44 Da kommer også de til å stille spørsmålet: 'Herre, har
vi noen ganger sett deg sulten eller tørst, eller at du var en
fremmed, eller at du var naken eller syk eller i fengsel uten
at vi var deg til hjelp?'
45 Og kongen skal svare dem: 'Jeg forsikrer dere at når
dere nektet å hjelpe noen av mine minste, da nektet dere
også å hjelpe meg.' 46 Disse skal gå bort til evig straff, men
de som fulgte Guds vilje, skal leve evig."

26

Planer om å drepe Jesus

1 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, sa han til disiplene:
2 "Som dere vet, begynner påskehøytiden* om to dager. Da

§ **25:34** På gresk: det rike. * **25:40** Den mest vanlige tolkningen er at Jesus viser til dem som tror på ham. * **26:2** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

skal jeg, Menneskesønnen†, bli utlevert og spikret fast til et kors."
3 I mens samlet øversteprestene og folkets ledere seg
i palasset til øverstepresten Kaifas 4 for å diskutere
hvordan de i hemmelighet kunne arrestere Jesus og drepe
han. 5 "Men", sa de til hverandre, "ikke under selve
påskehøytiden, for da kan det lede til oppløp og demonstrasjoner."

En kvinne salver Jesus med kostbar olje

6 Jesus var en dag i Betania for å hilse på Simon, som før
hadde vært spedalsk. 7 Mens de satt sammen og spiste, kom
en kvinne bort til Jesus med en flaske kostbar olje, som hun
helte over hodet hans.
8-9 Disiplene ble opprørt og sa: "Hvilket sløseri med
pengene! Oljen er jo verd en formue. Hun kunne heller
ha solgt den og gitt pengene til de fattige!"
10 Jesus merket hva de snakket om og sa: "Hvorfor
kritiserer dere henne? Hun har gjort en god gjerning mot
meg. 11 De fattige kommer dere alltid til å ha iblant dere,
men meg kommer dere ikke til å ha hos dere særlig lenge
til. 12 Ved å helle denne oljen over meg har hun forberedt
begravelsen min. 13 Faktum er at over alt i verden der
budskapet om meg blir gjort kjent, vil de også fortelle om
dette som hun gjorde. På den måten vil alltid historien
huske henne."

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

14 Etter denne hendelsen gikk Judas Iskariot, en av Jesus
sine tolv disipler, til øversteprestene 15 og spurte: "Hvor
mye vil dere betale meg dersom jeg overgir Jesus til dere?"
Øversteprestene ga ham da 30 sølvmynter. 16 Fra da av
søkte Judas etter en passende anledning til å forråde Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

17 På den første dagen i påskehøytiden‡ kom disiplene
og spurte Jesus: "Hvor vil du at vi skal ordne med
påskemåltidet?"
18 Jesus svarte: "Gå inn i Jerusalem og let opp en spesiell
mann og si til ham: 'Vår Mester sier: Den tiden Gud
har bestemt for meg, har nå kommet. Nå vil jeg spise
påskemåltidet i ditt hus sammen med disiplene mine.' "

† **26:2** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **26:17** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser under påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær.

19 Disiplene hans gjorde da som han hadde sagt, og ordnet
med påskemåltidet der.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

20 Da kvelden kom, slo Jesus og disiplene hans seg ned ved
bordet. 21 Mens de spiste, sa han: "Jeg skal si som sannheten
er: En av dere kommer til å forråde meg."
22 Da ble de svært bedrøvet, og en etter en spurte de: "Det
er vel ikke jeg, Herre?"
23 Han svarte: "Den som dypper sitt brød i fatet sammen
med meg, han er det.§ 24 For jeg, Menneskesønnen*, må
dø, akkurat som Gud har forutsagt i Skriften†. Men ulykken
skal ramme det menneske som forråder meg. Det hadde
vært bedre for den personen om han aldri var blitt født."
25 Da spurte Judas, han som skulle forråde ham: "Mester,
det er vel ikke meg du mener?" Jesus svarte: "Du har selv
sagt det."
26 Mens de spiste, tok Jesus et brød, takket Gud for det,
brøt det i biter, ga det til disiplene og sa: "Ta dette og
spis, for dette er kroppen min." 27 Etterpå tok han et beger
vin, takket Gud, ga begeret til dem og sa: "Drikk av dette
alle sammen, 28 for dette er blodet mitt, som bekrefter den
nye pakten mellom Gud og mennesker. Mitt blod skal bli
ofret slik at mange kan få tilgivelse for syndene sine. 29 Jeg
forsikrer dere at fra og med nå av skal jeg ikke drikke vin
igjen, før den dagen min Far i himmelen regjerer, og jeg
drikker den nye vinen i hans kommende verden.‡"

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

30 Da de til slutt hadde sunget lovsangen§ sammen, gikk
de ut til Oljeberget.
31 Der sa Jesus til dem: "I natt kommer dere alle til å
forlate meg, for Gud sier i Skriften*:
'Jeg skal drepe gjeteren,
og sauene i flokken skal bli spredd.'†
32 Men når jeg har stått opp fra de døde, skal jeg gå foran
dere til Galilea og treffe dere der."

---

§ **26:23** Se Salmenes bok 41:10. * **26:24** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **26:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **26:29** På gresk: når jeg drikker den nye vinen med dere i min Fars rike. § **26:30** Ved slutten av påskemåltidet sang de alltid Salmenes bok 115–118. * **26:31** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **26:31** Se Sakarja 13:7.

33 Peter innvendte og sa: "Selv om alle andre forlater deg,
så skal aldri jeg gjøre det." 34 Men Jesus sa til ham: "Jeg
forsikrer deg, allerede før hanen rekker å gale i morgen
tidlig, skal du tre ganger ha fornektet at du kjenner meg."
35 Da sa Peter: "Om jeg så må dø med deg, skal jeg aldri
fornekte deg!" Og alle de andre disiplene sa det samme.

Jesus ber i Getsemane

36 Deretter gikk Jesus med disiplene til et sted som ble kalt
Getsemane. Der sa han til dem: "Sett dere her mens jeg går
et stykke bort og ber." 37 Han tok bare med seg Peter og
Sebedeus sine to sønner, som het Jakob og Johannes.
Jesus ble nå grepet av fortvilelse og dødsangst. 38 Han
sa til dem: "Jeg er nær ved å bryte sammen av fortvilelse.
Bli her og våk sammen med meg." 39 Så gikk han litt lengre
bort, kastet seg ned på jorden og ba: "Far i himmelen, om
det er mulig, så la meg slippe de lidelsene som venter. Men
la det bli som du vil, ikke som jeg vil."
40 Etter en tid gikk han tilbake til sine tre disipler og fant
dem sovende. Da sa han til Peter: "Klarte dere ikke å holde
dere våkne en eneste time for min skyld? 41 Våk og be,
så ikke fristelsene skal vinne seier over dere. Dere vil så
gjerne, men menneskelig begrensning gjør det vanskelig for
dere."
42 Så gikk han fra dem og ba samme bønnen for andre
gangen: "Far i himmelen, dersom det er mulig, så la meg
slippe lidelsene som venter, men la din vilje skje, ikke min."
43 Da han kom tilbake til disiplene, så han at de igjen
hadde sovnet. Det var umulig for dem å holde øynene åpne.
44 Han lot de derfor være, gikk bort og ba for tredje gangen
med de samme ordene.
45 Så gikk han tilbake til disiplene og sa: "Ja, dere sover og
hviler dere fortsatt. Men nå har tidspunktet kommet som
Gud har bestemt at jeg, Menneskesønnen‡, skal bli utlevert
til onde mennesker. 46 Reis dere opp, nå går vi herfra! Her
kommer han som skal forråde meg."

Jesus blir forrådt og arrestert

47 Mens Jesus snakket, kom Judas, en av Jesu disipler,
sammen med en stor flokk menn som var bevæpnet med
sverd og køller. De var sendt ut av øversteprestene og
folkets ledere. 48 Forræderen hadde kommet overens med
dem om et tegn og sagt: "Den mannen som jeg hilser med
et kyss, han er det, han skal dere fange." 49 Judas gikk rett

‡ **26:45** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

bort til Jesus og sa: "God kveld, Mester!" og ga ham et velkomstkyss.
50 Jesus svarte: "Min venn, gjør det du har kommet for å gjøre." Og straks stormet de andre fram og grep Jesus og holdt ham fast.
51 En av de mennene som var med Jesus, trakk da sverdet sitt og hogg øret av tjeneren til øverstepresten. 52 Men Jesus sa til ham: "Stikk sverdet tilbake i sliren. De som bruker vold, kommer selv til å falle som offer for vold. 53 Innser du ikke at jeg kunne be min Far i himmelen om å sende mer enn tolv armeer med engler for å beskytte oss, og han ville straks gjøre det? 54 Men hvordan skulle det som Gud har forutsagt i Skriften§ da kunne bli virkelighet? Han har jo sagt at alt dette må skje."
55 Så vendte Jesus seg til flokken og sa: "Er jeg en så farlig forbryter at dere er tvunget til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg? Hvorfor arresterte dere meg ikke på tempelplassen? Hver dag satt jeg der og underviste uten at dere grep meg. 56 Men alt dette har skjedd for at det som Gud har forutsagt i skriftene til profetene,* skal bli virkelighet.†"
I samme øyeblikket løp alle disiplene fra ham og flyktet.

Jesus blir forhørt av Det jødiske rådet

57-58 De som hadde arrestert Jesus, førte ham nå til øverstepresten Kaifas sitt palass. Der hadde de skriftlærde‡ og folkets ledere samlet seg. Peter fulgte etter på avstand og klarte å ta seg helt inn på gårdsplassen. Han slo seg ned sammen med tjenerne for å se hva som skjedde med Jesus.
59 Inne i huset forsøkte øversteprestene og hele Det jødiske rådet§ å finne falske vitneforklaringer som kunne felle Jesus og holde som bevis for å få ham dømt til døden. 60-61 Til tross for at det var det mange som var villige til å vitne falskt, kunne de ikke finne noe å anklage ham for.

---

§ **26:54** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **26:56** Profetenes skrifter finnes i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **26:56** Se Sakarja 13:7. ‡ **26:57-58** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

§ **26:59** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

Til slutt presterte to menn å fortelle: "Vi har hørt denne mannen si: 'Jeg kan rive ned Guds tempel og bygge det opp igjen på tre dager.' "

62 Da reiste øverstepresten seg og sa til Jesus: "Vil du ikke svare? Har du sagt dette eller ikke?" 63 Men Jesus tidde.

Da sa øverstepresten: "Innfor den levende Gud krever jeg at du snakker ut med oss om du er Messias, den lovede kongen, Guds sønn."

64 Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg dette. Men jeg forsikrer dere at etter dette skal dere få se meg, Menneskesønnen*, sitte på Guds høyre side og regjere, og dere skal få se meg komme på himmelens skyer.†"

65 Da slet øverstepresten i stykker klærne sine og ropte: "Han har spottet Gud! Vi trenger ingen flere vitner. Dere har selv hørt ham spotte. 66 Hvilken dom skal han få?"

De ropte tilbake: "Han må dø!"

67 De begynte å spytte Jesus i ansiktet og slo ham med knyttede never. Noen ga ham også ørefiker og sa: 68 "Du som er Messias, den lovede kongen, vis nå at du er en profet. Avslør med Guds hjelp hvem av oss som slo deg."

Peter fornekter at han kjenner Jesus

69 Mens alt dette pågikk, satt Peter ute på gårdsplassen. En tjenestejente kom da bort til han og sa: "Du var vel også sammen med denne Jesus fra Galilea!" 70 Peter protesterte for alle og sa: "Jeg vet ikke en gang hva du prater om."

71 Så gikk han ut i porten. Der fikk en annen tjenestejente øye på han. "Denne mannen var sammen med Jesus fra Nasaret", sa hun til dem som sto rundt dem. 72 Peter nektet igjen, ja, han til og med bannet og sa: "Jeg kjenner ikke denne mannen."

73 Etter en stund kom noen bort til ham og sa: "Vi vet at du er en av disiplene. Det kan vi høre på dialekten din, du må jo komme fra Galilea." 74 Peter bannet igjen og forsikret dyrt og hellig: "Jeg kjenner ikke denne mannen." I samme øyeblikk gol hanen.

75 Plutselig kom Peter til å huske på det Jesus hadde sagt: "Før hanen galer har du fornektet meg tre ganger." Og han gikk ut og gråt i bitter fortvilelse.

---

* **26:64** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **26:64** Se Salmenes bok 110:1 og Daniel 7:13. Den som sitter på Guds høyre side deler hans makt og regjerer sammen med ham.

27

Det jødiske rådet vil dømme Jesus til døden

1 Tidlig neste morgen samlet alle øversteprestene og
folkets ledere seg igjen. De bestemte at de ville forsøke å få
Jesus henrettet. 2 De bandt Jesus, førte han bort og overlot
ham til Pilatus, som var romersk landshøvding.*

Judas tar sitt eget liv

3 Da Judas, han som hadde forrådt Jesus, så at de hadde
dømt ham til døden, angret han på det han hadde gjort.
Han gikk tilbake til øversteprestene og folkets ledere med
de 30 sølvmyntene og sa: 4 "Jeg har syndet, for jeg har
forrådt et uskyldig menneske."

"Jaha, og hva har det med oss å gjøre?" svarte de. "Det
er vel ditt problem."

5 Da kastet Judas pengene på gulvet i templet og gikk
bort og hengte seg. 6 Men øversteprestene samlet sammen
pengene og sa: "Vi kan ikke legge dem i offerkisten, etter
som Moseloven† forbyr oss å ta imot penger som er betalt
for et mord." 7 Etter en lang diskusjon bestemte de seg
i stedet for å kjøpe åkeren til en pottemaker, som etter
dette er blitt brukt som gravplass for fremmede som dør
under opphold i Jerusalem. 8 Det er derfor denne åkeren
fortsatt blir kalt "Blodåkeren". 9 Og gjennom dette ble det til
virkelighet som Gud hadde forutsagt ved profeten Jeremia:
"De tok de 30 sølvmyntene, den prisen som han ble verdsatt
til av Israels folk, 10 og kjøpte åkeren av en pottemaker, slik
som Herren ga meg befaling om."‡

Jesus blir forhørt av Pilatus

11 Jesus ble nå stilt fram for Pilatus, den romerske
landshøvdingen. Og Pilatus spurte ham: "Er du jødenes
konge?"

Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg dette."

12 Men da øversteprestene og folkets ledere begynte å
anklage ham, sto Jesus helt taus.

13 "Hører du ikke det de anklager deg for?" undret Pilatus.

14 Men til stor forbauselse for landshøvdingen svarte ikke
Jesus på et eneste spørsmål.

Pilatus dømmer Jesus til døden

---

* **27:2** Det jødiske rådet hadde ikke rett å fullbyrde dødsstraff, men måtte overlevere denne type rettssaker til de romerske myndighetene. † **27:6** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **27:10** Sitatet er en blanding av Sakarja 11:12-13 og flere steder i Jeremia, blant annet 19:1-13 og 32:6-9.

15 Ved påskehøytiden§ brukte alltid landshøvdingen å
frigi en fange, hvem som helst som jødene ville ha fri.
16 Nettopp nå satt det en virkelig beryktet forbryter i
fengslet. Han het Barabbas*. 17 Da folket samlet seg
utenfor huset til Pilatus denne morgenen, spurte han dem:
"Hvem skal jeg slippe fri, Barabbas, eller Jesus som blir
kalt Messias, den lovede kongen?" 18 Pilatus visste nemlig
inderlig vel at de religiøse lederne bare hadde overlatt Jesus
til ham fordi de var misunnelige på ham.
19 Mens Pilatus satt på dommersetet, fikk han en beskjed
fra kona si, som advarte ham: "La denne uskyldige mannen
være i fred, for jeg har hatt noen fryktelige mareritt i natt
for hans skyld."
20 Men øversteprestene og folkets ledere hadde overtalt
folket til å kreve at Barabbas skulle bli satt fri og at
Jesus skulle bli drept. 21 Da Pilatus for andre gangen
spurte: "Hvem av disse to skal jeg slippe fri?" ropte folket:
"Barabbas!"
22 "Hva skal jeg da gjøre med Jesus som blir kalt Messias?"
undret Pilatus.
"Få han spikret fast på et kors!" skrek de.
23 "Men hva ondt har han gjort?" spurte Pilatus.
Da ropte de enda høyere: "Få ham spikret fast på et kors!"
24 Da Pilatus til slutt innså at ingenting hjalp, og at folket
når som helst kunne sette i gang et oppløp, ba han om
et fat med vann. Så vasket han hendene sine i påsyn av
folkemassen og sa: "Jeg er uskyldig i denne mannens død.
Ansvaret er deres!"
25 Folket skrek tilbake: "Vi og våre barn tar på oss
ansvaret!"†
26 Da ga Pilatus etter og løslot Barabbas, men Jesus lot
han piske og overlot ham etterpå til soldatene sine for at de
skulle føre ham bort og spikre ham fast på korset.

De romerske soldatene håner Jesus

27 De romerske soldatene førte først Jesus til huset
der landshøvdingen holdt til. Hele vaktstyrken ble kalt
sammen. 28 De tok klærne av Jesus, satte på ham en rød‡
soldatkappe. 29 Så laget de en krone av torner som de
presset fast rundt hodet hans, og stakk en stav, som skulle

§ **27:15** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. * **27:16** Andre håndskrifter har: Jesus Barabbas. Også i v.17. † **27:25** På gresk: La hans blod komme over oss og våre barn! ‡ **27:28** Den røde fargen var et symbol for kongelig makt.

forestille et kongespir, i høyre hånden hans og falt på kne
og hånte han. "Leve jødenes konge!" ropte de. 30 De spyttet
på ham og tok staven og slo ham i hodet.
31 Da de til slutt hadde blitt lei av å håne ham, tok de
kappen av ham og kledde ham i hans egne klær og førte
ham bort for å spikre ham fast på korset.

Jesus blir spikret fast på korset

32 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, støtte
soldatene på en mann fra Kyréne§, som het Simon. Han
tvang de til å bære korset til Jesus. 33 Da de kom ut til
stedet som ble kalt for Golgata, som betyr Hodeskallen, 34 ga
soldatene vin som var blandet med galle til Jesus.* Men da
han merket hva det var ville han ikke drikke det.
35 Da de hadde spikret Jesus fast på korset, delte de klærne
hans mellom seg ved loddtrekning. 36 Etterpå satte de seg
ned for å holde vakt over ham. 37 Over hodet til Jesus hadde
de satt opp en plakat for å vise hva han ble anklaget for, og
teksten lød: "Dette er Jesus, jødenes konge".
38 Sammen med Jesus ble også to forbrytere spikret faste
på hvert sitt kors, en på hver side av han. 39 De som gikk
forbi stedet der henrettelsen skjedde, hånte Jesus, ristet på
hodet og sa: 40 "Var det ikke du som skulle rive ned templet
og bygge det opp igjen på tre dager? Dersom du er Guds
sønn, da hjelp deg selv og stig ned fra korset!"
41 Øversteprestene, de skriftlærde† og folkets ledere
moret seg på hans bekostning. 42 "Han var god til å hjelpe
andre", sa de, "men seg selv kan han ikke hjelpe! Skulle
han liksom være Israels konge? Ja, dersom han stiger ned
fra korset, da skal vi tro på ham! 43 Han stoler på Gud. Nå
får Gud frelse ham og bevise at han elsker ham.‡ Han har
jo sagt at han er Guds sønn."
44 På samme måten ble han hånet av de to forbryterne
som hadde blitt spikret fast på hvert sitt kors sammen med
ham.

Jesus dør på korset

45 Da klokka var tolv, ble det plutselig mørkt over hele
landet, og mørket varte helt fram til klokka tre. 46 Da klokka
var omkring tre, ropte Jesus med kraftig stemme: "Eli, Eli,

§ **27:32** Kyréne var en by i Libya. * **27:34** Vin blandet med galle var et narkotisk bedøvelsesmiddel som de ga til de som ble spikret fast på korset. † **27:41** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **27:43** Se Salmenes bok 22:9.

lema sabaktani?", det betyr: "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?"§

47 Noen av dem som sto der misforsto ham og trodde at
han ropte på Elia*. 48 En av dem sprang raskt fram og fylte
en svamp med sur vin, satte den på en pinne og holdt den
opp så han kunne drikke. 49 Men de andre sa: "La ham
være, så får vi se om Elia kommer og redder han."

50 Men Jesus ropte på nytt med kraftig stemme og sluttet
å puste. 51 Samtidig revnet forhenget som hang foran Det
aller helligste† rommet i templet, i to deler fra toppen og
helt ned. Jorden ristet, og fjellgrunnen slo sprekker slik at
52 gravene åpnet seg, og mange døde menn og kvinner som
tilhørte Gud, ble levende igjen. 53 De dro fra sine graver, og
da Jesus hadde stått opp fra de døde, gikk de inn i Guds by,
Jerusalem, og viste seg for mange.

54 Den romerske offiseren og soldatene som holdt vakt,
ble fryktelig redde da de så jordskjelvet og alt som skjedde.
De ropte: "Denne mannen var virkelig Guds sønn."

55 Noen kvinner sto et lite stykke borte fra stedet der
henrettelsen fant sted, og så alt som skjedde. Det var de
kvinnene som hadde fulgt Jesus fra Galilea for å hjelpe ham.
56 Blant dem var Maria Magdalena og Maria som var mor
til Jakob og Josef, og moren til Sebedeus sine sønner, som
het Jakob og Johannes.

Jesus blir lagt i graven

57 På kvelden kom Josef, en rik mann fra Arimatea, som
også hadde blitt en disippel av Jesus. 58 Han gikk til Pilatus
og ba om å få ta hånd om kroppen til Jesus. Pilatus ga
befaling om at den skulle bli overlatt til ham. 59 Josef tok
kroppen, svøpte den i rent lintøy 60 og la den i en grav,
som han nylig hadde fått hogget ut i fjellet til seg selv. Så
rullet han en stor stein foran inngangen til graven og dro
fra stedet. 61 Både Maria Magdalena, og den andre Maria,
ble værende igjen og satt i nærheten av graven.

Vakter blir plassert ved graven

---

§ **27:46** Jesus siterer Salmenes bok 22:2 på sitt morsmål, arameisk. * **27:47** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. † **27:51** Et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang i året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt.

62 Neste dag, som var hviledagen‡, kom øversteprestene
og fariseerne§ til Pilatus 63 og sa: "Vi har kommet i tanker
om at denne løgneren en gang sa at han skulle bli levende
igjen etter tre* dager. 64 Gi derfor befaling om at graven blir
bevoktet i tre dager, slik at disiplene ikke kommer og stjeler
kroppen og etterpå sier til alle at han har stått opp fra de
døde. For da vil vi få et enda større problem å hanskes
med."
65 Pilatus svarte: "Jeg skal gi dere vakter. Så kan dere
bevokte graven så godt dere kan."
66 De gikk av sted og forseglet graven og plasserte vakter
for å beskytte den fra inngrep utenfra.

28

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndagsmorgenen, dagen etter hviledagen,
gikk Maria Magdalena og den andre Maria ut i morgendem-
ringen for å passe på graven.
2 Da ble det plutselig et voldsom jordskjelv, for en Herrens
engel steg ned fra himmelen og rullet bort steinen og satte
seg på den. 3 Ansiktet hans lyste som lynet, og klærne hans
var hvite som snø. 4 Da vaktene fikk se ham, ble de så
vettskremte at de falt til jorden og lå som døde.
5 Men engelen snakket til kvinnene og sa: "Vær ikke
redde! Jeg vet at dere leter etter Jesus, han som ble henrettet
på et kors. 6 Men han er ikke her. Han har blitt levende
igjen, akkurat som han sa. Kom og se der kroppen hans lå.
7 Skynd dere å fortelle til disiplene at han har stått opp fra
de døde, og at han går i forveien for dem til Galilea for å
treffe dem der. Dette er budskapet mitt."

Jesus viser seg for noen kvinner

8 Kvinnene dro straks fra graven. De var forskremte, men
samtidig glade og sprang for å fortelle disiplene det engelen
hadde sagt. 9 Da kom plutselig Jesus mot dem og hilste på
dem. De gikk fram til ham og grep om føttene hans og tilba
ham.
10 Jesus sa til dem: "Vær ikke redde! Gå og si til brødrene
mine at de skal gi seg på vei til Galilea. Der skal de få se
meg."

---

‡ **27:62** På gresk: dagen etter forberedelsesdagen. Det var jødenes hviledag, den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. § **27:62** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **27:63** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

Vaktene ved graven blir bestukket

11 Mens kvinnene var på vei fra graven, sprang noen av de
vaktene som hadde stått der, til øverstеprestene og fortalte
det som hadde skjedd. 12 Øverstеprestene diskuterte da
saken med folkets ledere og ga vaktene en stor sum penger
13 og sa: "Si at disiplene til Jesus kom midt på natten og
stjal kroppen mens dere sov. 14 Dersom landshøvdingen
får høre om det, skal vi ordne opp med ham. Dere trenger
ikke å bekymre dere."
15 Soldatene tok derfor pengene og gjorde som det ble sagt
til dem. Snart spredde dette ryktet seg blant jødene, som
tror på det den dag i dag.

Jesus befaler disiplene å spre budskapet til hele verden

16 De elleve disiplene gikk nå til det fjellet i Galilea der
Jesus hadde sagt at de skulle treffe ham igjen. 17 Da de fikk
øye på ham, tilba de ham, men noen tvilte fortsatt.
18 Da gikk Jesus bort til dem og sa: "Jeg har fått all makt
i himmelen og på jorden. 19 Gå derfor ut til alle folk og
gjør dem til mine disipler. Døp dem til fellesskap med Far i
himmelen, Sønnen og Guds Hellige Ånd. 20 Lær dem å leve
på den måten jeg har underviste dere om. Og husk på at
jeg alltid er med dere, helt til tidenes slutt."

Evangeliet etter Markus

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Her begynner det glade budskapet om Jesus Kristus*,
den lovede kongen, Guds sønn.
2 Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja da han skrev:
"Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
han skal rydde veien for deg.†
3 *En stemme roper i ødemarken:*
'Rydd vei for Herren!
Gjør stiene rette for ham!‡*'"*
4 Og nå viste denne budbæreren seg. Det var døperen
Johannes. Han levde i ødemarken og underviste folk om
at de kunne få syndene sine tilgitt dersom de vendte seg
bort fra det onde, søkte Gud og lot seg døpe. 5 Mennesker
fra hele Judea og Jerusalem gikk ut i ødemarken for å høre
hva han hadde å si. Da de hadde bekjent syndene sine,
døpte han dem i elven Jordan. 6 Johannes hadde klær som
var laget av hår fra kamelene, og rundt midjen bar han et
lærbelte. Maten han spiste, var gresshopper og honning fra
ville bier. 7 Han talte til folket og sa:
"Snart kommer en mann som er større enn meg. Han er
så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å bøye meg ned og
løste opp remmene på sandalene hans.§ 8 Jeg døper dere
med vann, men han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd!"

Jesus blir døpt

9 Mens Johannes holdt på å døpe, dro Jesus fra hjembyen
sin, Nasaret i Galilea. Han kom til elven Jordan og ble døpt
av Johannes. 10 Da Jesus steg opp av vannet, fikk han* se
himmelen åpne seg og Guds Ånd dale ned over ham som
en due. 11 En stemme fra himmelen sa: "Du er min elskede
Sønn, du er min glede."

Jesus blir fristet av Satan

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde gjennom profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr "den salvede". † **1:2** Se Malaki 3:1. ‡ **1:3** Se Jesaja 40:3. § **1:7** Dette var en oppgave for slaver. * **1:10** Det er uklart hvem "han" viser til, men i følge Johannes sin fortelling om Jesus 1:33-34, så døperen Johannes hvordan Guds Ånd senker seg ned over Jesus.

12-13 Straks etter dette førte Guds Ånd Jesus ut i ødemarken. Der oppholdt han seg i 40 dager og ble fristet av Satan. Han levde blant de ville dyrene†, og englene tjente ham.

Jesus taler til folket i Galilea

14 Da kong Herodes litt seinere satte Johannes i fengsel, gikk Jesus tilbake til Galilea for å spre det glade budskapet fra Gud.
15 Han sa: "Tiden er kommet da Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.‡ Vend dere bort fra synden, vend om til Gud og tro på det glade budskapet!"

De første disiplene

16 En dag da Jesus gikk langs Genesaretsjøen, fikk han se Simon og broren hans Andreas stå og kaste not i sjøen. De var fiskere.
17 Jesus ropte: "Kom og bli disiplene mine, så skal jeg lære dere å fiske mennesker!" 18 De gikk straks fra fiskeutstyret sitt og fulgte ham.
19 Da han gikk litt lenger langs stranden, fikk han se sønnene til Sebedeus, Jakob og Johannes. De satt i en båt og gjorde i stand garna sine. 20 Han kalte også på dem, og de forlot faren Sebedeus og mannskapet hans for å bli med Jesus.

Jesus underviser med autoritet

21 Jesus og disiplene kom til byen Kapernaum. Da det ble hviledag§, gikk de til synagogen* der Jesus underviste folket. 22 Alle var overrasket over undervisningen hans, for han lærte med autoritet, og ikke som de skriftlærde†.
23 I synagogen var det denne dagen en mann som var besatt av en ond Ånd. Han begynte å skrike mot Jesus: 24 "Hva har du med oss å gjøre, Jesus fra Nasaret? Har du kommet for å ta knekken på oss? Jeg vet hvem du er, du Guds Hellige tjener!"
25 Men Jesus snakket strengt til den onde ånden og sa: "Ti! Far ut av ham!" 26 Da begynte ånden å rykke og slite i mannen og for ut av ham med et voldsomt skrik.
27 Folket som var i synagogen, ble helt forskrekket, begynte å diskutere med hverandre og stilte spørsmål:

† **1:12-13** Det var mange rovdyr i dette området på denne tiden, blant annet løver. ‡ **1:15** På gresk: Guds rike er nær. § **1:21** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. * **1:21** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **1:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

"Hva er dette for en ny lære? Hvilken makt! Til og med
de onde åndene lyder det han sier!"
28 Ryktet om ham gikk som en løpeild over hele Galilea.

Jesus helbreder svigermoren til Simon

29 Da Jesus og disiplene hadde forlatt synagogen, gikk de
hjem til Simon og Andreas, sammen med Jakob og Johannes.
30 Der lå svigermoren til Simon syk med høy feber. Dette
fortalte de straks til Jesus. 31 Han gikk da bort til henne, tok
henne i hånden og reiste henne opp. Feberen forlot henne,
og hun sto opp og laget mat til gjestene.
32 På kvelden, etter at solen hadde gått ned, kom de til
ham med alle som var syke og besatte. 33 Hver eneste
innbygger i Kapernaum hadde samlet seg utenfor døren.
34 Jesus helbredet mange syke som led av ulike slags
sykdommer, og han drev ut mange onde ånder. Men han
forbød åndene å si noe etter som de visste hvem han var.

Jesus taler til folket i Galilea

35 Neste morgen, lenge før det lysnet, gikk Jesus bort til
en skjermet plass for å kunne be i ro og fred.
36 Simon og de andre skyndte seg ut for å finne ham. 37 Da
de hadde funnet ham sa de: "Alle spør etter deg."
38 Men han svarte: "Vi må gå til de andre byene her i
nærheten, slik at jeg kan spre budskapet mitt også der. Det
er derfor jeg er kommet hit."
39 I tiden som fulgte, gikk de over hele Galilea og talte
budskapet i synagogene‡ og drev ut mange onde ånder.

Jesus helbreder en spedalsk mann

40 En gang kom en spedalsk§ mann og falt ned på kne for
ham og ba: "Om du vil, da kan du gjøre meg frisk."
41 Jesus ble grepet av medfølelse, rakte ut hånden, rørte
ved ham og sa: "Det vil jeg. Du er frisk!" 42 Straks forsvant
spedalskheten, og mannen var frisk. 43 Jesus sendte ham
av sted og sa strengt til ham: 44 "Ikke fortell dette til noen,
men gå til presten og la han undersøke deg. Ta med deg
det offeret som Moses har bestemt at de som blir friske fra
spedalskhet, skal gi.* Da vil alle forstå at Gud har helbredet
deg." 45 Men mannen gikk straks av sted og fortalte til alle
han møtte, at han hadde blitt frisk. Jesus kunne ikke vise
seg åpent lenger i noen by, men måtte holde seg diskré ute

‡ **1:39** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. § **1:40** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykedommer.
* **1:44** Se Tredje Mosebok 14:1-4.

i ødemarken. Likevel fant folk ham, og kom til ham fra alle kanter.

2

Jesus helbreder en mann som var lam

1 Noen dager seinere kom Jesus på nytt til Kapernaum.
Nyheten om at ham var kommet, spredde seg raskt i byen.
2 Snart var huset der han bodde, så fullt av folk at de sto
langt ute på gaten og tråkket på hverandre. Han talte til
dem om budskapet fra Gud.*
3 Da kom fire menn bærende på en lam mann som lå på
en liggematte. 4 De klarte ikke å trenge seg inn på grunn
av folkemassen, og kunne derfor heller ikke komme fram
til Jesus. De laget hull i taket over der han satt. Gjennom
åpningen firte de ned liggematten med den lamme mannen.
5 Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme:
"Min sønn, jeg har tilgitt syndene dine!"
6 Men noen av de skriftlærde† som satt der, mumlet for
seg selv: 7 "Hvordan kan han snakke på denne blasfemiske
måten og spotte‡ Gud? Det er jo bare Gud som kan tilgi
synder."
8 Jesus forsto i sin Ånd hva de tenkte, og sa til dem:
"Hvorfor tenker dere at dette er å spotte? 9 Er det ikke like
umulig for et menneske å si til den lamme: 'Reis deg opp, ta
liggematten og gå' som å si: 'Jeg tilgir deg syndene dine'?"
10-11 Så vendte han seg mot den lamme og sa: "For å bevise
at jeg, Menneskesønnen§, har makt til å tilgi synder her på
jorden, så sier jeg til deg: 'Reis deg opp, ta liggematten og
gå!' "
12 Da reiste mannen seg, rullet straks sammen liggematten
og gikk ut, rett foran øynene på de sjokkerte tilskuerne som
hyllet Gud og ropte: "Aldri før har vi sett noe slikt!"

Jesus kaller en toller

13 Så fortsatte Jesus langs Genesaretsjøen. Store folke-
masser kom til ham, og han underviste dem. 14 Mens han
dro fram, fikk han se Levi, som var sønn til Alfeus, sitte ved
tollboden. "Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. Levi
reiste seg og fulgte Jesus.

---

* **2:2** På gresk: Forkynne ordet. † **2:6** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:7** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. § **2:10-11** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

15 Senere da Jesus og disiplene spiste sammen i huset
til Levi, hadde mange av Levis gamle kolleger i tolletaten
blandet seg med gjestene. Også noen andre ukjente folk var
på plass i selskapet. Mange av disse hadde begynt å følge
Jesus.
16 Da de skriftlærde* og fariseerne† så Jesus i dette
selskapet, sa de til disiplene: "Er han virkelig falt så dypt
at han spiser sammen med tollere og syndere?" 17 Jesus
hørte det som ble hvisket, og sa: "Det er ikke de friske som
trenger lege, men de syke. Min oppgave her på jorden er
å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om de som
allerede gjør Guds vilje."

Jesus svarer på spørsmål om faste

18 Disiplene til døperen Johannes og fariseerne$1‡ fastet
regelmessig. En dag kom noen og spurte Jesus hvorfor
ikke disiplene hans fastet, siden dette var vanlig både hos
Johannes og fariseerne.
19 Jesus svarte: "Bryllupsgjestene kan da vel ikke faste
og gå sultne mens brudgommen ennå er hos dem? Nei, så
lenge brudgommen er sammen med dem, kan de ikke faste.
20 Men den dagen han blir tatt fra dem, da kommer de til å
faste. 21 Alt har sin rette tid! Ingen lapper for eksempel et
gammelt klesplagg med et stykke nytt tøy som aldri har blitt
vasket. Da vil det nye tøyet krympe og rive i stykker plagget,
slik at hullet blir enda større. 22 Heller ikke slår noen ny
vin i gamle vinsekker, for når vinen gjærer, vil sekkene bli
sprengt og alt blir ødelagt, både vinen og sekkene. Nei, ny
vin slår de i nye skinnsekker som tåler trykket."

Disiplene plukker aks på hviledagen

23 En gang da det var hviledag§, gikk Jesus og disiplene
langs en kornåker. Mens de gikk, nappet disiplene en
håndfull aks for å spise.

---

* **2:16** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:16** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **2:18** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **2:23** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.

24 Noen av fariseerne* sa da til Jesus: "Hvorfor gjør
de dette? Det er jo forbudt etter Moseloven† å høste på
hviledagen."
25-26 Men Jesus svarte dem: "Har dere aldri lest hva kong
David og mennene hans gjorde den gangen da Abjatar var
øversteprest, og de ble sultne og ikke hadde noe å spise?‡
David gikk inn i Guds hus og spiste av det spesielle brødet
som bare prestene hadde lov til å spise. Han lot også
mennene sine spise det. Dette var jo også et slags brudd mot
loven." 27 Så sa Jesus til fariseerne: "Husk på at hviledagen
ble skapt for menneskene sin skyld, og ikke menneskene for
hviledagen sin skyld. 28 Derfor har jeg, Menneskesønnen§,
rett til å avgjøre hva som er tillatt på hviledagen."

3

Jesus helbreder en mann på hviledagen

1 En annen gang gikk Jesus inn i en synagoge*. Der satt
det en mann som hadde en handikappet hånd.
2 Etter som det var hviledag†, holdt fariseerne‡ skarpt øye
med Jesus. Skulle han våge å helbrede hånden til mannen
på hviledagen? I så tilfelle ville de få noe å anklage ham for.
3 Jesus sa til mannen med den handikappede hånden:
"Reis deg og kom fram til meg." 4 Så spurte han fariseerne:
"Hva er tillatt å gjøre på hviledagen i følge Moseloven§?
Skal vi gjøre godt eller skal vi gjøre ondt? Skal vi redde liv
eller skal vi ta liv?" Men ingen ville svare ham. 5 Da så
han på dem med sinne i blikket, dypt bedrøvet over den
likegyldigheten de hadde for menneskelig nød. Til mannen
sa han: "Rekk fram hånden din." Da mannen gjorde det,
ble hånden frisk og normal igjen!

---

* **2:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **2:24** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **2:25-26** Se Første Samuelsbok 21:1-6. § **2:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **3:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **3:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke de praktiserende jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **3:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **3:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

6 Men fariseerne dro fra synagogen og begynte straks å
legge planer sammen med tilhengerne til kong Herodes*,
om å få Jesus arrestert og drept.

Mye folk følger Jesus

7-8 Jesus og disiplene trakk seg nå tilbake til stranden ved
Genesaretsjøen. Mye folk fra Galilea, Judea, Jerusalem og
Idumea, og fra den andre siden av Jordan og helt borte fra
Tyrus og Sidon, fulgte ham. Ryktet om alle miraklene hans
hadde spredd seg vidt og bredt omkring, og folket strømmet
nå til for å se hva som foregikk.

9 Jesus ba disiplene om å få tak i en båt og legge den
klar i tilfelle folkemassen kom til å presse ham ut i vannet.
10 Mange hadde blitt helbredet denne dagen, og de syke
presset på fra alle kanter for å røre ved ham.

11 Da mannen som var besatt av onde ånder, fikk øye på
han falt han ned ved føttene hans og ropte: "Du er Guds
sønn!" 12 Men Jesus forbød åndene å avsløre hvem han var.

Jesus velger ut sine tolv nærmeste disipler

13 Senere gikk Jesus opp på et fjell og tok med seg noen
av dem han hadde valgt ut. Da de var samlet rundt ham,
14 valgte han tolv av dem for å følge ham, og for å bli sendt
ut med budskapet til folket. 15 Han ga dem makt til å drive
ut onde ånder.† 16 De tolv han hadde valgt, var: Simon, som
han ga navnet Peter, 17 Sebedeus sine sønner som het Jakob
og Johannes, og som han kalte "tordensønnene", 18 Andreas,
Filip, Bartolomeus, Matteus, Tomas og Jakob, sønnen til
Alfeus, Taddeus og Simon "seloten"‡ 19 og Judas Iskariot, han
som seinere forrådte Jesus.

Jesus blir beskyldt for å være besatt av djevelen

20 Da Jesus kom tilbake til huset der han bodde, begynte
folk å samle seg på nytt. Snart var huset så fullt at verken
Jesus eller disiplene fikk tid til å spise. 21 Da familien hans
fikk høre dette, gikk de dit for å ta hånd om ham. "Han er
gått fra vettet!" sa de.

---

* **3:6** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få bort Jesus av politiske grunner, etter som de trodde at han skulle gjøre opprør mot romerne. † **3:15** En del håndskrifter legger til: Han kalte dem disipler eller apostler. ‡ **3:18** På gresk: "seloten" eller "kananaios", det er senere dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis "selotene", et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne.

22 Men de skriftlærde§ som hadde kommet fra Jerusalem,
sa: "Han er besatt av Satan*, høvdingen over de onde
ånder. Det er derfor de onde åndene er lydige mot ham."
23 Jesus kalte da til seg disse mennene og forklarte saken
ved å illustrere med et bilde. Han sa: "Hvordan kan
Satan drive ut sine egne onde ånder? 24 Et rike som
kommer i strid med seg selv, går jo under. 25 Og en familie
der medlemmene strider mot hverandre, opphører snart å
eksistere som en enhet. 26 Dersom Satan strider mot seg
selv, da kan han ikke fortsette å styre riket sitt. Da er det
snart ute med han. 27 Nei, nå skal dere høre hvordan det
er: Satan er som en sterk mann. Vil noen gå inn i huset
til den sterke mannen og rane ham for det han eier, da må
de først binde ham. Etterpå kan de gå inn i huset og rane
verdiene hans.
28 En ting vil jeg at dere skal ha klart for dere: Men-
neskene kan få tilgivelse for alle slags synder, til og med
hån og spott† mot Gud, uansett hvor grovt de enn spotter.
29 Men den som håner og spotter Guds Hellige Ånd, kan
aldri få tilgivelse. Det er en utilgivelig synd."
30 Dette sa han fordi de påsto at han gjorde miraklene
sine ved Satans kraft og ikke i kraften fra Guds Ånd.

Jesu ekte familie

31-32 Nå kom moren til Jesus og brødrene hans til det
overfylte huset der han underviste. Etter som de selv ikke
kunne komme inn, sendte de bud til ham og ba ham å
komme ut.
De som satt rundt Jesus, sa til han: "Moren din og
brødrene dine står utenfor og vil treffe deg." 33 Men han
svarte: "Moren min og brødrene mine! Hvem er det?"
34 Han så på dem som satt rundt seg og sa: "Dette er moren
min og søsknene mine. 35 Hver og en som gjør Guds vilje,
er min bror og min søster og moren min."

4

Bildet om bonden som sådde såkorn

1 Noe seinere begynte Jesus på nytt å undervise nede ved
sjøen. Folkemassen som samlet seg rundt ham var så stor
at han ble tvunget til å stige om bord i en båt og sitte i den
ute på vannet mens han talte til folket som sto på stranden.

§ **3:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:22** Grunnteksten har: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. † **3:28** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig.

2 Han underviste dem ved å fortelle mange bilder, som for
eksempel dette. Han sa:
3 "Lytt! En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. 4 Da
han sådde, falt noe av såkornet på veien langs åkeren, og
fuglene kom og spiste det opp. 5 Noe korn falt der jorden
var steinete og jordlaget tynt. Plantene vokste raskt opp,
6 men i den steikende solen visnet de og tørket bort, etter
som røttene var grunne. 7 Andre korn falt blant tistlene. Da
tistlene vokste opp, kvalte de kornplantene slik at de ikke
ga noen avling.
8 Mest korn falt i den fruktbare jorden og vokste opp og
ga rik avling. Noe ga 30, 60 og til og med 100 ganger så mye
som den mengden såkorn som hadde blitt sådd." 9 Jesus sa:
"Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Jesus forklarer bildet om såkornet

10 Da Jesus seinere var alene med disiplene og de andre
som fulgte ham, spurte de: "Hva betyr dette som du
fortalte?"
11 Han svarte: "Dere har fått gaven til å forstå undervis-
ningen min om hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre
dem til sitt eget folk.* De som ikke tilhører Guds eget folk,
oppfatter dette bare som bilder, 12 for at

'de skal se hva jeg gjør,
men likevel ikke fatte,
og høre hva jeg sier,
men likevel ikke forstå,
og derfor kan de ikke vende om til Gud og få syndene sine
tilgitt.'†

13 Dersom dere nå ikke forstår dette bildet om såkornet,
hvordan skal dere da kunne skjønne de andre bildene
mine?
14 Det bonden sår, er budskapet fra Gud. 15 Den harde
veien, der noe av såkornet falt, ligner hjertet til det
menneske som hører budskapet, men som snaut nok har
hørt det til ende før Satan kommer og forsøker å få den som
lyttet, til å glemme alt sammen. 16 Den grunne og steinete
jorden er lik hjertet til det menneske som hører budskapet
og tar imot det med ekte glede, 17 men som ikke har særlig
dybde i seg slik at røttene kan utvikle seg. Etter en tid, når
vanskelighetene eller forfølgelsene dukker opp på grunn av
troen, da avtar entusiasmen, og den som tok imot, forlater
troen.

---

* **4:11** På gresk: Å få vite Guds rikes hemmelighet. † **4:12** Se Jesaja 6:9-10.

18 Jorden som var dekket av tistler, kan sammenlignes
med det menneske som hører budskapet, 19 men lar de
daglige bekymringene, lengselen etter å tjene mange penger
og begjæret etter andre ting, få komme inn i hjertet og kvele
budskapet, slik at det til slutt ikke påvirker livet i det hele
tatt.
20 Den fruktbare jorden ligner hjertet til et menneske som
hører budskapet, tar det til seg og lar det påvirke hele livet.
Disse som hører og tar imot, gir en avling som er 30, 60 eller
til og med 100 ganger så stor mengde korn som ble sådd i
hjertets gode jord."

Bildet om lampen

21 Videre sa Jesus: "Ingen tar fram en lampe og hvelver
en eske over den eller setter den under en stol. Tvert imot!
En lampe setter alle høyt og fritt, slik at den kan gi lys og
være til nytte. 22 På samme måten skal alt som nå er skjult,
en dag bli ført fram i lyset og være synlig for alle. 23 Lytt
nøye og forsøk å forstå! 24 Pass på at de ordene dere får
høre, leder til handling. For jo mer dere omsetter ordene til
praksis, desto mer kommer dere til å forstå hva jeg snakker
om. 25 Ja, den som forstår undervisningen min, skal med
tiden forstå mer og mer. Men den som forstår lite, skal til
slutt miste også den minimale innsikten han hadde."

Bildet om såkornet som vokser

26 Jesus fortalte også et annet bilde. Han sa: "Der Gud
regjerer, blir det som når‡ en bonde strør ut såkornet sitt
på åkeren. 27 Mannen sover og våkner, og alt etter som
dagene går, begynner såkornet å gro og spire uten hans
hjelp. 28 Det er jorden som får såkornet til å gro. Først
trenger spirene seg fram, så blir aksene formet, og til slutt
er hveten moden. 29 Da kommer bonden med sin sigd og
høster hveten, etter som tiden til å høste er kommet."

Bildet om sennepsfrøet

30 Jesus sa: "Hvordan kommer det til å bli der Gud
regjerer§? Hvilket bilde skal jeg bruke? 31-32 Jo, der Gud
regjerer, blir det som når noen sår et sennepsfrø. Til tross
for at sennepsfrøet er det minste* av alle frø, vokser det
opp og blir større enn alle andre krydderurter, og får så
store greiner at fuglene kan bygge reir og finne ly mellom
bladene."

---

‡ **4:26** På gresk: Guds rike ligner… § **4:30** På gresk: Hva skal vi ligne Guds rike med? * **4:31-32** Sennepsfrøet var det minste frøet som ble brukt for dyrking.

33 Jesus brukte titt og ofte slike bilder som dette for at
folket skulle forstå, i den grad de nå var i stand til å forstå.
34 Ja, han talte faktisk aldri uten å fortelle noen bilder,
men når han seinere ble alene med disiplene forklarte han
bildene for dem.

Jesus stiller stormen

35 Da det ble kveld, sa Jesus til disiplene: "Kom, nå drar
vi over til den andre siden av sjøen." 36 De trakk seg unna
folket og reiste over sjøen i den båten der Jesus allerede satt.
Flere andre båter fulgte også med. 37 Da de hadde kommet
et stykke ut, blåste det opp en voldsom storm. Høye bølger
slo inn i båten slik at den nesten ble fylt med vann. 38 Mens
dette skjedde, lå Jesus og sov akter i båten med hodet på
en pute. Disiplene vekket ham og ropte fortvilt: "Mester,
merker du ikke at vi holder på å synke?"

39 Da reiste han seg opp og snakket strengt til vinden og
sjøen og sa: "Ti! Bli stille!" Straks la sjøen seg, og det ble
blikk stille.

40 Så spurte han disiplene: "Hvorfor er dere redde? Har
dere fortsatt vanskelig for å tro?"

41 Forskrekket sa de til hverandre: "Hvem er han? Til og
med vinden og sjøen er lydige mot ham."

5

Jesus setter en mann fri fra onde ånder

1 De kom over til den andre siden av sjøen, til området
rundt Gerasenerlandet*. 2 Da Jesus steg ut av båten, løp en
mann mot ham. Han holdt til blant de døde i gravhulene
og var besatt av en ond Ånd. 3 Mannen var så vill at det
ikke var mulig å binde ham på noen måte. 4 Flere ganger
hadde det blitt forsøkt å binde ham på hender og føtter.
Hver gang hadde han slitt lenker og fotjern i stykker. Ingen
var sterke nok til å rå med ham. 5 Dag og natt holdt han til
blant gravene eller virret omkring oppe i fjellene og skrek
og kuttet seg selv med skarpe steiner.

6 Mannen hadde allerede fått øye på Jesus da han var
langt borte og kom nå stormende til og falt ned for ham.
7 "Gå bort fra meg Jesus, du den høyeste Guds sønn! For
Guds skyld, du må ikke pine meg!" skrek han av all kraft.
8 Grunnen til utropet var at Jesus like før hadde sagt: "Far
ut av mannen, du onde Ånd."

---

* **5:1** Andre håndskrifter: Gedara eller Gergesa. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:28. Området der folket ikke var jøder.

9 Jesus spurte ham: "Hva heter du?" Mannen svarte: "Jeg
heter legion†, for vi er mange." 10 Gang på gang ba de onde
åndene at Jesus ikke måtte jage dem bort fra området.
11 Samtidig som dette skjedde, gikk en stor flokk griser og
rotet i jorda etter røtter på fjellskrenten nær sjøen. 12 De
onde åndene tigget og ba: "Send oss av sted til grisene, så
kan vi fare inn i dem", 13 Det lot Jesus dem få lov til. Da for
de onde åndene ut av mannen og inn i grisene. Hele flokken
på omkring 2 000 griser, styrtet utfor den bratte skråningen
og druknet i sjøen.
14 Røkterne som passet på grisene, sprang til den
nærmeste byen og stedene rundt den og fortalte alt
sammen. Folket gikk av sted for å finne ut hva som hadde
skjedd. 15-16 Da de kom fram til Jesus, fikk de se mannen
som hadde hatt de onde åndene i seg sitte der, påkledd og
fullt normal. Skrekkslagne hørte de på mens øyenvitnene
fortalte om hvordan den besatte mannen hadde blitt satt
fri, og hva som hadde skjedd med grisene. 17 Da ba folket
om at Jesus måtte forlate området deres.
18 Mens Jesus steg i båten, spurte mannen som hadde
vært besatt, om at han kunne få å bli med. 19 Men Jesus
ville ikke ta ham med. "Gå heller hjem til din familie og
dine venner", sa han, "og fortell for alle hvilket stort mirakel
Herren har gjort med deg. La dem få vite hvordan han
hadde medfølelse med deg og kom deg til hjelp."
20 Da gikk mannen av sted og fortalte i hele Dekapolis‡
om miraklet som Jesus hadde gjort med ham. Alle ble helt
forundret da de hørte fortellingen hans.

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

21 Da Jesus hadde dratt tilbake til andre siden av sjøen,
samlet mye folk seg rundt ham. Mens han var der på
stranden, 22 kom lederen for synagogen§ til ham. Han het
Jairus. Så fort han fikk øye på Jesus, kastet han seg fortvilt
ned for føttene hans 23 og sa: "Den lille jenta mi holder på
å dø. Jeg ber deg, kom og legg hendene på henne, slik at
hun blir frisk igjen." 24 Straks ble Jesus med ham, og mye
folk fulgte med og presset på fra alle kanter.
25 I folkemassen var en kvinne som i tolv års tid hadde
lidd av blødninger. 26 Hun hadde store plager og var blitt

† **5:9** Legion var en romersk arméavdelning på 6 000 mann. ‡ **5:20** "Området for de ti byene", eller "Dekapolis" som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan.
§ **5:22** Forstandere for jødene sine bygg for gudstjenester.

behandlet av mange leger. Til tross for at hun hadde brukt
opp alt hun eide på legebesøk og medisiner for å bli frisk,
hadde hun ikke blitt bedre. Heller til det verre. 27 Nå hadde
hun hørt om alle de merkelige miraklene som Jesus gjorde.
Derfor presset hun seg fram i folkemassen bak Jesus og
rørte ved kappen hans. 28 For hun tenkte at dersom hun
bare fikk røre ved klærne hans, så ville hun bli frisk. 29 Og
så snart hun rørte ved ham, stanset blødningene, og hun
kjente at hun var fri fra lidelsen sin.

30 Jesus merket i det samme at det gikk ut en kraft fra
ham. Han vendte seg rundt og spurte: "Hvem rørte ved
klærne mine?"

31 Disiplene sa til ham: "Folk trenger deg jo fra alle kanter,
selvfølgelig må noen ha rørt ved deg!" 32 Men Jesus så seg
omkring for å få greie på hvem som hadde gjort det.

33 Kvinnen ble forskrekket,* etter som hun visste hva som
hadde skjedd med henne. Hun kom skjelvende fram og falt
ned for Jesus og fortalte hvordan alt hadde gått til. 34 Da sa
Jesus til henne: "Min datter, troen din har hjulpet deg. Gå i
fred. Du er satt fri fra lidelsen din."

35 Mens Jesus fortsatt snakket med kvinnen, kom noen
med beskjed fra hjemmet til Jairus og meldte til faren:
"Jenten din er død. Det har ingen hensikt at du bryr
Mesteren lenger." 36 Men Jesus tok ikke notis av ordene
deres, men sa til Jairus: "Ikke vær redd! Fortsett bare å tro."
37 Lenger framme lot han bare Peter, Jakob og Johannes
følge med helt fram.

38 Da de kom fram til Jairus sitt hjem, så Jesus at huset var
fullt av mennesker som høylytt gråt og klaget. 39 Han gikk
inn til dem og sa: "Hvorfor gråter dere og er så opprørte?
Jenten er ikke død, hun sover bare!" 40 Da begynte de å
hånle mot ham, men ha jaget alle sammen ut og tok med seg
faren og moren til jenta, sammen med de tre disiplene, og
gikk inn i rommet der jenta lå. 41 Så tok han jenta i hånden
og sa til henne: "Talita kumi!†" Ordene betyr: Lille jente, jeg
sier deg: Reis deg opp! 42 Jenten, som var tolv år gammel,
reiste seg straks opp og begynte å gå omkring. Foreldrene
gned seg i øynene av forskrekkelse. 43 Jesus forbød dem å

---

* **5:33** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig til å komme fram for Gud, og alle som rørte ved henne eller hennes klær, ble uverdige. De må etterpå gå av sted for å gjennomgå spesielle seremonier og bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30. † **5:41** "Talita kumi" er arameisk, et av de språkene som ble snakket i Israel på denne tiden, og sannsynligvis morsmålet for Jesus og disiplene hans. Kanskje kunne de i tillegg også hebraisk og gresk.

fortelle til noen om det som hadde skjedd. Etterpå ba han at de måtte gi jenta noe å spise.

6

Folket i Nasaret nekter å tro

1 Etter dette utrolige miraklet dro Jesus fra stedet og kom til hjembyen sin Nasaret, sammen med disiplene. 2 Da det ble hviledag*, gikk han til synagogen† for å undervise, og mange ble overrasket over visdommen hans, og de miraklene han gjorde med folk som han la hendene på.

"Hvor har han alt dette fra?" sa de. 3 "Han er jo bare en vanlig snekker, Maria sin sønn, bror til Jakob, Joses, Judas og Simon, og søstrene hans bor også midt iblant oss." Mange ble irriterte og sinte på ham.

4 Da sa Jesus: "En profet som bringer Guds budskap, blir anerkjent over alt, bortsett fra i sin egen hjemby, blant sine slektninger og i sin egen familie." 5 Etter som folket i Nasaret ikke trodde på ham, kunne han ikke gjøre noen mirakler der. Han helbredet bare noen få syke ved å legge hendene på dem. 6 Han var forskrekket over at folket ikke ville tro på ham.

Jesus sender ut sine tolv disipler

Noe seinere dro Jesus rundt i byene i distriktet og underviste. 7 Han kalte til seg sine tolv disipler og sendte dem ut to og to og ga dem makt til å drive ut onde ånder. 8-9 Han sa til dem at de ikke skulle ta med seg noe annet på veien enn sin vandringsstav. De fikk ikke ta med mat, ingen veske, ingen penger, og ikke ekstra sko eller klær.

10 "Når dere blir tilbudt å overnatte hos noen, stans da hos dem til dere skal fortsette til neste by", sa han. 11 "Dersom folket på et sted ikke vil ta imot dere eller høre på dere, gå da bare videre og ikke vær mer bekymret for dem. Rist støvet fra dette stedet av føttene som et tegn på at innbyggerne selv må ta ansvaret for det de har gjort."

12 Disiplene gikk nå av sted. Over alt der de kom, oppfordret de folket til å forlate syndens vei og vende om til Gud. 13 De drev ut mange onde ånder og salvet mange syke med olje‡ og helbredet dem.

Døperen Johannes dør

---

* **6:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **6:2** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester. ‡ **6:13** Olivenolje var en velkjent medisin på denne tiden. Men her er oljen sannsynligvis blitt brukt som et symbol på at Gud skulle helbrede den syke.

14 Snart fikk også kong Herodes høre snakk om Jesus, etter
som ryktet om ham spredde seg over alt. Folk sa: "Det er
døperen Johannes som har stått opp fra de døde. Det er
derfor han kan gjøre slike mirakler." 15 Men noen sa: "Jesus
er Elia§." Andre sa: "Han er virkelig en profet som bringer
Guds budskap, akkurat som profetene* før i tiden."
16 "Nei", sa Herodes, "det er Johannes, han som jeg lot
halshugge. Han har stått opp fra de døde."
17 Herodes hadde nemlig arrestert Johannes og latt ham
binde og kaste i fengsel. Grunn til dette var kona til Herodes
som het Herodias. Hun hadde først vært gift med Filip,
som var bror til kongen. Til tross for dette hadde likevel
Herodes giftet seg med henne. 18 Johannes hadde sagt rett
ut til ham: "Det er ikke tillatt for deg å leve sammen med
kona til din bror." 19 Derfor hatet Herodias ham og ville
drepe Johannes, men Herodes var imot dette. 20 Innerst
inne hadde han respekt for Johannes og ville beskytte ham,
for han visste at Johannes var en god mann som levde etter
Guds vilje. Hvert gang han hørte Johannes, kjente han seg
usikker og visste ikke riktig hva han skulle tro. Han lyttet
gjerne til det Johannes hadde å si.
21 Til slutt fikk i alle fall Herodias sin sjanse. Herodes
feiret sin fødselsdag og stilte opp med en fest for hoffolket,
offiserene og de fremste mennene i Galilea. 22 Og mens
festen pågikk, kom datteren til Herodias inn og danset.
Kong Herodes og gjestene hans ble svært begeistret, og
kongen sa til jenta: "Be meg om hva du vil, og jeg skal gi deg
det." 23 Og så sverget han i påhør av gjestene og gjentok: "Ja,
hva du så enn ber om, det skal du få, om det så er halvdelen
av mitt rike."
24 Hun gikk da ut og spurte moren sin hva hun skulle be
om. Moren svarte: "Be om døperen Johannes sitt hode!"
25 Jenten skyndte seg tilbake til kongen og sa: "Jeg vil ha
hodet til døperen Johannes på et fat, nå straks!"
26 Kongen ble svært lei deg, men på grunn av løftet sitt,
og etter som han ikke ville ta tilbake det han hadde sagt
i påhør av gjestene, lot han henne få det som hun ville.
27 Han ga derfor befaling til en av livvaktene sine om å gå
for å hente døperen Johannes sitt hode. Mannen gikk av
sted til fengslet og halshogg Johannes 28 og kom tilbake med
hodet hans på et fat. Han ga det til jenta, som i sin tur bar

§ **6:15** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. * **6:15** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

det til moren sin. 29 Da disiplene til Johannes hørte det som
hadde skjedd, kom de og hentet kroppen hans og begravde
Johannes.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

30 De tolv disiplene som Jesus hadde sendt ut, kom nå
tilbake fra reisene sine. De rapporterte om alt det de hadde
gjort og undervist folket om. 31 Etter som det var så mye
folk rundt dem at de ikke fikk tid til å spise, foreslo Jesus:
"Kom så trekker vi oss bort til et øde sted der dere kan hvile
dere litt." 32 Og de dro sin vei med båt til et øde sted.

33 Mange så at de reiste sin vei og skyndte seg til fots rundt
sjøen. Der møtte de Jesus igjen da han steg i land på andre
siden. 34 Jesus steg ut av båten og fikk se alle menneskene
som hadde samlet seg. Han fikk medfølelse med dem, for
de var som sauer uten gjeter. Derfor tok han seg tid og
underviste dem lenge og vel om det de så sårt trengte å
vite.

35-36 Fram mot kvelden kom disiplene til ham og sa:
"Det er allerede seint, og det finnes ikke noe å spise her i
ødemarken. Send folket av sted, slik at de kan gå til byene
og gårdene i nærheten og kjøpe mat."

37 Men Jesus sa: "Dere kan selv gi dem mat!"

"Hvordan da?" spurte disiplene. "Det ville jo koste en
formue† å kjøpe mat til alle sammen."

38 "Hvor mye mat har dere?" spurte han. "Gå og se etter."

De kom tilbake og rapporterte at det var fem brød og to
fisker. 39-40 Jesus ba dem da å si til folket at de skulle sette
seg ned i grupper på 50 eller 100 personer der det var grønt
gress på bakken.

41 Han tok de fem brødene og de to fiskene, så opp
mot himmelen og takket Gud for maten. Etterpå brøt han
brødene i biter og ga hver av disiplene litt brød og fisk,
som de igjen skulle gi videre til folket. 42 Alle spiste og ble
mette. 43 Til slutt samlet de opp tolv kurver fulle med brød
og fisk. 44 Det var 5 000 menn som hadde spist, og i tillegg
kom kvinnene og barna.

Jesus går på vannet

45 Straks etter dette ba Jesus disiplene om å sette seg i
båten og dra i forveien til Betsaida på den andre siden av
sjøen. Selv stanset han igjen for å se at folket begynte på
hjemveien. 46 Da han hadde fått folket av sted, gikk han opp
på et fjell for å be.

† **6:37** På gresk: 200 denarer, hvilken var 200 normale daglønner.

47 Utpå kvelden var disiplene fortsatt langt ute på sjøen i
båten sin. Jesus, som nå var alene på land, 48 så hvordan
de slet med årene etter som de hadde fått motvind.
Like før det begynte å lysne kom Jesus gående mot
disiplene på vannet. 49 Men da de så ham gå på vannet,
skrek de av redsel. De trodde det var et spøkelse. 50 Alle så
Jesus og ble livredde.
Jesus snakket straks til dem og sa: "Ro dere ned, det er
meg. Vær ikke redde." 51 Så steg han opp i båten til dem,
og i samme øyeblikk la vinden seg.
Disiplene var helt forundret. 52 De hadde ennå ikke fattet
hvem Jesus var og hadde vanskelig for å tro til tross for det
store miraklet kvelden før, da hele folket hadde fått brød å
spise.

Jesus helbreder alle som rører ved ham

53 Da Jesus og disiplene hadde dratt over sjøen, kom de til
Gennesaret og gikk i land. 54 Så snart de steg ut av båten,
kjente folket Jesus igjen. 55 De sprang rundt i hele området
for å spre nyheten om at han var der. Folk begynte å bære
syke mennesker som lå på liggematter til stedene der de
hørte at Jesus befant seg. 56 Ja, over alt der han kom, på
småsteder, byer og gårder, bar de ut i fri luft dem som var
syke og ba om at de syke i det minste kunne få røre ved
dusken ytterst på kappen hans. Og alle som gjorde det, ble
friske!

7

Guds bud og menneskelige regler

1 En dag kom noen fariseere* og skriftlærde† fra
Jerusalem for å stille spørsmål til Jesus. 2 De la merke
til at flere av disiplene spiste brød uten først å ha vasket
hendene. 3 Jødene, og særlig fariseerne, følger spesielle
regler som de har arvet fra forfedrene. De spiser aldri
uten først å ha vasket hendene. 4 Når de kommer hjem
fra markedsplassen, må de alltid vaske seg før de rører noe
mat. Det finnes også mange andre tradisjoner som de er
nøye med å følge, som for eksempel å skylle krus, kar og
kobberkjeler.

---

* **7:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **7:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

5 Fariseerne og de skriftlærde spurte derfor Jesus: "Hvorfor holder ikke disiplene dine seg til våre gamle jødiske regler? De spiser jo uten først å ha vasket hendene."

6 Jesus svarte: "Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud! Profeten Jesaja hadde rett da han bar fram Guds budskap om dere og sa:

'Dette folket ærer meg med ordene sine,
men de nekter å være lydige mot meg.
7 *Deres tilbedelse er verdiløs,*
for det de lærer,
er menneskelige regler og ikke Guds bud.'‡

8-9 Ja, dere bryr dere ikke om Guds bud og erstatter dem med egne menneskelige regler. Syns dere det er en god måte å følge Guds bud på?

10 Moses ga dere for eksempel disse budene fra Gud: *'Vis respekt for foreldrene dine'*, og: *'Den som forbanner foreldrene sine, skal bli dømt til døden.'*§ 11-12 Dere påstår at dere slett ikke trenger å respektere foreldrene deres, eller ta hånd om dem når de blir gamle, dersom dere bare i stedet gir pengene som foreldrene skulle hatt, som en gave til templet. 13 Da gjør dere Guds konkrete befaling ugyldig ved å følge egne tradisjoner. Dette er bare ett av eksemplene. Det finnes mange, mange flere."

14 Jesus kalte folket til seg og sa: "Hør alle sammen og forsøk å forstå det jeg sier. 15 Dere blir ikke uverdige innfor Gud på grunn av det dere spiser og stapper i munnen.* Det er ordene deres, tankene og handlingene, det som springer ut fra dere, som gjør at dere blir uverdige."†

17 Da Jesus hadde forlatt folkemassen og var kommet hjem igjen, spurte disiplene hva han mente med det han nettopp hadde sagt.

18 "Forstår heller ikke dere det?" spurte han. "Innser dere ikke at det dere spiser, aldri kan gjøre dere uverdige innfor Gud? 19 Maten har ikke noe med forholdet til Gud å gjøre, den passerer bare gjennom magen og kommer ut igjen." På denne måten forklarte Jesus at all mat er godkjent av Gud og tillatt å spise.

20 Og han la til: "Det som gjør et menneske uverdig innfor Gud, er det som springer ut fra menneskets indre,

---

‡ **7:7** Se Jesaja 29:13. § **7:10** Se Andre Mosebok 20:12; 21:17. * **7:15** Den jødiske loven har en mengde regler om hva folk får og ikke får spise. Se Tredje Mosebok 11. † **7:15** En del håndskrifter har med et ekstra vers: …gjør dere uverdige. 16 Lytt nøye og forsøk å forstå!"

fra hjertet. 21 Fra hjertet kommer onde tanker, seksuell løssluppenhet, tyveri, mord, utroskap i ekteskapet, egoisme, 22 ondskap, bedrageri, et vilt og umoralsk liv, misunnelse, sladder, hovmod og all annen uforstand. 23 Alt dette kommer innefra, og det er det som gjør et menneske uverdig innfor Gud."

Troen hos en kvinne som ikke er jøde

24 Jesus dro nå fra Galilea og gikk til distriktet ved byen Tyrus‡. Der fant han et hus å innlosjere seg i. Han forsøkte å holde hemmelig at han var kommet, men det var umulig. 25 En mor med en datter som var besatt av en ond Ånd, fikk høre om ham og oppsøkte ham straks. Kvinnen kastet seg ned for føttene til Jesus. 26 Hun ba om at han måtte sette jenta fri fra den onde ånden.

Denne kvinnen var ikke jøde, men kom fra distriktet bortenfor. 27 Jesus sa derfor til henne: "Først må jeg hjelpe mine egne barn som er jødene. Det er ikke rett å ta brødet fra barna og kaste det til hundene."§

28 Hun svarte: "Det er sant, Herre, men til og med hundene som ligger under bordet, får spise de smulene som barna lar ligge igjen."

29 "Svaret ditt viser hvor sterk tro du har", sa han. "Gå hjem, for den onde ånden har forlatt datteren din!"

30 Da hun kom hjem, lå jenta rolig i sengen, og den onde ånden var borte.

Jesus helbreder en døvstum

31 Fra Tyrus gikk Jesus videre til byen Sidon, og derfra tilbake til Genesaretsjøen om Dekapolis*. 32 Der kom noen til han med en døv mann, som også hadde vanskelig for å snakke. De ba at Jesus måtte legge hendene på ham og helbrede ham.

33 Jesus førte ham da litt unna folkemassen, satte fingrene i ørene hans, tok spytt og rørte ved tungen hans. 34 Jesus så opp mot himmelen, sukket dypt og sa: "Effata!†" som betyr:

---

‡ **7:24** Tyrus lå i Fønikia, omkring åtte mil fra Kapernaum. § **7:27** Jesus virket først og fremst hos jødene, som etter døden hans og oppstandelsen skulle budskapet om ham spres til alle jordens folk. Men nå og da gjorde Jesus et unntak. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:5-13, der han helbreder tjeneren til en romersk soldat. * **7:31** "Området for de ti byene", eller "Dekapolis" som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan. † **7:34** "Effata" er arameisk, et av de språkene som ble snakket i Israel på denne tiden, og var sannsynligvis Jesus og disiplene hans sitt morsmål. Kanskje kunne de for øvrig hebraisk og gresk.

Lukk deg opp! 35 Straks kunne mannen høre helt perfekt,
og han snakket klart og tydelig.
36 Jesus forbød folket å fortelle om det som hadde skjedd.
Men jo mer han nektet, desto mer spredde de nyheten vidt
og bredt. 37 De syntes det var så helt utrolig, og de sa: "Alt
han gjør, er helt fantastisk! Han får til og med de døve til
høre og de stumme til å snakke."

8

Jesus gir mat til 4 000

1 På nytt var mye folk samlet, og de hadde ikke noe å spise.
Jesus ba da disiplene komme bort til seg og sa:
2 "Jeg føler sterkt med folket. De har vært hos meg i tre
dager og har ikke noe å spise. 3 Dersom jeg sender dem
hjem uten at de har fått mat, kan de besvime av utmattelse
langs veien. Noen av dem bor jo langt herfra."
4 Disiplene svarte: "Hvor skal vi få tak i nok mat til alle
disse menneskene her i ødemarken?"
5 Jesus spurte: "Hvor mange brød har dere?" "Sju", svarte
de.
6 Da ba Jesus folket å slå seg ned på bakken. Han tok de sju
brødene, takket Gud for maten og brøt dem i biter. Bitene
ga han til disiplene, som i sin tur delte dem ut til folket. 7 I
tillegg hadde de noen små fisker. Jesus takket Gud også for
dem og ba disiplene å dele ut.
8 Alle spiste og ble mette. Da de til slutt samlet sammen
det som var til overs, ble det sju fulle kurver. 9 Det var
omkring 4 000 personer til stede. Etterpå sendte Jesus
folket hjem. 10 Han steg ombord i en båt og dro til distriktet
ved Dalmanuta* sammen med disiplene.

De religiøse lederne vil se et tegn fra Gud

11 Da fariseerne† fikk vite at Jesus var der, kom de for å
diskutere med ham. De forlangte at han skulle gi dem et
tegn fra Gud som bevis på hvem han var.
12 Jesus ble dypt skuffet da han hørte dette og sukket:
"Hvorfor må denne slekten se tegn for å kunne tro? Nei,
jeg forsikrer dere at Gud skal ikke la dere få se noe tegn."
13 Så dro han fra dem og steg i båten igjen og dro over til
den andre siden av sjøen.

Jesus advarer mot falsk undervisning

---

* **8:10** Et sted som sannsynligvis lå like sør for Kapernaum. † **8:11** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

14 Disiplene oppdaget nå at de hadde glemt å skaffe seg
mat før de dro. Et eneste brød var alt de hadde med seg i
båten.
15 Jesus begynte å advare dem og sa: "Ta dere nøye i vare
både for fariseerne$1‡ og kong Herodes sin deig som ligger
og gjærer.§"
16 "Hva mener han?" spurte disiplene hverandre. De
trodde han sa dette fordi de hadde glemt å ta med seg brød.
17 Da Jesus hørte dem diskutere dette, sa han: "Hvorfor
er dere så urolige for at dere ikke har brød med dere?
Forstår dere fortsatt ingenting? Er dere så trege til å fatte?
18 Dere har øyne å se med og ser likevel ingenting, og øre å
høre med og hører likevel ingenting. Har dere glemt 19 at
jeg mettet mer enn 5 000 personer med bare fem brød?
Hvor mange fulle kurver med rester plukket dere opp den
gangen?"
"Tolv", sa de.
20 "Da jeg mettet mer enn 4 000 personer med sju brød,
hvor mange kurver fikk dere da til overs?"
"Sju", svarte de.
21 Jesus sa: "Forstår dere fortsatt ingenting?"

En blind mann begynner å se

22 Da de kom over til Betsaida, førte de en blind mann til
Jesus og ba at han måtte røre ved mannen og helbrede han.
23 Jesus tok da den blinde mannen ved hånden og førte ham
ut av byen. Der spyttet han på øynene hans og la hendene
sine på ham.
"Kan du se noe?" spurte Jesus.
24 Mannen så seg omkring. "Ja", sa han, "jeg ser folk. Men
de ser ut som trær som går omkring!"
25 Da la Jesus hendene sine på mannens øyne en gang til.
Og nå ble mannen helt helbredet og kunne se igjen, og han
så alle ting klart som dagen.
26 Senere sendte Jesus mannen hjem med denne henstill-
ingen: "Gå ikke inn i byen på veien hjem."

Peter kaller Jesus for Messias, den lovede kongen

27 Jesus og disiplene dro fra Galilea og gikk nordover til
byene rundt Cæsarea Filippi*. Mens de gikk langs veien,
spurte han: "Hvem sier folk at jeg er?"

---

‡ **8:15** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **8:15** Se Matteus sin fortelling om Jesus 16:11-12 og Lukas sin fortelling om Jesus 12:1, der Jesus snakker om falsk undervisning og om å bare late som om de er lydige mot Gud.

* **8:27** Cæsarea Filippi var en by der det ikke var jøder og lå nord for Galilea.

28 "Noen sier at du er døperen Johannes", svarte disiplene, "noen sier at du er Elia†, og andre at du er en annen av profetene som før i tiden bar fram Guds budskap‡."

29 Da spurte han: "Hvem tror dere at jeg er?"

Peter svarte: "Du er Messias§, den lovede kongen."
30 Men Jesus forbød dem strengt å snakke med noen om dette.

Jesus forutsier første gangen at han skal dø

31 Etter dette begynte Jesus å undervise disiplene om at han, Menneskesønnen*, måtte lide mye. Han forklarte at folkets ledere, øversteprestene og de skriftlærde† ville ta avstand fra ham og stå bak at han ble drept, men at han etter tre‡ dager skulle stå opp igjen fra de døde. 32 Dette sa han helt åpent. Peter dro han da til sides og begynte å protestere.

33 Jesus vendte seg om og så bort mot disiplene og sa strengt til Peter: "Gå bort fra meg, Satan! Det du nå tenker, er mennesketanker og kommer ikke fra Gud."

34 Så kalte han disiplene til seg og ba folket å komme. Og han sa til dem:

"Om noen vil bli disiplene mine, da kan han ikke lenger tenke på seg selv, men må følge mitt eksempel og være beredt til å dø. 35 Ja, den som klamrer seg fast til livet, skal til sist miste det, men den som mister livet sitt for min skyld for å spre budskapet om meg, han skal berge det.

36 Hva vinner et menneske om hele verden blir gitt ham, dersom han samtidig mister det evige livet? 37 Ingen penger i hele verden kan hjelpe et menneske til å få livet tilbake. 38 Den som innfor vår tids gudløse og syndige mennesker skammer seg over meg og budskapet mitt, han

---

† **8:28** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble tatt rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. ‡ **8:28** Profetene sitt budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:29** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det gresk ordet "Kristus" betyr også "den salvede". * **8:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **8:31** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **8:31** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

skal jeg, Menneskesønnen§, skamme meg over når jeg vender tilbake til min Fars herlighet sammen med englene hans."

9

1 Jesus sa: "Tro meg: Noen av dere som står her, kommer ikke til å dø før de har sett Gud komme med kongelig makt.*"

Jesus blir forandret på fjellet

2 Seks dager seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og Johannes til toppen av et høyt fjell, der de kunne være for seg selv. Der forandret utseendet hans seg mens de så på. 3 Klærne hans ble blendende hvite, ja, hvitere enn noe rensemiddel i verden kan gjøre med klær. 4 De fikk se Elia og Moses stå og snakke med Jesus.† 5 Da sa Peter til Jesus: "Mester, dette er et fantastisk sted å være på! La oss bygge tre hytter, en til deg, en til Moses og en til Elia!" 6 Han visste ikke hva han skulle si, for han var helt forvirret, akkurat som de andre disiplene.

7 Det kom en sky som senket seg over dem, og en stemme fra skyen sa: "Dette er min elskede Sønn. Lytt til ham!"

8 Men da disiplene så seg omkring, var plutselig Moses og Elia borte, og de var alene tilbake med Jesus.

9 Da de gikk ned fra fjellet, ga Jesus dem streng beskjed om å ikke fortelle til noen det de hadde sett, før han, Menneskesønnen‡, hadde stått opp fra de døde. 10 Derfor holdt de dette for seg selv, men snakket ofte med hverandre om hva Jesus mente da han sa: "Stå opp fra de døde".

11 Disiplene spurte Jesus: "Hvorfor påstår de skriftlærde§ at Elia må vende tilbake før Messias, den lovede kongen, kommer?" 12 Jesus svarte: "De skriftlærde har rett. Elia må først komme og sette alt i rett* skikk. Likevel har Gud forutsagt i Skriften† at jeg, Menneskesønnen, må lide og bli hånet av alle. Hvordan kan dette ha seg? 13 Jeg sier dere

---

§ **8:38** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **9:1** På gresk: Sett Guds rike komme med makt. Dette viser sannsynligvis til det som Peter, Jakob og Johannes fikk være med på i de følgende versene. † **9:4** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre. ‡ **9:9** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **9:11** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **9:12** Se Malaki 4:5. † **9:12** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

at Elia allerede har kommet, og menneskene behandlet han dårlig, akkurat slik det står om ham i Skriften.‡"

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd

14 Da de hadde kommet ned fra fjellet, fikk de se en stor folkemasse som hadde samlet seg rundt de andre disiplene. Noen skriftlærde§ holdt på å diskutere. 15 Da folket fikk se Jesus komme gående, ble de gledelig overrasket og sprang fram til ham for å hilse. 16 Han spurte: "Hva er det dere diskuterer?"

17 En mann i folkemassen sa: "Mester, jeg har tatt sønnen min hit for at du skulle helbrede ham. Han er besatt av en ond Ånd som gjør ham stum. 18 Hver gang ånden går til angrep, slår den gutten til jorden og får ham til å fråde om munnen og skjære tenner, og han blir helt stiv. Jeg ba disiplene dine om å drive ut denne onde ånden, men de klarte det ikke."

19 "Dere skeptiske mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor lenge må jeg være hos dere? Hvor lenge må jeg tåle dere? Kom hit med gutten til meg."

20 De kom fram med gutten og da han fikk se Jesus, begynte ånden å rykke og slite i ham. Han falt til jorden og kastet seg fram og tilbake med fråde rundt munnen. 21 "Hvor lenge har han hatt det på denne måten?" spurte Jesus faren. Han svarte: "Helt siden han var liten. 22 Og den onde ånden får han ofte til å falle i ilden eller i vannet for at han skal dø. Ha medfølelse med oss og hjelp oss, om du kan!"

23 "Om jeg kan?" svarte Jesus. "Alt er mulig for den som tror."

24 "Jeg tror", utbrøt faren. "Hjelp min vantro!"

25 Jesus så nå at folk kom løpende fra alle kanter. Derfor snakket han strengt til den onde ånden og sa: "Du stumme og døve Ånd, jeg befaler deg å fare ut av gutten og kom aldri mer tilbake!" 26 Ånden skrek ukontrollert og begynte å rykke og slite i gutten, men for til slutt ut av ham. Gutten lå helt livløs på jorden, og mange begynte mumle: "Han er død." 27 Jesus tok ham i hånden og hjalp ham opp. Da reiste han seg.

---

‡ **9:13** Jesus taler om døperen Johannes. Elia var et ideal på Johannes. Se Første Kongebok 19:1-10. Elia fikk lide slik som Johannes. Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:11-13. Nå skulle Jesus få lide på samme måten. § **9:14** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

28 Senere kom Jesus til huset der han bodde, og ble alene
med disiplene. De spurte ham: "Hvorfor kunne ikke vi
drive ut den onde ånden?"
29 Jesus svarte: "Denne slags Ånder kan bare bli drevet
ut ved bønn.*"

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø

30 Så dro Jesus og disiplene fra området og gikk gjennom
Galilea. Han forsøkte å unngå all oppmerksomhet, 31 etter
som han fortsatt hadde mye å undervise disiplene om.
Han forklarte: "Jeg, Menneskesønnen†, skal bli forrådt og
utlevert til menneskene, og de kommer til å drepe meg, men
etter tre‡ dager skal jeg stå opp fra de døde igjen."
32 De forsto ikke hva han mente med dette. Ingen våget
heller å spørre ham.

Jesus forklarer hvem som er størst

33 De kom nå til Kapernaum, og da de hadde gått inn i
huset der de skulle bo, spurte han: "Hva snakket dere om
på veien?" 34 De skammet seg for å svare, for de hadde
diskutert hvem av dem som var den største.
35 Da satte han seg ned og ba disiplene om å komme til seg,
og han sa: "Den som vil være størst, må gjøre seg minst,
bli ydmyk og være tjener for alle."
36 Han tok et lite barn og stilte det midt iblant dem, la
armen om barnet og sa: 37 "Den som tar imot et slikt barn
fordi det tilhører meg, han tar imot meg. Og den som tar
imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg."

Disiplene nekter en mann å gjøre mirakler i Jesu navn

38 Johannes, en av disiplene, sa til Jesus: "Mester, vi så en
mann som drev ut onde ånder i navnet ditt, men etter som
han ikke tilhørte vår gruppe, så forsøkte vi å stoppe ham."
39 Da sa Jesus til Johannes: "La han holde på. Ingen som
gjør mirakler i navnet mitt, kan sånn helt plutselig begynne
å snakke dårlig om meg etterpå. 40 Den som ikke er mot oss,
han er for oss. 41 Ja, jeg forsikrer dere, om noen bare gir
dere et glass vann å drikke fordi dere tilhører meg, Kristus,
da skal han få sin lønn for det."

Jesus advarer mot fristelser

---

* **9:29** En del håndskrifter legger til: og faste. † **9:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **9:31** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

42 Jesus fortsatte: "Om noen leder vill en av disse små som
tror på meg, og får han til å synde, da var det bedre for den
personen å bli kastet i havet med en stor stein surret til
halsen. 43 Om hånden din får deg til å synde, da hogg den
av. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller
savne den ene hånden, enn å ha begge hendene i behold og
havne i helvete, der ilden aldri slokner.§ 45 Og om foten din
får deg til å synde, da hogg den av. Det er bedre å få et evig
liv sammen med Gud og heller savne den ene foten, enn å
ha begge føttene i behold og bli kastet i helvete.*
47 Om ditt øye får deg til å synde, da riv det ut. Det er
bedre å komme til Guds nye verden og være enøyd, enn å
ha begge øynene i behold og bli kastet i helvete,
48 *der ormene ikke dør,*
og ilden aldri slukner.†

Å bli renset gjennom prøvelser

49 Alle som følger meg, må bli renset gjennom lidelsens ild.‡
50 Den som er villig til å følge meg hva det enn
måtte koste, han blir det saltet som bevarer verden fra
forråtnelse. Hvilken nytte har vi av saltet dersom det har
mistet sin kraft?§ Kan noen få det til å bli salt igjen? Nei!
Se derfor til at dere ikke mister saltets virkekraft, og lev i
fred med hverandre."*

10

Jesus underviser om ekteskap og skilsmisse

1 Jesus dro fra Galilea, gikk sørover mot Judea og kom
inn i området øst for Jordan. Store folkemasser samlet seg
rundt ham på nytt. Som vanlig underviste han alle som ville
høre.
2 Noen fariseere* kom for å diskutere med Jesus og
forsøkte å få ham til å si noe som de kunne sette ham fast

§ **9:43** I stedet for den siste frasen har en del håndskrifter med vers 44, som er identisk med v.48. * **9:45** En del håndskrifter har med vers 46, som er identisk med v.48. † **9:48** Se Jesaja 66:24. ‡ **9:49** På gresk: Alle må saltes med ild. En del håndskrifter legger til: og hvert offer må først saltes. Se Tredje Mosebok 2:13, der de salter det kjøtt som skulle bli ofret i ild til Gud. Ilden er blitt brukt også for å rense metaller, og var et bilde på lidelse. § **9:50** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse. * **9:50** Saltet var også forbundet med fellesskap. De som spiste salt sammen gjennom et måltid, levde i fred med hverandre. * **10:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

for. De spurte: "Mener du at en mann† har rett til å skille
seg fra kona si?"
3 Jesus svarte: "Hvilke regler ga Moses dere om
skilsmisse?"
4 De svarte: "Han bestemte at det eneste en mann trenger
å gjøre, er å skrive ut en attest som bevis på skilsmissen. Da
kan han sende kvinnen fra seg.‡"
5 "Hvorfor ga Moses denne regelen?" fortsatte Jesus. "Jo,
fordi han kjente deres harde og onde hjerter. 6 Det var ikke
slik *Gud hadde tenkt det fra begynnelsen av. Gud skapte
menneskene til mann og kvinne.*§ 7 *Derfor skal mannen
forlate foreldrene sine og holde seg til kona si.* 8 *De to skal
være ett.** De er altså ikke lenger to, livet deres er ett. 9 Det
Gud har forent, skal ikke menneskene skille."
10 Noe seinere da de kom inn i huset der de bodde, ville
disiplene vite mer om dette.
11 Han sa: "Den mannen som skiller seg fra kona si og
gifter seg med en annen, han er utro.† 12 Og dersom en
fraskilt kvinne gifter seg på nytt med en annen, da er hun
utro."

Jesus ber for barna

13 Noen foreldre kom til Jesus med små barn for at han
skulle røre ved dem og be for dem. Men disiplene jaget
barna bort.
14 Jesus så det som skjedde og ble sint: "Send dem ikke
fra oss", sa han til disiplene. "La barna komme til meg, for
alle som vil tilhøre Guds eget folk, må bli som disse barna.‡
15 Ja, jeg forsikrer dere at den som ikke blir som et lite barn,
kommer slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk."
16 Så tok han barna i favnen, la hendene på dem og ba sin
Far i himmelen om å gi dem alt godt.

Jesus snakker med en rik mann

17 Da han skulle gå videre, kom en mann løpende og falt
på kne for ham og sa: "Gode Mester, hva skal jeg gjøre for
å få evig liv?"
18 "Hvorfor kaller du meg god?" spurte Jesus. "Det finnes
bare en som er god, og det er Gud. 19 Hans bud kan du
allerede: 'Du skal ikke drepe. Du skal ikke være utro i
ekteskapet. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne

† **10:2** Det var bare mennene som hadde rett å ta ut skilsmisse. ‡ **10:4** Se Femte Mosebok 24:1. § **10:6** Se Første Mosebok 1:27; 5:2. * **10:8** Se Første Mosebok 2:24. † **10:11** Etter som mannen ikke hadde rett å skille seg fra konen sin, var de i Guds øyne fortsatt gift med hverandre. ‡ **10:14** På gresk: Guds rike tilhører slike som dem.

falskt. Du skal ikke bedra noen for det som er hans. Vis
respekt for foreldrene dine.§’ ”
20 ”Mester”, svarte mannen, ”alle disse budene har jeg
holdt helt siden jeg var ung.”
21 Jesus ble fylt av kjærlighet til mannen, så på ham og
sa: ”Det er bare en ting til du må gjøre. Alt det du eier må
du gå og selge og gi pengene til de fattige. Da skal du få en
skatt i himmelen. Kom så og følg meg.”
22 Da mannen hørte dette mørknet ansiktet hans i bitter
skuffelse, og han gikk bedrøvet bort, for han var svært rik.
23 Jesus så seg rundt, henvendte seg til disiplene og sa:
”Hvor vanskelig er det ikke for den som har mye penger, å
få tilhøre Guds eget folk!*”
24 Jesus så at disiplene ble forskrekket over det han sa, og
fortsatte: ”Ja, hvor vanskelig er det ikke å få tilhøre Guds
eget folk. 25 Det er faktisk lettere for en kamel å komme
gjennom et nåløye enn for en rik å underordne seg Gud,
slik at han får tilhøre Guds eget folk.”
26 Denne påstanden gjorde disiplene enda mer ute av seg,
og de sa til hverandre: ”Hvem i all verden kan da bli frelst?”
27 Jesus så på dem og sa: ”Ingen, menneskelig sett. Men
for Gud er alle ting mulig. Han kan frelse hvem som helst.”
28 Da sa Peter til ham: ”Vi har forlatt alt for å følge deg.”
29 ”Ja”, svarte Jesus, ”og jeg forsikrer dere at hver og en
som forlater hus, søsken, foreldre, barn eller gårder for
å følge meg på grunn av troen på det glade budskapet,
30 han skal få mangedobbelt igjen. Han skal få hus,
søsken, mødre, barn og gårder allerede her i tiden mens
forfølgelsene står på. Og i tillegg skal han få evig liv i den
kommende verden. 31 Mange som i dag har lav status, skal
være blant de fremste i Guds nye verden, mens andre, som
her var betydningsfulle, der må holde seg i bakgrunnen.”

Jesus forutsier for tredje gang at han skal dø

32 De var nå på vei til Jerusalem, og Jesus gikk fremst i
flokken. Disiplene og alle de øvrige som gikk i følge med
ham, var oppskaket og fylt av angst.
Jesus samlet sine tolv disipler og begynte enda en gang
å forklare alt som skulle skje med ham. 33 ”Vi er på vei til
Jerusalem”, sa han. ”Der kommer jeg, Menneskesønnen†,
til å bli forrådt og utlevert til øversteprestene og de

§ **10:19** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Femte Mosebok 5:16-20. * **10:23** På gresk: Komme inn i Guds rike. Også i vers 24 og 25. † **10:33** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

skriftlærde‡. De kommer til å dømme meg til døden og overgi meg til de romerske myndighetene§. 34 Romerne vil håne meg og spytte på meg, piske meg og til sist drepe meg. Men etter tre* dager skal jeg stå opp fra de døde igjen."

Jakob og Johannes vil ha hedersplassene

35 Da gikk Jakob og Johannes, som var sønnene til Sebedeus, fram til ham og sa: "Mester, vi vil be deg om en ting."

36 "Hva da?" spurte han.

37 De sa: "La oss få sitte på hedersplassene nærmest deg når du begynner å regjere som konge, en på høyre siden og den andre på venstre."†

38 Men Jesus sa til dem: "Dere vet ikke hva dere ber om! Klarer dere virkelig å gå gjennom det jeg må gå gjennom? Kan dere holde ut de fryktelige lidelsene som jeg må holde ut?"

39 "Ja", svarte de. "Det kan vi!"

Da sa Jesus: "Dere kommer nok til å gå gjennom de samme tingene som jeg, og lide akkurat som jeg, 40 men jeg har ingen rett til å bestemme hvem som skal sitte på min høyre og på min venstre side. De plassene er reservert for dem som min Far i himmelen velger ut."

41 Da de ti andre disiplene hørte det Jakob og Johannes hadde bedt om, ble de opprørt. 42 Men Jesus samlet alle og sa: "I denne verden opptrer kongene som tyranner, og herskerne har all makt over folket som står under dem. 43 Slik må det ikke være blant dere. Den av dere som vil være leder, han må være de andre sin tjener. 44 Den som vil være den første, han må være slave for alle. 45 Følg mitt eksempel. Jeg, Menneskesønnen‡, har ikke kommet for å bli betjent, men for å tjene andre. Jeg har kommet for å gi livet mitt og kjøpe menneskene fri fra deres slaveri under synden."

Jesus helbreder den blinde Bartimeus

---

‡ **10:33** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:33** På gresk: Hedningene. Det var jødene sin måte å beskrive fremmed folk på. * **10:34** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. † **10:37** På gresk: Sitte på høyre og venstre siden av deg i din herlighet. Å sitte på høyre og venstre side innebar også en maktposisjon. ‡ **10:45** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

46 På veien mot Jerusalem kom Jesus og disiplene til byen
Jeriko. Da de igjen var på vei ut fra byen sammen med en
stor folkemasse, satt en blind tigger ved kanten av veien.
Han het Bartimeus og var sønn til Timaios.
47 Da Bartimeus fikk høre at det var Jesus fra Nasaret
som kom, begynte han rope: "Jesus, du som skal arve kong
Davids trone,§ ha medfølelse med meg!"
48 Folk forsøkte å få ham til å holde munn, men han ropte
bare enda høyere: "Du som skal arve kong Davids trone, ha
medfølelse med meg!"
49 Da Jesus hørte dette, stanset han og sa: "Be ham komme
hit!" De ropte da på den blinde mannen og sa: "Ro deg ned.
Reis deg og kom, Jesus vil møte deg." 50 Bartimeus kastet
kappen av seg, spratt opp og kom fram til Jesus.
51 "Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?" spurte Jesus.
"Mester", sa Bartimeus, "jeg vil så inderlig gjerne se
igjen!"
52 Da sa Jesus til ham: "Gå! Din tro har helbredet deg."
Og straks kunne mannen se! Etterpå fulgte han Jesus på
veien.

11

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

1 Da de nærmet seg Jerusalem og kom til byene Betfage
og Betania, som ligger ved Oljeberget, sendte Jesus to av
disiplene i forveien og 2 sa: "Gå inn i byen som ligger rett
foran dere. Der skal dere straks finne et ungt esel som står
bundet, et dyr som ingen har ridd på ennå. Ta eselet og
kom hit med det. 3 Dersom noen spør hva dere holder på
med, så skal dere bare si: 'Herren har bruk for det, men
han sender snart eselet tilbake.' "
4 De to disiplene la i vei og fant det unge eselet som sto
bundet ved porten til et hus i bygaten. Mens de holdt på å
løse det, 5 sa noen som sto der: "Hva holder dere på med?
Vil dere ta eselet?" 6 Disiplene svarte som Jesus hadde sagt,
og da fikk de ta det.
7 De førte eselet til Jesus. Disiplene la kappene sine på
det og Jesus satte seg opp og red av sted mot byen. 8 Mange
mennesker bredte kappene sine ut som en løper foran ham,
andre strødde grønne kvister fra trærne på veien.* 9 Både
de som gikk foran Jesus, og de som kom etter, ropte:

§ **10:47** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **11:8** Eselet var et symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og ved at han red på et esel, ble det som Gud hadde forutsagt i Sakarja 9:9 til virkelighet. Kappene var en kongelig hyllest.

"*Vi hyller deg!*†
Vi ærer deg som er sendt av Herren!‡
10 Vi ærer deg som skal regjere som vår stamfar David
gjorde!
Alle i himmelen hyller deg!"
11 Jesus red inn i Jerusalem og gikk opp til tempelplassen.
Der gikk han rundt og så nøye på alt. Etter som det alt var
seint på ettermiddagen, gikk han snart tilbake til Betania
sammen med disiplene.

Jesus renser templet

12 Neste morgen, da de var på vei fra Betania, ble Jesus
sulten. 13 Han fikk se at det litt lenger framme sto et fikentre
med grønt løv og gikk dit for å se om han kunne plukke
fiken. Men det var bare blader, etter som det var alt for
tidlig på året til å være frukttid.§ 14 Da sa Jesus til treet:
"Aldri mer skal noen spise frukt fra deg!" Disiplene hørte
det han sa.
15 Da de kom fram til Jerusalem, gikk Jesus inn på
tempelplassen og drev ut kjøpmennene og kundene deres.
Han veltet bordene til dem som vekslet penger og raserte
benkene til dem som solgte duer. 16 Han stoppet dem som
forsøkte å bære handelsvarer over tempelplassen.*
17 Jesus underviste og sa: "Har ikke Gud sagt i Skriften†:
'Mitt hus skal være et sted der alle folk kan be?' Men dere
har latt det bli *'et oppholdssted for tyver og kjeltringer'*."‡
18 Da øversteprestene og de skriftlærde§ fikk høre det
han hadde gjort, begynte de å legge planer for hvordan de
kunne bli kvitt ham. Men de var redde for ham, etter som
hele folket var mektig imponert over undervisningen hans.
19 På kvelden dro Jesus og disiplene fra byen.

Disiplene kan be om hva som helst

20 Da de neste morgen gikk forbi fikentreet igjen, så
disiplene at det hadde visnet fra roten av. 21 Peter kom
plutselig til å huske på det Jesus hadde sagt til treet

† **11:9** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". ‡ **11:9** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." De ordene skrevet i *kursiv* er fra Salmenes bok 118:25-26. § **11:13** Dette treet hadde fått sine blad uvanlig tidlig. Et tre med frodige blad burde også ha båret frukt. * **11:16** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt som offer i templet. † **11:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **11:17** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. § **11:18** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

dagen før, og han utbrøt: "Mester, har du sett på maken? Fikentreet som du forbannet, har visnet!"

22 Da sa Jesus til disiplene: "Dere må stole fullt og helt på
Gud. 23 Jeg forsikrer dere, om dere virkelig tror av et helt
hjerte og ikke tviler, da kan dere si til dette fjellet: 'Løft deg
opp og kast deg i havet', og det kommer til å bli slik. 24 Ja,
jeg forsikrer dere, om dere bare tror, da kan dere be om hva
som helst, og dere skal få det! 25 Men når dere ber til Gud,
da skal dere først tilgi dem som dere er sinte på. Når dere
gjør det, skal dere selv få tilgivelse for syndene av vår Far i
himmelen.*"

De religiøse lederne stiller spørsmål til Jesus

27 De kom nå tilbake til Jerusalem. Mens Jesus gikk
omkring på tempelplassen, kom øversteprestene, de
skriftlærde† og folkets ledere bort til ham. 28 De forlangte å
få vite hvilken rett han hadde til å gjøre alt det han gjorde,
og hvem som hadde gitt ham dette oppdraget.

29 "Det skal jeg snart fortelle dere", sa Jesus, "dersom bare
dere først svarer meg på et annen spørsmål: 30 Da døperen
Johannes døpte, var det på Guds befaling eller ikke? Svar
meg på det!"

31 De begynte straks å diskutere med hverandre og sa:
"Om vi sier at det var på Guds befaling, da kommer han til
å spørre hvorfor vi ikke trodde på han. 32 Kanskje vi kunne
forsøke å argumentere for at Gud ikke hadde sendt ham?"
Nei, det våger vi ikke, for da kan folket bli brysomme. Alle
var jo overbeviste om at Johannes hadde vært en profet som
bar fram Guds budskap. 33 Derfor svarte de til slutt: "Vi vet
ikke."

Da sa Jesus: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har
gitt meg i oppdrag å gjøre det jeg gjør."

12

Fortellingen om mannen som forpaktet bort vingården

1 Litt etter begynte Jesus å tale til folket ved å bruke bilder.
Han sa: "En mann plantet en vingård. Han bygget en mur
rundt den og gravde en grop i bakken der han kunne presse
druene. Han bygget også et vakttårn. Senere forpaktet
han vingården bort til noen som dyrket vin mens han selv

---

* **11:25** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 26 Men om dere nekter å tilgi dem, da kommer han ikke til å tilgi dere for syndene deres. Se Matteus sin fortelling om Jesus 6:15. † **11:27** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

reiste ut av landet. 2 Da det ble tid for å høste avlingen,
sendte mannen en av tjenerne sine til de som dyrket vinen
for å hente den delen av årets høst som var hans. 3 Men
forpakterne gikk løs på tjeneren, mishandlet ham og sendte
ham tomhendt tilbake.
4 Eieren sendte da en annen av tjenerne sine, men det
samme skjedde på nytt. De slo ham i hodet og forulempet
ham. 5 Neste tjener som han sendte drepte de. Ja, alle
utsendingene som eieren sendte, mishandlet de eller slo i
hjel. 6 Til slutt var det bare en eneste igjen å sende. Det
var eierens egen elskede sønn. Som den siste muligheten
sendte han sønnen sin, for han tenkte: 'Han vil de vel i alle
fall ha respekt for.'
7 Men forpakterne sa til hverandre: 'Her kommer han
som skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og tar
vingården selv!' 8 Så gikk de løs på sønnen, drepte ham og
kastet kroppen hans utenfor vingården."
9 "Hva tror dere eieren gjør når han får greie på det
som har skjedd?" spurte Jesus. "Jo, han møter selv opp
og dreper de onde forpakterne og gir etterpå vingården til
andre. 10 Har dere ikke lest følgende sted i Skriften*:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
har blitt gjort til selve hjørnesteinen.
11 *Herren har valgt den ut,*
og den er praktfull å se på!' "†
12 De religiøse lederne ville arrestere Jesus straks, etter
som de forsto at det var dem han siktet til i sin fortelling,
men de var redde for folket. Derfor dro de seg unna og
forsvant.

Skal keiseren ha skatt?
13 De religiøse lederne sendte nå noen fariseere‡ og
tilhengere av kong Herodes§ for å lure Jesus til å si noe som
de kunne sette ham fast for. 14 De kom og sa: "Mester, vi
vet at du alltid er ærlig. Du spør ikke etter hva folk mener
og tenker, men sier oss rett ut det som er Guds vilje. Si oss
nå om det er rett eller galt å betale skatt til den romerske
keiseren. Skal vi gjøre det eller skal vi ikke?"

---

* **12:10** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **12:11** Se Salmenes bok 118:22-23. Jesus forklarer her at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. ‡ **12:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **12:13** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få Jesus bort av politiske grunner, etter som de trodde at han ville gjøre opprør mot romerne.

15 Jesus forsto at de bare lot som om de ville lyde Gud,
og sa: "Hvorfor forsøker dere å lure meg? Kom hit med
en romersk mynt så jeg får se på den." 16 De ga ham en
mynt, og han spurte: "Hvem sitt bilde er dette, og hvem sin
signatur står under bildet?"

"Keiseren sitt", svarte de.

17 "Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men
det som tilhører Gud, det må dere gi til Gud." De ble helt
forundret over svaret hans.

Skal de døde stå opp igjen?

18 Noen sadukeere* kom til Jesus. Sadukeerne påstår at
de døde ikke kan stå opp igjen, og derfor spurte de:

19 "Mester, i Moseloven† står det at om en mann dør og
etterlater seg kona si som enke og har ingen barn, da skal
hans bror gifte seg med enken og passe på at den døde får
en sønn som kan føre arven videre.‡ 20 Nå var det en familie
med sju brødre. Den eldste giftet seg, men døde uten å
etterlate seg noe barn. 21-22 Derfor giftet bror nummer to
seg med enken, men snart døde også han uten å etterlate
seg noe barn. Med den tredje gikk det på samme måten,
og slik fortsatte det helt til hun hadde vært gift med alle sju
uten å få barn. Til sist døde også kvinnen. 23 Når de står
opp fra de døde, hvem sin kone blir hun da? Alle sju har jo
vært gift med henne!"

24 Jesus svarte: "Dere forstår verken Skriften§ eller Guds
kraft. Det er derfor dere tar så skammelig feil. 25 Når de
døde står opp igjen, kommer de ikke til å gifte seg, men de
blir som englene i himmelen.

26 Men når det gjelder de dødes oppstandelse, har dere
aldri lest i Mosebøkene om den brennende tornebusken der
Gud sier til Moses: *'Jeg er Abrahams, Isaks og Jakobs Gud.'**
27 Gud er ikke en gud for døde, men for de levende.† Dere
tar fullstendig feil."

Hvilket bud er det viktigste?

---

* **12:18** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. † **12:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **12:19** Se Femte Mosebok 25:5-6. § **12:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:26** Se Andre Mosebok 3:6. † **12:27** Gud taler om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de har vært døde i hundrevis av år.

28 En av de skriftlærde‡ som sto og lyttet til diskusjonen,
var mektig imponert over svaret Jesus hadde gitt, og spurte
derfor: "Hvilket er det viktigste av alle budene?"
29 Jesus svarte: "Det viktigste budet er: 'Lytt, Israel!
Herren vår Gud, Herren er en. 30 Du skal elske Herren, din
Gud, av hele ditt hjerte, av hele din sjel, av hele din forstand
og av hele din kraft.'§
31 Det nest viktigste budet er: *'Du skal elske dine medmennesker som deg selv!'** Ikke noe bud er viktigere enn disse
to."
32 Den skriftlærde svarte: "Mester, du har rett. Det er sant
at det bare finnes en Gud og ingen annen. 33 Og jeg vet at vi
skal elske Gud av hele vårt hjerte, av hele vår forstand og av
hele vår kraft, og at vi skal elske våre medmennesker like
høyt som oss selv. Dette er viktigere enn å ofre brennoffer
på alteret i templet, og viktigere enn andre slags offer som
Moseloven† krever."
34 Da Jesus hørte hvor klokt mannen svarte, sa han: "Du
er ganske nære på å bli frelst og få tilhøre Guds eget folk.‡"
Etter dette våget ingen å komme med flere spørsmål.

Er Messias kong Davids etterkommer?

35 Da Jesus seinere underviste folket på tempelplassen,
spurte han:
"Hvorfor påstår de skriftlærde§ at Messias, den lovede
kongen, er en etterkommer av kong David*? 36 David har
jo selv sagt under inspirasjon av Guds Hellige Ånd: *'Gud sa
til min Herre:
Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,
til jeg har lagt dine fiender under føttene dine.'*†
37 Mener dere virkelig at David skulle kalle en av sine
etterkommere for Herre?"

Jesus advarer mot dobbeltmoralen hos de religiøse lederne

Måten Jesus argumentere på, tiltalte folket, og de lyttet
gjerne til ham. 38 Han fortsatte sin undervisning, og sa:

---

‡ **12:28** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **12:30** Se Femte Mosebok 6:4-5. * **12:31** Se Tredje Mosebok 19:18. † **12:33** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **12:34** På gresk: Du er ikke langt fra Guds rike. § **12:35** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:35** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. † **12:36** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham.

"Ta dere i være for de skriftlærde‡ som elsker å gå
omkring i side kapper og gjerne vil bli hilst med respekt
på torget. 39 Ved gudstjenestene tar de plassene på fremste
benk, og de elsker å sitte på hedersplassene under festene.
40 Men i sin griskhet unnslår de seg ikke for å bedra
hjelpeløse enker for eiendelene deres, mens de later som
om de leve etter Guds vilje ved å be lange bønner når
andre hører på. Derfor kommer Gud til å straffe dem desto
hardere."

En fattig enke gir alt hun har

41 Jesus gikk og satte seg rett mot offerkisten i templet.
Han fulgte med når folk kom og la sine penger i den. Mange
som var rike la store beløp. 42 Men så kom det en fattig enke
og la to koppermynter som nesten ikke var verd noen ting.
43 Da kalte Jesus til seg disiplene og sa: "Tro meg, denne
fattige enken la mer i offerkisten enn alle de andre. 44 De ga
bare en liten del av sin overflod, men hun som er så fattig,
la alt det hun eide, i offerkisten, alt hun hadde å leve av."

13

Jesus snakker om framtiden

1 Da Jesus noe seinere dro fra templet, sa en av disiplene:
"Mester, se disse fantastiske bygningene! Se, hvilke enorme
steiner de er bygget av!"
2 Jesus svarte: "Alle disse bygningene som dere nå ser i
sin prakt, kommer til å bli jevnet med jorden, ikke en stein
skal bli tilbake på stein."
3-4 Senere satt han på skråningen opp mot Oljeberget og
så rett mot templet. Peter, Jakob, Johannes og Andreas var
alene sammen med ham, og de spurte: "Når skal dette du
snakket om skje? Fortell oss mer om det. Hva blir tegnet
som viser at den tiden er kommet som Gud har bestemt for
alt det du snakker om?"
5 Da sa Jesus: "Vær på vakt så ingen lurer dere. 6 Mange
skal komme i mitt navn og påstå at de er Messias, den
lovede kongen, og de skal lede mange vill. 7 Når dere får
høre om krig eller trussel om krig, la dere ikke da skremme.
Det må bli krig, men det betyr ikke at slutten er kommet.
8 Folk og land vil reise seg mot hverandre. Det blir
jordskjelv på det ene stedet etter det andre, og det blir
sultekatastrofer. Dette er bare begynnelsen på de veene
som skal komme.

‡ **12:38** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

9 Vær på vakt! De vil arrestere dere og trekke dere for
domstolene, og dere vil bli mishandlet i synagogene*. For
min skyld vil dere bli anklaget for konger og makthavere
og få anledning til å fortelle om det dere har hørt og sett.
10 Det glade budskapet om meg må bli spredd til alle folk
før tiden er slutt. 11 Når dere blir trukket for domstolene,
skal dere ikke være bekymret for hva dere skal si. Si bare
det som er naturlig for dere, for dere skal få de rette ordene
når tiden er inne, og dere må forklare dere. Det er ikke dere
som snakker, men Guds Hellige Ånd. 12 Søsken vil forråde
hverandre og bli årsak til drap. Foreldre vil forråde sine
egne barn. Barn vil gjøre opprør mot foreldrene sine og ta
livet av dem. 13 Alle vil hate dere fordi dere tilhører meg.
Men den som holder ut til slutten, skal bli frelst.†
14 Når dere ser 'det motbydelige avgudsbildet' stå i
templet, den som leser dette skal nøye legge merke til hvert
ord‡, da må de som er i Judea, rømme opp i fjellene. 15 Den
som er oppe på taket§, må ikke gå inn i huset for å pakke.
16 Den som er ute på åkeren, må ikke løpe hjem for å hente
klærne sine.
17 Stakkars de kvinnene som er gravide når denne tiden
kommer, og stakkars de mødrene som ammer barna sine!
18 Be om at dere ikke trenger rømme om vinteren. 19 Denne
prøvelsens tid vil bli så hard at ikke noe tilsvarende har
skjedd fra den dagen da Gud skapte verden og til nå. Det vil
heller ikke komme noe lignende seinere. 20 Ja, om Herren
ikke hadde grepet inn og forkortet denne tiden, da ville
ikke et eneste menneske ha overlevd. Men nå har Gud
forkortet tiden, etter som han vil skåne dem som takker
ja til innbydelsen om å tilhøre ham.
21 Dersom noen da sier til dere: 'Nå er Messias, den lovede
kongen, kommet. Her er han', eller: 'Der er han', da må
dere ikke tro ham! 22 Mange vil komme og påstå at de kan
frelse verden, og mange vil holde fram falske budskap om
Gud, og de vil gjøre merkelige mirakler og tegn for om mulig
å bedra dem som tilhører Gud.
23 Vær på vakt! Husk på at jeg har advart dere i forveien!

Jesus kommer igjen

---

* **13:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. I samme bygget kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking. † **13:13** Av vers 12 forstår vi at det her ikke handler om å bli frelst fra døden, men at det handler om å bli frelst til evig liv. ‡ **13:14** Se Daniel 9:27; 11:31 og 12:11. § **13:15** Taket på husene i disse områdene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset.

24 Når denne lidelsens tid er over,
kommer solen til å bli formørket og månen vil slutte å lyse.
25 Stjernene skal bli slynget ut av sine baner,
og universets krefter blir rokket.*
26 Da skal de få se meg, Menneskesønnen†, komme i
skyene med stor makt og herlighet.‡ 27 Jeg skal sende ut
mine engler til alle verdenshjørner, nært og fjernt over hele
jorden, og samle inn hver og en som har takket ja til Guds
innbydelse om å tilhøre ham."

Bildet om fikentreet

28 Jesus fortsatte med å undervise ved å fortelle et bilde.
Han sa: "Lær av fikentreet. Når sevjen stiger i grenene og
løvet begynner å springe ut, da vet dere at sommeren snart
er her. 29 På samme måten kan dere vite at jeg ganske snart
vil komme igjen når dere ser alt dette skje.
30 Jeg forsikrer dere, denne slekten skal ikke gå under før
alt dette skjer.§ 31 Himmel og jord skal forsvinne, men mine
ord skal aldri i evighet bli borte.

Vær beredt

32 Ingen vet hvilken dag eller time slutten kommer, ikke
en gang englene eller Guds sønn. Bare Far i himmelen vet
det. 33 Vær derfor beredt og hold dere våkne, etter som dere
ikke kjenner tiden som Gud har bestemt.
34 Når jeg kommer tilbake, blir det som når en mann har
reist til utlandet. Før han reiser overlater han ansvaret for
huset til tjenerne sine. Hver og en får oppgavene sine, og
portvakten har fått befaling om å holde seg våken og være
beredt.
35 Vær altså beredt og hold dere våkne, for dere vet
ikke når husets herre kommer tilbake! Kanskje blir det på
kvelden, eller ved midnatt, eller like før morgendemringen,
eller tidlig på morgenen. 36 La han ikke komme helt
uforberedt over dere og finne dere sovende. 37 Det jeg sier
til dere gjelder for alle mennesker: Vær beredt på at jeg
kommer igjen!"

---

* **13:25** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. † **13:26** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **13:26** Se Daniel 7:13. § **13:30** "Denne slekten" kan henvise enten til den generasjon som levde samtidig med Jesus, eller den generasjon som skulle få oppleve de tingene som skulle skje og som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han mener "de menneskene som ikke vil tro". Da er det ikke begrenset til en bestemt generasjon.

14

Planer om å drepe Jesus

1 Nå var det bare to dager igjen til påskehøytiden* skulle
begynne. Øversteprestene og de skriftlærde† søkte fortsatt
etter en anledning til i all hemmelighet å arrestere Jesus og
drepe ham. 2 "Men", sa de til hverandre, "ikke under selv
påskehøytiden, for da kan det føre til opprør."

En kvinne salver Jesus med kostbar olje

3 Da Jesus var i Betania, stakk han innom Simon, en mann
som før hadde vært spedalsk. Mens de spiste sammen,
kom en kvinne fram med en flaske aromatisk, kostbar olje.
Kvinnen brøt toppen av flasken og hellet hele innholdet
over hodet på Jesus. 4 Dette irriterte noen av gjestene.
"Har du sett en slik sløsing med oljen", sa de til hverandre.
5 "Denne oljen var jo verdt nesten en årslønn. Tenk om
hun heller hadde solgt den og gitt pengene til de fattige!"
De begynte å skjelle henne ut.

6 Jesus sa: "La henne være i fred! Hvorfor kritiserer dere
henne på denne måten? Hun har gjort en god gjerning mot
meg. 7 De fattige vil dere alltid ha iblant dere, og dere kan
hjelpe dem så ofte og mye dere bare vil, men meg kommer
dere ikke til å ha særlig lenge til hos dere. 8 Denne kvinnen
har gjort alt det hun kunne, og har som en forberedelse
salvet meg med olje til begravelsen min. 9 Faktum er at
over alt i verden der budskapet om meg blir spredd, vil
også historien om det hun gjorde mot meg, bli husket."

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

10 Etter denne begivenheten gikk Judas Iskariot, en av
de tolv disiplene, til øversteprestene for å forråde Jesus.
11 Øversteprestene ble svært glade og lovet ham penger
for angiveriet. Judas begynte straks å lete etter en passende
anledning til å forråde Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

---

* **14:1** I grunnteksten: Påsken og de usyrede brøds høytid. "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske ble feiret til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. De spiser bare brød som har blitt bakt uten gjær i påskeuken. † **14:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

12 På den første dagen i påskehøytiden‡, den dagen da
påskelammet ble slaktet, spurte disiplene Jesus: "Hvor vil
du at vi skal gå for å ordne med påskemåltidet for deg?"
13 Jesus sendte da to disipler av sted og forklarte:
"Gå inn i Jerusalem. Der vil dere møte en mann som
bærer en vannkrukke på hodet. Følg etter ham. 14 Si til
eieren av huset der mannen går inn: 'Vår Mester spør etter
rommet der han kan spise påskemåltidet sammen med
disiplene sine?' 15 Huseieren vil da ta dere med en trapp
opp til et stort rom der det allerede er dekket på bordet.
Gjør i stand måltidet vårt der."
16 De to disiplene gikk av sted til byen og fant alt slik Jesus
hadde sagt, og de ordnet med påskemåltidet.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

17 På kvelden kom Jesus med sine tolv disipler til stedet.
18 Mens de spiste, sa han: "Jeg skal si dere som sant er: En
av dere kommer til å forråde meg. En av dere som nå spiser
ved samme bordet som meg, vil gjøre det.§"
19 Da ble de bedrøvet, og en etter en spurte de Jesus: "Det
er vel ikke meg?"
20 Han svarte: "Det er en av dere tolv, han som dypper
brødet i fatet sammen med meg. $1* 21 For jeg, Men-
neskesønnen†, må dø, akkurat slik som Gud har forutsagt
i Skriften‡, men ulykken vil ramme det mennesket som
forråder meg! Det hadde vært bedre for den personen om
han aldri var født!"
22 Mens de spiste, tok Jesus et brød, takket Gud for maten,
brøt det i biter, ga til hver og en og sa: "Ta dette, for dette er
kroppen min." 23 Etterpå tok han et beger vin, takket Gud
og ga det til hver og en. Alle drakk av vinen. 24 Han sa:
"Dette er blodet mitt som bekrefter den nye pakten mellom
Gud og menneskene, blodet som blir ofret for alle§. 25 Jeg
forsikrer dere at fra nå av skal jeg ikke drikke jordisk vin
igjen før den dagen Gud regjerer, og jeg drikker den nye
vinen i hans kommende verden.*"

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

---

‡ **14:12** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser bare brød i påskeuken som har blitt bakt uten gjær. § **14:18** Se Salmenes bok 41:10. * **14:20** Se Salmenes bok 41:10. † **14:21** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **14:21** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **14:24** I grunnteksten: Mange. Det er et hebraisk utrykk som egentlig betyr "alle". * **14:25** På gresk: når jeg drikker den nye vinen i Guds rike.

26 Da de til slutt hadde sunget lovsangen† sammen, gikk
de ut til Oljeberget.
27 Der sa Jesus: "Dere kommer alle til å forlate meg, for
Gud sier i Skriften‡:
'Jeg skal drepe gjeteren,
og sauene vil bli spredd.' §
28 Men når jeg har stått opp fra de døde, skal jeg gå i
forveien for dere til Galilea og treffe dere der."
29 Da sa Peter: "Selv om alle de andre forlater deg, så skal
ikke jeg gjøre det!"
30 Jesus sa til ham: "Jeg forsikrer deg, allerede før hanen
rekker å gale to ganger i morgen tidlig, vil du tre ganger ha
nektet for at du kjenner meg."
31 Peter ga seg ikke, men forsikret på nytt: "Om jeg så må
dø med deg, vil jeg aldri fornekte deg!" Det samme sa alle
de andre.

Jesus ber i Getsemane

32 De kom nå til det stedet som ble kalt Getsemane. Der sa
Jesus til disiplene: "Sett dere her mens jeg går bort og ber".
33 Han tok bare med seg Peter, Jakob og Johannes.
Jesus ble grepet av frykt og angst. 34 Han sa til de tre: "Jeg
er nær ved å bryte sammen av fortvilelse. Bli her og våk
sammen med meg."
35 Så gikk han litt lenger bort og falt ned på jorden. Han
ba til sin Far i himmelen om å få slippe den fryktelige
stunden som ventet ham, om det var mulig. 36 "Far, Far i
himmelen"*, sa han, "alt er mulig for deg. La meg slippe
denne lidelsen som venter. La det likevel bli som du vil,
ikke som jeg vil."
37 Etter en tid kom han tilbake til de tre disiplene sine og
fant dem sovende. "Simon", sa han til Peter†, "sover du?
Klarte du ikke å holde deg våken en eneste time? 38 Våk
og be så ikke fristelsen vinner seier over dere. Dere vil så
gjerne, men menneskelig begrensning gjør det vanskelig for
dere."
39 Så gikk han på nytt bort og ba med de samme ordene.
40 Da han kom tilbake til de tre disiplene, så han at de igjen
hadde sovnet. Det var umulig for dem å holde øynene åpne,
og de visste ikke hva de skulle svare ham.

---

† **14:26** Ved slutten av påskemåltidet sang de alltid fra Salmenes bok 115–118.
‡ **14:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **14:27** Se Sakarja 13:7. * **14:36** I grunnteksten: Abba, Far. "Abba" betyr "far" på Jesus sitt morsmål, arameisk. † **14:37** Peter het fra begynnelsen Simon, men Jesus ga ham navnet Peter, som betyr "fjellet" eller "klippen".

41 Da han for tredje gangen kom tilbake, sa han: "Ja,
dere sover og hviler fortsatt. Men nå er det nok! Nå
har tidspunktet kommet som Gud har bestemt at jeg,
Menneskesønnen‡, skal bli utlevert til onde mennesker.
42 Reis dere, stå opp, nå går vi herfra! Han som skal forråde
meg kommer."

Jesus blir forrådt og arrestert

43 Mens Jesus ennå snakket, kom Judas som var en
av hans tolv disipler, sammen med en gjeng mennesker
som var bevæpnet med sverd og køller. De var sendt
ut av øversteprestene, de skriftlærde§ og folkets ledere.
44 Forræderen hadde blitt enig med dem om et avtalt tegn
og sagt: "Den mannen som jeg hilser med et kyss, han er
det. Ham skal dere fange og føre bort under vakthold."
45 Så snart Judas hadde kommet dit, gikk han bort til Jesus.
"Mester", sa han, og ga ham et velkomstkyss. 46 Da grep
folkene Jesus og holdt ham fast. 47 Men en av disiplene dro
sverdet sitt og hogg øret av øverstepresten sin tjener.
48 Jesus spurte dem: "Er jeg en så farlig forbryter at dere
var nødt til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange
meg? 49 Hvorfor arresterte dere meg ikke på tempelplassen?
Hver dag har jeg vært sammen med dere og undervist uten
at dere har grepet meg. Alt dette har skjedd for at det
som Gud hadde forutsagt om meg i Skriften*, skulle bli
virkelighet."
50 I dette øyeblikket ga alle disiplene opp og flyktet fra
Jesus. 51 En ung mann, som bare hadde et linklede rundt
seg, fulgte etter Jesus. De forsøkte da å fange ham, 52 men
han gjorde seg fri fra linkledet og flyktet naken bort.

Jesus blir forhørt av Det jødiske rådet

53 De førte Jesus til øverstepresten sitt hus. Innen kort tid
var alle øversteprestene, folkets ledere og de skriftlærde†
samlet. 54 Peter fulgte etter på avstand og klarte å ta seg helt
inn på gårdsplassen. Der slo han seg ned blant tjenerne og
varmet seg ved bålet som var tent opp.

---

‡ **14:41** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **14:43** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

* **14:49** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **14:53** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

55 Inne i huset forsøkte øversteprestene og hele Det
jødiske rådet‡ å finne vitneforklaringer som kunne felle
Jesus og være nok til å få ham dømt til døden. Men de
fant ingen. 56 Mange vitnet falskt, men vitnene snakket hele
tiden mot hverandre. 57 Til sist kom noen fram med denne
falske påstanden: 58 "Vi har hørt ham si: 'Jeg skal rive ned
templet som er bygget av mennesker, og på tre dager skal
jeg bygge opp et annet uten menneskelig hjelp!' " 59 Heller
ikke på dette punktet stemte vitnemålene deres over ens.

60 Øverstepresten sto nå opp foran rådet og sa til Jesus:
"Hvorfor svarer du ikke? Har du sagt dette eller ikke?"
61 Men Jesus tidde og svarte ham ikke med ett eneste ord.

Da stilte øverstepresten enda et spørsmål: "Er du
Messias, den lovede kongen, Guds sønn?"

62 "Ja, det er jeg", svarte Jesus, "og dere skal få se meg,
Menneskesønnen§, sitte ved Guds høyre hånd og regjere,
og dere skal få se meg komme på himmelens skyer.*"

63-64 Da slet øverstepresten i stykker klærne sine og
ropte: "Det er ikke bruk for flere vitner. Dere har selv hørt
at han spotter Gud. Hvilken dom skal han få?" Da stemte
alle for at han skulle bli dømt til døden.

65 Senere begynte noen å spytte på ham, og de satte bind
for øyne hans og slo ham i ansiktet med knyttnevene. "Vis
at du er en profet som kan avsløre hemmeligheter ved Guds
hjelp†", ironiserte de. Og vaktene ga ham ørefiker.

Peter fornekter at han kjenner Jesus

66-67 I mens ventet Peter nede på gårdsplassen. En av
tjenestejentene til øverstepresten kom og fikk øye på Peter
som satt og varmet seg ved bålet. Hun satte øynene i ham
og sa: "Du var vel også sammen med han der Jesus fra
Nasaret?" 68 Men Peter protesterte og sa: "Jeg vet ikke en
gang hva du prater om!" Litt etter gikk Peter ut i den ytre
gården. Akkurat i det øyeblikket gol hanen.‡

---

‡ **14:55** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **14:62** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **14:62** Se Salmenes bok 110:1 og Daniel 7:13. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **14:65** I følge Matteus sin fortelling om Jesus 26:68 og Lukas sin fortelling om Jesus 22:64 ville soldatene at Jesus skulle avsløre hvem som slo ham. ‡ **14:68** En del håndskrifter mangler: Og nettopp da gol hanen.

69 Etter en stund fikk den samme tjenestejenta øye på
Peter og sa på nytt til dem som sto rundt: "Han er også
en av dem!" 70 Men Peter nektet også denne gangen.
Litt seinere sa de som sto der til Peter: "Jo, visst, du er en
av dem. Du kommer også fra Galilea." 71 Peter bannet og
lovet dyrt og hellig: "Jeg kjenner ikke denne mannen som
dere prater om!" 72 I samme øyeblikk gol hanen for andre
gangen.
Plutselig kom Peter til å huske på det Jesus hadde sagt til
ham: "Før hanen galer to ganger, skal du ha fornektet meg
tre ganger." Og han begynte å gråte.

15

Jesus blir dømt til døden

1 Tidlig neste morgen samlet øversteprestene, folkets
ledere og de skriftlærde*, hele Det jødiske rådet† seg for
å drøfte saken videre om Jesus. De bandt Jesus, førte
ham bort og overlot ham til Pilatus, som var den romerske
landshøvdingen på den tiden.‡

Jesus blir forhørt av Pilatus

2 Pilatus spurte Jesus: "Er du jødenes konge?" Han svarte:
"Det er du selv som kaller meg dette."
3-4 Øversteprestene anklaget Jesus for en rekke forskjel-
lige forbrytelser, og Pilatus spurte ham: "Hvorfor sier du
ingenting? Du hører jo alt det de anklager deg for!"
5 Til Pilatus sin store forbauselse svarte ikke Jesus med ett
eneste ord.

Pilatus dømmer Jesus til døden

6 Ved påskehøytiden§ brukte alltid Pilatus å frigi en fange
etter ønske fra folket, samme hvem jødene ville ha fri.
7 Nettopp nå satt det en mann fengslet som het Barabbas.
Han hadde sammen med noen andre blitt dømt for drap
under et politisk opprør.
8 Folket begynte å samle seg rundt Pilatus for å be ham
gjøre som han alltid pleide.

---

* **15:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **15:1** Det jødiske rådet hadde ikke rett til å fullbyrde dødsstraff uten å overlevere disse anledningene til de romerske myndighetene.

§ **15:6** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

9 "Er det jødenes konge dere vil at jeg skal slippe
fri?" spurte Pilatus. 10 Han visste mer enn godt at
øverstеprestene bare hadde overlatt Jesus til ham fordi de
var misunnelige på ham.
11 Øverstеprestene hisset nå opp folket og fikk dem til å
kreve at Barabbas skulle bli satt fri i stedet for Jesus.
12 Pilatus spurte på nytt: "Hva skal jeg da gjøre med denne
mannen som dere kaller jødenes konge?"
13 "La ham bli spikret fast på et kors!" ropte de tilbake.
14 "Men hva ondt har han gjort?" spurte Pilatus.
Da skrek de enda høyere: "La ham bli spikret fast på et
kors!" 15 Til slutt ga Pilatus etter og løslot Barabbas, etter
som han ville gjøre folket til lags. Dette innebar at Jesus ble
overlatt til å bli pisket og etterpå utlevert til soldatene for
at de skulle føre ham bort og spikre ham til korset.

De romerske soldatene håner Jesus

16 De romerske soldatene førte først Jesus inn på
gårdsplassen utenfor huset til landshøvdingen. Der var
hele vaktstyrken blitt kalt sammen. 17 De kledde på han en
rød* kappe og laget en krone av torner som de presset ned
rundt hodet hans. 18-19 Så slo de Jesus i hodet med en stav,
spytte på han, falt på kne og lot som om de hyllet han. "Leve
jødenes konge", ropte de.
20 Til slutt når de hadde blitt lei av å håne han, tok de av
han den røde kappen og kledde han i hans egne klær og
førte Jesus bort for å spikre han fast på korset.

Jesus blir spikret fast på korset

21 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, støtte
soldatene på Simon fra Kyréne†, han var far til Aleksander
og Rufus. Tilfeldigvis var han på vei fra landsbygda inn til
Jerusalem, og de tvang ham til å bære korset for Jesus.
22 Soldatene førte Jesus til det stedet som ble kalt Golgata
og som betyr Hodeskallen. 23 Der ga de ham vin blandet
med myrra,‡ men han nektet å drikke det. 24 Etter hvert
spikret de Jesus fast på korset og delte klærne hans mellom
seg ved å kaste lodd om plaggene.
25 Klokken var omkring ni på morgenen da de spikret ham
til korset. 26 Over ham hadde de satt opp en plakat med

---

* **15:17** På gresk: Rød som purpur. Fargen var et symbol for kongelig makt.
† **15:21** Kyréne var en by i Libya. ‡ **15:23** Vin blandet med myrra var et bedøvelsesmiddel de ga til dem som ble spikret fast på kors. I følge Matteus sin fortelling om Jesus 27:34 var vinen også blandet med galle, noe som hadde samme effekt.

teksten: "Jødenes konge", for å vise hva han var anklaget for.
27 Samtidig med Jesus ble også to forbrytere spikret fast,
hver på sitt kors. En på hver side av Jesus.§ 29 De som
gikk forbi stedet der henrettelsen hadde skjedd, hånte Jesus,
ristet på hodet og sa: "Var det ikke du som kunne rive ned
templet og bygge det opp igjen på tre dager? 30 Hjelp deg
selv nå og stig ned fra korset."
31 Til og med øversteprestene og de skriftlærde* gjorde
seg lystige på hans bekostning og fleipte til hverandre.
"Han var jo så veldig god til å hjelpe andre", sa de, "men
seg selv han kan ikke hjelpe! 32 Skulle han liksom være
Messias, Israels lovede konge? Ja, om han nå stiger ned fra
korset, da skal vi nok tro ham!"
Også de som hadde blitt spikret fast på sine kors sammen
med Jesus, hånte ham.

Jesus dør på korset

33 Da klokka var tolv, ble det plutselig mørkt over hele
landet. Mørket varte helt fram til klokka tre. 34 Da klokka
var rundt tre ropte Jesus med kraftig stemme: *"Eloi, Eloi,
lama sabaktani?"* som betyr: "Min Gud, min Gud, hvorfor
har du forlatt meg?"†
35 Noen av de som sto i nærheten, misforsto det han sa
og trodde at han ropte på Elia‡. 36 En av dem sprang bort
og fylte en svamp med sur vin og satte den på en stang og
holdt den opp så han kunne få drikke. "La oss se om Elia
kommer og tar ham ned", sa han.
37 Men Jesus ropte høyt og sluttet å puste. 38 I samme
øyeblikk revnet forhenget som henger foran Det aller
helligste§ rommet i templet i to deler, fra toppen og helt
ned.
39 Da den romerske offiseren som sto nær korset, så på
hvilken måte Jesus døde, ropte han: "Denne mannen var
virkelig Guds sønn!"

---

§ **15:27** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 28 Så ble det som Gud hadde forutsagt gjennom profeten til virkelighet: "Han ble regnet som en synder." Se Jesaja 53:12. * **15:31** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:34** Jesus siterer Salmenes bok 22:2 på sitt morsmål, arameisk. ‡ **15:35** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble tatt rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. § **15:38** Et rom lengst inne i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang om året ofret blod for å utslette folkets synder.

40 Noen kvinner sto litt lenger unna fra stedet der
henrettelsen skjedde og så alt som forgikk. Blant dem var
Maria Magdalena, Maria, hun som var mor til Jakob den
yngre og Joses og Salome. 41 De hadde fulgt Jesus og hjulpet
han mens ham var i Galilea. Nå sto de der sammen med
mange andre kvinner som var kommet i følge med Jesus
opp til Jerusalem.

Jesus blir begravd

42 Alt dette skjedde på fredagen, forberedelsesdagen, altså
dagen før hviledagen*. Da kvelden† nærmet seg, 43 var
Josef fra Arimatea modig nok så han gikk til Pilatus for
å be om å få ta hånd om kroppen til Jesus. Josef var et
respektert medlem av Det jødiske rådet‡, en mann som
med iver ventet på at Gud skulle begynne å regjere blant
menneskene.§
44 Pilatus hadde vanskelig for å tro at Jesus allerede var
død. Derfor kalte han til seg den romerske offiseren for å
spørre ham om det var tilfelle. 45 Da offiseren bekreftet at
Jesus virkelig var død, fikk Josef tillatelse til å ta hånd om
kroppen hans.
46 Josef gikk straks av sted og kjøpte lintøy. Etterpå tok
han Jesus ned fra korset, svøpte han i tøyet og la ham i en
grav som var hogget ut i fjellet. Etter dette rullet han den
store steinen på plass foran inngangen til graven. 47 Både
Maria Magdalena og Maria, Joses mor, så hvor han la Jesus.

16

Jesus står opp fra de døde

1 På lørdagskvelden, etter at hviledagen var over,* kjøpte
Maria Magdalena, Salome og Maria som var Jakob sin mor,
aromatiske oljer for å gå og salve kroppen til Jesus.
2 Tidlig søndags morgen, like før solen sto opp, gikk de ut
til graven. 3 Underveis spurte de seg: "Hvem skal rulle bort
steinen fra inngangen for oss?"

---

* **15:42** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Denne dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **15:42** Jødene sin hviledag begynte omkring klokken 18 fredag kveld. ‡ **15:43** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **15:43** På gresk: På at Guds rike skulle komme. * **16:1** Jødene sin hviledag begynner omkring klokken 18 på fredag kveld og slutter klokken 18 på lørdag kveld. Mellom disse klokkeslettene blir ikke noe unødvendig arbeid utført.

4 Men da de kom fram, så de at steinen, som var svært
tung, allerede var rullet bort. 5 De gikk inn i den åpne
graven, og på høyre siden satt en ung mann kledd i en lang
hvit drakt.
Kvinnene ble svært forskrekket. 6 Den unge mannen sa:
"Vær ikke redde. Dere leter etter Jesus fra Nasaret, han som
ble henrettet på et kors. Han har stått opp og er blitt levende
igjen. Han er ikke her. Se, dette er stedet der kroppen hans
ble lagt. 7 Gå nå og si til disiplene, og spesielt til Peter, at
Jesus skal gå i forveien for dem til Galilea. Der skal de få se
ham, akkurat som han sa før han døde."
8 Kvinnene sprang skjelvende bort fra graven. De var så
sjokkerte at de ikke våget å fortelle til noen om det de hadde
vært vitne til.†

[Dette er den kortere avslutningen på Markus sin fortelling]

Etter dette fortalte de helt kort om alt det de hadde fått
befaling om til Peter og de andre som var med ham. Senere
sendte Jesus disiplene ut fra øst til vest med budskapet.
Dette er det Hellige og udødelige budskapet om frelse og
evig liv. Ja, dette er sant!‡

[Dette er den lengre avslutningen på Markus sin fortelling]

Jesus viser seg for Maria Magdalena

9 Det var tidlig søndag morgen, dagen etter hviledagen§,
da Jesus sto opp fra de døde. Den første personen han
viste seg for, var Maria Magdalena. Hun var den kvinnen
som han hadde satt fri fra sju onde ånder. 10 Maria gikk og
fortalte det til dem som hadde fulgt Jesus og som nå sørget
og gråt. 11 Da de fikk høre at han levde og hadde vist seg
for henne, trodde de ikke på det.

Jesus viser seg for to av disiplene

12 Senere viste Jesus seg for to av disiplene mens de var
på veien fra Jerusalem og ut på landsbygden. Først kjente
de ham ikke igjen, etter som utseendet hans var forandret.
13 Da de litt etter forsto hvem han var, skyndte de seg av
sted og fortalte det til de andre. Ingen trodde på dem!

Jesus viser seg for sine elleve disipler

---

† **16:8** Her slutter Markus sin fortelling om Jesus i følge med de eldste og mest pålitelige håndskriftene. Andre håndskrifter har med ulike avslutninger på boken. Vi gjengir de to mest vanlige. Den lengste forekommer i flest håndskrifter. ‡ **16:8** I grunnteksten: Amen! § **16:9** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen.

14 Litt seinere viste han seg for sine elleve disipler mens de
spiste sammen. Han spurte hvorfor de hadde så vanskelig
for å tro, og hvorfor de så hardnakket nektet å stole på dem
som hadde sett ham etter at han hadde stått opp fra de
døde? 15 Han sa: "Gå ut i hele verden og spre budskapet
om meg til alle menneskene. 16 Den som tror og blir døpt,
skal bli frelst, men den som nekter å tro, skal bli dømt.
17 Og jeg skal gi kraft til dem som tror, slik at de kan gjøre
mirakler og tegn. De skal drive ut onde ånder i navnet mitt,
og de skal få evne til å snakke nye språk. 18 De skal uten
risiko kunne hanskes med slanger, de skal ikke bli skadet
selv om de drikker noe giftig og de skal legge hendene på
de syke og gjøre dem friske."

Jesus farer opp til himmelen

19 Da Herren Jesus hadde sagt dette, ble han tatt opp til
himmelen og satte seg ved Guds høyre hånd for å regjere.*
20 Disiplene gikk ut over alt og forkynte for menneskene,
og Herren var med og bekreftet budskapet gjennom de
miraklene som fulgte med virksomheten.

* **16:19** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham.

Evangeliet etter Lukas

Innledning

1-2 Kjære Teofilus! Mange har allerede skrevet om Jesus og
hans liv og alt som har skjedd iblant oss. Deres fortellinger
bygger på det vi har hørt fra øyenvitnene som var med fra
begynnelsen av, og som siden spredde budskapet om Jesus.
3 Nå vil også jeg skrive ned alt i sin sammenheng for deg.
Jeg har gått nøye gjennom alle fakta helt fra begynnelsen
av. 4 Det har jeg gjort for at du skal forstå at du kan stole
på alle opplysningene du har fått. Her er fortellingen min:

Engelen bærer bud om at døperen Johannes skal bli født

5 Da Herodes var konge i Judea, var det en prest der som
het Sakarja. Han tilhørte Abia sin avdeling blant prestene.
Kona hans Elisabet var en slektning av Aron, han som
var stamfar til alle prester blant Israels folk. 6 Sakarja og
Elisabet var begge nøye med å være lydige mot Herren Gud
og følge alle hans bud og forskrifter. 7 Dessverre hadde de
ingen barn, for Elisabet kunne ikke få barn. Begge hadde
nå blitt gamle.

8-9 En dag da det arbeidslaget som Sakarja var en del av,
tjente som prester i templet, kastet de som vanlig lodd om
hvem som skulle få gå inn og tenne røkelse for Herren Gud.
Loddet falt på Sakarja. 10 Mens ofringen pågikk sto folket
utenfor på tempelplassen og ba.

11-12 Plutselig, mens Sakarja var opptatt med oppgaven,
fikk han se en engel fra Herren stå til høyre for alteret.
Han ble fryktelig redd. 13 Men engelen sa: "Vær ikke redd,
Sakarja! Jeg har kommet for å fortelle deg at Herren vil
svare på bønnene dine. Du og din kone Elisabet skal få
en sønn. Du skal kalle ham Johannes*. 14 Hans fødsel
vil gjøre dere svært glade og lykkelige. Mange andre skal
også glede seg over hans fødsel. 15 Han skal bli en av
Herrens store tjenere. Vin eller sterke drikker skal han aldri
smake, og han skal bli fylt med Guds Hellige Ånd før han
er født. 16 Han skal få mange blant Israels folk til å vende
om til Herren, deres Gud. 17 Han vil bli en mann av samme
kraftfulle natur og Ånd som Elia† var, og han skal bli en

---

* **1:13** Johannes betyr: Herren viser nåde. † **1:17** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11.

forløper til Messias‡, den lovede kongen, og forberede folket
på ankomsten hans. Han skal lære fedrene å elske barna
sine, og hjelpe de opprørske til å gjøre som Herren vil."
18 Sakarja sa til engelen: "Hvordan kan jeg være sikker
på at dette virkelig kommer til å skje? Jeg er jo en gammel
mann, og Elisabet kan ikke lenger få barn."
19 Da sa engelen: "Jeg er Gabriel, og jeg står foran Guds
trone. Det er han som har sendt meg til deg med denne
glade nyheten. 20 Men etter som du ikke trodde på meg,
skal du bli stum og ikke kunne snakke før barnet er født.
For det jeg har sagt, skal bli virkelighet på den tiden Gud
har bestemt."
21 Utenfor sto folket og ventet på at Sakarja skulle komme
ut, og de begynte å lure på hvorfor han drøyde så lenge.
22 Da han endelig kom ut, kunne han ikke snakke, men de
forsto av faktene han laget, at han måtte ha sett et syn der
inne.
23 Da Sakarja hadde avsluttet sin tjeneste i templet dro
han hjem igjen. 24 Like etterpå ble kona hans, Elisabet,
gravid og holdt seg borte fra folk i fem måneder.
25 "Tenk så god Herren er", jublet hun. "Han har latt meg
bli gravid, slik at jeg slipper å gå skamfull over å ikke ha
fått noe barn."

Engelen bærer bud om at Jesus skal bli født

26 Da Elisabet var gravid i sin sjette måned, sendte Gud
engelen Gabriel til en ung jente i byen Nasaret i Galilea.
27 Navnet hennes var Maria, og hun var trolovet med en
mann som het Josef, som tilhørte etterkommerne av kong
David.
28 Engelen Gabriel viste seg nå for henne og sa: "Jeg hilser
deg, Maria! Herren fryder seg over deg, og han er med deg!"
29 Maria ble virkelig forskrekket og undret seg på hva
engelen kunne mene. 30 Men engelen sa: "Vær ikke redd,
Maria! Gud har noe godt i vente for deg. 31 Du skal bli gravid
og føde en sønn, og du skal kalle ham Jesus. 32 Han skal
være stor og bli kalt Guds sønn. Herren Gud skal gjøre ham
til konge, for han skal arve sin stamfar Davids trone. 33 Han
skal regjere over Israels folk§ for evig, og hans kongsmakt
skal aldri ta slutt."

‡ **1:17** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det greske ordet "Kristus" betyr også "den salvede".

§ **1:33** På gresk: Jakobs hus. Jakob ble også kalt Israel. Se Første Mosebok 32:27-28.

34 Da spurte Maria engelen: "Men hvordan skal jeg kunne
bli gravid? Jeg har jo ikke vært sammen med noen mann."
35 Engelen svarte: "Guds Hellige Ånd skal komme over
deg, og Guds kraft skal omslutte deg. Derfor skal det barnet
som du føder være hellig og bli kalt Guds sønn. 36 Din
slektning Elisabet venter også barn, og det til tross for sin
høye alder. Hun, som de sa var steril, er nå i sin sjette
måned! 37 Ingen ting er umulig for Gud!"
38 Maria sa: "Jeg vil være lydig mot Herren Gud og tjene
ham. La det bli som du har sagt." Etter dette forsvant
engelen.

Maria besøker Elisabet

39-40 Noen dager seinere skyndte Maria seg av sted til
Elisabet. Hun dro opp til den byen som lå i fjellene Judea
der Sakarja bodde, og gikk inn i huset og hilste.
41 Da Elisabet hørte Maria sin hilsen, sparket barnet i
magen hennes, og hun ble fylt av Guds Hellige Ånd. 42 Høyt
ropte hun til Maria: "Gud har gitt deg det mest vidunderlige
en kvinne kan få, og all velsignelse har han gitt til barnet
ditt. 43 Vilken ære det er at moren til min Herre kommer
på besøk. 44 I samme øyeblikk som du hilste på meg, og jeg
hørte stemmen din, sparket barnet av glede i magen min.
45 Du kan være lykkelig som stolte på Herren Gud, for han
skal innfri løftet sitt til deg."
46 Maria svarte:
"Jeg vil hylle Herren av hele hjertet mitt!
47 Jeg jubler over Gud, han som frelste meg!
48 Han har vendt sin oppmerksomhet mot meg, og lar en
svak kvinne få tjene ham.
Fra denne stund skal menneskene i alle tider fortelle
om min lykke.
49 Han, den hellige og mektige, har gjort fantastiske ting for
meg.
50 Han viser evig medfølelse med alle dem som tilber
ham.
51 Hans makt er stor, han er full av kraft! De stolte og
selvsikre bøyer han.
52 Herskere styrter han ned fra tronen deres, men de
ydmyke opphøyer han.
53 Han metter de sultne med sine gaver, men de rike driver
han bort med tomme hender.
54 Han hjelper folket sitt Israel! Han glemmer ikke det
løfte han ga til forfedrene våre,
55 for han lovet vår stamfar Abraham og etterkommerne
hans alltid å være god mot dem."

56 Maria ble værende hos Elisabet omkring tre måneder
og vendte da tilbake til hjemmet sitt.

Døperen Johannes blir født

57 Ventetiden for Elisabet var nå slutt, og tiden for å føde
var kommet. Hun fikk en gutt. 58 Nyheten om hvordan
Herren Gud hadde vært god mot henne spredde seg raskt
blant naboer og slektninger, og alle gledet seg på hennes
vegne.
59 Da gutten var åtte dager gammel, samlet alle slektnin-
gene og vennene seg for å være med i seremonien da de
omskar gutten. Alle trodde at han skulle få navnet Sakarja
etter faren sin. 60 Men Elisabet sa: "Nei, han skal hete
Johannes."
61 "Hvorfor det?" spurte de. "Det finnes jo ingen annen i
slekten din som heter det." 62 De vendte seg mot faren og
forsøkte ved hjelp av tegn og fakter å spørre ham hva han
mente om navnet.
63 Da ba ham om noe å skrive på, og til alles forbauselse
skrev han: "Han skal hete Johannes." 64 I samme øyeblikk
kunne Sakarja snakke igjen, og han begynte å hylle og tilbe
Gud.
65 Alle som bodde i nærheten, ble helt forskrekket,
og nyheten om hva som hadde skjedd, spredde seg i
fjellbygdene i Judea. 66 De som hørte om det som hadde
skjedd husket det godt og spurte seg etter som tiden gikk:
"Hva kommer det til å bli av dette barnet når han vokser
opp? Herren Gud er med ham på en spesiell måte."
67 Og Sakarja, som var far til barnet, ble fylt av Guds
Hellige Ånd og bar fram et budskap fra Gud med disse
ordene:
68 "La oss hylle Herren, Israels Gud, for han kommer til
folket sitt og setter det fri.
69 Han sender oss en mektig frelser fra sin tjener kong
Davids slekt,
70 nøyaktig som han for lenge siden lovet ved profetene
sine,
71 en som kan frelse oss fra våre fiender,
ja, frelse oss fra alle som hater oss.
72-73 Gud har vært god mot forfedrene våre,
og han holder sitt Hellige løfte til Abraham:
74 At vi skal bli satt fri fra våre fiender og få tjene Gud
uten frykt,
75 og at vi skal få tilhøre Gud og være skyldfri innfor ham
for evig.
76 Og du, min lille sønn, du skal bli kalt en Guds profet,

for du skal holde fram Guds budskap fra Herren og rydde
vei for ham.
77 Du skal vise hans folk at frelsen er kommet,
og at de kan få tilgivelse for syndene sine.
78-79 På grunn av Guds kjærlighet og omsorg for oss,
skal et lys komme ned til oss fra det høye
og skinne for alle som lever i mørke og dødens frykt.
Dette lys skal lede oss på fredens vei."
80 Johannes vokste opp og ble åndelig sterk. Han holdt
til ute i ødemarken til den dagen da han skulle begynne å
forkynne for folket i Israel.

2

Jesus blir født i Betlehem

1 På denne tiden hadde den romerske keiseren ved navn
Augustus gitt befaling om at alle innbyggerne i Romerriket
skulle registreres i manntallet for å betale skatt. 2 Det
var den første skatteregistreringen, og den ble gjort da
Kvirinius var landshøvding i Syria.
3 Hver og en måtte reise til hjembyen sin for å registrere
seg der. 4 Etter som Josef tilhørte slekten til kong David,
måtte han reise fra byen Nasaret i Galilea til Betlehem i
Judea, som var kong Davids by. 5 Han tok med seg Maria,
som han var trolovet* med, og som nå ventet barn.
6 Mens de var i Betlehem, kom tiden da hun skulle føde,
7 og hun fødte sitt første barn, en gutt. Hun svøpte
han i myke remser av tøy† og la ham i krybben som var
beregnet på dyrene, for det var det ikke plass for dem inne
i vertshuset.

Noen gjetere besøker Jesus

8 Samme natten var noen gjetere ute og voktet sauene
sine på beitemarkene utenfor byen. 9 Da sto det plutselig
en engel fra Herren Gud foran dem, og Herrens herlighet
lyste omkring dem. De ble fryktelig redde, 10 men engelen
beroliget alle og sa: "Vær ikke redde! Jeg kommer til dere
med en stor glede som gjelder hele folket, og som skal gjøre
alle glade! 11 I natt er han som skal frelse dere, blitt født
i Betlehem. Han er Messias, den lovede kongen, Herren.
12 Dere skal kjenne ham igjen på det at han er svøpt i remser
av tøy og ligger i en krybbe." 13 Plutselig var engelen omgitt

* **2:5** Den jødiske trolovelsen var mer forpliktende enn vår tids forlovelse, og kunne bare brytes ved en skilsmisse, men noe seksuelt samliv fikk ikke forekomme. Se Matteus sin fortelling om Jesus 1:18-25, der forholdet mellom Josef og Maria finnes nærmere beskrevet. † **2:7** De nyfødte hadde ingen klær, men ble svøpt inn i remser av tøy.

av et mektig kor av engler fra himmelen som hyllet Herren Gud og sang:
14 "Ære til Gud i himmelen,
og fred på jorden til dem som gjør Gud glad."
15 Da englene hadde dratt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: "Kom! Vi må gå til Betlehem og se det fantastiske som har skjedd, og som Herren har latt oss få vite om!"
16 Så sprang de inn til byen, og fant Maria og Josef og det nyfødte barnet som lå i krybben. 17 Da de hadde sett barnet, fortalte de til alle det engelen hadde sagt om den nyfødte. 18 Alle som hørte dette, undret seg over fortellingen til gjeterne. 19 Maria la hvert ord på sitt minne og tenkte ofte på det.
20 Gjeterne dro tilbake til beitemarkene og hyllet og æret Gud for alt det de hadde fått se og høre. Fra begynnelse til slutt var det nøyaktig som engelen hadde fortalt.
21 Åtte dager seinere, da gutten skulle bli omskåret, fikk han navnet Jesus. Det var dette navnet engelen hadde gitt ham før moren var blitt gravid.

Maria og Josef tar Jesus med til templet
22 Da tiden kom for at foreldrene i tråd med Moseloven‡, skulle foreta det vanlige renselsesoffer§, tok de Jesus med til templet i Jerusalem for å bære ham fram for Herren Gud.
23 Herren har jo sagt i sin lov at dersom kvinnens første barn er en gutt, da skal han tilhøre Herren.* 24 Samtidig bar foreldrene fram offeret, som i tråd med loven skulle være et par turtelduer eller to unge duer.
25 På denne tiden bodde det en mann som het Simeon, i Jerusalem, en god mann som levde etter Guds vilje og var fylt av Guds Hellige Ånd. Med iver ventet han på at Israels redningsmann skulle komme. 26 Guds Hellige Ånd hadde gjort det klart for ham at han ikke skulle dø før han hadde sett Messias, den kongen som Herren Gud hadde lovet å sende.
27 Akkurat denne dagen hadde Guds Ånd minnet Simeon om å gå til templet. Da Maria og Josef kom for å bære fram Jesus for Herren Gud på den måten som loven forlangte,

‡ **2:22** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **2:22** Offeret ble båret fram 40 dager etter fødselen om det var en gutt. Se Tredje Mosebok 12:2-8. * **2:23** Den som ble født først, både blant buskapen og blant menneskene, skulle tilhøre Gud. Dyret ble ofret, mens barnet, om det var en gutt, skulle tjene Gud. Som et tegn på dette ble det ofret et dyr. Se Andre Mosebok 13:2,13 og Fjerde Mosebok 18:15.

28 var Simeon allerede på plass. Han tok barnet i armene
sine, takket Gud og sa:
29 "Herre, nå kan jeg dø i fred, slik som du har lovet!
30-31 For nå har jeg med egne øyne sett ham som du har
bestemt til frelse for verden.
32 Han er det lys som skal gjøre deg synlig for alle folk og gi
ære til folket ditt Israel."
33 Josef og Maria var grepet av det han sa om Jesus.
34 Simeon ba Gud om å gi familien alt godt og sa til Maria:
"Mange i Israel kommer til å støte bort dette barnet, og
det vil bli deres ulykke. Men for mange skal han bli til
stor glede. Han skal være et tegn som folket strides om.
35 Ja, også du skal få lide, du skal kjenne det som om noen
har stukket deg i hjertet. Men alt dette vil avsløre det som
virkelig skjuler seg i det indre hos menneskene."
36-37 En gammel kvinne, som het Hanna og som Gud hadde
gitt evner til å holde fram budskap fra ham, var også i
templet. Hun var datter til Fanuel fra Asjers stamme. Hun
hadde vært gift i sju år da hun var ung, men hennes mann
døde, og nå var hun 84 år. Hun dro aldri fra templet, men
var der dag og natt og tjente Gud ved bønn og faste.
38 Nettopp da Simeon snakket med Maria og Josef, kom
Hanna dit og begynte å takke og hylle Gud. Hun fortalte om
Jesus for alle som ventet på at Jerusalem skulle bli satt fri.
39 Da foreldrene hadde gjort alt det som Herren Gud
krever i loven, vendte de tilbake til hjembyen sin Nasaret i
Galilea. 40 Der vokste den lille gutten opp og ble sterk. Han
var uvanlig klok for sin alder, og Gud var med ham.

Jesus som tolvårig i templet

41 Foreldrene til Jesus brukte hvert år å reise til Jerusalem
for å delta i påskehøytiden†. 42 Da Jesus var tolv år, dro de
dit som vanlig. 43 Etter at festen var over og de skulle reise
hjem, stoppet Jesus alene i Jerusalem, uten at foreldrene
visste om det.
44 Foreldrerne gikk en hel dag uten å savne ham, for de
trodde at han var sammen med sine venner i reiseфølget.
Fram mot kvelden begynte de å spørre etter ham blant
slektninger og venner. 45 Da de ikke kunne finne ham noe
sted, vendte de tilbake til Jerusalem for å lete etter ham der.
46-47 Etter å ha lett i tre dager, fant de ham til slutt i templet
der han satt mitt blant de religiøse lærerne og diskuterte

† **2:41** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

vanskelige spørsmål. Alle som hørte måten han ordla seg på, undret seg over hans intelligens og kloke svar.

48 Foreldrene hans visste ikke hva de skulle tro, og Maria sa: "Men Jesus, hvordan kunne du gjøre dette mot oss? Din far og jeg har vært så redde, og vi har lett etter deg over alt!"

49 "Hvorfor har dere lett etter meg?" svarte han. "Visste dere ikke at jeg måtte være i min Fars hus, i templet?" 50 Men de forsto ikke hva han mente.

51 Senere fulgte han med hjem til Nasaret og var lydig mot foreldrene. Moren hans tenkte ofte på det som hadde skjedd. 52 Jesus ble eldre og klokere for hver dag og var elsket av både Gud og mennesker.

3

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Tiden var kommet til det femtende regjeringsåret for den romerske keiseren Tiberius. Pontius Pilatus var landshøvding i Judea, Herodes var landsfyrste over Galilea, hans bror Filip var landsfyrste i Iturea og Trakonitis, og Lysanias hersket over Abilene. 2 Annas og Kaifas var øversteprester.

På denne tiden kom det et budskap fra Gud til Johannes, sønnen til Sakarja, som levde ute i ødemarken. 3 Johannes dro til distriktet nær elven Jordan. Over alt underviste han folket om at de kunne få syndene sine tilgitt dersom de tok avstand fra synden, vendte seg om til Gud og lot seg døpe. 4 Dette hadde Gud forutsagt i det profeten Jesaja skrev i sin bok:

"En stemme roper i ødemarken:
'Rydd vei for Herren! Gjør stiene rette for ham!
5 *Fyll dalene, senk alle fjell og høyder!*
Rett ut svingene og jevn ut de grunne og steinete veiene!
6 *Da skal alle mennesker få se Guds frelse.' "**

7 Mennesker i stort antall kom nå til Johannes for å bli døpt. Han talte strengt til dem og sa: "Ormeyngel! Tror dere at dere kan unnslippe Guds kommende dom? 8 Nei, først må dere bevise at dere virkelig har vendt dere bort fra synden ved å gjøre det som er rett og riktig. Innbill dere ikke at dere kan slippe bort ved å tenke: 'Vi er trygge, for vi er jøder, og Abraham er vår stamfar.' Jeg forsikrer dere at det ikke hjelper. Gud kan forvandle disse steinene her til jøder! 9 Dommen henger over hodet på dere, øksen har

* **3:6** Se Jesaja 40:3-5.

allerede begynt å hugge i trestammen. Hvert tre som ikke
bærer god frukt skal bli hogget ned og kastet på ilden!"
10 Da spurte folket: "Hva vil du at vi skal gjøre?"
11 Han svarte: "Den som har to skjorter, skal gi bort den
ene til den som ingen har. Og den av dere som har mat, skal
gi til dem som er sultne."
12 Til og med tollere† kom for å bli døpt, og de spurte:
"Hvordan kan vi vise at vi har sluttet å synde?"
13 "Gjennom det å være ærlige", svarte han. "Krev ikke
mer i skatt enn det som de romerske myndighetene har gitt
befaling om."
14 "Og vi da, hva skal vi gjøre?" spurte noen soldater.
Johannes svarte: "Tving ikke til dere penger ved å bruke
trusler og vold, men vær fornøyd med den lønnen dere har."
15 Hele folket ventet på at Messias, den lovede kongen,
snart skulle komme. Nå spurte de seg om det kunne være
Johannes som var oppfyllelsen på det gamle løftet? 16 Men
Johannes svarte alle: "Jeg døper dere med vann, men snart
kommer en som er større enn meg. Han er så mektig at jeg
ikke en gang er verdig til å løse opp remmene på sandalene
hans.‡ Han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd og ild.
17 Det er han som skal dømme verden. Han står ferdig til
å skille de onde fra dem som følger Guds vilje, på samme
måten som bonden når han skiller agnene fra hveten. Etter
at han har renset opp på plassen der de tresker kornet, skal
han samle hveten i laden, men agnene skal han brenne opp
i en ild som aldri slokner."
18 På mange forskjellige måter formante Johannes folket
gjennom budskapet han bar fram.

Herodes setter Johannes i fengsel

19 Johannes rettet også sterk kritikk mot Herodes,
herskeren i Galilea. Særlig for hans forhold til Herodias,
som var kona til broren hans, og for alt det andre onde
han gjorde. 20 Derfor fikk Herodes seinere satt Johannes
i fengsel. På denne måten fikk han lagt enda en ny ond
gjerning til den lange listen av misgjerninger han fra før av
hadde pådratt seg.

Jesus blir døpt

21 Mye folk kom nå til Johannes for å bli døpt. Jesus kom
også og lot seg døpe. Da Jesus etter dåpen sto der og ba,
åpnet himmelen seg. 22 Synlig senket Guds Hellige Ånd seg

† **3:12** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. ‡ **3:16** Dette var en oppgave for slaver.

ned over ham i form av en due, og en stemme fra himmelen sa: "Du er min elskede Sønn, du er min glede."

Slektstavlen til Jesus

23-38 Jesus var rundt 30 år da han begynte å undervise folket og gjøre mirakler. Han ble ansett for å være sønnen til Josef. Far til Josef, og forfedrenes hans lenger tilbake hadde denne rekkefølgen:

Eli, Mattat, Levi, Melki, Jannai, Josef, Mattatia, Amos, Nahum, Esli, Naggai, Ma`at, Mattatia, Sjimi, Josek, Joda, Johanan, Resa, Serubabel, Sealtiel, Neri, Melki, Addi, Kosam, Elmadam, Er, Josva, Elieser, Jorim, Mattat, Levi, Simeon, Juda, Josef, Jonam, Eljakim, Melea, Manna, Mattata, Natan, David, Isai, Obed, Boas, Salmon, Naksjon, Amminadab, Admin, Arni, Hesron, Peres, Juda, Jakob, Isak, Abraham, Tarah, Nakor, Serug, Re`u, Peleg, Eber, Salah, Kenan, Arpaksad, Sem, Noah, Lamek, Metusalah, Enok, Jered, Mahalael, Kenan, Enosj, Set. Set var sønn til Adam som ble skapt av Gud.

4

Jesus blir fristet av djevelen

1 Da Jesus kom tilbake fra elven Jordan, var han fylt av Guds Hellige Ånd. Ånden førte ham ut i ødemarken. 2 Der ble han fristet av djevelen i 40 dager. I hele denne tiden spiste han ingenting, og ble til slutt sulten.

3 Da sa djevelen til ham: "Skap brød av disse steinene, dersom du nå er Guds sønn!"

4 Jesus svarte: "Nei! Det står i Skriften*: *'Menneskene lever ikke av brød† alene.'* "

5 Da førte djevelen ham opp på et høyt fjell og lot han i et øyeblikk skue ut over alle land i verden. 6 Han sa: "Jeg skal gi deg makten i verden og overdra all herligheten som finnes i den til deg. Alt dette er mitt, og jeg kan gi det til hvem jeg vil. 7 Dersom du bare faller ned og tilber meg, skal det bli ditt."

8 Jesus svarte: "Det står i Skriften: 'Det er Herren, din Gud, du skal tilbe, og bare ham du skal tjene.‡' "

9 Da tok djevelen ham med til Jerusalem og stilte han øverst oppe på tempelmuren og sa: "Hopp ned, dersom du virkelig er Guds sønn! 10 Det står i Skriften:
'Gud skal befale sine engler å beskytte deg.

---

* **4:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:4** Jesus siterer første halvdelen av Femte Mosebok 8:3, andre halvdelen sier at vi ska lyde Gud. ‡ **4:8** Se Femte Mosebok 6:13.

11 De skal bære deg på hendene,
slik at du ikke skader deg mot noen stein.§’ ”
12 Jesus svarte: ”Det står også i Skriften: ’Du skal ikke
sette Herren, din Gud, på prøve.*’ ”
13 Da djevelen hadde fristet ham på alle måter, holdt han
seg borte fra ham for en tid.

Jesus taler til folket i Galilea

14 Etter dette vendte Jesus tilbake til Galilea, fylt av Guds
Ånd og kraft, og snart snakket folk om ham over alt. 15 Han
underviste i synagogene†, og alle hyllet ham.

Folket i Nasaret nekter å tro

16 Da han kom til Nasaret, byen der han hadde vokst opp,
gikk han som vanlig til synagogen$1‡ på hviledagen§. Han
reiste seg for å lese fra Skriften*. 17 De rakte ham profeten
Jesaja sin bok. Han åpnet den og fant det stedet der det
står:
18 ”Herrens Ånd er over meg,
for han har valgt meg ut for å bringe et gledens budskap
til de fattige.
Han har sendt meg å proklamere frihet for dem som er
fanget,
for å gi de blinde synet sitt, for å sette fri de diskrimin-
erte
19 og rope ut en frelsens tid fra Herren.”†
20 Så rullet han sammen skriftrullen og leverte den til
tjeneren og satte seg ned for å undervise. Alle i synagogen
hadde øynene sine vendt mot ham og ventet med spenning
på hva han ville si. 21 Da forklarte han: ”I dag er dette stedet
i Skriften blitt virkelighet, rett for øynene på dere.”
22 Alle som lyttet, snakket vel om ham og undret seg over
de vidunderlige ordene han bar fram. ”Hvordan kan dette
ha seg?” sa de til hverandre. ”Han er jo bare sønnen til
Josef.”
23 Da sa han: ”Dere vil sikkert minne meg på ordspråket:
’Lege, leg deg selv!’ og sier til meg: ’Gjør de samme
miraklene her i hjembyen din som vi har hørt at du gjorde i
Kapernaum.’ ” 24 Han fortsatte: ”Jeg vet godt at ingen profet
som bærer fram Guds budskap, blir akseptert i sin egen

§ **4:11** Se Salmenes bok 91:11-12. * **4:12** Se Femte Mosebok 6:16. † **4:15** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:16** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **4:16** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. * **4:16** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:19** Se Jesaja 61:1-2.

hjemby. 25 Tenk på profeten Elia. Jeg forsikrer dere at
det var mange jødiske enker som trengte hjelp på hans tid,
for det hadde ikke regnet på tre og et halvt år, og det var
en fryktelig sultekatastrofe i landet. 26 Men Elia ble ikke
sendt til noen av dem, men fikk hjelpe en enke i Sarepta
nær Sidon‡.§ 27 Tenk også på profeten Elisja, som helbredet
syreren Na`aman, til tross for at det var mange jødiske
spedalske som trengte hjelp.*"
28 Folket i synagogen ble rasende da de hørte dette. 29 De
stormet opp og drev Jesus ut av byen, helt til kanten av det
fjellet som byen var bygget på. De ville dytte ham utfor
stupet.
30 Men han gikk tvers gjennom folkemassen og dro bort.

Jesus underviser med makt

31 Noe seinere kom Jesus til Kapernaum i Galilea. Der
underviste han folket i synagogen† på hviledagen‡. 32 De
var forbløffet over undervisningen hans, for han talte med
makt og myndighet.
33 I synagogen var det denne dagen en mann som var
besatt av en ond Ånd. Han begynte å rope: 34 "Hva har
du med oss å gjøre, Jesus fra Nasaret? Har du kommet for
å ta knekken på oss? Jeg vet hvem du er, du Guds Hellige
tjener!"
35 Men Jesus sa strengt til den onde ånden: "Ti stille! Far
ut av ham!" den onde ånden kastet mannen i gulvet foran
øyne på alle og for så ut av ham uten å skade ham.
36 Folket i synagogen ble forskrekket og begynte å
diskutere seg i mellom: "Hva er det med ordene til denne
mannen? For en makt og myndighet de har! Han befaler de
onde åndene å forlate sine offer, og straks farer de ut." 37 Og
ryktet om ham spredde seg som en løpeild i hele distriktet.

Jesus helbreder svigermoren til Simon

38 Så dro Jesus fra synagogen§ og gikk hjem til Simon.
Svigermoren til Simon lå syk i høy feber, og alle ba at Jesus
måtte helbrede henne. 39 Da gikk han fram, bøyde seg
ned over henne og ga befaling om at feberen skulle forlate
henne. Straks ble hun fri feberen. Hun sto opp og begynte
å lage mat til gjestene.

---

‡ **4:26** Sidon var en fønikisk by ved Middelhavets kyst, nordvest for Galilea.
§ **4:26** Se Første Kongebok 17. * **4:27** Se Andre Kongebok 5. † **4:31** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:31** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. § **4:38** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester.

40 På kvelden, da solen holdt på å gå ned, kom alle i byen
med sine syke til Jesus. Han la hendene på hver og en og
helbredet de ulike sykdommene. 41 Mange ble også satt fri
fra onde ånder, og da åndene for ut, ropte de: "Du er Guds
sønn!" Men han snakket strengt og forbød at de skulle si
hvem han var, etter som de visste at han var Messias, den
lovede kongen.

Jesus fortsetter å tale til folket

42 Tidlig neste morgen gikk Jesus videre, bort til et øde
sted. Folket begynte å lete etter ham over alt. Da de til slutt
fant ham, gjorde de alt de kunne, for å overtale ham til å
stanse lenger i Kapernaum. 43 Men han sa: "Jeg må også gå
til de andre byene for å spre det glade budskapet om at Gud
vil frelse menneskene og gjøre alle til sitt eget folk.* Det er
derfor jeg har blitt sendt ut." 44 Han fortsatte med å tale til
folket i synagogene† i Judea‡.

5

Storfiske og de første disiplene

1 En dag da Jesus sto ved Genesaretsjøen, presset folket
på for å høre Guds budskap. 2 Han fikk da se to tomme
båter som noen fiskere hadde forlatt ved stranden mens de
skyllet garna sine. 3 Han steg om bord i en av båtene og ba
Simon, han som eide den, å ro litt ut fra land. Mens han
satt i båten, talte han til folket på land.

4 Da han hadde sluttet å tale, sa han til Simon: "Ro ut på
dypt vann og kast ut noten, slik at dere får den fisken dere
trenger!"

5 "Herre", sa Simon, "vi har arbeidet hardt i hele natt og
har likevel ikke fått noe. Men etter som det er du som sier
dette, skal vi forsøke på nytt." 6 Da de gjorde det, fikk de så
mye fisk at noten holdt på å revne! 7 Da vinket de på hjelp
fra sine kamerater for å få dem ut med den andre båten,
og snart var begge båtene så fulle med fisk at de holdt på å
synke.

8 Da Simon til slutt fattet hva som hadde skjedd, falt han
på kne for Jesus og sa: "Herre, gå fra meg! Jeg er en synder.
Jeg kan ikke være i din nærhet." 9 Både han og de andre
i båten hadde blitt helt forskrekket da de så hvor mye fisk
de hadde fått. 10 Kompanjongene hans, som het Jakob og
Johannes og var sønnene til Sebedeus, var like forskrekket.

---

* **4:43** På gresk: For å forkynne evangeliet om Guds rike. † **4:44** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:44** Eller: "jødenes land". En del håndskrifter har: "Galilea".

Jesus sa til Simon: "Vær ikke redd! Fra nå av skal du
fange mennesker i stedet!"
11 Da de hadde rodd båtene i land, gikk de fra alt for å
følge Jesus.

Jesus helbreder en spedalsk mann

12 En annen gang, da Jesus besøkte en by, møtte han
en mann som var alvorlig angrepet av spedalskhet*. Da
mannen fikk se Jesus kastet han seg til jorden foran han og
ba: "Herre, om du vil, da kan du gjøre meg frisk."
13 Jesus rakte ut hånden og rørte ved ham og sa: "Det vil
jeg. Du er frisk!" Straks forsvant spedalskheten. 14 Jesus
forbød mannen å fortelle til noen det som hadde skjedd.
Han sa: "Gå i stedet til presten og la ham undersøke deg.
Ta også med det offeret som Moses har bestemt at spedalske
skal gi når de er blitt friske.† Da kommer alle til å forstå at
Gud har helbredet deg."
15 Ryktet om Jesus spredde seg bare raskere og raskere.
Et stort antall mennesker kom for å høre på ham og bli
helbredet fra sykdommene sine. 16 Derfor trakk han seg
ofte bort til øde steder for å be.

Jesus helbreder en lam mann

17 En dag Jesus underviste, satt noen av fariseerne‡ og de
skriftlærde§ blant dem som lyttet. De hadde kommet fra
byene i hele Galilea og Judea, og også fra Jerusalem. Guds
kraft var over Jesus slik at han kunne helbrede.
18-19 Da kom noen menn bærende på en båre der det lå
en lam mann. De forsøkte å brøyte seg vei i folkemassen
for å komme bort til Jesus, men de klarte ikke å ta seg fram.
Derfor gikk de opp på taket og tok bort noen takstein og
firte båren med den lamme mannen ned, rett foran Jesus.
20 Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme:
"Min sønn, jeg har tilgitt syndene dine."
21 "Hva er dette for en fyr som spotter* Gud på dette
viset?" tenkte fariseerne og de skriftlærde. "Det er jo bare
Gud som kan tilgi synder."
22 Jesus forsto hva de tenkte og sa: "Hvorfor tenker dere
at dette er å spotte Gud? 23 Er det ikke like umulig for et

---

* **5:12** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykdommer. † **5:14** Se Tredje Mosebok 14:1-4. ‡ **5:17** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **5:17** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
* **5:21** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig.

menneske å si til den lamme: 'Reis deg opp og gå' som det er å si 'Jeg tilgir deg syndene dine?' " 24 Så vendte han seg til den lamme og sa: "For å bevise at jeg, Menneskesønnen†, har makt til å tilgi synder her på jorden, sier jeg deg: 'Reis deg opp, ta båren din og gå hjem!' " 25-26 Og straks reiste seg mannen opp, rett foran øynene på folket som var mer enn forbløffet. Mannen tok båren sin og gikk hjem, mens han hele tiden hyllet Gud. Alle som så det, ble helt forskrekket. Så begynte de å hylle Gud og gjentok gang på gang: "Det vi har sett i dag, er helt utrolig, ja, virkelig helt utrolig!"

Jesus kaller en toller

27 Da Jesus seinere dro fra byen, fikk han se en toller‡ som het Levi sitte utenfor tollboden. "Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. 28 Uten å nøle reiste Levi seg, dro fra alt og fulgte Jesus.

29 Levi ordnet seinere til en fest for Jesus i huset sitt. Da de spiste sammen, deltok mange av kollegene til Levi som jobbet i tolletaten blant gjestene. Det var også mange andre gjester.

30 Fariseerne§, og spesielt de skriftlærde* blant dem, ble svært sinte og sa til disiplene: "Hvordan kan dere synke så dypt at dere spiser sammen med tollere og syndere?" 31 Jesus svarte: "Det er ikke de friske som trenger lege, men de som er syke. 32 Min oppgave her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om dem som allerede følger hans vilje."

Jesus svarer på spørsmål om faste

33 De religiøse lederne anklaget også Jesus for en annen sak. De sa: "Disiplene til døperen Johannes faster og ber regelmessig, og det gjør også disiplene til fariseerne†. Men dine, de spiser og drikker og nyter livet i fulle drag!"

34 Da svarte Jesus: "Dere vil vel ikke pålegge bryllupsgjestene å gå fastende og sultne mens brudgommen er hos dem? 35 Men en dag vil han bli tatt fra dem, og i tiden etter den dagen vil de nok faste. Det finnes tid og sted for alt."

---

† **5:24** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **5:27** Tollerne var jøder som arbeide med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **5:30** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. * **5:30** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:33** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

36 Jesus fortalte to eksempler som illustrerte dette: Han sa:
”Ingen river løs en bit tøy fra et nytt plagg som enda ikke er
krympet, for å sy den på et gammelt plagg. Da blir jo først
det nye plagget ødelagt, og for øvrig vil lappen krympe og
dermed rive i stykker plagget som er gammelt. 37 Og ingen
heller ny vin i gamle skinnsekker, for når vinen gjærer, blir
sekkene sprengt og ødelagt, og vinen renner ut. 38 Nei, ny
vin må fylles i nye sekker. 39 Men ingen som har drukket
av den gamle vinen, har særlig lyst på den nye. Den gamle
gylne årgangen er best, sier de.”‡

6

Disiplene plukker aks på hviledagen

1 En hviledag*, da Jesus og disiplene gikk langs noen
kornåkrer, nappet disiplene av noen aks og gned mellom
hendene for å kunne spise kornet.
2 Men noen av fariseerne† sa: ”Hvorfor gjør dere dette?
Det er jo forbudt i Moseloven‡ å høste på hviledagen.”
3 Da svarte Jesus: ”Har dere aldri lest hva kong David
gjorde da han og mennene hans ble sultne?§ 4 Han gikk
inn i Guds hus og spiste av det spesielle brødet som bare
prestene har lov til å spise av og delte også ut til de andre.
Dette var jo også et brudd på loven.” 5 Videre sa Jesus til
fariseerne: ”Jeg, Menneskesønnen*, har rett til å avgjøre
hva som er tillatt på hviledagen.”

Jesus helbreder en mann på hviledagen

6 En annen hviledag† underviste Jesus i synagogen‡. Der
satt det en mann som var handikappet i sin høyre hånd.

---

‡ **5:39** Folk ville holde fast ved sine gamle religiøse mønster. * **6:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **6:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **6:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **6:3** Se Første Samuelsbok 21:1-6. * **6:5** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:6** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **6:6** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester.

7 De skriftlærde§ og fariseerne* holdt skarpt oppsyn med
Jesus. Ville han våge å helbrede hånden til mannen på
hviledagen? I så tilfelle ville de få noe å anklage ham for.
8 Jesus forsto godt hva de tenkte. Derfor sa han til mannen
med den handikappede hånden: "Reis deg og kom fram så
alle kan se deg." Mannen gjorde som Jesus sa.
9 Så vendte Jesus seg til fariseerne og de skriftlærde og sa:
"La meg få spørre dere om en ting: Hva er tillatt å gjøre på
hviledagen i følge Moseloven†? Skal vi gjøre godt eller skal
vi gjøre ondt? Skal vi redde liv eller skal vi drepe noen?"
10 Etter tur satte han øynene i en etter en av tilskuerne, og
sa til mannen: "Rekk hånden din fram." Da mannen gjorde
det, ble hånden normal igjen! 11 Motstanderne av Jesus ble
rasende og begynte å prate med hverandre om hvordan de
kunne få ryddet ham av veien.

Jesus velger ut sine tolv nærmeste disipler

12 Noen dager seinere gikk Jesus opp på et fjell for å be.
Han ba hele natten. 13 Da det lysnet av dag, kalte han
sammen disiplene og valgte ut tolv til å bli hans nærmeste
disipler‡. 14 Det var: Simon, som han ga navnet Peter, Simon
sin bror Andreas, Jakob, Johannes, Filip, Bartolomeus,
15 Matteus, Tomas, sønnen til Alfeus som het Jakob, Simon,
som ble kalt "den ivrige"§, 16 Jakob sønnen sin Judas og
Judas Iskariot, han som seinere forrådte Jesus.

Mye folk følger Jesus

17 Da Jesus hadde kommet ned fra fjellet sammen med
sine tolv utvalgte disipler, stanset de på en stor slette. Der
hadde mange av disiplene fra den videre kretsen samlet seg.
En stor folkemasse fra hele Judea og Jerusalem og fra kysten
nær Tyrus og Sidon* 18 hadde kommet for å høre ham og for
å bli helbredet fra sykdommene sine. Jesus drev ut mange
onde ånder. 19 Alle forsøkte å røre ved ham, etter som det
gikk ut en kraft fra ham som gjorde folk friske.

Virkelig lykke

---

§ **6:7** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **6:7** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **6:9** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **6:13** Blir også kalt apostler. § **6:15** På gresk: "seloten" eller "kananaios", dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. * **6:17** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest om Galilea.

20 Han vendte seg til disiplene og sa:
"Lykkelige er dere som innser at dere er fattige†,
for dere skal få være Guds eget folk‡!
21 Lykkelige er dere som nå sulter§,
for dere skal bli mettet.
Lykkelige er dere som nå gråter,
for dere skal få smile og le.
22 Ja, dere er lykkelige når de hater dere, tar avstand
fra dere, håner dere og taler dårlig om dere fordi dere er
disipler av meg, Menneskesønnen*. 23 Gled dere når dette
skjer! Ja, dans av glede, for Gud skal lønne dere. Husk på at
profetene som før i tiden bar fram Guds budskap†, ble like
dårlig behandlet av forfedrene.
24 Men ulykken vil ramme dere som er rike,
for dere har allerede tatt ut gledene deres.
25 Ulykken vil ramme dere som nå er mette,
dere vil måtte gå sultne.
Ulykken vil ramme dere som nå ler,
for dere vil måtte sørge og gråte.
26 Ja, ulykken vil ramme dere som det nå blir snakket godt
om.
Husk på at de profetene som før i tiden opptrådte med
falske budskap om Gud,
ble populære og behandlet godt av forfedrene.

Om å elske fiendene sine

27 Men til dere som vil høre på det jeg sier, har jeg dette å
fortelle: Elsk fiendene deres. Gjør godt mot dem som hater
dere. 28 Be om at Gud skal gi alt godt til dem som forbanner
dere, og be om at han skal hjelpe dem som håner dere.
29 Slår noen deg på det ene kinnet, da vend også det andre
til! Vil noen ta ditt yterplagg, da la ham også få skjorten.
30 Gi til alle som ber deg, og om noen tar det som er ditt, da
krev det ikke tilbake. 31 Dere skal behandle andre slik som
dere vil at de skal behandle dere.
32 Dersom dere bare elsker dem som elsker dere, er dere
da verd noe ekstra ros og ære for det? Selv onde mennesker
elsker jo dem som gir kjærlighet tilbake. 33 Dersom dere

† **6:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 5:3, der Jesus i den greske grunnteksten sier: "de som er fattige i ånden", det vil si "de som innser at de trenger Gud". ‡ **6:20** På gresk: Guds rike tilhører dere. § **6:21** Se Matteus sin fortelling om Jesus 5:6, der Jesus i den greske grunnteksten sier: "sulter og tørster etter rettferdighet", det vil si "sulter og tørster etter å gjøre Guds vilje". * **6:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:23** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

gjør godt mot dem som gjør godt mot dere, er det noe så ekstra med det? Det gjør jo de onde menneskene også!
34 Dersom dere låner ut penger til dem som kan betale tilbake, er det noe som dere bør takkes så veldig ydmykt for? Selv onde mennesker låner jo ut til sine venner om de bare får pengene sine igjen.
35 Nei, elsk fiendene deres og gjør godt mot dem. Lån ut pengene deres uten å bekymre dere for om dere får de tilbake. Da vil Gud lønne dere. Dere handler da som ekte barn av Gud, for han er selv god også mot dem som er utakknemlige og onde.
36 Vis samme medfølelse mot dine medmennesker som deres Far i himmelen gjør, han som har medfølelse med alle.

Om å dømme andre

37 Døm ikke andre. Da skal dere ikke selv bli dømt. Erklær ingen skyldige. Da skal ikke Gud erklære dere som skyldige. Vær beredt å tilgi. Da skal dere selv få tilgivelse. 38 Dersom dere gir, kommer dere til å få. Ja, dere kommer til å få tilbake mer enn dere ga, et breddfullt mål, godt presset og ristet, slik at mye får plass. For det målet dere bruker på andre, det kommer Gud til å bruke på dere."
39 Jesus illustrerte hva han mente ved å fortelle to bilder. Han sa: "Hvilken mening er det i at en blind leder en annen blind? Begge kommer til å falle i samme grøften. 40 Og en disippel står ikke over sin mester, men når han er fullt utlært, kan han bli like dyktig som sin mester.
41 Hvorfor henger du deg opp i de små svakhetene som du ser hos andre, når du ikke erkjenner dine egne feil som er mye større? 42 Hvorfor sier du til andre: 'Kom hit så skal jeg åpne øynene på deg slik at du kan se feilene dine', når du samtidig er blind for dine egne synder? Du falske menneske som bare later som om du er lydig mot Gud! Rett først dine egne feil! Etterpå kan du se klart og forsøke å hjelpe dine medmennesker.

Av frukten kjenner vi treet

43 Et godt tre kan aldri bære dårlig frukt, og et dårlig tre kan aldri bære god frukt. 44 Vi kjenner treet igjen på den frukten det bærer. Ingen finner fiken på tistler eller druer på tornebusker. 45 På samme måten viser ordene fra et godt menneske den godhet som finnes i hjertet, mens ordene fra et ondt menneske avslører den ondskap som finnes i dette menneske. Munnen sier det hjertet er fullt av.

Om å bygge på sikker grunn

46 Hvorfor kaller dere meg 'Herre', når dere likevel ikke
er lydige mot meg? 47 Den som kommer til meg og hører
undervisningen min og handler etter den, hvem han er lik
skal jeg kort og klart fortelle dere. 48 Han ligner en mann
som vil bygge seg hus. Han graver så dypt at han kan legge
grunnmuren på fast fjell. Når elven flommer over og vannet
kaster seg mot huset, da står det fast, etter som det er bygget
på sikker grunn.
49 Men den som hører og ikke handler, han ligner en mann
som bygger huset sitt direkte på jorden uten å grave noe
fundament. Og når elven kaster seg mot huset, faller det
straks sammen med en kjempesmell."

7

En romersk offiser viser sterk tro

1 Da Jesus hadde sluttet å tale til folket, gikk han inn i byen
Kapernaum.
2 Der var det en romersk offiser som hadde en tjener
han syntes svært godt om. Nå var tjeneren syk og lå for
døden. 3 Da offiseren fikk høre snakk om Jesus, sendte han
noen av lederne blant jødene til ham for å be ham komme
og helbrede tjeneren. 4 De kom fram til Jesus og ba med
iver at han måtte følge med og hjelpe mannen. "Om noen
fortjener din hjelp, så er det han", sa de. 5 "Han elsker vårt
folk og har til og med bygget synagogen* til oss!"
6 Da fulgte Jesus med. Før han kom fram til huset, sendte
offiseren noen venner for å si til ham: "Herre, stans der
du er, jeg er ikke verdig til at du går inn i hjemmet mitt.†
7 Derfor våget jeg heller ikke selv å komme til deg. Men si
bare et ord, så blir tjeneren min frisk. 8 Jeg vet det, for jeg
har selv overordnede offiserer som gir meg befaling. På den
andre siden har jeg soldater som i rang er under meg igjen.
Dersom jeg sier til en av dem: 'Gå', så går han, og til en
annen: 'Kom', så kommer han. Og om jeg sier til tjenerne
mine: 'Gjør dette, eller det der', ja, så gjør de det."
9 Jesus ble forbauset og vendte seg mot folket som fulgte
med ham og sa: "Jeg forsikrer dere at ikke en gang blant
Israels folk har jeg sett en så sterk tro."
10 Da offiseren sine venner kom tilbake til huset, så de at
tjeneren var helt frisk.

---

* **7:5** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. † **7:6** I følge reglene de jødiske skriftlærde hadde, ville Jesus bli uverdig for Gud dersom han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, selv var uverdig. Han måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset.

Jesus vekker opp sønnen til enken fra døden

11 Da Jesus og disiplene gikk inn i byen Nain, fulgte en stor
mengde mennesker etter. 12 De nærmet seg byporten og
møtte et gravfølge. Den døde var eneste sønnen og moren
hans var enke. Mange sørgende fra byen deltok med henne
i følget.
13 Da Herren Jesus så enken, ble han fylt av medfølelse og
sa: "Gråt ikke!" 14 Så gikk han fram til båren og la hånden
på den, og de som bar den stanset. "Unge mann", sa Jesus,
"reis deg opp!"
15 Da satte den døde seg opp og begynte å snakke til dem
som sto rundt båren. Jesus ga ham til hans mor.
16 Folket ble helt forskrekket over det de hadde sett, og de
hyllet Gud og sa: "En stor profet har vist seg blant oss og
har båret fram Guds budskap", og: "Gud har kommet for å
hjelpe folket sitt". 17 Fortellingen om det Jesus hadde gjort,
spredde seg over hele Judea og nådde til og med utenfor
landets grenser.

Jesus svarer på spørsmål fra døperen Johannes

18 Disiplene til døperen Johannes fikk snart høre snakk
om alt det som Jesus gjorde. Da de fortalte det til Johannes,
19 sendte han to av disiplene sine til Herren Jesus for å
spørre: "Er du virkelig den som Gud har lovet å sende oss,
eller skal vi vente på en annen?"
20-22 Da de to disiplene nådde fram til Jesus, holdt han
akkurat på å helbrede folk fra sine sykdommer, lidelser og
fra onde ånder. Han gjorde også at flere blinde kunne se
igjen. Da utsendingene fra Johannes stilte sine spørsmål
som Johannes ville ha svar på, sa Jesus: "Gå tilbake til
Johannes og fortell det dere har sett og hørt: At blinde
begynner å se, lamme går, spedalske blir friske, døve hører,
døde får liv igjen, og de fattige får høre det glade budskap.‡
23 Si også til ham: 'Lykkelig er den som ikke tviler på meg.' "
24 Da utsendingene fra Johannes hadde gått, begynte Jesus
å tale til folket om Johannes. Han sa: "Da dere gikk ut til
ham i ødemarken, hva var det dere ville oppnå å se? Ville
dere se en svak mann, lik et gresstrå som svaier hit og dit
for vinden? 25 Selvsagt ikke! Ville dere se en mann kledd
i vakre klær? Nei, menn som går omkring i kostbare klær
og lever i luksus finner vi i palassene. 26 Ville dere kanskje
se en profet som bar fram Guds budskap? Ja, jeg sier dere

‡ **7:20-22** Jesus siterer Jesaja 29:18; 35:5-6 og 61:1.

at Johannes er mer enn en profet. 27 Han er den som Gud
omtaler i Skriften§ når han sier:
'Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
og han skal forberede veien for deg.'*
28 Jeg forsikrer dere at døperen Johannes har betydd
mer enn noe annet menneske. Likevel kommer den minst
betydningsfulle blant dem som får være Guds eget folk†, til
å bety mer enn det Johannes gjorde her på jorden.
29 Alle som hørte Johannes tale, var enige om at det Gud
forlangte av dem var riktig, og de lot seg døpe av Johannes.
Ja, til og med tollerne‡ ble døpt. 30 Men fariseerne§ og de
skriftlærde* forkastet Guds plan og nektet å la Johannes
døpe dem.
31 Ja, hva skal jeg si om denne slekten som ikke vil tro?"
fortsatte Jesus. "Hva skal jeg sammenligne den med? 32 De
er som barn som leker på torget og roper til hverandre:
'Vi spilte bryllupsmelodier for dere, men dere ville ikke
danse.
Vi spilte sørgemusikk for dere,
men dere ville ikke gråte.'
33 På samme måte reagerer dere når det gjelder døperen
Johannes og meg. Johannes drikker ikke vin og spiser ikke
brød, og da sier dere: 'Han er besatt av en ond Ånd.' 34 Men
jeg, Menneskesønnen†, spiser og drikker, og da beskylder
dere meg for å fråtse i mat, drikke og leve sammen med de
verste syndere! 35 Men den som er klok, innser at Gud i sin
visdom alltid har rett.‡"

En prostituert salver føttene til Jesus

36 En av fariseerne§, som het Simon, innbød Jesus hjem
til seg. Jesus takket ja til innbydelsen. Da de hadde slått seg
ned for å spise, 37 fikk en prostituert høre at han var der.
Hun gikk da dit med en flaske aromatisk olje. 38 Da hun
kom inn i huset, stilte hun seg ved føttene til Jesus.* Hun

§ **7:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **7:27** Se Malaki 3:1. † **7:28** På gresk: Den minste i Guds rike. ‡ **7:29** Tollerne var jøder som arbeidet med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **7:30** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **7:30** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **7:34** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **7:35** Gud hadde i sin visdom sendt både Johannes og Jesus, men deres oppgaver var forskjellige. § **7:36** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **7:38** I denne kulturen lå de ved bordet og spiste.

gråt til føttene var våte av tårene, så tørket hun føttene hans med håret sitt, kysset dem og salvet dem med olje.

39 Da verten, som var fariseer, så det som skjedde, tenkte han med seg selv: "Dersom Jesus virkelig hadde vært en profet, da hadde han med Guds hjelp forstått hva slags kvinne dette er. Han ville ha avslørt at hun er en prostituert."

40 Jesus visste hva han tenkte og sa: "Simon, jeg har noe å si til deg." Simon svarte: "Si det, Mester."

41 Jesus fortalte da et bilde: "En mann lånte ut penger til to personer. Den ene fikk et større beløp som utgjorde mer enn en vanlig års lønn. Den andre lånte bare en månedslønn.† 42 Ingen av dem kunne betale tilbake, så han gikk med på å avskrive gjelden."

Jesus spurte Simon: "Hvem av de to tror du vil elske ham mest etter dette?"

43 "Jeg antar at det var han som skyldte ham mest", svarte Simon. "Ja, det er helt riktig", sa Jesus.

44 Så vendte Jesus seg mot kvinnen og sa til Simon: "Ser du denne kvinnen som står her? Da jeg kom inn i huset ditt, brydde du deg ikke om å gi meg vann slik at jeg kunne vaske støvet av føttene mine, men hun har vasket føttene mine med tårene og tørket dem med håret sitt. 45 Du ga meg ikke noe velkomstkyss da jeg kom, men hun har kysst føttene mine uten å holde opp helt siden hun kom inn. 46 Du salvet ikke hodet mitt med olje som vertskapet bruker å gjøre, men hun har salvet føttene mine med aromatisk olje. 47 Simon, min venn, alle syndene hennes er tilgitt. Det er derfor hun viser så stor kjærlighet. Men den som har fått lite tilgitt, viser lite kjærlighet."

48 Jesus til kvinnen: "Jeg tilgir deg syndene dine."

49 Da sa mennene rundt bordet til hverandre: "Hvem er denne mannen, som til og med tilgir synder?"

50 Jesus sa til kvinnen: "Din tro har hjulpet deg. Gå i fred."

8

Kvinnene som fulgte Jesus

1 Etter dette ga Jesus seg ut på reise til forskjellige steder og byer i Galilea. Over alt fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* Med på reisen hadde han sine tolv nærmeste disipler, 2 og noen kvinner som hadde blitt fri fra onde ånder og

† **7:41** På gresk: 500 denarer respektive 50 denarer. En denar tilsvarte en daglønn. * **8:1** På gresk: Evangelium om Guds rike.

sykdommer. Disse kvinnene var: Maria Magdalena, som Jesus hadde satt fri fra sju onde ånder. 3 Videre var det Johanna, som var kona til forvalteren Kusas hos kong Herodes, Susanna, og mange andre som støttet Jesus og disiplene med sine egne penger.

Bildet om bonden som sådde korn

4 En dag da mye folk hadde kommet til Jesus fra de forskjellige byene, fortalte han dette bildet:

5 "En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. Da han sådde, falt noe av såkornet på veien langs åkeren. Folk trampet på det, og fuglene kom og spiste det opp. 6 Noe korn falt på den harde og steinete bakken. Det begynte å gro raskt, men visnet ganske fort etter som det ikke var nok fuktighet i jorden. 7 Noe falt blant tistlene. Etter som tistlene vokste opp samtidig, kvalte de kornplantene. 8 Men det meste av kornet falt i den fruktbare jorden. Det vokste opp og ga 100 ganger så mye korn som den mengden som hadde blitt sådd." Jesus ropte ut til folket: "Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Jesus forklarer bildet om såkornet

9 Disiplene spurte Jesus hva dette bilde betydde.

10 Han svarte: "Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.† De andre får bare høre disse bildene, for at

'de skal se hva jeg gjør, men likevel ikke se,
og høre hva jeg sier, men likevel ikke forstå.'‡

11 Dette er forklaringen på bildet: Sæden som bonden sår, er Guds budskap. 12 Den harde veien, der noe av såkornet falt, ligner hjertet hos et menneske som hører budskapet, men ikke tar det på alvor. Snart kommer djevelen og tar bort såkornet fra hjertet og hindrer personen i å tro og bli frelst. 13 Den harde steinete bakken ligner hjertet hos et menneske som hører budskapet og tar imot det med ekte glede, men ikke har dyp jord i seg slik at røttene kan utvikle seg. Denne personen vet at det han hørte er sant, og tror en tid, men så fort han blir utsatt for prøvelser, gir han opp troen. 14 Jorden som var dekket av tistler, kan bli sammenlignet med en person som hører budskapet og tror på det, men som etter en tid lar det bli kvalt av livets bekymringer, eller av høy inntekt og stor nytelse, slik at budskapet slett ikke påvirker livsstilen.

† **8:10** På gresk: Lære å kjenne Guds rikes hemmeligheter. ‡ **8:10** Se Jesaja 6:9-10.

15 Men den fruktbare jorden ligner et menneske som
hører budskapet og gjemmer det i et godt og ærlig hjerte.
Gjennom langvarig utholdenhet lar mennesket budskapet
få påvirke hele livet.

Bildet om lampen

16 Når noen tenner en lampe, gjemmer de den ikke under
en eske eller setter den under en benk. Tvert imot så setter
de lampen høyt og fritt, slik at alle som kommer inn, kan
se lyset. 17 På samme måten skal alt som nå er skjult en
dag bli ført fram i lyset og bli synlig for alle. 18 Vær derfor
nøye med hvordan dere hører og pass på at det budskap
dere får høre, utvikler seg til handling. For den som forstår
det jeg sier, skal med tiden forstå enda mer. Og den som
ikke forstår, skal til slutt miste også den lille innsikten han
trodde han hadde."

Jesus ekte familie

19 Mor til Jesus og brødrene hans kom en gang for å prate
med ham, men de kunne ikke komme inn i huset der han
underviste, etter som det var fullt av folk. 20 Noen sa da til
ham: "Din mor og brødrene dine står utenfor og vil treffe
deg." 21 Men han svarte: "Min mor og søsknene mine, det
er alle dem som hører Guds budskap og er lydige mot det."

Jesus stiller stormen

22-23 En dag sa Jesus til disiplene: "Kom, så drar vi over
til andre siden av sjøen." De steg i båten og ga seg av sted.
Under overfarten la Jesus seg ned i båten og sovnet.

Plutselig feide voldsomme stormkast ned fra
høydedragene over sjøen. Båten begynte å bli fylt av
vann, slik at de virkelig var ille ute. 24 Da gikk disiplene
fram og vekket ham og begynte å rope: "Herre, Herre, vi
synker!" Da Jesus våknet, ga han befaling om at vinden og
bølgene skulle roe seg, og det ble blikk stille!

25 Jesus spurte disiplene: "Hvordan står det egentlig til
med troen hos dere?"

Glade og forskrekket sa de til hverandre: "Hvem er han,
etter som til og med vinden og bølgene er lydige mot ham?"

Jesus setter fri en mann som er besatt av onde ånder

26 Da de kom over til området rundt Gerasenerlandet§,
tvers over sjøen fra Galilea, la de til land. 27 En mann fra
byen der kom mot Jesus da han steg ut av båten. Han hadde

§ **8:26** Andre håndskrifter: Gedara eller Gergesa. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:28. Området var ikke jødisk.

lenge vært besatt av onde ånder og levde hjemløs og naken blant gravhulene.

28 Så snart han fikk se Jesus, begynte han å skrike og kastet seg ned for ham og ropte høyt: "Gå fra meg, Jesus, du som er den høyeste Guds sønn! Jeg ber deg, du må ikke plage meg!" 29 For Jesus hadde nettopp gitt befaling om at den onde ånden skulle fare ut av mannen. Den onde ånden hadde hatt mannen i sin makt i lang tid. Familie og venner hadde forsøkt å binde ham med kjettinger, satte lenker på føttene og forsøkt å låse ham inne. Han hadde slitt seg løs fra alt og blitt drevet ut i ødemarken av den onde ånden.

30 Jesus spurte nå: "Hva heter du?" Mannen svarte: "Legion*", for han var besatt av mange onde ånder. 31 Åndene ba Jesus om ikke å sende dem ned i avgrunnen†.

32 Samtidig som dette skjedde, gikk det en stor flokk griser og rotet etter mat på fjellet over sjøen. De onde åndene ba Jesus om å få fare inn i grisene, og Jesus tillot dem å gjøre det. 33 Da forlot de onde åndene mannen og for inn i grisene. Hele griseflokken rutsjet utfor fjellskrenten og ned i sjøen og druknet.

34 Da gjeterne som passet på grisene, så det som skjedde, sprang de først til den nærmeste byen og til flere byer i nærheten og fortalte alt sammen. 35-36 Folket dro da ut for å finne ut hva som egentlig hadde skjedd. Da de kom der Jesus var, fikk de se mannen som hadde vært besatt, sitte helt rolig ved føttene til Jesus, påkledd og fullstendig normal. Skrekkslått hørte de øyenvitnene fortelle om hvordan den besatte mannen hadde blitt satt fri. 37 Men det som skjedde, hadde skremt opp innbyggerne i Gerasenerlandet, og de ba at Jesus måtte forlate deres distrikt. Derfor steg han i båten og dro tilbake til den andre siden av sjøen igjen. 38 Mannen som hadde vært besatt, ba om å få å følge med Jesus, men Jesus sendte ham fra seg og sa: 39 "Gå tilbake til din familie og fortell hvilket mirakel Gud har gjort for deg."

Da gikk mannen av sted og fortalte for alle i hele byen om det store miraklet som Jesus hadde gjort for ham.

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

40 Da Jesus kom tilbake, tok folket imot ham på stranden, for alle ventet på ham.

---

* **8:30** Legion var en romersk arméavdeling på 6 000 mann. † **8:31** Avgrunnen er det stedet der Gud forviser de onde åndene i ventetiden på dommens dag. Se Johannes' åpenbaring 20.

41 En mann som het Jairus, kom fram og kastet seg ned
for Jesus. Han var forstander for synagogen‡ på stedet, og
nå ba han Jesus om å følge med ham hjem. 42 Hans eneste
barn, en jente på tolv år, holdt på å dø.

Jesus fulgte straks med Jairus, og på veien presset folket
på fra alle kanter. 43 I folkemassen var det en kvinne som
hadde lidd av blødninger i tolv år og ikke var blitt frisk, til
tross for at hun hadde brukt opp alt hun eide på legehjelp.
44 Kvinnen nærmet seg nå Jesus bakfra og rørte ved dusken
på kappen hans. Straks stanset blødningen!

45 "Hvem rørte ved meg?" spurte Jesus. Da alle tidde, sa
Peter: "Mester, det er jo så mange som dytter og presser fra
alle kanter." 46 Jesus sa til ham: "Nei, det var noen som med
vilje og vitende rørte ved meg, for jeg kjente at det gikk ut
en kraft fra meg."

47 Da kvinnen forsto at Jesus hadde lagt merke til det hun
gjorde, kom hun skjelvende fram og falt ned for ham.§ Hun
fortalte hvorfor hun hadde rørt ved ham og at hun straks
hadde blitt frisk.

48 "Min datter", sa han til henne, "troen din har hjulpet
deg. Gå i fred."

49 Mens Jesus fortsatt snakket med kvinnen, kom det en
utsending fra hjemmet til Jairus og meldte til faren: "Jenta
di er død. Det er ingen vits i at du bryr Mesteren lenger."
50 Da Jesus hørte det som hadde skjedd, sa han til Jairus:
"Vær ikke redd! Bare tro, så skal hun bli bra igjen!"

51 Da de kom fram til huset, lot ikke Jesus andre følge med
inn enn Peter, Jakob, Johannes og faren og moren til den lille
jenta. 52 Innenfor var det fullt av mennesker som gråt og
holdt klagesang over jenta. Jesus sa: "Ikke gråt! Hun er
ikke død, hun sover bare!"

53 Da begynte folket å hånle mot Jesus, for de visste jo
at hun var død. 54 Jesus tok hånden hennes og sa høyt:
"Jente, stå opp!" 55 Straks vendte livet tilbake i henne, og
hun reiste seg opp! Jesus sa at de skulle gi henne noe å spise.
56 Hennes foreldre ble overlykkelige, men Jesus forbød at de
skulle fortelle til noen om det som hadde skjedd.

9

Jesus sender ut sine tolv disipler

---

‡ **8:41** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **8:47** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig for Gud, og alle som rørte ved henne eller klærne hennes, ble uverdige. De måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30.

1 En dag kalte Jesus sammen sine tolv disipler og ga dem
makt til å drive ut alle slags onde ånder og kraft til å
helbrede sykdommer. 2 Etterpå sendte han dem ut for å
fortelle at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt
eget folk, og for å helbrede syke.
3 Han sa: "Ta ikke med dere noe på veien, ingen
vandringsstav eller veske, ikke mat eller penger, og ingen
ekstra klær. 4 Når dere har blitt tilbudt å overnatte hos
noen, stans da til dere vil fortsette til neste by. 5 Dersom
innbyggerne i en by ikke vil ta imot dere eller vil høre på
dere, gå da bare videre og vær ikke mer bekymret for dem.
Rist støvet fra byen av føttene deres som et tegn på at de
selv får ta ansvaret for det de har gjort."
6 Disiplene begynte å gå fra by til by og spredde det glade
budskapet og helbredet syke.

Ryktet om Jesus gjør Herodes urolig

7 Da kong Herodes fikk høre snakk om alle miraklene som
Jesus gjorde, ble han urolig og visste ikke hva han skulle tro.
Noen sa at det var døperen Johannes som hadde stått opp
fra de døde. 8 Noen mente at det var Elia* som viste seg.
Andre igjen sa at en eller annen av profetene, som før i
tiden bar fram Guds budskap†, hadde stått opp igjen.
9 Herodes sa: "Jeg tillot å halshugge Johannes. Tenk om
denne mannen som jeg hører så mye om viser seg å være
Johannes?" Og han forsøkte å få møte Jesus.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

10 De tolv disiplene som Jesus hadde sendt ut, kom nå
tilbake fra reisen sin og rapporterte om alt de hadde gjort.
Jesus, sammen med de andre, trakk seg bort til byen
Betsaida. 11 Folket fikk greie på hvor han gikk og fulgte
etter. På nytt tok han imot folket og talte til dem om at Gud
vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.‡ Han
helbredet alle som trengte hjelp.
12 Da det begynte å bli kveld, kom de tolv disiplene og sa:
"Send folket av sted, slik at de kan gå til byene og gårdene
her i nærheten, kjøpe seg mat og ordne et eller annet sted
å sove. På dette øde stedet finnes det ingen mulighet."
13 Jesus svarte: "Dere kan selv gi dem mat!"

---

* **9:8** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. † **9:8** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:11** På gresk: talte til dem om Guds rike.

"Hvordan skal det gå til?" undret de. "Alt vi har, er
fem brød og to fisker. Mener du virkelig at vi skal gå og
kjøpe mat nok så det rekker til alle disse folkene?" 14 Det
var omkring 5 000 menn, og i tillegg kom kvinner og barn.
"Bare be dem om å slå seg ned i grupper på 50 personer",
svarte Jesus. 15 Disiplene gjorde som han sa og lot alle sette
seg.
16 Så tok Jesus de fem brødene og de to fiskene, så opp
mot himmelen og takket Gud for maten. Etterpå brøt han
brødene og fiskene i biter og ga til disiplene for at de skulle
gi videre til folket. 17 Alle spiste og ble mette. Da de til slutt
samlet opp det som var til overs, ble det tolv fulle kurver.

Peter kaller Jesus for Messias, den lovede kongen

18 En gang da Jesus hadde trukket seg tilbake for å be, og
disiplene var med han, spurte han: "Hvem sier folket at jeg
er?"
19 "Noen sier at du er døperen Johannes", svarte de, "og
noen at du er Elia§. Andre sier at du er en eller annen av
profetene, de som før i tiden bar fram Guds budskap* og
som nå har stått opp fra de døde."
20 Da spurte han: "Hvem tror dere at jeg er?"
Peter svarte: "Du er Messias, den kongen som Gud har
lovet å sende."

Jesus forutsier for første gangen at han skal dø

21 Jesus ga da streng befaling om at de ikke skulle
snakke med noen om dette. 22 Han forklarte: "Jeg,
Menneskesønnen†, må lide mye. Folkets ledere,
øversteprestene og de skriftlærde‡ kommer til å ta avstand
fra meg og passe på at jeg blir drept, men på den tredje§
dagen skal jeg stå opp fra de døde."
23 Så sa han til folket: "Om noen vil bli disiplene mine,
kan han ikke lenger tenke på seg selv, men han må følge
mitt eksempel og alltid være beredt til å dø. 24 Ja, den som
klamrer seg fast til livet, vil til sist miste det. Den som mister
livet sitt for min skyld, han vil redde det. 25 Hva vinner et

---

§ **9:19** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. * **9:19** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **9:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **9:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
§ **9:22** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

menneske om det blir gitt hele verden, dersom det samtidig
mister det evige livet? 26 Den som skammer seg over meg
og over de ordene jeg sier, han skal jeg, Menneskesønnen*,
være skamfull over den dagen jeg vender tilbake i min og
min Fars herlighet sammen med englene hans. 27 Tro meg:
Noen av dere som står her i dag, kommer ikke til å dø før
dere har sett Gud i hans kongelige makt.†"

Jesus blir forandret på fjellet

28 Omkring en uke seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob
og Johannes og gikk opp på et fjell for å be. 29 Mens han ba,
forandret ansiktet hans seg, og klærne ble blendende hvite.
30 Så viste det seg to menn som sto og snakket med ham.
Det var Moses og Elia.‡ 31 Også de strålte av et himmelsk
lys, og snakket om hvordan Jesus i tråd med Guds plan ville
dø i Jerusalem.

32 Peter og de to andre hadde vært så trette at de sovnet
mens Jesus ba. Nå våknet de og fikk se Jesus stå der
omstrålet av lys sammen med de to mennene. 33 Da Moses
og Elia gjorde seg klar til å forlate Jesus, sa Peter til Jesus:
"Mester, dette er et fantastisk sted å være på! La oss bygge
tre hytter, en til deg og en til Moses og en til Elia!" Han var
så forvirret at han ikke helt visste hva han sa.

34 Mens han snakket, ble de innhyllet i en sky som senket
seg over dem. De ble helt forskrekket. 35 Så hørte de
en stemme fra skyen som sa: "Dette er min Sønn, min
utvalgte§. Lytt til ham." 36 Da stemmen hadde stilnet, sto
Jesus alene igjen.

Disiplene holdt det de hadde sett for seg selv. De fortalte
det ikke til noen før langt seinere.

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd

37 Neste dag, da de kom ned fra fjellet, ble de møtt av en
stor folkemasse. 38 En mann ropte til Jesus: "Mester, hjelp
sønnen min, han er mitt eneste barn. 39 Rett som det er blir
han angrepet av en ond Ånd. Da skriker han og vrir seg i
kramper så fråden står om munnen. Når anfallet endelig
er over, har ånden nesten tatt knekken på ham. 40 Jeg ba

---

* **9:26** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:27** På gresk: sett Guds rike. Dette viser sannsynligvis til det som Peter, Jakob og Johannes fikk være med om i de følgende versene. ‡ **9:30** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre. § **9:35** "Den utvalgte" betyr her "den jeg elsker". Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:5.

disiplene dine om å drive ut den onde ånden, men de klarte det ikke!"
41 "Dere er håpløse mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor lenge må jeg være blant dere og holde ut med dere? Kom hit med sønnen din." 42 Mens gutten var på vei til Jesus, dyttet den onde ånden ham i bakken og slet og rykket voldsomt i ham. Jesus ga befaling om at ånden skulle forlate gutten. Han helbredet ham og ga ham til faren.
43 Alle som var til stede ble helt overveldet over Guds ubegrensede makt og veldige kraft.

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø

Mens folket fortsatt sto forundret og tenkte på alt han gjorde, sa Jesus til disiplene:
44 "Lytt nøye, og husk på det jeg nå sier: Jeg, Menneskesønnen*, skal bli forrådt og overgitt i menneskers hender." 45 Men disiplene forsto ikke det han snakket om. Den virkelige betydningen av det Jesus forutsa, var skjult for dem, og de våget ikke spørre hva han mente.

Jesus forklarer hvem som er størst

46 Disiplene begynte nå å diskutere med hverandre om hvem av dem som var den største. 47 Jesus forsto hva som rørte seg i tankene deres. Derfor tok han et barn og stilte det ved siden av seg. 48 Han sa: "Den som tar imot dette barnet fordi det tilhører meg, han tar imot meg! Og den som tar imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg. Den som sier at han selv er liten og ubetydelig, han er den største."

Disiplene forbyr en mann å gjøre mirakler i Jesu navn

49 Johannes, en av disiplene, sa: "Mester, vi så en mann som drev ut onde ånder i ditt navn, men etter som han ikke var i følge med oss, forsøkte vi å stoppe ham."
50 Da sa Jesus til Johannes: "La ham holde på med sitt, for den som ikke er mot dere, han er for dere."

Motstand i Samaria

51 Tiden hadde nå kommet da Gud bestemte at Jesus skulle vende tilbake til himmelen. Jesus besluttet derfor å begynne på veien mot Jerusalem.
52 En dag sendte han noen disipler i forveien for å ordne med overnatting i en samaritansk† by. 53 Men etter som

* **9:44** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:52** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

Jesus var på vei mot Jerusalem, ville de ikke ha noe med ham å gjøre.
54 Da begge disiplene, som var Jakob og Johannes, fikk greie på det som hadde skjedd, ble de opprørte og sa: "Herre, skal vi befale at ild må falle ned fra himmelen og brenne opp byen?"‡ 55 Jesus vendte seg om og irettesatte dem.§ 56 Så gikk de videre til en annen by.

Prisen for å følge Jesus

57 Mens de gikk langs veien, sa en mann til Jesus: "Jeg vil følge deg hvor du enn går."
58 Jesus svarte: "Du må forstå en ting, revene har hi og fuglene har reir, men jeg, Menneskesønnen*, har ingen stedet der jeg kan hvile ut."
59 Til en annen mann de møtte, sa Jesus: "Kom og bli min disippel!" Men han svarte: "La meg først få gå hjem og begrave min far."†
60 Da sa Jesus: "La de som er åndelig døde‡, begrave sine døde. Din oppgave er å spre budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.§"
61 En annen sa: "Ja, Herre, jeg skal komme, men la meg først få ta avskjed med dem der hjemme."
62 Da sa Jesus til ham: "Den som gjør seg klar for å arbeide, men etterpå lar seg lokke bort fra arbeidet av andre, han kan ikke tjene Gud.*"

10

Jesus sender ut 72 disipler

1 Herren Jesus valgte seg nå ut 72 disipler*. Han sendte dem i forveien, to og to, til alle de stedene og byene som han seinere planla å besøke.
2 Før de ga seg av sted, sa han: "Høsten er stor, men arbeiderne er få. Be derfor om at den som har ansvaret for å høste inn avlingen, må sende ut flere arbeidere på feltet.
3 Gå nå, og husk at jeg sender dere som lam inn blant ulver.

---

‡ **9:54** En del håndskrifter legger til: slik som Elia gjorde. Se Andre Kongebok 1:10,12. § **9:55** En del håndskrifter legger til: Dere vet ikke hva slags Ånd dere er inspirert av. 56 Menneskesønnen har ikke kommet for å ødelegge menneskeliv, men for å frelse. * **9:58** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:59** Mannen ville sannsynligvis vente på at far hans først skulle dø. ‡ **9:60** Åndelig død er å være skilt fra Gud. § **9:60** På gresk: å forkynne Guds rike. * **9:62** På gresk: han passer ikke for Guds rike.
* **10:1** I følge en del håndskrifter var det 70 disipler.

4 Ta ikke med dere noen penger, ingen veske og ingen ekstra
sko. Ta vel vare på tiden og ikke stans underveis for å prate.
5 Når dere kommer inn i et hus, så skal dere først ønske
familien fred fra Gud. 6 Om de da fortjener å få del i Guds
fred, da vil Gud gi av sin fred. Dersom de ikke fortjener det,
da får dere selv beholde den freden dere ønsket dem. 7 Bli
værende i dette hjemmet og la dem by dere på mat. Dere
skal ikke nøle når noen viser dere gjestfrihet, for arbeideren
er verd lønnen sin. Ikke flytt fra hus til hus.
8 Når dere kommer inn i en by og folket hilser dere
velkommen, skal dere takke ja når de byr dere på mat.
9 Helbred de syke og si til folket: 'Gud har kommet for å
frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.†'
10 Dersom dere kommer til en by der de ikke vil ta imot
dere, da gå ut på gatene og si: 11 'Dere har dømt dere selv.
Til og med støvet fra gatene deres vil vi riste av føttene
våre. En sak skal dere ha klart for dere, og det er at Gud
har kommet for å gjøre menneskene til sitt eget folk.' "
12 "Jeg forsikrer dere", fortsatte Jesus, "at til og med byen
Sodoma‡ skal slippe billigere unna på dommens dag enn
disse stedene som ikke vil hilse dere velkommen. 13 Ja,
hvor fryktelig skal det ikke bli for dem som bor i Korasin
og Betsaida! For dersom de miraklene som jeg har gjort
hos dere, hadde blitt gjort i Tyrus og Sidon§, da hadde
menneskene der angret syndene sine og vendt om til Gud
for lenge siden. 14 Jeg forsikrer dere at på dommens dag skal
både Tyrus og Sidon få en mildere straff enn dere! 15 Og
dere, innbyggerne i Kapernaum, tror dere at dere skal bli
opphøyd til himmelen? Nei, ned til helvete skal dere bli
styrtet."
16 Så sa han til disiplene: "Den som hører på dere, han
hører på meg, og den som avviser dere, han avviser meg.
Men den som avviser meg, han avviser Gud, etter som Gud
har sendt meg."

De 72 disiplene kommer tilbake

17 Da de 72 disiplene seinere kom tilbake, kunne de med
glede fortelle: "Herre, til og med de onde åndene var lydige
mot oss når vi drev dem ut i ditt navn."

† **10:9** På gresk: Guds rike har kommet nær dere. I v.11 "Guds rike er nær".
‡ **10:12** Sodoma ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25. § **10:13** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest om Galilea. Det finnes flere profetier i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, om at de skal gå under på grunn av sin ondskap. Se for eksempel Esekiel 26–28.

18 "Ja", sa han til dem, "jeg så Satan falle ned fra himmelen
som en lyn! 19 Og jeg har gitt dere makt til å trampe på
slanger og skorpioner for å knuse dem,* og makt over alle
fiendens krefter. Ikke noe skal kunne skade dere. 20 Men
det viktigste er ikke at de onde åndene er lydige mot dere,
man at navnene deres er skrevet opp i himmelen.†"
21 I samme øyeblikk ble Jesus fylt av glede gjennom Guds
Hellige Ånd og sa: "Jeg takker deg Far, du som er Herre
over himmelen og jorden, for at du skjuler sannheten for
dem som tror seg å være så lærde og kloke, men viser den
heller for dem som er som barn. Ja, Far i himmelen, slik
har du selv ordnet den saken."
22 Jesus fortsatte: "Min Far i himmelen har overlatt alt
til meg. Ingen vet hvem Sønnen er, med unntak av Far
i himmelen, og ingen vet hvem Far i himmelen er, med
unntak av Sønnen og de menneskene som Sønnen vil vise
ham for."
23 Så vendte han seg spesielt mot sine tolv nærmeste
disipler og sa: "Dere kan være lykkelige som har fått se
og oppleve alt dette. 24 Jeg sier dere at mange profeter som
bar fram Guds budskap‡, og mange konger, har ønsket å
se og høre det som dere nå får være med om, men de fikk
aldri oppleve det."

Fortellingen om den gode samaritan

25 En dag kom en skriftlærd§ for å teste Jesus ved å stille
spørsmål. Han sa: "Mester, hva skal et menneske gjøre for
å få evig liv?"
26 Jesus svarte: "Hva sier Moseloven* om dette? Hva
lærer budene?"
27 Mannen svarte: " 'Du skal elske Herren, din Gud, av
hele ditt hjerte, av hele din sjel, av hele din kraft og av hele
din forstand', og: 'Du skal elske dine medmennesker som
deg selv.' "†
28 "Det er riktig!" sa Jesus. "Gjør det så skal du få leve!"
29 Men mannen, som gjerne ville vise hvor nøye han var
med å følge Guds vilje, spurte Jesus: "Hvem skal egentlig
bli regnet som mine medmennesker?"

---

* **10:19** Slanger og skorpioner var sannsynligvis et bilde på onde ånder. † **10:20** Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29, der det er snakk om "livets bok", et register over alle som får evig liv. ‡ **10:24** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:25** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **10:26** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **10:27** Se Femte Mosebok 6:5 og Tredje Mosebok 19:18.

30 Da svarte Jesus med en fortelling. Han sa: "En jøde,
som var på vei fra Jerusalem til Jeriko, ble overfalt av
ransmenn. De slet av han klærne, mishandlet ham og dro
fra ham halvdød.
31 Tilfeldigvis kom en prest forbi. Da han så mannen ligge
der, gikk han bare videre uten å hjelpe. 32 Etter en stund
kom en tempeltjener til åstedet. Han gjorde akkurat det
samme som presten. Til tross for at han så mannen ligge
der, gikk han bare videre uten å hjelpe.
33 Da kom en samaritan‡. Han var også på reise, og da han
så mannen som var mishandlet, ble han fylt av medfølelse.
34 Samaritanen gikk fram til den skadde, slo olje og vin over
sårene og forbandt skadene. Så løftet han mannen opp på
sitt esel og førte ham til en vertshus der han våket over ham
hele natten. 35 Neste dag, da han måtte reise videre fra
vertshuset, betalte han verten et beløp som tilsvarer lønn
for to dager, og sa: 'Vær så snill og ta hånd om mannen, og
om regningen blir større enn dette, skal jeg betale resten
når jeg kommer tilbake.' "
36 Jesus spurte den skriftlærde: "Hvem av disse tre mener
du oppførte seg som et sant medmenneske mot mannen
som var blitt mishandlet?"
37 "Den som viste medfølelse naturligvis", svarte den
skriftlærde.
Da sa Jesus: "Nettopp! Gå av sted og gjør det samme, du
også."

Jesus besøker Maria og Marta

38 Da Jesus og disiplene fortsatte reisen sin mot Jerusalem,
kom de til en by der de ble invitert hjem til en kvinne som
het Marta. 39 Marta hadde en søster som het Maria, og hun
slo seg straks ned på gulvet og lyttet til det Herren Jesus
hadde å si.
40 Marta var stresset og tenkte mest på det hun skulle
servere gjestene. Derfor gikk hun fram til Jesus og sa:
"Herre, er det ikke urettferdig at min søster bare setter seg
ned og hører mens jeg må gjøre alt arbeidet selv? Si til
henne at hun skal komme og hjelpe meg."
41 Men Herren sa til henne: "Kjære Marta, du har så
mange og store bekymringer for alt mulig! 42 Men egentlig
finnes det bare en sak som virkelig er viktig, og Maria har
oppdaget hva dette gjelder. Den delen har jeg ikke tenkt å
ta fra henne."

‡ **10:33** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

11

Jesus underviser disiplene om bønn

1 En gang stanset Jesus på et sted for å be. Da han var
ferdig, kom en av disiplene til ham og sa: "Herre, lær oss å
be, slik som døperen Johannes lærte disiplene sine å be."
2 Da sa Jesus: "Slik kan dere formulere bønnen:
Far i himmelen!
La ditt navn holdes hellig.
La ditt rike komme.
La din vilje skje på jorden
Som i himmelen.
3 Gi oss hver dag
vårt daglige bråd.
4 Tilgi oss våre synder,
for også vi tilgir hver den
som har syndet mot oss.
Og led oss ikke inn i fristelse."
5-6 Så fortsatte Jesus med å undervise om bønn ved å
fortelle forskjellige bilder. Han sa: "Tenk deg at du går til
en venn midt på natten og banker på hos ham og sier: 'Kan
du låne meg tre brød. En av vennene mine har nettopp
kommet på besøk, og jeg har ikke noe å by ham.' 7 Kanskje
vennen da svarer inne fra huset: 'Ikke forstyrr meg! Døren
er allerede låst, og vi har gått og lagt oss. Barna kan våkne
om jeg står opp. Jeg kan ikke hjelpe deg denne gangen.'
8 Men om du likevel fortsetter å banke, så forsikrer jeg deg
at han kommer til å stå opp og gi deg alt du trenger. Kanskje
gjør han det ikke fordi du er vennen hans, men heller fordi
han skal slippe å skjemme seg ut*. 9 Det er det samme med
bønnen: Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank
på, og døren skal bli åpnet. 10 For alle som ber, de får, og
alle som leter, de finner. Og for hver den som banker på,
skal døren bli åpnet.
11-12 Du som er far, du gir vil ikke barnet ditt en orm
når det ber om en fisk, eller en skorpion når det ber om
et egg? Naturligvis ikke! 13 Dersom nå dere som er onde og
hardhjertet, har forstand til å gi gode gaver til barna deres,
skulle da ikke deres Far i himmelen gi sin Hellige Ånd til
dem som ber ham om det?"

Jesus blir beskyldt for å være i kompaniskap med djevelen

14 En annen gang satte Jesus fri en mann fra en ond Ånd
som hadde gjort ham stum. Da den onde ånden for ut,

* **11:8** Gresken kan bety: "for å unngå skam" eller "på grunn av, din langvarige utholdenhet".

begynte mannen å snakke. Folk ble helt forundret. 15 Noen
sa: "Han driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan†, som
er de onde åndene sin øverste leder!" 16 Andre forlangte
at han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på at hans
virksomhet ble drevet i Guds kraft.

17 Jesus forsto hva de var ute etter, og sa derfor: "Dere
vet jo at et rike der innbyggerne kommer i innbyrdes strid
med hverandre snart vil gå under og bli lagt øde. 18 Om
det nå skulle være slik som dere sier, at Satan gir meg kraft
til å drive ut de onde åndene, da kjemper han jo mot seg
selv. Hvordan skal han da kunne fortsette å styre riktet sitt?
19 Dersom jeg driver ut de onde åndene ved hjelp av Satan,
hvilken kraft er det da deres egne tilhengere bruker når de
driver ut åndene? Kanskje de heller skal svare på disse
anklagene? 20 Dersom det er med Guds kraft jeg driver ut
de onde åndene, da har jo Gud begynt å regjere blant dere.‡
21 På denne måten er det: Satan er som en sterk mann som
vokter huset sitt med våpen. Da kan ingen stjele noe fra
ham. 22 Det er først når en som er sterkere dukker opp
og beseirer ham som vokter huset og tar våpene fra ham,
at noen kan røve eiendelene hans. 23 Den som ikke er med
meg, er imot meg, og den som ikke hjelper meg i mitt arbeid,
han motarbeider meg."

24 Så forklarte Jesus: "Når en ond Ånd blir drevet ut av et
menneske, da flakker den urolig omkring i ørkenen og leter
etter et nytt offer. Finner den ingen, sier den: 'Jeg vender
heller tilbake til det mennesket jeg kom fra.' 25 Og når den
gjør det, finner ånden et hjerte som er rent og velstelt. 26 Da
leter den opp sju ånder til som er enda verre enn den selv.
Sammen tar de kontrollen over mennesket, og det får det
langt verre enn det hadde før."

27 Mens han talte, ropte en kvinne i folkemassen: "Lykke-
lig er den kvinnen som har født og ammet deg."

28 Han svarte: "Si i stedet: Lykkelige er de som får høre
Guds budskap og som tar være på det."

Jesus advarer de troløse

29 Fra alle kanter presset nå folket seg på, og Jesus talte
til dem og sa: "Denne slekten er en ond slekt som ikke vil
tro. De krever tegn. Det eneste tegnet som de skal få, er

† **11:15** I den gresk grunnteksten: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. Også i v.18 og 19. ‡ **11:20** På gresk: da har jo Guds rike kommet til dere.

det som skjedde med Jona.§ 30 Det Jona fikk være med på,
beviste for innbyggerne i Ninive at Gud hadde sendt ham.
På samme måten skal det som jeg, Menneskesønnen*, må
gå gjennom, bevise for denne slekten at Gud har sendt meg.
31 Dronningen† fra landet i sør skal på dommens dag stige
fram som vitne mot denne slekten og dømme den, for hun
kom fra et fjernt land for å lytte til visdommen Salomo
hadde. Men her finnes en som er større enn Salomo, og
dere nekter å tro på ham. 32 Også innbyggerne i Ninive skal
på dommens dag stå opp fra de døde sammen med dere og
dømme dere, for de ga opp sitt onde liv og vendte seg til
Gud da de hørte Jona preke Guds budskap. Men her finnes
en som er større enn Jona, og dere nekter å tro på ham.

Slipp inn lyset

33 Når dere tenner en lampe, skjuler dere den ikke i et
hjørne av rommet eller dekker over den. Dere setter den
slik at alle som kommer inn, kan se lyset. 34 Ditt øye er
kroppens lampe. Dersom øye ditt er friskt, slipper det inn
lyset. Men dersom øye ditt er ødelagt, stenger det lyset ute,
slik at det blir mørkt i ditt indre. 35 Se derfor til at det lyset
som du tror du har, i virkeligheten ikke er mørke. 36 Dersom
alt i deg er lys og ingen del ligger i mørke, da vil ditt indre
bade i lys som når en lampe lar stråleglansen flomme."‡

Jesus anklager de religiøse lederne

37-38 Mens Jesus holdt på å tale til folket, passet en av
fariseerne§ på å be ham hjem til måltid, og Jesus fulgte
med. Da han kom inn, slo han seg ned ved bordet uten
først å vaske seg slik den jødiske skikken krever. Dette
forskrekket fariseeren.
39 Da vendte Herren Jesus seg til ham og sa: "På utsiden
er dere fariseere like blankpusset som beger og fat som dere
vasker så nøye før dere drikker og spiser av dem. Men
innvendig er dere fulle av griskhet og ondskap. 40 Forstår
dere ikke at Gud har skapt både utsiden og innsiden? 41 Nei,

---

§ **11:29** Jona lå i fisken i tre døgn. Like lenge skulle Jesus ligge i graven. Se Matteus sin fortelling om Jesus 12:39-40. Se også Jonas bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:30** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **11:31** Dronningen av Saba, nåværende Jemen. Se Første Kongebok 10:1. ‡ **11:36** Dette er et bilde som Jesus bruker for å vise at hans tilhørere må slippe inn lyset, det vil si sannheten om det han nettopp talte om, i dette tilfellet gjaldt det at han var sendt av Gud. § **11:37-38** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

ta det som er i begrene deres og på fatene og gi det til de fattige, så vil også det indre hos dere bli rent for Gud.

42 Ulykken vil ramme dere fariseere! Dere gir Gud en tiendedel* av den minste lille krydderplante, som mynte og karve og av alle grønsaker, men bryr dere ikke om å elske Gud og være rettferdige mot andre. Visst skal dere gi Gud en tiendedel av alt, men glem ikke det som er det aller viktigste.

43 Ulykken vil ramme dere fariseere, som elsker å sitte på de fremste plassene under gudstjenestene og bli hilst med respekt på torget! 44 Ulykken vil ramme dere, for dere er som gjengrodde graver som folk tramper på uten å legge merke til noe.† Uten å vite om det kommer mennesker i kontakt med ondskapen deres."

45 "Mester", sa en mann i forsamlingen, en av de skriftlærde‡, "når du taler på denne måten, krenker du også oss."

46 "Ja, ulykken vil ramme dere skriftlærde også", sa Jesus, "for dere stiller umulige krav til folket, men gjør ikke noe for å hjelpe dem til å oppfylle det dere krever. 47 Ulykken vil ramme dere som reiser gravmonumenter over de profetene som bar fram Guds budskap,§ og som forfedrene deres myrdet! 48 Dere identifiserer dere med forfedrene og synes de gjorde rett, og dere ville selv ha gjort det samme. De drepte profetene, og dere bygger gravmonumenter over dem.

49 Derfor har Gud i sin visdom sagt: 'Jeg skal sende profeter som bærer fram budskapet mitt, og andre som er disiplene mine. Noen vil de drepe, og andre vil de forfølge.' 50 Derfor skal også denne slekten stå til rette for drapene på alle de profetene som er drept siden verdens skapelse, 51 helt fra Abel til Sakarja, han som ble myrdet mellom alteret og templet.* Ja, jeg sier dere at denne slekten som ikke vil tro, skal bli stilt til rette for alt sammen.

---

* **11:42** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling til Gud, se Tredje Mosebok 27:30 og Femte Mosebok 14:22-29. Fariseerne fulgte denne loven, men var så overdrevet lovlydige at de for øvrig la til en masse som loven ikke forlangte. Det Jesus kritiserte dem for, var ikke deres overdrevet vilje til være lydig mot loven, men mer det faktum at de slett ikke forsto lovens egentlige hensikt. † **11:44** En jøde som kom i kontakt med en død, ble uverdig for Gud og måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Fjerde Mosebok 19:16-19. ‡ **11:45** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **11:47** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:51** Se Første Mosebok 4:8 og Andre Krønikebok 24:20-21.

52 Ulykken vil ramme dere skriftlærde, som på grunn
av undervisningen dere driver, stenger folket ute fra
sannheten om Gud. Dere har ikke selv forstått den
sannheten som kan frelse dere, og dere hindrer andre i å
lære den å kjenne."

53 Fariseerne og de skriftlærde ble rasende, og da han
gikk derfra, begynte de å overøse ham med spissfindige
spørsmål. 54 Hensikten var å få han til å si noe som de
kunne arrestere ham for.

12

Jesus advarer mot falsk lydighet mot Gud

1 I mens hadde folk samlet seg i tusentall, slik at de
holdt på å trampe hverandre ned. Jesus vendte seg først
til disiplene og advarte dem: "Ta dere i vare for læren til
fariseerne*, den som sprer om seg som gjæren i en deig. De
er falske mennesker som bare later som om de er lydige mot
Gud. 2 En dag skal sannheten komme fram. Da skal det som
er skjult, bli kjent for alle. 3 Det som er blitt planlagt i det
skjulte, skal komme fram i lyse dagen. Det som er hvisket i
ørene til noen, skal bli ropt ut fra taket på husene!

4 Til dere som er vennene mine, sier jeg: Vær ikke redd
for dem som vil drepe dere, men som etterpå ikke kan gjøre
mer skade. 5 Jeg forsikrer dere at det finnes bare en som har
en slik makt at vi alle bør frykte ham, og det er Gud. Han
har makt både til å drepe og etterpå kan han kaste i helvete.

6 Men ikke en eneste spurv, hvor lite den enn er verdt, er
glemt av Gud. 7 På hver av dere er til og med hårstråene
tellet. Dere skal altså ikke bekymre dere! Dere er mer verdt
for Gud enn alle spurvene i hele verden.

8 Jeg forsikrer dere, om noen åpent bekjenner at han
tilhører meg, Menneskesønnen†, da skal jeg for Guds
engler bekjenne at han tilhører meg. 9 Men den som
åpent fornekter meg, han vil selv bli fornektet for Guds
engler. 10 Det er slik at mennesker som sier noe imot meg,
Menneskesønnen, kan få tilgivelse, men den som spotter‡
Guds Hellige Ånd, kommer aldri til å bli tilgitt.

---

* **12:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **12:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **12:10** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe hellig.

11 Når de trekker dere for domstolene i synagogene§, og
dere blir forhørt av makthavere og dommerne, da skal dere
ikke være bekymret for hvordan dere skal forsvare dere
eller for hva dere skal si. 12 Guds Hellige Ånd vil i samme
øyeblikk la dere få vite nøyaktig hva dere skal si."

Bildet om den rike bonden

13 Da ropte noen i folkemassen: "Mester, si til min bror at
han skal dele arven fra vår far med meg."
14 Men Jesus svarte: "Min venn, hvem har satt meg til
dommer, slik at jeg skal avgjøre tvister mellom dere?"
15 Så sa han til alle: "Ta dere i være for pengebegjæret!
Om et menneske har aldri så mye penger, vil det aldri kunne
kjøpe seg det evige livet."
16 For å understreke hva han mente, fortalte han et
bilde. Han sa: "En rik bonde hadde fått en kjempeavling.
17 Lagrene var så overfylte at det ikke gikk å få inn mer, og
han gikk derfor og spekulerte på hva han skulle gjøre. 18 Til
slutt sa han: 'Nå vet jeg det, jeg river ned de gamle lagrene
og bygger nytt og større. Da får jeg plass både til avlingen
og alt det andre jeg eier. 19 Så kan jeg slå meg til ro og si til
meg selv: Du har samlet så mye at det rekker i mange år.
Nå kan du koble av! Spis, drikk og vær glad!'
20 Men Gud sa til mannen: 'Din dåre, allerede i natt skal
du dø! Hvem skal da få alt det du har spart deg opp?'
21 Slik går det for den som samler seg rikdom på jorden,
men er fattig i Guds øyne."

Om å bekymre seg

22 Jesus vendte seg igjen til disiplene og sa: "Derfor sier
jeg dere: Bekymre dere ikke for hvordan dere skal klare
livet, hvordan dere skal få mat å spise og klær å ha på dere.
23 Det finnes viktigere saker i livet enn mat og klær. 24 Se
på ravnene! De bekymrer seg ikke for hva de skal spise.
De verken sår, høster, eller skaffer seg forrådskammer og
lagerplass, men Gud gir dem likevel mat. Er ikke dere mye
mer verd for han enn det fuglene er? 25 Hva tjener det til
å bekymre seg? Kan det forlenge livet med en eneste time?
Naturligvis ikke! 26 Dersom dere nå ikke en gang kan klare
å gjøre så lite med antall levedager, hvorfor bekymrer dere
da for alt det andre?
27 Se på liljene hvordan de vokser. De arbeider ikke og
skaper ingen klær. Likevel forsikrer jeg dere at ikke en

§ **12:11** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking.

gang kong Salomo i all sin prakt var så vakkert kledd som
de. 28 Dersom nå Gud gir så vidunderlige klær til gresset,
som står i dag på marken og i morgen blir kastet på bålet,
skulle han ikke da ordne med klær til dere? Stoler dere
fortsatt så lite på Gud? 29 Ikke driv å gruble på hva dere
skal spise og drikke. Ikke vær bekymret for slikt. 30 Gjør
ikke som folk i verden som ikke kjenner Gud. De jager etter
alt dette og bekymrer seg hele tiden. Deres Far i himmelen
vet allerede hva dere trenger. 31 Han vil gi dere alt dette
med glede, dersom dere først og fremst ser til at han får
regjere blant dere.* 32 Vær altså ikke redde for framtiden,
dere som er min lille flokk av disipler. Deres Far i himmelen
har besluttet at dere skal få være hans eget folk.† 33 Selg
det dere eier og gi til de fattige. Dere samler dere da en
skatt i himmelen, i en lommebok som aldri blir slitt ut. Der
er skatten sikkert oppbevart. Ingen kan stjele den og den
beholder alltid sin verdi. 34 Dersom skatten deres finnes i
himmelen, vil også hjertet og tankene deres være der.

Vær beredt

35 Vær alltid beredt og klar til å tjene. 36 Vær som tjenere
som venter på at herren deres skal komme hjem fra en
bryllupsfest. De holder seg våkne og beredt slik at de raskt
kan åpne døren for sin herre når han banker på. 37 En
ekstra belønning venter dem som er beredt når herren
kommer. Ja, jeg forsikrer dere at han vil selv gjøre seg klar
til å tjene, og han vil la dem som er beredt, få slå seg ned ved
bordet for å spise mens han selv serverer dem. 38 Kanskje
kommer han ikke før ved midnatt eller til og med like før
morgendemringen. Men en ekstra belønning venter dem
som er beredt.

39 La meg ta et annet eksempel: Dersom huseieren visste
når tyven tenkte å forsøke seg på innbrudd, da ville han
selvfølgelig hindre ham i å bryte seg inn. 40 Vær også dere
beredt, for jeg, Menneskesønnen‡, kommer tilbake når dere
minst av alt venter det."

41 Peter spurte: "Herre, snakker du nå bare til oss, eller
gjelder dette også for alle?"

42 Jesus svarte med et bilde og sa: "Jeg snakker til hver og
en som er lik en klok og pålitelig tjener, og som av herren
sin har fått i oppgave å passe på at de andre tjenerne får
mat slik de skal ha. 43 Lykkelig er den tjeneren om herren
kommer hjem og får se at han gjør det han skal. 44 Jeg

---

* **12:31** På gresk: søker hans rike. † **12:32** På gresk: å gi dere riket. ‡ **12:40** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

lover dere at en slik trofast tjener vil få ansvaret for alt
herren eier. 45 Men om tjeneren sier til seg selv: 'Min herre
kommer sikkert ikke på en stund ennå', og så begynner å
mishandle de andre tjenerne, og selv lever han livets glade
dager og drikker seg full. 46 En dag da han slett ikke venter
det, kommer herren hans helt plutselig. Da vil herren hans
henrette ham, og la ham dele straff med dem som nekter å
være lydige mot Gud.§
47 Den tjeneren som kjenner sin herres vilje og likevel ikke
følger den eller bryr seg om det herren har gitt befaling
om, han skal få strengere straff. 48 Men den som ikke er
klar over at han handler galt, han vil få en mildere straff.
Jo større oppgave en tjener har fått, desto mer kommer det
til å bli krevd av ham, etter som ansvaret hans er større.

Strid, ikke fred

49 Jeg har kommet for å tenne en ild på jorden, og jeg
ønsker at min oppgave var sluttført. 50 Men mye lidelse
venter meg, og jeg er sterkt plaget før alt er over.
51 Tror dere at jeg har kommet for å skape fred på
jorden? Nei, heller snarere strid og splittelse! 52 Dersom
fem personer bor i et hjem, vil de i fortsettelsen komme til
å leve i strid. Tre kommer til å ta parti for meg og to imot
meg, eller kanskje tvert om. 53 Far og sønn, mor og datter,
svigermor og svigerdatter vil alle være imot hverandre."

Å tyde tiden vi lever i

54 Så vendte Jesus seg mot folket og sa: "Når dere ser
skyene tørne seg opp i vest, sier dere: 'Nå blir det regn.' Og
slik blir det.
55 Når det blåser vind fra sør, sier dere: 'I dag blir
det fryktelig varmt!' Og slik blir det. 56 Dere er falske
mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud!
Dere har så lett for å tyde de tegnene dere ser på himmelen
og i naturen, men de tingene som utspiller seg rett for
øynene på dere, kan dere ikke forstå.

Gjør opp med Gud før det er for seint

57 Hvorfor avgjør dere ikke selv hva som er rett? 58 Om
noen anklager deg for ikke å ha betalt tilbake en gjeld, og du
er på veien med din motpart til domstolen, da forsøk å bli
enig med ham før dere er nådd fram. Ellers vil han kanskje
dra deg for dommeren, som etterpå lar sin betjent ta hånd
om deg og sette deg i fengsel. 59 Jeg forsikrer deg at du må
bli der til du har betalt alt det du er skyldig."

§ **12:46** Jesus taler om helvete.

13

Vend om til Gud

1 Samtidig kom noen og fortalte til Jesus at landshøvdingen Pilatus hadde drept flere jøder fra Galilea mens de ofret i templet i Jerusalem.

2 Jesus spurte: "Tror dere at disse var større syndere enn andre folk i Galilea? Var det derfor de måtte lide? 3 Nei! Men jeg forsikrer dere at dersom dere ikke slutter å synde og vender om til Gud, vil også dere miste livet*.

4 Og hvordan var det med de 18 ofrene som døde da tårnet i Siloa raste ned over dem? Var de større syndere enn alle andre i Jerusalem? 5 Nei! Men jeg forsikrer dere at dersom dere ikke slutter å synde og vender om til Gud, vil også dere miste livet."

6 Så fortalte Jesus et bilde for å illustrere det han hadde sagt: "En mann plantet et fikentre i hagen sin. Med jevne mellomrom kom han for å se om det var noe frukt på treet, men han ble alltid like skuffet. 7 Til sist ba han gartneren sin om å hugge det ned. 'Jeg har ventet i tre år, og det har ennå ikke blitt en eneste fiken på det!' sa han. 'Det er bedre at jeg planter andre trær i stedet.' 8 Men gartneren ba: 'Herre, gi det en sjanse til. La det stå dette året også, så skal jeg stelle det og gi det skikkelig med gjødsel. 9 Kanske blir det fiken på det neste år. Om ikke, så hugger jeg det ned.' "

Jesus helbreder en kvinne på hviledagen

10 En hviledag† da Jesus underviste i synagogen‡, 11 var det en kvinne der som var handikappet på grunn av en ond Ånd. Hun hadde gått med krum rygg i 18 år og kunne ikke rette seg opp.

12 Da Jesus fikk se henne, kalte han på henne og sa: "Kvinne, du er fri fra din sykdom!" 13 Så la han hendene på henne, og straks rettet hun opp ryggen og begynte å hylle Gud.

14 Men lederen for synagogen ble sint over at Jesus helbredet henne på hviledagen. "Det finnes seks dager i uken da alle kan arbeide", sa han til folket. "Dere kan komme og bli helbredet på hverdagene, men ikke på hviledagen!"

15 Da svarte Jesus: "Nå er dere falske og bare later som om dere er lydige mot Gud! Finnes det en eneste av dere som

---

* **13:3** Jesus taler om det evige livet. † **13:10** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **13:10** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester.

ikke arbeider på hviledagen? Dere løser jo oksene og eslene
deres fra krybben og leier dem ut så de får vann? 16 Men
her har vi en jødisk kvinne som Satan har holdt bundet i
18 år, og så vil dere hindre henne fra å bli løst fra sin pine
bare fordi det er hviledag!"
17 Det fikk fiendene hans til å gå skamfull bort, men folket
gledet seg over de store miraklene som han gjorde.

Bildene om sennepsfrøet og gjæren

18 Jesus sa: "Hvordan er det når Gud regjerer§? Hvordan
skal jeg beskrive det? 19 Jo, det er som når en mann sår et
lite sennepsfrø i hagen sin. Det vokser og blir til et tre, og
fuglene bygger reir mellom grenene. 20-21 Der Gud regjerer,
blir det også som når en kvinne blander gjær i deigen sin
når hun baker. Hun tar bare litt gjær og blander det inn i en
stor mengde mel og elter det sammen. Så påvirker gjæren
hele den store deigen."

Den trange porten

22 På vei mot Jerusalem gikk Jesus innom flere bygder og
byer og underviste. 23 Noen spurte ham: "Herre, er det bare
noen få som blir frelst?"
Jesus sa til folket: 24 "Den som vil bli frelst, må gå inn
gjennom den trange porten. Gjør alt dere kan for å komme
inn gjennom den. Sannheten er at mange skal forsøke, men
ikke lykkes. 25 Når husets herre har reist seg og låst porten,
er det for seint. Dersom dere da står utenfor og banker og
roper: 'Herre, åpne for oss!' da skal han svare: 'Jeg kjenner
dere ikke.'
26 Kanske sier dere da: 'Men vi har jo spist og drukket
sammen med deg. Og du gikk rundt på våre gater og
underviste!'
27 Men han skal svare: 'Har jeg ikke allerede sagt at jeg
ikke kjenner dere eller vet hvor dere kommer fra! Forsvinn
herfra, dere som er onde mennesker!'
28 Ja, dere skal gråte av angst og fortvilelse når dere blir
stengt ute fra Guds nye verden*, og ser Abraham, Isak og
Jakob innenfor sammen med alle profetene som bar fram
Guds budskap†. 29 Folkene fra alle jordens land skal komme
og være med på festen i Guds nye verden‡. 30 Da skal de
som i dag har lav status, være blant de fremste, mens andre
som i dag blir regnet å være betydningsfulle, må holde seg
i bakgrunnen."

---

§ **13:18** På gresk: Hva er Guds rike likt? * **13:28** På gresk: Guds rike.
† **13:28** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:29** På gresk: Guds rike.

Jesus sørger over Jerusalem

31 Nå kom noen fariseere§ til ham og sa: "Røm straks bort
herfra, for Herodes har planer om å drepe deg!"
32 Jesus svarte: "Hils til den reven og si at jeg driver ut
onde ånder og helbreder syke i dag og i morgen, og at jeg
på den tredje dagen når målet mitt. 33 Ja, i dag, i morgen og
i overmorgen skal jeg fortsette min reise, for en profet som
bærer fram Guds budskap, kan ikke bli drept noe annet sted
enn i Jerusalem.
34 Åh, dere innbyggere i Jerusalem, som dreper profetene
og steiner andre som Gud sender til dere med budskapet
sitt.* Hvor ofte har jeg ikke ønsket å samle dere på
samme måte som når en høne samler kyllingene sine under
vingene, men dere lot meg ikke gjøre det. 35 Nå får dere
selv ta hånd om templet deres. Ja, jeg sier at dere vil ikke
få se meg igjen før dere sier: 'Vi ærer deg som er sendt av
Herren.†' "

14

Jesus helbreder en mann på hviledagen

1 En hviledag* var Jesus bedt hjem på mat til en fariseer†
som var medlem i Det jødiske rådet‡. De fulgte nøye
med ham. 2 Det var nemlig en mann der som led av
alvorlig hevelse i kroppen. Plutselig stilte mannen seg
foran Jesus. 3 Jesus vendte seg da til fariseerne og de
skriftlærde§ og spurte: "Tillater Moseloven* å helbrede
noen på hviledagen?"
4 Men de nektet å svare. Da rørte Jesus ved den syke
mannen og helbredet ham og lot ham gå.

---

§ **13:31** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **13:34** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:35** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." Se Salmenes bok 118:26. * **14:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **14:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **14:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **14:3** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
* **14:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

5 Så sa han: "Hva gjør dere selv på hviledagen? Dersom
noen av dere har et barn eller kanskje en okse som ramler
i en brønn, drar dere ikke da straks opp den som falt i
brønnen? Ja, selv om det skulle være på en hviledag!"
6 Dette kunne de ikke svare noe på.

Strev ikke etter de fremste plassene

7 Da Jesus så at gjestene forsøkte å sikre seg plassene
nærmest vertskapet mens de tok plass ved bordet, ga han
dette rådet: 8 "Dersom du blir invitert til bryllup, bør du
ikke streve etter å få de fremste plassene. Det kan jo komme
noen som er mer ansett enn du, 9 og da vil verten si: 'Kan du
være så snill og overlate plassen din til denne gjesten.' Da
må du sjenert lete opp en plass lengst nede ved festbordet.
10 Gjør i stedet slik som dette. Velg en plass lengst nede.
Når da verten kommer og ser deg, vil han kanskje si: 'Min
venn, det finnes en bedre plass her framme til deg!' Da
kommer du til å bli æret i alle gjestenes påsyn. 11 For den
som opphøyer seg selv, vil bli ydmyket. Den som derimot
ydmyker seg selv, vil bli opphøyd." 12 Så vendte Jesus seg til
fariseeren som hadde invitert ham, og sa: "Når du innbyr
til fest, skal du ikke bare be vennene dine eller søsken
eller slektninger eller rike naboer, for da blir din eneste
belønning at de inviterer deg tilbake. 13 Nei, invitere i
stedet dem som er fattige og handikappet, lamme og blinde.
14 Etter som de ikke kan invitere deg tilbake, vil Gud lønne
deg for det du gjorde, den dagen han vekker opp de døde
og belønner dem som fulgte hans vilje."

Fortellingen om den store festen

15 En mann som satt ved bordet og hørte dette, sa:
"Lykkelig er den som får komme til festen i Guds nye
verden†."
16 Jesus svarte med en fortelling. Han sa: "En mann
ordnet en stor fest og innbød mange gjester. 17 Da tiden
for festen var inne, sendte han av sted tjenerne sine til
dem som var innbudt, for å si: 'Alt er klart, velkommen til
festen.' 18 Men alle kom med unnskyldninger. En sa: 'Jeg
har nettopp kjøpt en gård og må gå for å inspisere den. Tilgi
at jeg ikke kan komme!' 19 En annen sa: 'Det går dessverre
ikke. Jeg har nettopp kjøpt fem par okser og vil gjerne se
hva de duger til.' 20 En tredje ba om unnskyldning og sa:
'Jeg har nettopp giftet meg. Du forstår sikkert at jeg ikke
kan komme.'

† **14:15** På gresk: i Guds rike.

21 Da tjenerne etter en stund kom tilbake og fortalte det
de hadde sagt, ble herren hans sint og ga befaling om at
han straks skulle gå ut på alle gatene og smugene i hele
byen og hente dem som var fattige og handikappet, blinde
og lamme. 22 Tjenerne kom tilbake og sa: 'Herre, vi har
gjort som du ga befaling om, men fortsatt finnes det plasser
igjen.'
23 Da sa mannen til tjenerne sine: 'Gå ut over alt på veiene
og stiene der dere oppfordrer alle til å komme, slik at huset
mitt kan bli fullt. 24 Jeg sier er at ingen av dem som jeg
første gangen innbød, skal få være med på festen.' "

Prisen for å være disippel av Jesus

25 Jesus var omgitt av et stort antall mennesker, og han
vendte seg mot dem og sa: 26 "Den som kommer til meg,
må elske meg mer enn noen andre, mer enn foreldre, kone
eller mann, barn og søsken, ja, til og med mer enn selve
livet, ellers kan han ikke være disippelen min.‡ 27 Den som
ikke følger mitt eksempel og er beredt til å dø, kan ikke
være disippelen min.
28 Dere må kalkulere hva det koster. La meg forklare dette
med et bilde: Om noen av dere vil bygge et tårn, vil han ikke
da først sette seg ned og regne ut om han har nok penger til
å fullføre bygget? 29 Jo, selvfølgelig, ellers vil han kanskje
ikke komme lenger enn til grunnmuren, og da blir han ledd
ut av alle. 30 'Se på denne mannen', vil folk si med et hånflir:
'Han begynte å bygge, men pengene tok slutt før han var
ferdig!'
31 Tenk også på dette bilde: En konge planla å dra ut i
krig mot en annen konge. Setter han seg ikke først ned og
overveier om hæren hans på 10 000 mann er sterk nok til
å beseire den fienden som kommer imot ham med 20 000
mann? 32 Viser det seg å være umulig, sender han i stedet
ut forhandlere for å be om fred, mens fiendens hær fortsatt
er langt unna.
33 Ingen kan altså bli disiplene mine, dersom de ikke er
beredt til å gi opp alt de eier, for min skyld. 34 Den som
er beredt til å følge meg, samme hva det enn vil koste,
han blir som saltet som bevarer verden fra forråtnelse.
Men til hvilken nytte er salt dersom det mister sin kraft?§
Kan da noen få det til å bli salt igjen? 35 Nei, det duger
ikke verken til forbedring av jorden eller til å bli kastet på

‡ **14:26** Redsel for, eller hensyn til, familien må ikke hindre oss i å følge Jesus.

§ **14:34** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse.

gjødselhaugen. Det må fjernes helt. Lytt nøye og forsøk å forstå!"

15

Bildet om sauen som gikk seg vill

1 Tollere* og andre syndere som var beryktet, kom ofte for
å høre på når Jesus talte. 2 Dette irriterte fariseerne† og de
skriftlærde‡ som kritiserte Jesus for at han hadde omgang
med så tvilsomme mennesker. Ja, han til og med spiste
sammen med dem. 3 Da forklarte Jesus sine motiver ved
å fortelle et bilde. Han sa: 4 "Om noen av dere har 100
sauer og plutselig oppdager at han mangler en av dem, vil
han ikke da forlate de 99 andre i ødemarken og lete etter
den som er forsvunnet til han finner den? 5 Jo, og når han
finner den, blir han glad og bærer sauen hjem på skuldrene
sine. 6 Etterpå samler han vennene og naboene sine for at
de også kan glede seg over at han har funnet igjen sauen
han hadde mistet.
7 Jeg forsikrer dere at på samme måten kommer de til å
glede seg mer i himmelen over en eneste synder som vender
om til Gud, enn over 99 som allerede følger Guds vilje og
ikke trenger å vende tilbake til Gud."

Bildet om mynten som var mistet

8 Jesus brukte også et annet eksempel: "Om en kvinne
har ti verdifulle sølvmynter og mister en av dem, vil hun
ikke da tenne en lampe og feie gulvene i hele huset og lete i
hver krik og krok til hun finner den? 9 Etterpå samler hun
sine venner og naboer for at de skal glede seg med henne?
10 På samme måten gleder Guds engler seg over hver eneste
synder som vender om til Gud."

Fortellingen om sønnen som forlot faren og hjemmet

11 Jesus fortalte videre et tredje bilde. Han sa: "En mann
hadde to sønner. 12 Den yngste sa til faren: 'Jeg vil ha min
del av arven nå i stedet for å vente til du dør.' Faren gikk
med på å dele sin eiendom mellom sønnene.
13 Noen dager seinere hadde den yngste sønnen solgt alt
han eide, og så ga han seg på vei til et fremmed land. Der
levde han et vilt og umoralsk liv og gjorde snart slutt på alle
pengene sine. 14 En alvorlig sultekatastrofe rammet landet,

---

* **15:1** Tollerne var jøder som arbeide med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. † **15:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. ‡ **15:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

og han begynte å lide nød. 15 I sin fortvilelse ba han en
bonde om å få jobb, og mannen sendte ham ut for å holde
vakt over grisene sine. 16 Til slutt var han så sulten at han
bare lengtet etter å få spise av maten til grisene, men ingen
ga ham noe.

17 Endelig innså han hvor dum han hadde vært og sa til
seg selv: 'Hjemme hos far har de ansatte mat i overflod, og
her holder jeg på å sulte i hjel! 18 Jeg går hjem til far og
sier: Far, jeg har syndet både mot Gud og deg. 19 Jeg er ikke
verd å bli kalt din sønn lenger, men la meg i det minste få
arbeide som en av dine tjenere.' 20 Og så gikk han veien
hjem til sin far.

Mens sønnen ennå var langt borte, så faren ham og ble
fylt av kjærlighet og medfølelse. Han sprang imot sønnen
sin og kastet seg om halsen på han og kysset ham.

21 Sønnen utbrøt: 'Far, jeg har syndet både mot Gud og
deg. Jeg er ikke lenger verd til å bli kalt din sønn.'

22 Men faren sa til tjenerne: 'Skynd dere! Ta fram mine
fineste klær og ha dem på ham. Sett en ring på fingeren
hans og sko på føttene! 23 Hent gjøkalven og slakt den, for
nå skal vi spise og ha en kjempefest. 24 Sønnen min var død,
men er blitt levende igjen. Han var tapt, men er kommet
tilbake til meg igjen.' Så begynte festen og gleden.

25 Imens hadde den eldre sønnen vært ute på åkeren.
Da han nå nærmet seg huset, hørte han på lang avstand
lyden av musikk og dans. 26 Forskrekket spurte han en av
tjenerne hva det var de feiret. 27 Tjeneren svarte: 'Broren
din har kommet tilbake, og faren din har slaktet gjøkalven
og ordnet med en fest for å feire at han har kommet hjem i
god behold.'

28 Da ble den eldre sønnen rasende og ville ikke gå inn i
huset. Faren gikk ut og forsøkte å overtale ham til å komme
inn, 29 men han svarte: 'I alle disse årene har jeg arbeidet
hardt og aldri noen gang har jeg nektet å gjøre det du har
bedt meg om. Likevel har du ikke gitt meg et eneste kje for
at jeg kunne ha fest sammen med vennene mine. 30 Men nå
kommer denne døgenikten hjem, han som har gjort slutt
på pengene dine sammen med prostituerte, og da feirer du
det med å slakte gjøkalven!'

31 'Ro deg ned, sønnen min,' sa faren til ham. 'Du og jeg er
alltid sammen, og alt jeg eier er ditt. 32 Men nå må vi være
glade og feire det som har skjedd, for broren din var død,
men er blitt levende igjen. Han var tapt, men er kommet
tilbake til meg igjen.' "

16

Fortellingen om den uærlige forvalteren

1 Jesus fortalte også et annet bilde, men denne gangen
bare for disiplene. Han sa: "En rik mann hadde en forvalter
som drev forretningene hans, men ryktet begynte å gå om
at mannen satte pengene hans over styr.
2 Arbeidsgiveren kalte derfor mannen til seg og sa: 'Hva
er det jeg hører om deg! Legg fram regnskapet, for jeg
tenker å gi deg oppsigelse i jobben.'
3 Forvalteren tenkte da med seg selv: 'Hva skal jeg nå
gjøre dersom jeg må slutte som forvalter? Grave grøfter
orker jeg ikke og å tigge skammer jeg meg over. 4 Men jeg
har en idé som kan gi meg mange venner den dagen jeg må
forlate jobben min.'
5-6 Som tenkt som gjort! Han ba om et møte med dem
som skyldte arbeidsgiveren penger, og begynte å forhandle
med en etter en. Den første spurte han: 'Hvor mye er du
skyldig?'
'100 fat olivenolje', svarte mannen.
Da sa forvalteren: 'Her er gjeldsbrevet du har skrev
under på. Riv det i biter og skriv ut et nytt på 50 fat i stedet.'
7 Så spurte han neste mann: 'Og hvor mye skylder du?'
'100 tønner hvete', svarte han.
'Her', sa forvalteren, 'ta gjeldsbrevet ditt og skriv 80
tønner i stedet!'
8 Den rike mannen var nødt til å innrømme at den
uærlige forvalteren hans hadde vært smart.* Og det er
faktisk slik at denne verdens mennesker er mer smarte mot
hverandre, enn de som tilhører Gud. 9 Ja, det rådet skal jeg
gi dere, at det å bruke pengene sine til å hjelpe andre kan
føre til at dere blir hilst velkommen til Guds evighet den
dagen pengene her har mistet sin verdi.
10 Bare den som er ærlig i de daglige forhold, vil være
ærlige når det gjelder større bestemmelser. Fusker noen i
det lille, vil de også fuske i stort.
11 Dersom dere er upålitelige i spørsmål om penger, hvem
vil da la dere ta hånd om de virkelige verdiene? 12 Dersom
dere ikke er til å stole på når det gjelder pengene til andre,
hvem vil da betro dere sine egne penger å forvalte?
13 Ingen kan tjene to herrer samtidig. Enten vil han hate
den første og elske den andre, eller elske den første og hate

* **16:8** Den rike mannen hadde sannsynligvis bakt inn rente i gjelden, og dette var ulovlig. Derfor kunne han ikke foreta seg noe da forvalteren tok bort rentebeløpet.

den andre. Dere må altså velge. Dere kan ikke tjene Gud samtidig som dere elsker pengene.†"

14 Da fariseerne‡ hørte dette, kritiserte de Jesus, for de var svært glade i penger. 15 Jesus sa: "Dere gjør alt for at folket skal tro at dere følger Guds vilje, men Gud vet hvor onde dere er. Og det som gjør inntrykk på folket, er gjerne slikt som Gud hater."

En ny tid, men Moseloven gjelder fortsatt

16 Jesus sa også: "Fram til den dagen da døperen Johannes begynte å tale til folket, var det ordene som er skrevet ned i Moseloven og profetene§ som var folkets veivisere. Etter denne tiden blir nå det glade budskapet spredd om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* Alle presser på for å få være med. 17 Men det betyr ikke at loven har sluttet å gjelde. Nei, så lenge himmelen og jorden består, vil hvert ord i loven være gyldig. 18 Fortsatt gjelder det at den mannen som skiller seg fra kona si og gifter seg på nytt med en annen, han er utro.† Og den som gifter seg med en kvinne som er skilt, gjør at hun er utro."

Den rike mannen og Lasarus

19 Jesus fortalte: "Det var en gang en rik mann som var flott kledd og hver dag levde i luksus og overflod. 20 På samme tiden lå en tigger som het Lasarus, ved porten hans full av sår. 21 Lasarus håpet å få noen matrester fra bordet til den rike mannen, og hundene kom og slikket sårene hans. 22 Til slutt døde tiggeren og ble ført av englene til Abraham, til det stedet der ingen lidelse finnes. Den rike mannen døde også og ble begravd. 23 Da han slo opp øynene sine, var han i helvete, der han ble uhyggelig plaget.

Langt borte fikk han se Abraham, og Lasarus som satt ved siden av ham. 24 'Far Abraham', ropte han. 'Ha medfølelse med meg! Send Lasarus hit for å dyppe fingeren i vann for å leske tungen min. Jeg blir så fryktelig plaget i disse flammene.'

25 Men Abraham sa til ham: 'Min sønn, husk på at du i din tid på jorden hadde alt du ønsket deg, mens Lasarus ikke

† **16:13** I den greske grunnteksten blir det "å elske pengene" kalt for "å tjene Mammon", som er en avgud. ‡ **16:14** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **16:16** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **16:16** På gresk: forkynnes evangeliet om Guds rike. † **16:18** Etter som mannen ikke hadde rett til å skille seg fra konen sin, var de i Guds øyne fortsatt gifte med hverandre.

hadde noe. Nå er han her for å bli trøstet, mens du blir
plaget. 26 Dessuten finnes det en stor avgrunn som skiller
mellom oss. Ingen kan komme herfra og ta seg over til dere.
Heller ikke kan noen komme over fra dere til oss.'
27 Da sa den rike mannen: 'Far Abraham, send ham i det
minste 28 til mine fem brødre for å advare dem mot dette
stedet med så mye pine, slik at de slipper å komme hit når
de dør.'
29 Abraham sa: 'De kan høre på det Gud har sagt i
Moseloven og ved profetene.'‡
30 Den rike mannen svarte: 'Nei, far Abraham, det bryr
de seg ikke om. Men om noen kommer til dem fra de døde,
da vender de om til Gud!'
31 Men Abraham sa: 'Dersom de ikke vil høre på det som
Gud har sagt i Moseloven og profetene, vil de heller ikke bli
overbevist selv om noen står opp fra de døde.' "

17

Om synd, tro og tilgivelse

1 En dag advarte Jesus disiplene og sa: "Det vil alltid finnes
noe som frister menneskene til å synde. Men ulykken vil
ramme den som frister andre. 2 Ja, det ville være bedre for
ham å bli kastet i havet med en tung kvernstein bundet til
halsen, enn at han skal leve videre og få mulighet til å føre
noen vill av disse som med et barns tillit tror på meg. 3 Jeg
advarer dere!
Dersom noen har handlet galt, skal du vise til rette den det
gjelder, og tilgi personen dersom han angrer seg. 4 Ja, selv
om noen handler galt mot deg sju* ganger samme dagen, og
så sju ganger angrer seg og ber om tilgivelse, skal du tilgi."
5 En dag sa disiplene til Herren Jesus: "Vi skulle gjerne
hatt større tro. Fortell oss hvordan vi kan få det."
6 "Mer tro?", svarte Herren. "Om troen deres bare
var så stor som et sennepsfrø, da ville dere kunne si til
morbærtreet der borte: 'Rykk deg av egen kraft opp med
røttene og kast deg i havet!' Og det ville være lydig mot det
dere sier."

Tjeneren som gjør plikten sin

7 Jesus sa også: "Tenk dere at dere har en tjener som
kommer hjem etter å ha pløyd på åkeren eller passet
sauene. Da sier dere ikke til ham: 'Slå deg først ned ved

‡ **16:29** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.
* **17:4** Sju var det fullkomne tallet. Sju ganger om dagen var det samme som uendelig mange ganger.

bordet og spis.' 8 Nei, dere sier: 'Gjør i stand kveldsmaten
til meg og varte meg opp mens jeg spiser. Etterpå kan du
selv spise og drikke.' 9 Dere ville heller ikke takke tjeneren,
for han har jo bare gjort det han fikk beskjed om. 10 Det
samme gjelder dere. Når dere har gjort alt dere har fått
beskjed om, da skal dere si: 'Vi er vanlige, enkle tjenere, vi
har bare gjort plikten vår.' "

Jesus helbreder ti spedalske

11 På sin videre reise mot Jerusalem kom Jesus til grensen
mellom Galilea og Samaria. 12 Der gikk han inn i en by, og
plutselig kom ti spedalske imot han. De stanset et stykke
borte 13 og ropte: "Herre Jesus, ha medfølelse med oss!"
14 Da iakttok han dem og sa: "Gå til prestene og la de
undersøke dere!"† Og mens de var på vei dit, ble de friske!
15 En av dem kom tilbake til Jesus da han så at han var
blitt frisk, og han ropte høyt og hyllet Gud. 16 Så kastet han
seg ned for Jesus med ansiktet mot jorden og takket ham.
Denne mannen var fra Samaria‡.
17 Jesus spurte da: "Var det ikke ti i alt som ble friske?
Hvor er de andre ni? 18 Er det bare denne fremmede som
har kommet tilbake for å takke Gud?"
19 Han sa til mannen: "Reis deg opp og gå. Din tro har
hjulpet deg."

Guds nye verden

20 En dag spurte fariseerne§ Jesus om når Gud ville gi
dem en konge som kunne regjere. Jesus svarte: "Gud selv
regjerer allerede blant menneskene, men ikke på en slik
måte at noen kan se det med sine fysiske øyne.* 21 Ingen
kan si: 'Her er kongen vår', eller: 'Der er kongen vår'. Nei!
Gud regjerer i dere.†"
22 Litt etter forklarte han dette nærmere for disiplene og
sa: "Det skal komme en tid da dere lengter etter å få oppleve
en eneste dag sammen med meg, Menneskesønnen‡, i Guds
nye verden, men dere skal ikke få det.§ 23 Noen vil si til
dere: 'Han har kommet igjen. Der er han', eller: 'Her
er han'. Men ikke tro på det og ikke gå dit. 24 For når
jeg, Menneskesønnen, virkelig kommer igjen, blir det like

† **17:14** Se Tredje Mosebok 14. ‡ **17:16** Befolkningen i Samaria var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. § **17:20** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **17:20** På gresk: "da Guds rike skulle komme" og "Guds rike kommer ikke på en slik måte..." † **17:21** Eller: "midt iblant dere". ‡ **17:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **17:22** En annen tolkning: da dere lengter tilbake til de dagene jeg var hos dere.

tydelig som når lynet flerrer over himmelen og lyser opp hele horisonten. 25 Men før dette hender, må jeg lide mye og bli avvist av denne slekten som ikke vil tro.

26 Når jeg, Menneskesønnen, kommer igjen, vil verden være like sorgløs som på den tiden da Noah levde. 27 Da spiste, drakk og giftet de seg. Alt var akkurat som til vanlig, helt til den dagen da Noah gikk inn i arken, og den voldsomme oversvømmelsen kom og druknet alle sammen.

28 På samme måten var det på tiden da Lot levde.* Menneskene holdt på med sine daglige sysler. De spiste, drakk, kjøpte, solgte, plantet og bygget. 29 Alt var normalt helt til den morgenen da Lot dro fra Sodoma. Da regnet det ild og svovel fra himmelen og drepte alle sammen. 30 Akkurat på samme måten blir det når jeg, Menneskesønnen, kommer igjen.

31 Den dagen må den som er oppe på taket† og har sine eiendeler inne i huset, ikke gå innfor å pakke. Den som er ute på åkeren, må ikke ta omveien hjem. 32 Husk på det som skjedde med kona til Lot! 33 Den som klamrer seg fast til livet, vil miste det, men den som mister livet for Guds skyld, skal redde det.

34 Ja, den natten skal to personer sove i samme seng. Den ene bli tatt med, den andre bli latt tilbake. 35 To kvinner skal male mel på samme kvernen. Den ene blir tatt med, den andre bli latt tilbake.‡"

37 Da spurte disiplene: "Herre, når kommer dette til å skje?"

Jesus svarte: "Det skal være like tydelig som når gribbene kretser over den døde kroppen."

18

Bildet om enken og dommeren

1 En gang, da Jesus ville vise disiplene hvor viktig det alltid er å be og ikke gi opp, fortalte han dette bildet for dem:

2 "I en by var det en dommer, en ond mann som ikke viste respekt verken for Gud eller mennesker. 3 I samme byen var det også en enke som titt og ofte kom til ham og sa: 'Hjelp meg til å få det jeg skal ha av min motpart.' 4-5 I lang tid brydde ikke dommeren seg om henne, men til slutt begynte hun å gå ham på nervene. Da sa han til seg selv:

---

* **17:28** Se Første Mosebok 19:15-29. † **17:31** Hustakene i disse traktene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset. ‡ **17:35** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 36 To menn skal arbeide sammen på åkeren, den ene bli tatt med, den andre bli etterlatt.

'Visst nok bruker jeg ikke å vise respekt verken for Gud eller mennesker, men denne kvinnen gjør meg helt forstyrret. Det er best jeg ser til at hun får det hun har rett på. Jeg er trøtt på stadige maset hennes!' "

6 Så sa Herren Jesus: "Når til og med en så ond og urettferdig mann som denne dommerne kan gi seg, 7 tror dere ikke da at Gud mye mer vil gi retten til dem som tilhører ham, når de ber dag og natt? 8 Jo, jeg forsikrer dere at han ikke vil la dem vente. Men spørsmålet er: Kommer jeg, Menneskesønnen*, til å finne noen som tror, den dagen jeg kommer igjen?"

Bildet om fariseeren og tolleren

9 En annen gang vendte Jesus seg til noen som skrøt av at de alltid fulgte Guds vilje og som så ned på andre folk. Jesus fortalte et bilde for dem, og sa:

10 "To menn gikk til templet for å be. En av dem var fariseer†, den andre var toller‡. 11 Fariseeren sto for seg selv og ba: 'Takk Gud for at jeg ikke er en synder som alle andre, og spesielt ikke som tolleren der borte! Jeg bedrar ikke noen, jeg stjeler ikke fra andre, jeg er ikke utro i ekteskapet mitt, 12 jeg faster to ganger i uken, og jeg gir en tiendedel§ til Gud av alt jeg tjener.'

13 Men tolleren sto på lang avstand og våget ikke en gang å løfte blikket mot himmelen, men slo hendene for brystet i fortvilelse og ropte: 'Gud, tilgi meg, jeg er en synder!' 14 Jeg sier dere," fortsatte Jesus, "at det var han, og ikke fariseeren, som gikk hjem skyldfri innfor Gud! For den som opphøyer seg selv, skal bli ydmyket, men den som ydmyker seg selv, skal bli opphøyet."

Jesus ber for barna

15 Noen foreldre kom bort til Jesus med sine små barn for at han skulle røre ved dem og be for dem. Men disiplene fikk se det og jaget dem bort.

16 Da kalte Jesus til seg barna og sa til disiplene: "Ikke jag dem bort. La barna komme til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk, må bli som dem.* 17 Ja, jeg forsikrer dere at

---

* **18:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **18:10** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **18:10** Tollerne var jøder som arbeide med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **18:12** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling og sin buskap til templet. Se Tredje Mosebok 27:30-32 og Femte Mosebok 14:22. * **18:16** På gresk: Guds rike tilhører slike som dem.

den som ikke blir som et lite barn, kommer slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk."

Jesus snakker med en rik mann

18 En betydningsfull mann, medlem i jødenes råd, spurte Jesus: "Gode mester, hva skal jeg gjøre for å få evig liv?"
19 "Hvorfor kaller du meg god?" spurte Jesus. "Det finnes bare en som er god, og det er Gud. 20 Og budene hans kan du allerede: 'Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal ikke drepe. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. Vis respekt for foreldrene dine.† '"
21 Mannen svarte: "Alle disse budene har jeg holdt helt siden jeg var ung."
22 Da sa Jesus til ham: "Det er bare en ting til du må gjøre: Selge alt du eier og gi pengene til de fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom etterpå og følg meg."
23 Da mannen hørte dette, gikk han bedrøvet bort, for han var svært rik.
24 Jesus fulgte ham med øynene da han gikk og sa til disiplene: "Hvor vanskelig er det ikke for den som har mye penger, å få tilhøre Guds eget folk!‡ 25 Det er lettere for en kamel å komme seg gjennom et nåløye enn for en som er rik, til å underordne seg Gud, slik at han får tilhøre Guds eget folk."
26 De som hørte dette, utbrøt: "Hvem i all verden kan da bli frelst?"
27 Jesus svarte: "Ingen, menneskelig sett. Men for Gud er alle ting mulig!"
28 Da sa Peter: "Vi har forlatt alt det vi eide, for å følge deg."
29 "Ja", svarte Jesus, "og jeg forsikrer dere at hver og en som forlater hus, kone eller mann, søsken, foreldre og barn for å få tilhøre Guds eget folk,§ 30 han skal få mangedobbelt igjen allerede her i tiden, og evig liv i den kommende verden."

Jesus forutsier for tredje gangen at han skal dø

31 Jesus samlet sine disipler omkring seg og sa: "Vi er nå på vei til Jerusalem, og der skal alt det som Gud har latt profetene* skrive om meg, Menneskesønnen†, bli til virkelighet. 32 Jeg vil bli forrådt og utlevert til de romerske

† **18:20** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Femte Mosebok 5:16-20. ‡ **18:24** På gresk: komme inn i Guds rike. Selv i v.25. § **18:29** På gresk: for Guds rikes skyld. * **18:31** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **18:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

myndighetene‡ og kommer til å bli hånet og mishandlet. De
vil spytte på meg, 33 piske meg og til slutt drepe meg. På den
tredje§ dagen skal jeg igjen stå opp fra de døde."
34 Men disiplene fattet ingenting. Den reelle betydningen
i det Jesus forutsa, var skjult for dem. Derfor skjønte de
ingenting.

Jesus helbreder en blind tigger ved Jeriko

35-36 På veien mot Jerusalem nærmet Jesus seg byen Jeriko
sammen med mye folk. Det satt en blind mann ved veien
og tigget. Mannen hørte folket komme forbi og spurte
nysgjerrig om hva som sto på. 37 Da han fikk høre at det var
Jesus fra Nasaret som kom, 38 begynte han å rope: "Jesus,
du som skal arve kong Davids trone,* ha medfølelse med
meg!"
39 Folket som gikk foran Jesus, forsøkte å få ham til tie
stille, men han ropte bare enda høyere: "Du som skal arve
kong Davids trone, ha medfølelse med meg!"
40 Jesus hørte dette og stanset. Han sa til folket at de skulle
lede mannen fram til ham. Og han spurte ham: 41 "Hva vil
du at jeg skal gjøre for deg?"
"Herre", ba mannen, "jeg vil så gjerne se igjen!"
42 Da sa Jesus til ham: "Du skal se igjen! Din tro har
helbredet deg." 43 Og straks kunne mannen se! Så fulgte
han etter Jesus og hyllet Gud, og alle som så det, æret Gud.

19

Tolleren Sakkeus

1 Jesus kom litt etter inn i Jeriko og gikk gjennom byen.
2 Der bodde det en mann som het Sakkeus. Han var sjef
for tollerne ved den romerske tollstasjonen, og en svært rik
mann. 3 Sakkeus ville gjerne få et glimt av Jesus, men han
var for kort til å se over folkemassen. 4 Derfor sprang han
i forveien og klatret opp i et morbærtre nær veien for å
kunne se Jesus bedre.
5 Da Jesus etter en stund kom fram til treet, så han opp
mot Sakkeus og ropte: "Sakkeus! Skynd deg ned, i dag vil
jeg bli bedt med hjem til deg!"

---

‡ **18:32** På gresk: hedningene. Det var jødenes måter å beskrive fremmed folk på. § **18:33** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. * **18:38** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen.

6 Da skyndte Sakkeus seg ned og overlykkelig tok han
imot Jesus. 7 Dette irriterte folket, og de mumlet forarget:
"Hvorfor skal han gå hjem til en slik ond og uærlig mann?"
8 Men Sakkeus sto fram og forklarte for Jesus: "Herre, jeg
skal gi halvdelen av det jeg eier til de fattige. Og om jeg har
presset for mye toll av noen, skal jeg betale det tilbake med
fire ganger så mye!"
9 Jesus sa til ham: "I dag har frelsen kommet til deg og
din familie, og du har blitt et ekte barn av Abraham*. 10 For
jeg, Menneskesønnen†, har kommet for å lete opp og frelse
det som var fortapt."

Fortellingen om kongen og de ti forvalterne

11 De som sto rundt, lyttet nøye på det Jesus sa. Etter
som de nå var ganske nær Jerusalem, passet han på å
korrigere misforståelsen som var utbredd i folket, om at
han skulle begynne å regjere som konge så snart han kom
til Jerusalem.‡ Han fortalte et nytt bilde for dem:
12 "En mann av kongelig slekt ga seg av sted på en lang
reise for å bli kronet til konge og etterpå vende tilbake.§
13 Før han reiste, kalte han til seg ti av tjenerne sine
og betrodde hver av dem en sum penger* som de skulle
forvalte. Han sa: 'Dere skal satse disse pengene på noe
som gir meg inntekter. Jeg er snart tilbake.' 14 Men
landsmennene hans hatet ham, og i protest sendte de en
delegasjon etter ham for å fortelle at de ikke ville ha han til
konge.
15 Til tross for motstanden ble han noe seinere kronet til
konge og kom tilbake til landet sitt. Da kalte han til seg de
ti tjenere som han hadde gitt pengene og ville ha greie på
hvor mye de hadde tjent på sine forretninger.
16 Den første mannen kom og rapporterte om en enorm
fortjeneste. 'Herre, de pengene jeg fikk å forvalte, har
tidoblet' seg, sa han.
17 'Bra!', utbrøt kongen. 'Du er en pålitelig tjener. Du har
vist at du kan ta ansvar for lite. Derfor vil du nå få ansvaret
over ti byer.'
18 Neste mann kunne også gi rapport om fortjeneste, fem
ganger så stor som den opprinnelige summen.

---

* **19:9** En ekte jøde, som ikke bare er etterkommer av Abraham, men også lydig mot Gud. † **19:10** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **19:11** På gresk: at Guds rike nå skulle vise seg. § **19:12** I det romerske imperiet var kongene tvunget til å reise til Roma for å bli kronet av keiseren. * **19:13** På gresk: "10 mine", hvilken tilsvarte omkring 30 månedslønner.

19 Da sa herren hans til ham: 'Du skal få ansvar over fem
byer.'
20 Men en av tjenerne leverte bare tilbake den summen
han hadde fått fra begynnelsen, og forklarte: 'Jeg har
oppbevart pengene uten å ta noen risiko, innpakket i et
stykke tøy. 21 Jeg var redd for deg, herre, etter som du
er en streng mann som tar ut det som ikke er ditt og som
høster det du ikke har sådd.' 22 Da svarte kongen: 'Dine ord
avslører deg. Du er en lat tjener! Om du visste at jeg var så
streng, og at jeg tenkte å kreve tilbake mer enn du hadde
fått, 23 hvorfor satte du ikke da pengene mine i banken, for
da hadde jeg i det minste fått rente?'
24 Så vendte han seg til de andre som sto der: 'Ta pengene
fra ham og gi dem til den mannen som tidoblet summen han
fikk.'
25 'Men herre', sa de, 'han har jo allerede nok!'
26 'Det stemmer', sa kongen. 'Men jeg forsikrer dere at
den som forvalter rett det han har fått, han skal få mer,
mens den ansvarsløse skal bli tatt ifra også det lille han har.
27 Og fiendene mine, de som ikke ville ha meg til konge, de
skal dere føre bort og henrette for meg.' "

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

28 Da Jesus hadde avsluttet denne fortellingen, ledet han
reiseføLget videre mot Jerusalem. 29 De kom nær byene
Betfage og Betania ved Oljeberget, og han sendte av sted
to av disiplene 30 og sa: "Gå til byen som ligger rett framfor
dere. Vel inne i byen vil dere finne et ungt esel som står
bundet, et dyr som ingen har ridd på ennå. Løs eselet og
lei det hit. 31 Dersom noen spør hvorfor dere tar eselet, skal
dere bare si: 'Herren har bruk for det.' "
32 De to disiplene gikk da av sted og fant eselet stå på
plassen akkurat som Jesus hadde sagt. 33 Da de holdt på å
løse det, kom eierne og spurte: "Hva gjør dere? Hvorfor tar
dere eselet?"
34 De svarte: "Herren har bruk for det." 35 De tok eselet
og førte det til Jesus. Kappene sine la de på ryggen til eselet
og hjalp Jesus opp.
36 Da han kom ridende, bredde folket ut kappene sine
som en løper foran ham.† 37 De nærmet seg det stedet der
skråningen ned fra Oljeberget begynner, satte alle i gang
med å rope, synge og hylle Gud for alle de uforklarlige
miraklene Jesus hadde gjort.

† **19:36** Eselet var en symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og ved at han red på et esel, ble det som Gud hadde forutsagt i Sakarja 9:9 virkelighet. Kappene var en kongelig hyllest.

38 "Leve kongen! Vi ærer deg som er sendt av Herren![‡]",
jublet de. "Gud har sluttet fred med oss! Ære til Gud i
det høye!"

39 Men noen fariseere[§] i folkemassen sa til ham: "Mester,
si til disiplene dine at de ikke skal rope på denne måten."
40 Da svarte han: "Jeg forsikrer dere at dersom disse tier,
vil steinene rope i stedet!"

41 Da de kom nærmere Jerusalem, og byens skjønnhet
strålte fram rett foran ham, brast Jesus i gråt. 42 "Tenk
om du i dag hadde forstått hvordan du kunne få fred", sa
han. "Men nå er det for seint, freden er utenfor rekkevidde.
43 Det skal komme en tid da fiendene dine beleirer deg,
omringer deg og angriper deg fra alle hold. 44 De skal jevne
deg med jorden, og innbyggerne blir drept. Ja, det skal
ikke bli stein tilbake på stein, fordi du ikke tok imot den
anledningen som Gud ga deg."

Jesus renser templet

45 Inne i byen gikk Jesus opp på tempelplassen og drev
bort kjøpmennene som holdt til der.[*] 46 Han ropte til dem:
"Gud har sagt i Skriften[†]: 'Mitt hus skal være et sted der
folket kan be.' Men dere har gjort det til 'et oppholdssted
for tyver og kjeltringer'."[‡]

47 Etter dette underviste han hver dag på tempelplassen.
Øversteprestene, de skriftlærde[§] og alle folkets ledere
forsøkte å finne en måte å rydde ham av veien på. 48 De
visste ikke hvordan de skulle gå fram, for han var avholdt
av hele folket, og alle ville høre på ham.

20

Lederne stiller spørsmål ved Jesu oppdrag

1 En dag da Jesus underviste folket på tempelplassen
og talte til dem om det glade budskapet fra Gud, kom
øversteprestene, de skriftlærde[*] og folkets ledere bort til
ham. 2 De forlangte å få vite hvilken rett han hadde til å

[‡] **19:38** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." Se Salmenes bok 118:26. [§] **19:39** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. [*] **19:45** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt til offer i templet. [†] **19:46** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [‡] **19:46** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. [§] **19:47** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. [*] **20:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

gjøre alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham dette oppdraget.

3 "Det skal jeg snart si dere", sa Jesus, "dersom bare dere først svarer meg på et annet spørsmål. 4 Hva mener dere om dette: Var døperen Johannes sin dåp fra Gud eller ikke?"

5 De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Dersom vi sier at det var på Guds befaling, da kommer han til å spørre hvorfor vi ikke trodde på ham. 6 Men om vi sier at Gud ikke hadde sendt ham, da kommer folket til å steine oss. De er jo helt overbevist om at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap." 7 Derfor svarte de til slutt: "Vi vet ikke."

8 Da sa Jesus: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å gjøre det jeg gjør."

Mannen som forpaktet ut vingården sin

9 Jesus vendte seg til folket og fortalte et bilde for dem. Han sa: "En mann plantet en vingård og forpaktet den ut til noen som dyrket druer mens han selv reiste til utlandet og var borte i mange år. 10 Da tiden for å høste var inne, sendte han en av tjenerne sine til forpakterne for å hente den delen av avlingen som var hans. Men de overfalt tjeneren og sendte ham tomhendt tilbake. 11 Eieren sendte da en annen tjener, det samme gjentok seg med ham. Han ble mishandlet, forulempet og ble sendt bort uten å ha fått noe. 12 Også en tredje tjener ble sendt, men også ham skamslo de og jaget bort.

13 'Hva skal jeg gjøre?' sa eieren. 'Jo, nå vet jeg det! Jeg sender min egen elskede sønn. Han må de vel ha respekt for.'

14 Men da forpakterne fikk se sønnen, sa de til hverandre: 'Her kommer han som skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og legger selv beslag på den!' 15 De dro sønnen ut av vingården og drepte ham."

"Hva tror dere eieren gjør med disse forpakterne?" spurte Jesus. 16 "Jo, han vil selv komme dit, og da henretter han de kriminelle bøllene og gir vingården til andre."

Da folket hørte dette, protesterte de høylytt: "Nei! Det kommer aldri til å skje!"

17 Men Jesus møtte blikket deres og sa: "Hva betyr det som står i Skriften†:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,

† **20:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

den har blitt til selve hjørnesteinen.'‡
18 Den som snubler på denne steinen, blir skadet, og den
som denne steinen faller på, blir fullstendig knust.§"
19 Øversteprestene og de skriftlærde* ville arrestere
Jesus direkte, etter som de forsto at det var dem han siktet
til i sin fortelling, men de var redde for folket.

Er det rett å betale skatt til keiseren?
20 Mens myndighetene holdt Jesus under oppsikt og ventet
på sin anledning, sendte de noen menn som skulle late som
om de var nøye med å følge Guds vilje, men i virkeligheten
var de ute etter å ta Jesus for noe de kunne arrestere
ham for. De ville etterpå overgi ham til de romerske
myndighetene.
21 "Mester", sa de til ham. "Vi vet hvor ærlig du er når
du underviser. Du gir ikke etter for det andre mener og
tenker, men sier rett ut det som er Guds vilje. 22 Fortell oss
nå om det er rett eller galt å betale skatt til den romerske
keiseren?"
23 Jesus gjennomskuet den listige falskheten deres og sa:
24 "Vis meg en romersk mynt. Hvem sitt bilde er det på den,
og hvem sin signatur står under?"
"Keiseren", svarte de.
25 "Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men det
som tilhører Gud, det skal dere gi til Gud."
26 De klarte altså ikke å sette ham fast for noe av det han
sa mens folket hørte på. Tvert imot var de så overrasket
over svarene hans, at de ble helt tause.

Skal de døde stå opp igjen?
27 Noen saddukeere† oppsøkte ham. Det er de som påstår
at de døde ikke skal stå opp igjen, og derfor spurte de:
28 "Mester, i Moseloven‡ står det at om en mann dør
barnløs, da skal broren hans gifte seg med enken og passe
på at den døde får en sønn som kan gi ham§ etterkommere.
29 Nå var det en familie med sju brødre. Den eldste giftet
seg og døde barnløs. 30 Da giftet bror nummer to seg med

‡ **20:17** Se Salmenes bok 118:22. Jesus forklarer her at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. § **20:18** Se Daniel 2:34 og Jesaja 8:14-15. * **20:19** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **20:27** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. ‡ **20:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **20:28** Se Femte Mosebok 25:5-6.

enken, men heller ikke han fikk noen barn. 31 På samme
måten gikk det med den tredje, og så fortsatte det til alle
sju hadde vært gift med henne og var døde uten å etterlate
seg noen barn. 32 Til slutt døde også kvinnen. 33 Hva skal
skje med henne når de døde står opp igjen? Hvem sin kone
blir hun da? Alle sju har jo vært gift med henne!"
34-35 Jesus svarte saddukeerne: "Det er bare her på jorden
at menn og kvinner gifter seg. De som er verdige til å være
med i den kommende verden, etter at de har stått opp fra
de døde, kommer ikke til å gifte seg. 36 De skal heller ikke
dø, men blir som englene. De er Guds barn, for de har stått
opp fra de døde til et nytt liv.
37 At de døde står opp beviser Moses når han forteller
om hvordan Gud viste seg for ham i den brennende
tornebusken. Han kaller Gud for Abrahams, Isaks og Jakobs
Gud.* 38 Gud er altså ikke en gud for døde, men for levende.
Alle mennesker er levende for ham.†"
39 "Det var bra svart, Mester", sa noen av de skriftlærde‡
som sto der. 40 Og nå våget ingen å stille flere spørsmål til
ham.

Er Messias etterkommer av kong David?

41 Jesus spurte: "Hvordan kan dere påstå at Messias, den
lovede kongen, er etterkommer av kong David§? 42 David
selv skrev jo i Salmenes bok:
'Gud sa til min Herre:
Kom og sitt på min høyre side for å regjere,
43 til jeg har lagt dine fiender som en skammel under føttene
dine.'*
44 Mener dere virkelig at David ville kalle en av sine
etterkommere for Herre?"

Jesus advarer mot dobbelmoral

45 Mens folket lyttet, vendte Jesus seg mot disiplene og
sa: 46 "Ta dere i vare for de skriftlærde†, som elsker å gå
omkring i lange kapper og gjerne vil bli hilst med respekt
på torget. Ved gudstjenestene tar de plassene på fremste
rekke, og de elsker å sitte på hedersplassene under festene.

---

* **20:37** Se Andre Mosebok 3:6. † **20:38** Gud taler om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de har vært døde i hundrevis av år. ‡ **20:39** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

§ **20:41** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **20:43** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **20:46** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

47 I sin griskhet bedrar de hjelpeløse enker og tar alt de
eier, mens de later som om de lever etter Guds vilje ved å
be lange bønner når andre kan høre på. Derfor kommer
Gud til å straffe dem desto hardere."

21

En fattig enke gir alt hun har

1 Mens Jesus sto i templet, så han de rike som la gavene
sine i offerkisten. 2 Da kom det en fattig enke fram og la ned
to koppermynter.
3 Da sa han: "Tro meg, denne fattige enken ga mer enn
alle de andre. 4 De tok bare litt av sin overflod og la i
offerkisten. Hun derimot, som er så fattig, la alt det hun
hadde å leve av i kisten."

Jesus snakker om framtiden

5 Noen av disiplene begynte nå å snakke om templet med
alle sine vakre steiner og kostbare gaver som folket hadde
gitt.
6 Jesus sa: "Det drøyer ikke lenge før alt det dere her
ser, skal bli jevnet med jorden, stein skal ikke bli tilbake på
stein."
7 "Mester, når skal dette skje?" spurte de forskrekket.
"Hva blir tegnet som viser at det begynner å skje?"
8 Han svarte: "Vær på vakt så ingen lurer dere! Mange
vil komme i mitt navn og påstå at de er Messias, den lovede
kongen. De vil si: 'Slutten er nær.' Ikke tro på det de
sier! 9 Og når dere får høre om krig og uroligheter, skal
dere ikke bli grepet av panikk. Det må først bli krig, det
betyr ikke at slutten er kommet. 10 Folk og land vil reise seg
mot hverandre. 11 Det blir kraftige jordskjelv, epidemier og
sultekatastrofer på det ene stedet etter det andre. Fryktelige
ting skal skje, og store tegn vil vise seg på himmelen.
12 Men før alt dette skjer, vil myndighetene ta dere til
fange og forfølge dere. Dere vil bli stilt for domstolene i
synagogene* og kastet i fengsel. Dere vil bli stilt fram for
makthavere og konger fordi dere tilhører meg. 13 Dette gir
dere samtidig en sjanse til å fortelle om den troen dere har
fått. 14 Planlegg derfor ikke i forveien hva dere skal si når
de anklager dere. 15 Jeg skal gi dere de rette ordene, ja, dere
skal få visdom og klarsyn, slik at ingen av motstanderne kan
svare tilbake.

---

* **21:12** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking.

16 Dere vil til og med bli angitt av dem som står dere
nærmest, av foreldrene, søsken, slektninger og venner, og
noen av dere kommer til å bli drept. 17 Alle vil hate dere
fordi dere tilhører meg. 18 Men Gud skal beskyttet dere.
Ikke et hårstrå på hodet skal gå tapt. 19 Stå fast og hold ut,
så skal dere vinne det evige livet.

20 Den dagen dere ser Jerusalem omringet av armeer,
da vet dere at ødeleggelsen av byen er nær. 21 Da må
de som er i Judea, rømme opp i fjellene. De som er i
Jerusalem, må forlate byen så fort som mulig, og ingen som
er utenfor byen, må gå inn i den. 22 Da har tiden kommet
for Guds dom. Alt det som Gud har forutsagt i Skriften† vil
bli virkelighet. 23 Stakkers de kvinnene som er gravide når
denne tiden kommer, og stakkars de mødrene som ammer
barna sine! Det vil bli stor nød i landet, og Guds sinne vil
ramme folket. 24 Mange vil bli brutalt drept, og resten vil bli
ført bort som fanger til all verdens land. Jerusalem skal bli
okkupert av fremmede folk, som vil ha kontroll over byen
til Gud gjør slutt på deres regjeringstid.

Når Jesus kommer igjen

25 Merkelige tegn vil vise seg i solen, månen og stjernene.
På jorden vil folkene bli grepet av angst og uro når
hav og flodbølger drønner. 26 Menneskene vil gå under
av redsel og skrekk for det som vil ramme verden, for
universets krefter vil bli rokket.‡ 27 Da skal de få se meg,
Menneskesønnen, komme på skyene med makt og stor
herlighet.§ 28 Men når dere ser alt dette skje, da rett dere
opp og fatt mot, for da er befrielsen nær."

Bildet om fikentreet

29 Jesus fortsatte å forklare det han mente ved å bruke et
nytt bilde. Han sa: "Legg merke til fikentreet, eller hvilken
som helst annen sort tre. 30 Når bladene begynner å springe
ut, vet dere at sommeren snart er her. 31 På samme måten
kan dere vite at Guds nye verden snart er her,* når dere ser
tegnene skje.

---

† **21:22** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **21:26** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. § **21:27** Se Daniel 7:13. * **21:31** På gresk: at Guds rike er nær.

32 Jeg forsikrer dere at denne slekten skal ikke gå under
før alt dette skjer.† 33 Himmelen og jorden skal forsvinne,
men mine ord skal gjelde for evig tid.

Vær beredt

34-35 Vær på vakt, slik at dere ikke blir sløvet av festing
og rus, eller blir opptatt med hverdagens bekymringer. I så
fall kommer jeg tilbake og vil overraske dere, og dere blir
fanget som i en snare. 36 Vær alltid beredt. Be om at dere
må få kraft til å styre unna de vanskelighetene som venter,
slik at dere kan møte meg, Menneskesønnen‡, uten frykt."

37-38 På dagene gikk Jesus til tempelplassen for å un-
dervise, og folkemassene samlet seg allerede tidlig på
morgenen for å høre ham. Hver kveld dro fra han byen
og gikk ut til Oljeberget og overnattet der.

22

Planer om å drepe Jesus

1 Nå nærmet påskehøytiden* seg. 2 Øversteprestene og
de skriftlærde† søkte fortsatt etter en måte å bli kvitt Jesus
på. Men de ville drepe han i all hemmelighet, etter som de
var redde for reaksjonen fra folket.

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

3 Da for Satan inn i Judas Iskariot, han som var en av Jesu
tolv disipler. 4 Judas gikk til øversteprestene og offiserene
ved tempelvakten for å diskutere hvordan han kunne overgi
Jesus til dem. 5 De ble svært glade og tilbød ham en sum
penger, 6 noe han straks aksepterte. Fra det øyeblikket av
søkte han etter en anledning til å forråde Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

---

† **21:32** "Denne slekten" kan henvise enten til den generasjon som levde samtidig med Jesus, eller den generasjon som ville få oppleve de ting som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han sier "de menneskene som ikke vil tro". Det er da ikke begrenset til en viss generasjon. ‡ **21:36** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **22:1** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid, som ble kalt påske. "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. † **22:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

7 Så kom den første dagen i påskehøytiden‡, den dagen
da påskelammet skulle bli slaktet. 8 Jesus sendte to av
disiplene, Peter og Johannes, av sted og sa: "Gå og gjør i
stand påskemåltidet, slik at vi kan spise det sammen."
9 "Hvor vil du at vi skal ordne det til?" spurte de.
10 Han svarte: "Når dere kommer inn i Jerusalem, vil
dere straks støte på en mann som bærer en vannkrukke på
hodet. Følg etter ham til det huset der han går inn i. 11 Si
til mannen som eier huset: 'Vår Mester undrer seg på hvor
det rommet er der han kan spise påskemåltidet sammen
med disiplene sine.' 12 Da vil mannen ta dere med opp en
trapp til et stort rom der det allerede er dekket. Gjør i stand
måltidet der."
13 De gikk av sted og fant at alt var akkurat slik som Jesus
hadde sagt, og de ordnet med påskemåltidet.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

14 Da det seinere var tid for å spise påskemåltidet, slo
Jesus og hans tolv disipler seg ned ved bordet.
15 Han sa: "Jeg har lengtet så inderlig etter å få spise dette
påskemåltidet med dere før mine lidelser begynner. 16 For
jeg sier dere at nå kommer jeg ikke til å spise det før vi skal
feire den fullkomne påsken i Guds nye verden.§"
17 Han tok et beger vin, og da han hadde takket Gud for
vinen, sa han: "Ta dette og del det mellom dere. 18 Jeg
forsikrer dere at fra og med nå skal jeg ikke drikke vin igjen,
før Gud regjerer i sin nye verden.*"
19 Etter dette tok han et brød, og da han hadde takket
Gud for det, brøt han det i biter og ga det til disiplene og
sa: "Dette er kroppen min som skal bli ofret for dere. Dette
måltid skal feires til minne om min lidelse og død."
20 Etter måltidet tok han på samme måten begeret med
vinen og sa: "Dette beger er den nye pakten mellom Gud og
menneskene, en pakt som blir inngått ved at blodet mitt blir
ofret for dere. 21 Men her ved bordet finnes en mann som
kommer til å forråde meg, og det til tross for at han spiser
sammen med meg.† 22 For jeg, Menneskesønnen‡, må dø.
Det er en del av Guds plan. Men ulykken vil ramme det
mennesket som forråder meg!"

---

‡ **22:7** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. § **22:16** På gresk: i Guds rike. * **22:18** På gresk: før Guds rike har kommet. † **22:21** Se Salmenes bok 41:10. ‡ **22:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

23 Da begynte disiplene å spørre hverandre om hvem i all
verden som kunne finne på noe slikt.

Hvem er den største?

24 Etter en stund gikk disiplene i stedet over til å diskutere
hvem av dem som var å anse som den største.
25 Da sa Jesus: "I denne verden opptrer konger og
makthavere som tyranner, og vil på toppen av det hele bli
hyllet som 'folkets beskytter'! 26 Men slik må det ikke være
blant dere. Den av dere som vil være den største, skal være
minst av alle. Den som vil være leder, skal være de andre
sin tjener. 27 I denne verden blir den som spiser ved bordet,
regnet som større enn den som tjener ved bordet. Men følg
mitt eksempel. Jeg er som en tjener blant dere. 28-29 Men
en dag skal dere som har vært trofaste mot meg i disse
fryktelige dagene, få den samme kongelige makten av meg
som jeg har fått av min Far i himmelen. 30 Da skal dere få
spise og drikke ved mitt bord i den nye verden§. Dere skal
få sitte på troner og dømme Israels tolv stammer.

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

31 Simon, min venn, Satan har krevd å få teste dere for
å se om troen er ekte hos dere.* 32 Jeg har bedt for deg at
du ikke fullstendig skal miste troen. Når du har angret og
vendt om til meg igjen, da skal du styrke troen hos brødrene
dine."
33 Simon Peter svarte: "Herre, jeg er beredt til både å gå
i fengsel og å dø for deg."
34 Jesus sa: "Peter, jeg sier deg, før hanen rekker å gale
i morgen tidlig, kommer du tre ganger til å fornekte at du
kjenner meg."
35 Jesus spurte: "Da jeg sendte dere ut og dere verken
hadde penger, bagasje eller ekstra klær med dere, manglet
dere da noe?"
"Nei, ingenting", svarte de.
36 "Men nå", sa han, "skal dere ta med dere både penger
og bagasje. Dersom dere ikke har noe sverd, da må dere
selge klærne og kjøp et. 37 For jeg forsikrer dere at disse
ordene i Skriften vil bli virkelighet ved det som skjer med
meg: 'Han ble regnet som en forbryter'†. Ja, alt som Gud
har forutsagt om meg, vil nå bli sluttført."
38 "Herre", svarte de, "vi har to sverd."
"Det rekker", sa Jesus.

Jesus ber i Getsemane

§ **22:30** På gresk: i mitt rike * **22:31** På gresk: Satan har krevd å få sikte dere som hvete. † **22:37** Se Jesaja 53:12.

39 Jesus dro fra byen sammen med disiplene og gikk som
vanlig til Oljeberget. 40 Der sa han til dem: "Be til Far i
himmelen slik at fristelsene ikke vinner seier over dere."
41 Selv gikk han et lite stykke lenger bort og falt på kne og
ba: 42 "Far i himmelen, om det er mulig, da la meg slippe
de lidelsene som venter, men la det bli som du vil, ikke som
jeg vil."
43 En engel fra himmelen viste seg og ga ham ny kraft.
44 Angsten tiltok, og han ba så intensivt at svetten hans falt
tung til jorden som dråper av blod. 45 Til slutt reiste han seg
og gikk tilbake til disiplene og oppdaget at de hadde sovnet
utmattet av sorg. 46 Da sa han: "Hvordan kan dere sove nå!
Reis dere og be om at fristelsene ikke må vinne seier over
dere."

Jesus blir forrådt og arrestert

47 Mens Jesus fortsatt, snakket kom en stor flokk menn
ledet av Judas, en av de tolv nærmeste disiplene, for å
lete etter Jesus. Judas gikk fram til Jesus for å gi ham et
velkomstkyss. 48 Men Jesus sa: "Judas, hvordan kan du
forråde meg, Menneskesønnen‡, med et kyss?"
49 Da de andre disiplene forsto hva som holdt på å skje,
spurte de: "Herre, skal vi forsvare oss? Vi har jo våre
sverd!" 50 Og en av dem slo til mot øverstepresten sin
tjener og hogg det høyre øret av ham.
51 Men Jesus sa: "Ikke noe mer vold!" Så rørte han ved
øret til mannen og leget ham.
52 Jesus vendte seg til øversteprestene, offiserene ved
tempelvakten og folkets ledere som hadde kommet dit for å
fange ham, og sa: "Er jeg en så farlig forbryter at dere var
tvunget til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange
meg? 53 Hvorfor arresterte dere meg ikke på tempelplassen?
Dag etter dag var jeg sammen med dere der uten at dere
rørte meg. Nå er det tid for dere til å handle, nå har
mørkets makter fått fritt spillerom."

Peter fornekter at han kjenner Jesus

54 Da grep de Jesus og førte ham til øverstepresten sitt
hus. Peter fulgte med på avstand.
55 Inne på gårdsplassen gjorde de opp en ild for å varme
seg og satte seg rundt den. Peter slo seg ned midt iblant de
andre.

‡ **22:48** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

56 En tjenestejente la merke til ham i lysskinnet og begynte
å se nærmere på ham. Til slutt sa hun: "Denne mannen var
også sammen med Jesus!"
57 Peter protesterte og sa: "Nei, jeg kjenner ikke den
mannen."
58 Etter en stund fikk en annen øye på ham og sa: "Du er
jo også en av dem!"
"Nei, det er jeg ikke", svarte Peter.
59 Omtrent en time seinere var det en tredje som påsto:
"Jeg er sikker på at denne fyren er en av disiplene til Jesus,
han er jo fra Galilea."
60 Men Peter sa: "Hva prater du om? Jeg forstår ikke hva
du mener." Akkurat som han sa dette, gol hanen.
61 I samme øyeblikk vendte Herren Jesus seg om og så på
Peter. Plutselig kom Peter til å huske hva Herren hadde sagt
til ham: "Før hanen galer i morgen tidlig, skal du fornekte
meg tre ganger." 62 Han gikk ut fra gårdsplassen og gråt i
dyp fortvilelse.
63-64 Mennene som holdt vakt over Jesus, begynte nå å
håne ham. De satte bind for øyne hans, slo ham og sa: "Vis
oss at du er en profet! Avslør ved Guds hjelp hvem som slo
deg." 65 De forulempet ham på det verste.

Det jødiske rådet vil ha Jesus dømt til døden

66 Tidlig neste morgen samlet Det jødiske rådet§ seg, det
vil si folkets ledere, øversteprestene og de skriftlærde*. De
hentet Jesus og stilte ham for rådet, 67 og spurte ham: "Er
du Messias, den lovede kongen? Si oss som det er!"
Han svarte: "Dersom jeg sier ja, da vil dere ikke tro meg.
68 Og om jeg begynner å spørre dere om noe, da vil dere ikke
svare meg. 69 Men fra nå av kommer jeg, Menneskesønnen†,
til å sitte på Guds høyre side og regjere sammen med ham
som har all makt.‡"
70 Opprørt skrek alle sammen: "Påstår du altså at du er
Guds sønn?"
Jesus svarte: "Det er dere selv som kaller meg det."
71 Da skrek de igjen: "Vi trenger så visst ingen flere vitner.
Nå har vi hørt ham selv si det."

§ **22:66** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **22:66** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **22:69** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **22:69** Se Salmenes bok 110:1.

23

Jesus blir forhørt av Pilatus

1 Hele Det jødiske rådet* brøt opp og førte Jesus til
Pilatus, som var den romerske landshøvdingen.† 2 Der
begynte de straks å anklage ham og si: "Denne mannen
leder folket vårt vill. Han påstår at vi ikke skal betale skatt
til den romerske keiseren, og han gir seg ut for å være
Messias, den lovede kongen."
3 Da spurte Pilatus ham: "Er du jødenes konge?" Jesus
svarte: "Det er du selv som kaller meg dette."
4 Pilatus vendte seg da til øverstеprestene og folket og
sa: "Jeg kan ikke finne at denne mannen er skyldig i noen
forbrytelse."
5 Men de forsterket anklagen og sa: "Han egger opp folket
til opprør mot staten med den undervisningen han driver
over hele landet, fra Galilea og helt hit til Jerusalem."
6 Da Pilatus hørte dette, spurte han: "Er mannen fra
Galilea?" 7 Da han fikk greie på at dette stemte, sendte
han Jesus til Herodes, kongen over Galilea, som akkurat da
befant seg i Jerusalem.
8 Herodes ble svært glad over å få treffe Jesus. Han
hadde hørt mye om ham og håpet å få se at han gjorde
et mirakel. 9 Herodes stilte spørsmål på spørsmål til Jesus,
men Jesus svarte ham ikke. 10 I mens sto øverstеprestene
og de skriftlærde‡ der og fortsatte med sine grove anklager.
11 Til slutt begynte Herodes og soldatene hans å håne og
gjøre narr av Jesus. De satte på ham en kongelig kappe
og sendte ham tilbake til Pilatus. 12 Fra den dagen av ble
Herodes og Pilatus venner med hverandre. Før hadde de
vært fiender.

Pilatus dømmer Jesus til døden

13 Nå kalte Pilatus sammen øverstеprestene, medlemmene i Det jødiske rådet§ og folket. 14 Han sa:

---

* **23:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:1** Det jødiske rådet hadde ikke rett til å fullbyrde dødsstraff, uten å utlevere disse anledningene til de romerske myndighetene. ‡ **23:10** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **23:13** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

"Dere har ført denne mannen til meg og anklaget ham
for å lede et opprør mot den romerske staten. Jeg har
nøye forhørt ham om disse tingene i deres egen nærhet
og finner ham ikke skyldig i anklagene dere fører mot ham.
15 Herodes har kommet til det samme resultat og har derfor
sendt ham tilbake hit. Ingenting som denne mannen har
gjort, gir meg noen anledning til å dømme ham til døden.
16 Derfor vil jeg bare la ham piske og etterpå slippe ham
fri."*
18 Da begynte hele folkemassen å skrike: "Drep han, og
slipp i stedet Barabbas fri!" 19 Barabbas satt i fengsel for
mord og for å ha ledet et opprør i Jerusalem. 20 Enda en
gang forsøkte Pilatus å diskutere med dem for han ville
gjerne slippe Jesus fri. 21 Men de ropte uten stans: "Spikre
ham fast på et kors, spikre ham fast på et kors!"
22 For tredje gangen spurte Pilatus: "Hva ondt har han
gjort? Jeg har ikke funnet noen grunn til å dømme ham til
døden. Jeg kommer bare til å piske ham og siden la ham
gå."
23-24 Men folket skrek høyt uten å holde opp at Jesus
skulle bli spikret fast på et kors. Til slutt fikk ropene deres
overtaket, og Pilatus resignerte. 25 Han gjorde som folket
forlangte og satte Barabbas fri, han som var anklaget for
opprør og mord. Men Jesus overlot han til soldatene sine,
slik at folket kunne få viljen sin med ham.

Jesus blir spikret fast på et kors

26 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, grep
soldatene fatt i en mann fra Kyréne† som het Simon. Han
var på vei til Jerusalem fra landsbygden, og de tvang ham
til å ta korset på seg og bære det etter Jesus.
27 En stor folkemasse fulgte etter Jesus. Blant de andre var
mange sørgende og gråtende kvinner. 28 Jesus vendte seg
til dem og sa: "Jerusalems døtre! Gråt ikke over meg, men
gråt over dere selv og barna deres. 29 Det kommer en tid,
da de skal si: 'Lykkelige er de barnløse, de kvinnene som
aldri har født barn eller diet noen.' 30 Da skal menneskene
si til fjellene og høydene:
'Fall over oss og skjul oss.'‡
31 For om de gjør på denne måten mot meg som er det
grønne treet, hva vil ikke da skje med dere som er det tørre
treet?"

---

* **23:16** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 17 Dette sa Pilatus, etter som han hver høytid måtte frigi en fange til dem. † **23:26** Kyréne var en by i Libya. ‡ **23:30** Se Hosea 10:8.

32-33 To forbrytere ble også ført ut for å bli henrettet
sammen med Jesus. Da de kom til det stedet som blir kalt
"Hodeskallen", ble alle tre spikret fast på hvert sitt kors.
De hengte Jesus i midten med en forbryter på hver side.
34 Han ba med disse ordene: "Far i himmelen, forlat disse
menneskene, for de vet ikke hva de gjør." Soldatene kastet
terning om klærne hans og delte dem mellom seg.§
35 Folkemassen sto og så på, og medlemmene i Det jødiske
rådet* flirte av ham og hånte ham. "Han var litt av en
mester til å hjelpe andre", sa de. "Nå kan han vel hjelpe
seg selv, dersom han da virkelig er Messias, den utvalgte
kongen som Gud har lovet å sende."
36 Også soldatene hånte ham. De rakte sur vin til ham
for at han kunne drikke 37 og ropte til ham: "Dersom du
nå er jødenes konge, da hjelp deg selv!" 38 Det var nemlig
satt opp en plakat over Jesus der det sto: "Dette er jødenes
konge".
39 En av forbryterne som hang ved siden av Jesus, hånte
ham også og sa: "Er det ikke du som er Messias, den lovede
kongen? Bevis det nå ved å redde både deg selv og oss!"
40-41 Men den andre forbryteren irettesatte ham og sa:
"Har du ikke respekt for Gud enda du nå skal dø? Vi får
det vi fortjener, vi har blitt dømt for våre forbrytelser, men
denne mannen har ikke gjort noe galt." 42 Så sa han: "Jesus,
husk på meg den dagen du regjerer i Guds nye verden.†"
43 Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at du allerede i dag skal
være med meg i paradiset."

Jesus dør på korset

44 Klokken var nå rundt tolv på dagen. Da ble det plutselig
mørkt i hele landet, helt fram til klokka tre. 45 Solen
ble fullstendig formørket, og forhenget foran Det aller
helligste‡ rommet i templet, revnet i to deler. 46 Samtidig
ropte Jesus med kraftig stemme: "Far i himmelen, i dine
hender overgir jeg min Ånd"§. Med disse ordene sluttet
han å puste.
47 Den romerske offiseren, som så det som skjedde, hyllet
Gud og sa: "Han må virkelig ha vært en mann som levde

§ **23:34** Se Salmenes bok 22:19. * **23:35** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:42** På gresk: når du kommer med, eller i ditt rike. ‡ **23:45** Et rom lengst inne i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang i året ofret blod for å utslette folkets synder. § **23:46** Se Salmenes bok 31:6.

etter Guds vilje.” 48 Da folket, som hadde samlet for å se
på henrettelsen, så det som skjedde, slo de seg for brystet i
sorg og forferdelse og gikk hjem. 49 Men alle vennene hans,
også de kvinnene som hadde fulgt med ham fra Galilea, sto
på avstand og så alt sammen.

Jesus blir begravd

50 Nå var det en mann som het Josef og var medlem i Det
jødiske rådet*. Han var en god mann som levde etter Guds
vilje, 51 og han hadde ikke støttet de andre religiøse lederne
sin beslutning og handling. Han var fra byen Arimatea i
Judea og ventet med iver på at Gud skulle begynne å regjere
blant menneskene.† 52 Denne Josef gikk til Pilatus og ba om
å få ta hånd om kroppen til Jesus. 53 Han tok seinere ned
kroppen fra korset og svøpte den i lintøy og la den i en ny,
ubrukt grav, som var hogget ut i fjellet. 54 Alt dette skjedde
seint på fredagen, like før hviledagen skulle begynne.‡

55 Kvinnene som hadde fulgt med Jesus fra Galilea, gikk
etter Josef og så hvor han la kroppen i graven. 56 Senere
gikk de hjem og gjorde i stand en salve av urter og oljer for
å kunne stelle kroppen til Jesus. Men da solen gikk ned og
det ble hviledag, holdt de seg i ro, slik som det er bestemt i
Moseloven§.

24

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndag morgenen, mens solen var i ferd med
å gå opp, gikk kvinnene til graven med salven de hadde
gjort i stand. 2 Der fikk de se at steinen som hadde dekket
åpningen, var blitt rullet til siden. 3 Da de gikk inn i graven,
kunne de ikke finne kroppen til Herren Jesus.

4 Kvinnene sto helt forvirret og visste ikke hva de skulle
tro. Plutselig viste det seg to menn i skinnende hvite klær.
5 Kvinnene ble forskrekket og bøyde seg med ansiktet mot
jorden. Mennene spurte: ”Hvorfor leter dere blant de døde
etter han som er levende? 6 Han er ikke her. Han er blitt
levende igjen. Husker dere ikke det han sa til dere da

---

* **23:50** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:51** På gresk: på Guds rike. ‡ **23:54** Den jødiske hviledagen begynte ved solnedgang omkring klokken 18 på fredag kveld og sluttet ved samme tid på lørdag kveld. § **23:56** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

han ennå var i Galilea? 7 At han, Menneskesønnen*, vil
bli utlevert til onde mennesker og bli henrettet på et kors,
men at han på den tredje† dagen skulle stå opp igjen fra de
døde?"
8 Da husket de på at Jesus hadde sagt dette. 9 De skyndte
seg av sted for å fortelle disiplene og alle de andre det som
hadde skjedd. 10 Kvinnene som hadde gått til graven, var
Maria Magdalena, Johanna, og Maria, som var mor til Jakob,
og flere andre. Alle fortalte den samme fantastiske historien
til de elleve som Jesus hadde valgt seg ut til disipler‡.
11 Mennene syntes det hørtes ut som tomt snakk og trodde
ikke på det.
12 Peter tok seg likevel det bryet og sprang av sted til
graven for å se etter. Da han bøyde seg ned og så inn i
gravkammeret, så han ikke noe annet enn lintøyet som lå
der. Forundret over det som hadde skjedd, gikk han fra
graven.

To disipler på veien til Emmaus

13 Samme dagen var to av disiplene på vei til byen
Emmaus, som ligger drøyt en mil fra Jerusalem. 14 De gikk
og samtalte med hverandre om alt det som hadde skjedd de
siste dagene. 15 Plutselig, mens de gikk der og snakket, kom
Jesus selv og slo følge med dem. 16 Selv om de så ham, var
det et eller annet som hindret dem fra å kjenne ham igjen.
17 "Hva er det dere går her og diskuterer så ivrig?" undret
han.
Da stanset de brått opp og så på ham med sorg i blikket.
18 En av mennene, han som het Kleopas, svarte: "Du må
være den eneste som har vært i Jerusalem og ikke har hørt
om det som har skjedd der de siste dagene."
19 "Hva er det som har skjedd?" fortsatte Jesus.
"Dette med Jesus fra Nasaret", sa de. "Han var en profet
som var helt fantastisk til å gjøre tydelig Guds budskap
for alle. Og han gjorde store mirakler ved Guds kraft
og var høyt elsket av både Gud og mennesker. 20 Men
øverstеprestene og medlemmene i Det jødiske rådet§
arresterte ham og utleverte ham til romerne, som dømte

---

* **24:7** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **24:7** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

‡ **24:10** Blir også kalt apostler. § **24:20** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

ham til døden og spikret ham fast på et kors. 21 Vi håpet så
inderlig at han skulle være den som kunne sette fri Israel!
I dag er det tredje dagen* siden alt dette skjedde. 22 Nå
er vi helt i sjokk, for noen av kvinnene i vår gruppe gikk
nemlig ut til graven tidlig på morgenen i dag. 23 Da de kom
tilbake fortalte de at kroppen til Jesus ikke lenger var å finne
der. De hadde sett engler som sa at han var levende! 24 Noen
i gruppen vår løp derfor dit for å se etter, og faktum er at
kroppen var borte. Akkurat som kvinnene hadde sagt, men
Jesus så de ikke noe til."
25 Da sa Jesus: "Tenk så lite dere skjønner! Hvor vanskelig
dere har for å tro på det som Gud har forutsagt ved
profetene† sine. 26 Har han ikke gjort kjent at Messias, den
lovede kongen, måtte gå gjennom disse lidelsene og etterpå
bli æret og opphøyd?" 27 Så siterte han avsnitt for avsnitt
av det som Moses og alle profetene hadde skrevet.‡ Han
forklarte hva Gud hadde sagt om Messias i alle bøkene som
er samlet i Skriften§.
28 På dette tidspunktet var de nesten kommet fram til byen
Emmaus, og det så ut som om Jesus hadde tenkt å gå videre.
29 De stoppet ham og ba innstendig: "Stans over natten hos
oss. Det begynner jo allerede å bli mørkt." Da fulgte Jesus
med dem hjem. 30 Da de hadde slått seg ned ved bordet for å
spise, tok han brødet og takket Gud for maten, brøt brødet i
biter og rakte det til de andre. 31 Plutselig ble øynene deres
åpnet, og de kjente ham igjen. Men i samme øyeblikk var
han borte.
32 De sa til hverandre: "Ja visst, kjente vi det ikke som ild
som brant i oss, da han snakket til oss på veien og forklarte
Skriften for oss?" 33 Uten å miste et sekund skyndte de seg
tilbake til Jerusalem der disiplene og de andre som fulgte
Jesus, var samlet. 34 Disse tok imot mennene med ordene:
"Herren har virkelig stått opp! Han har vist seg for Peter!"
35 Da fortalte de to disiplene som kom fra Emmaus, om
hvordan Jesus hadde vist seg for dem på veien, og hvordan
de hadde kjent ham igjen da han brøt brødet.

Jesus viser seg for disiplene

---

* **24:21** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.
† **24:25** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
‡ **24:27** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.
§ **24:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

36 Mens de fortsatt holdt på å fortelle, sto Jesus plutselig
midt iblant dem og sa: "Fred være med dere alle." 37 Men
de ble fryktelig redde og trodde at det var et spøkelse.
38 "Hvorfor er dere redde?" spurte Jesus. "Hvorfor tviler
dere på at det er jeg? 39 Se på hendene mine og føttene
mine! Dere kan selv se at det er jeg. Kjenn på meg!
Dersom jeg var en Ånd, da ville jeg jo ikke ha noen kropp."
40 Mens han snakket, viste han hendene og føttene sine.
41 Fortsatt var de tvilende og fylt av en blanding av glede og
forbauselse. Da spurte han: "Har dere noe å spise?" 42 De
ga ham en bit stekt fisk. 43 Den spiste han mens de så på.
44 Han sa til disiplene: "Kan dere ikke huske at jeg
forklarte, mens jeg ennå var hos dere, at alt som Gud
hadde forutsagt om meg i Skriften, både i Moseloven, hos
profetene og i salmene,* måtte bli til virkelighet?" 45-46 Så
hjalp han dem til å forstå Skriften. Han sa: "Dette er det
Gud som har forutsagt: 'Messias, den lovede kongen, skal
lide og dø. Men på den tredje† dagen skal han igjen bli
levende. 47 Og ved at han tar på seg straffen menneskene
hadde fortjent, skal hver og en som angrer syndene sine og
tror på ham, få tilgivelse. Dette tilbudet skal bli spredd til
alle folk, og har altså sin begynnelse i Jerusalem.'
48 Alt dette skal dere fortelle videre til andre. 49 Jeg skal
sende Guds Ånd til dere, akkurat som min Far i himmelen
har lovet. Dere skal bli her i Jerusalem til Ånden er kommet
og har fylt dere med kraft fra Gud."

Jesus farer opp til himmelen

50 Senere tok Jesus med seg disiplene ut av byen og gikk et
stykke mot Betania. Der løftet han hendene mot himmelen
og ba Gud om å gi dem alt godt. 51 Mens han ba for alle sine,
dro han fra dem og ble tatt opp til himmelen. 52 Disiplene
falt på kne og tilba ham og vendte så tilbake til Jerusalem
fylt av en enorm glede. 53 De var stadig i templet og hyllet
Gud.

---

* **24:44** Moseloven, profetenes bok og salmene er de tre delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
† **24:45-46** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

Evangeliet etter Johannes

Gud ble menneske

1 Ved tidenes begynnelse var allerede Ordet*. Ordet var
hos Gud, og Ordet var Gud. 2 Han var hos Gud allerede ved
tidenes begynnelse. 3 Gud lot ham skape alt som finnes til.
Det finnes ikke noe som ikke har blitt skapt av ham. 4 Alt
liv kommer fra ham, og livet hans er lyset for menneskene.
5 Hans lys skinner i mørket, og mørket kan aldri slokke det.
6 Gud sendte døperen Johannes 7 for å fortelle om lyset,
slik at alle kunne begynne å tro på grunn av budskapet
hans. 8 Johannes var ikke lyset. Han var bare den som
skulle gjøre lyset kjent. 9 Det sanne lyset, han som er hele
menneskehetens lys, skulle nå komme inn i verden.
10 Men til tross for at Gud hadde betrodd ham å skape
verden, så kjente ikke verden ham igjen da han kom. 11 Ikke
en gang i hans eget land og blant hans eget folk tok de imot
ham. 12 Men alle de som tok imot ham, ga han retten til å bli
Guds barn. Ja, alle som tror på ham, får den samme retten.
13 De blir født på nytt, men ikke gjennom noen fysisk fødsel
som et resultat av menneskelige følelser og handlinger. Nei,
de blir født av Gud selv.
14 Og Ordet ble menneske og levde blant oss her på jorden.
Vi så hans herlighet, den herlighet som den eneste Sønnen
har fått fra sin Far i himmelen. Gjennom Sønnen har vi lært
å kjenne Far i himmelen og hans kjærlighet og tilgivelse.
15 Døperen Johannes talte om Sønnen og ropte til folket:
"Det var ham jeg talte om da jeg sa: 'Han som kommer etter
meg, betyr mer enn jeg, for han var til før jeg ble til.†' "
16 Ja, han var fylt av kjærlighet og tilgivelse, og gang på
gang har vi fått oppleve hans godhet mot oss. 17 Moses ga
oss loven‡. Det er ved Jesus Kristus§, den lovede kongen,
som vi har lært å kjenne Gud og hans kjærlighet og
tilgivelse. 18 Ingen har noen gang sett Gud, men hans eneste

---

* **1:1** "Ordet" kunne for grekerne bety "tanken, det prinsipp som styrer universet". For jødene betydde det "Gud". † **1:15** Menneskelig sett var Johannes seks måneder eldre enn Jesus! Se Lukas sin fortelling om Jesus 1:26. ‡ **1:17** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **1:17** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".

Sønn, som selv er Gud og er nær Far i himmelen, han har vist oss hvem han er.

Døperen Johannes taler om Jesus

19-20 De religiøse lederne sendte prester og tempeltjenere fra Jerusalem for å spørre døperen Johannes om han var Messias*, den lovede kongen. Johannes forklarte åpent og ærlig: "Nei, jeg er ikke Messias."

21 "Hvem er du da?" spurte de. "Er du Elia†?"

"Nei", svarte han.

"Er du profeten som skulle komme og holde fram Guds budskap?"‡

"Nei", svarte han.

22 Da sa de: "Fortell oss hvem du er! Noe svar må vi kunne gi til dem som har sendt oss. Hva sier du om deg selv?"

23 Johannes svarte ved å sitere det Gud har sagt om ham ved profeten Jesaja. Han sa: *"Jeg er en stemme som roper i ørkenen: 'Gjør veien rett for Herren!§'"*

24 De som var blitt sendt ut av fariseerne*, 25 spurte ham: "Hvorfor døper du folk dersom du verken er Messias eller Elia eller den profeten som Gud skulle sende?"

26 Johannes svarte: "Jeg døper dere med vann, men midt iblant dere står en som dere ikke kjenner. 27 Han er den som kommer etter meg, og han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å knytte opp remmene på sandalene† hans."

28 Dette skjedde i Betania, en by på den andre siden av elven Jordan der Johannes døpte.

Jesus er Guds lam

29 Neste dag fikk døperen Johannes se Jesus komme mot seg, og han sa: "Der er Guds lam, han som tar bort synden hos menneskene. 30 Det var om ham jeg talte da jeg sa: 'Etter meg kommer en som betyr mer enn jeg, for han var til før jeg ble til.' 31 Jeg visste ikke på forhånd hvem han var, men jeg er kommet for å døpe med vann, slik at Israels folk skal se hvem han er."

32 Johannes fortalte: "Jeg så Guds Ånd komme ned fra himmelen som en due og bli over han. 33 Jeg visste ikke på forhånd hvem han var, men da Gud sendte meg for å døpe med vann, sa han til meg: 'Når du ser Ånden komme ned

---

* **1:19-20** Det hebraisk ordet "Messias" har samme betydningen som det greske "Kristus". Se fotnoten til 1:17. † **1:21** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. ‡ **1:21** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. § **1:23** Se Jesaja 40:3. * **1:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **1:27** Dette var en oppgave for slaver.

og bli over en person, da vet du at han er den som døper
med min Hellige Ånd.' 34 Jeg så at dette skjedde, og derfor
kan jeg vitne om at han er Guds sønn‡."

De første disiplene

35 Dagen etter sto døperen Johannes der igjen med to av
disiplene. 36 Da Jesus kom gående forbi så Johannes på han
og sa: "Der er Guds lam!"

37 De to disiplene til Johannes hørte dette og begynte å
følge etter Jesus. 38 Jesus vendte seg om og så at de fulgte
etter ham, og han spurte: "Er det noe dere vil?"

De svarte: "Rabbi, som betyr mester, hvor bor du?"

39 Jesus sa: "Kom, bli med meg og se." De gikk med
ham til det stedet der han bodde. Klokken var rundt fire
på ettermiddagen da de fulgte med, og de ble hos ham til
kvelden. 40 Den ene av de to som hadde hørt det Johannes
sa, og seinere fulgt etter Jesus, var Andreas, Simon Peter sin
bror.

41 Det første Andreas etterpå gjorde var å lete opp sin
bror Simon. Da han fant ham, sa han: "Vi har funnet
Messias, den lovede kongen". Messias betyr den som er
salvet.§ 42 Han tok med seg broren til Jesus. Jesus så på
Simon og sa: "Du er Simon, sønn av Johannes. Du skal få
navnet Peter, som betyr klippen.*"

43 Dagen etterpå tenkte Jesus å gå til Galilea. Da møtte
han Filip og sa til han: "Kom og bli min disippel." 44 Filip
var fra Betsaida, som var Andreas og Peter sin hjemby.

45 Filip gikk for å lete opp Natanael og sa til ham: "Vi har
funnet den mannen som Moseloven og profetene† skriver
om. Han heter Jesus og er sønn til Josef fra Nasaret."

46 "Nasaret!" utbrøt Natanael. "Kan det komme noe godt
fra Nasaret?"

"Kom og undersøk selv", svarte Filip.

47 Da Jesus så Natanael nærme seg, sa han: "Se der, her
kommer en ærlig og oppriktig mann, en ekte israelitt‡."

48 "Hvordan kan du kjenne meg?" undret Natanael.

---

‡ **1:34** En del håndskrifter har: Guds utvalgte. § **1:41** I grunnteksten: Messias betyr Kristus. Begge ordene betyr "den salvede", det vil si den som ble innviet til konge. * **1:42** I grunnteksten: Du skal bli kalt Kefas, det betyr Peter. Kefas er "fjellet" på arameisk, som var morsmålet til Jesus. † **1:45** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. ‡ **1:47** Israelitt er et annet navn for jøde. Israelitt betyr etterkommere til Israel, som også het Jakob. Se Første Mosebok 32:27-28. Jakob hadde en sønn som het Juda, og han har gitt navn til jødene.

Jesus svarte: "Jeg så deg under fikentreet før Filip fant deg."
49 Da utbrøt Natanael: "Mester, du er Guds sønn, Israels konge!"
50 Jesus sa til ham: "Tror du dette bare fordi jeg sa at jeg så deg under fikentreet? Du kommer til å få større bevis enn som så. 51 Jeg forsikrer at dere skal få se himmelen åpen og Guds engler stige ned og stige opp over meg, Menneskesønnen§."*

2

Jesus forvandler vann til vin

1 To dager seinere ble det holdt et bryllup i byen Kana i Galilea. Maria, mor til Jesus, var der. 2 Jesus og disiplene var også innbudt. 3 Midt under bryllupsfesten tok vinen slutt. Maria gikk da til Jesus og fortalte ham dette.
4 "La meg være i fred, mor", svarte han. "Den tiden som Gud har bestemt til å gjøre kjent hvorfor jeg er kommet, er ennå ikke inne."
5 Mor hans sa til tjenerne: "Gjør nøyaktig det han sier til dere."
6 I huset var det seks store krukker hogget i stein. De ble brukt ved de jødiske seremoniene for renselse og rommet omkring 100 liter hver. 7-8 Jesus sa nå til tjenerne: "Fyll krukkene med vann", og da alle seks var helt fulle, sa han: "Slå opp litt og gi det til verten for bryllupet." Tjenerne gjorde som han sa.
9 Verten smakte på vannet, som nå hadde blitt forandret til vin. Etter som han ikke visste hvor det kom fra, bare tjenerne kjente til det, kalte han på brudgommen og sa: 10 "Dette er en utsøkt vin. Du gjør virkelig ikke som alle andre og venter med den dårlige vinen til gjestene begynner bli påvirket. Du har spart den beste vinen til slutt."
11 Gjennom dette miraklet i Kana i Galilea viste Jesus for første gang offentlig sin guddommelige makt, og disiplene ble overbevist om at han var sendt av Gud.
12 Etter bryllupet gikk Jesus til Kapernaum sammen med sin mor, sine brødre og disiplene. De stanset der noen dager.

Jesus renser templet

---

§ **1:51** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **1:51** Se fortellingen om Jakobs stige i Første Mosebok 28:10-17.

13 Da den jødiske påskehøytiden* nærmet seg, gikk Jesus
til Jerusalem. 14 På tempelplassen fikk han se kjøpmennene
som solgte okser, sauer og duer, og de som satt og vekslet
penger.† 15 Jesus surret seg en pisk av tau og drev alle
selgerne ut fra tempelplassen sammen med sauene og
oksene. Han raste pengestablene til vekslerne og veltet
bordene deres, 16 Så gikk han bort til mennene som solgte
duer og sa: "Ta med alt dere har dratt inn og forsvinn
herfra! Gjør ikke huset til min Far i himmelen om til en
markedsplass!"
17 Da kom disiplene til å huske at det står i Skriften‡:
"Omsorgen for ditt hus skal brenne som en ild i meg."§
18 De religiøse lederne sa til Jesus: "Om Gud virkelig har
gitt deg i oppdrag å gjøre dette, da må du bevise det ved å
gjøre et mirakel."
19 "Det skal jeg gjøre", svarte Jesus. "Riv ned dette
templet, og jeg skal bygg det opp igjen på tre dager."
20 "Hva!" ropte de. "Det tok 46 år å bygge dette templet,
og du påstår at du kan gjenreise det på tre dager." 21 Men
det templet som Jesus snakket om, var hans egen kropp.
22 Da han seinere sto opp fra de døde, kom disiplene til å
huske på at han hadde sagt dette, og de trodde på det som
Gud hadde forutsagt i Skriften og på det budskapet de hadde
hørt fra Jesus selv.
23 Takket være de miraklene han gjorde i Jerusalem i
påskehøytiden, begynte mange å tro at han virkelig var
sendt av Gud. 24-25 Jesus stolte ikke på noen, for han kjente
så altfor godt til deres innerste tanker. Ingen behøvde å
fortelle ham om hvor upålitelige menneskene kan være.

3

Nikodemus besøker Jesus om natten

1-2 En kveld etter mørkets frembrudd kom en mann som
het Nikodemus for å snakke med Jesus. Han var fariseer*
og medlem i Det jødiske rådet†. "Mester", sa han, "vi vet

---

* **2:13** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **2:14** Dyrene skulle bli brukt som offer i templet. ‡ **2:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **2:17** Se Salmenes bok 69:10. * **3:1-2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **3:1-2** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

at Gud har sendt deg for å undervise oss. Ingen kan gjøre
slike mirakler som du gjør dersom Gud ikke er med ham."
3 Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at den som ikke blir født
på nytt, får aldri oppleve hva det betyr å tilhøre Guds eget
folk."
4 "Bli født på nytt!" utbrøt Nikodemus. "Hva mener du?
En voksen person kan vel ikke en gang til komme inn i sin
mors mage og bli født på nytt?"
5 Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at den som ikke blir
født av vann og Ånd, får slett ikke tilhøre Guds eget folk.
6 Mennesker kan føde fram fysisk liv, men Guds Ånd føder
fram åndelig liv‡. 7 Ikke vær forundret over at jeg sier
at menneskene må bli født på nytt. 8 Guds Ånd er som
vinden§. Ingen kan si hvor den kommer fra eller hvor
den tar veien, men alle kan høre at den suser, og vi kan
se virkningen den gjør. Slik er det også når et menneske
blir født av Guds Ånd."
9 "Men hvordan er dette mulig?" spurte Nikodemus.
10 Jesus svarte: "Du er en jødisk lærer som blir både rost
og æret og likevel forstår du ikke dette. 11 Jeg forsikrer
deg at det vi sier, er slikt vi vet og har sett, og likevel tror
dere oss ikke. 12 Men om dere ikke tror når jeg forteller
om de ting som skjer her på jorden, hvordan skal dere da
kunne tro når jeg sier noe om det som skjer i himmelen?
13 Ingen mennesker har vært i himmelen, bortsett fra jeg,
Menneskesønnen*, som har kommet derfra.
14 På samme måten som Moses hengte opp slangen
som var laget av kopper i ørkenen, slik må jeg, Men-
neskesønnen, bli løftet opp†, 15 for at alle som tror på meg,
skal få evig liv. 16 Gud elsket jo menneskene så høyt at han
ga sin eneste Sønn, for at alle som tror på ham, ikke skal gå
fortapt, men ha evig liv. 17 Det var ikke for å dømme noen
at Gud sendte sin sønn til verden, men Sønnen kom hit for
å frelse hver enkelt.
18 Alle som tror på Sønnen, blir ikke dømt. Men de
som ikke tror på ham, er allerede dømt, etter som de ikke
tror på Guds eneste Sønn. 19 Grunnen til at de blir dømt
er at da lyset fra himmelen kom ned til jorden, viste det
seg at menneskene elsket mørket høyere enn lyset fordi

‡ **3:6** Åndelig liv er å ha fellesskap med Gud. § **3:8** Jesus lekte med det gresk ordet for "Ånd", som også kan bli oversatt med "vind". * **3:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **3:14** Eller: henges opp. Uttrykket viser til at Jesus skulle henges opp på et kors og på at han skulle bli løftet opp til himmelen.

handlingene deres var onde. 20 Den som gjør det som er
ondt, han hater lyset. Han holder seg borte fra lyset, slik at
syndene hans ikke skal bli avslørt. 21 Den derimot som gjør
det som er rett, han trekkes mot lyset for at alle skal se at
han gjør det som Gud vil."

Døperen Johannes forteller hvem Jesus er

22 Jesus reiste fra Jerusalem sammen med disiplene, men
de stanset en tid i Judea og døpte der.
23 Samtidig døpte også Johannes. Han holdt til ved Ainon,
nær Salim. Der var det rikelig med vann. Mange mennesker
kom til ham for å bli døpt. 24 Dette var før Johannes hadde
blitt satt i fengsel. 25 En dag kom det en jødisk mann til
disiplene av Johannes og begynte å diskutere om forskjellige
seremonier for renselse‡. 26 Johannes sine disipler gikk da
til han og sa: "Mester, den mannen som var sammen med
deg på den andre siden av elven Jordan, han som du fortalte
om til folket, han døper også. Og nå går alle til ham i stedet
for å komme til oss."
27 Johannes svarte: "Dersom alle går til ham, er det fordi
at Gud lar det skje. 28 Dere vet selv at jeg klart og tydelig har
sagt til dere at jeg ikke er Messias, den lovede kongen. Jeg
er sendt ut for å forberede veien for ham. Det er hele min
oppgave. 29 Folket blir dratt mot ham på samme måten som
bruden blir dratt mot sin brudgom. Brudgommens venn
blir glad av å stå og høre stemmen til brudgommen. Jeg
er brudgommens venn, og nå er gleden min fullkommen.
30 Det er som det skal være at folket hører mer og mer på
ham, og mindre og mindre på meg.
31 Han har kommet ned fra himmelen og er derfor større
enn alle andre. Jeg er født her på jorden, og min forstand
er begrenset til det jordiske. 32 Han har kommet ned fra
himmelen og forteller om det han har sett og hørt, og likevel
tror ingen på det han sier. 33 Den som tror på det han sier,
han erkjenner at Gud taler sannhet. 34 Denne mannen, som
er sendt av Gud, bringer Guds budskap. Gud har fylt ham
med sin Ånd. 35 Far i himmelen elsker Sønnen og har gitt
ham makt over alle ting. 36 Den som tror på Guds, sønn
har evig liv. Den som nekter å være lydig mot Sønnen, han
mister det evige livet, og blir fortsatt under Guds dom."

4

En samaritansk kvinne møter Jesus

‡ **3:25** Gjennom en seremoni for renselse ble de i følge med jødene verdig til å komme fram for Gud. Dåpen var en slik seremoni.

1-3 Fariseerne* fikk nå høre at Jesus vant flere disipler enn
Johannes og døpte flere, skjønt det var ikke Jesus selv som
døpte, men disiplene. Jesus dro derfor fra Judea og reiste
tilbake til Galilea.
4 På veien dit ble han tvunget til å reise gjennom Samaria†.
5 Etter en tid kom han til byen Sykar som ligger nær den
jordteigen som Jakob ga sønnen sin Josef. 6 Der ligger også
Jakobs brønn. Etter som det var mitt på dagen og Jesus var
trøtt av den lange reisen, satte han seg ved brønnen.
7 Da kom en samaritansk kvinne for å hente vann. Jesus
ba henne: "Gi meg litt å drikke." 8 Han var alene akkurat
da, for disiplene hadde gått inn i byen for å kjøpe mat.
9 Kvinnen ble svært forbauset, for jødene ville ikke ha noe
med samaritanene å gjøre. Hun sa: "Du som er jøde,
hvorfor spør du en samaritansk kvinne om vann?"
10 Jesus svarte: "Dersom du visste hvilken fantastisk gave
Gud har i bakhånd for deg, og dersom du forsto hvem jeg
er, da ville du i stedet ha spurt meg, og jeg ville ha gitt deg
levende vann."
11 "Men, herre, du har jo verken tau eller bøtte", sa hun,
"og brønnen er dyp. Hvor skal du få levende vann fra?
12 Du er vel ikke større enn vår stamfar Jakob som ga oss
denne brønnen? Kan du gi meg bedre vann enn det som
han, sønnene og husdyrene hans drakk av?"
13 Jesus svarte: "Den som drikker av dette vannet, blir
snart tørst igjen. 14 Men den som drikker av det vannet jeg
gir, blir aldri tørst igjen, for mitt vann blir en uuttømmelig
kilde i ham som sprudler fram og gir evig liv."
15 "Herre", sa kvinnen. "Gi meg av det vannet, slik at jeg
aldri mer blir tørst og kan slippe å gå ut hit for å hente
vann."
16 Jesus sa: "Gå og hent mannen din."
17-18 "Jeg har ingen mann", svarte kvinnen.
"Du har rett", sa Jesus. "Du har levd sammen med fem
menn, og den du nå lever med, er ikke din mann. Der holdt
du deg til sannheten."
19 "Herre", sa kvinnen. "Du må være en profet, etter som
du med Guds hjelp kan avsløre noe slikt. 20 Si meg hvorfor
dere jøder påstår at Jerusalem er det eneste stedet der vi
kan tilbe Gud, mens vi som er samaritaner, sier at vi skal
tilbe på dette fjellet‡ der forfedrene våre alltid har tilbedt?"

---

* **4:1-3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **4:4** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. ‡ **4:20** Samaritanene hadde et eget tempel på fjellet Garisim.

21-24 Jesus forklarte: "Tro meg, det kommer en dag da
ingen lenger behøver å diskutere om det er på dette fjellet
eller i Jerusalem vi skal tilbe vår Far i himmelen. Det er ikke
spørsmålet om hvor vi tilber som er det viktigste, heller
hvordan vi skal tilbe. Virkelig tilbedelse er ekte og inspirert
av Guds Ånd. Det er slik Gud vil at vi skal tilbe ham, etter
som Gud er Ånd. Og det kommer en dag, ja, den er allerede
her, da menneskene skal tilbe Gud på denne måten. Men
dere som er samaritaner, vet lite om ham som dere tilber.
Vi jøder derimot kjenner ham godt, for frelsen kommer fra
jødene."
25 Kvinnen sa: "Ja, jeg vet at Messias§, den lovede kongen,
en gang skal komme, og når han kommer, vil han forklare
alt for oss."
26 Jesus sa til henne: "Det er jeg,* han som du snakker
med."
27 I samme øyeblikk kom disiplene tilbake. De ble mer
enn overrasket da de så at han snakket med en kvinne, men
ingen spurte ham hvorfor han snakket med henne eller hva
de pratet om.
28 Kvinnen satte igjen sin vannbøtte ved brønnen og gikk
tilbake til byen og sa til alle: 29 "Kom så får dere treffe en
mann som var i stand til å si meg alt det jeg har gjort! Jeg
undrer meg på om han ikke må være Messias, den lovede
kongen." 30 Folket strømmet ut fra byen for å treffe Jesus.
31 Imens ville disiplene gi Jesus noe å spise. 32 Men han
sa: "Jeg har mat som dere ikke kjenner til."
33 Disiplene sa da til hverandre: "Kan noen ha kommet
hit og gitt ham mat?"
34 Da forklarte Jesus: "Min mat er å gjøre hans vilje som
har sendt meg og å fullføre det oppdraget han har gitt meg.
35 Dere sier at kornet ikke er modent før om fire måneder.
Men jeg sier: Se dere omkring. Åkrene har allerede lysnet i
fargen og er modne for skuronnen. 36 De høstfolkene som
fører mennesker til evig liv skal få god lønn. Tenk hvilken
glede som venter både den som sår og den som høster!
37 For her gjelder ordspråket: En sår og en annen høster.
38 Jeg har sendt dere ut for å høste der dere ikke har sådd.
Andre har utført arbeidet, og dere skal få lønn for strevet
dere har hatt."

Mange samaritaner kommer til tro

§ **4:25** Grunnteksten legger til: Messias betyr Kristus. Begge ordene betyr "den salvede", det vil si den som ble innviet til konge. * **4:26** Jesus bruker samme ordet om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er".

39 Mange samaritaner fra byen Sykar hadde blitt overbeviste om at Jesus var sendt av Gud da de hørte kvinnen si:
"Han var i stand til å si meg alt det jeg har gjort."
40 Da de kom ut til ham, ba de om at han måtte stanse i byen, og han ble der i to dager.
41 Da de fikk høre ordene fra hans egen munn, var det enda flere som begynte å tro på ham.
42 De sa til kvinnen: "Nå er det ikke lenger det du fortalte oss som får oss til å tro. Nei, nå har vi selv hørt ham og forstått at han virkelig er den som skal frelse menneskene."

Jesus helbreder sønnen til en kongelig tjenestemann

43 Etter to dager fortsatte Jesus til Galilea.
44 Han hadde selv sagt at en profet som bringer Guds budskap blir respektert over alt, bortsett fra på sitt eget hjemsted.
45 Nå tok galileerne imot ham med åpne armer, etter som de hadde vært i Jerusalem under påskehøytiden† og sett alle miraklene hans.

46 Mens han reiste rundt i Galilea, kom han også tilbake til byen Kana, der han en gang hadde forandret vann til vin. En mann i den kongelige‡ tjenesten hadde på denne tiden en sønn som lå alvorlig syk i byen Kapernaum.
47 Da mannen fikk høre at Jesus hadde kommet fra Judea og var i Galilea, gikk han til Kana for å treffe Jesus. Han ba ham om å følge med til Kapernaum for å helbrede gutten hans som lå døende.

48 Jesus spurte: "Kan dere virkelig ikke tro på meg dersom dere ikke til stadighet får se mirakler?"

49 Men mannen ba: "Herre, kom før gutten min dør."

50 Da sa Jesus til han: "Gå hjem igjen. Sønnen din lever."
Og mannen trodde på det Jesus sa og gikk hjem.
51 Mens han fortsatt var på veien ble han møtt av tjenerne sine som meldte at gutten levde og var frisk.
52 Han spurte ved hvilken tid på dagen gutten hadde begynt bli bedre, og de svarte: "I går ettermiddag rundt klokka ett forsvant plutselig feberen."
53 Da forsto faren at det hadde skjedd i samme øyeblikk som Jesus hadde sagt til ham: "Din sønn lever."
Og tjenestemannen og alle i huset hans begynte å tro på Jesus.

54 Dette var det andre miraklet Jesus gjorde, og han gjorde det mens han var på vei fra Judea til Galilea.

---

† **4:45** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. ‡ **4:46** Mannen arbeidet for kong Herodes, som styrte over Galilea og Perea og var sønn til den Herodes som regjerte da Jesus ble født.

5

Jesus helbreder en lam mann ved dammen Betesda

1 Litt seinere gikk Jesus til Jerusalem for å delta i en av
de jødiske høytidene. 2 Inne i byen, nær Saueporten, var
det en dam som på arameisk* blir kalt Betesda, og den har
fem bueganger. 3 Mange lamme og blinde og andre som var
handikappet lå i disse buegangene [og ventet på at vannet
skulle komme i bevegelse. 4 En Herrens engel steg nemlig
nå og da ned i dammen og rørte opp vannet. Den første
som steg ned i dammen etter at vannet var blitt rørt opp,
ble frisk, samme hvilken sykdom han enn led av.]†
5 En av dem som lå der, var en mann som hadde vært lam
i 38 år. 6 Da Jesus så han og fikk vite at han hadde vært syk
så lenge, spurte han mannen: "Vil du bli frisk?"
7 "Herre, det er nok umulig", sa mannen. "Jeg har ingen
som kan hjelper meg ned i dammen når vannet kommer i
bevegelse. Mens jeg ennå er på vei, rekker noen andre ut i
vannet før meg."
8 Da sa Jesus til ham: "Reis deg opp, ta liggematten din
og gå!" 9 Straks ble mannen frisk, og han rullet sammen
liggematten og gikk av sted.
Dette skjedde på hviledagen‡. 10 Derfor protesterte de
religiøse lederne. De sa til mannen som var blitt helbredet:
"Du får ikke lov til å arbeide på hviledagen. Det er forbudt
å bære liggematten din!"
11 Mannen svarte: "Han som gjorde meg frisk sa til meg
at jeg skulle ta liggematten og gå."
12 Da spurte de: "Hvem sa til deg at du skulle bære
liggematten?"
13 Men han visste det ikke, for Jesus hadde forsvunnet fra
stedet etter som det samlet seg mye folk. 14 Senere møtte
Jesus mannen i templet og sa til ham: "Nå er du frisk. Ikke
synd mer, for at det ikke skal hende deg noe verre."
15 Mannen gikk til de religiøse lederne og fortalte at det
var Jesus som hadde gjort ham frisk.

Jesus forklarer at han er Guds sønn

---

* **5:2** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødene sitt språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. † **5:4** En del håndskrifter mangler ordene i parentes. ‡ **5:9** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.

16 Fra og med nå begynte de religiøse lederne å forfølge
Jesus. De mente han hadde arbeidet på hviledagen$1§ ved
å helbrede en syk mann. 17 Jesus sa: "Min Far i himmelen
er uavbrutt i arbeid og derfor arbeider også jeg."
18 Da ble de religiøse lederne enda mer ivrige etter å
drepe ham. Ikke bare gjorde han ugyldig Guds befaling om
å hvile på den sjuende dagen, men i tillegg snakket han om
Gud som sin far. Gjennom dette hadde han jo gjort seg lik
med Gud.
19 Jesus sa: "Jeg forsikrer dere at Sønnen kan ikke gjøre
noe av seg selv. Han gjør bare det som han ser sin Far
i himmelen gjøre. Det Far i himmelen gjør, det gjør også
Sønnen. 20 Far i himmelen elsker Sønnen og viser ham alt
det han gjør. Han skal la Sønnen gjøre enda større mirakler,
så store at alle blir forbløffet. 21 Sønnen skal gi evig liv til
hvem han vil, på samme måten som Far i himmelen vekker
opp døde og gir dem liv. 22 Far i himmelen har overlatt
retten til å dømme til Sønnen. 23 Alle skal ære Sønnen
på samme måten som de ærer Far i himmelen. Men om
dere nekter å ære Sønnen, da ærer dere heller ikke Far i
himmelen som har sendt ham.
24 Jeg forsikrer dere at den som hører budskapet mitt og
tror på ham som har sendt meg, han har evig liv. Han
kommer ikke til å bli dømt for syndene sine, men har
allerede gått over fra døden til det evige livet. 25 Ja, jeg
forsikrer dere at det kommer en dag, ja den er faktisk
allerede her og nå, da de døde skal høre Guds sønns
stemme. De som hører den, skal få liv. 26 Far i himmelen
har liv i seg selv, og han har også gitt Sønnen liv i seg selv.
27 Han har gitt meg rett til å dømme alle mennesker, etter
som jeg er Menneskesønnen*. 28 Bli ikke forskrekket. Det
kommer en dag da alle som ligger i sine graver, skal høre
min stemme. 29 De skal stå opp fra de døde. De som har
gjort det gode, skal få evig liv, og de som har gjort det onde,
skal bli dømt.
30 Jeg kan ikke gjøre noe av meg selv. Jeg dømmer ikke
før jeg har lyttet til min Far i himmelen. Dommen min er
rettferdig, etter som jeg ikke dømmer etter min egen vilje,
men etter hans vilje som har sendt meg."

Jesus beviser hvem han er

§ **5:16** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. * **5:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

31 Jesus fortsatte: "Om jeg sier hvem jeg er, uten at noen
bekrefter det jeg sier, da beviser det ingenting. 32 Det
finnes en som kan vitne om hvem jeg er, og det er døperen
Johannes, og jeg kan forsikre at det han sier om meg, er
sant. 33 Dere sendte selv folk til ham for å høre da han
fortalte sannheten om meg. 34 Jeg har ikke noe behov for
å høre det menneskene mener om meg, men jeg forteller
dette for at dere skal tro på meg og bli frelst. 35 Johannes
var et skinnende lys som lyste klart en tid, og dere kunne
glede dere i hans lys. 36 Ja, Johannes fortalte hvem jeg er.
Men det finnes et enda sterkere bevis på hvem jeg er. Det
er undervisningen min og mine mirakler. De inngår i det
oppdraget som min Far i himmelen ga meg å fullføre. De
beviser at han har sendt meg. 37 Ja, min Far i himmelen har
selv fortalt hvem jeg er, men dere har ikke hørt stemmen
hans eller sett ansiktet hans. 38 Dere har ikke tatt imot
budskapet hans, for dere tror ikke på meg, han som min
Far i himmelen har sendt.
39 Dere studerer i Skriften†, etter som dere tror at den gir
dere evig liv. Men til tross for at det nettopp er i Skriften
Gud forteller hvem jeg er, 40 så nekter dere å komme til meg
for å få evig liv.
41-42 Jeg strever ikke etter å bli æret av dere, for jeg vet
at dere ikke elsker Gud. 43 Jeg har blitt sendt hit av min Far
i himmelen, og dere nekter å ta imot meg. Men om noen
opptrer på egen hånd, da tar dere imot ham. 44 Det eneste
dere er interessert i, er å bli æret av hverandre. Dere bryr
dere ikke om dere blir godkjent av ham som er den eneste
sanne. Gud. Synes dere det er noe rart at dere ikke kan tro!
45 Det er ikke jeg som en dag skal anklage dere for min
Far i himmelen. Nei, det skal Moses gjøre! Dere tror at
dere skal bli reddet ved å følge Moseloven‡. 46 Dersom dere
virkelig trodde på det Moses har skrevet, da ville dere også
tro på meg, for det er meg han har skrevet om. 47 Etter som
dere ikke tror på det han har skrevet, tror dere heller ikke
på det jeg sier."

6

Jesus gir mat til 5 000 personer

1 Senere dro Jesus over til den andre siden av Genesaret-
sjøen, som også blir kalt Tiberiassjøen. 2 En stor folkemasse
fulgte etter ham over alt der han gikk, for de hadde sett at

† **5:39** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **5:45** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

Jesus helbredet de syke. 3 Jesus gikk nå opp på et fjell og
satte seg der med disiplene. 4 Det var dagene før påske*,
som er jødene sin store høytid.

5 Da Jesus så seg omkring og merket at mange hadde fulgt
etter ham, vendte han seg til Filip og sa: "Filip, hvor kan vi
kjøpe brød slik at alle disse menneskene får noe å spise?"
6 Dette sa han for å teste Filip. Selv var han helt klar over
hva han ville gjøre.

7 Filip svarte: "Det ville koste en formue† og likevel vil
ikke alle bli mette."

8 En annen av disiplene, Andreas, som var bror til Simon
Peter, sa: 9 "Det finnes en gutt her som har fem kornbrød
og to fisker, men det forslår lite til så mange."

10 Da sa Jesus: "Si til alle at de skal sette seg." Det vokste
mye gress der, og alle slo seg ned. Det var omkring 5 000
menn. I tillegg kom kvinner og barn. 11 Jesus tok brødene,
takket Gud og delte ut til folket. Etterpå ga han alle av
fiskene, så mye de ville ha.

12 Da alle hadde spist seg mette, sa han til disiplene: "Nå
kan dere samle sammen det som er blitt til overs, slik at ikke
noe går til spille." 13 I utgangspunktet var det fem kornbrød,
men etter at de hadde samlet opp restene som var til overs,
ble det tolv fulle kurver!

14 Da det gikk opp for folket hvilket stort mirakel som
hadde skjedd, ropte de: "Han må være profeten‡ som Gud
skulle sende til verden med sitt budskap!" 15 Da Jesus forsto
at folket tenkte å tvinge ham til å følge med for at de kunne
gjøre ham til konge over Israel, trakk han seg unna. Han
gikk høyere opp i fjellet og søkte ensomheten der.

Jesus går på vannet

16 Om kvelden gikk disiplene ned til sjøen og ventet
på ham. 17 Da det ble helt mørkt og Jesus fortsatt ikke
hadde kommet tilbake, steg de i en båt for å dra over til
Kapernaum på den andre siden av sjøen. 18 Det drøyde ikke
lenge før det begynte blåse kraftig. Bølgene gikk høyere og
høyere. 19 Da de hadde rodd omkring en halv mil, fikk de
plutselig se Jesus komme gående på vannet og nærme seg
båten! De ble fryktelig redde. 20 Jesus ropte til dem og sa:

---

* **6:4** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **6:7** På gresk: 200 denarer, hvilken var 200 normale daglønninger. ‡ **6:14** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme.

"Det er meg,§ vær ikke redde." 21 Da lot de ham stige inn i
båten. I samme øyeblikk var båten framme der de skulle.

Jesus er brødet som gir evig liv

22 Neste morgen oppdaget folket som var igjen på den
andre siden av sjøen, at Jesus ikke var der lenger. De visste
at det bare hadde vært en båt der og at Jesus ikke hadde
fulgt med i den da disiplene dro fra stedet. 23 Snart kom
flere mindre båter fra byen Tiberias og la til i nærheten av
det stedet der Herren Jesus hadde bedt bordbønnen, og alle
hadde spist seg mette. 24 Etter som folket så at verken Jesus
eller disiplene var der, steg de i båtene og seilte over sjøen
til Kapernaum for å lete etter ham.

25 Da de fant ham på den andre siden av sjøen, spurte de:
"Mester, når kom du hit?"

26 Jesus svarte: "Jeg skal si som sant er: Dere kommer
ikke til meg fordi dere så meg gjøre et mirakel, men fordi
jeg ga dere mat så dere ble mette. 27 Strev ikke bare etter
den daglige maten, men strev heller for å få del i den
maten som kan gi dere evig liv. Det er den maten som jeg,
Menneskesønnen*, kan gi dere. For Gud, Far i himmelen,
har sendt meg nettopp i den hensikt."

28 Da spurte de: "Hva vil Gud at vi skal gjøre?"

29 Jesus svarte dem: "Gud vil at dere skal tro på ham som
Gud har sendt til jorden."

30 De svarte: "Du må vise oss et tegn dersom du vil at vi
skal tro at Gud har sendt deg. Hva kan du gjøre for tegn?
31 Ta Moses som eksempel, han ga forfedrene våre brød
hver dag da de gikk i ørkenen. Det står i Skriften†: *'Han ga
dem brød fra himmelen.*‡*'* "

32 Men Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at det ikke var
Moses som ga folket brødet, men min Far i himmelen.
Og nå tilbyr han det sanne brødet fra himmelen til dere.
33 Det sanne brødet fra Gud er det som har kommet ned fra
himmelen og gir evig liv til menneskene."

34 "Herre", sa de, "gi oss det brødet hver dag!"

35 Da svarte Jesus: "Jeg er det brødet som gir evig liv. Den
som kommer til meg, skal aldri mer bli sulten. Og den som
tror på meg, skal aldri mer bli tørst. 36 Men som jeg allerede
har sagt dere, så tror dere ikke på meg til tross for at dere

§ **6:20** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". * **6:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:31** Skriften for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **6:31** Se Andre Mosebok 16:4 og Salmenes bok 78:24.

har sett meg. 37 Alle de mennesker som min Far i himmelen
gir meg, de kommer til meg, og jeg vil aldri vise noen bort.
38 Jeg har ikke kommet ned fra himmelen for å gjøre min
egen vilje, men for å gjøre viljen til ham som har sendt meg.
39 Hans vilje er at jeg ikke skal miste en eneste av dem som
han har gitt meg, men at jeg skal vekke dem opp til evig liv
på den dagen Gud skal dømme alle mennesker. 40 Ja, det
er min Fars vilje at alle som ser Sønnen og tror på ham,
skal ha evig liv. Jeg skal vekke dem opp den dagen Gud skal
dømme alle mennesker."

Folket irriterer seg over det Jesus sier

41 Folket irriterte seg over at Jesus hadde sagt: "Jeg er
det brødet som har kommet ned fra himmelen." 42 De
sa: "Dette er jo bare Jesus, sønnen til Josef. Vi kjenner
foreldrene hans. Hvordan kan han da påstå at han har
kommet ned fra himmelen?" 43 Men Jesus svarte: "Det har
ingen hensikt at dere irriterer dere over dette. 44 Ingen kan
søke meg dersom ikke min Far i himmelen, han som har
sendt meg, drar ham til meg. Men den som kommer til meg,
vil jeg vekke opp til evig liv den dagen Gud skal dømme alle
mennesker. 45 Gud lot profeten Jesaja skrive: *'De skal alle bli
underviste av Gud.'* § Den som hører til min Far i himmelen
og lærer av ham han kommer til meg. 46 Men ingen har
noen gang sett Far i himmelen. Det er bare jeg som har sett
ham, etter som jeg har kommet fra Gud.

47 Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, har evig liv!
48 Jeg er det brød som gir liv. 49 Deres forfedre spiste brød
i ørkenen, og de døde som alle andre. 50 Det brødet som
kommer ned fra himmelen, virker slik at den som spiser av
det, ikke dør. 51 Jeg er det levende brødet som har kommet
ned fra himmelen. Den som spiser av dette brødet, kommer
til å leve i evighet. Brødet jeg skal gi dere, er kroppen min.
Jeg gir den for at menneskene skal få evig liv."

52 Folket begynte da å diskutere med hverandre og sa:
"Hvordan skal han kunne gi oss kroppen sin å spise?"

53 Jesus sa på nytt: "Jeg forsikrer dere, om dere ikke spiser
av min, Menneskesønnen sin*, kropp og drikker av blodet
mitt, da kan dere ikke få evig liv. 54 Den som spiser av
kroppen min og drikker av blodet mitt, har evig liv, og jeg vil
vekke ham opp den dagen Gud skal dømme alle mennesker.
55 For kroppen min er den sanne mat, og blodet mitt er den
sanne drikke. 56 Den som spiser av kroppen min og drikker

§ **6:45** Se Jesaja 54:13. * **6:53** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

av blodet mitt, skal leve med meg og jeg med ham. 57 Min
Far i himmelen har sendt meg, og jeg lever på grunn av hans
livgivende kraft. På samme måten skal den som spiser av
meg, få del i min livgivende kraft. 58 Jeg er det brødet som
har kommet ned fra himmelen. Det er ikke likt det brødet
som forfedrene spiste, for de døde som alle andre. Men
den som spiser av meg, det sanne brødet, han skal leve i
evighet." 59 Dette sa Jesus da han underviste i synagogen† i
Kapernaum.

Mange av disiplene forlater Jesus

60 Til og med mange av disiplene som hørte ham, sa: "Nå
går han for langt! Hvem kan holde ut med å høre at han
snakker på denne måten?"

61 Jesus visste godt at disiplene irriterte seg på det han
hadde sagt. Derfor sa han: "Får dette dere til å miste troen
på meg? 62 Hvordan skal dere da reagere når dere får se
meg, Menneskesønnen‡, vende tilbake til himmelen? 63 Det
er bare Guds Ånd som kan gi evig liv. Ikke noe menneske
kan få til noe slikt. Det jeg nylig sa, ble formidlet ved Guds
Ånd, derfor gir det dere liv. 64 Men det er noen av dere
som ikke tror på meg." Jesus visste fra begynnelsen av
hvem som ikke trodde og hvem den personen var som skulle
forråde ham.

65 Han fortsatte: "Det var derfor jeg sa at ingen kan
komme til meg dersom ikke min Far i himmelen gir det som
gave."

66 Da Jesus hadde sagt dette, dro mange disipler seg unna
ham og ville ikke lenger ha med ham å gjøre.

67 Da vendte Jesus seg til sine tolv nærmeste disipler og
spurte: "Vil også dere forlate meg?"

68 Simon Peter svarte: "Herre, til hvem skulle vi gå? Bare
du har det budskap som gir evig liv, 69 og vi tror og vet at
du er Guds hellige tjener."

70 Da sa Jesus: "Jeg har selv valgt ut dere tolv, og likevel
er en av dere en djevel." 71 Den han siktet til, var Judas,
sønn til Simon Iskariot, som seinere skulle forråde ham til
tross for at han var en av de tolv nærmeste disiplene.

7

Jesus blir hånet av brødrene sine

† **6:59** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. ‡ **6:62** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

1 Etter dette gikk Jesus fra by til by i Galilea. Han ville
holde seg borte fra Judea, etter som de religiøse lederne
der var ute etter å drepe ham. 2 Snart var det tid for
løvhyttefesten*. 3 Brødrene til Jesus oppfordret ham til å
gå til Judea og delta i høytiden.

De sa: "Du burde forlate Galilea og gå til Judea, slik at
tilhengerne dine får se alle miraklene du gjør. 4 Du kommer
aldri til å bli berømt dersom du gjemmer deg i en avkrok
på denne måten. Dersom du kan gjøre disse merkelige
miraklene, da bør du vise det fram for all verden."

5 For heller ikke brødrene hans trodde på ham. 6 Jesus
svarte: "Det rette tidspunktet for å reise er ikke ennå
kommet for meg, men dere kan dra når som helst. 7 Ingen
har grunn til å hate dere, men meg hater de på grunn av at
jeg stadig minner lederne om deres synd og ondskap. 8 Gå
dere av sted til Jerusalem. Det er ikke rette tiden for meg
ennå å gå til denne høytiden, gjentok han." 9 Så ble han
alene tilbake i Galilea.

Jesus underviser i templet

10 Da brødrene hadde gitt seg av sted til høytiden i
Jerusalem, gikk Jesus etter i hemmelighet. Han unngikk å
bli gjenkjent av folk. 11 De religiøse lederne forsøkte å få tak
i ham under høytiden og spurte om noen hadde sett han.
12 Derfor snakket folket i smug om ham. Noen sa: "Han er et
godt menneske", mens andre sa: "Nei, han bedrar folket."
13 Ingen hadde mot nok til å snakke åpent om ham. Alle
var redde for de religiøse lederne.

14 Da halve høytiden allerede var over, gikk Jesus opp til
templet og begynte å undervise. 15 De religiøse lederne ble
forskrekket da de hørte visdommen hans. De sa: "Hvordan
kan han vite så mye til tross for at han aldri har vært elev
hos noen av våre religiøse lærere?"

16 Da svarte Jesus: "Det jeg lærer bort, er ikke mine egne
tanker, men Guds, etter som det er han som har sendt meg.
17 Dersom noen virkelig vil gjøre Guds vilje, vil han forstå
om læren min er fra Gud eller om det bare er mine egne
tanker. 18 Den som framfører sine egne tanker, vil ha æren
selv, men den som gir æren til den som har sendt ham,
er en troverdig person som taler sannhet. 19 Dere har fått

* **7:2** Løvhyttefesten var en åtte dager lang fest som ble feiret på høsten. Det var dels en takkefest knyttet avlingene, dels en minnefest om at Gud hadde bevart Israels folk under vandringen fra Egypt. Se Tredje Mosebok 23:34-43.

Moseloven†. Hvorfor følger dere ikke da loven? Dere vil jo
drepe meg!"
20 Folket svarte: "Du er besatt av en ond Ånd! Det er vel
ingen som vil drepe deg."
21-23 Jesus svarte: "Jeg gjorde noe som virkelig forskrekket
dere, da jeg helbredet en mann på hviledagen‡. Arbeider
dere ikke selv hver gang dere lyder Moseloven i punktet om
omskjærelsen? Ut fra det avsnittet omskjærer dere guttene
på hviledagen. Moses, eller rettere sagt forfedrene deres,
bestemte at omskjærelsen skal bli gjort på den åttende
dagen etter fødselen. Dette gjelder også om den åttende
dagen faller på en hviledag. Dersom det nå er tillatt å
omskjære noen på hviledagen, hvorfor skal da jeg bli dømt
for at jeg helbredet noen på hviledagen? 24 Dere skal ikke
dømme etter hvordan saker og ting ser ut på overflaten,
men fell en rettferdig dom ut fra en dypere innsikt i saken."

Ulike meninger om hvem Jesus er

25 Noen blant dem som bodde i Jerusalem, sa til hverandre: "Er det ikke denne mannen som våre ledere vil drepe?
26 Her står han helt åpent fram og underviser, og ingen sier
noe til ham. Har kanskje medlemmene i Det jødiske rådet§
blitt overbevist om at han virkelig er Messias, den lovede
kongen? 27 Men hvordan skulle han kunne være det? Vi
vet jo hvor denne mannen ble født. Når Messias kommer,
da skal ingen vite hvor han kommer fra."
28 Jesus ropte med høy røst der han sto og underviste i
templet: "Ja, dere kjenner meg og vet hvor jeg kommer fra.
Likevel var det ikke mitt eget påfunn å komme, men jeg
kommer på oppdrag av en som er troverdig, en som dere
ikke kjenner. 29 Men jeg kjenner ham, for jeg kommer fra
han, og han har sendt meg."
30 De religiøse lederne var klare til straks å fange Jesus,
men ingen rørte ham. Tidspunktet var ennå ikke kommet
som Gud hadde bestemt at han skulle bli tatt til fange.
31 Mange blant folket begynte å tro på ham og sa: "Han må
være Messias, den lovede kongen! Hvem ellers kan gjøre
slike mirakler som han gjør!"

---

† **7:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:21-23** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. § **7:26** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

32 Da fariseerne* fikk vite at folket snakket om Jesus
i smug, sendte de øversteprestene og noen menn av
tempelvakten ut for å fange ham. 33 Jesus talte til folket
og sa: "Jeg kommer bare til å bli hos dere en kort tid. Snart
vil jeg vende tilbake til ham som har sendt meg. 34 Dere skal
lete etter meg, men ikke finne meg. Der jeg er, dit kan dere
ikke komme."
35 De religiøse lederne ble forskrekket over denne
påstanden og sa til hverandre: "Hvor tenker han å ta veien,
etter som vi ikke kan finne han? Vil han rømme landet og
begynne å undervise blant jødene som bor i andre land,
eller vil han undervise andre folk? 36 Hva mener han når
han sier: 'Dere skal lete etter meg, men ikke finne meg, for
der jeg er, dit kan dere ikke komme'?"
37 På den siste dagen, som var høydepunktet under
løvhyttefesten, ropte Jesus til folket: "Dersom noen er
tørst, kom da til meg og drikk! 38 Gud har lovet i Skriften†, at
strømmer av levende vann skal flyte fram fra det innerste
hos dem som tror på meg." 39 Med levende vann mente han
Guds Ånd, som alle de som trodde på ham, skulle få. Ånden
hadde ikke kommet ennå, etter som Jesus ikke hadde vendt
tilbake til sin herlighet i himmelen.
40 Da folket hørte ham si dette, sa noen: "Han må være
profeten som skal holde fram Guds budskap.‡" 41 Andra sa:
"Han er Messias, den lovede kongen." En tredje gruppe sa:
"Nei, det kan ikke være ham. Messias skal vel ikke komme
fra Galilea! 42 Har ikke Gud sagt i Skriften at Messias skal
tilhøre kong Davids slekt og komme fra Betlehem, byen der
David bodde?"§ 43 Folket hadde altså delte meninger om
ham. 44 Noen ville også arrestere ham, men ingen rørte
ham.
45 Tempelvaktene, som hadde blitt sendt ut for å fange
han, vendte nå tilbake til øversteprestene og fariseerne
som spurte: "Hvorfor tok dere ham ikke med hit?"
46 Vaktene svarte: "Vi har aldri hørt noe menneske tale
som ham!"
47 "Har dere også blitt villedet?" hånte fariseerne.
48 "Finnes det noen i Det jødiske rådet eller noen av
fariseerne som tror at Gud har sendt ham? 49 At folke-
massen gjør det, det er så sin sak, for de kjenner ikke loven*,

---

* **7:32** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **7:38** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. I dette tilfellet sammenfatter Jesus en rekke bibelsteder med tilsvarende innhold. ‡ **7:40** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. § **7:42** Se Mika 5:2. * **7:49** Med loven menes her hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

og er en forbannet hop."
50 Da protesterte Nikodemus, det medlemmet i Det jødiske
rådet som tidligere om natten hadde oppsøkt Jesus. Han sa:
51 "Er det lovlig å dømme et menneske skyldig før det er blitt
holdt rettssak?"
52 De svarte: "Er du også fra Galilea, etter som du
forsvarer ham? Les i Skriften så får du se at ingen profet
kommer fra Galilea."

Kvinnen som hadde vært utro

[53 Senere gikk alle hjem, hver og en til sitt.

8

1 Jesus gikk ut til Oljeberget. 2 Tidlig neste morgen var
han tilbake i templet, og snart samlet mye folk seg rundt
ham. Han satte seg ned for å undervise. 3 Mens han snakket,
kom de skriftlærde* og fariseerne† slepende med en kvinne
som hadde blitt tatt på fersk gjerning da hun var utro mot
mannen sin, og de stilte henne opp foran Jesus. 4 De sa:
"Mester, denne kvinnen ble avslørt mens hun var utro mot
mannen sin. 5 Moseloven‡ sier at hun skal bli steinet. Hva
sier du?"
6 Det de egentlig var ute etter, var å få ham til å si noe de
kunne anklage ham for, men Jesus bøyde seg bare ned og
skrev i sanden med fingeren. 7 Da de fortsatte med å kreve
et svar, så han til slutt opp og sa: "Dersom dere tenker å
steine henne, da vil jeg at den av dere som aldri har syndet,
skal kaste den første steinen." 8 Så bøyde han seg på nytt
ned og fortsatte å skrive i sanden. 9 Da snek de religiøse
lederne seg bort en etter en. De eldste forsvant først. Da
det hadde gått en stund, var det bare kvinnen som alene
sto igjen foran Jesus.
10 Jesus så opp og sa til henne: "Hvor tok de som anklager
deg veien? Var det ingen som dømte deg?"
11 "Nei, Herre", svarte hun. Da sa Jesus: "Jeg tenker heller
ikke å dømme deg. Gå nå, men synd ikke mer."]§

Jesus er lyset for menneskene

12 Jesus talte til folket og sa: "Jeg er lyset for menneskene.
Den som blir min disippel, skal slippe å leve i åndelig
mørke, for i ham finnes det lyset som leder til evig liv."

---

* **8:3** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **8:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **8:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **8:11** Dette avsnitt mangler i de eldste håndskriftene.

13 Fariseerne* sa da: "Nå taler du igjen om deg selv uten
at noen bekrefter det du sier. Slikt språk beviser ingenting!"
14 Jesus svarte: "Selv om ingen bekrefter det jeg sier om
meg selv, så snakker jeg sant. For jeg vet hvor jeg kommer
fra og hvor jeg går hen. Men dere vet ikke hvor jeg kommer
fra og hvor jeg går hen. 15 Dere dømmer på menneskelig vis,
men jeg dømmer ingen. 16 Dersom jeg dømmer, da er min
dom rettferdig, etter som jeg ikke står alene. Han som har
sendt meg, er med meg. 17 I deres egen lov† er det skrevet at
dersom to vitner bekrefter de samme opplysningene, står
de fast som bevis. 18 Jeg er det ene vitnet, og min Far i
himmelen som har sendt meg, er det andre."
19 "Hvor er far din?" spurte de.
Jesus svarte: "Dere vet ikke hvem jeg er, og derfor vet
dere heller ikke hvem min Far i himmelen er. Dersom dere
kjente meg, ville dere også kjenne ham."
20 Dette sa Jesus da han underviste i templet, mens han
oppholdt seg nær plassen der tempelkisten står. Ingen grep
ham etter som tidspunktet som Gud hadde bestemt for at
han skulle bli tatt til fange, ennå ikke var kommet.

Jesus advarer de religiøse lederne

21 Jesus sa seinere til de religiøse lederne: "Jeg går bort,
og dere kommer til å lete etter meg, men dere vil dø uten
å få tilgivelse for syndene deres. Dit jeg går, kan dere ikke
komme."
22 De religiøse lederne sa: "Vil han ta sitt eget liv etter
som han sier: 'Dit jeg går, kan dere ikke komme'?"
23 Jesus sa: "Dere kommer fra det jordiske, og jeg kommer
fra det himmelske. Dere tilhører denne verden, jeg tilhører
den ikke. 24 Det var derfor jeg sa at dere vil dø uten å få
tilgivelse for syndene deres, for dersom dere ikke tror at
jeg er den jeg er,‡ da får dere ikke tilgivelse for syndene
deres."
25 "Hvem er du da", spurte de.
Han svarte: "Jeg er den som jeg alltid har sagt at jeg er.
26 Jeg har mye å si om dere og mye å dømme dere for, men
jeg gjør det ikke. Mitt oppdrag er å fortelle alle mennesker
om det jeg har hørt av ham som har sendt meg, og han
snakker sant." 27 Fortsatt forsto de ikke at han snakket om
sin Far i himmelen.

---

* **8:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **8:17** Jesus siktet til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **8:24** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er".

28 Da sa Jesus: "Når dere har løftet meg opp§, Menneskesønnen*, kommer dere til å forstå at jeg er den jeg er† og at jeg aldri gjør noe av meg selv, men bare sier det
som min Far i himmelen har lært meg. 29 Han som har
sendt meg, er med meg. Han har ikke latt meg bli alene,
for jeg gjør alltid det han vil." 30 Da Jesus sa dette, var det
mange som begynte å tro at han var sendt av Gud.

Abraham sine barn eller djevelen sine?

31 Jesus sa til dem av folket som begynte å tro at han var
kommet fra Gud: "Dersom dere virkelig vil bli disiplene
mine, må dere leve etter det jeg har lært dere. 32 Gjør dere
det, kommer dere til å lære Gud å kjenne, og han vil sette
dere fri."
33 De sa: "Vi stammer fra Abraham og har aldri vært
slaver under noen. Hvorfor sier du da at Gud skal sette
oss fri?"
34 Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at dere er slaver
under synden hver eneste en. 35 En slave får ikke bli i
familien for alltid, men en som er sønn hører alltid til
i familien. 36 Dersom jeg, Sønnen, får sette dere fri fra
slaveriet deres, blir dere virkelig fri. 37 Jeg vet at dere
stammer fra Abraham, men likevel forsøker noen av dere
å drepe meg, etter som budskapet mitt ikke har nådd inn i
hjertene deres. 38 Jeg forteller dere det jeg selv har sett hos
min Far i himmelen, men dere følger de rådene dere har
fått fra ham som er deres far."
39 "Vi har Abraham til far", forklarte de på nytt.
"Nei", sa Jesus, "for dersom dere var barn av Abraham,
da ville dere gjøre de gjerningene som Abraham gjorde.‡
40 Nå forsøker dere i stedet å drepe meg, etter som jeg har
fortalt det sanne budskapet som jeg har hørt fra Gud. Det
ville aldri Abraham ha gjort. 41 Nei, dere handler på samme
viset som han som er deres virkelige far."
De svarte: "Vi er ikke født utenfor ekteskap. Vår virkelige
far er Gud selv."
42 Men Jesus sa: "Dersom Gud var far deres, da ville dere
elske meg, for jeg har kommet til dere fra Gud. Det var ikke
mitt eget påfunn å komme, men Gud har gitt meg oppdraget

§ **8:28** Eller: hengt opp. Uttrykket viser her til at Jesus skulle henges opp på et kors. Samme utrykket blir brukt i 3:14 og 12:32, der det også viser til at Jesus skulle bli løftet opp til himmelen. * **8:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **8:28** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". ‡ **8:39** Andre håndskrifter har: Om dere er Abrahams barn, handle da på samme måten som Abraham.

mitt og har sendt meg hit. 43 Hvorfor forstår dere ikke det
jeg sier? Jo, fordi dere nekter å høre på budskapet mitt.
44 Dere er barn til djevelen, og dere elsker å gjøre som han
vil. Han var en morder fra begynnelsen av og har aldri sagt
noe som er sant. Nei, han er tvers i gjennom falsk. Når han
lyver, avslører han det som bor i ham, for han har alltid
løyet, og han er den som er far til alle løgner. 45 Jeg sier
sannheten, og derfor nekter dere å tro på meg. 46 Finnes det
noen av dere som kan bevise at jeg har syndet? Hvorfor tror
dere ikke på meg, til tross for at jeg sier sannheten? 47 Den
som har Gud til sin far, tar imot Guds budskap. Når dere nå
nekter å ta imot budskapet mitt, da beviser det at dere ikke
har Gud til far."

Jesus og Abraham

48 Folket som hørte dette, ropte i sinne til Jesus: "Du er
ikke noe annet enn en samaritan§ som er besatt av en ond
Ånd!"

49 Jesus svarte: "Nei, jeg er ikke besatt. Jeg ærer min Far
i himmelen, men dere håner meg. 50 Jeg er ikke ute etter å
bli æret, det finnes en som vil ære meg, og det er han som
avgjør om jeg har rett eller ikke. 51 Jeg forsikrer dere at den
som lever i tråd med min lære, skal aldri dø!"

52 Da sa folket: "Nå vet vi at du er besatt av en ond Ånd.
Til og med Abraham døde, og også profetene som bar fram
Guds budskap*. Og enda sier du at alle de som lever i tråd
med din undervisning, skal ikke dø. 53 Du mener altså at
du er større enn vår stamfar Abraham? Og større enn
profetene, som også døde? Hvem tror du egentlig at du
er?" 54 Da svarte Jesus: "Dersom jeg opphøyer og ærer
meg selv, da betyr mitt skryt ingenting. Men det er min
Far i himmelen som opphøyer og ærer meg, han som dere
påstår er deres Gud. 55 Likevel kjenner dere ham ikke, men
jeg kjenner ham. Dersom jeg sa noe annet, ville jeg være en
like stor løgner som dere er. Men det er sant at jeg kjenner
ham og alltid er lydig mot ham. 56 Deres stamfar Abraham
gledet seg til å få se meg komme. Og han fikk se meg og ble
glad."

57 Folket sa: "Du er ikke en gang 50 år, hvordan kan du
da ha sett Abraham?"

---

§ **8:48** Samaritanene var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. * **8:52** Profetene sitt budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

58 Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at jeg er† og var til før
Abraham ennå var født!"
59 Da tok de opp steiner for å kaste på ham, men Jesus
forsvant derfra og dro fra templet.

9

Jesus helbreder en mann som var født blind

1 Mens Jesus gikk langs veien, fikk han se en mann som
var født blind.
2 Disiplene spurte: "Mester, hvorfor ble denne mannen
født blind? Kommer det av at han selv har syndet, eller av
at hans foreldre har syndet?"

3 Jesus svarte dem: "Han er slett ikke straffet på grunn
av syndene sine. Men etter som han er født blind, kan Gud
helbrede ham og vise sin kraft, 4 Derfor må vi skynde oss å
gjøre det oppdraget vi har fått fra han som har sendt meg.
Snart blir det natt, og da kan ingen arbeide. 5 Men så lenge
jeg er hos menneskene, er jeg lyset deres."

6 Jesus spyttet på jorden og gjorde en deig av leire som
han strøk på øynene til den blinde mannen. 7 Jesus sa til
mannen: "Gå og vask deg i Siloadammen". Siloa betyr sendt
ut. Han gikk da av sted og vasket seg. Da han kom tilbake,
kunne han se.
8 Naboene hans og andre som bare hadde sett han som
tigger, spurte hverandre: "Var det ikke han som før satt og
tigget?"
9 "Jo, det er det", sa noen, mens andre sa: "Nei, det er
ikke ham. Han er bare lik ham."
Tiggeren sa: "Visst er det jeg."
10 Da spurte de ham: "Hva har skjedd? Hvordan kan det
ha seg at du ser?"

11 Mannen svarte: "Han som heter Jesus, gjorde en deig
av leire og strøk den på øynene mine. Etterpå sa han at jeg
skulle gå til Siloadammen og vaske meg. Da jeg hadde gjort
det, kunne jeg se!"
12 De spurte ham: "Hvor er Jesus nå?"
"Det vet jeg ikke," svarte mannen.

Fariseerne vil kryssforhøre mannen

† **8:58** Jesus bruker samme ordet om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er".

13 Da tok folket med seg mannen som hadde vært blind, til
fariseerne*. 14 Etter som det var på en hviledag† Jesus hadde
laget deigen og gitt mannen synet, vakte det diskusjon. Da
fariseerne spurte hvordan det kunne ha seg at han hadde
fått synet, 15 fortalte han historien enn gang til: "Han strøk
en deig av leire på øynene mine, og da jeg vasket meg,
kunne jeg se."

16 Noen av fariseerne sa: "Denne mannen kan ikke være
sendt av Gud etter som han arbeider på hviledagen." Andre
sa: "En synder kan vel ikke gjøre slike mirakler?" Så
begynte de å diskutere med hverandre.

17 Etter en tid vendte fariseerne seg til mannen som hadde
vært blind, og spurte: "Hva sier du selv om ham? Det var
jo du som fikk synet ditt." Mannen svarte: "Han må være
en profet‡."

18 Mange religiøse ledere tvilte på at mannen som var blitt
helbredet, hadde vært blind i det hele tatt. De sendte bud
på foreldrene hans 19 og spurte: "Er dette sønnen deres?
Ble han født blind? Dersom det er sant, hvordan kan det da
ha seg at han nå ser?"

20 Foreldrene svarte: "Det er sønnen vår, og vi vet at han
ble født blind. 21 Men hvordan han nå kan se, det vet vi ikke,
og heller ikke vet vi hvem som har helbredet ham. Spør
ham selv. Han er gammel nok til å svare på spørsmålene
dere måtte ha."

22-23 Dette sa de fordi de fryktet de religiøse lederne.
De hadde allerede bestemt at den som bekjente Jesus som
Messias, den lovede kongen, skulle bli ekskludert fra Den
jødiske menigheten.

24 For andre gangen kalte fariseerne til seg mannen som
hadde vært blind, og sa til ham: "Lov innfor Gud at du sier
oss sannheten.§ Vi vet at denne Jesus er en synder."

25 Han svarte: "Om han er en synder eller ikke, det vet
ikke jeg. Det eneste jeg vet er at jeg som før var blind nå
kan se."

26 De spurte ham enda en gang: "Hva gjorde han med
deg? Hvordan gikk han fram da du fikk synet ditt?"

---

* **9:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **9:14** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **9:17** En profet bringer Guds budskap. § **9:24** På gresk: Gi Gud æren. Dette var en ed de bannet for domstolen.

27 Mannen svarte: "Det har jeg jo allerede fortalt. Hvorfor
hører dere ikke etter? Vil dere også bli disiplene hans etter
som dere ønsker å høre historien en gang til?"
28 Da forbannet de ham og sa: "Det er du som er
disippelen hans. Vi er disiplene til Moses. 29 Vi vet at
Gud har talt til Moses, men hvor i all verden denne fyren
kommer fra, det vet ikke vi."
30 "Dette er underlig", svarte mannen. "Han ga meg synet
mitt, og enda vet ikke dere hvor han kommer fra. 31 Men at
Gud ikke hører på syndere, det vet vi. Han hører på dem
som tilber ham og gjør hans vilje. 32 Aldri før har vi hørt
snakk om noen som har helbredet en som var født blind.
33 Om denne mannen ikke var sendt av Gud, da ville han
ikke kunne gjøre noe slikt."
34 "Du er en synder tvers igjennom!", ropte de. "I tillegg
forsøker du å undervise oss." Så ekskluderte de mannen
fra menigheten.

Jesus snakker om åndelig blindhet

35 Jesus fikk snart høre at de hadde ekskludert mannen
fra Den jødiske menigheten. Da han møtte mannen igjen,
spurte han: "Tror du på Menneskesønnen* som Gud skulle
sende?"
36 Mannen svarte: "Herre, si meg hvem han er, slik at jeg
kan tro på ham."
37 Jesus sa: "Du har sett ham. Det er han som snakker
med deg."
38 Da falt mannen ned foran Jesus og sa: "Jeg tror, Herre."
39 Jesus sa: "Jeg har kommet til verden for å avsløre
syndene hos menneskene. De som innser at de er blinde,
skal begynne å se, men de som mener om seg selv at de kan
se, de skal bli avslørt som blinde."
40 Noen fariseere† som sto der, spurte da: "Mener du at vi
skulle være blinde?"
41 Jesus svarte: "Om dere var blinde, ville dere være uten
synd. Men dere påstår nå at dere kan se, og derfor er og
blir dere skyldige."

10

Bildet om sauene og den gode gjeteren

1 Jesus fortsatte: "Jeg forsikrer dere at den som ikke går
inn gjennom porten til saueflokken, men i stedet sniker seg
inn en annen vei, han er en tyv og forbryter. 2 Gjeteren går

* **9:35** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:40** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

inn gjennom porten. 3 Portvakten åpner porten for ham,
og sauene kjenner stemmen hans. Han vet navnet på hver
sau og roper på den enkelte og leder alle ut på beite. 4 Når
han har sluppet ut sauene, går han foran, og de følger etter
fordi de kjenner stemmen hans igjen. 5 De ville aldri følge
en fremmed, men flykte bort, etter som de ikke kjenner
stemmen til den ukjente."

6 De som hørte Jesus fortelle dette bildet, forsto ikke hva
han mente. 7 Han forklarte derfor innholdet og sa: "Jeg
forsikrer dere at jeg er porten inn til sauene. 8 Alle som
har kommet foran meg, er tyver og forbrytere, men sauene
lyttet ikke til dem. 9 Jeg er porten. Den som går inn gjennom
meg, han skal bli frelst. Han skal bli en av sauene mine
og kan gå inn og ut og finne beite på grønne gressmarker.
10 Tyven kommer bare for å stjele, slakte og ødelegge. Men
jeg har kommet for å gi liv, og liv i overflod.

11 Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren gir livet
sitt for sauene. 12 Den som bare er innleid som tilfeldig
avløser, rømmer sin vei når han ser ulven komme. Han
forlater sauene, etter som han ikke er deres virkelige gjeter,
og sauene ikke er hans. Så angriper ulven sauene og splitter
flokken. 13 Den innleide avløseren har ingen omsorg for
sauene.

14 Jeg er den gode gjeteren, og jeg kjenner sauene
mine. De kjenner meg 15 på samme måten som min Far
i himmelen kjenner meg, og jeg kjenner ham. Jeg gir livet
mitt for sauene. 16 Jeg har også andre sauer, som ikke hører
til denne flokken. Også de skal jeg lede, og de skal høre
stemmen min. Da skal det bli en saueflokk og en gjeter.

17 Min Far i himmelen elsker meg, derfor gir jeg livet mitt
for seinere å ta det tilbake. 18 Ingen kan ta livet mitt fra
meg, men jeg gir det frivillig. Jeg har rett til å gi livet mitt
når jeg vil, og jeg har makt til å ta det tilbake. Det er det
oppdraget jeg har fått av min Far i himmelen."

19 Da han sa dette, begynte folket mer enn noen gang å
diskutere med hverandre. 20 Mange sa: "Han er besatt av
en ond Ånd og fullstendig sinnssyk. Hva tjener det til å høre
mer på ham?" 21 Andre sa: "Nei, slik taler ikke den som er
besatt av en ond Ånd. Kan en ond Ånd virkelig helbrede
dem som er blinde?"

De religiøse lederne nekter å tro på Jesus

22 På denne tiden startet festen som blir feiret til minne
om innvielsen av templet* i Jerusalem. Det var vinter.
23 Jesus spaserte rundt i den delen av templet som ble kalt
Salomos buegang. 24 De religiøse lederne omringet ham og
spurte: "Hvor lenge til vil du holde oss i spenning? Dersom
du er Messias, den lovede kongen, da si det åpent ut."
25 Jesus svarte: "Jeg har allerede snakket om dette med
dere, men dere vil ikke tro det jeg sier. De miraklene min
Far i himmelen har sendt meg for å gjøre, beviser hvem
jeg er. 26 Dere tror meg ikke, etter som dere ikke hører til
saueflokken min. 27 Mine sauer kjenner stemmen min, og
jeg kjenner sauene, og de følger meg. 28 Jeg gir hver enkelt
evig liv, og de skal aldri noen gang gå fortapt. Ingen skal ta
dem fra meg. 29 Min Far i himmelen har gitt dem til meg.
Han har større makt enn noen andre, derfor kan ingen ta
dem fra meg. 30 Jeg og min Far i himmelen er ett."
31 Da tok de religiøse lederne på nytt opp steiner for å
kaste på ham. 32 Jesus sa: "Dere har sett mange mirakler
som min Far i himmelen har sagt at jeg skal gjøre. For
hvilket av disse miraklene tenker dere å steine meg?"
33 De svarte: "Det er ikke for noen mirakler vi vil steine
deg, men fordi du spotter. Du, som er et vanlig menneske,
påstår at du er Gud."
34 Da sa Jesus: "Står det ikke i deres egen lov† at Gud
sa: *'Jeg sier at dere er guder*‡*'*? 35 Skriften§, som ikke kan
bli satt ut av kraft, kaller menneskene som fikk ta imot
Guds budskap, for guder. 36 Hvorfor kaller dere det da
for spott når jeg sier: 'Jeg er Guds sønn'. Er jeg ikke den
som min Far i himmelen har sendt til verden med en unik
oppgave? 37 Dersom jeg ikke gjør de miraklene som min Far
i himmelen vil at jeg skal gjøre, da trenger dere ikke å tro
på meg. 38 Men dersom jeg gjør miraklene, da må dere i det
minste tro på miraklene, selv om dere ikke vil tro på meg.
Da vil dere snart bli overbevist om at min Far i himmelen
er i meg og jeg i ham."
39 Igjen forsøkte de å fange ham, men han klarte å komme
seg unna. 40 Jesus gikk enda en gang av sted til plassen

* **10:22** Festen var til minne om gjeninnvielsen av templet 165 f.Kr. Dette hadde før vært i hendene på fiender i en lengre tid. † **10:34** Jesus siktet til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **10:34** Det ordet som både på gresk og norsk er oversatt med "guder", er det hebraiske "elohim". Det kan bety Gud, men også guder, lik guder, engel, ledere, Guds eiendom eller noe lignende. Blant Israels folk kunne de før i tiden kalle en konge eller en ledere for "gud" eller "Guds sønn", etter som han tjente Gud. Se Salmenes bok 82:6. § **10:35** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

på den andre siden Jordan, der døperen Johannes først hadde døpt. Der oppholdt han seg en stund. 41 Det var mange mennesker som kom etter ham. De sa til hverandre: "Johannes gjorde ingen mirakler, men alt han sa om Jesus var sant." 42 Mange begynte å tro at Jesus var sendt av Gud.

11

Lasarus blir vekket opp fra de døde

1 En mann som het Lasarus, lå syk. Han bodde i Betania sammen med sine søstrer Maria og Marta 2 Det var søsteren hans Maria, som hadde salvet Herren Jesus med aromatisk olje og tørket føttene hans med håret sitt. 3 De to søstrene sendte nå et nødrop til Jesus og sa: "Herre, vennen din Lasarus er syk."

4 Da Jesus hørte dette, sa han: "Sykdommen hans vil ikke lede til døden, men den skal tvert om vise Guds herlighet, slik at jeg, Guds sønn, blir opphøyd og æret gjennom dette." 5 Til tross for at Jesus var glad i Marta, Maria og Lasarus, 6 drøyde han ytterligere to dager der han var. 7 Først da sa han til disiplene: "La oss gå tilbake til Judea."

8 Disiplene protesterte: "Mester, for bare noen dager siden forsøkte de religiøse lederne i Judea å steine deg. Vil du virkelig gå dit igjen?"

9 Jesus svarte: "Det er dagslys tolv timer om dagen. De som nytter dagen til reisene sine, snubler ikke, for lyset skinner for alle. 10 De derimot som gjør reisene sine i mørke, de snubler etter som ikke lyset får slippe til." 11 Han sa: "Vår venn Lasarus sover, men nå vil jeg gå og vekke ham."

12-13 Disiplene trodde at Jesus snakket om naturlig søvn og sa: "Så bra! Dersom han sover, blir han snart frisk." Men Jesus mente at Lasarus var død. 14 Derfor sa Jesus rett ut: "Lasarus er død. 15 Og for deres skyld er jeg glad at jeg ikke var der, for døden hans vil hjelpe dere å tro på meg. Nå må vi gå til ham." 16 Tomas, som ble kalt Tvillingen, sa da til de andre disiplene: "Kom, la oss følge med, så kan vi dø sammen med ham."

17 Da Jesus kom fram til Betania, fortalte de til ham at Lasarus allerede hadde ligget fire dager i graven. 18 Betania lå bare noen kilometer fra Jerusalem. 19 Mange menneskene hadde kommet fra hovedstaden for å trøste Marta og Maria i sorgen deres. 20 Da Marta nå hørte at Jesus var på vei, gikk hun ut for å møte ham, mens Maria stanset hjemme.

21 Marta sa til Jesus: "Herre, dersom du hadde vært her,
da hadde ikke broren min behøvd å dø. 22 Likevel vet jeg at
Gud vil gi deg hva du enn ber ham om."
23 Jesus svarte: "Din bror skal bli levende igjen."
24 Marta sa: "Ja, jeg vet at han skal bli levende igjen den
dagen alle døde blir vekket opp til et nytt liv og Gud skal
dømme menneskene."
25 Jesus sa til henne: "Jeg er den som vekker opp de døde
og som gir dem livet på nytt. Den som tror på meg, skal leve,
selv om han dør. 26 Han får evig liv fordi han tror på meg,
og han skal aldri noen sinne dø. Tror du dette, Marta?"
27 "Ja, Herre", svarte hun. "Jeg tror at du er Messias, den
lovede kongen og Guds sønn, som skulle komme til verden."
28 Hun gikk fra Jesus og dro hjem igjen. Der tok hun Maria
til siden og hvisket til henne: "Jesus er her og vil treffe deg."
29 Da Maria hørte det, reiste hun seg straks opp og gikk ut
for å møte ham.
30 Jesus hadde stanset utenfor byen på den plassen der
Marta hadde møtt ham. 31 Da alle som var i huset for å
trøste Maria, så at hun skyndte seg ut, trodde de at hun
ville gå til graven for å gråte der Lasarus lå. De fulgte etter
henne. 32 Da Maria kom fram til Jesus, falt hun ned ved
føttene hans og sa: "Herre, dersom du hadde vært her, da
hadde ikke broren min behøvd å dø." 33 Da Jesus så hvordan
hun gråt og sørget og hvordan de andre som fulgte med
henne, også sørget og gråt, ble han heftig opprørt og skalv
mens han spurte: 34 "Hvor har dere begravd ham?"
De sa: "Kom og se." 35 Jesus begynte å gråte.
36 De som sto rundt, sa da: "Se så høyt han elsket ham."
37 Men noen sa: "Han kunne helbrede en blind, hvorfor
kunne han ikke også ha passet på at ikke Lasarus måtte å
dø?" 38 Enda en gang ble Jesus opprørt. Han gikk til graven,
som var en grotte med en stein foran åpningen.
39 Jesus sa: "Rull bort steinen." Men Marta, søsteren til
den døde, protesterte: "Lukten kommer til å være fryktelig,
for han har vært død i fire dager."
40 Jesus sa til henne: "Sa jeg ikke til deg at dersom du tror
på meg, skal du få se Guds herlighet?" 41 De rullet da steinen
bort. Jesus så opp mot himmelen og sa: "Far i himmelen,
takk for at du har hørt meg. 42 Selv vet jeg at du alltid
hører meg, men av hensyn til alle som står her, sier jeg det
likevel, slik at de kan tro at du har sendt meg." 43 Han ropte
med kraftig stemme: "Lasarus, kom ut!" 44 Lasarus kom
ut inntullet i liksvøpet og med ansiktet dekket av et tørkle.
Jesus sa: "Ta av ham svøpet og la ham gå."

Det jødiske rådet planlegger å drepe Jesus

45 Mange av dem som var sammen med Maria og hadde
sett det Jesus gjorde, begynte nå å tro på ham. 46 Men
noen gikk også til fariseerne* og rapporterte det Jesus hadde
gjort.
47 Da kalte øversteprestene og fariseerne sammen hele
Det jødiske rådet† for å diskutere situasjonen. De sa: "Hva
skal vi gjøre? Denne mannen gjør jo mange mirakler.
48 Dersom vi lar ham fortsette, begynner snart hele folket
å tro på ham. Da kommer den romerske armeen til å
ødelegge templet og utslette folket vårt."
49 En av dem, Kaifas, som var øversteprest det året, sa
da: "Nå er dere desorientert og dumme! 50 Selvfølgelig kan
vi ikke la hele folket gå til grunne. Det er bedre for alle at
ett menneske dør for at hele folket kan bli reddet."
51 Dette sa ikke Kaifas av seg selv. Nei, etter som han var
øversteprest dette året, lot Gud ham forutsi at Jesus skulle
dø for hele det jødiske folket, 52 Ja, ikke bare for det, men
også for å samle og forene alle Guds barn som finnes spredt
over hele verden. 53 Fra den stunden av var de religiøse
lederne fast bestemt på å drepe Jesus.
54 Derfor gikk ikke Jesus lenger åpent omkring i Judea,
men trakk seg bort til utkanten av ørkenen, til byen Efraim,
der han oppholdt seg sammen med disiplene.
55 Den jødiske påskehøytiden‡ nærmet seg. Mange
tilreisende fra alle distriktene kom til Jerusalem flere dager
i forveien for å gå gjennom seremoniene for renselse
før påsken begynte. 56 De ville gjerne treffe Jesus, og
mens de besøkte templet, spurte de hverandre: "Hva tror
dere? Har han ikke tenkt å komme til påskehøytiden?"
57 Øversteprestene og fariseerne hadde gitt befaling om at
den som visste hvor Jesus holdt hus, straks måtte melde fra
om det. De ville arrestere ham.

12

Maria salver Jesus med olje

1 Seks dager før påskefeiringen begynte, kom Jesus
tilbake til Betania der Lasarus bodde. Lasarus var mannen

---

* **11:46** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **11:47** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **11:55** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

som Jesus hadde vekket opp fra de døde. 2 Det ble ordnet
med et festmåltid til ære for Jesus. Marta serverte, og
Lasarus var en av dem som spiste sammen med Jesus ved
bordet.
3 Da tok Maria en flaske* aromatisk, kostbar nardusolje
og salvet føttene til Jesus og tørket med håret sitt. Hele
huset ble fylt av duften fra oljen.
4 Judas Iskariot, den av disiplene som seinere skulle
forråde Jesus, sa da: 5 "Denne oljen var jo nesten verd like
mye som lønnen for et helt år. Hvorfor solgte hun den heller
ikke i stedet og ga pengene til de fattige?" 6 Dette sa han
ikke fordi han brydde seg om de fattige, men fordi han var
en tyv. Han var kasserer for den felles pengebeholdningen
Jesus og disiplene hadde, og han brukte å underslå penger
fra den.
7 Jesus svarte: "La henne være i fred! Hun sparte denne
oljen slik at den kunne bli brukt som forberedelse for
begravelsen min. 8 De fattige vil dere alltid ha iblant dere,
men meg kommer dere ikke til å ha iblant dere særlig lenge
til."
9 Da folket fikk høre at Jesus var der, kom de for å treffe
ham. Noen kom også for å se Lasarus, mannen som han
hadde vekt opp fra de døde. 10 Øversteprestene bestemte
seg da for å drepe Lasarus også, 11 etter som flere og flere
jøder tok avstand fra lederne og i stedet begynte å tro på
Jesus.

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

12 Neste dag spredde nyheten seg over hele Jerusalem om
at Jesus var på vei inn i byen. En stor folkemasse som var
kommet for å feire påske, 13 tok palmegrener og gikk ut på
veien for å møte ham. De ropte: outing,
"Vi hyller deg!†
Vi ærer deg som er sendt av Herren,‡
du som er Israels konge!"
14 Jesus fant et ungt esel og satte seg på det og red av sted
mot byen, akkurat som Gud hadde forutsagt i Skriften§:
15 *"Vær ikke redde, dere Jerusalems innbyggere*.*
Se, deres konge kommer til dere,
ridende på en eselfole."†

---

* **12:3** Et romersk pund, det vil si 375,45 gr eller omkring ½ liter. † **12:13** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". ‡ **12:13** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn". Se Salmenes bok 118:25-26. § **12:14** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:15** På gresk: du datter Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. † **12:15** Se Sakarja 9:9.

16 Disiplene forsto ikke i dette øyeblikket rekkevidden
av det Gud hadde forutsagt om Jesus i Skriften, og at det
ble virkelighet ved det som skjedde. Da Jesus hadde vendt
tilbake til sin herlighet i himmelen, kom de til å huske hva
Gud hadde forutsagt.
17 Alle som hadde vært med da Jesus vekte opp Lasarus fra
de døde, hadde fortalt folket det Jesus hadde gjort. 18 Dette
fantastiske miraklet var hovedårsaken til at så mange gikk
ut for å møte ham.
19 Fariseerne‡ sa til hverandre: "Ingen ting hjelper! Hvert
eneste menneske løper jo etter ham!"

Jesus forklarer hvorfor han må dø

20 Blant dem som hadde kommet til Jerusalem for å feire
påske, var det også noen grekere. 21 De kom til Filip, han
som var fra Betsaida i Galilea, og sa: "Min herre, vi ville
så gjerne treffe Jesus." 22 Filip gikk da og snakket om dette
med Andreas. Sammen gikk de og fortalte det til Jesus.
23 Jesus svarte: "Den tiden er nå kommet som Gud har
bestemt at jeg, Menneskesønnen§, skal vende tilbake til den
herligheten som var min i himmelen. 24 Sannheten er at
jeg må dø på samme måte som et hvetekorn som faller i
jorden og dør. Dersom hvetekornet ikke dør, blir det fortsatt
bare det ene kornet. Om det derimot dør, da gir det en stor
avling. På samme måten vil min død gi liv til mange. 25 Den
som elsker livet sitt mer enn noe annet, vil miste det, men
den som er villig til å miste livet sitt, skal redde det og få
evig liv.
26 Dersom noen vil ha meg til Herre, da må han følge
meg. Tjenerne mine må være der jeg er. Den som har
meg til Herre, skal bli æret av min Far i himmelen. 27 I
dette øyeblikket er jeg fylt av angst. Men jeg kan ikke be:
'Far i himmelen, redd meg fra den fryktelige timen som
venter meg'. Det er jo for denne avgjørende stunden jeg
er kommet. 28 Far i himmelen, pass på at du blir opphøyd
og æret!"
Da hørte de en stemme fra himmelen som sa: "Gjennom
dine mirakler er jeg allerede blitt opphøyd og æret, og jeg
skal igjen bli det gjennom din død og oppstandelse." 29 Da
folket som sto rundt hørte stemmen, trodde de at det var
torden, mens andre sa at det måtte være en engel som
hadde snakket til ham.

---

‡ **12:19** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **12:23** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

30 Jesus sa: "Stemmen ble hørt for deres skyld, ikke for
min. 31 Tiden er nå kommet da denne verden skal bli
dømt, for nå skal Satan, som er høvding i denne verden,
bli overvunnet. 32 Når jeg har blitt løftet opp* fra jorden,
skal jeg dra alle til meg." 33 Dette sa han for å gjøre det klart
for alle hvordan han skulle dø.
34 "Skal du dø?" protesterte folket. "Vi har lært at det
står i Skriften† at Messias, den lovede kongen, skal leve i
evighet. Dersom du nå er Messias, Menneskesønnen som
det står om i Skriften, hvorfor må du da bli løftet opp? Er
det en annen Menneskesønn du snakker om?"
35 Jesus svarte: "Mitt lys vil bare lyse for dere en kort tid
til. Gå i mitt lys mens dere kan, slik at ikke mørket får makt
over livet deres. Den som går i mørket, går seg vill. 36 Tro
på meg som er lyset mens dere fortsatt har sjansen til det,
da vil dere bli barn av lyset." Da Jesus hadde sagt dette,
gikk han bort og skjulte seg.

Folket vil ikke tro på Jesus

37 Til tross for alle miraklene Jesus hadde gjort, var det
mange blant folket som ikke trodde at han var sendt av Gud.
38 Dette faktum bekreftet forutsigelsen som Gud lot profeten
Jesaja uttale om Jesus:
"Herre, hvem trodde på det vi fikk høre,
og for hvem har Herren vist makten sin til å frelse?"‡
39 Folket kunne helt enkelt ikke tro, for Jesaja hadde også
fortalt:
40 *"Gud har forblindet øynene deres,*
slik at de ikke kan se,
og har gjort hjertene deres harde og likegyldige,
slik at de ikke kan forstå.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet."§
41 Dette kunne Jesaja si etter som Gud lot ham se den
herlighet Jesus hadde i himmelen, og det var om Jesus han
skrev.
42 Likevel var det mange, til og med i Det jødiske rådet*,
som trodde at Jesus var sendt av Gud. De våget bare ikke
å bekjenne det åpent, etter som de var redde at fariseerne†

---

* **12:32** Eller: ble hengt opp. Uttrykket viser til både på at Jesus skulle henges opp på et kors og på at han skulle bli løftet opp til himmelen. † **12:34** På gresk: loven. Med loven menes her hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **12:38** Se Jesaja 53:1. § **12:40** Se Jesaja 6:9-10. * **12:42** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **12:42** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

skulle ekskludere dem fra Den jødiske menigheten. 43 De
ville heller bli akseptert av mennesker enn av Gud.
44 Jesus ropte til folket: "Dersom dere tror på meg, da tror
dere i virkeligheten på ham som har sendt meg. 45 Den som
ser meg, han ser også ham som har sendt meg. 46 Jeg er
kommet som et lys til verden, for at ingen som tror på meg,
skal bli i mørket. 47 Om noen hører min lære og ikke vil
å følge den, da dømmer ikke jeg ham. Jeg er ikke kommet
for å dømme menneskene, men for å frelse. 48 Nei, den som
nekter å tro på meg og ikke tar imot budskapet mitt, han
skal bli dømt av de sannhetene jeg har undervist om når
dagen kommer og Gud dømmer alle. 49 Det jeg taler, er ikke
mine egne tanker, men kommer fra min Far i himmelen.
Han som har sendt meg, har bestemt det jeg skal si til dere.
50 Jeg vet at budskapet hans gir evig liv. Derfor forteller jeg
det han vil at jeg skal si dere."

13

Jesus vasker disiplene sine føtter

1 Påskehøytiden* skulle snart begynne. Jesus visste at
den tiden som hans Far i himmelen hadde bestemt, nå var
kommet. Han skulle forlate jorden og vende tilbake til sin
Far i himmelen. Jesus ga derfor et siste bevis på hvor høyt
han elsket disiplene.
2 Jesus og disiplene var samlet for å spise sammen.
Djevelen hadde allerede gitt Judas, han som var sønn til
Simon Iskariot, den tanken at han skulle forråde Jesus.
3 Jesus visste at Far i himmelen hadde gitt alt over i hans
hånd, og at han selv var kommet fra Gud og skulle vende
tilbake til Gud. 4 Jesus reiste seg fra bordet, tok av seg
kappen og bandt et håndkle om livet. 5 Han helte vann i
et fat og begynte å vaske disiplene sine føtter og tørke dem
med håndkleet som han hadde bundet om seg.
6 Da han kom til Simon Peter, sa Simon til ham: "Herre,
du skal ikke vaske føttene mine."
7 Da svarte Jesus: "Akkurat nå forstår du ikke det jeg gjør,
men det kommer en dag du skal skjønne meningen med
det."
8 "Nei", protesterte Peter, "aldri i livet om du skal vaske
føttene mine!"
Jesus sa til ham: "Dersom jeg ikke gjør deg ren, kan du
ikke tilhøre meg."

---

* **13:1** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

9 Da ropte Peter: "Herre, vask ikke bare føttene mine,
men også hendene og hodet."
10 Jesus sa til ham: "Den som har badet, trenger bare få
føttene vasket for å være ordentlig ren. Dere er rene, men
det gjelder ikke alle." 11 Jesus visste nemlig hvem som skulle
forråde ham. Det var derfor han sa at ikke alle var rene.
12 Da Jesus hadde vasket føttene deres, tok han på seg
kappen igjen og tok plass ved bordet. Han spurte dem:
"Forstår dere det jeg har gjort med dere? 13 Dere kaller meg
Mester og Herre, og det gjør dere rett i, for det er nettopp
det jeg er. 14 Dersom nå jeg, som er deres Herre og Mester,
har vasket føttene deres, da er også dere skyldige i å vaske
føttene til hverandre. 15 Jeg har gitt dere et eksempel til å
følge: Gjør som jeg har gjort mot dere. 16 Jeg forsikrer dere
at en tjener står ikke over sin herre, og en utsending står
ikke over han som har sendt ham. 17 Når dere nå vet dette,
da er dere lykkelige dersom dere også praktiserer det."

Jesus forutsier at han skal bli forrådt

18 Jesus fortsatte: "Jeg snakker ikke om dere alle. Jeg
kjenner dere som jeg har valgt ut til mine nærmeste
disipler, men det må bli til virkelighet som Gud har
forutsagt i Skriften†: *'Den som spiste sammen med meg, han
har vendt seg mot meg.'*‡ 19 Jeg sier det allerede nå, for at
når det skjer, skal dere kunne tro at jeg er den jeg er§. 20 Jeg
forsikrer dere at den som tar imot dem som jeg sender, han
tar imot meg. Og den som tar imot meg, han tar imot Gud,
etter som Gud har sendt meg."
21 Da Jesus hadde sagt dette, ble han opprørt i sitt innerste
og utbrøt: "Jeg skal si dere som sant er: En av dere kommer
til å forråde meg!*"
22 Disiplene så på hverandre og undret seg over hvem
han mente. 23 En av disiplene, han som Jesus elsket,† satt
nærmest Jesus ved bordet. 24 Simon Peter gjorde derfor
tegn til ham om å spørre Jesus hvem han snakket om.
25 Disippelen bøyde seg da mot Jesus og spurte: "Herre,
hvem er det?"
26 Jesus svarte: "Det er ham som får den biten brød som
jeg nå dypper i fatet." Han dyppet biten og ga det til Judas,
som var sønn til Simon Iskariot. 27 I samme øyeblikk som

† **13:18** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:18** Se Salmenes bok 41:10. § **13:19** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". * **13:21** Se Salmenes bok 41:10. † **13:23** Hvilken disipler Johannes siktet til, vil bli avslørt i 21:20-24.

Judas fikk brødet, for Satan inn i ham. Jesus sa: "Skynd
deg, gjør det du skal!"
28 Ingen av de andre ved bordet forsto hvorfor Jesus sa
det på denne måten til Judas. 29 Noen trodde at han ba
ham å gå ut og kjøpe det de trengte til påskehøytiden eller
at han skulle gi noe til de fattige. Det var Judas som var
kasserer for den felles pengebeholdningen de hadde. 30 Da
Judas hadde fått brødet, reiste han seg straks og gikk ut. Og
det var natt.

Jesus forutsier at Peter kommer til å fornekte

31 Så snart Judas hadde gått, sa Jesus: "Jeg, Menneskesønnen‡, skal nå vende tilbake til herligheten min i
himmelen, og Gud skal bli opphøyd og æret ved det som
hender meg. 32 Ja, Gud skal ganske snart la meg vende
tilbake til herligheten min.§ 33 Mine kjære barn, jeg skal
bare være hos dere en kort tid til. Etterpå vil dere lete etter
meg uten å finne meg, etter som jeg går til et sted der dere
ikke kan komme. Det var det samme jeg sa til de religiøse
lederne. 34 Jeg gir dere instruks om noe nytt: At dere skal
elske hverandre. Ja, elske hverandre like mye som jeg har
elsket dere. 35 Gjennom det at dere elsker hverandre skal
menneskene skjønne at dere er disiplene mine."
36 Simon Peter spurte Jesus: "Herre, hvor går du?"
Jesus svarte: "Dit jeg går, kan du ikke følge med nå, men
seinere skal du følge meg."
37 Peter undret: "Hvorfor kan jeg ikke følge med nå? Jeg
er beredt til å dø for deg."
38 Da svarte Jesus: "Dø for meg, sier du? Jeg forsikrer deg
at før hanen rekker å gale i morgen tidlig, har du nektet tre
ganger på at du kjenner meg!"

14

Jesus er veien til Gud

1 Jesus sa: "Vær ikke urolige, men stol på Gud og stol på
meg. 2-3 I huset til min Far i himmelen finnes det mange
rom. Jeg går nå i forveien for å gjøre i stand et sted til dere.
Stol på at dette stemmer etter som det er jeg som sier det
til dere. Når alt er ferdig, skal jeg komme tilbake og hente
dere, slik at også dere kan være der jeg er. 4 Nå vet dere
hvor jeg går, og dere kjenner veien som fører dit."

---

‡ **13:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **13:32** En del håndskrifter har: Og om Gud blir opphøyd og æret ved meg, skal han snart…

5 Tomas sa: "Herre, vi har fortsatt ingen anelse om hvor
du går. Hvordan kan vi da kjenne veien?"
6 Jesus svarte: "Jeg er veien til Far i himmelen, og jeg har
vist hvem han virkelig er. Jeg er den som gir liv. Ingen kan
komme til Far i himmelen uten ved meg. 7 Dersom dere har
lært å kjenne meg, da skal dere også lære å kjenne min Far
i himmelen. Dere kjenner ham allerede og har sett ham."
8 Filip sa: "Herre, vis oss Far i himmelen, så skal vi være
fornøyd."
9 Jesus svarte: "Vet du ikke hvem jeg er, Filip, og det til
tross for at jeg har vært hos dere så lenge? Den som har
sett meg, har sett Far i himmelen. Hvorfor ber du da om å
få se ham? 10 Tror du ikke at jeg er i min Far i himmelen, og
at min Far i himmelen er i meg? Når jeg snakker med dere,
da er det ikke mine egne tanker jeg kommer med. Nei, det er
min Far i himmelen som er i meg og handler gjennom meg.
11 Tro på meg når jeg sier at jeg er i min Far i himmelen,
og at min Far i himmelen er i meg. Tro det i det minste på
grunn av de miraklene dere har sett skje gjennom meg.
12 Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, skal gjøre de
samme miraklene som jeg har gjort. Ja, til og med enda
større, for jeg går for å være hos min Far i himmelen.
13 Dere som tilhører meg, kan be om hva som helst,* og jeg
skal gjøre det, slik at Far i himmelen blir opphøyd og æret
på grunn av det som Sønnen gjør for dere. 14 Ja, dersom
dere ber om noe i navnet mitt, da skal jeg gjøre det."

Løftet om Guds Hellige Ånd

15 Jesus fortsatte: "Dersom dere elsker meg, da er dere
lydige mot det jeg har bedt dere om å gjøre. 16 Jeg skal be
min Far i himmelen om å sende dere en annen Hjelper, en
som for alltid skal være hos dere. 17 Dette er Guds egen
Ånd som forklarer sannheten om ham. De som ikke tror på
Gud, kan ikke ta imot ham, for de ser han ikke og kjenner
han heller ikke. Men dere kjenner ham, etter som han er
hos dere nå og kommer til å være i dere. 18 Nei, jeg skal
ikke forlate dere som foreldreløse barn, men jeg vil komme
til dere. 19 Om kort tid kan ingen her i verden se meg
lenger, men dere skal se meg, for jeg skal bli levende igjen.
Gjennom det skal dere også få liv. 20 Når jeg har stått opp
fra de døde, skal dere forstå at jeg er i min Far i himmelen,
og at dere er i meg, og jeg i dere. 21 Den som har hørt mine
befalinger og er lydige mot det jeg sier, han elsker meg, og

* **14:13** På gresk: hva dere enn ber om i navnet mitt.

den som elsker meg, vil bli elsket av min Far i himmelen,
og jeg vil elske han og vise meg for ham."
22 Judas, ikke Judas Iskariot, men den andre disippelen
med samme navn, sa da til ham: "Herre, hvorfor vil du
bare vise deg for oss og ikke for alle?"
23 Jesus svarte: "Dersom noen elsker meg, da lever han i
tråd med undervisningen min, og da vil min Far i himmelen
elske ham, og min Far i himmelen og jeg vil komme til ham
og bli hos ham. 24 Den som ikke elsker meg, lever ikke i
tråd med undervisningen min. Husk på at budskapet dere
har fått høre fra meg, er ikke mine egne tanker, men det
kommer fra min Far i himmelen som har sendt meg. 25 Jeg
sier dere dette mens jeg fortsatt er hos dere. 26 Men når min
Far i himmelen har sendt dere Hjelperen, sin Hellige Ånd,
som skal være hos dere i mitt sted, da skal Hjelperen lære
dere alt og minne dere om alt som jeg har lært dere.
27 Jeg etterlater meg en gave, og det er fred. Dere skal få
av min fred, den freden som ingen her i verden kan gi dere.
Derfor skal dere ikke være urolige og redde. 28 Husk på at
jeg sa til dere: 'Jeg går bort, men jeg skal komme tilbake til
dere.' Dersom dere virkelig elsker meg, vær da glade over
at jeg kan gå til min Far i himmelen, for min Far i himmelen
er større enn jeg. 29 Dette har jeg fortalt til dere før det skjer,
slik at dere kan tro på meg når det om ikke lenge vil skje.
30 Jeg kan ikke snakke med dere så mye lenger, for Satan,
høvdingen i denne verden, nærmer seg. Han har ingen
makt over meg, 31 men jeg skal gjøre det som min Far i
himmelen har bestemt skal skje med meg. Det skjer for at
menneskene skal forstå at jeg elsker min Far i himmelen.
Kom, nå går vi fra dette stedet."

15

Bildet om vinstokken og grenene

1 Jesus sa: "Jeg er den sanne vinstokken, og min Far i
himmelen er gartneren. 2 Han skjærer bort hver gren på
meg som ikke bærer frukt. De grenene som bærer frukt,
beskjærer han, slik at de kan bære enda mer frukt. 3 Dere
er allerede forandret gjennom det budskapet dere har fått
høre fra meg. 4 Fortsett derfor å bli i meg, så skal jeg være
i dere. En gren kan ikke bære frukt dersom den ikke har
sitt feste i vinstokken. På samme måten kan ikke livet deres
bære frukt om dere ikke blir i meg.
5 Ja, jeg er vinstokken, og dere er grenene. Dersom noen
blir i meg og jeg i ham, da bærer han mye frukt, men uten

meg kan dere ikke gjøre noe. 6 Den som ikke bli i meg, han
blir kastet bort på samme måten som en vissen gren. Alle
grenene som har visnet, blir kastet på bålet og brent opp.
7 Dersom dere blir i meg og budskapet mitt blir i dere, da
kan dere be om hva dere vil, og dere skal få det. 8 De som
virkelig er mine disipler bærer mye frukt, ved det blir min
Far i himmelen opphøyd og æret.

9 Jeg har elsket dere på samme måten som min Far
i himmelen har elsket meg. Bli derfor værende i min
kjærlighet. 10 Dersom dere er lydige mot det jeg har gitt
befaling om, blir dere i min kjærlighet. På samme måten
blir jeg i kjærligheten til min Far i himmelen siden jeg gjør
det han har gitt meg befaling om. 11 Dette har jeg sagt til
dere for at min glede skal fylle dere, slik at gleden deres
blir fullkommen. 12 Dette er min befaling: At dere skal
elske hverandre på samme måten som jeg har elsket dere.
13 Det største beviset noen kan gi på sin kjærlighet, er at
han ofrer livet for vennene sine. 14 Dere er vennene mine
dersom dere gjør det jeg befaler dere. 15 Jeg kaller dere ikke
lenger tjenere, for en tjener får ikke greie på det herren
hans tenker å gjøre. Fra og med nå av er dere vennene
mine, for jeg har sagt dere alt som min Far i himmelen har
latt meg få vite.

16 Dere har ikke valgt å følge meg, men det er jeg som har
valgt ut dere til en unik oppgave. Dere skal gå ut i verden og
bære frukt som blir stående for evig. Da vil Far i himmelen
gi dere alt dere ber ham om fordi dere tilhører meg.* 17 Ja,
dette er min befaling til dere: At dere skal elske hverandre."

Jesus advarer mot hat og forfølgelse

18 Jesus fortsatte: "Når menneskene hater dere, skal
dere huske på at de har hatet meg før de begynte å hate
dere. 19 Dersom dere hadde tilhørt denne verden, ville
menneskene elske dere, etter som dere da ville vært en av
dem. Nå tilhører dere ikke denne verden, etter som jeg har
innbudt dere til å være borgere av en annen verden. Derfor
hater menneskene dere. 20 Husk på det jeg sa til dere: 'En
tjener står ikke over sin herre.' Dersom de har forfulgt meg,
kommer de også til å forfølge dere. Men har de levd i tråd
med undervisningen min, kommer de også til å rette seg
etter det dere sier. 21 Menneskene vil forfølge dere fordi
dere tilhører meg, og fordi de ikke kjenner Gud, han som
har sendt meg.

---

* **15:16** På gresk: hva dere enn ber ham om i navnet mitt.

22 Dersom jeg aldri hadde kommet og sagt sannheten,
ville alle vært uskyldige. Nå har de ingen unnskyldning
for syndene sine. 23 Den som hater meg hater også min
Far i himmelen. 24 Dersom jeg ikke hadde utført større
mirakler enn det som andre har gjort iblant dere, ville
alle vært uskyldige. Nå hater de både meg og min Far i
himmelen, og det til tross for at de har sett disse miraklene.
25 Gjennom dette blir det som står skrevet om meg i loven†
til virkelighet: *'De har hatet meg uten grunn.'*‡

26 Jeg vil sende Hjelperen til dere, Guds Ånd, han som
gjør sannheten om Gud synlig. Hjelperen vil komme til dere
fra Gud, vår Far i himmelen, og når han kommer, skal han
fortelle dere om meg. 27 Også dere må fortelle andre om
meg, for dere har vært med meg fra begynnelsen.

16

1 Dette har jeg sagt til dere for at dere ikke skal miste troen
på meg. 2 Dere kommer til å bli ekskludert fra Den jødiske
menigheten, ja, det skal gå så langt at de som dreper dere,
tror at de tjener Gud ved handlingene sine. 3 Denne tragiske
misforståelsen beror på at de aldri har lært å kjenne min
Far i himmelen, og heller ikke meg. 4 Jeg sier dere dette nå,
for at dere den dagen det skjer, skal huske at jeg advarte
dere. Jeg har ikke sagt dette til dere tidligere siden jeg inntil
nå har vært hos dere."

Jesus underviser om Guds Ånd

5 Jesus fortsatte: "Nå går jeg til ham som har sendt meg,
og ingen av dere spør hvor jeg går. 6 Dere er altfor bedrøvet
og fulle av sorg over det jeg har fortalt dere. 7 Sannheten
er at det er best for dere at jeg går bort, for ellers kan ikke
Hjelperen, Guds Ånd, komme til dere. Når jeg har gått bort,
skal jeg sende ham til dere. 8 Når Guds Ånd kommer, skal
han vise menneskene at de er syndere, at jeg er skyldfri
innfor Gud og at Guds dom vil ramme. 9 Syndere er de
fordi de ikke tror på meg. 10 At jeg er skyldfri innfor Gud
viser seg ved at Far i himmelen opphøyer meg til å regjere
med ham, slik at dere ikke kan se meg mer. 11 Guds dom
rammer hver og en som gjør synd, det forstår vi når vi ser
at Gud har dømt Satan, som er høvding i denne verden.

12 Det er mye jeg ennå ville si dere, men dere kan ikke
forstå det nå. 13 Når Guds Ånd kommer, skal han vise

† **15:25** Jesus siktet her til hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **15:25** Se Salmenes bok 35:19 og 69:5.

dere hele sannheten om Gud. Han vil ikke holde fram sine egne tanker, men fortelle det han hører av meg. Han vil la dere få kjennskap til det som kommer til å skje i framtiden.
14 Videre vil han opphøye og ære meg, for alt han lar dere få vite, har han fått fra meg. 15 Alt som min Far i himmelen har, det tilhører meg. Derfor kan jeg si at alt Guds Ånd lar dere få vite, har han fått fra meg. 16 Snart ser dere meg ikke lenger. Like plutselig skal dere få se meg igjen."

Sorgen skal bli vendt til glede

17-18 Noen av disiplene spurte da hverandre: "Hva mener han egentlig når han sier at vi snart ikke skal se ham lenger. Og at vi like plutselig skal få se ham igjen? Hva kan det bety når han sier at han går til sin Far i himmelen? Hvor snart skal dette skje? Vi fatter ingenting av det han sier."

19 Jesus visste at de ville spørre ham, og sa: "Dere undrer dere på hva jeg mente da jeg sa at dere ganske snart ikke skulle se meg lenger? Og at dere like snart skal få se meg igjen. 20 Ja, jeg forsikrer dere at dere kommer å gråte og klage over det som skal skje med meg, men mange skal bli glade. Dere skal sørge, men sorgen vil bli vendt til glede når dere ser meg igjen. 21 Det blir som når en kvinne føder sitt barn. Mens forløsningen står på, har hun det smertefullt. Men når hun har født sitt barn, glemmer hun smerten og gleder seg bare over at et lite menneske er blitt født til verden. 22 Dere har det også vanskelig nettopp nå, men jeg skal treffe dere igjen, og da skal dere bli glade. Ingen kan ta fra dere den gleden. 23 Den dagen trenger ingen å spørre meg om noe som helst. Jeg forsikrer dere at fra den dagen skal Far i himmelen gi dere alt dere ber om fordi dere tilhører meg.* 24 Dere har bedt før, men aldri fordi dere tilhørte meg. Nå skal dere be i mitt navn, og dere skal få. Gleden deres skal bli full og hel.†

25 Alt dette har jeg fortalt dere i bilder, men det kommer en tid da jeg vil snakke åpent og klart til dere uten bilder. Da skal dere få vite mer om min Far i himmelen. 26 Den dagen skal dere be til Far i himmelen, og han skal svare dere fordi dere tilhører meg.‡ Jeg trenger ikke å be for dere. 27 Min Far i himmelen elsker dere, fordi dere har elsket meg og tror at jeg er kommet fra Gud. 28 Ja, jeg er kommet til verden fra min Far i himmelen, og jeg skal forlate verden for å vende tilbake til ham."

---

* **16:23** På gresk: ber Far om i navnet mitt. † **16:24** På gresk: ikke bedt om noe i navnet mitt. Be nå… ‡ **16:26** På gresk: Den dagen skal dere be i navnet mitt…

29 Da sa disiplene: "Endelig snakker du i klare meldinger,
og ikke i bilder. 30 Nå forstår vi at du vet alt før noen har stilt
et eneste spørsmål til deg. Derfor tror vi at du er kommet
fra Gud."
31 Jesus svarte: "Nå endelig tror dere. 32 Den dagen
kommer, ja, den er allerede her, da dere vil bli spredd og
vende tilbake til hvert sitt og etterlate meg alene. Ikke en
gang da vil jeg være alene, for min Far i himmelen er hos
meg. 33 Dette har jeg fortalt dere for at dere skal ha fred
på grunn av fellesskapet med meg. Her på jorden kommer
dere til å møte mange sorger og skuffelser, men vær ikke
urolige, jeg har overvunnet de onde kreftene i verden."

17

Jesus ber for disiplene

1 Da Jesus hadde sagt dette, så han opp mot himmelen og
sa:
"Far i himmelen, den tiden har nå kommet som du har
bestemt. La din Sønn vende tilbake til sin herlighet, slik at
du blir opphøyd og æret. 2 Du har jo gitt ham makt over
alle mennesker, slik at han kan gi evig liv til alle dem som
du har gitt ham. 3 Evig liv betyr å lære deg å kjenne, den
eneste sanne Gud som er virkelig, og meg, Jesus Kristus, som
du har sendt til jorden. 4 Jeg har opphøyet og æret deg her
på jorden ved å fullføre det oppdraget du har gitt meg. 5 La
meg derfor, kjære Far i himmelen, bli opphøyd og æret ved
at jeg får tilbake den herlighet jeg hadde hos deg før verden
ble skapt.
6 Du har gitt meg noen til disipler fra denne verden, og jeg
har vist dem hvem du er. De var dine hele tiden, men du ga
dem til meg, og de har levd i tråd med læren min. 7 Nå vet
de at alt som du har gitt til meg, er en gave fra deg. 8 Det
budskapet jeg fikk fra deg, har jeg levert videre, og de har
tatt imot det og har forstått at jeg er kommet ned til jorden
fra deg. Ja, de er helt overbevist om at du har sendt meg.
9 Jeg ber ikke for alle verdens mennesker, men for dem
som du har gitt meg, etter som de tilhører deg. 10 Ja, alle
som du har gitt meg, tilhører deg. Dersom de tilhører deg,
da tilhører de meg. Ved disse skal min herlighet bli synlig
for menneskene. 11 Jeg forlater nå verden og kommer til
deg, men de blir tilbake i verden. Far i himmelen, du som
er hellig, bevar alle disse som du har gitt meg. La dem bli
i ditt fellesskap, slik at de kan leve i fullkommen enhet, på
samme måten som du og jeg er ett. 12 Mens jeg var hos
de, bevarte jeg dem i ditt fellesskap. Jeg vernet alle, slik

at ingen av dem gikk fortapt, bortsett fra den ene som var
dømt til å gå evig fortapt, slik at det Gud hadde forutsagt i
Skriften*, skulle bli virkelighet.
13 Nå vender jeg tilbake til deg. Dette sier jeg mens jeg
ennå er i verden, for at de skal kjenne min fullkomne glede.
14 Jeg har brakt budskapet ditt videre. Menneskene i verden
har hatet dem, fordi de ikke tilhører denne verden, på
samme måten som heller ikke jeg tilhører den. 15 Jeg ber
ikke at du skal ta dem bort fra denne verden, men at du skal
bevare dem fra det onde. 16 De tilhører ikke denne verden,
liksom jeg ikke tilhører den. 17 Hjelp alle til å være lydig mot
ditt sanne budskap, slik at de kan leve fullt og helt for deg.
18 På samme måten som du sendte meg til verden, sender
jeg dem ut i verden. 19 For deres skyld overgir jeg livet mitt
som et offer til deg, slik at de også kan overgi livene sine til
deg, gjennom det å følge ditt sanne budskap.
20 Men jeg ber ikke bare for dem, men også for alle som i
framtiden begynner å tro på meg på grunn av budskapet
deres. 21 Far i himmelen, jeg ber om at de skal leve i
fullkommen enhet, på samme måten som du og jeg er ett.
La dem være i oss, på samme måten som du er i meg og jeg
er i deg, slik at menneskene kan tro at du har sendt meg.
22 Den herligheten du ga til meg, har jeg gitt til dem, slik
at de kan leve i fullkommen enhet på samme måte som du
og jeg er ett. 23 Jeg skal være i dem og du i meg, slik at
deres enhet blir total. Da skal verden forstå at du har sendt
meg og at du elsker dem like mye som du elsker meg. 24 Far
i himmelen, jeg vil at alle dem som du har gitt meg, skal
være sammen med meg, slik at de kan se den herligheten
du ga meg, etter som du elsket meg allerede før verden ble
skapt.
25 Far i himmelen, du som alltid handler rett, menneskene
i verden kjenner deg ikke, men jeg kjenner deg, og disiplene
mine vet at du har sendt meg. 26 Jeg har hjulpet dem til å
lære deg å kjenne. Jeg skal fortsette med å hjelpe dem, slik
at de kan elske hverandre på samme måten som du har
elsket meg, og slik at jeg kan være ett med dem."

18

Jesus blir forrådt og arrestert

1 Da Jesus hadde avsluttet sin bønn, gikk han ut sammen
med disiplene til den andre siden av Kedrondalen. Der lå

* **17:12** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

det en hage som de gikk inn i. 2 Judas, han som forrådt
Jesus, kjente også til dette stedet, etter som Jesus ofte hadde
vært der med disiplene.
3 Judas tok nå med seg en gruppe romerske soldater og en
del av tempelvakten. De var sendt ut av øversteprestene og
fariseerne* og kom med brennende fakler, lykter og våpen
til hagen.
4-5 Jesus visste nøyaktig hva som skulle skje med ham.
Derfor gikk han fram til dem og spurte: "Hvem leter dere
etter?" De svarte: "Jesus fra Nasaret." Da varte Jesus: "Det
er jeg."†
Judas, han som forrådt ham, sto der sammen med de
andre. 6 Da Jesus sa: "Det er jeg", rygget alle tilbake og
falt til jorden.
7 Han spurte på nytt: "Hvem leter dere etter?" De svarte:
"Jesus fra Nasaret." 8 Da sa Jesus: "Jeg har jo allerede sagt
dere at det er jeg. Dersom det er meg dere leter etter, så
la de andre gå." 9 Med disse ordene gikk det i oppfyllelse
det som Jesus hadde sagt: "Jeg har ikke mistet en eneste av
dem som du har gitt meg."‡
10 Simon Peter trakk det sverdet han hadde tatt med seg,
og hogg høyre øre av tjeneren til øverstepresten. Navnet
på tjeneren var Malkos. 11 Da sa Jesus til Peter: "Sett sverdet
tilbake i sliren. Skulle jeg snike meg unna de lidelsene som
min Far i himmelen har bestemt at jeg må gå i gjennom?"

Peter fornekter at han kjenner Jesus

12 Den romerske offiseren, soldatene og de jødiske tem-
pelvaktene fanget nå Jesus og bandt ham. 13 Først tok de
ham med til Annas§, han var svigerfar til Kaifas, som var
øversteprest dette året. 14 Det var Kaifas som hadde sagt
til de religiøse lederne at det var best om det ene menneske
døde for at folket ellers kunne bli reddet.
15 Simon Peter fulgte etter sammen med en av de andre
disiplene. Denne disippelen kjente øverstepresten og fikk
på grunn av det tillatelse til å komme inn på gårdsplassen
utenfor huset til øverstepresten. Samtidig førte de Jesus
dit. 16 Peter sto igjen utenfor porten. Den disippelen
som kjente øverstepresten, gikk ut og snakket med en
tjenestejente som sto vakt ved porten, slik at Peter også fikk
følge med inn. 17 Jenta i porten spurte da Peter: "Er ikke

* **18:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **18:4-5** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". ‡ **18:9** Se 6:39 og 17:12. § **18:13** Annas hadde vært øversteprest før og ble fortsatt regnet som det.

du også en av disiplene til denne mannen?" Peter svarte: "Nei, det er jeg ikke."

18 Tjenstefolket og tempelvaktene sto rundt et bål som de hadde tent opp siden det var kjølig. Peter stilte seg der sammen med de andre og varmet seg.

19 Øverstepresten stilte nå spørsmål til Jesus om disiplene hans og om hva han lærte. 20 Jesus svarte: "Alle kjenner til undervisningen min, for jeg har hele tiden snakket åpent i synagogene og i templet. Der samlet alle jødene seg. Jeg har ikke sagt noe i hemmelighet, alt har skjedd offentlig. 21 Hvorfor spør du meg om dette? Spør heller dem som har hørt meg undervise. De vet hva jeg har sagt!"

22 En blant tempelvaktene som sto der, ga Jesus en ørefik og sa: "Svarer du øverstepresten på denne måten?" 23 Men Jesus sa: "Har jeg sagt noe som ikke var riktig, så si meg hva det var. Eller slår du for at noen sier sannheten?"

24 Hannas sendte Jesus bundet til øverstepresten Kaifas.

25 Peter sto fortsatt ved bålet og varmet seg. Noen spurte ham: "Er ikke du også en av disiplene?" Peter protesterte og sa: "Nei, det er jeg ikke."

26 Da sa en av tjenerne til øverstepresten, en slektning til den mannen som Peter hadde hugget øret av: "Jo visst, jeg så deg der ute i hagen sammen med Jesus?"

27 Peter nektet enda en gang. I samme øyeblikket gol hanen.

Jesus blir forhørt av Pilatus

28 Tidlig på morgenen ble Jesus ført fra øverstepresten Kaifas til huset der den romerske landshøvdingen holdt til. De religiøse lederne som hadde ført ham dit, gikk ikke selv inn i huset. De ville ikke bli uverdige* i Guds øyne, for da kunne de ikke være med å spise påskemåltidet†. 29 Pilatus, som var landshøvding, gikk derfor ut til dem og spurte: "Hva er det dere anklager denne mannen for?"

30 De svarte: "Vi ville aldri ha kommet med ham til deg om han ikke hadde vært en forbryter."

31 Da sa Pilatus: "Om han er en vanlig forbryter, kan dere dømme ham etter deres egen lov‡."

---

* **18:28** I følge de jødiske de skriftlærde sine regler ble en jøde uverdig for Gud om han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, var uverdig. Han må gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. † **18:28** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. ‡ **18:31** Pilatus viser til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

Men de religiøse lederne sa: "Vi vil ha ham henrettet, og
det har vi ikke fullmakt til å gjøre på egen hånd." 32 Ved
dette ble det som Jesus hadde sagt til virkelighet da han
avslørte på hvilken måte han skulle dø.§
33 Pilatus gikk nå inn i huset igjen og kalte til seg Jesus og
spurte: "Er du jødenes konge?"
34 Jesus svarte: "Er det du selv som vil vite det, eller har
andre fortalt dette om meg til deg?"
35 Pilatus sa: "Jeg er vel ingen jøde! Ditt eget folk og
øversteprestene har ført deg hit. Hva har du gjort?"
36 Da svarte Jesus: "Jeg regjerer ikke i denne verden.
Dersom jeg hadde gjort det, da hadde disiplene mine
kjempet for at jeg ikke skulle bli tatt til fange av de religiøse
lederne. Men nå regjerer jeg over et annet slags rike."
37 Pilatus spurte igjen: "Så du er altså en konge?"
Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg konge. Men
jeg har blitt født og har kommet hit til verden for å fortelle
om det som er sant. Alle som elsker sannheten, hører det
jeg sier."
38 Da sa Pilatus: "Hva er sannhet?" Etterpå gikk han ut til
folket igjen og sa: "Jeg finner ham ikke skyldig i noe. 39 Men
det er tradisjon for at jeg hver påske setter fri en fange til
dere. Om dere vil, kan jeg derfor slippe jødenes konge fri."
40 Men de ropte tilbake: "Nei! Ikke ham, men Barabbas!"
Barabbas var en forbryter.

19

Pilatus dømmer Jesus til døden

1 Da ga Pilatus befaling til at Jesus skulle bli pisket.
2 Soldatene laget en krone av tornekratt og satte den på
hodet hans og kledde på ham en høyrød* kappe. 3 De gikk
fram til ham og sa: "Leve jødenes konge", og så slo de ham
i ansiktet.
4 Senere gikk Pilatus igjen ut og sa til folket: "Nå sender
jeg ham ut til dere, slik at dere skal forstå at jeg ikke finner
ham skyldig i noe." 5 Da Jesus kom ut med tornekronen
og den mørkerøde kappen på seg, sa Pilatus: "Her er
mannen!"
6 Da øversteprestene og tempelvaktene fikk se ha, begynte de å rope: "La ham spikres fast på et kors, spikre ham
fast på et kors!"
Pilatus sa: "Dere får selv ta ham og spikre ham fast. Jeg
finner han ikke skyldig i noe." 7 Men de religiøse lederne

§ **18:32** Se 12:32-33. * **19:2** På gresk: rød som purpur. Fargen var et symbol for kongelig makt.

svarte: "I følge vår lov† skal han dø, for han har gitt seg ut
for å være Guds sønn."
8 Da Pilatus hørte dette, ble han virkelig redd. 9 Han førte
Jesus inn i huset på nytt og spurte ham: "Hvor kommer du
fra?" Men Jesus svarte ham ikke.
10 "Vil du ikke svare meg?" spurte Pilatus. "Vet du ikke at
jeg har makt både til å gi deg fri og til å la deg blir spikret
fast på et kors?"
11 Jesus svarte: "Du ville ikke ha noen som helst makt
over meg om du ikke hadde fått den av Gud. Derfor har de
som overlot meg til deg, gjort seg skyldige i en større synd."
12 Da forsøkte Pilatus å finne en måte å frigi Jesus på, men
folket ropte: "Dersom du setter han fri, er du ikke keiserens
venn. Den som gjør seg til konge, gjør egentlig opprør mot
keiseren." 13 Da Pilatus hørte det de sa, førte han Jesus ut til
dem på nytt og satte seg på dommersete på det stedet som
ble kalt Steingården, og som på arameisk‡ heter "Gabbata".
14 Klokken var nå rundt tolv§ på dagen, og det var fredag,
som kalles forberedelsesdagen før påskehøytiden*. Pilatus
sa til jødene: "Her har dere kongen deres."
15 Folket skrek: "Bort med ham. La ham spikres fast på
et kors!"
Da spurte Pilatus: "Skal jeg virkelig henrette kongen deres
på et kors?"
Men øversteprestene svarte: "Vi har ingen annen konge
enn keiseren."
16 Da resignerte Pilatus og overlot Jesus til soldatene for
at de skulle føre ham bort og la ham spikres fast på et kors.

Jesus blir spikret fast på et kors

Soldatene tok ham med seg. 17 Jesus ble tvunget til selv å
bære korset sitt til det stedet som ble kalt Hodeskallen, som
på arameisk heter "Golgata".
18 Der spikret de ham og to andre menn fast på hvert sitt
kors. Jesus hengte de i midten og de to andre på hver sin
side av ham. 19 Pilatus hadde fått skrevet en plakat som ble

† **19:7** De viser til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **19:13** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. Se også v.17 og 20. § **19:14** På gresk "sjette timen". I Markus sin fortelling om Jesus 15:25 står det at Jesus ble spikret fast på korset ved den "tredje timen" altså klokken ni på morgenen. Enten er det en skrivefeil i Markus sin fortelling, eller så bruker Johannes seg av romersk tid, noe som skulle bety at klokken var seks på morgenen. * **19:14** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

satt opp på korset. Der sto det: "Jesus fra Nasaret, jødenes konge". 20 Teksten var skrevet både på arameisk, latin og gresk. Etter som stedet der Jesus ble henrettet, lå nær byen, var det mange som leste plakaten.

21 Øversteprestene gikk da til Pilatus og forlangte: "Få endret teksten fra dette med 'Jødenes konge' til 'Han har sagt: Jeg er jødenes konge.' "

22 Men Pilatus svarte: "Det jeg skrev, det skrev jeg! Ikke noe som helst skal bli endret."

23 Da soldatene hadde spikret Jesus fast på korset, tok de klærne hans og delte i fire hauger, en for hver av vaktene. Men da de kom til kjortelen, viste det seg at den var vevd i et sammenhengende stykke uten sømmer. 24 Derfor sa de: "Det er dumt å skjære den i stykker. Vi kaster heller lodd om hvem som skal få den." Gjennom dette ble det som Gud hadde forutsagt i Skriften†, til virkelighet: *"De delte mine klær mellom seg og kastet lodd om min klesdrakt."*‡ Ja, det var nøyaktig det soldatene gjorde.

25 Nær korset der Jesus hang, sto moren hans. Tanten hans, som var gift med Klopas og het Maria, var også sammen med Maria Magdalena. 26 Da Jesus så moren sin stå der ved siden den disippelen som han elsket,§ sa han til henne: "Mor, la ham være som sønnen din." 27 Så sa han til disippelen: "La henne være som moren din!" Fra den dagen av lot disippelen henne bo hjemme hos seg.

Jesus dør på korset

28 Jesus visste at oppdraget hans nå var sluttført. For at det som Gud hadde forutsagt i Skriften* skulle bli virkelighet, sa han: "Jeg er tørst."† 29 Noen dyppet da en svamp i en krukke fylt med sur vin som sto der. De festet den på en stilk fra isopplanten‡ og rakte den opp til munnen§ hans. 30 Da Jesus hadde smakt på vinen, sa han: "Det er fullbrakt." Så bøyde han hodet og sluttet å puste.

---

† **19:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **19:24** Se Salmenes bok 22:19. § **19:26** Hvilken disipler Johannes siktet til bli avslørt i 21:20-24. * **19:28** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **19:28** Se Salmenes bok 22:16 og 69:22. ‡ **19:29** I Andre Mosebok 12:22 blir brukt en stilk fra planten isop til å dyppe i blodet fra påskelammet. Det er blitt brukt også i forskjellige seremonier for å bli renset. Jesus er det lammet som renser oss fra synd, kan vi lese i 1:29. § **19:29** Se Salmenes bok 22:16 og 69:22.

31 Jødene ville ikke at de døde kroppene skulle henge på
korset til neste dag som var hviledagen*. Dessuten var det
en spesiell merkedag siden det var påske†. Derfor ba de
Pilatus om å gi befaling til at de skulle knuse skjelettene på
dem som var spikret fast på korsene. Da kunne kroppene
bli tatt ned.‡ 32 Soldatene kom og knuste skjelettet på de to
mennene som hadde blitt spikret opp på sine kors samtidig
som Jesus. Først den ene mannen sine bein, så den andre.
33 Men da de kom fram til Jesus, så de at han allerede var
død. Derfor knuste de ikke noen ben i kroppen hans. 34 En
av soldatene nøyde seg i stedet med å stikke et spyd opp i
siden hans. Da rant det blod og vann ut. 35 Det finnes en
som kan stå fram som vitne om dette,§ etter som han så det
med egne øyne. Han vet at det han sier er sant, og han har
fortalt dette for at dere skal tro.
36 Dette skjedde for at det som Gud hadde forutsagt i
Skriften, skulle bli virkelighet: *"Ikke et eneste ben i kroppen
hans skal bli knust."** 37 På et annet stedet har Gud sagt: *"De
skal se opp til han som de har gjennomstukket"*†.

Jesus blir begravd

38 Josef fra Arimatea, en som av frykt for de religiøse
lederne hadde vært en hemmelig disippel av Jesus, ba
Pilatus om å få ta ned kroppen til Jesus. Pilatus lot
ham få gjøre det, og Josef gikk da og tok kroppen ned.
39 Nikodemus, den mannen som først hadde kommet til
Jesus om natten, var også med. Han hadde med seg en
blanding av myrra og aloe som veide omkring 30 kilo. 40 De
to mennene svøpte kroppen til Jesus inn i tøy av lin sammen
med den aromatisk blandingen. Dette var slik som de
brukte å gjøre ved jødiske begravelser. 41 Plassen der Jesus
ble spikret fast på korset, lå nær en hage. Der var det en ny
grav som aldri hadde vært brukt. 42 Etter som hviledagen‡

---

* **19:31** "Hviledagen". I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **19:31** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. ‡ **19:31** Når benene ble knust, døde den som var blitt spikret fast på korset, etter som kroppstyngden da presset sammen lungene. I følge den jødiske loven skulle de døde begraves samme dagen. § **19:35** Johannes snakket om seg selv.
* **19:36** Se Andre Mosebok 12:46, Fjerde Mosebok 9:12 og Salmenes bok 34:21.
† **19:37** Se Sakarja 12:10. ‡ **19:42** I grunnteksten: etter som det var jødenes forberedelsesdag. Det var dagen før hviledagen, som begynner klokken 18.00 på fredagskvelden og slutter klokken 18.00 på lørdagskvelden. Mellom disse klokkeslettene blir det ikke utført noe unødvendig arbeid.

snart skulle begynne, og graven lå så nær, la de Jesus i den.

20

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndag morgenen, som er dagen etter hviledagen, mens det ennå var mørkt, kom Maria Magdalena til
graven og oppdaget at steinen var rullet bort fra inngangen.
2 Hun sprang da straks fra stedet og begynte å lete etter
Simon Peter og den disippelen som Jesus elsket* og sa: "De
har flyttet Herren Jesus fra graven, og vi vet ikke hvor de
har lagt ham."
3-4 Peter og den andre disippelen sprang av sted til graven
for å se etter. Den andre disippelen sprang fortere enn Peter
og kom først fram. 5 Han bøyde seg ned og så inn i graven.
Der så han lintøyet ligge, men han gikk ikke inn. 6 Litt etter
kom Simon Peter, og han gikk inn i graven. Han så også
lintøyet som lå der. 7 I tillegg lå også det svøpet som hadde
dekket hodet på den døde. Det var rullet sammen og lå for
seg selv. 8 Da gikk også den andre disippelen inn, han som
hadde kommet først til graven. Han så og trodde. 9 Før dette
hadde de ikke skjønt det Gud hadde forutsagt i Skriften† om
at Jesus måtte dø og så bli levende igjen.

Jesus viser seg for Maria Magdalena

10 Etterpå gikk de to disiplene hjem. 11 Men Maria sto og
gråt utenfor graven. Hun bøyde seg framover og så inn i
graven. 12 Da fikk hun se to hvitkledde engler som satt der
kroppen til Jesus hadde ligget. En ved hodeplassen og en
ved fotenden.
13 Englene spurte henne: "Hvorfor gråter du?"
Hun svarte: "De har tatt bort Herren min. Nå vet jeg ikke
hvor de har lagt ham."
14 Da hun hadde sagt dette, så hun seg om og fikk øye på
en som sto der, men at det var Jesus skjønte hun ikke.
15 Jesus spurte henne: "Hvorfor gråter du? Hvem leter du
etter?" Hun trodde det var gartneren og svarte: "Dersom
det er du som har båret ham bort, da si meg hvor du har
lagt ham, slik at jeg kan hente ham."
16 Jesus sa til henne: "Maria." Straks vendte hun seg
mot ham og utbrøt: "Rabbuni!" Det er arameisk‡ og betyr
mester.

---

* **20:2** Hvilken disippel Johannes siktet til, blir avslørt i 21:20-24. † **20:9** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **20:16** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk.

17 Jesus sa: "Ikke rør meg, for jeg har ennå ikke vendt
tilbake til min Far i himmelen. Men gå til brødrene mine
og si at jeg skal vende tilbake til min Far i himmelen og
deres Far i himmelen, til min Gud og deres Gud."
18 Maria Magdalena gikk da til disiplene og fortalte at hun
hadde sett Herren Jesus, og hun fortalte alt han hadde sagt.

Jesus viser seg for disiplene

19 Dette skjedde på søndagen, som er den første dagen i
uken. Samme kvelden samlet disiplene seg bak låste dører
av frykt for de religiøse lederne. Plutselig sto Jesus midt
iblant dem og sa: "Fred være med dere alle!" 20 Så viste
han hendene sine og siden sin. Gleden gikk ut over alle
grenser da disiplene fikk se Herren Jesus.
21 Jesus sa igjen: "Fred være med dere! På samme måten
som min Far i himmelen har sendt meg, sender jeg nå dere."
22 Så pustet han på dem og sa: "Ta imot Guds Hellige Ånd.§
23 Jeg gir dere i oppdrag å fortelle alle mennesker at Gud har
tilgitt syndene deres, men også å fortelle med dypt alvor at
det går an å stelle seg slik at de ikke får noen tilgivelse.*"

Jesus viser seg for Tomas

24 En av disiplene, han som het Tomas og ble kalt
Tvillingen, hadde ikke vært sammen med de andre da Jesus
kom. 25 Disiplene sa til ham: "Vi har sett Herren Jesus."
Men Tomas svarte: "Dersom jeg ikke får se skaden etter
spikrene i hendene hans og får ta på sårene med fingrene
mine, og om jeg ikke får røre ved såret i siden hans med
hendene mine, da kan jeg ikke tro."
26 Neste søndag† var disiplene igjen samlet. Denne
gangen var Tomas sammen med de andre. Til tross for
at dørene var låste, sto Jesus plutselig midt iblant dem og
sa: "Fred være med dere!" 27 Han sa til Tomas: "Her er
hendene mine. Ta på sårene med fingrene dine. Se, her er
siden min. Ta på såret med hendene dine. Ikke tvil lenger,
men tro!"
28 Da utbrøt Tomas: "Min Herre og min Gud."
29 Jesus sa til ham: "Nå tror du fordi du har sett meg.
Lykkelige er dem som ikke har sett meg, men likevel tror."

---

§ **20:22** Ånd, åndedrett og vind er samme ordet på gresk. Jesus sitt åndedrett ble derfor symbol for Guds Ånd. * **20:23** Deres oppdrag var å forkynne for menneskene slik at den som aksepterte frelsen Jesus gir, skulle få tilgivelse for syndene sine, mens de andre ikke ble tilgitt. † **20:26** På gresk: åtte dager senere. I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus hadde stått opp på en søndag, og nå var det søndag igjen.

Hensikten med denne boken

30 Disiplene fikk se Jesus gjøre mange andre mirakler i
tillegg til dem som er skrevet ned i denne boken. 31 De
som står her, er skrevet ned for at dere skal tro at Jesus
er Messias, den lovede kongen og Guds sønn, og for at dere
skal få liv i ham ved å tro på ham.

21

Jesus viser seg for disiplene mens de fisker

1 Senere viste Jesus seg igjen for disiplene ved Genesaret-
sjøen*. Det skjedde på denne måten:
2 En gruppe som besto av Simon Peter, Tomas, han
som ble kalt Tvillingen, Natanael fra Kana i Galilea, Jakob
og Johannes, som var sønnene til Sebedeus, og to andre
disipler var sammen ved sjøen. 3 Da sa Simon Peter til de
andre: "Jeg tar meg en tur ut og fisker". De andre svarte:
"Vi blir også med." De steg ombord i båten og dro ut på
sjøen, men de fikk ikke en eneste fisk hele natten.
4 Da det ble morgen, sto Jesus på stranden, men de forsto
ikke at det var ham.
5 Jesus ropte ut over sjøen: "Går det bra, mine venner?
Har dere fått noe fisk?"
"Nei", svarte de.
6 Da sa han: "Kast noten ut på høyre side av båten, da vil
dere få fisk." De fulgte rådet hans, og nå fikk de så mye fisk
at de ikke maktet å dra inn noten!
7 Den disippelen som Jesus elsket†, sa til Peter: "Det er
Herren Jesus." Da Simon Peter hørte at det var Herren,
knyttet han ytterklærne om seg, for han hadde nesten ikke
noe på seg. Han hoppet i vannet og svømte i land. 8 De
andre disiplene kom etter med båten som slepte noten med
fiskene i. De var omkring 100 meter fra stranden. 9 Da de
kom i land, så de at Jesus hadde gjort opp et bål og holdt på
å grille fisk og steke brød over glørne.
10 Jesus sa: "Hent noen av fiskene som dere nettopp har
fått." 11 Da hoppet Simon Peter ombord i båten og hjalp
de andre med å dra noten i land. Det var 153 store fisker i
noten. Til tross for at den var så full, hadde den ikke revnet.
12 Jesus sa til disiplene: "Kom hit og spis." Ingen av dem
våget å spørre hvem han var, men alle skjønte at det måtte
være Herren. 13 Jesus gikk fram og serverte dem av brødet
og fisken.

---

* **21:1** Genesaretsjøen ble også kalt Tiberiassjøen. † **21:7** Hvilken disippel Johannes siktet til bli avslørt i v.20-24.

14 Dette var tredje gangen som Jesus viste seg for disiplene
etter at han hadde stått opp fra de døde.

Jesus og Peter

15 Da de hadde spist, sa Jesus til Simon Peter: "Simon,
sønn av Johannes, elsker du meg mer enn de andre gjør?"
"Ja, Herre", svarte Peter, "du vet at jeg elsker deg."
"Gi da mat til mine lam", sa Jesus.
16 Jesus spurte for andre gangen: "Simon, sønn av
Johannes, elsker du meg?"
"Ja, Herre", sa Peter, "du vet at jeg elsker deg."
"Vær da gjeter for mine sauer", sa Jesus.
17 For tredje gangen spurte Jesus ham: "Simon, sønn av
Johannes, elsker du meg?"
Peter ble lei seg over at Jesus på nytt måtte spørre om
han elsket ham, men han svarte: "Herre, du vet alt. Du vet
at jeg elsker deg."
Da sa Jesus: "Gi da mat til sauene mine. 18 Jeg skal si deg
som sant er: Da du var ung, kunne du gjøre deg i stand
og dra dit du selv ville. Men når du blir gammel, skal du
strekke ut hendene dine, og andre vil gjøre deg i stand og
føre deg dit du ikke vil.‡" 19 Dette sa Jesus for å vise hva
slags død Peter skulle opphøye og ære Gud med. Jesus sa
til han: "Følg meg."
20 Peter vendte seg nå rundt og fikk se at den disippelen
som Jesus elsket§, fulgte etter ham. Det var han som under
det siste måltidet med Jesus hadde lent seg inn mot Jesus
og spurt hvem som skulle forråde ham. 21 Da Peter fikk se
disippelen, spurte han Jesus: "Hva kommer til å skje med
ham?"
22 Men Jesus svarte: "Dersom jeg vil at han skal leve til jeg
kommer igjen, så påvirker ikke det din situasjon. Se bare
til at du følger meg."
23 På grunn av dette utsagnet spredde det seg et rykte
blant de troende om at denne disippelen ikke skulle dø.
Men Jesus sa aldri til Peter at disippelen ikke skulle dø. Han
sa bare: "Dersom jeg vil at han skal leve til jeg kommer
igjen, så påvirker ikke det din situasjon."

Sluttord

24 Det er denne disippelen som har sett alle tingene som
skjedde, og som har skrevet det ned i denne boken. Vi vet
at det han forteller, er sant.

‡ **21:18** Jesus forutsier at Peter skulle bli henrettet ved å blir spikret fast på et kors. § **21:20** I v.24 bli avslørt hvem disippelen er.

25 Jesus gjorde også mye annet. Om alle de tingene som
skjedde skulle bli skrevet ned, ja, da tror jeg ikke at hele
verden ville romme det antall bøker som da måtte bli
skrevet!

Apostlenes gjerninger

Jesus vender tilbake til himmelen

1 Kjære Teofilus!

I min første bok* fortalte jeg for deg om alt som Jesus
gjorde og lærte 2-3 helt fram til den dagen da han ble tatt
opp til himmelen. Etter at han hadde lidd, var død og stått
opp fra de døde, viste han seg for de mennene han hadde
valgt ut som sine spesielle utsendinger†. Han beviste på
mange måter for dem at han levde. I 40 dager viste han seg
for dem og fortalte om Guds plan for å frelse menneskene
og gjøre dem til sitt eget folk. Gjennom Guds Hellige Ånd
ga han en rekke råd og befalinger.

4 Ved en anledning, da han spiste sammen med sine
utsendinger, sa han: "Ikke reis fra Jerusalem før min Far i
himmelen har sendt det han har lovet, det som jeg allerede
har snakket med dere om. 5 Døperen Johannes døpte med
vann, men om noen få dager skal dere bli døpt med Guds
Hellige Ånd."

6 En annen gang da de var samlet, spurte utsendingene
Jesus: "Herre, er det nå du vil sette fri Israel og la oss
bli et mektig land igjen?" 7 Han svarte: "Det tidspunktet
bestemmer min Far i himmelen, det er ikke noe som dere
får vite. 8 Men når Guds Hellige Ånd kommer over dere, skal
dere få kraft, og dere skal fortelle for alle om meg, både i
Jerusalem, i Judea, i Samaria og over hele jorden."

9 Straks etter ble han løftet opp mot himmelen. Mens de
sto og stirret etter ham forsvant han i en sky. 10 De forsøkte
å få et siste glimt av ham, men plutselig sto to hvitkledde
menn blant dem. 11 De sa: "Dere menn fra Galilea, hvorfor
står dere og ser opp mot himmelen? Jesus har blitt tatt opp
fra dere og har vendt tilbake til himmelen, men en dag vil
han komme tilbake på samme måten som han for opp!"

Mattias blir valgt for å erstatte Judas

12 Da alt dette skjedde, oppholdt Jesu utsendinger seg på
Oljeberget, som ligger en snau kilometer fra Jerusalem. Nå
vendte de tilbake dem til byen. 13 De gikk opp på det rommet
i andre etasjen der de brukte å treffe hverandre. Det var
Peter, Johannes, Jakob, Andreas, Filip, Tomas, Bartolomeus,
Matteus, Jakob, som var sønn til Alfeus, Simon, som også ble

* **1:1** Lukas sin fortelling om Jesus. † **1:2-3** Blir også kalt apostler.

kalt seloten‡, og Judas, som var sønn til Jakob. 14 Alle disse
ba titt og ofte sammen. Flere kvinner, blant andre Maria,
moren til Jesus, brukte også å komme dit, det samme gjorde
brødrene til Jesus.

15 Noen dager seinere var omkring 120 troende samlet.
Peter reiste seg opp og sa: 16 "Kjære søsken, for lenge
siden forutsa Guds Hellige Ånd ved kong David det som
skulle skje med Judas, han som viste veien for dem som
arresterte Jesus. Nå har det som var forutsagt i Skriften§,
blitt virkelighet.* 17 Som dere vet var Judas en av oss. Han
var valgt ut til å være en av de nære utsendingene for
Jesus akkurat som oss. 18 Men han ble en forræder. For
de pengene han fikk for sviket, kjøpte han en åker. Det
endte med at han falt hodestups, slik at kroppen sprakk og
innvollene hans veltet ut. 19 Nyheten om måten han døde
på spredde seg raskt blant alle i Jerusalem. De kalte stedet
for Hakeldama på arameisk†, noe som betyr 'Blodåkeren'.
20 David skriver i Salmenes bok:

'La hjemmet hans bli øde,
ingen skal bo der mer',

og:

'La hans oppgave bli overtatt av en annen.'‡

21-22 Derfor må vi nå velge en annen som kan ta plassen i
stedet for Judas. En som sammen med oss kan fortelle at
Herren Jesus har stått opp fra de døde. La oss velge en
person som har vært med oss hele den tiden mens vi var
sammen med Herren. En som har vært med helt fra den
dagen da Jesus ble døpt av døperen Johannes og fram til
dagen da han ble tatt opp til himmelen."

23 De foreslo da to menn: Josef Barsabbas, som også ble
kalt Justus, og Mattias. 24 Hele gruppen samlet seg i bønn,
og sa: "Herre, du kjenner hjertene hos hvert menneske. Vis
oss hvem av disse to du har valgt ut. 25 La ham bli din
utsending i stedet for Judas som svek oppdraget sitt, og nå
har gått til stedet der han hører hjemme."

26 Så trakk de lodd. Loddet falt på Mattias, som ble valgt
til Jesu utsending sammen med de andre elleve.

---

‡ **1:13** Selot betyr "ivreren". Enten var Simon ivrig i sin personlighet, eller så tilhørte han "selotene", et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne.
§ **1:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **1:16** Forutsigelsen er sitert i v.20. † **1:19** Arameisk var hverdagens språk for Israels folk på denne tiden. ‡ **1:20** Se Salmenes bok 69:26 og 109:8.

2

Guds Hellige Ånd kommer

1 Da dagen for pinse* kom, sju uker etter at Jesus var stått
opp fra de døde, var alle de troende samlet. 2 Plutselig hørte
de et brus fra himmelen, som lyden av en veldig storm. Det
fylte hele huset der de var samlet. 3 Noe som så ut som ild,
viste seg. Det delte seg og satte seg på hver enkelt av dem.
4 Alle ble fylt av Guds Hellige Ånd og begynte å snakke i
andre språk som Ånden ga dem.
5 Mange hengivne jøder fra ulike land bodde i Jerusalem.
6 Da de hørte lyden, kom de løpende for å se hva som sto
på. Forskrekket fikk de høre sine egne språk bli snakket!
7 De var helt forundret og sa: "Hvordan kan dette ha seg?
Alle disse er jo fra Galilea? 8 Likevel hører vi dem snakke
på våre egne språk. 9 Vi er partere, medere og elamitter,
vi kommer fra Mesopotamia, Judea, Kappadokia, Pontos,
provinsen Asia, 10 Frygia, Pamfylia,† Egypt og fra distriktet
rundt Kyréne i Libya. Vi er tilreisende fra Roma, både jøder
og slike som har konvertert til jødedommen. 11 Vi er kretere
og arabere. Likevel hører vi alle fortelle om Guds mektige
mirakler på våre egne språk!" 12 De sto forvirret midt
oppe i det hele og visste ikke hva de skulle tro. De spurte
hverandre: "Hva kan dette bety?" 13 Andre i folkemassen
sa ironisk: "Phø, de er vel bare blitt litt fulle!"

Peter sin pinsepreken

14 Da steg Peter fram sammen med de andre elleve
utsendingene og begynte å tale høyt og tydelig til folket. Han
sa: "Hør på meg dere som er jøder, og alle som ellers bor i
Jerusalem! 15 Noen av dere sier at disse mennene er fulle.
Det er ikke sant. Folk drikker seg vel ikke fulle klokka ni på
morgenen? 16 Nei, det dere nettopp har fått se, er det som
ble forutsagt for lenge siden. Det Gud sa ved profeten Joel:

17 'I den siste tiden for denne verden vil jeg la min Ånd
komme over alle mennesker.
Sønnene og døtrene deres skal holde fram budskap fra
meg,
unge menn skal se syner og gamle skal ha drømmer.
18 Ja, min Ånd vil komme over alle tjenerne mine,
både menn og kvinner.
De vil holde fram budskap fra meg.

* **2:1** Pinsen ble feiret sju uker etter påske og var fra begynnelsen en høsttakkefest. Den ble senere feiret til minne om den dagen jødene fikk Moseloven. † **2:10** Kappadokia, Pontos, provinsen Asia, Frygia og Pamfylia var alle romerske provinser i nåværende Tyrkia.

19 Jeg vil la merkelige tegn vise seg oppe på himmelen og
nede på jorden:
Blod og ild og røykskyer.
20 Solen skal bli mørk og månen blodrød før Herrens store
og vidunderlige dag kommer.
21 Hver og en som tilber Herren skal bli frelst.'‡

22 Lytt til det jeg sier, alle dere israelitter§! Ved å gi Jesus fra Nasaret kraft til å utføre de mest fantastiske mirakler og tegn viste Gud at det var han som hadde sendt ham til verden. Dette kjenner dere til. 23 På en måte gjennomførte dere selv den planen som Gud hadde lagt, da dere med hjelp fra fremmede som lever uten Moseloven*, spikret Jesus fast på et kors og drepte ham. 24 Gud løste ham fra dødens veer og lot ham bli levende igjen, etter som det var umulig for døden å holde ham i sitt grep.

25 Kong David sa om Jesus:
'Jeg vet at Herren alltid er med meg.
Jeg vakler ikke, for han står ved min side.
26 Derfor er hjertet mitt fylt av gled.
Jeg roper ut hans pris, og kroppen min hviler i trygghet.
27 Du vil ikke forlate meg og la meg havne blant de døde,
eller la din Hellige tjener gå til grunne.
28 Du viser meg veien til livet,
og lar meg få oppleve gleden av å være i din nærhet.'†

29 Kjære venner! Det var ikke om seg selv David sa dette. For dere vet like godt som jeg at David døde og ble begravd, og at graven hans fortsatt er iblant oss. 30 Han var en profet som bar fram Guds budskap. David visste at Gud hadde lovet at en av etterkommerne hans skulle være Messias‡, den lovede kongen, og få sitte på hans trone. 31 David kom med Guds forutsigelse om at Messias skulle stå opp fra de døde da han sa: 'Han vil ikke gå fra meg og la meg bli blant de døde. Han vil ikke la din Hellige tjener gå til grunne.' 32 Forutsigelsen handlet altså om Jesus. Alle vi som står her,

---

‡ **2:21** Se Joel 2:28-32. § **2:22** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. * **2:23** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. Å leve uten Moseloven er det samme som å ikke være jøde. Her blir det vist til de romerske myndighetene. † **2:28** Se Salmenes bok 16:8-11. ‡ **2:30** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det gresk ordet "Kristus" betyr også "den salvede".

har selv sett og kan vitne om at Gud virkelig vakte Jesus opp fra de døde.
33 Gud har opphøyet Jesus og satt ham på sin høyre side
for at han skal regjere.§ Han har akkurat som Gud vår Far
hadde lovet, fått ta imot Guds Hellige Ånd, den samme Ånd
som nå har kommet over oss. Det er dette dere ser og hører
i dag.
34 David for aldri opp til himmelen. Derfor snakket han
ikke om seg selv da han sa:
'Gud sa til min Herre: Kom og sett deg på min høyre side
for å regjere
35 til jeg har lagt dine fiender som en skammel for
føttene dine!'*
36 Hele Israel må klart forstå at Gud har gjort Jesus til
Herre og konge†, denne Jesus som dere henrettet på et kors."
37 Da folket hørte Peter tale på denne måten, gikk det
rett til hjertene på dem. De spurte Peter og de andre
utsendingene: "Brødre, hva skal vi gjøre?"
38 Peter svarte: "Vend om fra synden og søk Gud! La dere
alle bli døpt til fellesskap med Jesus Kristus‡, så skal dere få
tilgivelse for syndene. Dere skal få Guds Hellige Ånd som
gave. 39 Dette løfte fra Gud gjelder dere og etterkommerne
deres. Ja, det gjelder alle over hele jorden som takker ja til
Herren, vår Guds, innbydelse om å tilhøre ham."
40 Peter fortsatte en lang stund med å tale, og han
oppfordret alle: "Pass på at dere slipper unna den straffen
som venter dem som ikke vil tro." 41 De som trodde på det
Peter sa, lot seg kort tid etter døpe. Den dagen økte antallet
troende med omkring tre tusen personer!

De troende samler seg

42 De troende samlet seg regelmessig for å bli undervist
av Kristi utsendinger. De hadde fellesskap med hverandre
brøt brødet§ og ba sammen.
43 Folket hadde dyp respekt for de troende, for utsendin-
gene utførte mange mirakler. 44 Alle de troende var støtt og
stadig samlet og hadde alt felles. 45 De solgte det de eide og

§ **2:33** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **2:35** Se Salmenes bok 110:1. † **2:36** I grunnteksten: Messias. ‡ **2:38** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". § **2:42** De feiret minnet av Jesus død, så som Jesus hadde lært sine tolv nærmeste disipler. Se Lukas sin fortelling om Jesus 22:19.

delte med hverandre, alt etter som hver enkelt hadde behov.
46 Hver dag møtte de hverandre i templet. I hjemmene kom
de sammen for å bryte brødet og spise i fellesskap. Deres
glede og takknemlighet var grenseløs. 47 De hyllet Gud dag
og natt. Hele folket holdt av de troende. Hver dag lot Herren
Jesus gruppen vokse ved at flere og flere ble frelst.

3

En lam mann blir helbredet

1 En ettermiddag gikk Peter og Johannes til templet for
å delta i den daglige bønnen som var klokka tre. 2 Da
fikk de se en mann som ble båret dit. Han hadde vært
lam fra fødselen av. Hver dag plasserte de ham ved den
tempelporten som gikk under navnet Fagerporten. Der
kunne han tigge av dem som gikk inn i templet. 3 Da Peter
og Johannes var på vei inn, ba han om penger.

4 Peter og Johannes stanset et øyeblikk og møtte blikket
hans, og Peter sa bestemt: "Se på oss!" 5 Da så mannen opp,
etter som han trodde han skulle få noe. 6 Men Peter sa: "Vi
har ingen penger, men jeg har noe annet å gi deg! Gjennom
kraften fra Jesus Kristus fra Nasaret, befaler jeg deg å stå
opp og gå!"

7 Peter tok den lamme i høyre hånden og reiste ham opp.
Da han gjorde det, ble mannen frisk i føttene og anklene.
8 Han reiste seg med et rykk og begynte å gå fram og tilbake!
Så fulgte han med inn i templet. Der gikk og hoppet han om
hverandre og hyllet Gud.

9 Alle som var i templet, så ham gå omkring og hylle Gud.
10 Da de oppdaget at det var den lamme tiggeren som brukte
å sitte ved Fagerporten, ble de helt forskrekket.

Peter taler til folket i templet

11 Tiggeren holdt seg hele tiden nær Peter og Johannes.
Alle i templet stimlet sammen i Salomos buegang. De
tråkket nesten ned hverandre for å se mannen. 12 Peter så
straks sin sjanse og begynte å tale til folkemassen. Han sa:
"Israelitter*, hvorfor er dere så forskrekket over det som
har skjedd? Hvorfor stirrer dere på oss? Tror dere at vi
ved vår egen kraft og godhet har fått denne mannen på
beina? 13 Nei, det er Abrahams, Isaks og Jakobs† Gud, våre
forfedres Gud,‡ som har gjort dette for å opphøye og ære sin
tjener Jesus. Det var han dere utleverte til landshøvdingen

---

* **3:12** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene.
† **3:13** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. ‡ **3:13** Se Andre Mosebok 3:6.

Pilatus og svek, og det til tross for at Pilatus gjerne ville ha
satt ham fri. 14 Dere svek ham som var hellig og uten skyld,
og forlangte i stedet at en morder skulle bli satt fri. 15 Dere
drepte ham som gir menneskene liv, men Gud har vekket
ham opp fra de døde. Dette har vi selv sett og kan vitne om.
16 Ved tro på den kraften som er i Jesus, har denne
mannen nå blitt helbredet. Dere vet jo alle at han før var
helt lam. Troen på Jesus har gjort ham fullstendig frisk, noe
som alle kan se.
17 Kjære venner! Jeg vet godt at både dere og lederne
deres utleverte Jesus fordi dere ikke forsto bedre. 18 Ved det
som skjedde, har Gud latt det han forutsa hos profetene§,
bli virkelighet: At Messias, den kongen han lovet oss, måtte
lide. 19 Derfor er det på tide å vende om til Gud, slik at
dere får tilgivelse for syndene. 20 Da skal en fantastisk
tid med hvile og lindring komme. Gud skal sende Jesus,
kongen deres*, tilbake til dere. 21 Han må bli i himmelen
inntil alt som Gud fra tidenes begynnelse har snakket om
ved sine egne profeter, har blitt virkelighet. 22 Moses sa
for eksempel: 'Herren er Gud, han vil la en profet lik meg
stå fram blant deres eget folk. Lytt nøye til ham.† 23 Hver
og en som ikke hører på denne profeten, skal bli utryddet
av folket.‡' 24 Etter dette har alle profetene, fra Samuel og
framover, båret fram Guds budskap om det som skjer i dag.
25 Dere er etterkommere av disse profetene, og Guds
løfter som ble gitt til forfedrene, gjelder også for dere.
Gud inngikk en pakt med stamfaren deres Abraham, og sa:
'Gjennom dine etterkommere skal alle folk i verden få del
i min godhet.§' 26 Gud lot altså sin Sønn komme til jorden.
Han sendte ham først til dere som er israelitter, etter som
Gud ville gi dere alt godt og få dere til å vende om fra
ondskapen."

4

Peter og Johannes blir arrestert

1 Mens Peter og Johannes fortsatt talte til folket, kom
prestene og offiseren ved tempelvakten og noen av sad-
dukeerne* bort til dem. 2 De var i sterk affekt over at de
lærte folket og påsto at Jesus var blitt levende igjen, og at

§ **3:18** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:20** I grunnteksten: Messias. † **3:22** Se Femte Mosebok 18:15. ‡ **3:23** Se Femte Mosebok 18:19 og Tredje Mosebok 23:29. § **3:25** Se Første Mosebok 22:18. * **4:1** Saddukeerne var et religiøst parti blant jødene. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder.

menneskene kan stå opp fra de døde fordi Jesus har stått opp. 3 De grep Peter og Johannes og satte dem i fengsel over natten, etter som det alt hadde blitt kveld. 4 Mange som hadde lyttet til utsendingene, begynte å tro på budskapet. Antallet troende hadde nå økt til omkring 5 000 menn. I tillegg kom kvinner og barn.

5 Dagen etter samlet de øverste myndighetene seg i Jerusalem, sammen med folkets ledere og de skriftlærde†.‡ 6 Øverstepresten Annas deltok også. Det samme gjorde Kaifas, Johannes, Aleksander og alle de øvrige fra slektene til øversteprestene. 7 De hentet Peter og Johannes og spurte:

"Ved hvilken kraft og på hvem sitt oppdrag har dere gjort dette?"

8 Da ble Peter fylt av Guds Hellige Ånd og svarte:

"Ærede myndighet og ledere for folket! 9 Dere vil i dag spørre oss ut om en god gjerning mot en handikappet mann, og dere vil vite på hvilken måte han ble helbredet. 10 Derfor vil jeg uten omsvøp forklare, både for dere og alle i Israel, at det er i kraften fra Jesus Kristus fra Nasaret denne mannen står fullstendig frisk for øynene på dere. Dere spikret Jesus fast på et kors, men Gud vakte ham opp fra de døde. 11 Det er han Skriften§ forteller om når det står:

'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
den har blitt selve hjørnesteinen.*'

12 Frelsen finnes hos ham! Ja, det finnes ingen andre i hele verden som kan frelse noen av oss."

13 Da lederne så hvor frimodige Peter og Johannes var, og visste at de bare var vanlig enkle folk uten høyere utdannelse, ble de helt forskrekket. Det eneste lederne kjente til, var at de hadde vært sammen med Jesus. 14 Etter som mannen sto frisk ved siden av Peter og Johannes, kunne de ikke si imot. 15 Derfor ble de skysset ut av retten mens lederne begynte en intern diskusjon med hverandre. 16 De sa: "Hva skal vi gjøre med disse personene? Vi kan jo ikke nekte for at de har gjort et stort mirakel. Alle i Jerusalem vet om det allerede. 17 Kanskje kan vi klare å hindre at de

† **4:5** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:5** Det var Det jødiske rådet som var samlet. Rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Det fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **4:11** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **4:11** Se Salmenes bok 118:22.

sprer ideene sine. Vi truer dem og sier at dersom de en gang til taler til folket om Jesus, da vil de virkelig ligge dårlig an."
18 De kalte så Peter og Johannes inn igjen og ga befaling om at de aldri mer skulle tale eller undervise om Jesus.
19 Peter og Johannes svarte: "Tenk selv i gjennom det dere kommer med. Tror dere at Gud vil at vi skal lyde dere mer enn ham? 20 Nei, vi kan ikke la være å fortelle om alt det fantastiske som vi har sett og hørt."
21 Rådet truet da enda en gang, men til slutt var de nødt til å slippe dem. De visste ikke hvordan de kunne straffe dem uten at det ble uroligheter. Alle hyllet Gud for det miraklet som hadde skjedd. 22 Mannen som var blitt helbredet, hadde vært lam i over 40 år!

De troende ber om frimodighet

23 Så snart Peter og Johannes var frie, søkte de opp de andre troende og fortalte det øversteprestene og folkets ledere hadde sagt. 24 Da de hørte dette, begynte alle i fellesskap å rope høyt til Gud, og sa:
"Herre, du som har skapt himmelen, jorden, havet og alt som er til.†
25 Du lot din Hellige Ånd tale ved vår stamfar kong David, din tjener, og sa:
'Hvorfor gjør folkene opprør?
Hvorfor legger de planer som ikke fører fram?
26 Jordens konger gjør seg beredt til strid,
makthaverne har sammensverget seg mot Herren
og den han har gjort til konge‡.'§
27 Ja, det er virkelig dette som har skjedd i denne byen. Kong Herodes og landshøvdingen Pontius Pilatus, romerne og hele Israels folk, alle har gått sammen mot din Hellige tjener Jesus, som du har gjort til konge. 28 De har gjort nøyaktig det som du i din makt planla for lenge siden. 29 Herre, du hører hvordan de truer oss. Hjelp nå alle som tror på deg, slik at de uten frykt kan fortsette å fortelle om deg. 30 Vis din makt og helbred de syke, la mirakler og tegn skje ved kraften fra din Hellige tjener Jesus."
31 Da de sluttet å be, ristet huset der de var samlet. Alle ble fylt av Guds Hellige Ånd og fortsatte å spre Guds budskap uten frykt.

De troende deler alt med hverandre

† **4:24** Se Salmenes bok 146:6. ‡ **4:26** I grunnteksten: Salvet til konge. Jesus var den lovede kongen, det vil si Messias eller Kristus, hvilken betyr "den salvede" på gresk og hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. § **4:26** Se Salmenes bok 2:1-2.

32 Alle de troende elsket hverandre og var enige om alt.
Ingen gjorde krav på at det han eide, var hans eget, men
alle delte med hverandre. 33 Apostlene talte med stor kraft
om at Jesus hadde stått opp fra de døde. Gud var god mot
de troende. 34 Ingen manglet noe. Alle som eide jord eller
hus, solgte det. 35 De overlot pengene til utsendingene som
delte ut til hver og en, alt etter de behov den enkelte hadde.
36-37 En mann som het Josef, solgte en åker han eide, og ga
pengene til de som var utsendinger for Kristus. Han tilhørte
Levi stamme og kom fra Kypros. Apostlene kalte ham for
Barnabas, som betyr "den som oppmuntrer".

5

Ananias og Saffira sitt bedrageri

1 En annen mann, som het Ananias, solgte en eiendom
sammen med kona si Saffira. 2 Men han overlot bare en del
av salgsbeløpet til utsendingene. Sammen hadde Saffira og
Ananias blitt enige om å beholde resten av pengene for seg
selv.
3 Da sa Peter: "Ananias, hvorfor har du sluppet Satan inn
i hjertet ditt? Hvordan kunne du finne på å påstå at dette
var hele beløpet, når du visste at du hadde stukket unna en
del? Du har løyet for Guds Hellige Ånd! 4 Jordstykket var
jo ditt, og du kunne selge det eller beholde det alt etter som
du ville. Når du nå hadde solgt, var det din sak å bestemme
hvor mye du ville gi. Hvordan kunne du gjøre noe slikt?
Det var ikke for oss du løy, men for Gud."
5 Da Ananias hørte disse ordene, falt han død om på
gulvet. Alle som hørte om det som skjedde, ble lamslått
av redsel. 6 Noen yngre menn kom og svøpte ham inn og
bar ham ut og begravde ham.
7 Omkring tre timer seinere kom kona til Ananias dit, uten
å vite hva som hadde skjedd med mannen. 8 Peter spurte
henne: "Disse pengene som dere ga oss, var det hele beløpet
dere fikk for jordstykket?"
"Ja", svarte hun, "det var det."
9 Da sa Peter: "Hvordan kunne du og mannen din bli
enige om å gjøre noe slikt, tenk å forsøke å lyve for Guds
Ånd? De skrittene du nettopp nå hører nærme seg utenfor
døren, det er skrittene til de mennene som har begravd
mannen din. Nå skal de også bære deg ut."
10 I samme øyeblikk falt hun sammen foran Peter og
døde. Da de unge mennene kom inn og fikk se at hun var
død, bar de også henne ut og begravde henne ved siden

mannen hennes. 11 Hele menigheten, og alle andre som
hørte om dette, var rystet og sjokkert.

Mange blir helbredet

12 Utsendingene gjorde mange merkelige mirakler blant
folket. De troende møtte hverandre regelmessig på det
stedet i templet som ble kalt Salomos buegang. 13 Ingen
andre våget å blande seg med dem, men folket hadde stor
respekt for de troende. 14 Flere og flere begynte å tro
på Herren Jesus, både menn og kvinner. 15 Da de hørte
om miraklene som utsendingene gjorde, bar de ut syke på
gatene og la dem på liggematter og bårer for at i det minste
skyggen fra Peter kunne falle på dem når han gikk forbi.
16 Til og med fra byene og småstedene rundt Jerusalem kom
det mange. De tok med seg syke og personer som var besatt
av onde ånder, og alle ble helbredet.

Utsendingene blir på nytt arrestert

17 Øverstepresten og tilhengerne hans, som var saddu-
keere*, ble misunnelige da de så alt utsendingene gjorde.
18 Derfor fikk de arrestert og fengslet dem.

19 Men om natten kom en engel fra Herren og åpnet
portene til fengslet og slapp dem ut, og han sa: 20 "Gå og
still dere fram i templet og fortell alt om det nye livet for
folket."

21 Utsendingene var lydige mot oppfordringen. Tidlig på
morgenen gikk de til templet og begynte å undervise.

Imens kalte øverstepresten og hans nærmeste menn
sammen Det jødiske rådet, det vil si alle de religiøse og
politiske lederne i Israel. De sendte bud til fengslet for å
hente utsendingene. 22 Men da tjenerne kom til fengslet,
var ikke utsendingene der. Mannen vendte tilbake til rådet
og rapporterte: 23 "Portene til fengslet var låste og vaktene
sto utenfor, men da vi åpnet, var det ingen der."

24 Da offiseren ved tempelvakten og øversteprestene
hørte dette, ble de forskrekket og undret seg over hva som
kunne ha skjedd. 25 På samme tid kom noen og fortalte
at de mennene som de hadde fengslet, nå sto i templet og
underviste folket.

26 Offiseren gikk dit sammen med vaktene og hentet
utsendingene, men uten vold, for de var redde for å bli
lynsjet av folket.

---

* **5:17** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder.

27 Da utsendingene ble stilt fram for Det jødiske rådet,
begynte øverstepresten å forhøre dem og sa: 28 "Vi forbød
dere strengt å tale eller undervise om denne mannen.
Likevel har dere fylt hele Jerusalem med undervisningen
deres. Dere anklager oss for å ha drept ham!" 29 Peter og de
andre utsendingene svarte: "Det er viktigere å være lydig
mot Gud enn å være lydig mot mennesker. 30 Våre forfedres
Gud vakte Jesus opp fra de døde, etter at dere hadde hengt
ham på et kors og drept ham. 31 Ja, Gud har opphøyet ham
og satt ham på sin høyre side for at han skal regjere.† Han
har gjort ham til en høvding som frelste oss ved å ta straffen
for våre synder på seg, slik at Israels folk kan vende om til
Gud og få tilgivelse. 32 Vi har selv sett dette skje og kan vitne
om at det er sant. Det kan også Guds Hellige Ånd bekrefte,
den Ånd han gir til alle som lyder ham."

33 Da medlemmene i rådet hørte dette, ble de rasende
og ville drepe utsendingene. 34 Da grep en av fariseerne‡ i
rådet inn, han het Gamaliel og var en skriftlærd§ som hele
folket respekterte. Han reiste seg og ba om at utsendingene
skulle bli ført ut av retten en stund. 35 Så vendte han seg
til sine kolleger og sa: "Israelitter*, tenk dere nøye om før
dere gjør noe med disse mennene! 36 Bråkmakere kommer
og går. For et tid siden var det en tvilsom type ved navn
Teudas, som ga seg ut for å være noe. Han hadde rundt
regnet 400 mann som sluttet seg til ham. Men da han ble
drept, spredde tilhengerne seg til alle kanter og bevegelsen
døde ut. 37 På den tiden da skatteregistreringen fant sted,
dukket Judas fra Galilea opp. Han fikk med seg mange
tilhengere, men også han ble drept, og alle som fulgte ham
ble spredd. 38 Derfor foreslår jeg at dere lar disse mennene
være i fred og tillater at de går herfra. Dersom det de holder
på med bare er menneskelige påfunn, da vil det hele snart
renne ut i sanden. 39 Dersom bevegelsen derimot er fra
Gud, da kan dere likevel ikke stoppe den. Vær på vakt at
dere ikke kjemper mot selveste Gud!"

40 Medlemmene i rådet aksepterte forslaget hans. De
kalte utsendingene inn og nøyde seg med å la dem bli pisket.

† **5:31** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. ‡ **5:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven. § **5:34** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **5:35** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene.

Etterpå la de på nytt ned forbud mot at de skulle undervise om Jesus, og så fikk de gå. 41 Men utsendingene dro fra retten lykkelige over at Gud hadde vurdert at de var verdige til å bli vanæret på grunn av troen på Jesus. 42 Hver dag fortsatte de å undervise både i templet og i hjemmene. Til alle spredde de det glade budskapet om at Jesus er Messias, den lovede kongen.

6

Valg av sju medarbeidere

1 Antallet utsendinger økte raskt på denne tiden. Det oppsto en del misnøye blant de troende. De gresktalende jødene anklaget de innfødte jødene for å diskriminere enkene deres ved den daglige utdelingen av mat. 2 Utsendingene kalte derfor alle inn til et møte og sa: "Vår hovedoppgave er å spre Guds budskap og ikke å skjøtte utdelingen av mat. 3 La oss derfor, kjære søsken, velge ut sju respekterte menn, som er fylte av Guds Ånd og som passer for denne oppgaven. Så kan de skjøtte utdelingen av mat og andre praktiske oppgaver. 4 Vi kan heller disponere tiden vår til bønn og spre budskapet fra Gud."

5 Alle syntes dette var et fornuftig forslag. De valgte ut følgende personer: Stefanus, en mann som var fylt av tro og Guds Hellige Ånd, Filip, Prokorus, Nikanor, Timon, Parmenas og Nikolaus fra Antiokia, en mann som hadde konvertert til jødedommen og nå trodde på Jesus.

6 Disse sju ble ført fram for utsendingene, som innvieet dem til denne oppgaven ved å be og legge hendene på dem.

7 Budskapet om Jesus spredde seg nå til flere og flere. Antallet utsendinger i Jerusalem økte kraftig, og en mengde prester begynte også å tro.

Stefanus blir arrestert

8 Stefanus var fylt av Guds kjærlighet og kraft, og han gjorde merkelige mirakler og tegn blant folket.

9 En dag begynte noen menn fra den synagogen* som ble kalt "De frigitte", å diskutere med Stefanus. Dette var jøder fra Kyréne og Alexandria og fra provinsene Kilikia og Asia.† 10 Ingen av dem kunne hevde seg mot Stefanus som argumenterte med en visdom som var gitt ham av Guds Ånd. 11 De overtalte derfor noen menn i all hemmelighet til

* **6:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **6:9** Provinsene Kilikia og Asia var to romerske provinser i nåværende Tyrkia.

å lyve om Stefanus og påstå at de hadde hørt ham snakke
nedsettende om Moses og Gud.
12 På det måten klarte de å de hisse opp både folket,
lederne og de skriftlærde‡. De grep Stefanus og stilte ham
fram for Det jødiske rådet§. 13 Der fortsatte de falske
vitnene med å si: "Denne mannen snakker hele tiden
negativt om templet, og han angriper Moseloven*. 14 Vi har
selv hørt ham si at denne Jesus fra Nasaret skal ødelegge
templet og bryte ned de tradisjonene vi har fått fra Moses."
15 Mens dette pågikk, så alle i retten skarpt på Stefanus. De
merket at ansiktet hans fikk en glans som hos en engel.

7

Stefanus sin forsvarstale

1 Øverstepresten spurte Stefanus: "Er disse anklagene
sanne?"
2 Stefanus svarte: "Kjære brødre og ledere i folket vårt!
Hør etter det jeg vil si! Vår mektige og vidunderlige
Gud viste seg for vår stamfar Abraham, da han bodde i
Mesopotamia før han hadde flyttet til Karan.* 3 Gud sa til
ham: 'Gå ut fra ditt land og dine slektninger og gå til det
landet som jeg skal lede deg til.'† 4 Derfor flyttet Abraham
fra landet til kaldeerne og bosatte seg i Karan. Der bodde
han til faren hans var død. Siden førte Gud ham videre til
det landet der dere nå bor. 5 Gud ga ham ingen jord, ikke
et eneste lite område, men han lovet at hele landet til slutt
skulle tilhøre Abraham og etterkommerne hans. Dette til
tross for at Abraham på den tiden ikke hadde noen barn.
6 Gud sa også til ham at etterkommerne hans skulle bo i
et fremmed land og bli slaver og være undertrykket i 400
år. 7 'Men jeg skal straffe det folket som gjør dem til slaver',
sa Gud, 'og etter dette skal de forlate det fremmede landet
og tilbe meg på dette stedet.'‡
8 Gud ga Abraham instruksjoner om at alle gutter i hver
familie skulle bli omskåret. Det var et tegn på at de
aksepterte den pakten Gud hadde inngått med Abraham.

‡ **6:12** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **6:12** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **6:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **7:2** Mesopotamia tilsvarte omtrent Irak i vår tid. Karan var en by som lå i nåværende Syria. † **7:3** Se Første Mosebok 12:1. ‡ **7:7** Se Første Mosebok 12:7 og 15:13-14 og Andre Mosebok 3:12.

Da Abraham sin sønn som het Isak, var født, ble han
omskåret på den åttende dagen. Isak ble seinere far til
Jakob§, og Jakob ble far til de tolv sønnene som bli regnet
som våre stamfedre. 9 Disse stamfedrene, altså sønnene
til Jakob, var misunnelige på broren sin som het Josef. De
solgte Josef som slave til Egypt, men Gud var med ham.
10 Først reddet han Josef ut av alle vanskelighetene og lot
ham bli en høyt aktet og mektig medarbeider hos farao som
var konge i Egypt. Deretter ga Gud Josef en slik visdom at
farao utnevnte ham til å styre hele Egypt og ta hånd om den
kongelige forvaltningen.
11 Etter et tid ble det sultekatastrofer og store lidelser i
Egypt og Kanaan, der forfedrene våre bodde. Folket vårt
manglet mat. 12 Da fikk Jakob høre at det fortsatt var såkorn
i Egypt. Derfor sendte han sine sønner dit for å kjøpe
såkorn, først en gang og så en gang til. 13 På den andre
reisen til Egypt avslørte Josef for dem hvem han var, og
brødrene ble presentert for farao. 14 Noe seinere sendte
Josef bud etter faren sin Jakob og hele slekten hans for at
de skulle komme til Egypt. Til sammen var de 75 personer.
15 Så kom Jakob til Egypt og ble der til han døde, både han
og sønnene hans. 16 Kroppene deres ble ført til Sikem og
ble begravd i den graven som Abraham kjøpte av Hemors
sønner.
17 Nå nærmet det seg den tiden da Gud skulle innfri løftet
sitt til Abraham. Folket vårt hadde vokst kraftig og blitt
et stort folk i Egypt. 18 Men på denne tiden fikk Egypt en
ny konge, en som ikke kjente til Josef.* 19 Denne kongen
var grusom mot folket vårt og forsøkte ved list å kvitte seg
med alle gjennom å tvinge forfedrene våre til å sette ut sine
nyfødte barn, slik at de skulle dø.
20 I denne tiden ble Moses født. Han var et uvanlig
vakkert barn. Foreldrene hans skjulte ham hjemme i tre
måneder. 21 Til slutt ble han for stor til å gjemme bort. De
ble tvunget til å sette ham ut. Da ble han funnet av datteren
til farao. Hun adopterte gutten som sin egen sønn. 22 Moses
fikk den beste utdannelsen noen kunne få i Egypt. Han var
handlekraftig og snakket med stor myndighet.
23 Da Moses var 40 år, begynte han å gruble over sine
røtter og ville lete opp sitt eget folk, israelittene†, for å hjelpe
dem. 24 Ved et besøk han gjorde blant sine, fikk han se en

§ **7:8** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. * **7:18** Se Andre Mosebok 1:8. † **7:23** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene.

egypter som mishandlet en israelitt. Han skyndte seg og
kom israelitten til hjelp og hevnet seg ved å drepe egypteren.
25 Moses trodde at folket skulle forstå at Gud hadde sendt
ham for å sette alle fri, men det gjorde de ikke.
26 Neste dag fikk han øye på to israelitter som hadde røket
opp i slagsmål. Han forsøkte å mekle mellom dem og sa:
'Dere er jo brødre! Hvorfor vil dere skade hverandre?'
27 Men de som hadde startet slagsmålet, dyttet Moses unna
og spurte: 'Hvem har satt deg til leder og dommer over oss?
28 Tenker du å drepe meg som du drepte egypteren i går?'‡
29 Da Moses hørte at det han hadde gjort, var kjent, flyktet
han fra Egypt og levde som fremmed i landet Midjan. Der
ble han far til to sønner.
30 Da han 40 år seinere oppholdt seg i ørkenen, nær fjellet
Sinai, viste en engel seg for ham i en brennende tornebusk.
31 Moses ble svært forbauset over det han så, og da han
gikk nærmere for å undersøke hva det var, ropte Herren
til ham: 32 'Jeg er dine forfedres Gud, Abrahams, Isaks og
Jakobs Gud.' Da skalv Moses av frykt og våget ikke å se
opp. 33 Herren sa til ham: 'Ta av deg sandalene, for du står
på hellig jord. 34 Jeg har sett lidelsene som mitt folk treller
under i Egypt og hørt ropene deres. Nå har jeg kommet for
å sette dem fri, og jeg sender deg tilbake til Egypt.'§
35 Gud sendte altså tilbake den samme mannen, som folket
før hadde avvist med ordene: 'Hvem har satt deg til leder
og dommer over oss?'. Gjennom engelen som viste seg i
tornebusken, ble han valgt ut til leder og redningsmann.
36 Moses fikk ved hjelp av mirakler og tegn lede folket ut av
Egypt, gjennom Rødehavet og ørkenen i 40 år.
37 Det var Moses som bar fram Guds budskap til israelit-
tene og sa: 'Gud skal la en profet lik meg stå opp for dere av
deres eget folk.'* 38 Det var også Moses som fikk snakke med
en engel på fjellet Sinai og formidle engelen sitt budskap
til folket da de var i ørkenen. Han fikk ta imot Guds lov,
budskapet som gir liv,† og overgi det til oss.
39 Men forfedrene våre satte seg opp mot Moses og ville
vende tilbake til Egypt. 40 De sa til Aron, som var bror
til Moses: 'Lag guder til oss som kan lede oss, for denne
Moses som førte oss ut av Egypt, ser ut til å ha forsvunnet.'‡
41 Så laget de en avgud i form av en kalv og ofret til den,
glade over det de selv hadde skapt i menneskelig klokskap.

‡ **7:28** Se Andre Mosebok 2:14. § **7:34** Se Andre Mosebok 3:5-10. * **7:37** Se Femte Mosebok 18:15. † **7:38** Han fikk ta imot Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:40** Se Andre Mosebok 32:1.

42 Da ga Gud opp folket og lot dem tjene solen, månen og
stjernene som sine guder! I profetene sin bok§ sier Gud:
'Var det meg dere ofret til i de 40 årene i ørkenen, dere
Israels folk?
43 Nei, dere drasset omkring på avgudene deres,
teltet til Molok og stjernen til Romfa,
bilder som dere selv gjorde for å kunne tilbe.
Derfor skal jeg fordrive dere til et land bortenfor Babylon.'*
44 På reisen gjennom ørkenen hadde forfedrene våre med
seg vitnesbyrdets telt†. Teltet var laget nøyaktig etter det
forbilde som Gud hadde vist Moses. 45 Det gikk siden i arv
til forfedrene våre. Da Josva erobret landet fra folkene som
Gud drev bort, tok de med seg teltet inn i det nye landet.
Det ble siden brukt helt til kong Davids tid.
46 Gud hadde i sin godhet valgt ut David til å tjene ham,
og David ba om å få bygge et tempel for Israels Gud, 47 Det
ble sønnen hans Salomo som fikk gjøre det. 48 Likevel bor
ikke den Høyeste i bygninger som menneskene har laget.
Gud sier jo i profeten Jesaja:
49 'Himmelen er min trone,
og jorden er min foteskammel.
Kan du bygge et tempel til meg som er bedre enn dette?
sier Herren.
Kan du gi meg et sted der jeg kan bo?
50 Jeg har jo skapt både himmelen og jorden.'‡
51 Dere gjenstridige skapninger, som nekter å høre på det
Gud sier. Dere er som de verste gudsfornektere! Alltid gjør
dere motstand mot Guds Hellige Ånd, akkurat som forfedre
deres gjorde. 52 Si meg navnet på en eneste profet som bar
fram Guds budskap og ikke ble forfulgt av forfedrene deres.
De drepte til og med dem som forutsa at den Rettferdige§
skulle komme, han som dere nå har forrådt og myrdet.
53 Dere var med vilje og vitende ulydige mot Moseloven*,
til tross for at dere fikk den overrakt fra englenes hender."

Stefanus bli steinet

---

§ **7:42** Profetenes bok er en av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De to andre delene dere Moseloven og salmene. * **7:43** Se Amos 5:25-27. Stefanus siterer den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men den har byttet ut Damaskus mot Babylon. † **7:44** Før Israels folk hadde bygget et virkelig tempel, anvendte de et telt. I det innerste rommet, som ble kalt "Det aller helligste", ble det oppbevart en gullkiste, som ble kalt arken. I kisten lå paktstegnet, det vil si steintavlene med de ti budene. ‡ **7:50** Se Jesaja 66:1-2. § **7:52** Stefanus taler om Jesus. * **7:53** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

54 Da de religiøse lederne hørte dette, ble de så rasende
på Stefanus at de freste av sinne†. 55 Stefanus, som
var fylt av Guds Hellige Ånd, så opp mot himmelen og
fikk se Guds herlighet og Jesus som sto ved Guds høyre
hånd.‡ 56 Stefanus sa: "Jeg ser himmelen åpen og Jesus,
Menneskesønnen§, stå ved Guds høyre hånd!"
57 Da skrek de høyt og holdt seg for ørene. Så kastet de
seg over Stefanus. 58 De slepte ham ut av byen for å steine
ham. De som anklaget ham, vrengte av seg kappene sine og
la dem foran føttene på en ung mann som het Saulus*.
59 Mens steinene haglet over Stefanus, ba han: "Herre
Jesus, ta imot min Ånd." 60 Så falt han på kne og ropte:
"Herre, du må ikke anklage dem for denne synden!" Med
disse ordene hengende i luften drepe de ham.

8

1 Også Saulus syntes det var rett at de drepte Stefanus.

Saulus forfølger de troende

Samme dagen brøt det ut en alvorlig forfølgelse av de
troende. Den rammet hele menigheten i Jerusalem. Alle
bortsett fra utsendingene ble spredd over hele Judea og
Samaria. 2 Noen troende menn i den dypeste sorg rakk
å begrave Stefanus. 3 Saulus var mer enn grusom i sin
forfølgelse av de troende. Han brøt seg inn i hus etter hus,
slepte ut menn og kvinner og satte dem i fengsel.
4 De troende som hadde blitt spredd, reiste omkring og
fortalte de glade nyhetene om Jesus over alt der de kom.
5 Filip*, for eksempel, reiste til hovedstaden i Samaria og
fortalte folket der at Jesus er Kristus, den lovede kongen.
6 Mange lyttet oppmerksomt på det han hadde å si når de
så de store miraklene han gjorde. 7 Mange onde ånder ble
drevet ut og forlot sine offer under høye skrik. Mange som
hadde vært lamme, eller handikappet på andre måter, ble
helbredet. 8 Dette utløste stor glede i byen.

Filip og trollmannen Simon

9 I byen var det også en mann som het Simon. Han hadde
drevet med trolldom i mange år og hadde stort innflytelse
over folket i Samaria. Han påsto seg å være noe stort.

† **7:54** På gresk: skar tenner mot ham. ‡ **7:55** Den som står på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. § **7:56** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **7:58** Saulus ble senere kjent under sitt latinske navn Paulus. * **8:5** Filip var en av de sju medarbeiderne i menigheten i Jerusalem. Se 6:5.

10 Alle, både rike og fattige, sa om ham: "Han er en gud, det
er Den store kraften som viser seg i ham." 11 På grunn av
trolldommen var alle tilhengere av ham. 12 Men nå begynte
folket i stedet å tro på Filip og budskapet om Jesus Kristus,
at Gud ville gjøre menneskene til sitt eget folk. Mange menn
og kvinner lot seg døpe. 13 Også Simon kom til tro og ble
døpt. Han fulgte Filip over alt der han gikk, og han var
forbløffet over de tegn og mirakler som Filip gjorde.
14 Ryktet om at folket i Samaria hadde begynt tro på
budskapet om Jesus, nådde også Jerusalem. Apostlene
sendte derfor Peter og Johannes dit. 15 Straks begynte de å
be for alle som nylig var kommet til tro, at de måtte få Guds
Hellige Ånd. 16 For Guds Ånd hadde ennå ikke kommet og
fylt noen av dem, men de var bare døpt i navnet til Herren
Jesus. 17 Peter og Johannes la nå hendene på hver enkelt,
og de fikk Guds Hellige Ånd.
18 Da Simon så at de fikk Guds Ånd ved at utsendingene la
hendene på hodene deres, tilbød han utsendingene penger
og sa: 19 "La meg også få denne makten, slik at mennesker
får Guds Hellige Ånd når jeg legger hendene på dem."
20 Peter svarte: "Både du og pengene dine skal gå til
grunne for alltid, dersom du tror at du kan kjøpe Guds gave
for penger! 21 Du har ikke noe med dette å gjøre, for din
innstilling til Gud er helt feil. 22 Vend om fra din ondskap
og be til Herren Jesus, så kanskje han tilgir deg dine lumske
planer. 23 Jeg ser at du fortsatt sitter fast i avgudsdyrkelse
og ikke har forlatt din onde måte å tenke på."
24 Da ropte Simon: "Be for meg til Herren, slik at jeg ikke
bli rammet av dette fryktelige!"
25 Etter at Peter og Johannes hadde spredd budskapet om
Herren Jesus i hovedstaden i Samaria, og bekreftet for folket
at de selv hadde sett og hørt alt det de fortalte, vendte de
tilbake til Jerusalem. På veien stanset de i flere av byene i
Samaria for å fortelle de glade nyhetene om Jesus også der.

Filip og den etiopiske tjenestemannen

26 En engel fra Herren viste seg nå for Filip og sa til
ham: "Gå sørover†, langs veien i ørkenen som går mellom
Jerusalem og Gaza". 27 Filip var lydig og gikk straks av
sted. På veien kom en høy embetsmann, som arbeide ved
hoffet hos Kandake, den etiopiske dronningen. Han hadde
ansvaret for skattkamrene hos dronningen, og hadde reist
til Jerusalem for å tilbe i templet. 28 Nå var han på vei

† **8:26** Eller: "Gå ut ved middagstiden".

tilbake i vognen sin. Han satt og leste høyt fra profeten Jesaja.

29 Da sa Guds Ånd til Filip: "Gå bort til vognen og hold deg nært den!" 30 Filip skyndte seg bort, og da han hørte mannen lese det Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja, spurte han: "Forstår du det du leser?"

31 "Nei", svarte mannen. "Hvordan skulle jeg kunne det, når ingen forklarer det for meg?" Så ba han Filip stige opp i vognen og sette seg ved siden av ham. 32 Det stedet i Skriften‡ han nettopp hadde lest, var dette:

"Slik som en sau blir ført bort for å slaktes,
eller som et lam som står stille når det blir klippet,
på samme vis åpnet han ikke sin munn.
33 Han ble sjikanert og dømt urettferdig.
Hvem kan fortelle om etterkommerne hans,
når livet hans blir rykket bort fra jorden?"§

34 Mannen spurte Filip: "Sa profeten Jesaja dette om seg selv eller om noen andre?" 35 Ut fra dette skriftstedet begynte Filip å forklare de glade nyhetene om Jesus. 36 Mens de reiste langs veien, kom de til et sted med vann. Da sa den etiopiske mannen: "Se, her finnes vann! Kan jeg bli døpt?"* 38 Så ga han befaling om å stanse vognen. Sammen steg de ned i vannet, og Filip døpte ham.

39 Da de kom opp av vannet, rykket Guds Ånd plutselig Filip bort, og mannen så ham ikke mer. Han fortsatte reisen sin glad og lykkelig.

40 Filip hadde blitt forflyttet til byen Asjdod, og han dro fra by til by og fortalte de glade nyhetene om Jesus på sin vei fram til Cæsarea.

9

Saulus blir omvendt

1 Saulus var fortsatt fylt av hat og mordlyst mot alle som var disiplene til Herren Jesus. En dag gikk han til øverstepresten i Jerusalem. 2 Der ba han om å få med seg dokumenter adressert til synagogene* i Damaskus, for at han kunne få fullmakt til å arrestere alle i Damaskus som

‡ **8:32** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:33** Se Jesaja 53:7-8. * **8:36** Noen senere håndskrifter har med et ekstra vers: 37 "Visst kan du få det", svarte Filip, "om du tror av hele hjertet ditt." Og mannen svarte: "Jeg tror at Jesus Kristus er Guds sønn." * **9:2** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

fulgte Jesusveien†, både menn og kvinner. Han ville føre dem som fanger til Jerusalem.

3 Da han reiste av sted og nærmet seg Damaskus, ble han plutselig omsluttet av en sterk stråleglans fra himmelen. 4 Han falt til jorden og hørte en stemme som sa: "Saulus! Saulus! Hvorfor forfølger du meg?"

5 Han spurte: "Hvem er du, herre?"

Stemmen svarte: "Jeg er Jesus, han som du forfølger! 6 Reis deg opp og gå inn i byen og vent der, så vil du får vite hva du skal gjøre."

7 Mennene som var sammen med Saulus, sto helt tause av overraskelse. De hørte lyden av stemmen, men så ingen. 8 Da Saulus litt etter litt reiste seg fra jorden, merket han at han ikke kunne se. De var nødt til å leie ham inn i Damaskus. 9 I tre dager var han helt blind, og verken spiste eller drakk i denne perioden.

10 I Damaskus bodde en disippel som het Ananias. Nå snakket Herren til ham i et syn og sa: "Ananias!"

"Ja, Herre!" svarte han.

11 Da sa Herren: "Gå bort til den gaten som har navnet: Den rette gaten. Finn huset til Judas og spør etter en mann som heter Saulus fra Tarsus. Han er i bønn til meg nettopp nå. 12 I et syn har jeg vist ham at en mann som heter Ananias, skal komme inn og legge hendene på ham, for at han kan få synet sitt igjen!"

13 "Men Herre!" utbrøt Ananias. "Jeg har hørt om alt det onde denne mannen har gjort mot de troende i Jerusalem. 14 Vi vet at han har dokumenter med seg fra øversteprestene, som gir ham fullmakt til å arrestere alle her i Damaskus som tilber deg!"

15 Herren Jesus sa: "Gå, og gjør som jeg sier, for jeg har valgt ut Saulus til å være mitt redskap. Han skal gjøre meg kjent for mange forskjellige folk og makthavere, og også for Israels folk. 16 Og jeg vil vise ham hvor mye han må lide for meg."

17 Da gikk Ananias dit og fant Saulus. Han la hendene på ham og sa: "Saulus, min bror, Herren selv, Jesus, han som viste seg for deg på veien, har sendt meg for at du skal få ditt syn tilbake og bli fylt av Guds Hellige Ånd."

18 I samme øyeblikk var det som om tykke skjell falt fra øynene til Saulus, og han kunne se igjen! Straks reiste han seg opp og lot seg døpe. 19 Da han hadde spist, fikk han kreftene tilbake.

† **9:2** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien".

Saulus i Damaskus og Jerusalem

Saulus stanset igjen noen dager hos utsendingene i
Damaskus. 20 Straks begynte han å gå rundt i synagogene‡
og undervise om at Jesus virkelig er Guds sønn.
21 Alle som hørte ham ble forskrekket og spurte: "Var det
ikke han som i Jerusalem forsøkte å drepe alle som tilber
Jesus? Ryktet sa at han var på vei hit for å arrestere de
troende og føre dem som fanger til øversteprestene?"
22 Saulus talte med stadig større kraft, og jødene i
Damaskus hadde ingen argumenter å sette imot når han
beviste at Jesus er Messias, den lovede kongen.
23 Etter en tid hadde de religiøse lederne fått nok og
forsøkte å gjøre slutt på Saulus. 24 Saulus fikk greie på
planene deres. De holdt vakt ved byens porter både dag
og natt for å kunne drepe ham. 25 En natt tok noen av de
troende og firte ham ned i en korg fra en åpning i bymuren.
26 Saulus vendte nå tilbake til Jerusalem, men da han
forsøkte å slutte seg til disiplene der, var de reserverte mot
ham. Ingen våget helt å stole på at han virkelig hadde blitt
en disippel. 27 Barnabas tok ham med til utsendingene og
fortalte for dem hvordan Saulus på veien hadde sett Herren
Jesus og hvordan han hadde snakket til ham. Etterpå
hadde Saulus med stort mot undervist om Jesus i Damaskus.
28 Etter dette aksepterte de Saulus, og han gikk ut og inn hos
dem i Jerusalem. Han spredde budskapet om Herren Jesus
uten den minste frykt. 29 Han talte også til de gresktalende
jødene og diskuterte med dem. Det drøyde ikke lenge før
de gjorde seg opp planer om å drepe ham. 30 Da de troende
fikk greie på dette, tok de med seg Saulus til Cæsarea og
sendte ham videre til hans hjemby som var Tarsus.

Peter i Lod og Joppe

31 Menighetene fikk nå være i fred i hele Judea, Galilea
og Samaria. Medlemmene ble stadig sterkere, og alle levde i
lydighet og respekt for Herren. Gjennom Guds Hellige Ånds
styrke og hjelp kom også mange nye mennesker til tro.
32 Peter reiste nå fra sted til sted for å besøke
menighetene. På en av reisene sine kom han også til de
troende i byen Lod. 33 Der møtte han en mann som het
Æneas, som var lam og hadde vært nødt til å ligge på en
liggematte i åtte år.
34 Peter sa til ham: "Æneas! Jesus Kristus helbreder deg.
Reis deg opp og rull liggematten din sammen!" I samme

‡ **9:20** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

øyeblikk reiste Æneas seg opp. 35 Alle som bodde i Lod og
på Saronsletten, så ham seinere gå frisk og sunn omkring,
og de begynte å tro på Herren Jesus!
36 I byen Joppe bodde det blant disiplene en kvinne som
het Tabita, på gresk blir navnet Dorkas§. Hun hadde gjort
mye godt mot andre mennesker og spesielt mot de fattige.
37 På denne tiden ble hun syk og døde. Vennene hennes
stelte henne for begravelsen og la henne i et rom som var
en trapp opp. 38 Da disiplene hørte at Peter var i Lod, som
lå like i nærheten, sendte de av sted to menn for å be ham
komme til Joppe så fort som mulig. 39 Peter fulgte straks
med, og da han kom dit, tok de han med opp trappen der
Tabita lå. Rommet var fylt av gråtende enker. De viste Peter
de skjortene og kappene Tabita hadde sydd mens hun ennå
levde. 40 Peter ba alle å forlate rommet. Så falt han på kne
og ba, og etter en stund vendte han seg mot den døde og sa:
"Tabita, reis deg opp!" Da slo hun opp øynene sine, og da
hun fikk se Peter, satte hun seg opp. 41 Peter rakte henne
hånden og hjalp henne opp på føttene. Så ropte han på de
troende og enkene og lot dem komme innfor å se henne stå
der lys levende.
42 Nyheten om det som hadde skjedd, spredde seg i hele
byen, og mange begynte å tro på Herren Jesus. 43 Peter
stanset derfor et tid i Joppe og bodde hos Simon, en mann
som arbeidet med å garve skinn.*

10

Peter og Kornelius

1 I Cæsarea bodde en romersk offiser som het Kornelius,
og han var kaptein for Den italiske bataljonen. 2 Han, og
alle i huset hans, tilba Israels Gud og var nøye med å være
lydige mot ham. Kornelius ga store gaver til de fattige blant
jødene og ba regelmessig til Gud.
3 En ettermiddag da han ba, klokka var omkring tre,
fikk han i et syn se en Guds engel komme mot ham og si:
"Kornelius".
4 Skrekkslagen stirret Kornelius på engelen og spurte:
"Hva vil du, herre?"
Engelen svarte: "Gud har hørt bønnene og sett gavene
dine til de fattige. 5 Send nå av sted noen menn til Joppe
og hent den mannen som heter Simon Peter. 6 Han bor i et

§ **9:36** Tabita er arameisk, Dorkas gresk. Begge navnene betyr "hind". * **9:43** Simon arbeidet med døde dyr og var derfor konstant uren i følge den jødiske loven. At Peter skulle bo hos han var derfor et dristig skritt å ta.

hus nede ved havet hos en mann som arbeider med å garve
skinn og heter Simon."
7 Så snart engelen hadde forsvunnet, kalte Kornelius på
to av tjenerne sine og en soldat, som også trodde på Gud.
8 Han fortalte alt som hadde skjedd og sendte dem av sted
til Joppe.
9 Neste dag ved middagstiden nærmet mennene seg
Joppe. Samtidig gikk Peter opp på takterrassen øverst på
huset for å be. 10 Etter en stund ble han sulten og ba om å
få noe å spise, men mens maten ble gjort i stand, fikk han
se et syn. 11 Han så himmelen åpen, og noe som lignet en
stor duk ble senket ned på jorden. Duken var festet i sine
fire hjørner. 12 Den inneholdt alle slags dyr, både av den
typen som flyr og slike som lever på land. 13 En stemme sa
til ham: "Reis deg opp, slakt og spis!"
14 "Nei, aldri, Herre", svarte Peter. "Jeg har aldri spist noe
som Gud har forbudt i Moseloven."*
15 Igjen hørte han stemmen som sa: "Dersom Gud har
gjort noe tillatt, må ikke du behandle det som forbudt."
16 Det samme synet ble gjentatt tre ganger, og så ble duken
trukket opp til himmelen.
17 Peter var svært forvirret. Hva kunne synet bety? I
samme øyeblikk kom mennene som Kornelius hadde sendt
av sted. De hadde spurt seg fram til huset og sto nå utenfor
porten. 18 De ropte: "Er det her Simon Peter bor?"
19 Peter var fortsatt opptatt med å gruble over synet da
Guds Ånd sa til ham: "Tre menn har kommet hit for å treffe
deg. 20 Gå ned og ta imot dem som er kommet og bli med
dem. Vær ikke urolig, for det er jeg som har sendt dem."
21 Da gikk Peter ned og møtte mennene og sa: "Det er jeg
som er Simon Peter. Er det noe spesielt dere vil meg?"
22 Da fortalte de: "Vi er sendt hit av den romerske
offiseren Kornelius. Han tilber Israels Gud og tar på alvor
å være lydig mot ham. Han er avholdt av alle jødene. Nå
har en engel fra Gud sagt til ham at han skulle sende bud
etter deg, slik at han kan få greie på det du har å si."
23 Peter bød dem da inn og lot dem bli der natten over.
Neste dag tok han med seg noen troende fra Joppe og fulgte
med mennene.
24 Dagen etterpå kom de fram til Cæsarea, der Kornelius
ventet på ham. Han hadde samlet alle slektningene sine
og nærmeste venner for at de skulle få treffe Peter. 25 Da

* **10:14** På gresk: Noe eller noen som er uverdige eller uverdige. I følge Moseloven, eller den jødiske loven, blir den som spiser noe som er forbudt, uverdig for Gud og må gå gjennom forskjellige seremonier for å bli renset.

Peter steg inn i huset, falt Kornelius på kne for ham og tilba
ham. 26 Peter dro ham opp og sa: "Reis deg opp! Jeg er et
vanlig menneske akkurat som du!" 27 Så snakket de med
hverandre og gikk sammen inn i det rommet der de andre
var samlet.
28 Peter sa til alle: "Som dere vet, er det forbudt for meg
som jøde å ha omgang med noen fra et annet folk og besøke
hjemmet deres på denne måten. Men Gud har vist meg at
jeg aldri skal nedvurdere et annet menneske og anse det
som uverdig i Guds øyne.† 29 Derfor fulgte jeg med uten til
å protestere da dere sendte bud etter meg. Si meg nå hva
det er dere vil."
30 Kornelius svarte: "For tre dager siden, da jeg som vanlig
ba her hjemme ved tretiden på ettermiddagen, sto plutselig
en mann kledd i skinnende klær foran meg. 31 Han sa til
meg: 'Kornelius, Gud har hørt bønnene og sett gavene dine
til de fattige. 32 Send nå noen menn av sted til Joppe og hent
hit en mann som heter Simon Peter. Han bor i et hus nede
ved havet, hos en mann som heter Simon og som arbeider
med å garve skinn.' 33 Derfor sendte jeg straks bud etter
deg, og jeg er svært takknemlig for at du ville komme. Nå
er vi alle samlet her for Herren Gud og venter med iver på
å høre hva han har gitt deg i oppdrag å si!"

Peter taler i hjemmet til Kornelius

34 Da svarte Peter: "Jeg ser nå helt klart at Gud behandler
alle folk likt. 35 Han er villig til å ta imot hvert menneske
som tilber ham og som lever i tråd med hans vilje. Det er
det samme hvilket folk den enkelte tilhører. 36 Dere har
sikkert hørt om de glade nyhetene som har blitt meddelt
Israels folk, at de kan få fred med Gud ved Jesus Kristus
som er Herre for alle. 37 Dere kjenner til det som skjedde
etter at døperen Johannes sto fram og begynte å tale til
folket, hvordan det hele startet oppe i Galilea og så spredde
seg over hele Judea. 38 Dere kjenner til at Gud fylte Jesus
fra Nasaret med sin Hellige Ånd og ga ham kraft til den
oppgaven han fikk, og at Jesus gikk omkring og gjorde godt
og helbredet alle som var fanget i djevelens makt. Alt var
mulig for Jesus etter som Gud var med ham. 39 Vi som ble
valgt ut til å bli Jesus sine nære disipler, har selv sett alt det
han gjorde, både rundt i landet og i Jerusalem. Vi kan vitne
om at dette virkelig har skjedd.

† **10:28** I følge de jødiske de skriftlærde sine regler ble en jøde uverdig for Gud om han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, var uverdig. Han må senere gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset.

Denne mannen hengte de på et kors og henrettet ham.
40 På den tredje‡ dagen vakte Gud ham opp fra de døde. Gud
lot ham vise seg etter oppstandelsen. 41 Ikke for hele folket,
men bare for oss som Gud på forhånd hadde valgt ut til å
spre budskapet om Jesus. Det var sammen med oss Jesus
spiste og drakk etter at han hadde stått opp fra de døde.
42 Han sendte oss av sted for å fortelle folk alle steder at han
er den som har fått oppdraget fra Gud til å være dommer
over alle, både levende og døde. 43 Alle profetene som har
båret fram Guds budskap§ om ham, har fortalt at hver og
en som tror på ham skal få syndene sine tilgitt gjennom det
han har gjort for oss."

44 Mens Peter enda talte, kom plutselig Guds Hellige Ånd
og fylte alle som lyttet til budskapet hans. 45 De troende
jødene som hadde kommet dit sammen med Peter, ble
forskrekket over at Guds Hellige Ånd hadde kommet over
alle disse menneskene. De hadde trodd at Guds Ånd bare
var en gave til jødene. 46 Men nå rådde det ikke lenger
noen tvil om saken, for de hørte alle tale fremmede språk
og hylle Gud.

47 Da spurte Peter: "Er det noen her som synes det er
galt at vi døper, nå når de har fått Guds Hellige Ånd på
samme måte som vi?" 48 Så lot han medarbeiderne sine
døpe alle, etter som de hadde fått fellesskap med Jesus
Kristus. Kornelius ba at Peter måtte stanse hos dem noen
dager.

11

Peter rapporterer til menigheten i Jerusalem

1 Snart fikk utsendingene og de andre troende i Judea
høre at også andre folk hadde tatt imot budskapet om Jesus.
2 Da Peter kom tilbake til Jerusalem, begynte de troende
jødene å anklage ham og si: 3 "Hvorfor har du besøkt slike
som ikke er jøder? Du har til og med spist sammen med
dem."

4 Da fortalte Peter det som hadde skjedd. Han sa: 5 "En
dag, da jeg var i byen Joppe, kom Guds Ånd over meg mens
jeg ba og jeg fikk se et syn. Jeg så noe som lignet en stor
duk bli senket ned fra himmelen. Duken var festet i sine
fire hjørner og kom helt ned til meg. 6 Da jeg undersøkte
den nærmere, fikk jeg se at den inneholdt alle slags ville og

‡ **10:40** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

§ **10:43** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

tamme dyr, både slike som flyr og slike som lever på land.
7 Jeg hørte en stemme si: 'Peter, reis deg opp, slakt og spis.'
8 Jeg svarte: 'Nei, aldri, Herre. Jeg har aldri spist noe som
Gud har forbudt i Moseloven.'*
9 Men stemmen fra himmelen hørte jeg på nytt, som sa:
'Dersom Gud har gjort noe tillatt, skal ikke du behandle det
som forbudt.'
10 Dette skjedde tre ganger, og så ble alt sammen dratt opp
til himmelen igjen. 11 I samme øyeblikk kom tre menn til
huset der vi var. De hadde blitt sendt fra Cæsarea for å
hente meg. 12 Guds Ånd sa til meg at jeg skulle følge med
uten å bekymre meg for at de ikke var jøder. Disse seks
mennene fra menigheten i Joppe fulgte også med meg, og
vi kom hjem til den mannen som hadde sendt delegasjonen
til Joppe.
13 Mannen fortalte at en engel hadde vist seg for ham
hjemme i huset og sagt til ham: 'Send bud til Joppe og hent
Simon Peter. 14 Han har noe å fortelle som kan frelse både
deg og de andre i huset ditt.'
15 Jeg rakk ikke mer enn å begynne å tale, før Guds
Hellige Ånd kom og fylte alle, akkurat som den fylte oss
den første tiden. 16 Da husket jeg at Herren Jesus hadde
sagt: 'Johannes døpte dere med vann, men dere skal bli
døpt med Guds Hellige Ånd.' 17 Etter som Gud ga alle disse
fremmede den samme gaven som han ga til oss jøder som
tror på Herren Jesus Kristus, hva kunne da jeg gjøre med
det?"
18 Da de andre hørte dette, var det slutt på innvendingene
deres. De begynte å hylle Gud og sa: "Tenk at Gud også har
gitt andre folk sjansen til å vende seg bort fra synden og få
evig liv."

Menigheten i Antiokia

19 De troende fra Jerusalem, som hadde blitt spredd under
den forfølgelsen som startet etter Stefanus sin død, hadde
nå kommet helt til Fønikia, Kypros og Antiokia. De hadde
underveis spredd budskapet om Jesus bare til jødene.
20 Noen av de troende, som var fra Kypros og Kyréne, reiste
til Antiokia. De fortalte de glade nyhetene om Herren Jesus
Kristus også til noen som ikke var jøder. 21 Gud ga dem
kraft, slik at et stort antall mennesker kom til tro og begynte
å følge Herren.

* **11:8** På gresk: Noe eller noen som er uverdige eller uverdige. I følge Moseloven, eller den jødiske loven, blir den som spiser noe som er forbudt, uverdig for Gud og må gå gjennom forskjellige seremonier for å bli renset.

22 Ryktet om dette nådde etter en tid menigheten i
Jerusalem som straks sendte Barnabas dit. 23 Da han kom
fram til Antiokia og fikk se det Gud i sin godhet hadde gjort
i byen, ble han glad og oppfordret de troende til å holde seg
til Herren Jesus av hele sitt hjerte. 24 Barnabas var en god
mann, fylt av Guds Hellige Ånd og sterk i troen. Derfor fikk
han være med å vinne enda flere for Herren.
25 Etter dette reiste Barnabas videre til Tarsus for å lete
opp Saulus. 26 Da han hadde funnet ham, tok han Saulus
med tilbake til Antiokia. Der stanset de i menigheten et
helt år og underviste et stort antall mennesker. Det var i
Antiokia at disiplene for første gangen fikk navnet kristne†.
27 På denne tiden kom noen personer dit fra Jerusalem.
Gud hadde gitt dem evner til å holde fram budskapet fra
ham. 28 En som het Agabus, ble drevet av Guds Ånd
til å reise seg opp i et møte og forutsi at en alvorlig
sultekatastrofe ville ramme hele Romerriket. Den inntrådte
i regjeringstiden til keiser Claudius. 29 Disiplene i Antiokia
besluttet derfor å sende hjelp til de troende i Judea. Hver
og en skulle gi så mye han hadde råd til. 30 De samlet
sammen gavene og overlot alt til Barnabas og Saulus, som
fikk i oppdrag å overlevere gavene til lederne i menighetene
i Jerusalem.

12

En engel setter Peter fri fra fengslet

1 Omtrent på samme tiden begynte kong Herodes å ar-
restere og å mishandle flere av medlemmene i menigheten.
2 Han lot Jakob, som var bror til Johannes, bli halshugget
med sverd. 3 Da han så at de religiøse lederne var tilfreds
med dette, arresterte han også Peter. Dette skjedde samtidig
som påskehøytiden* ble feiret. 4 Etter arrestasjonen satte
han Peter i fengsel og lot fire vaktskift med fire mann i hvert
skift bevokte ham. Herodes hadde tenkt at når påsken var
over, skulle han føre Peter fram for folket og la de dømme
ham. 5 Mens Peter var kastet i fengslet, ba menigheten
intenst om at Gud skulle bevare ham.
6 Natten før han skulle bli stilt for retten, lå Peter og
sov, lenket fast mellom to soldater, og utenfor celledøren
var det andre soldater som voktet fengslet. 7 Da ble cellen
plutselig fylt av lys, og en engel fra Herren sto der. Engelen
støtte Peter i siden, vekket ham og sa: "Reis deg opp,

† **11:26** "Kristen" betyr "tilhører Kristus". * **12:3** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær.

kvikt!" I samme øyeblikk falt lenkene fra hendene til Peter.
8 Engelen fortsatte: "Ta på deg beltet og sandalene". Mens
Peter gjorde det, sa engelen: "Bra, svøp nå kappen om deg
og følg meg."
9 Peter fulgte med engelen ut av cellen, men han trodde
hele tiden at det var et syn og ikke noe som skjedde i
virkeligheten. 10 De passerte først en vaktpost og så en til,
og var til slutt framme ved jernporten som førte ut til byen.
Porten åpnet seg for dem helt av seg selv, det var bare å gå
rett ut! Da de hadde gått nedover gaten et lite stykke, var
plutselig engelen borte!
11 Da Peter hadde roet seg litt, sa han til seg selv: "Dette
må likevel være virkelighet! Herren sendte virkelig sin
engel og reddet meg fra Herodes, og fra alt det som jødene
hadde ventet skulle ramme meg." 12 Da han var helt seg
selv igjen, gikk han hjem til Maria, som var mor til Johannes
Markus. Der var hele huset fullt av troende som ba til Gud.
13 Peter dundret på porten, og en jente som het Rode, kom
for å låse opp. 14 Da hun kjente igjen Peter sin stemme, ble
hun så glad at hun glemte å åpne. I stedet sprang hun inn i
huset igjen og fortalte til alle at Peter sto utenfor på gaten.
15 "Du er fullstendig fra sans og samling", ropte de. Men
hun ga seg ikke, og de sa: "Det er kanskje hans engel.†"
16 I mens fortsatte Peter å dundre på døren. Da de endelig
åpnet og så at det virkelig var ham, ble de fra seg av
overraskelse. 17 Han ga tegn om at de skulle være stille
og fortalte hvordan Herren hadde ført ham ut av fengslet.
Til slutt sa han: "La Jakob‡ og de andre i menigheten få vite
hva som har skjedd", og så gikk han videre til et annen sted.
18 Da morgenen kom, ble det stor oppstandelse blant
soldatene i fengslet. Ingen kunne fatte hva som hadde
skjedd med Peter. 19 Da Herodes sendte bud etter Peter og
ikke fikk tak i ham, satte han i verk forhør av vaktene og
dømte samtlige til døden.
Etter dette dro Herodes fra Judea og ned til Cæsarea for
å bo der.

Herodes dør

20 Innbyggerne i Tyrus og Sidon§, som var avhengige av
å bli supplert med mat fra Herodes sitt distrikt, hadde gjort
Herodes sint. Forholdet hadde lenge vært spent mellom

† **12:15** De siktet til hans "skytsengel", se Matteus sin fortelling om Jesus 18:10. Mange jøder trodde at denne engelen lignet et menneske og kunne vise seg for andre. ‡ **12:17** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten. § **12:20** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved kysten av Middelhavet, nordvest for Galilea.

dem. De sendte derfor en felles delegasjon til Herodes for
å be om fred. De lyktes med å få kongens kammerherre
Blastus på sin side. 21 De fikk løfte om å treffe Herodes.
På den fastsatte dagen tok Herodes på seg den kongelige
kappen, satte seg på troen og talte til dem. 22 Folket
hyllet ham og ropte: "Det er en gud som taler og ikke
noe menneske!" 23 I samme øyeblikk lot Herren en engel
gjøre Herodes syk, etter som Herodes tok imot tilbedelse fra
mennesker i stedet for å gi Gud æren. Han ble spist opp av
ormer og døde.

Barnabas og Saulus blir sendt ut fra Antiokia

24 Budskapet om Jesus spredde seg til flere og flere. Mange
mennesker kom til tro.
25 Siden Barnabas og Saulus hadde fullført oppdraget sitt
i Jerusalem vendte de tilbake til Antiokia og tok Johannes
Markus med seg.

13

1 I menigheten i Antiokia var det profeter som bar fram
budskap fra Gud, og andre som underviste. Det var:
Barnabas, Simeon, som også ble kalt "den svarte"*, Lukius
fra Kyréne, Manaen, som var pleiebror til fyrst Herodes, og
Saulus. 2 En gang da disse mennene tilba Herren og fastet,
sa Guds Hellige Ånd: "Velg ut Barnabas og Saulus til en
spesiell oppgave som jeg har valgt dem ut for." 3 Da de
hadde fastet og bedt ytterligere en gang, la de hendene på
de to og sendte dem ut på oppdraget.

Saulus blir Paulus. Paulus på Kypros

4 Etter at Barnabas og Saulus var blitt sendt ut av Guds
Hellige Ånd, reiste de ned til Seleukia og seilte over til
Kypros. 5 Den første byen de kom til, het Salamis. Der
fant de fram til de jødiske synagogene† og talte til folket
om Jesus. Johannes Markus fulgte med som medarbeider.
6 De reiste fra by til by på hele øya og talte. Til slutt kom
de til Pafos. Der møtte de en jødisk trollmann som het
Barjesus. Han påsto at han kunne bringe budskap fra Gud.
7 Han brukte ofte å besøke den romerske landshøvdingen
Sergius Paulus, som var en svært klok og forstandig mann.
Landshøvdingen ba nå Barnabas og Saulus hjem til seg,
etter som han ville høre budskapet om Jesus. 8 Men

* **13:1** På gresk: Niger. † **13:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

trollmannen, som også ble kalt Elymas‡, motarbeidet dette og forsøkte å hindre landshøvdingen fra å tro.

9 Da ble Saulus, som også ble kalt Paulus, fylt av Guds
Hellige Ånd. Han satte øynene i trollmannen og sa: 10 "Du
djevelens sønn, full av bedrageri og falskhet, en fiende til alt
som er godt, vil du aldri slutte med å forvrenge budskapet
om Herren Jesus? 11 Men nå har Herren bestemt at du skal
bli straffet. Du skal bli totalt blind en tid."

I samme øyeblikk senket det seg tåke og mørke over trollmannen. Hjelpeløs begynte han å gå omkring og lete etter noen som kunne holde ham i hånden og føre ham fram. 12 Da landshøvdingen så det som skjedde, begynte han å tro. Han var helt forundret over det han hadde fått lære om Herren Jesus.

Paulus taler i Antiokia

13 Paulus og følget hans reiste fra Pafos og seilte til Perge i provinsen Pamfylia§. Der forlot de Johannes Markus og reiste tilbake til Jerusalem. 14 Barnabas og Paulus fortsatte til Antiokia, en by i provinsen Pisidia*.

Da det ble hviledag†, gikk de til synagogen‡ for å være med på gudstjenesten. 15 Etter den vanlige opplesningen av Moseloven og profetene§, snudde forstanderne for synagogen seg mot Paulus og Barnabas og sa: "Brødre, om dere har noe å bidra med som kan være oss til hjelp, så kom fram og si det!"

16 Da reiste Paulus seg, ga tegn til alle om å være stille og sa: "Israelitter*, og alle andre her som tilber Gud! Hør på meg!

17 Israels Gud valgte seg ut forfedrene våre til å være hans eget folk. Han lot dem bli et stort folk mens de bodde som fremmede i Egypt. I sin tid førte han folket ut derfra på en mektig måte og reddet dem fra slaveriet. 18 I 40 år hadde Gud tålmodighet mens de gikk i ørkenen. 19 Han utryddet sju folk i Kanaan og ga landet deres til israelittene. 20 Alt dette tok omkring 450 år. Etter det lot han forskjellige

‡ **13:8** Elymas betyr "trollmann" eller "vis mann". § **13:13** Pamfylia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. * **13:14** Pisidia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **13:14** I grunnteksten: Sabbat. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **13:14** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. § **13:15** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **13:16** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere av Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene.

dommere herske over folket, fram til den tiden da profeten
Samuel styrte Israel.
21 Folket tigget om å få en konge, og Gud ga dem Saul,
som var sønn av Kis, en mann av Benjamins stamme. Han
regjerte i 40 år. 22 Men Gud avsatte ham og lot David bli
konge i stedet. Gud sa om ham: 'Jeg har funnet David,
Isais sønn, en mann som følger min vilje. Han vil gjøre
alt det jeg sier til ham.'† 23 Gud lovet kong David at en av
etterkommerne hans skulle bli en frelser for Israels folk.
Det er dette som nå har blitt virkelighet. Jesus er den som
frelser oss.
24 Før Jesus trådte fram, forberedte døperen Johannes
Israels folk ved å oppfordre alle til å forlate synden, vende
om til Gud og la seg døpe. 25 Da oppgaven til Johannes
nærmet seg slutten, sa han: 'Jeg er ikke den personen som
Gud har lovet for å frelse dere. Han kommer etter meg, og
han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å knytte
opp remmene på sandalene hans.‡'
26 Hør etter det jeg sier, dere som er etterkommere av
Abraham, og alle andre som tilber Gud! Denne frelse
gjelder oss alle. 27 Folket i Jerusalem og lederne deres
forsto ikke hvem Jesus var. De skjønte ikke at han var
den som Gud talte om ved profetene, til tross for at de
hadde hørt profetene sitt budskap§ bli lest hver uke på
hviledagen. Derfor dømte de ham til døden, og gjennom det
som skjedde, ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt.
28 Ja, til tross for at de ikke kunne finne noen gyldig grunn
til å henrette ham, ba de Pilatus om å drepe ham. 29 Da de
hadde sluttført alt som står i Skriften* når det gjelder Jesu
død, tok de ham ned fra korset og la ham i en grav.
30 Men Gud vakte ham opp fra de døde. 31 Jesus viste seg
mange ganger i de følgende dagene for dem som hadde
fulgt ham fra Galilea til Jerusalem. Det er disse som nå
forteller om ham for Israels folk.
32-33 Nå har turen kommet til dere. Vi er her for å fortelle
de glade nyhetene om at Gud, nettopp i våre dager, har
innfridd løftet sitt til forfedrene ved å vekke Jesus opp fra
de døde. Det er om ham den andre salmen i Salmenes bok
forteller, når den sier:
'Du er min sønn.

---

† **13:22** Se Første Samuelsbok 13:14. ‡ **13:25** Dette var en oppgave for slaver.
§ **13:27** Profetenes budskap er en av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De to andre delene er Moseloven og salmene. * **13:29** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

I dag har jeg blitt din Far.'†
34 For Gud hadde lovet at Jesus skulle stå opp fra de døde
og aldri mer behøve å dø. Det forklarte han med ordene:
'Jeg skal innfri mitt Hellige og pålitelige løfte og gi dere alt
det gode jeg lovet David.'‡
35 Det løfte han tenkte på, var dette:
'Du skal ikke la din Hellige tjener gå til grunne.'§
36 Dette løfte handler ikke om David, for da David hadde
tjent folket i trå med Guds vilje, døde han, ble begravd, og
kroppen hans gikk til grunne. 37 Nei, det handler om en
annen, en som Gud vakte opp fra de døde, der kroppen
ikke gikk til grunne.
38 Mine venner, hør etter på det jeg har å si! Det er ved
denne mannen, Jesus, som dere kan få tilgivelse for syndene
deres. 39 Alle som tror på ham, blir skyldfri innfor Gud, noe
dere aldri kunne oppnå gjennom det å følge Moseloven*.
40 Derfor må dere passe nøye på. Ikke la dere bli rammet
av det Gud advarer dere mot ved profetene†:
41 'Pass nøye på, dere som håner sannheten.
Dere vil undre dere og bli til intet.
Jeg vil gjøre noe stort i deres tid,
noe som dere ikke kommer til å tro
den dagen de forteller det for dere.‡' "
42 Da gudstjenesten var over og Paulus og Barnabas dro
fra synagogen, ba folket at de måtte komme tilbake neste
uke på hviledagen, slik at de kunne få høre mer. 43 Mange
jøder, og andre som tilba Israels Gud, passet på å holde seg
nær Paulus og Barnabas som talte til dem og oppfordret:
"Fortsett å leve fast forankret i Guds godhet og tilgivelse."

Paulus sprer budskapet om Jesus til andre enn jødene

44 På hviledagen§ en uke seinere, kom nesten hele byen
for å høre budskapet om Herren Jesus. 45 Da de religiøse
lederne så alt folket, ble de misunnelse og begynte å håne
Paulus og latterliggjøre alt han sa.

---

† **13:32-33** Disse ordene er brukt i Midtøsten før i tiden da en konge begynte oppgaven sin, dersom han var lydig mot en annen og større konge. For at vise at den nye kongen representerte den kongen som styrte hele riket, ble de kalt "far" og "sønn". Se Salmenes bok 2:7. ‡ **13:34** Se Jesaja 55:3. § **13:35** Se Salmenes bok 16:10. * **13:39** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **13:40** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:41** Se Habakkuk 1:5. § **13:44** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen.

46 Paulus og Barnabas svarte uten å nøle: "Dere jøder
skulle være de første som fikk sjansen til å høre budskapet
om Herren Jesus, men etter som dere avviser tilbudet og
gjør dere selv uverdige til det evige livet, så vender vi oss nå
til andre folk. 47 Det er også det Herren har gitt oss befaling
om, for det står i Skriften*:
'Jeg har gjort deg til et lys for alle folk,
for at du skal frelse alle på hele jorden.†' "
48 Da de som ikke var jøder, hørte dette, ble de svært
glade og hyllet budskapet om Herren Jesus. Alle som var
utsett til evig liv, begynte å tro. 49 De glade nyhetene om
Herren spredde seg i hele området.
50 Men de religiøse lederne hisset opp de høytstående
kvinnene som tilba Israels Gud. De ledende mennene i
byen satte i gang en forfølgelse mot Paulus og Barnabas
og drev dem bort fra området. 51 Begge ristet da støvet fra
byens gater av føttene sine‡ og bekymret seg ikke mer for
innbyggerne, men fortsatte til byen Ikonium. 52 Disiplene
ble fylt av glede og Guds Hellige Ånd.

14

Paulus og Barnabas i Ikonium

1 I byen Ikonium skjedde det samme. Paulus og Barnabas
gikk til synagogen* og talte til folket med slik kraft at mange,
både jøder og de som ikke var jøder, kom til tro. 2 Men de
jødene som ikke ville tro, hisset opp innbyggerne i byen som
ikke var jøder ved å snakke dårlig om Paulus og Barnabas.
3 Til tross for det stanset de en lenger tid og talte åpent og
uten frykt om Herren Jesus, etter som de stolte på at han
ville beskytte dem. Herren Jesus ga dem kraft til å gjøre
mirakler og tegn som et bevis på at budskapet hans om
kjærlighet og tilgivelse var sant. 4 Folket i byen delte seg
i to grupper: Noen holdt med de religiøse lederne, andre
holdt med utsendingene.
5-6 Etter en tid fikk Paulus og Barnabas greie på at jødene
sammen med sine ledere, også de som ikke var jøder, hadde
blitt enige om å mishandle og steine Paulus og Barnabas.
De flyktet derfor til byene Lystra og Derbe i provinsen
Lykaonia. Der dro de omkring i hele området 7 og fortalte
de glade nyhetene om Jesus.

---

* **13:47** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:47** Se Jesaja 49:6. ‡ **13:51** Å "riste støvet av føttene" var en måte å vise at innbyggerne selv fikk ta ansvaret for det de gjorde. * **14:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

Paulus og Barnabas i Lystra og Derbe

8 Mens Paulus og Barnabas var i Lystra, møtte de en mann
som hadde vært handikappet fra fødselen av, og som aldri
hadde kunne gå. 9 Mannen satt og lyttet da Paulus talte, og
da Paulus så på ha, forsto han at mannen hadde begynt å
tro, og at han kunne bli helbredet. 10 Derfor ropte Paulus
til ham: "Reis deg opp og stå på beina dine!" Straks hoppet
mannen opp og begynte å gå.
11 Da folket så det Paulus hadde gjort, ropte de høyt på sitt
eget språk: "Gudene har blitt mennesker og kommet ned til
oss!" 12 De trodde at Barnabas var den greske guden Zevs,
og at Paulus var Hermes, etter som det var han som førte
ordet. 13 Presten i zevstemplet, som lå i utkanten av byen,
kom med okser og blomsterkranser, som han og folket ville
ofre til utsendingene foran byens port.
14 Men da det gikk opp for Barnabas og Paulus hva som
var i ferd med å skje, rev de i stykker kappene sine og
rutsjet rett inn i folkemassen og ropte: 15 "Kjære venner,
hva er det dere finner på? Vi er vanlige mennesker akkurat
som dere! Vi har kommet til dere for å fortelle de glade
nyhetene at dere ikke lenger trenger å vende dere til disse
hjelpeløse gudene. I stedet kan dere nå tilbe den Gud som
lever, han som har skapt himmelen og jorden og havet og
alt som finnes i tilværelsen.† 16 Fram til nå har Gud latt
folkene fortsette å be til forskjellige guder. 17 Likevel har
Gud gjennom alt det gode han gjør, jevnt og trutt gitt sine
bevis på at han er til. Det er han som har gitt dere regn
og gode avlinger, slik at dere har fått mat og kunne glede
dere." 18 Ved å markere dette klarte Paulus og Barnabas i
siste sekund å hindre folket fra å ofre til dem.
19 Litt seinere kom noen jøder fra Antiokia og Ikonium og
klarte å vende folket mot Paulus og Barnabas. Folket steinet
Paulus, slik at de trodde han var død. De slepte ham ut av
byen. 20 Men da disiplene samlet seg rundt ham, reiste han
seg opp og gikk på nytt inn i byen. Neste dag gikk han videre
til byen Derbe sammen med Barnabas.

Paulus og Barnabas vender tilbake til Antiokia i Syria

21 Også i Derbe fortalte Paulus og Barnabas de glade
nyhetene om Jesus, og mange mennesker begynte å tro.
Senere vendte de tilbake til byene Lystra, Ikonium og
Antiokia. 22 Der styrket de disiplene. De oppmuntret dem til
å holde fast ved troen til tross for alle forfølgelsene, og sa:
"Vi som er Guds folk, får oppleve mange vanskeligheter,

† **14:15** Se Salmenes bok 146:6.

men en dag skal vi være med ham i hans nye verden."
23 Paulus og Barnabas så seg ut ledere for menigheten på
hvert sted. De fastet og ba til Herren Jesus at han skulle
beskytte dem som nylig hadde begynt å tro på ham.
24 Så reiste Paulus og Barnabas tilbake gjennom provin-
sene Pisidia og Pamfylia. 25 De kom til byen Perge på reisen.
Der talte de til folket om Jesus. Etter det fortsatte de til
havnebyen Attalia. 26 De tok en båt over til Antiokia i Syria.
Det var i denne byen menigheten hadde overlatt Paulus
og Barnabas til Gud og hans beskyttelse. Senere hadde de
sendt de to av sted på det oppdraget som nå var avsluttet.
27 Da de hadde kommet, kalte de sammen hele menigheten
og fortalte alt Gud hadde satt dem i stand til å utrette, og
hvordan han også hadde gitt andre enn jødene sjansen til
å tro. 28 De stanset en ganske lang tid hos de troende i
Antiokia.

15

Møte i Jerusalem

1 Mens Paulus og Barnabas var i Antiokia, kom noen
personer fra Judea. De begynte å lære de troende at de
ikke kunne bli frelst dersom de ikke fulgte den jødiske
tradisjonen med omskjærelse* slik det står i Moseloven†.
2 Men Paulus og Barnabas motsa det de lærte. Det førte til
mange harde diskusjoner og mye strid. Til slutt bestemte
derfor de troende at de skulle la Paulus og Barnabas,
og noen i tillegg, reise opp til Jerusalem for å drøfte
spørsmålene med utsendingene og lederne i menigheten
der. 3 De utrustet dem for reisen og lot dem reise av sted. På
veien stanset de i Fønikia og Samaria og fortalte de troende
at også mange som ikke var jøder, hadde vendt seg til Gud.
Dette gjorde de troende svært begeistret.
4 Da de kom fram til Jerusalem, ble de hjertelig mottatt av
menigheten, utsendingene og lederne. Paulus og Barnabas
fortalte om det Gud hadde utrettet gjennom deres forkyn-
nelse. 5 Da reiste noen menn seg, de hadde vært fariseere‡

---

* **15:1** Omskjærelse, det vil si å skjære bort forhuden på mennene, var en måte å inngå pakter på. Seremonien ble praktisert av mange folk, men jødene inngikk sine pakter med Gud selv. Med denne handlingen la de en frivillig forbannelse over seg selv, med konsekvensen: "Om jeg bryter pakten, har Gud rett til å skjære bort meg og mine avkommere på samme måten." Se Første Mosebok 17:9-14. † **15:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **15:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

før de ble disipler, og påsto at alle troende menn som ikke var jøder, måtte bli omskåret, og at de måtte kreve at alle fulgte Moseloven.

6 Disiplene og lederne i menighetene holdt et eget møte om dette spørsmålet. 7 Etter en lang diskusjon reiste Peter seg og sa: "Brødre, dere vet alle at Gud for lenge siden så seg ut meg til å fortelle de glade nyhetene om Jesus for andre enn jøder, slik at de også kunne tro. 8 Gud, som kjenner tankene til menneskene, har vist at han tar imot alle ved å gi dem sin Hellige Ånd på samme måte som han ga den til oss. 9 Gud har ikke gjort noen forskjell mellom oss og dem, men har akseptert alle fullt og helt da de vendte om og begynte å tro. 10 Hvorfor stiller dere spørsmål om det Gud har gjort? Hvorfor krever dere at disse disiplene skal lyde en lov som både vi og forfedrene våre har hatt vanskelig for å holde? 11 Nei, vi tror at alle, både vi og de, blir frelst ved vår Herre Jesu kjærlighet og tilgivelse, den som ingen har gjort seg fortjent til."

12 Etter dette ble det slutt på diskusjonen, alle lyttet til Barnabas og Paulus da de fortalte om alle miraklene og tegnene som Gud hadde utrettet blant andre folk.

13 Da de hadde snakket ferdig, reiste Jakob§ seg og sa: "Brødre, hør på meg. 14 Peter* har fortalt oss hvordan det skjedde første gangen en gruppe mennesker som ikke er jøder, takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. 15 Andre folk vender om til Gud, noe som stemmer godt overens med det budskap Gud bar fram ved profetene†. Det står for eksempel:

16 'Jeg vil vende tilbake og bygge opp Davids falne hus.
Jeg vil reise opp det som ligger i ruiner.
17 Da kan alle mennesker søke Herren,
ja, alle folk som jeg har innbudt for å tilhøre meg.
Det er Herren som sier dette, som gjorde alt
18 kjent for lenge siden.'‡

19 Jeg mener derfor at vi ikke skal sette en masse krav til folkene som vender seg til Gud. 20 Det rekker med at vi skriver og understreker at de skal la være å spise mat som er ofret til avgudene, at de skal avholde seg fra seksuell løssluppenhet og ikke spise kjøtt fra kvalte dyr eller noe

§ **15:13** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten. * **15:14** I grunnteksten: Simon. Peter het fra begynnelsen Simon, men Jesus ga ham navnet Peter, som betyr "fjellet". † **15:15** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **15:18** Se Amos 9:11-12 og Jesaja 45:21.

annet som fortsatt har blodet i seg.§ 21 I Moseloven blir alt undervist gjennom alle tider, og hver uke på hviledagen* leser de fra den i de jødiske synagogene†."

Brevet fra menigheten i Jerusalem

22 Utsendingene og lederne besluttet, sammen med hele menigheten, at de skulle sende noen representanter til Antiokia sammen med Paulus og Barnabas for å fortelle resultatet av drøftingene. De personene som ble valgt ut, var to av lederne i menigheten: Judas, som ble kalt Barsabbas og Silas.

23 Slik lød brevet de fikk med seg:

"Fra utsendingene og lederne i menighetene i Jerusalem,
til de troende som ikke er jøder i Antiokia, Syria og Kilikia.
Vi hilser dere hjertelig!

24 Vi har fått vite at noen fra vår menighet har skapt uro og forvirring blant dere med sin undervisning. Disse personene var ikke sendt ut av oss. 25 Vi har derfor enstemmig besluttet å velge to offisielle representanter og sende dem til dere sammen med våre elskede brødre Barnabas og Paulus. 26 Disse to har våget livene sine for vår Herre Jesus Kristi skyld. 27 Våre representanter, Judas og Silas, kommer til å fortelle mer om det vi har besluttet, i dette spørsmålet.

28-29 Guds Hellige Ånd og vi har besluttet ikke å kreve noe annet av dere enn at dere lar være å spise mat som er ofret til avgudene, at dere ikke spiser kjøtt fra kvalte dyr eller noe annet som fortsatt har blodet i seg, og at dere avholder dere fra seksuell løssluppenhet. Dersom dere nøye følger dette, handler dere rett.

Vi ønsker dere alt godt!"

30 De fire mennene reiste straks til Antiokia. Der kalte de sammen alle de troende til et stort møte og overleverte brevet. 31 Da menighetens ledere hadde lest brevet, ble alle svært glade over denne oppmuntrende beskjeden. 32 Judas og Silas, som begge hadde fått evner av Gud til å holde fram budskapet fra ham, talte lenge til menigheten og oppmuntret og styrket medlemmene i troen. 33 Da de hadde vært der en tid, reiste Judas og Silas tilbake til sin menighet.

---

§ **15:20** Disse reglene skulle forenkle fellesskapet mellom troende jøder og dem som ikke er jøder. Reglene gjaldt alle folk, etter som Gud hadde gitt de allerede til Noah. Moseloven, den jødiske loven, kom mange hunde år senere. Se Første Mosebok 9:1-7. * **15:21** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **15:21** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

Menigheten i Antiokia ønsket dem fred fra Gud.‡ 35 Paulus og Barnabas stanset i Antiokia, der de sammen med mange andre underviste og spredde budskapet om Herren Jesus.

Paulus og Barnabas skiller lag

36 Etter en tid sa Paulus til Barnabas: "Synes ikke du også at vi burde reise tilbake til alle de stedene der vi har talt budskapet om Herren Jesus, for å se hvordan det går med de troende?" 37 Barnabas var enig med ham og foreslo at de skulle ta med seg Johannes Markus. 38 Men Paulus var helt uenig i dette, etter som Johannes Markus hadde reist fra dem i Pamfylia og ikke blitt med videre i arbeidet deres. 39 De ble faktisk så ueinge i dette spørsmålet at de skilte lag. Barnabas tok med seg Johannes Markus og seilte til Kypros. 40 Paulus derimot valgte Silas som medarbeider. Etter at de troende hadde overlatt dem til Herren Jesus og hans beskyttelse, 41 reiste de gjennom Syria og Kilikia for å oppmuntre menighetene der.

16

Timoteus blir medarbeider til Paulus og Silas

1 Paulus og Silas kom først til Derbe og så til Lystra. Der møtte de en disippel som het Timoteus. Han var en ung mann, sønn til en kristen* jødinne som var gift med en mann som ikke var jøde, og altså far til Timoteus. 2 De troende i Lystra og Ikonium hadde bare godt å si om Timoteus. 3 Paulus ville derfor at han skulle bli med på reisen deres. Av hensyn til jødene i området omskar han Timoteus før de reiste videre, etter som alle visste at far hans ikke var jøde.

4 De reiste fra by til by og fortalte om det utsendingene og lederne i menighetene i Jerusalem hadde besluttet når det gjaldt troende fra andre folk, og hvilke regler de skulle følge. 5 Menighetene ble styrket i troen, og for hver dag økte antallet på de troende.

Paulus blir kalt til Makedonia

6 Paulus og følget hans reiste nå gjennom Frygia og Galatia, etter som Guds Hellige Ånd hadde sagt at de ikke skulle spre budskapet om Jesus i provinsen Asia denne gangen. 7 Da de etter en tid kom fram til grensen mot Mysia, tenkte de å gå nordover mot Bitynia, men Jesu Ånd tillot

‡ **15:33** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 34 Men Silas besluttet å stanset igjen. * **16:1** "Kristen" betyr "tilhører Kristus".

dem ikke å reise dit.† 8 De fortsatte derfor gjennom Mysia
og kom til byen Troas.
9 Der fikk Paulus se et syn om natten. Han så en mann fra
Makedonia‡ stå og rope på ham: "Kom over til Makedonia
og hjelp oss." 10 Derfor bestemte vi oss straks for å reise
over til Makedonia, etter som vi forsto at Gud ville at vi
skulle fortelle de glade nyhetene om Jesus også der.§

Lydia fra Tyatira begynner å tro på Jesus

11 Vi gikk ombord i en båt som lå i Troas og seilte rett
over til øya Samotrake og neste dag videre til Neapolis. 12 Så
fortsatte vi til Filippi, som er en romersk koloni og en av de
viktige byene i Makedonia. Der stanset vi i flere dager.
13 Da det ble hviledag*, gikk vi ut av byen og ned til en
elvebredd, der vi trodde de brukte å samle seg for å be på
hviledagen. Vi satte oss ned og snakket med kvinnene som
var kommet dit. 14 En av dem het Lydia. Hun kom fra byen
Tyatira og handlet med purpurstøy†. Hun var ikke jødinne,
men tilba Israels Gud. Mens hun nå lyttet til oss, åpnet
Herren Gud hjertet hennes, slik at hun tok imot alt som
Paulus sa. 15 Hun lot seg døpe sammen med alle i huset sitt,
og etterpå sa hun: "Nå når dere ser at jeg virkelig tror på
Herren Jesus, da må dere komme og bo hos meg." Hun ga
seg ikke før vi gjorde som hun sa.

Paulus og Silas blir kastet i fengsel

16 Da vi en dag var på vei til stedet der de brukte å be,
møtte vi en slavejente som var besatt av en ond Ånd. Hun
kunne spå mennesker og sopte inn mye penger til eierne
sine. 17 Jenten fulgte etter og ropte til Paulus og oss andre:
"Disse mennene er tjenere av den høyeste Guden og har
kommet for å vise dere veien til frelse."
18 Dette gjentok seg hver eneste dag, helt til Paulus en dag
ble så irritert at han snudde seg om og sa til den onde ånden
i henne: "I kraften fra Jesus Kristus befaler jeg deg å fare
ut av henne." Straks forlot den onde ånden henne.
19 Da eierne hennes så at de ikke lenger kunne tjene
penger på jenta, grep de Paulus og Silas og slepte dem for
byretten som holdt til på torget. 20 De førte Paulus og Silas
fram for de romerske dommerne og sa: "Disse jødene snur

† **16:7** Frygia, Galatia, Asia, Mysia og Bitynia var romerske provinser i nåværende Tyrkia. ‡ **16:9** Makedonia var en romersk provins i nåværende Hellas. § **16:10** Lukas, forfatteren til boken, hadde nå kommet med i gruppen og skrev derfor i "vi" form. * **16:13** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **16:14** Et kostbart tøy i mørkerød farge som er blitt brukt av konger og andre rike personer.

opp ned på hele byen. 21 De lærer folket å gjøre slikt som
er imot den romerske loven."
22 Hele folkemassen begynte å angripe Paulus og Silas.
Dommerne ga befaling om at de skulle kle av dem og slå
dem med pisken. 23 De ble slått hardt og etterpå kastet i
fengsel. Fangevokteren fikk befaling om å holde streng vakt
over dem. 24 Han tok derfor ingen sjanser, men plasserte
dem i den innerste cellen. Der låste han fast føttene deres
i en solid trestokk.
25 Omkring midnatt satt Paulus og Silas og ba og sang
lovsanger til Gud, mens de andre fangene lyttet. 26 Da kom
det plutselig et jordskjelv, som var så kraftig at fengslet
ristet helt ned i grunnmuren. I samme øyeblikk sprang
alle dørene opp, og lenkene falt av fangene. 27 Da våknet
fangevokteren. Da han fikk se at alle dørene til fengslet sto
vidt åpne, trodde han at fangene hadde rømt og dro sverdet
sitt for å ta sitt eget liv.
28 Paulus ropte til ham: "Stopp! Ikke gjør deg noe farlig!
Alle sammen er her!"
29 Da ba den vettskremte fangevokteren om lys og løp inn
og kastet seg på kne foran Paulus og Silas. 30 Så førte han
dem ut av cellen og spurte: "Hva skal jeg gjøre for å bli
frelst?"
31 De svarte: "Tro på Herren Jesus, så skal du bli frelst,
både du og din familie."
32 Paulus og Silas fortalte budskapet om Herren Jesus for
fangevokteren og hele familien hans. 33 Fangevokteren tok
straks hånd om dem og vasket sårene deres, til tross for
at det var midt på natten. Og før natten var over, hadde
hele familien latt seg døpe! 34 Etterpå tok fangevokteren
med seg Paulus og Silas opp til hjemmet sitt og bød på mat.
Både han og familien var overlykkelige over at de hadde
kommet til tro på Gud.
35 Neste morgen sendte dommerne sine medarbeidere
til fengslet for å meddele at mennene skulle slippes fri.
36 Fangevokteren fortalte dette til Paulus og sa: "Dommerne
har besluttet til å gi dere fri, så nå trenger dere ikke å sitte
her lenger. Gå i fred!"
37 Paulus svarte: "Å, nei! Så lett kommer de ikke fra det!
Uten lov og rett har de pisket oss offentlig og satt oss i fengsel
til tross for at vi er romerske borgere. Og nå vil de at vi skal
forlate fengslet i hemmelighet. Aldri! Be dem komme hit og
selv sette oss fri."
38 Medhjelperne fortalte da dette til dommerne. Da de
hørte at Paulus og Silas var romerske borgere, ble de

skremt. 39 Straks kom de til fengslet og begynte å unnskylde
seg. De førte dem ut og bønnfalt dem om å forlate byen.
40 Paulus og Silas gikk først til huset der Lydia bodde. Der
møtte de alle de troende og oppmuntret dem. Deretter
reiste de videre.

17

Paulus i Tessaloniki

1 Paulus og Silas tok nå veien gjennom byene Amfipolis
og Apollonia og kom til Tessaloniki, der jødene hadde en
synagoge*. 2 Paulus gikk som vanlig dit, og i tre uker på rad
talte han til folket på hviledagene†. 3 Ved hjelp av Skriften‡
forklarte han at Messias, den lovede kongen, måtte lide
og stå opp fra de døde, og han beviste at Jesus er denne
kongen§. 4 Mange av dem som lyttet ble overbeviste og
holdt seg til Paulus og Silas. Blant dem var en stor gruppe
som ikke var jøder, men tilba Israels Gud. Også et antall
betydningsfulle kvinner begynte å tro.

5 Men de religiøse lederne ble misunnelige og samlet en
flokk pøbler fra gaten og dro i gang et oppløp som skapte
uroligheter i byen. De marsjerte fram mot huset til Jason,
for å hente Paulus og Silas og dra dem ut til folkemassen.*
6 Da de ikke fant de to, slepte de i stedet Jason, og noen
andre troende ut, og tok disse med til dommerne i byen og
skrek: "Paulus og Silas har snudd opp ned på hele verden,
og nå er de her og steller i stand bråk. 7 Jason har sluppet
dem inn i huset sitt. Alle disse er skyldige i forræderi mot
keiseren, for de påstår at det er en annen som er konge, en
som heter Jesus."

8 Både dommerne og folket i byen ble bekymret over disse
anklagene. 9 Jason og de andre ble ikke sluppet fri før de
hadde betalt kausjon.

Paulus i Berøa

10 Samme natten passet de troende på at Paulus og Silas
ble sendt videre til byen Berøa. Og så fort de var kommet
dit, la de veien til den jødiske synagogen†. 11 Folkene i Berøa
var mer åpne for nye ideer enn de hadde vært i Tessaloniki.
De lyttet mer enn gjerne til budskapet, og studerte hver dag

---

* **17:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **17:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **17:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **17:3** "Kong". I grunnteksten: Messias. * **17:5** Eller: Bli dømt av folkeforsamlingen. † **17:10** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

i Skriften‡ for å kontrollere at det Paulus og Silas sa, virkelig stemte. 12 Resultatet ble at mange begynte å tro. Blant dem var flere høytstående kvinner og menn som ikke var jøder.
13 Da jødene i Tessaloniki fikk greie på at Paulus spredde budskapet om Jesus også i Berøa, kom de etter og skapte uro og bråk blant folket også der. 14 Derfor handlet de troende raskt og sendte Paulus ned til kysten, men både Silas og Timoteus ble værende igjen.
15 De som førte Paulus ned til kysten, seilte seinere med ham helt til Aten. Etter det vendte de tilbake til Berøa, og meldte til Silas og Timoteus at Paulus ønsket at de skulle skynde seg å følge etter ham.

Paulus i Aten

16 Mens Paulus ventet på Silas og Timoteus, så han seg omkring i Aten. Han ble dypt rystet over alle avgudsbildene han oppdaget over alt i byen. 17 Som vanlig besøkte han synagogen§ og talte til jødene, og de grekerne som tilba Israels Gud. Dessuten talte han hver dag på torget til alle som tilfeldigvis var der. 18 Han diskuterte også med noen av filosofene, både epikureere og stoikere.* Men da Paulus fortalte dem om Jesus og sa at han hadde stått opp fra de døde, sa noen: "Hva er dette for slags underlige ideer han har snappet opp? Hva mener han?" Andre sa: "Han forsøker å prakke på oss en fremmed religion."
19 De førte ham med seg opp til Areopagos† og sa: "Kom og fortell mer for oss om denne nye religionen. 20 Det er jo ganske merkelige ting du har å fortelle. Si oss hva dette handler om." 21 En slik utspørring var ikke uvanlig, for både atenerne og de utlendingene som bodde der, brukte all sin tid til å diskutere de siste ideer og trender i tiden.

Talen Paulus holdt på Areopagos

22 Paulus stilte seg altså opp foran‡ Areopagos og sa: "Atenere, jeg har lagt merke til at dere er sterkt religiøse. 23 Mens jeg har spasert omkring her, har jeg sett mange altere. Ett av dem hadde mottoet: 'Til en ukjent gud'. Og det er denne guden jeg vil fortelle dere om, han som dere har tilbedt uten å vite hvem det er.

‡ **17:11** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **17:17** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **17:18** Epikureerne mente at livets mål var lykke. Stoikerne mente at selvbeherskelse var viktig og at de skulle høre på sin samvittighet. † **17:19** Areopagos, som betyr Arestoppen, var fjellet i Aten der rådet for religiøse og etiske spørsmål var samlet. Rådet som samlet seg der, ble også kalt Areopagos. ‡ **17:22** Eller: "midt på".

24 Den Gud som har skapt verden og alt som finnes i den,
han er Herre både over himmelen og jorden. Han bor ikke
i noe tempel som er bygget av mennesker. 25 Menneskene
kan ikke tilfredsstille behovene hans, etter som han ikke
har noen! Det er jo han selv som lar oss leve og puste, og
som fyller alle våre behov. 26 Han skapte alle folk og riker
fra et eneste menneske og spredde dem ut over hele jordens
overflate. Han bestemte hvor lenge rikene skulle eksistere
og staket ut grensene som skiller dem fra hverandre.
27 Hans hensikt med alt dette var at menneskene skulle
lete etter Gud og kanskje finne veien til ham. Men han er
ikke langt borte fra noen av oss. 28 Det er jo i han vi lever og
rører oss og eksisterer slik som noen av deres egne diktere
sier: 'Vi kommer fra ham.' 29 Dersom det altså er sant at
vi kommer fra ham, da kan jo ikke Gud være en gjenstand,
noe som menneskene har laget av sølv eller gull eller har
hugget ut i stein. 30 I lang tid har Gud hatt overbærenhet
med den uvitenheten menneskene er begrenset av, men
nå krever han at alle skal forlate avgudene og vende om
til ham. 31 Gud har nemlig satt fast en dag da han skal
dømme verden med rettferdighet gjennom en mann som
han i forveien har bestemt for denne oppgaven. Det har
han bevist for alle mennesker ved å la denne mannen stå
opp fra de døde."
32 Da de hørte at Paulus talte om en person som hadde
stått opp fra de døde, begynte noen å le, men andre
sa: "Vi vil høre mer om dette en annen gang." 33 Da
diskusjonen var over, gikk Paulus fra dem. 34 Noen atenere
slo seg sammen med ham og begynte å tro. Blant dem var
Dionysios, en mann som var medlem av Areopagosrådet,
og en kvinne som het Damaris og noen til.

18

Paulus i Korint

1 Senere reiste Paulus fra Aten og kom til Korint. 2 Der
ble han kjent med en jøde som het Akvilas. Han var født
i provinsen Pontos, men hadde nylig kommet fra Italia
sammen med kona si Priskilla, etter som keiser Claudius
hadde utvist alle jødene fra Roma. 3 Paulus fant fram til
Akvilas og Priskilla og bodde og arbeidet sammen med dem.
De drev håndverk med lærvarer,* akkurat som han selv
hadde erfaring fra.

* **18:3** På gresk: De var teltmakere. Ordet hadde fått en videre betydning.

4 Hver uke på hviledagen† gikk Paulus til synagogen‡
og forsøkte å overbevise både jøder og dem som ikke
var jøder. 5 Etter at Silas og Timoteus var kommet fra
Makedonia, konsentrerte Paulus seg helt om å snakke til
jødene og vitne om at Jesus er Messias, den lovede kongen.
6 Da jødene sa imot ham og hånte ham, børstet Paulus
symbolsk støvet av kappen sin og sa: "Dere får selv ta
ansvar for handlingene§ deres. Jeg har gjort det jeg kunne.
Fra og med nå av tenker jeg å vende meg til andre folk."
7 Så forlot Paulus synagogen og gikk i stedet til et hus som
var eid av en mann som het Titius Justus. Han var ikke
jøde, men tilba Israels Gud. Huset hans lå vegg i vegg med
synagogen. 8 Forstanderen for synagogen het Krispus. Både
han og hele familien hans begynte å tro på Herren Jesus.
Mange andre i Korint som hørte Paulus, begynte også å tro
og lot seg døpe.
9 En natt viste Herren Jesus seg for Paulus i et syn og sa:
"Vær ikke redd! Fortsett bare med å fortelle om meg. La
dem ikke skremme deg til taushet. 10 Jeg er med deg. Ingen
kommer til å skade deg, for det er mange som tilhører meg
i denne byen." 11 Paulus stanset ett og et halvt år i Korint
og underviste om Guds budskap.
12 Da Gallio var blitt landshøvding over provinsen Akaia,*
gikk jødene til angrep på Paulus og førte ham til land-
shøvdingen for å bli dømt. 13 De anklaget Paulus og sa:
"Han lokker menneskene til å dyrka Gud på en måte som er
i strid med Moseloven.†" 14 Før Paulus rakk å forsvare seg,
vendte Gallio seg mot jødene og sa: "Hør etter, dere jøder!
Dersom tilfellet gjaldt noen forbrytelser eller andre onde
ting som de hadde gjort, da skulle jeg gjerne hørt på dere.
15 Men skal dere bare krangle om noen ord og personer i
deres interne lov, da kan dere sannelig ta hånd om dette
selv. Jeg vil ikke være dommer i slike spørsmål." 16 Så
jaget han dem bort fra domstolen.
17 Da kastet folkemassen seg over Sostenes, en av for-
standerne for synagogen, og mishandlet ham rett foran
dommersetet. Men Gallio brydde seg ikke om oppstyret.

Paulus i Antiokia og en ny reise

† **18:4** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **18:4** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. § **18:6** På gresk: "Deres blod må komme over deres egne hoder". * **18:12** Gallio var landshøvding i den romerske provinsen Akaia i nåværende Hellas år 51-53. † **18:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

18 Paulus stanset en tid i Korint etter at dette skjedde. Så
tok han avskjed med de troende og seilte tilbake til Syria.
Med på reisen hadde han også Priskilla og Akvilas. Paulus
hadde like før dette besøkt Kenkreæ, der han i tråd med
jødisk skikk hadde klippet håret sitt for å innfri et løfte
til Gud.‡ 19 Da de var kommet til havn i byen Efesos, skilte
Paulus lag med Priskilla og Akvilas. Han gikk til synagogen§
for å diskutere med jødene. 20 Folket i synagogen ba ham
stanse noen dager, men han svarte: 21 "Jeg kan dessverre
ikke gjøre det. Men om Gud vil, kommer jeg tilbake til
dere en annen gang."* Så gikk han ombord igjen og dro
fra Efesos.
22 Da båten kom til byen Cæsarea, gikk Paulus i land og
fortsatte opp til Jerusalem for å hilse på menigheten. Senere
reiste han videre til Antiokia. 23 Da han hadde vært der en
tid, vendte han tilbake til provinsene Galatia og Frygia og
besøkte alle disiplene og oppmuntret og styrket dem.

Apollos blir undervist i Efesos

24 I mens hadde en jøde som het Apollos, kommet til
Efesos. Han var fra Alexandria og en svært god taler
som kjente godt til Skriften†. 25 Apollos hadde fått høre
om Herren Jesu vei‡, og han talte med stor entusiasme og
underviste rett og riktig om Jesus. Men han kjente bare
til den dåpen som døperen Johannes underviste om. 26 Da
Priskilla og Akvilas en dag fikk høre ham i synagogen§ der
han med stort mot talte til folket, ble de med ham hjem og
forklarte nærmere hva det betyr å følge Guds vei.
27 Etter en tid ville Apollos seile over til provinsen Akaia,
og de troende i Efesos oppmuntret ham. Han fikk med seg et
brev der de ba disiplene i Akaia om å hilse ham velkommen.
Da han kom dit, ble han til stor hjelp for de som Gud i sin
godhet hadde latt komme til tro. 28 Etter som han var så
dyktig i å tolke Skriften, kunne han med stor kraft sette
jødene til veggs i diskusjonene og bevise at Jesus virkelig er
Messias, den lovede kongen.

---

‡ **18:18** Løftet var sannsynligvis et nasirløfte. Se Fjerde Mosebok 6. § **18:19** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **18:21** I følge en del håndskrifter: "Jeg må absolutt rekke fram i tide til høytiden i Jerusalem. Men om Gud vil…". † **18:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **18:25** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien". § **18:26** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

19

Paulus i Efesos

1 Mens Apollos var i Korint i provinsen Akaia, kom Paulus
fram til Efesos etter reisen gjennom innlandet. Der møtte
han noen troende og spurte dem: 2 "Fikk dere Guds Hellige
Ånd da dere kom til troen?"
"Nei", svarte de, "vi har aldri hørt snakk om Guds Hellige
Ånd."
3 "Men på hvilken måte er dere da døpt?" spurte han.
De svarte: "Vi er døpt med den dåpen som døperen
Johannes underviste om."
4 Da forklarte Paulus at Johannes sin dåp var en dåp som
viste at de hadde forlatt synden og vendt om til Gud, men
at Johannes også underviste at de skulle tro på Jesus, han
som kom etter ham. 5 Da de hørte dette, lot de seg døpe
til fellesskap med Herren Jesus. 6 Da Paulus la hendene på
dem, kom Guds Hellige Ånd over alle. De begynte å tale
i fremmede språk og holde fram budskap fra Gud. 7 Til
sammen var det omkring tolv menn i gruppen.
8-9 I tre måneders tid underviste Paulus regelmessig i
synagogen*. Han talte åpent med stort mot, og forsøkte
å overbevise alle om at Gud ville frelse og gjøre dem til
sitt eget folk. Men noen avviste budskapet hans. De ville
ikke tro, men hånte Jesu vei† i påhør av alle i synagogen.
Derfor sluttet Paulus å gå til synagogen, og han holdt de
troende borte fra denne møteplassen. De samlet seg i
stedet i Tyrannus auditorium, der Paulus underviste hver
dag. 10 Dette pågikk i to års tid, slik at alle i provinsen Asia‡,
både jøder og de som ikke var jøder, fikk høre budskapet
om Herren Jesus.
11 Gud ga Paulus kraft til å gjøre uvanlige mirakler.
12 Noen tok til og med tørklær og klesplagg som hadde vært
i berøring med kroppen hans, og la på de syke. Da de gjorde
det, forsvant sykdommene, og de onde åndene forlot dem
som var besatt.
13 En gruppe jøder som var åndemanere og reiste fra by
til by og drev ut onde ånder, fikk det for seg at de skulle
uttale Herren Jesu navn over dem som var besatt. De tenkte
ut en formel som lød slik: "Jeg befaler deg å komme ut, ved
den Jesus som Paulus snakker om!" 14 Det var sju menn, alle
sønner til den jødiske øverstepresten Skevas, som forsøkte

---

* **19:8-9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **19:8-9** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". ‡ **19:10** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.

seg på dette. 15 Men da de uttalte formelen, svarte den onde
ånden dem: "Jeg kjenner Jesus og jeg vet hvem Paulus er,
men hvem er så dere?" 16 Så kastet den besatte mannen
seg over dem og slo løs slik at de var nødt til å rømme
nakne og forslåtte ut av huset. 17 Ryktet om det som hadde
skjedd, spredde seg i hele Efesos både til jøder og dem som
ikke er jøder. Alle i byen ble forskrekket og hyllet Herren
Jesus. 18-19 Mange av de troende, som før hadde praktisert
trolldom, bekjente det de hadde vært med om. De plukket
fram sine svartebøker og brente dem offentlig. Noen regnet
ut at bøkene var verd omkring 50 000 daglønninger. 20 Alt
som skjedde, påvirket mange så sterkt at budskapet om
Herren Jesus spredde seg vidt og bredt omkring, og flere
og flere begynte å tro.

Oppløp i Efesos

21 Etter alt dette bestemte§ Paulus seg for først å seile over
havet og deretter foreta en lang reise gjennom provinsene
Makedonia og Akaia og videre til Jerusalem. "Til sist må jeg
også besøke Roma", sa han. 22 Men hans første oppgave
var å sende Timoteus og Erastus, to av sine medarbeidere,
i forveien til Makedonia. Imens stanset han selv en tid i
provinsen Asia*.

23 På denne tiden ble det stor uro i Efesos på grunn av
budskapet om Jesu vei†. 24 Den som startet bråket, var
sølvsmeden Demetrius, en mann som tjente store penger
på å produsere små kopier av templet til gudinnen Artemis‡
i Efesos. Han hadde for øvrig mange ansatte håndverkere.
25 Demetrius kalte sammen sine ansatte til et møte med
andre som hadde tilsvarende produksjon. Han grep ordet
og sa:

"Dere vet at det er takket være denne produksjonen at
vi er blitt rike. 26 Nå har dere alle sett og hørt hvordan
denne Paulus har fått mange til å tro at guder som er laget
av menneskelige hender, ikke er noen guder. Det er ikke
bare her i Efesos folk endrer sin innstilling, men i hele
provinsen Asia. 27 Naturligvis kommer dette til å påvirke
våre forretninger negativt. Det som bekymrer meg mest, er
at templet til den store gudinnen Artemis kan komme til å
miste sin anseelse. Ja, kanskje Artemis selv kommer til å bli
glemt, denne mektige gudinnen som blir dyrket, ikke bare i
provinsen Asia, men i hele verden."

---

§ **19:21** Eller: "Paulus kjente seg ledet av Guds Ånd". * **19:22** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **19:23** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". ‡ **19:24** Gudinnen Artemis er også kjent under navnet Diana.

28 Da de hørte dette, ble de rasende og begynte å rope:
"Stor er efeserne sin Artemis!"
29 Det drøyde ikke lenge før folk begynte å samle seg, og
snart var hele byen i opprør. De grep Gaius og Aristark, to
makedonier som var reisekamerater med Paulus, og slepte
dem til friluftsteateret i byen. 30 Paulus ville da gå inn på
teateret, men de troende hindret ham. 31 Noen medlemmer
av rådet i byen, som var Paulus sine venner, sendte også
bud at han ikke måtte risikere livet ved å gå inn.
32 Inne på teateret ropte og skrek alle om hverandre. Alt
var et eneste stort kaos, og de fleste visste ikke en gang
hvorfor de hadde kommet dit!
33 Etter en stund sendte jødene fram en mann som het
Aleksander, for å forklare situasjonen. Noen i folkemassen
begynte å skrike gode råd til ham. Han ga tegn til folket om
å være stille og forsøkte å holde en forsvarstale. 34 Da folket
forsto at Aleksander var jøde, begynte alle å rope igjen, og
i to timer skrek de i kor: "Stor er efesernes Artemis! Stor
er efesernes Artemis!"
35 Til slutt klarte i alle fall sorenskriveren i byen å
roe folkemassen ned så pass at han kunne tale til dem.
"Innbyggere i Efesos", sa han, "alle vet at Artemis tempel
finnes her og at Efesos er sentrum for tilbedelsen av den
store gudinnen. Dette er stedet hvor bildet av henne falt
ned til oss fra himmelen. 36 Det er aldri noen som har
stilt spørsmål ved dette, så ta det helt med ro. Gjør ikke
noe som dere kommer til angre på. 37 Disse mennene
som dere har ført hit, har verken stjålet noe fra templet
eller snakket dårlig om gudinnen. 38 Dersom Demetrius og
håndverkerne hans har noe å anklage dem for, da har vi
domstoler som tar hånd om slikt, og landshøvdinger som
kan ta opp saken. La alt gå den lovlige veien. 39 Dersom det
finnes klager i andre spørsmål, så kan de bli tatt opp i den
lovlige folkeforsamlingen. 40 Slik vi nå driver på, er det til
og med risiko for at vi blir anklaget for opprør, etter som
det ikke var noen grunn til å sette i gang disse urolighetene.
Dersom de romerske myndighetene krever en forklaring, så
har vi ingen god grunn å komme med."
41 Med disse ordene fikk han folkemassen til å løse seg
opp og gå hver til sitt.

20

Paulus reiser til Makedonia og Hellas

1 Da alt var blitt rolig i Efesos, kalte Paulus sammen
disiplene og oppmuntret dem. Så tok han avskjed og

begynte reisen over til Makedonia. 2 Der dro han fra sted
til sted og oppmuntret de troende. Da han kom fram til
Hellas, 3 stanset han i tre måneder. Han sto klar til å seile
videre til Syria da han fikk greie på at noen jøder la planer
om å drepe ham. Han forandret derfor reiseruten og dro
tilbake gjennom Makedonia. 4 En gruppe menn skulle reise
med ham til Syria og videre til Jerusalem. Det var Sopatros,
som var sønn av Pyrrus fra Berøa, Aristark og Sekundus
fra Tessaloniki, Gaius fra Derbe, Timoteus samt Tykikus
og Trofimus fra provinsen Asia*. 5 Han lot disse seile i
forveien over til Troas og ba dem vente på oss† der. 6 Etter
påskehøytiden‡ gikk vi andre ombord på et skip i Filippi,
og fem dager seinere møtte vi dem i Troas, der vi stanset
en uke.

Paulus i Troas. En ung mann vekkes opp fra de døde

7 På søndagen, da vi hadde samlet oss for sammen å bryte
brødet, talte Paulus til de troende. Etter som han skulle
reise fra Troas neste dag, holdt han på helt til midnatt.
8 Rommet i øvre etasjen der vi var samlet, var opplyst av
mange oljelamper. 9 En ung mann som het Eutykus, hadde
satt seg i vinduet. Da Paulus talte så lenge, gikk det ikke
bedre til enn at han sovnet og falt ned fra tredje etasjen
og døde. 10 Paulus sprang da ned, la seg over ham og
tok ham i armene sine og sa: "Ikke vær redd, han lever!"
11 Så gikk alle opp igjen og brøt brødet og spiste sammen.
Etterpå fortsatte Paulus å tale ytterligere en stund, ja, det
rakk faktisk å bli morgen før han til slutt forlot dem. 12 Den
unge mannen som hadde falt ut av vinduet, ble ført hjem
i beste velgående, noe som selvfølgelig var til stor lettelse
for alle.

Paulus tar avskjed med lederne i menighetene i Efesos

13 Paulus tok landeveien over til byen Assos, mens vi
andre seilte rundt med båt. 14 Da vi etter en tid møtte
han i Assos, tok vi ham ombord og seilte ned til Mitylene.
15 Videre passerte vi øya Kios neste dag. Dagen etter la vi til
ved øya Samos og nådde en dag seinere fram til byen Milet.
16-17 Paulus hadde bestemt seg for ikke å reise til Efesos
denne gangen, til tross for at byen lå i nærheten. Han ville
ikke bli heftet i provinsen Asia§, etter som han ville rekke

---

* **20:4** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **20:5** Her begynner bokens forfatter å skrive i «vi» form igjen. ‡ **20:6** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. § **20:16-17** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.

fram til Jerusalem for å kunne feire pinsehøytiden der. Da vi kom fram til Milet, sendte han en beskjed til lederne i menighetene i Efesos og ba dem komme ned til skipet for å treffe ham.

18 Da de hadde møtt opp, sa han: "Dere vet om alt jeg har gjort helt fra den dagen da jeg først satte mine føtter i provinsen Asia. 19 Uten å tenke på meg selv har jeg tjent Herren Jesus. Det har jeg gjort til tross for de sorger og prøvelser som rammet meg gjennom alt jødene gjorde mot meg. 20 Jeg har aldri nølt med å tale om det som kunne være til nytte for dere, men jeg har undervist dere både offentlig og i hjemmene. 21 Jeg har alvorlig formant både jøder og dem som ikke er jøder, til å vende om til Gud og tro på vår Herre Jesus.

22 Men nå blir jeg drevet av Guds Ånd* til å reise tilbake til Jerusalem. Veien går dit til tross for at jeg ikke aner hva som venter meg der. 23 Det eneste jeg vet, er at Guds Hellige Ånd i by etter by har minnet meg om at fengsel og lidelse kan ligge foran meg. 24 Men for meg er ikke livet noe verdt, dersom jeg ikke får bruke det til å fullføre den oppgave som Herren Jesus har gitt meg. Helt til livets slutt vil jeg spre det glade budskapet om Guds kjærlighet og tilgivelse.

25 Nå vet jeg at dere aldri kommer til å få se meg igjen, alle dere som jeg har besøkt og undervist om hvordan dere kunne bli Guds eget folk. 26 Derfor vil jeg i dag si dere at jeg ikke er skyldig om noen av dere går evig fortapt. 27 Jeg har jo uten å nøle meddelt dere hele Guds plan om frelse.

28 Pass nå nøye på hvordan dere selv lever, og ta godt være på de menneskene som Guds Hellige Ånd har satt dere til ledere for. Vær gjetere for Guds menighet, den flokken som han har kjøpt med sin egen Sønns blod. 29 Jeg vet at når jeg forlater dere, vil det komme glupske ulver og trenge seg inn blant dere, og de kommer ikke til å skåne flokken. 30 Noen av dere kommer selv til å forvrenge sannheten og forsøke å få egne tilhengere blant disiplene. 31 Vær derfor på vakt! Husk på at jeg i tre år personlig har undervist hver og en av dere, og at jeg dag og natt med tårer har formant dere.

32 Jeg ber nå om at Gud skal ta hånd om dere. Ikke glem budskapet hans om kjærlighet og tilgivelse. La det veilede dere, slik at troen blir sterkere og sterkere, og dere får del i den arven som venter på dem som tilhører Gud.

33 Dere vet at jeg aldri har krevd å få penger eller klær av dere. 34 Jeg har med egne hender forsørget både meg selv

* **20:22** Eller: "en indre drivkraft har fått meg…"

og mine medarbeidere. 35 Jeg ville gjennom egne handlinger
vise at vi gjennom hardt arbeid skal skaffe mulighet til å
hjelpe de fattige og ikke falle menigheten til byrde. Husk på
det Herren Jesus sa: 'Vi blir lykkeligere av å gi enn å få.' "
36 Da Paulus avsluttet talen, falt han på kne og ba.
37 Mennene begynte å gråte høyt og omfavnet og kysset
ham. 38 Det som bedrøvet dem aller mest, var at han sa
at de aldri mer ville se hverandre her i livet. Til slutt fulgte
alle ham ned til skipet.

21

Paulus fortsetter reisen mot Jerusalem

1 Etter at vi skilte lag med lederne for menigheten i Efesos,
seilte vi rett ned til øya Kos. Neste dag nådde vi øya Rhodos
og fortsatte derfra til byen Patara. 2 Der fant vi et skip som
skulle til Fønikia i provinsen Syria, og vi gikk ombord og
seilte av sted. 3 Etter en tid fikk vi Kypros i sikte og passerte
sør for øya med kurs mot Syria. Vi kom til byen Tyrus, for
der skulle skipet losse lasten. 4 Mens dette sto på, gikk vi i
land og fant fram til disiplene og stanset hos dem en uke.
De ble ledet av Guds Ånd til å advare Paulus mot å fortsette
til Jerusalem. 5 Da uken hadde gått, vendte vi på tross av
advarslene tilbake til skipet. Alle de troende, også kvinner
og barn, fulgte med oss ut av byen og ned til stranden. Der
ba vi sammen og tok avskjed med hverandre. 6 Vi gikk om
bord, og de andre vendte hjem til sitt.

7 Nesten uten opphold kom vi til Ptolemais. Der hilst vi
også på de troende, men stanset bare en dag. 8 Så fortsatte
vi til Cæsarea, der vi bodde hos Filip. Han var stadig opptatt
med å spre det glade budskapet om Jesus. Filip var en av
de første sju medarbeiderne til disiplene. 9 Han hadde fire
ugifte døtre, som alle hadde fått evner av Gud til å tale
profetisk.

10-11 Under besøket som varte i flere dager, kom en mann
fra Judea for å treffe oss. Han het Agabus. Også han hadde
fått evner av Gud til å tale profetisk. Han tok beltet til
Paulus og bandt sine egne føtter og hender med det og sa:
"Guds Hellige Ånd sier: 'På denne måten skal eieren av
dette belte bli bundet av jødene i Jerusalem og bli utlevert
til romerne.' " 12 Vi som hørte dette, både reisekameratene
og de troende på stedet, forsøkte på alle måter å overtale
Paulus til ikke å fortsette til Jerusalem.

13 Men han sa: "Hvorfor gråter dere og gjør det vanskelig
for meg? Jeg er beredt, ikke bare til å bli fengslet i

Jerusalem, men også å dø for Herren Jesu skyld." 14 Vi forsto
da at han ikke hadde noen planer om å bøye av. Vi roet oss
og sa: "La det bli som Herren vil."
15 Etter disse dagene hos Filip gjorde vi oss klare og
fortsatte mot Jerusalem. 16 Noen av disiplene i Cæsarea
fulgte med oss et stykke og viste oss veien til Mnason sitt
hus der vi fikk bo. Mnason kom fra Kypros, og var en av de
første som begynte å tro på Jesus.

Paulus kommer fram til Jerusalem

17 Da vi kom fram til Jerusalem, ble vi hilst hjertelig
velkommen av de troende. 18 Dagen etter at vi hadde
kommet, tok Paulus oss med hjem til Jakob*. Der samlet
også de andre lederne i menighetene seg. 19 Etter at vi
hadde hilst, fortalte Paulus smått og stort om arbeidet sitt
og om hvordan Gud hadde brukt ham for å nå ut til andre
folk.
20 Da lederne i menighetene hørte dette, hyllet de Gud.
Men etter en stund sa de: "Du vet, kjære bror, at mange
tusen jøder har kommet til tro her, og de er alle nøye med å
følge Moseloven†. 21 Nå har et rykte blitt spredd i Jerusalem
om at du lærer de jødene som bor blant andre folk, at
de ikke behøver å følge Moseloven. Du skal også ha sagt
at de ikke behøver å omskjære sine sønner eller å følge
våre jødiske tradisjoner. 22 Noe må derfor bli gjort, for de
kommer sikkert til å få greie på at du er her.
23 Vårt forslag går ut på dette: Her er det fire menn som
har gitt et løfte til Gud.‡ 24 Ta dem med til templet og gå
sammen med dem og foreta seremonien for renselse. Betal
etterpå utgiftene slik at de også kan klippe håret, slik det er
påbudt i loven. Da forstår alle at ryktene om deg er falske,
og at du selv følger Moseloven.
25 Når det gjelder troende fra andre folk, står vi fast ved
vår beslutning. Det eneste vi krever av dem er det vi skrev
om i vårt brev: At de ikke skal spise mat som blir ofret til
avguder, at de ikke skal spise kjøtt fra kvalte dyr eller noe
annet som fortsatt har blod i seg, og at de skal avholde seg
fra seksuell løssluppenhet.§"

---

* **21:18** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten. † **21:20** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **21:23** Løftet var sannsynligvis et nasirløfte. Se Fjerde Mosebok 6. § **21:25** Disse reglene skulle forenkle fellesskapet mellom troende jøder og troende som ikke er jøder. Reglene gjaldt alle folk, etter som Gud hadde gitt dem allerede til Noah. Moseloven, den jødiske loven, kom mange hundra år senere. Se Første Mosebok 9:1-7.

Paulus blir arrestert i templet

26-27 Paulus syntes forslaget hørtes bra ut, og neste dag tok
han mennene med seg og foretok seremonien for renselse
sammen med dem. Senere gikk han til templet og meldte
offentlig fra om at renselsestiden skulle være slutt om sju
dager og at et offer da ville bli båret fram for hver og en av
de fire mennene.

Like før de sju dagene var slutt, fikk noen jøder fra
provinsen Asia* øye på Paulus i templet og hisset opp folket
mot ham. De grep tak i ham og 28 skrek: "Israelitter†! Hjelp
oss! Her er den mannen som over alt i verden, og til alle
i vårt folk, lærer stikk i strid med Moseloven‡ og templet.
Nå har han til og med tatt med noen som ikke er jøder, inn
i templet og gjort dette hellige stedet uverdig§." 29 Mannen
hadde tidligere på dagen sett Paulus nede i byen sammen
med Trofimus fra Efesos, og de trodde derfor at Paulus
hadde tatt ham med seg til templet.

30 Det drøyde ikke lenge før hele byen var i opprør og
kom løpende. De slepte Paulus ut av templet, og portene
ble straks stengt bak ham. 31 Folket tenkte å drepe ham,
men kommandanten ved den romerske garnisonen fikk vite
at hele Jerusalem var i opprør. 32 Derfor rykket han raskt
ut med soldatene og offiserene sine. Da folkemassen fikk se
soldatene, sluttet de å mishandle Paulus. 33 Kommandanten
gikk straks fram og arresterte Paulus og ga befaling om at
han skulle bli bundet med doble kjettinger. Han spurte
folkemassen hvem Paulus var og hva han hadde gjort.
34 Blant folket skrek noen det ene, mens andre sa noe helt
annet. Kommandanten kunne ikke i forvirringen få klarhet
i hva de mente. Han ga derfor befaling om at Paulus skulle
bli tatt med til den romerske festningsborgen. 35-36 Folket
fulgte etter helt fram og ropte: "Drep ham, drep ham!"
Da de kom fram til trappen, ble folkemassen så voldsom
at soldatene måtte løfte Paulus opp på skuldrene for å
beskytte ham.

Paulus sin forsvarstale for folket

37 I det Paulus skulle bli ført inn i festningsborgen, sa han
til kommandanten: "Får jeg si noen ord til deg?"

---

* **21:26-27** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.
† **21:28** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene.
‡ **21:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.
§ **21:28** Folk som ikke var jøder, var i følge med den jødiske tradisjonen uverdige til å komme fram for Gud og ville gjøre templet urent om de gikk inn der.

"Kan du gresk?" undret kommandanten forbauset. 38 "Er
ikke du den egypteren som satte i gang et opprør for noen
år siden og tok med seg 4 000 bevæpnete rebeller ut i
ørkenen?"
39 "Nei", svarte Paulus, "jeg er en jøde fra Tarsus i Kilikia,
borger av en stor og viktig by. Jeg ber derfor om at du lar
meg tale til folket."
40 Kommandanten ga ham da sin fullmakt, og Paulus
gjorde tegn til folket fra toppen trappen at han hadde noe
å si. Da alle hadde roet seg, begynte han å tale til dem på
arameisk*.

22

1 Han sa: "Kjære søsken og dere som er ledere for folket,
hør etter på det jeg har å si til mitt forsvar." 2 Da de hørte
at Paulus talte på deres eget språk, ble de enda mer stille.
3 Han fortsatte: "Jeg er jøde, født i byen Tarsus i Kilikia,
men oppvokst her i Jerusalem. Jeg hadde Gamaliel som
lærer og ble undervist om mye rett og riktig i Moseloven*
og alle våre tradisjoner. Min ekstreme fanatisme i livet
var å kjempe for Gud, slik som også dere forsøker å
gjøre. 4 Jeg forfulgte og ville drepe alle som fulgte Jesu
vei†. Jeg lot både menn og kvinner bli bundet og satt i
fengsel. 5 Dette kan øverstepresten og alle medlemmene
i Det jødiske rådet‡ bevitne. Det var også de som ga meg
brev adressert til synagogene§ i Damaskus, for at jeg skulle
fengsle menneskene der og føre dem til Jerusalem, hvor de
kunne bli straffet.
6 Da jeg var på veien til Damaskus, ved middagstiden, og
nærmet meg byen, ble jeg plutselig innhyllet av et sterkt lys
fra himmelen. 7 Jeg falt til jorden og hørte en stemme som
sa: 'Saulus, Saulus, hvorfor forfølger du meg?'
8 Jeg spurte da: 'Hvem er du, herre?' og han svarte: 'Jeg
er Jesus fra Nasaret, han som du forfølger.' 9 De som var
med meg, så lyset, men forsto ikke stemmen som snakket til
meg. 10 Jeg spurte da: 'Hva skal jeg gjøre, Herre?' Herren

---

* **21:40** Eller: Hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. * **22:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **22:4** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". ‡ **22:5** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **22:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking.

svarte: 'Reis deg opp og gå til Damaskus. Der vil du få vite hvilken oppgave jeg har valgt deg ut til.' 11 Det sterke lyset hadde gjort meg blind, og derfor måtte jeg bli ledet inn til Damaskus av mine ledsagere.

12 I Damaskus bodde det en mann som het Ananias. Han var en hengiven jøde og nøye med å følge Moseloven. Derfor var han også godt ansett blant alle jøder i Damaskus. 13 Denne mannen kom til meg, stilte seg ved siden meg og sa: 'Saulus, min bror, du skal få ditt syn tilbake!' Og i samme øyeblikk kunne jeg se.

14 Så sa han til meg: 'Våre forfedres Gud har valgt deg ut til å kjenne hans vilje og til å se den Rettferdige* og høre stemmen hans. 15 Nå skal du vitne for alle mennesker og fortelle det du har sett og hørt. 16 Tvil ikke, men tilbe Jesus og la deg straks døpe slik at du blir vasket ren fra syndene dine.'

17 Senere, da jeg hadde kommet tilbake til Jerusalem og en dag sto og ba i templet, fikk jeg se et syn. 18 Jeg så Herren Jesus som sa til meg: 'Skynd deg, forlat straks Jerusalem, for folket her kommer ikke til å tro på det du forteller om meg.'

19 'Men, Herre', innvendte jeg, 'de kjenner meg jo. De vet at jeg i hver eneste synagoge† har fengslet og pisket dem som trodde på deg. 20 Da Stefanus ble drept, han som fortalte om deg til alle, sto jeg ved siden av og mente at de handlet rett. Jeg voktet til og med klærne til dem som steinet ham!'

21 Herren Jesus sa til meg: 'Dra bort fra Jerusalem, for jeg vil sende deg langt av sted til andre folk!' "

Paulus avslører at han er romersk borger

22 Fram til dette punktet i Paulus sin tale hadde folket lyttet rolig, men nå begynte de å rope: "Drep ham! Pass på at han forsvinner fra jordens overflate! Han har ingen rett til å leve!" 23 Folkets rop ble villere og villere. De slet av seg kappene sine og kastet jord opp i luften. 24 Kommandanten tok derfor Paulus inn i festningsborgen og ga befaling om at de skulle piske ham til han tilsto sine forbrytelser, slik at de fikk greie på hvorfor folkemassen var så rasende.

25 Da de surret Paulus fast for å piske ham, sa han til en offiser som sto der: "Er det tillatt å piske en romersk borger som ikke er dømt for noe?" 26 Da offiseren hørte dette, gikk han til kommandanten og sa: "Hva er det du

* **22:14** Ananias snakker om Jesus. † **22:19** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking.

tenker å gjøre? Denne mannen er jo romersk borger!" 27 Da gikk kommandanten til Paulus og spurte: "Er det sant at du er romersk borger?"

"Ja", svarte Paulus, "det er jeg."

28 "Det er jeg også", mumlet kommandanten, "og det kostet meg veldig mange penger!"

"Jeg ble det i fødselen", svarte Paulus.

29 Soldatene som skulle ha pisket og forhørt ham, trakk seg raskt tilbake da de hørte at Paulus var romersk borger. Kommandanten selv ble forskrekket, etter som det var han som hadde gitt befaling om at Paulus skulle bli bundet og pisket.

30 Neste dag satte kommandanten Paulus fri fra fengslet og ga befaling om at øversteprestene og Det jødiske rådet‡ skulle samle seg. Han førte Paulus ned fra festningsborgen og stilte han for Det jødiske rådet for å få greie på hva bråket handlet om.

23

Paulus for Det jødiske rådet

1 Da Paulus kom inn, så han medlemmene i rådet rett i øynene og sa: "Brødre, jeg har alltid levd livet mitt med god samvittighet for Gud." 2 Da ga øverstepresten Ananias befaling om at de som sto nærmest Paulus, skulle slå ham over munnen.

3 Paulus sa til han: "Gud skal slå deg, du som har sunket ned i en slik dobbelmoral! Her sitter du for å dømme meg etter Moseloven*, og så bryter du selv loven ved å befale at de skal slå meg." 4 De som sto ved siden av Paulus, sa da til ham: "Hvordan våger du å forulempe Guds øversteprest?"

5 "Tilgi meg brødre", svarte Paulus, "jeg visste ikke at han var øversteprest. Det står i Skriften†: 'Du skal ikke forbanne den som er leder for folket ditt.‡' "

6 Hva Paulus derimot visste, var at noen av medlemmene i rådet var saddukeere, mens andre var fariseere.§ Derfor ropte han: "Brødre, jeg er fariseer liksom alle mine forfedre. Og jeg blir stilt for retten her i dag fordi jeg tror at de døde står opp igjen."

---

‡ **22:30** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **23:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **23:5** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **23:5** Se Andre Mosebok 22:28. § **23:6** Fariseer og sadukeere var to religiøse partier blant jødene.

7 Dette delte straks rådet i to grupper som begynte å
krangle med hverandre. 8 Saddukeerne tror nemlig ikke at
de døde står opp igjen eller at det finnes engler eller ånder.
Fariseerne derimot tror på alt dette.
9 Alle i rådet skrek i munnen på hverandre, og noen av
de skriftlærde* fra partiet til fariseerne stilte seg opp og
forsvarte Paulus. "Vi kan ikke se at denne mannen har gjort
noe galt", protesterte de høylytt. "Kanskje en Ånd eller en
engel virkelig har snakket til ham."
10 Krangelen ble bare verre og verre, og mennene rykket
og slet i Paulus fra alle kanter. Til slutt fikk kommandanten
gitt befaling til soldatene om å ta med Paulus og føre ham
til festningsborgen, etter som han var redd for at de skulle
slite ham i filler.
11 Da det seinere var blitt natt, viste Herren Jesus seg for
Paulus og sa: "Vær ikke redd! På samme måten som du
har fortalt om meg her i Jerusalem, skal du også fortelle om
meg i Roma."

Planer på å drepe Paulus

12-13 Neste morgen samlet mer enn 40 jødiske menn seg og
sverget på at de verken skulle spise eller drikke før de hadde
drept Paulus. 14 De gikk til øversteprestene og folkets
ledere og sa: "Vi har sverget en ed og lovet at vi verken
skal spise eller drikke før vi har drept Paulus. 15 Be derfor
kommandanten om at han lar Paulus bli stilt for rådet igjen.
Si til ham at dere vil undersøke tilfellet nærmere, så kan vi
drepe ham når han er på vei hit."
16 Paulus sin søstersønn fikk greie på planene deres og
gikk til festningsborgen og fortalte alt for Paulus. 17 Straks
kalte han til seg en offiser og sa: "Ta med denne unge
mannen til kommandanten. Han har noe viktig å fortelle
ham."
18 Offiseren gikk da til kommandanten og forklarte:
"Fangen Paulus kalte på meg og ba meg ta med denne unge
mannen til deg. Han har visst noe å fortelle deg."
19 Kommandanten tok ham da ved armen og førte ham
til siden og spurte: "Hva er det du har å fortelle?"
20 Søstersønnen til Paulus forklarte straks: "Jødene har
blitt enige om å be deg sende Paulus ned til deres råd i
morgen, slik at de kan undersøke tilfellet nærmere. 21 Ikke
la dem få det som de vil, for mer enn 40 menn ligger gjemt

* **23:9** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

i et bakhold for å drepe Paulus. De har sverget at de verken skal spise eller drikke før han er død. De har allerede gjort seg klare og venter bare på at du skal gi ditt ja."

22 Kommandanten advarte ham og sa: "Ingen må få vite at du har fortalt meg dette", og så lot han mannen gå.

Paulus blir ført til Cæsarea

23 Kommandanten kalte på to av offiserene sine og sa: "Kall ut 200 soldater som står klare til å marsjere til Cæsarea klokka ni i kveld sammen med 200 spydkastere og 70 ryttere. 24 Gi Paulus en hest å ri på og pass på, at han kommer fram til landshøvdingen Feliks i god behold."

25 Han skrev følgende brev til landshøvdingen:

26 "Fra Claudius Lysias,
til den høyt ærede landshøvdingen Feliks.
Beste hilsen!

27 Denne mannen har blitt arrestert av jødene. De skulle nettopp til å drepe ham da jeg sendte ut soldater for å redde ham. Etterpå har jeg fått vite at han er romersk borger. 28 Jeg førte ham ned til Det jødiske rådet† for å få greie på hva de anklaget ham for. 29 Jeg forsto snart at det bare var noen interne stridsspørsmål som hadde med deres religiøse lover å gjøre, og ikke noe som bør bli straffet med fengsel eller døden. 30 Senere fikk jeg ved en anledning greie på at de planla å drepe han, og jeg besluttet derfor å sende ham til deg. Jeg har også formant motstanderne hans til å legge fram anklagene sine for deg."

31 Samme natten tok soldatene Paulus og førte ham til den romerske militærforlegningen Antipatris‡ slik de hadde fått befaling om. 32 Neste morgen fortsatte de 70 rytterne med ham til Cæsarea, mens de øvrige mennene vendte tilbake til festningsborgen i Jerusalem.

33 Da de kom fram til Cæsarea, overlot de brevet til landshøvdingen Feliks og førte Paulus inn til han. 34 Landshøvdingen leste brevet og spurte Paulus hvilken provins han kom fra. "Fra Kilikia", svarte Paulus.

35 "Bra", sa landshøvdingen, "jeg skal ta opp saken din når de som anklager deg kommer hit." Så ga han befaling om at Paulus skulle bli anbrakt i fengslet som lå i palasset til kong Herodes.

---

† **23:28** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **23:31** Antipatris lå mitt mellom Jerusalem og Cæsarea.

24

Paulus for retten

1 Fem dager seinere kom øverstepresten Ananias og noen
av de religiøse lederne sammen med advokaten Tertullus
til Cæsarea for å anklage Paulus for landshøvdingen.
2 Da Paulus ble ført inn, begynte Tertullus å legge fram
anklagene. Slik lød prosedyren hans:
3 "Høyt ærede Feliks! Det er takket være deg at vi jøder
kan leve i fred og trygghet. Du har også sett til at vårt folk
på alle måter har fått det bedre. Dette er vi alle uendelig
takknemlige for. 4 Jeg vil ikke ta for mye av tiden din,
men jeg ber deg være så vennlig å høre etter på meg mens
jeg i korthet legger fram våre anklager. 5 Vi har funnet at
denne mannen sprer uro og elendighet blant jødene over
alt i verden. Han er leder for sekten til nasaréerne*. 6 Han
har til og med forsøkt å skjende† templet. Det var derfor
vi arresterte ham.‡ 8 Dersom du forhører ham, kan du selv
få bekreftet at våre anklager er sanne." 9 De andre jødene
samtykket og sa at alt som Tertullus hadde prosedert var
riktig.
10 Landshøvdingen gjorde tegn til Paulus at det var hans
tur til å forklare seg. Han begynte sin tale:
"Jeg vet at du har vært dommer for dette folket i mange
år. Det føler jeg som en fordel og trygghet når jeg nå skal
forsvare meg. 11 Du kan lett kontrollere at det ikke er mer
enn tolv dager siden jeg kom til Jerusalem for å be i templet.
12 Du kan også få bekreftet at jeg i denne tiden ikke har
diskutert med noen eller har stelt til uroligheter, det være
seg i templet, i synagogene§ eller ute på gatene. 13 Det finnes
heller ikke fnugg av bevis for at jeg skulle ha gjort alt dette
som disse mennene anklager meg for.
14 Jeg erkjenner at jeg tilhører den gruppen som følger
Jesu vei*, den gruppen som de kaller en sekt. Gjennom
dette tjener jeg våre forfedres Gud, og jeg tror på alt som

---

* **24:5** "Nasareernas sekt" var et økenavn på de troende. Jesus ble kalt "nasareern", enten fordi at han kom fra Nasaret, eller fordi han var "neser", "skuddet" fra Isais stamme, se Jesaja 11:1 eller en "nasir", en person som lever innviet for Gud. † **24:6** Paulus var anklaget for å ha tatt med noen som ikke var jøder inn i templet, noe som ville ha gjort templet uverdig i følge den jødiske tradisjonen. ‡ **24:6** En del håndskrifter legger til: Vi ville dømme ham i følge vår lov, 7 men kommandanten Lysias kom og førte ham bort fra oss med makt. 8 Han forlangte at anklagerne skulle innfinne seg hos deg. § **24:12** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

* **24:14** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien".

Gud har sagt i Moseloven og det profetene har skrevet.† 15 Jeg tror, akkurat som disse mennene, at Gud en dag skal
la alle stå opp fra de døde, noen til evig straff, noen til
evig liv. 16 Derfor gjør jeg mitt beste for alltid å ha en ren
samvittighet for Gud og mennesker.
17 Etter å ha vært borte fra byen i flere år, vendte jeg
tilbake til Jerusalem med penger for å hjelpe jødene og for
å ofre til Gud. 18 Det var i templet de fikk øye på meg. Jeg
holdt nettopp på å avslutte seremonien for renselse. Det var
ikke noen folkemasse rundt meg, og ikke antydning til uro.
19 Noen jøder fra provinsen Asia‡ var der. Det var egentlig
de som burde stått her i dag dersom de mente å ha noe å
anklage meg for. 20 Når de ikke er her, må du ta til takke
med å høre hva de som er på plass, har å anklage meg for.
De kan fortelle hvilken forbrytelse Det jødiske rådet§ fant
meg skyldig til. 21 Jeg tror ikke de har noe annet å anklage
meg for enn det som jeg høyt og tydelig ga uttrykk for da
jeg sto foran dem: 'Jeg står her for retten i dag på grunn av
troen min på at døde står opp igjen!' "
22 Feliks, som visste en hel del om Jesu vei, utsatte
rettsforhandlingene og sa: "La oss vente til kommandanten
Lysias kommer hit fra Jerusalem. Da skal jeg dømme i
saken."
23 Han sendte Paulus tilbake til fengslet, og sa til vaktene
at de skulle behandle ham mildt. De fikk også befaling om
å la vennene til Paulus besøke ham, og at de kunne gi ham
alt han trengte.
24 Noen dager seinere kom Feliks, som var landshøvding,
tilbake sammen med sin kone som het Drusilla, og var
jødinne. Han ba om å få Paulus hentet, fordi han ville at
han skulle fortelle mer om troen på Jesus som Messias, den
lovede kongen. 25 Da Paulus begynte å snakke om å leve
etter Guds vilje, om å avstå fra enkelte ting, og om at Gud
en dag vil dømme alle mennesker, ble Feliks redd og sa:
"Dette holder for i dag. Nå kan du gå. Når jeg har god tid,
skal jeg sende bud etter deg igjen."
26 Feliks sendte virkelig bud på Paulus gang etter gang for
å snakke med ham. Det var nok helst for at han håpet at

† **24:14** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. ‡ **24:19** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. § **24:20** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

Paulus skulle bestikke ham. 27 Slik fortsatte det i to år. Da sluttet Feliks som landshøvding og fikk en etterfølger som het Porkius Festus. Etter som Feliks ville holde seg godt inne med jødene, lot han Paulus bli igjen i fengslet da han sluttet som landshøvding.

25

Paulus ber om å bli dømt ved den keiserlige domstolen

1 Tre dager etter at Festus hadde kommet til Cæsarea for å begynne sin tjeneste som landshøvding, reiste han til Jerusalem. 2 Der ble han oppsøkt av øversteprestene og noen betydningsfulle jøder som på nytt tok opp anklagene mot Paulus. 3 De ba også om at Festus skulle vise sin godhet mot jødene ved å la Paulus bli ført tilbake til Jerusalem. Deres egentlige plan var å overfalle og drepe Paulus på veien.

4 Festus svarte at Paulus satt i fengsel i Cæsarea, og at han snart skulle dit selv. 5 "Derfor", fortsatte han, "må lederne deres heller følge meg dit for å anklage ham, dersom han nå har gjort noe galt."

6 Vel en uke seinere vendte Festus tilbake til Cæsarea. Følgende dag satte han seg på dommersetet og ga befaling om at Paulus skulle bli ført inn. 7 Da Paulus kom inn, ble han omringet av jødene som hadde kommet fra Jerusalem. De nærmest slynget ut sine mange og sterke anklager mot ham. Likevel kunne de ikke bevise en eneste en av påstandene. 8 Paulus nektet alt og sa: "Jeg har ikke brutt den jødiske loven* eller gjorde noen forbrytelse mot templet eller snakket nedsettende om den romerske keiseren."

9 Da spurte Festus, som ville holde seg til venns med jødene: "Er du villig til å reise til Jerusalem og la deg bli dømt av meg der oppe?"

10 "Nei!" svarte Paulus. "Jeg er romersk borger og derfor er det i den romerske domstolen jeg skal bli dømt. Jeg har ikke gjorde noe galt mot jødene, og det vet du godt selv. 11 Dersom jeg har gjort noe som fortjener døden, da er jeg beredt til å dø. Dersom jeg er uskyldig, da har verken du eller noen andre rett til å overgi meg til disse mennene for at de kan drepe meg. Jeg ber om å bli dømt ved den keiserlige domstolen i Roma."

12 Festus diskuterte dette med sine rådgivere og svarte: "Du har bedt om å få bli dømt ved den keiserlige domstolen, derfor skal du få reise til Roma."

---

* **25:8** Den jødiske loven, eller Moseloven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

13 Noen dager seinere kom kong Agrippa og Berenike† til
Cæsarea på et høflighetbesøk til den nye landshøvdingen.
14 De stanset i flere dager, og Festus passet på å ta opp
saken om Paulus med kongen. Han sa: "Det finnes en fange
her som heter Paulus, og som Feliks har etterlatt til meg.
15 Da jeg var i Jerusalem, kom de jødiske øversteprestene
og folkets ledere til meg med en anklage mot ham. De ba
om at jeg måtte passe på å få ham dømt. 16 Jeg fortalte da
at romerne ikke har for vane å utlevere noen før han har
blitt stilt for retten. Den anklagede skal ha mulighet til å
møte dem som anklager ham, og alle skal ha anledning til
å forsvare seg.

17 Da de religiøse lederne kom hit til Cæsarea, tillyste jeg
rettsforhandlingene allerede neste dag og ga befaling om at
Paulus skulle bli ført inn. 18 Men anklagene mot ham var
noe helt annet enn det jeg hadde ventet meg. 19 De gjaldt
bare noen stridsspørsmål i deres interne religion og om en
mann som het Jesus, som er død, men som Paulus påstår
lever! 20 Jeg ble forvirret og visste ikke hva jeg skulle gjøre i
dette tilfellet. Derfor spurte jeg Paulus om han var villig til
å reise til Jerusalem og stå for domsstolen der. 21 Paulus ba
i stedet om å få bli her. Han ville heller vente og bli dømt
ved den keiserlige domstolen. Derfor har jeg gitt befaling
om at han skal sitte i fengslet her til jeg kan sende ham til
Roma."

22 Da sa kong Agrippa: "Jeg skulle selv ønske å høre denne
mannen." Festus svarte: "Det skal vi ordne. Du kan få treffe
ham allerede i morgen!"

23 Neste dag kom kong Agrippa og Berenike i full uniform
til domsstolen sammen med de høye offiserene og byens
ledende menn. Festus ga befaling om at Paulus skulle bli
ført inn. 24 Han sa: "Kong Agrippa, og alle dere andre
som er samlet her i dag. Dette er den mannen som
jødene både her og i Jerusalem vil straffe med døden.
25 Etter min oppfatning har han ikke gjort noe som fortjener
dødsstraff. Han har bedt om å få bli dømt ved den
keiserlige domstolen, og derfor har jeg besluttet å sende
ham til Roma. 26 Rullebladet hans vet jeg ikke mye om, men
vil rapportere til min øverste leder, keiseren. Det finnes rett
og slett ikke noen virkelige anklager mot denne mannen.
Jeg har nå stilt ham fram for dere, og spesielt for deg, kong
Agrippa, slik at du kan avhøre ham og etterpå si meg hva
jeg skal skrive i rapporten. 27 Det virker jo ikke særlig logisk

† **25:13** Berenike var søster til kong Agrippa.

å sende en fange til den keiserlige domstolen uten å ha noe å anklage ham for!"

26

Forsvarstalen til Paulus hos kong Agrippa

1 Kong Agrippa sa til Paulus: "Hva har du å si til ditt forsvar? Vær så god, ordet er ditt."

Da løftet Paulus hånden til en hilsen og begynte på sin forsvarstale. Han sa:

2 "Kong Agrippa, jeg er svært glad for at jeg får svare deg på de anklagene jødene har mot meg. 3 Jeg vet at du er ekspert på jødiske skikker og stridsspørsmål. Derfor ber jeg deg om å høre på meg med tålmodighet!

4 Som alle jøder godt vet, fikk jeg en grundig jødisk oppdragelse helt fra min tidligste barndom, først i Tarsus, og seinere i Jerusalem. 5 Jødene kjenner meg fra lang tid tilbake. Dersom de bare vil erkjenne det, vet de veldig godt om at jeg har levd som en ekte fariseer* og fulgt den strengeste retningen i vår religion. 6 Jeg står nå anklaget fordi jeg tror at Gud skal innfri det løfte han ga til forfedrene våre. 7 Dette løfte håpet Israels tolv stammer å få se oppfylt ved at de dag og natt tjente ham! Det er altså, kong Agrippa, helt inkonsekvent av jødene å påstå at det er en forbrytelse å tro på dette løftet. 8 Hvorfor skal det være så vanskelig å tro at Gud kan vekke opp døde?

9 Tidligere trodde jeg selv at det var min plikt å gå så hardt som mulig fram mot dem som tror på Jesus fra Nasaret. 10 Jeg arresterte mange av de troende i Jerusalem ved hjelp av den fullmakten jeg hadde fått av øversteprestene. Jeg stemte for at de skulle bli dømt til døden. 11 Mange ganger brukte jeg tortur i synagogene† for å få troende til å forbanne Jesus. Jeg var en så bitter motstander at jeg til og med forfulgte troende langt borte i fremmede land.

12 En dag var jeg på vei til Damaskus i et slikt ærende, utrustet med fullmakt og utsendt av øversteprestene. 13 Da fikk jeg ved middagstiden se et lys fra himmelen. Det var sterkere enn solen, og både jeg og mine ledsagere ble hyllet inn i lysglansen. 14 Vi falt alle til jorden, og jeg hørte en stemme som snakket til meg på arameisk‡ og sa: 'Saulus,

---

* **26:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.
† **26:11** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.
‡ **26:14** Eller: Hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk.

Saulus, hvorfor forfølger du meg? Du skader bare deg selv
ved å trasse min vilje.§'
15 'Hvem er du, herre?' spurte jeg. Herren svarte: 'Jeg er
Jesus, han som du forfølger. 16 Reis deg opp! Jeg har vist
meg for deg, for at du skal bli tjeneren min og fortelle alle
om det du har sett i dag og alt jeg vil vise deg i framtiden.
17 Jeg skal redde deg både fra jødene og andre folk. Ja, jeg
skal sende deg til folk som ikke er jøder. 18 Du skal åpne
øynene deres, slik at de vender om fra mørket til lyset, fra
Satans makt til Gud. Ved å tro på meg skal de få tilgivelse
for syndene sine og bli regnet med blant dem som tilhører
Gud.'
19 Derfor, kong Agrippa, måtte jeg være lydig mot dette
synet fra himmelen. 20 Først forkynte jeg for dem som
bodde i Damaskus og Jerusalem, så fortsatte jeg i hele Judea
og gikk videre til andre folk. Over alt oppfordret jeg alle
til å forlate syndens vei, vende om til Gud og vise sin
forvandling gjennom gode gjerninger. 21 Det var derfor
jødene arresterte meg i templet og forsøkte å drepe meg.
22 Men Gud beskyttet meg, slik at jeg fortsatt lever og kan
fortelle om Jesus både for fine mennesker og vanlige folk.
Likevel er det ikke noe nytt jeg kommer med. Det jeg
snakker om, hadde Gud forutsagt ved profetene og Moses*
for lenge siden. 23 Gud forutsa at Messias, den lovede
kongen, måtte lide og bli den første som sto opp fra de
døde. Han skulle føre lyset fram både til jøder og andre
folk."
24 Da Paulus hadde kommet så langt i sin forsvarstale, ble
han plutselig avbrutt av landshøvdingen Festus som ropte:
"Paulus, du er helt fra sans og samling! All lærdommen
din har gjort deg fullstendig sinnssyk!" 25 Paulus svarte:
"Nei, høyt ærede Festus, jeg er ikke sinnssyk. Jeg forteller
sannheten, rolig og fornuftig. 26 Kong Agrippa kjenner godt
til alle disse spørsmålene. Jeg snakker åpent ut, for jeg
er sikker på at disse begivenhetene er kjente for ham. De
foregikk jo ikke i noen avkrok av verden! 27 Kong Agrippa,
tror du på det Gud har forutsagt ved profetene? Ja, jeg vet
at du gjør det."
28 Da sa Agrippa til ham. "Holder du på lenger nå, så
kommer du til å gjøre også meg til en kristen†."

---

§ **26:14** På gresk: "ved å kjempe mot okselansen". * **26:22** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. † **26:28** "Kristen" betyr "tilhører Kristus".

29 Paulus svarte: "Enten det går fort eller tar tid, så ønsker
jeg til Gud at ikke bare du, men alle som hører meg her i
dag, vil bli som jeg, bare uten disse lenkene."
30 Kongen, landshøvdingen Berenike og alle de andre
reiste seg. 31 Da de gikk ut, sa de til hverandre: "Denne
mannen har ikke gjort noe som fortjener dødsstraff eller
fengsel."
32 Kong Agrippa sa til Festus: "Han kunne blitt satt
fri, dersom han ikke hadde bedt om å bli dømt ved den
keiserlige domstolen i Roma."

27

Reisen til Roma

1 Tiden kom da vi skulle* reise til Italia. Paulus og noen
andre fanger ble overlevert til en offiser som het Julius,
ved Den keiserlige bataljon. 2 Med på reisen hadde vi også
Aristark fra Tessaloniki i Makedonia. Vi gikk ombord på
et skip i Adramyttium og seilte av sted. Skipet skulle seile
innom flere steder langs kysten av provinsen Asia†.
3 Dagen etter la vi til i byen Sidon. Offiseren Julius var
vennlig innstilt mot Paulus og lot ham gå i land for å besøke
venner og nyte godt av gjestfriheten deres. 4 Da vi dro fra
Sidon, fikk vi motvind og seilte derfor i le av Kypros. 5 Etter
det var vi ute på åpent hav og passerte provinsene Kilikia
og Pamfylia før vi la til i byen Myra i provinsen Lykia. 6 Der
fant offiseren et egyptisk skip fra Alexandria som skulle til
Italia og som tok oss ombord.
7 I flere dager gikk nå seilturen tungt, etter som vinden sto
imot oss. Da vi til slutt nærmet oss øya Knidos, la kapteinen
om kursen og seilte rett sørover til vi rundet neset ved
Salmone og kom inn i le sjø ved øya Kreta. 8 Der klarte vi å
kjempe oss fram langs kysten og kom etter en tid til stedet
som blir kalt Godhavn nær byen Lasea. 9 Vi hadde mistet
mye tid, og været holdt på å bli farlig for lange sjøreiser,
etter som det allerede var seint på høsten.‡ Paulus advarte
derfor offiseren og mannskapet 10 og sa: "Mine venner, det
kommer til å bli store problemer om vi fortsetter reisen.
Både skipet og lasten vil gå tapt, og vi kommer til å risikere
våre egne liv!" 11 Men offiseren som var ansvarlig for
fangene, hørte mer på kapteinen og de som eide skipet,

* **27:1** Lukas, forfatteren til boken, fulgte med på reisen til Roma og skrev derfor resten av boken i «vi» form. † **27:2** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. ‡ **27:9** På gresk: "etter som fastedagen allerede var forbi". Fastedagen ble feiret i slutten av september eller i begynnelsen av oktober.

enn på Paulus. 12 Etter som Godhavn ikke var noen god
havn for vinteropplag, syntes de fleste av mannskapet at
de skulle seile videre til Føniks og der ta landligge over
vinteren. Dette var en god havn lenger vest på Kreta, og
som var åpen mot nordvest og sørvest.

Storm utenfor Kreta

13 Nå begynte det å blåse svak vind fra sør. De trodde
derfor at reisen til Føniks skulle bli enkel. Altså lettet de
anker og begynte å seile tett inn mot kysten av Kreta.
14-15 Det drøyde ikke lenge før været plutselig slo om. En
voldsom storm, den blir kalt nordoststormen, feide ned fra
øya og drev skipet med seg ut på åpne havet. Mannskapet
forsøkte å snu inn mot land, men klarte det ikke og ble
tvunget til å la skipet drive for vinden.
16 Til slutt kom vi i le bak en liten øy som het Klauda. Med
store problemer kunne vi da få ombord skipsbåten som vi
hadde på slep. 17 Da vi hadde heist den opp, surret vi skipet
med tau for å styrke skroget. Sjømennene var redde for
at skipet skulle drive mot sandbankene ved Syrtebukten§.
Derfor firte de ned storseilet og lot skipet drive.
18 Da stormen neste dag fortsatte å rase, begynte
mannskapet å kaste lasten overbord. 19 Den tredje dagen
kastet de også utrustningen på skipet over bord og alt annet
som var løst. 20 I flere døgn så vi verken solen eller
stjernene og kunne ikke navigere. Stormen fortsatte med
uforminsket styrke. Til slutt regnet vi med at alt håp var
ute.
21 Over lenger tid hadde ingen spist. Til slutt gikk Paulus
til mannskapet og soldatene og sa: "Dere skulle ha hørt på
meg allerede fra begynnelsen av og tatt landligge på Kreta
over vinteren. Da hadde dere sluppet alle disse problemene
og det store tapet. 22 Men ikke gi opp håpet! Ingen av oss
kommer til å dø, bare skipet vil gå tapt. 23 I natt kom nemlig
en engel til meg fra den Gud som jeg tilhører og som jeg
tjener. 24 Han sa: 'Vær ikke redd Paulus. Du skal stilles for
retten hos keiseren. For øvrig har Gud lovet å redde livet
til alle dem som seiler sammen med deg.' 25 Gi derfor ikke
opp! Jeg stoler på Gud. Alt skal gå akkurat som han har
sagt. 26 Vi kommer til å drive i land på en øy."

Skipsbruddet

27 Da vi hadde drevet omkring på Adriaterhavet i fjorten
stormnetter, oppdaget sjøfolkene midt på natten at vi

§ **27:17** Sandbanker utenfor kysten til Libya.

nærmet oss land. 28 De loddet dybden og oppdaget at
den var mindre enn 40 meter. Etter en liten stund målte
de dybden til snaut 30 meter. 29 De var redde for at
skipet skulle gå på skjærene og kastet ut fire ankere fra
akterstavnen. Utålmodig ventet de på at det skulle bli
morgen.
30 Noen av sjøfolkene forsøkte å rømme skipet. De låret
skipsbåten på vannet og sa at de måtte legge ut ankere også
fra baugen. 31 Da advarte Paulus offiseren og soldatene
og sa: "Vi kommer til å dø alle sammen, dersom disse
sjøfolkene ikke blir ombord." 32 Da kappet soldatene tauene
og lot skipsbåten drive av sted.
33 Straks før det begynte å lysne, oppfordret Paulus på
nytt alle om å spise. "Dere har ikke rørt mat på to uker",
sa han. 34 "Pass på å få i dere litt mat, slik at dere orker
anstrenngelsene! Vær ikke redde, ikke et hårstrå på hodene
deres kommer til å bli krummet!"
35 Han tok et brød, takket Gud, brøt av en bit og spiste.
36 Straks kjente alle seg bedre til motes og begynte å spise
de også. 37 Det var 276 personer om bord. 38 Da alle hadde
spist seg mette, kastet mannskapet hvetelasten overbord for
å gjøre skipet lettere.
39 Da det lysnet av dag, kjente de ikke igjen kysten de
så, men de merket seg en bukt med en sandstrand og ville
forsøke å sette skipet på grunn der. 40 De kappet trossene
og lot ankrene falle. Så surret de løs roret, heiste framseilet
og satte kursen mot stranden. 41 Men skipet støtte på en
grunne. Baugen satte seg bom fast, mens akterstavnen
begynte å bli brutt i stykker av de voldsomme brenningene.
42 Soldatene besluttet da å drepe alle fangene for at ingen
skulle svømme i land og rømme. 43 Men offiseren ville
redde Paulus og hindret at planen ble gjennoført. Han ga
befaling om at alle som kunne svømme, først skulle hoppe
overbord og ta seg i land. 44 Resten skulle forsøke å buksere
seg inn til land ved å flyte på planker og vrakrester fra det
knuste skipet. På denne måten klarte alle å redde seg opp
på stranden.

28

Paulus på Malta

1-2 Da alle hadde kommet velberget i land, fikk vi greie
på at øya het Malta. Befolkning på øya var svært vennlige
mot oss og tente et bål på stranden der alle kunne varme
seg. Det hadde begynt å regne og var kaldt. 3 Paulus hjalp til

med å samle kvist. Mens han kastet et fang på ilden, ble han
plutselig bitt av en slange. Den hadde blitt lokket fram av
varmen og hogg seg fast i hånden hans. 4 Da innbyggerne
fra øya så slangen henge i hånden, sa de til hverandre:
"Han er sikkert en morder! Det må han være siden han
ble reddet fra havet, men nå blir drept av rettferdighetens
gudinne."
5 Paulus ristet bare av seg slangen inn i ilden og var like
uskadd. 6 Alle ventet at hånden skulle hovne opp eller at
han plutselig skulle falle død om. Da de hadde ventet lenge
og vel og ikke noe av det skjedde, forandret de oppfatning
og sa at han måtte være en gud.
7 Nær stranden der vi kom i land, var det en stor eiendom
som tilhørte Publius, som var den fremste mannen på øya.
Han hilste oss vennlig velkommen og ga oss mat og husrom
i tre dager. 8 Samtidig som vi var der, lå far til Publius
syk i feber og alvorlig dysenteri. Paulus gikk inn og ba for
mannen, la hendene på ham og helbredet ham. 9 Etter dette
kom alle syke på øya til Paulus og ble helbredet. 10 De viste
sin takknemlighet ved å overøse oss med gaver. Da det var
tid for oss til å seile av sted, kom folk ombord med alt mulig
som vi kunne trenge for reisen.

Paulus kommer til Roma

11 Det drøyde tre måneder etter skipsbruddet før vi
seilte fra Malta. Denne gangen reiste vi med skipet
"Tvillinggudene" fra Alexandria. Skipet hadde ligget i
vinteropplag på øya. 12 Først la vi til i Syrakus på Sicilia, der
vi stoppet i tre dager. 13 Derfra seilte vi direkte til Reggio.
En dag seinere fikk vi sydlig vind, og kom etter to dager
fram til Puteoli. 14 Der fant vi noen troende. De ba oss om å
bli hos dem en uke. Det gjorde vi før vi fortsatte landeveien
mot Roma.
15 De troende i Roma hadde hørt at vi var under veis. De
første møtte oss allerede ved Forum Appii*. Flere sluttet
seg til følget da vi kom til Tres Tabernæ†. Da Paulus så de
troende, takket han Gud og fikk nytt mot.
16 Til slutt kom vi fram til Roma. Paulus fikk lov til å bo i
et privat hus sammen med den soldaten som voktet ham.

Paulus sin tale til jødene i Roma

17 Tre dager etter ankomsten kalte Paulus til seg lederne
blant jødene. Da alle var samlet, sa han:

---

* **28:15** Forum Appii var en by som lå 7 mil sør for Roma. † **28:15** Tres Tabernæ, eller Tre taverner, var en by som lå omkring 6 mil sør for Roma.

"Brødre, jeg ble arrestert i Jerusalem og utlevert til de
romerske myndighetene. Dette til tross for at jeg ikke har
gjort noe galt mot vårt folk eller brutt noen av tradisjonene
fra forfedrene våre. 18 Romerne stilte meg for domstolen
og ville frifinne meg etter som de ikke fant noen grunn til
å dømme meg til døden. 19 Men jødene protesterte mot
beslutningen deres. Derfor ble jeg nødt til å be om å bli
dømt ved den keiserlige domstolen. Hensikten er slett ikke
på noen måte å anklage mitt eget folk. 20 Dette er altså
bakgrunnen for at jeg har bedt dere komme hit i dag, slik at
vi kan lære hverandre å kjenne. Jeg vil fortelle dere at jeg
er bundet med disse lenkene fordi jeg tror at Israels håp,
Messias, den lovede kongen, allerede er kommet."

21 De svarte: "Vi har ikke fått noen negative rapporter om
deg! Det har heller ikke kommet noe brev fra Judea om deg,
og ingen av dem som har kommet fra Jerusalem, har hatt
noe galt å si om deg. 22 Tvert imot, vi vil gjerne vite hva
du tror på. Det eneste vi vet om denne nye retningen, er at
den støter på motstand over alt."

23 De ble enige om å treffe hverandre på nytt en annen
dag. Da anledningen kom, samlet enda flere folk seg der
Paulus bodde. Han begynte tidlig på morgenen og holdt
på til sene kvelden med å fortelle og undervise om Guds
plan for å frelse menneskene og gjøre alle til sitt eget
folk. Ved hjelp av Moseloven og profetene‡ forsøkte han
å overbeviste dem om hvem Jesus var.

24 Noen begynte å tro, mens andre nektet. 25 Etter en
heftig diskusjon gikk hver til sitt. Paulus ga et siste ord med
på veien: "Guds Hellige Ånd hadde rett da den ved profeten
Jesaja sa:

26 'Gå og si til dette folket:
Dere skal høre det jeg sier,
men likevel ikke forstå.
Dere skal se hva jeg gjør,
men likevel ikke fatte!
27 Ja, hjertet til dette folket er så hardt
og likegyldig at det ikke kan forstå.
Hørselen deres er svekket, slik at de ikke kan høre.
Øynene deres er lukket, slik at de ikke kan se.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet!'§

‡ **28:23** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. § **28:27** Se Jesaja 6:9-10.

28 Dere må ha det klart for dere at Gud også vil frelse
andre folk enn jødene. Og de kommer til å ta imot frelsen.”*
30 Paulus bodde to år i det huset han hadde leid. Han tok
imot alle som kom på besøk. 31 Åpent underviste han om
Herren Jesus Kristus og Guds plan for å frelse menneskene
og gjøre alle til sitt eget folk. Ingen forsøkte å hindre ham.

* **28:28** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 29 Da han hadde sagt dette, skiltes jødene, dypt uenige.

Paulus' brev til romerne

Hilsen

1-2 Hilsen fra Paulus, som er Jesu Kristi* tjener. Jeg er
valgt ut av Gud for å være hans utsending† og spre det glade
budskapet som han for lenge siden lovet oss ved profetene
sine i den Hellige Skriften‡. 3-4 Dette er det glade budskapet
om hans Sønn, Jesus Kristus, vår Herre. Han kom til verden
som et menneske og ble født inn i slekten til kong David.
Jesus Kristus var ikke bare menneske. Samtidig var han
Guds sønn, noe som Gud på en mektig måte ga bevis på
ved å la sin Hellige Ånd reise ham opp fra de døde.

5 Jesus Kristus har gitt meg den forretten å få være hans
utsending og fortelle alle folk om det han har gjort, slik at
de kan begynne å tro og lyde ham. Gjennom dette livet kan
alle gi Gud ære. 6 Blant dem som har fått innbydelsen for
å høre Jesus Kristus til, er også dere.

7 Til alle dere som bor i Roma, som er elsket av Gud og
har takket ja til innbydelsen hans om å tilhøre ham.

Jeg ber om at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus, vil
vise dere godhet og fylle dere med fred.

Paulus lengter etter menigheten

8 Først av alt vil jeg si at jeg takker Gud for dere alle på
grunn av det Jesus Kristus har gjort. Jeg takker Gud, etter
som de over alt snakker om den troen dere har. 9 Gud selv
vet at jeg stadig ber for dere. Det er ham jeg tjener av hele
hjertet mens jeg sprer det glade budskapet om Guds sønn.
10 En ting jeg alltid ber om, er at jeg en dag må få muligheten
til å reise til dere, om Gud vil. 11 Jeg lengter etter å treffe
dere og dele alt godt med dere som Gud ved sin Ånd vil gi
oss, slik at dere blir styrket i troen. 12 Eller rettere sagt: Slik
at jeg kan oppmuntre dere, og dere meg, gjennom den tro
vi har felles.

13 Jeg vil at dere skal vite, kjære søsken§, at jeg flere
ganger har tenkt å komme til dere, for at troen skal få

---

* **1:1-2** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:1-2** Kalles også apostel. ‡ **1:1-2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Profetenes bok er en av delene i Skriften. § **1:13** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

det samme gode resultat hos dere, som den har fått hos andre folk. Alltid er det blitt noe som hindret meg i å komme. 14 Det inngår i oppdraget mitt å nå ut til folk, både i vår kultur og i andre kulturer*, både til dem som er velutdannet og til vanlig enkle mennesker. 15 Derfor vil jeg gjerne komme til dere i Roma, slik at jeg kan spre det glade budskapet også der.

Kraften i det glade budskapet

16 Jeg skammer meg ikke for det glade budskapet om Jesus. Det handler om Guds kraft til å frelse hver og en som tror. Jødene var de første som fikk høre budskapet, men det gjelder for alle folk. 17 Det glade budskapet gjør klart at vi gjennom helhjertet å tro på Jesus, kan bli skyldfri innfor Gud. Det står i Skriften†: "Den som tror, blir skyldfri innfor Gud og får leve."‡

Gud hater synden

18 Gud viser fra himmelen sitt sinne mot alle mennesker som lever i synd og ondskap, og som hindrer andre fra å kjenne til sannheten om ham. 19 De blir straffet fordi de ikke vil lyde Gud til tross for at de allerede kjenner til det vi kan vite om ham. Gud har vist hvem han er. 20 Helt siden verden ble skapt har menneskene kunne se Guds grenseløse makt og forstå at han virkelig er Gud. De kan ikke med sitt blotte øye oppdage egenskapene hans, men de kan forstå hvem Gud er gjennom å betrakte alt han har skapt. Derfor finnes det ingen unnskyldning for dem som ikke vil lyde Gud!

21 Til tross for at menneskene kjente Gud, nektet de å tilbe ham som Gud og takke ham. I stedet henga de seg til egne fantasier om tilværelsen. Deres forvirrede sinn ble fylt av et åndelig mørke. 22 De påsto seg å være kloke, men endte i stedet i den komplette dårskap. 23 I stedet for å tilbe Gud, han som har all makt og aldri kan dø, tilba de avguder, bilder av vanlige dødelige mennesker og alle slags dyr, både slike som flyr og slike som lever på land.

24 Gud lot folkene følge sine egne begjær. De utførte motbydelige og skammelige seksuelle handlinger med hverandre. 25 I stedet for å tro på Gud, han som er sannheten, valgte de å tro på løgn og bedrag. De tilba og tjente det

---

* **1:14** På gresk: til både greker og barbarer. Barbarene var et folkeslag som ikke tilhørte den gresk-romerske kulturen. De ble ansett for å være usiviliserte og ulærde. † **1:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **1:17** Se Habakkuk 2:4.

skapte i stedet for Skaperen. Han er den som skal bli hyllet for evig. Ja, dette er sant!§

26 Etter som de trodde på løgn og bedrag, lot Gud dem
hengi seg til homoseksuelle aktiviteter. Til og med kvinnene
byttet ut sin naturlige seksualitet og tilfredsstilte sine behov
med hverandre. 27 Mennene sluttet å ha naturlige seksuelle
forhold til kvinner og begynte å bli tent av begjær til
hverandre, slik at de utførte skammelige handlinger med
andre menn. På denne måten ble de selv årsaken til den
rettferdige straffen de fikk for sin ondskap. 28 Ja, etter som
de ikke brydde seg om å kjenne Gud, lot Gud dem få følge
sine egne onde tanker, slik at de gjorde det de ikke skulle ha
gjort. 29 Menneskene ble fylt av all slags ondskap, umoral,
egoisme, hat, misunnelse, mordlyst, aggresjon, svik og ond
vilje. 30 Ja, de sladrer og lyver om andre. De håner Gud.
De er storsnutet, arrogante og skrytende. De finner stadig
nye måter til å gjøre det som er ondt, de er ulydige mot
foreldrene sine. 31 De tenker aldri på andre, men bryter
stadig løftene sine, etter som de mangler både kjærlighet
og medfølelse. 32 De vet at Gud en dag skal straffe dem med
døden for det de gjør, men likevel fortsetter de. Ikke nok
med det: De roser også andre som lever på dette viset.

2

Guds dom over synden

1 Selv om Gud en dag vil straffe menneskene, har du ingen
rett til å dømme andre, hvem du enn er. Om du dømmer en
annen for det han gjør, da dømmer du jo samtidig deg selv,
etter som du handler på samme måten som han. Det finnes
ingen unnskyldning for deg som dømmer! 2 Vi vet at Gud
har rett når han dømmer dem som lever på denne måten.
3 Men du som dømmer dine medmennesker, du tror vel ikke
at Gud bare skal dømme de andre, og ha overbærenhet
med deg når du handler på samme måten? 4 Du skal ikke
undervurdere Gud, når han på grunn av sin godhet og sin
tålmodighet ikke straffer deg! Innser du ikke at han ved
sin godhet vil få deg til å vende om til ham?

5 Dersom du gjenstridig nekter å vende om til Gud, da
gjør du din straff verre på dommens dag, for på den dagen
skal det vise seg at Gud dømmer alle rettferdig. 6 Da skal
hver og en få lønn etter sine gjerninger. 7 Gud skal gi evig
liv til dem som uten å bli trette fortsetter å gjøre det gode
og søker herlighet, ære og udødelighet sammen med Gud.

§ **1:25** I grunnteksten: Amen!

8 Men han skal i sitt sinne straffe dem som bare tenker på
seg selv, og som i stedet for å gjøre det som er rett, lever
i ondskap. 9 Nød og angst skal ramme hvert mennesker
som gjør det onde. Dette gjelder jødene, som først fikk
høre Guds budskap, men også alle andre folk. 10 På samme
måten skal herlighet, ære og fred bli gitt til hver og en som
gjør det gode. Det skal bli gitt til jødene, som først fikk
høre Guds budskap, men også til alle andre folk. 11 Gud
behandler alle likt.
12 Gud skal straffe alle folk for syndene deres, også om
de ikke kjenner til Moseloven* som Gud ga til jødene. Men
han skal også straffe jødene for syndene deres, etter som
de har fått loven. 13 Det rekker nemlig ikke å bare kjenne
teoretisk til loven for å bli skyldfri innfor Gud. Vi må også
følge den. 14 Bare jødene har fått Guds lov skriftlig. Men
når andre folk, uten å kjenne til loven, likevel lyder det
som står i den, da forstår vi at de vet forskjell på godt og
ondt. 15 De viser ved handlingene sine at loven er skrevet i
hjertene deres. Deres samvittighet reagerer alt etter om de
handler rett eller galt. 16 At det er slik, vil vise seg den dagen
da Jesus Kristus på Guds befaling skal dømme oss alle etter
våre innerste tanker og motiv. Dette er det budskapet jeg
har fått fra Gud.

Jødene og Moseloven

17 Dere som er jøder, stoler på den loven dere har fått
fra Gud. Dere er stolte over det spesielle forholdet dere
har til ham. 18 Dere sier at dere kjenner Guds vilje og
vet hvordan alle bør handle, etter som dere har fått lære
dere det som står i Moseloven. 19 Dere sier at dere kan
peke ut Guds vei for de blinde og være et lys for dem som
lever i åndelig mørke. 20 Dere vil veilede uforstandige og
undervise de umodne. Deres tro på loven har gitt dere den
fullkomne kunnskapen om det som er rett og galt. 21 Ja, dere
underviser andre, men ikke dere selv! Dere sier til andre
at de ikke skal stjele, men dere er selv tyver. 22 Dere sier at
det er galt å være utro i ekteskapet, men dere er selv utro.
Dere sier at de ikke skal tilbe avguder, men dere plyndrer
avgudstemplene for å tjene penger.
23 Dere er stolte over å ha Moseloven, men bringer skam
over Gud ved å bryte den. 24 Det står i Skriften†: "Andre
folk håner Gud på grunn av dere."‡

---

* **2:12** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **2:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:24** Se Jesaja 52:5.

25 Dere jøder som tror dere holder paktene med Gud ved
å omskjære§ sønnene deres, dere har bare nytte av denne
seremonien dersom dere samtidig lyder hele Moseloven.
Dersom dere ikke gjør det, da er dere ikke noe bedre enn
andre folk, som ikke omskjærer sønnene sine. 26 Om noen
fra et annet folk lyder loven, skulle ikke da den personen
få det privilegiet å tilhøre Guds eget folk? 27 Jo, og på
dommens dag skal de som ikke er omskåret rent fysisk,
men likevel følger loven, anklage dere jøder, dere som
omskjærer sønnene deres og har fått loven, men ikke følger
den.
28 Alle som kaller seg jøder, tilhører altså ikke Guds eget
folk. Det har ikke noe med den fysiske omskjærelsen å
gjøre. 29 Nei, den som vil tilhøre Guds eget folk, må ha et rett
forhold til Gud. Det virkelige tegnet på dem som tilhører
Guds folk, altså den virkelige omskjærelsen, er ikke det
bokstavelige, fysiske inngrepet som Moseloven beskriver,
men det handler om at Guds Ånd får forvandle hjertet. Og
den som har gjennomgått en slik forvandling, blir æret av
Gud, ikke av mennesker.

3

Gud holder løftet sitt

1 Hvilken fordel er det å være jøde? Finnes det noen verdi
i den jødiske seremonien å omskjære sønner? 2 Ja, å være
jøde er en enorm fordel. Den fremste grunnen er at det
var jødene som fikk Guds budskap for å spre det videre til
andre. 3 At visse jøder på et seinere tidspunkt ga opp troen
på Gud, det forandrer ingenting. Skulle Gud bryte løftene
sine, bare fordi disse menneskene ikke holdt det de hadde
lovet? 4 Selvfølgelig ikke! Selv om hvert eneste menneske
lyver, så snakker Gud alltid sant. Det står i Skriften*:
"De skal se at du har rett i alt du sier,
og at du vinner seier når de anklager deg."†
5 "Men", sier noen, "det må være bra for Gud dersom vi
handler galt, for da forstår alle at han handler rett. Derfor
er det også urettferdig at han straffer oss." Ja, slik tenker
noen mennesker. 6 Nei, Gud er ikke urettferdig! Hvordan

§ **2:25** Omskjærelse, det vil si å skjære bort forhuden på mannens penis og var en måte å inngå pakter på som ble praktisert av mange folk. Men jødene inngikk pakter med Gud selv. Med denne handling la de en frivillig forbannelse over seg selv, med konsekvensen: "Om jeg bryter pakten, har Gud rett å skjære bort meg og mine avkom på samme måten." Se Første Mosebok 17:9-14. * **3:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **3:4** Se Salmenes bok 51:6.

skulle han da kunne dømme menneskene? 7 Noen sier kanskje: "Hvorfor skal jeg bli kalt for en synder og bli dømt? Det er jo bra for Gud om jeg lyver, for da ser alle klart og tydelig at han snakker sant. Da kommer alle til å ære ham." 8 Men tenker de på denne måten, da kunne de like gjerne si: "Jo mer vi synder, desto bedre, for da kommer Gud til å bli æret for sin godhet!" Noen påstår at det er på denne måten jeg underviser, men de som snakker slik, skal få den straffen de fortjener.

Alle har syndet

9 Hva har vi nå kommet fram til? Er vi jøder bedre enn andre?‡ Nei, slett ikke, for jeg har allerede forklart at alle mennesker uten unntak er syndere enten det er jøder eller ikke.

10 Det står i Skriften§:

"Ikke noe menneske er skyldfri innfor Gud, ikke et eneste.
11 Ikke noen er forstandig, ingen søker Gud.
12 Alle har vendt ham ryggen, alle er like fulle av synd.
Ingen gjør det som er rett, ikke en eneste.*
13 Deres prat er motbydelig og råtten, lik stanken fra en åpen grav.
De lyver og bedrar. Deres ord er som giften fra huggormen.†
14 Alt de sier, er fylt av forbannelser og bitterhet.‡
15 De er raske å gripe til vold og død,
16 hvor de enn drar fram etterlater de seg nød og elendighet.
17 De kjenner ikke til den veien som leder til fred.§
18 De kommer ikke på den tanken å vise respekt for Gud.*"

19 Selvfølgelig gjelder Moseloven† for jødene. Hensikten med loven er at ingen skal ha noen unnskyldninger å komme med, og at alle mennesker skal bli dømt av Gud.

20 Ingen kan noen gang stå skyldfri innfor Gud gjennom det å holde alt som står i loven. Nei, loven kan bare få oss til å innse at vi er syndere.

Jesus Kristus tok straffen vår

21 Men nå har Gud vist oss en annen vei til å bli skyldfri innfor ham enn gjennom det å holde alt som står

---

‡ **3:9** På gresk: Er da vi bedre enn andre? § **3:10** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:12** Se Salmenes bok 14:1-3 og 53:1-3. † **3:13** Se Salmenes bok 5:10 og 140:4. ‡ **3:14** Se Salmenes bok 10:7. § **3:17** Se Jesaja 59:7-8. * **3:18** Se Salmenes bok 36:2. † **3:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

i Moseloven. Denne veien har Gud hele tiden vist oss i Moseloven og profetene‡. 22 Vi kan bli skyldfri for Gud gjennom å tro på Jesus Kristus. Dette gjelder alle, hvem vi enn er. 23 Alle har syndet og mistet fellesskapet med Gud, han som kan frelse oss. 24 Men nå har han gitt oss en mulighet som vi ikke fortjener. Han har vist oss nåde og latt oss bli skyldfri innfor ham gjennom å la Jesus Kristus kjøpe oss fri fra vårt slaveri under synden. 25-26 Gud lot Jesus ofre sitt blod, og han tok straffen for syndene våre på seg for at alle som tror, skal få tilgivelse. Gud ville gjennom dette vise hvor fullkommen god og rettferdig han er. I sin store tålmodighet lot han straffen vente for de syndene som menneskene gjorde for lenge siden. I vår egen tid lot han Jesus dø, og han tok straffen vår. Ja, Gud viste sin godhet ved å la oss bli skyldfrie dersom vi tror på Jesus.

27 Har vi da noe å skryte av når det gjelder vårt forhold til Gud? Nei, slett ikke, for det er ikke gjennom våre gode gjerninger vi har blitt forsonet med Gud, men gjennom troen. 28 Vi er nemlig fullt overbevist om at menneskene blir skyldfri innfor Gud på grunn av troen, og ikke ved at de forsøker å holde alt som står i Moseloven. 29 Ellers ville jo Gud bare være Gud for jødene. Sikkert nok er han Gud for alle folk? Ja, selvfølgelig er han Gud for alle, 30 etter som det bare finnes en Gud. Han lar alle mennesker bli skyldfri innfor ham gjennom det at de tror. Det gjelder både jøder og andre folk. 31 Når vi sier at troen er så viktig, betyr da det at vi kan være likegyldige til Moseloven? Nei, tvert imot! Gjennom det å tro på Jesus respekterer vi det som står i loven.

4

Abraham og troen

1 Hvilken erfaring hadde Abraham, som var stamfar for Israels folk, av å bli frelst gjennom tro? 2 Var det på grunn av gode gjerninger Gud aksepterte han? Ja, i så tilfelle kunne han virkelig vært stolt over seg selv. Men det var ikke derfor han ble regnet skyldfri innfor Gud. 3 Hva står det i Skriften? Jo, at "Abraham trodde på Gud, og derfor ble regnet som skyldfri innfor Gud".*

4 Den som arbeider, får ikke sin lønn som en gave, men som betaling for det han har utrettet. 5 Den som blir

‡ **3:21** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **4:3** Se Første Mosebok 15:6.

erklært skyldfri innfor Gud på grunn av troen, får det ikke
som betaling for noe han har utrettet. 6 Derfor beskriver
også kong David hvor lykkelig det mennesket er som uten
å fortjene det blir regnet som skyldfri innfor Gud. Han
skriver:
7 "Lykkelig er den som har fått tilgivelse for sin ulydighet
og fått synden sin strøket bort!
8 Ja, lykkelig er den som Herren ikke lenger anklager
for synd."†
9 Men nå er spørsmålet: Gjelder denne lykken bare for
jødene, de som holder Guds pakt ved å omskjære sine
sønner. Gjelder den også andre folk? La oss vende tilbake
til Abraham. Jeg sa før at det var på grunn av troen at
Abraham ble regnet som skyldfri innfor Gud. 10 Når ble
han da skyldfri? Var det etter at han hadde blitt omskåret,
eller var det før? Svaret er at Gud aksepterte ham før han
ble omskåret.
11 Seremonien med å omskjære alle menn var et tegn på at
Abraham ved troen hadde blitt skyldfri innfor Gud allerede
før han ble omskåret. Gjennom dette ble han en åndelig far
for alle som tror, også om de ikke omskjærer sine sønner.
12 Abraham ble også en åndelig far for sitt eget folk som
omskjærer sønnene, men han er bare deres åndelige far
dersom de har samme slags tro som han hadde før han ble
omskåret.

Løftet til Abraham gjelder alle som tror

13 Det var altså ikke fordi Abraham var lydig mot loven‡ at
han fikk løftet om at etterkommerne hans skulle arve hele
jorden. Nei, han fikk løftet fordi troen hadde gjort ham
skyldfri innfor Gud. Hans etterkommere skulle få løftet
oppfylt gjennom å tro på Gud, akkurat som Abraham. 14 De
som forsøker bli skyldfrie ved å være lydig mot Moseloven,
kan ikke være Abrahams etterkommere. Da ville troen
være uten mening, og løftet ville ikke gjelde. 15 Husk på
at lovens krav er så høye at alle blir dømt av den. Å ha en
lov betyr også at vi kan overtre den. 16 Derfor er troen det
viktigste!

Guds løfte var en fri gave til alle Abrahams etterkommere,
både til dem som har fått Moseloven og til dem som bare
har samme slags tro som Abraham. Han er en åndelig far
for alle som tror. 17 Gud sier i Skriften§: "Jeg har gjort deg

† **4:8** Se Salmenes bok 32:1-2. ‡ **4:13** Hele den jødiske loven ble skrevet ned av Moses, en av Abrahams etterkommere, flere hundra år senere. Se Første til Femte Mosebok. § **4:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

til far for mange folk."* I Guds øyne er han vår far, for han
trodde på den Gud som gjør de døde levende og får ting til
å skje som ikke før var mulig.
18 Når Gud lovet Abraham at han skulle bli far til mange
folk, da trodde Abraham på Gud. Dette til tross for at det
menneskelig sett ikke var noe håp om at han kunne bli
far. Men Gud hadde sagt: "Dine etterkommere skal bli
så mange at det ikke er mulige å telle dem."† 19 Derfor
fortsatte Abraham å tro til tross for at han var omkring 100
år gammel og uten kraft i kroppen, og til tross for at kona
Sara ikke kunne få barn og i tillegg var rent for gammel.
20 Nei, Abraham tvilte aldri på Guds løfte, for troen ga
ham styrke, og han æret Gud. 21 Han var helt overbevist
om at Gud kan gjøre hva som helst når han har lovet det.
22 Derfor ble han regnet som skyldfri innfor Gud.
23 Sannheten om at han "ble regnet som skyldfri innfor
Gud", ble ikke skrevet bare med tanke på Abraham. 24 Den
gjelder også for oss. Vi skal også bli regnet som skyldfrie
etter som vi tror på Gud, han som vakte opp vår Herre
Jesus fra de døde. 25 Herren Jesus ble utlevert for å dø
for syndene våre, og ble vakt opp igjen for at vi skulle bli
skyldfrie innfor Gud.

5

Frelst ved troen på Jesus Kristus

1 Når vi nå har blitt skyldfri innfor Gud ved å tro, har
vi fred med Gud gjennom det vår Herre Jesus Kristus har
gjort for oss. 2 På grunn av troen har Gud i sin godhet tilgitt
oss. Ja, vi bygger nå vårt liv på Guds tilgivelse, og kan med
stolthet og glede se fram til den dagen da vi får ta del i Guds
herlighet.
3 Vi gleder oss ikke bare over dette, men også over de
lidelsene vi må gå gjennom. Vi vet at lidelsene gjør oss
utholdende. 4 Utholdigheten gjør oss faste i troen, slik at
vi konstant klamrer oss til håpet om at vi til slutt blir frelst
for evig. 5 Dette håpet om frelse kommer ikke til å gå over i
skuffelse, for vi vet hvor sterkt Gud elsker oss. Han har gitt
oss sin Hellige Ånd som fyller våre hjerter med kjærlighet.
6 Mens vi ennå var hjelpeløse og svake, da kom Kristus.
Han innfant seg på det tidspunktet som var i tråd med Guds
plan, og døde for alle oss som ikke brydde oss om Gud.
7 Snaut nok er det vel noen som ville ofre livet sitt selv for

* **4:17** Se Første Mosebok 17:5. † **4:18** Se Første Mosebok 15:5.

et menneske som lever rett? Muligens ville noen ta på seg
å dø for en som var god tvers i gjennom. 8 Men Gud beviste
hvor sterkt han elsket oss, ved at Kristus døde for oss, ennå
mens vi, var syndere. 9 Da vi nå har blitt skyldfri innfor Gud
ved at Jesus ofret sitt blod for oss, kan vi være helt trygge
på at han også vil frelse oss fra å bli dømt av Gud. 10 Vi
var Guds fiender, men ble forsonet med ham gjennom det
at Sønnen tok straffen vår da han døde. Derfor kan vi, nå
når vi er Guds venner, også være trygge på at Sønnen vil
frelse oss fra evig straff, etter som han sto opp fra de døde.
11 Ikke nok med det, vi gleder oss over det fellesskap vi har
med Gud allerede nå, et fellesskap som ble mulig gjennom
at vår Herre Jesus forsonet oss med Gud og gjorde oss til
vennene hans.

Adam og Kristus

12 Gjennom det ene mennesket, som var Adam, kom
synden inn i hele menneskeslekten. Straffen for synden var
at Adam måtte dø. Etter den dagen dør alle mennesker,
etter som alle har syndet. 13 Ja, menneskene syndet lenge
før jødene hadde fått Moseloven*. Til tross for at det ikke
var noen lov å bryte, 14 døde alle menneskene som levde i
tidsperioden mellom Adam og Moses. De døde selv om de
ikke hadde vært direkte ulydige mot Guds befaling, slik som
Adam hadde vært.

Adam hadde en viss likhet med Jesus, han som skulle
komme seinere, og likevel var det en skarp kontrast mellom
de to. 15 For det er en enorm forskjell mellom et menneske
som synder, og Gud, som i sin godhet tilgir. Likheten
består i at det var et menneske alene som gjennom sin synd
gjorde det slik at alle måtte dø. Og at det var et menneske
alene, Jesus Kristus, som gjorde det slik at Gud ga alle den
tilgivelsen vi ikke fortjener. Denne frie gaven, som Gud i
sin godhet ga oss, er uendelig mye større.

16 Det er også stor forskjell mellom konsekvensene av den
ene mannen sin synd og Guds fri gave, tilgivelsen. Synden
til den ene mannen førte til at alle menneskene ble dømt til
å dø, mens synden hos alle mennesker førte til at Gud viste
oss nåde og tilga oss. 17 Det er sant at det ene menneske sin
synd gjorde at døden fikk makt over alle mennesker. Men
det er like så sant at det ene menneske, Jesus Kristus, har
gjort det slik at livet dominerer i alle som tar imot Guds
frie gave. Gud lar oss i sin grenseløse godhet bli skyldfri
innfor ham, dersom vi tar imot tilgivelsen hans. 18 Ja, den

* **5:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

ene syndige handlingen av Adam gjorde det slik at alle mennesker ble dømt til å dø, mens den ene rette handlingen av Kristus gjorde det slik at alle kan bli tilgitt av Gud og få leve. 19 Gjennom det at det ene menneske var ulydig mot Gud, ble vi alle syndere. På samme måten skal vi, ved at det ene menneske var lydig mot Gud, bli skyldfri innfor ham.

20 Gud ga oss Moseloven for klart å vise at menneskene ikke følger hans vilje. Men da det sto klart at menneskene stadig bryter Guds lov, viste det seg også at hans godhet er uendelig stor, etter som han tilgir. 21 Før hersket jo synden over alle mennesker og førte døden inn i verden. Nå overtar i stedet Guds kjærlighet og tilgivelse makten, ved at Jesus Kristus, vår Herre, og gjør oss skyldfri innfor Gud og gir oss evig liv.

6

Syndens makt er brutt

1 Hva betyr da dette? Skal vi fortsette å synde, slik at Gud kan vise sin godhet og tilgi oss gang på gang? 2 Nei, selvfølgelig ikke! Synden har jo ikke lenger noen makt over oss. Hvordan kan vi da fortsette å synde? 3 Vet dere ikke at alle vi som har blitt døpt inn i fellesskapet med Jesus Kristus, også døde sammen med ham da vi ble døpt? 4 Ja, gjennom dåpen er vi både døde og begravd sammen med ham. På samme måten som Kristus ble vakt opp fra de døde ved sin Fars store makt, får også vi nå leve et nytt liv.

5 Om vi altså har blitt fullt og helt forent med Kristus gjennom det å dø sammen med ham, da skal vi også bli levende igjen sammen med ham. 6 Vi vet at vårt gamle ego ble spikret fast på korset sammen med ham, for at synden skulle miste makten over oss. Derfor er vi ikke lenger slaver under synden. 7 Den som er død, kan jo ikke bli lokket til å synde. 8 Men om vi døde sammen med Kristus, da skal vi også leve i fellesskap med ham. Dette tror vi på.

9 Vi vet at Kristus har stått opp fra de døde og aldri mer vil dø. Døden har ikke lenger noen makt over han. 10 Han døde for å knuse syndens makt, en gang for alle. Nå lever han for å ære Gud. 11 Gjennom fellesskapet med Jesus Kristus er dere døde i forhold til synden og kan nå leve for å ære Gud. Det er slik dere skal se på dere selv.

12 La altså ikke synden få makt over deres dødelige kropper, slik at dere gir etter for kroppens begjær. 13 Pass på at dere ikke bruker deres kropper i det ondes tjeneste ved å synde, men la Gud bruke deres kropper i tjeneste for

det gode, slik at dere ærer ham. Dere har jo gått over fra
død til liv. 14 Synden skal ikke lenger styre dere, slik den
gjorde da dere i egen kraft forsøkte å leve opp til kravet i
Moseloven*. Dere har blitt løst fra lovens krav gjennom det
at Gud i sin godhet har tilgitt dere.

Fri til å være lydig mot Gud

15 Hva betyr da dette? Er vi fri til å synde, etter som
Gud har tilgitt oss og i sin godhet satt oss fri fra kravet i
Moseloven? Nei, naturligvis ikke!

16 Innser dere ikke at dere selv kan velge hvem som skal
ha makt over dere? Velger dere å bli slaver under synden,
kommer det til å lede til død. Velger dere derimot å være
lydig mot Gud, da blir dere skyldfri innfor ham. 17 Jeg takker
Gud for dere! Dere som en gang var slaver under synden,
valgte av et helt hjerte å være lydig mot den undervisningen
om Jesus som dere har fått høre. 18 Nå er dere fri fra
synden, og har blitt Guds slaver i tjeneste for det gode.
19 Jeg bruker bildet av slavene, etter som dette er lett å
forstå. Tidligere lot dere kroppen deres være slave under
umoralske begjær, slik at dere gjorde det som stred mot
Guds vilje og ble mer og mer ulydige mot ham. La nå i
stedet kroppen bli Guds slave, slik at dere kan gjøre det
som er godt og leve fullt og helt for ham.

20 Da dere var slaver under synden, ble dere komplett
likegyldige i forholdet om hva som var rett og galt. 21 Hva
ble resultatet? Selvfølgelig, at dere gjorde slikt som dere
nå skammer dere over, etter som dere vet at det leder til
døden. 22 Nå har dere blitt fri fra syndens makt og er blitt
Guds slaver. Resultatet blir at dere lever helt og fullt for Gud
og til slutt får evig liv. 23 Syndens lønn er døden, men Guds
gave er evig liv sammen med Jesus Kristus, vår Herre.†

7

Fri fra Moseloven

1 Dere vet sikkert, kjære søsken, at lovene i et samfunn
bare bestemmer over et menneske så lenge det lever. Dere
kjenner selv til våre jordiske lover.

2 La meg bruke et bilde: Når en kvinne gifter seg, er hun
på grunn av loven bundet til mannen så lenge han lever.
Dersom mannen dør, er hun ikke lenger bundet til ham,

---

* **6:14** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **6:23** På gresk: ved Jesus Kristus, vår Herre. En annen tolkning: ved det som Jesus Kristus, vår Herre, har gjort for oss.

men er fri fra loven som regulerer ekteskapet. 3 Dersom
hun går til en annen mens mannen hennes ennå lever, da
er hun utro i ekteskapet. Dersom mannen hennes dør, er
hun fri fra loven og kan leve med en annen, uten å være
utro mot sin første mann.
4 På samme måten er det med dere, kjære søsken. Dere
er ikke lenger bundet til Moseloven*. Lovens makt døde
dere bort fra da dere døde sammen med Kristus. Nå
tilhører dere en annen, han som Gud vakte opp fra de døde.
Resultatet blir at dere lever for Gud og gjør det som er godt.
5 Så lenge vi levde på vanlig menneskelig vis, ble vi fristet
til å bryte loven, etter som vi var fylt av syndig begjær.
Resultatet var at vi ble lokket til å gjøre det som er ondt
og som fører til døden. 6 Nå er vi frie fra loven, etter som
Gud løste oss fra synden da vi døde med Kristus. Vi er ikke
lenger bundet av lovens makt, men kan tjene Gud på en ny
måte. Det skjer ikke ved at vi i egen kraft forsøker å være
lydig mot alt som står i loven, men ved at Guds Ånd hjelper
oss.

Moseloven avslører synden

7 Hva betyr dette? Er Moseloven$1† ond? Nei, naturligvis
ikke! Loven oppfordrer ingen til å synde. Det var loven som
viste oss hva synd er. Jeg ville ikke ha visst hva det betyr
å begjære, dersom ikke loven hadde befalt: "Du skal ikke
begjære."‡ 8 Synden utnyttet loven til å friste oss til å gjøre
det som var forbudt. Dersom loven ikke hadde eksistert,
ville ikke synden våknet i meg.
9 Det var en periode i livet mitt da jeg ikke visste hva
som sto i Moseloven. Da jeg fikk høre rekken av bud i
loven, våknet straks synden til live i meg. 10 Synden fikk
meg til å gjøre det som resulterer i at jeg blir dømt til å
dø. Guds bud som skulle lede til liv for alle, viste seg altså
i stedet å føre meg til død. 11 Synden utnyttet budene i
Moseloven til å friste meg. Den satte meg i en situasjon
der jeg fortjente døden. 12 Selve loven kommer fra Gud, og
budene er Hellige, rettferdige og gode.
13 Var det disse gode budene som førte til at jeg måtte dø?
Nei, naturligvis ikke! Det var synden som utnyttet det gode
til å sette meg i den situasjonen at jeg måtte dø. Gjennom
dette forstår vi hvor fryktelig synden egentlig er, etter som
den til og med kan utnytte Guds bud i sine onde hensikter.

---

* **7:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **7:7** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:7** Se Andre Mosebok 20:17.

Kampen mot synden

14 Vi vet altså at Moseloven§ kommer fra Gud. Derfor er
det ikke loven som er selve problemet, men jeg selv, etter
som jeg som menneske er slave under synden.
15 Min egen måte å handle på er en stor gåte for meg:
Jeg vil gjøre det som er rett, men gjør det likevel ikke. Jeg
avskyr å gjøre det som er galt, men gjør det likevel om igjen
og om igjen. 16 Jeg erkjenner at loven er god og egentlig vil
følge den, men likevel gjør jeg galt. 17 Derfor er det med
andre ord ikke min vilje som styrer meg, men synden som
bor i meg!
18 Jeg vet at i meg selv, det vil si i min syndige natur, finnes
ikke noe godt. Jeg vil gjøre det som er rett, men klarer det
ikke. 19 Alt det gode jeg hadde bestemt meg for å gjøre,
det blir fortsatt ugjort. Alt det onde jeg for enhver pris vil
unngå, det gjør jeg likevel. 20 Dersom jeg stadig handler
galt, da er det altså ikke min egen vilje som styrer meg,
men synden som bor i meg.
21 Det synes som om det finnes en slags ufravikelig regel
som sier at jeg støtt og stadig må handle galt. Det skjer til
tross for at jeg vil gjøre det som er rett. 22 Av hele mitt
hjerte samtykker jeg i alt som står i Guds lov. 23 Det er
likevel en annen lov som styrer kroppen og handlingene
mine. Denne syndens lov som finnes i meg, fører krig
mot min egen fornuft og tar meg til fange. 24 Jeg stakkars
menneske! Hvem kan frelse meg så grundig at kroppen og
handlingene mine ikke fører meg i døden*? 25 Jeg takker
Gud for at det finnes et svar: Det er Jesus Kristus, vår Herre.
Han kan frelse meg. Ellers ville jeg fortsatt med å streve i
egen fornuft for å holde fast på Guds lov, mens jeg i min
menneskelige natur var slave under syndens lov.

8

Guds Ånd gir frihet

1 De menneskene som lever i fellesskap med Jesus Kristus,
blir ikke dømt av Gud til å dø. 2 Kraften i Guds Ånd, som
gir oss liv i fellesskap med Jesus Kristus, har gjort oss* fri
fra syndens lov som fører meg i døden. 3 Loven Gud ga
oss gjennom Moses†, kunne ikke frelse oss fra synden på

§ **7:14** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **7:24** På gresk: Hvem kan frelse meg fra denne dødens kropp? * **8:2** En del håndskrifter har: "meg" eller "deg", som er en annet måte å uttrykke samme sak. † **8:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

grunn av vår menneskelige natur. Gud måtte selv gripe inn. Han sendte sin egen Sønn og lot ham bli som et syndig menneske. Det gjorde Gud for at han skulle ofre livet sitt og ta straffen for syndene våre på seg. Gjennom dette mistet synden makten over vår menneskelige natur. 4 Nå kan vi, på samme måten som Guds lov krever, være skyldfri innfor Gud. Det skjer dersom vi i stedet for å bli styrt av vår menneskelige natur, lar Guds Ånd styre oss.

5 De som blir styrt av sin menneskelige natur, tenker på det som tilfredsstiller den menneskelige naturen. De derimot som blir styrt av Guds Ånd, tenker på det som tilfredsstiller Gud. 6 Dersom den menneskelige naturen får styre våre tanker, leder det til døden. Dersom Guds Ånd får styre våre tanker, leder det til liv og fred. 7 Vår menneskelige natur får oss til å bli fiender av Gud, for det er umulig for den menneskelige naturen å underordne seg Guds lov. 8 Derfor kan de som fortsatt blir styrt av sin menneskelige natur, aldri tilfredsstille Gud.

9 Dersom Guds Ånd bor i dere, da blir dere ikke styrt av den menneskelige naturen, men av Ånden. Den som ikke har Ånden som Kristus har gitt oss, tilhører ikke Kristus. 10 Dersom Kristus bor i dere ved sin Ånd, da kommer Ånden til å gi dere evig liv. Det skjer etter som dere har blitt skyldfri innfor Gud, selv om kroppen fortsatt må dø på grunn av synden.‡ 11 Ja, dersom Guds Ånd, han som vakte opp Jesus Kristus fra de døde, bor i dere, da vil Gud en dag også gjøre deres dødelige kropper levende igjen, etter som hans Ånd bor i dere.

12 Vi har, kjære søsken, ingen som helst forpliktelse mot vår menneskelige natur, i den forstand at vi må leve på den måten naturen krever. 13 Nei, den som lever på det viset, kommer til å dø. Dersom dere i Guds Ånds kraft kveler de syndige impulsene i kroppen, da får dere leve. 14 Alle som blir styrt av Guds Ånd, er Guds barn. 15 Guds Ånd lar ikke livet bli et slaveri under Gud, på den måten at dere på nytt skal være livredde for ham. Nei, Ånden gjør dere til Guds egne barn. Barn som kan rope til Gud: "Far, min Far."§ 16 Guds Ånd hvisker mildt og trygt helt inn i hjerteroten at vi er barna hans. 17 Dersom vi er Guds barn, skal vi også arve alt det gode som finnes hos ham. Alt han har gitt sin sønn,

‡ **8:10** Alternativ tolkning: Om Kristus bor i dere, har kroppen deres blitt død med ham, for syndens skyld, men deres Ånd er levende, etter som han har gjort dere skyldfri innfor Gud. § **8:15** I grunnteksten: Abba, Far. "Abba" betyr "far" på morsmålet til Jesus, arameisk.

Jesus Kristus, er nå også vårt. Dersom vi en dag skal dele herligheten med Kristus, må vi også dele lidelsene hans.

Herligheten som venter Guds barn

18 Jeg sier at de lidelsene vi må gå gjennom her på jorden,
ikke betyr noe som helst sammenlignet med den herligheten
som Gud en dag vil gi oss. 19 Ja, hele skaperverket venter
med spenning på å se hvilken herlighet Guds barn skal få.
20-21 Alt det skapte har havnet på siden av Guds plan, ikke
fordi skaperverket selv ville det, men fordi Gud dømte det
skapte til å dø. Han ga oss likevel et håp om at det skapte en
dag vil bli satt fri fra kretsløpet av konstant forgjengelighet.
Ja, en dag vil alt det skapte få del i friheten som Guds barn
får nyte godt av.
22 Vi vet at alt det skapte stønner som en kvinne når hun
skal føde barnet sitt. 23 Til og med vi, som har fått Guds Ånd,
som er en forsmak på herligheten, stønner i vårt indre. Vi
venter på at Gud for alltid vil gjøre oss til barna sine og sette
kroppene våre i fullkommen frihet.
24 Vi er frelst allerede nå, men har samtidig et håp om
den fullkomne friheten. Dersom vi allerede var fullkomne
fri, trengte vi ikke speide framover mot det som kommer.
Det er vel ikke noen som håper på det som allerede har
skjedd? 25 Ved å vente på at dette håpet en dag skal bli
oppfylt, lærer vi oss å holde ut.
26 For øvrig hjelper Guds Ånd oss i vår svakhet. Vi vet
ikke en gang hva vi skal be om, men hans Ånd roper en
ordløs bønn til Gud fra vårt indre. 27 Gud, han som kjenner
hjertene til alle sine, vet hva Ånden mener. Når Guds Ånd
ber for alle som tilhører Gud, da ber han alltid slik Gud
vil bønnen skal være. 28 Vi vet at Gud kan bruke alt som
skjer, til noe godt for dem som elsker ham, de som i trå
med hans plan får tilhøre ham. 29 Det gode Gud vil, er at
vi skal bli lik Jesus, hans Sønn. Gud bestemte allerede fra
begynnelsen at de som takket ja til å tilhøre ham, skulle bli
lik Jesus. Gjennom det skulle Sønnen bli den førstefødte i
en lang rekke med søsken. 30 De som han i forveien hadde
bestemt til det, skulle bli lik Sønnen. Gud innbød alle disse
til å tilhøre ham og bli skyldfri innfor ham. De som har blitt
skyldfri innfor Gud, skal også få dele herligheten hans.

Gud viste sin kjærlighet gjennom Jesus Kristus

31 Hvilken slutning skal vi trekke av dette? Jo, at dersom
Gud står på vår side, da spiller det ingen rolle hvem som er
imot oss! 32 Gud sparte til og med ikke sin egen Sønn, men

utleverte ham for å hjelpe oss alle. Skulle han ikke da være beredt til å skjenke oss alt det andre sammen med ham?
33 Om noen anklager oss som har takket ja til Guds innbydelse for å tilhører ham, hva spiller vel det for rolle? Gud selv har erklært oss skyldfri innfor ham.
34 Om noen dømmer oss, hva spiller vel det for rolle? Kristus selv er vår forsvarsadvokat, han som døde og sto opp og nå sitter på Guds høyre side og regjerer sammen med ham.
35 Skulle noe kunne hindre oss fra å ta imot Kristi kjærlighet? Nei, ikke noe! Det spiller vel ingen rolle om vi opplever nød eller angst, om vi blir forfulgt, må sulte, mangler klær eller blir rammet av farer og dødstrussel.
36 At dette vil skje vet vi jo allerede. Det står i Skriften:
"Det er på grunn av at vi tjener deg, de hele tiden forsøker
å drepe oss.
Vi er som sauer som venter på å bli slaktet."*
37 Gjennom alt dette vinner vi en uomtvistelig seier ved det Kristus i sin kjærlighet gjorde for oss. 38-39 Det spiller vel ingen rolle om vi lever eller dør. Jeg er helt overbevist om at ikke noe kan skille oss fra den kjærligheten Gud viste oss gjennom Jesus Kristus, vår Herre. Ingen engler eller demoner, ikke noe som finnes nå eller i framtiden, ingen krefter i himmelen eller i dypet eller noe annet i tilværelsen, kan hindre kjærligheten hans fra å favne oss.

9

Guds løfte til Israels folk

1 Det jeg nå vil si, understreker jeg sannheten av. Jeg lyver ikke, etter som jeg har fellesskap med Kristus. Nei, både min egen samvittighet og Guds Hellige Ånd forsikrer at sannheten er denne: 2 Mitt hjerte er fylt av sorg og vedvarende angst. 3 Jeg føler slik når jeg tenker på mitt eget folk, mine jødiske brødre og søstrer. Ja, jeg skulle heller ønske at jeg selv gikk evig fortapt og ble skilt fra Kristus, om det bare kunne frelse de andre. 4 Folket mitt er israelitter*, og Gud så seg ut at de skulle være barna hans og få del i herligheten. Han inngikk en pakt med jødene og ga dem Moseloven.† Videre lærte han dem å tilbe på den rette måten og ga løftene om frelse. 5 De er etterkommere

* **8:36** Se Salmenes bok 44:23. * **9:4** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **9:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

av forfedrene våre, Abraham, Isak og Jakob‡. Kristus selv
tilhørte som menneske dette folket. Kristus er Gud over alle
ting og verd å bli hyllet for evig. Ja, dette er sant!§
6 Har da Gud mislyktes med å innfri løftet sitt til
israelittene? Nei, slett ikke. Løftet om å bli Guds eget folk
gjelder nemlig dem som er sanne israelitter, ikke dem som
i fysisk betydning er Israels* etterkommere. 7 På samme
måten er ikke alle som i fysisk betydning er Abrahams
etterkommere, blitt de barna som Gud lovet Abraham. Gud
sier i Skriften†: "Det er etterkommerne av Isak som skal
bli regnet for det folket jeg lovet deg,"‡ 8 Dette til tross for
at Abraham hadde flere barn. Det er med andre ord ikke
de barna som blir født etter naturens fysiske lover, som
får være Guds eget folk, men bare de som er født som et
resultat av Guds løfte. 9 Isak ble jo til som et resultat av
løftet som Gud ga: "Neste år på samme tid kommer jeg
tilbake igjen, og da skal Sara ha en sønn."§
10 Det samme skjedde også med vår stamfar Isak sine
to tvillinggutter, som hans kone Rebekka fikk. 11-13 Før
de ble født, ja, før de hadde gjort godt eller ondt, sa Gud
til Rebekka: "Den eldste gutten skal tjene den yngste."*
Gud sier også i Skriften: "Jeg elsket Jakob,† men forkastet
Esau."‡ Dette viser at Gud har sin egen plan for å velge
ut mennesker. Han velger ikke ut på grunn av deres gode
gjerninger, men gjennom å innby for å tilhøre ham.
14 Hva betyr dette? Er Gud urettferdig? Nei, naturligvis
ikke! 15 Gud sa til Moses:
"Jeg viser nåde mot den jeg vil,
og jeg viser medfølelse mot den jeg vil."§
16 Dersom Gud altså er god mot noen, er det ikke fordi den
personen ville det eller gjorde noe helt spesielt. Nei, Gud
bestemte seg bare for å vise denne personen medfølelse.
Derfor kan vi heller ikke anklage Gud for å ha behandlet
oss urettferdig.
17 Det står for eksempel i Skriften at Gud sa til farao: "Jeg
har latt deg bli konge for at jeg skal kunne vise min makt
gjennom det jeg gjør med deg, og for at alle folk skal høre

‡ **9:5** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. § **9:5** I grunnteksten: Amen! * **9:6** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. † **9:7** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:7** Se Første Mosebok 21:12. § **9:9** Se Første Mosebok 18:10,14. * **9:11-13** Se Første Mosebok 25:23. † **9:11-13** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. ‡ **9:11-13** Se Malaki 1:2-3. § **9:15** Se Andre Mosebok 33:19.

om meg."* 18 Gud er altså god mot hvem han vil, og han
gjør hjertet hardt hos den han måtte ønske.†

Gud er fri til å velge sitt folk

19 Nå vil kanskje noen si: Hvorfor anklager Gud oss når
vi gjør galt? Det er jo hans vilje som styrer oss mennesker.
20 Si meg, hvem tror du at du er? Forsøker du å kritisere
Gud? Det som er skapt, kan vel ikke si til han som har
skapt det: "Hvorfor gjorde du meg slik som jeg er?" 21 Når
en pottemaker finner fram sin leire, har han ikke da rett
til å forme en vakker krukke som er til pynt, og en annen
gjenstand som dere kan bruke til å kaste søppel i av den
samme leirklumpen? 22 På samme måten har Gud rett til å
gjøre det han vil med oss mennesker. Han vil vise sitt sinne
og sin makt på onde mennesker ved til å la dem gå evig
fortapt. Han har også rett til å ha tålmodighet med dem til
tiden er ute. 23 Samtidig har han rett til å gi av sin herlige
rikdom til dem han i forveien hadde bestemt skulle få del i
alt godt, og motta medfølelsen fra han. 24 De som får nyte
godt av hans rikdom, er vi som har takket ja til innbydelsen
om å tilhøre ham, både blant jøder og andre folk.
25 Gud uttaler seg om de folkene som ikke er jøder, når
han sier ved profeten Hosea:
"De som ikke var mitt folk, skal jeg nå kalle for mitt folk,
og de som jeg før ikke elsket, de skal jeg nå elske."‡
26 Og:
"På det stedet der jeg sa til dem:
'Dere er ikke mitt folk',
der skal de nå bli kalt 'barna til den Gud som lever'."§
27 Gjennom profeten Jesaja roper Gud ut til Israels folk:
"Selv om israelittene teller like mange som sandkornene på
havets strand,
så skal bare en brøkdel av dem bli frelst.
28 Herren skal dømme alle mennesker,
raskt og en gang for alle."*
29 Jesaja sier også på et annet sted:
"Dersom Herren Gud,
han som har all makt,
ikke hadde reddet noen fra vårt folk,
da hadde vi blitt tilintetgjort akkurat som Sodoma og
Gomorra."†

Israels folk nekter å tro

---

* **9:17** Se Andre Mosebok 9:16. † **9:18** I følge Andre Mosebok var det Gud som gjorde faraos hjerte hardt, slik at han kunne sende plagene over Egypt.
‡ **9:25** Se Hosea 2:23. § **9:26** Se Hosea 1:10. * **9:28** Se Jesaja 10:22-23.
† **9:29** Se Jesaja 1:9.

30 Hva skal vi da si til dette? Jo, at mennesker fra andre
folk som ikke en gang forsøkte å bli skyldfri innfor Gud,
nå har blitt skyldfri innfor ham ved å tro på Jesus Kristus.
31 Men Israels folk, som forsøkte å bli skyldfri innfor Gud
ved å være lydige mot hele Moseloven, de ble mislykket i
sine anstrengelser. 32 Hvorfor? Jo, fordi de forsøkte å bli
skyldfrie gjennom sine gode gjerninger, og ikke ved å stole
på Gud. De har snublet mot den anstøtssteinen, 33 som Gud
omtaler i Skriften‡ når han sier:
"Lytt! Jeg legger i Jerusalem§ en stein som de snubler mot,
en stein som de faller over.
Men den som tror på ham skal ikke bli skuffet."*

10

1 Kjære søsken, jeg ønsker av hele hjertet, og jeg ber
stadig til Gud, om at Israels folk skal bli frelst. 2 Jeg vet
hvordan de med iver kjemper for å tjene Gud, men de
skjønner ikke hva hans vilje for dem er. 3 De forstår ikke at
det er Gud selv som vil gjøre alle skyldfri innfor ham, men
de fortsetter i sin egen kraft å streve etter å bli feilfri. Derfor
nekter de å akseptere tilbudet hans. 4 Etter at Kristus kom,
er ikke Moseloven* lenger veien til frelse, etter som hver og
en nå kan bli skyldfri innfor Gud ved å tro på det Kristus
har gjort for oss.

Frelsen gjelder alle

5 Når det gjelder våre muligheter til å bli skyldfri innfor
Gud gjennom å være lydig mot Guds lov, lot Gud Moses
skrive på denne måten: "De som holder alle budene, skal
få liv gjennom loven."† 6 Men når det gjelder å bli skyldfri
innfor Gud ved å tro, har Gud sagt i Skriften‡: "Du trenger
ikke stille deg selv spørsmålet: Hvem skal fare opp til
himmelen?" Det vil si for å hente Kristus ned, for at han
kan frelse oss. 7 Eller: "Hvem skal fare ned i avgrunnen?"
Det vil si, for å hente Kristus tilbake fra de døde.

8 Hva har Gud mer sagt om dette? Jo, at: "Budskapet er
nær deg. Det finnes i hjertet ditt og på leppene dine" Det vil
si, dette budskapet om tro på Jesus Kristus som vi sprer.§

‡ **9:33** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **9:33** I grunnteksten: i Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. * **9:33** Se Jesaja 8:14 og 28:16. * **10:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **10:5** Se Tredje Mosebok 18:5. ‡ **10:6** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:8** Sitatet er hentet fra Femte Mosebok 30:12-14.

9 Dersom du altså åpent bekjenner at Jesus er Herren* og
av hele hjertet tror at Gud har vekket ham opp fra de døde,
da blir du frelst. 10 Det er vårt hjertes tro som gjør oss
skyldfri innfor Gud, og vår åpne bekjennelse som frelser
oss. 11 Gud har jo sagt i Skriften: "Ingen som tror på ham,
skal bli skuffet."† 12 Dette gjelder både for jøder og andre
folk, for vi har alle den samme Herre. Han gir sjenerøst av
sine goder til alle som tilber ham. 13 I Skriften står det også:
"Hver og en som tilber Herren, skal bli frelst"‡.

Ikke alle trodde på budskapet om Kristus

14 Dersom menneskene skal kunne tilbe Kristus, må de
først tro på ham. Og om de skal kunne tro på ham, må de
først få høre om ham. Og om de skal få høre om ham, må
noen spre budskapet til den enkelte. 15-16 Og de som sprer
budskapet, må være sendt av noen. Det er dette Gud taler
om ved profeten Jesaja når han sier: "Hvor herlig det er
når noen kommer med gode nyheter!"§ Alle israelittene*
trodde ikke på de gode nyhetene. Jesaja sier også: "Herre,
hvem trodde på budskapet vårt?"† 17 Troen kommer altså
av at de hører budskapet, og det vil si, budskapet om
Kristus.

18 Da blir spørsmålet mitt: Har Israels folk virkelig hørt
budskapet om Kristus? Jo, visst har de hørt det! Det står i
Skriften‡:

"Budskapet til utsendingene har nådd hele jorden,
ordene deres har nådd til verdens ende."§

19 Men da spør jeg: De forsto kanskje aldri budskapet? Jo,
visst forsto de det. Allerede for lenge siden advarte Gud
Israels folk og sa ved Moses:

"Jeg vil gjøre dere misunnelige ved å vende meg til de som
ikke er et folk.
Ja, dere vil bli sinte på folk som mangler forstand."*

20 Gud går så langt at han ved profeten Jesaja sier:

"Jeg ble funnet av dem som ikke søkte meg,
og jeg viste meg for dem som ikke spurte etter meg."†

21 Om Israels folk sier Gud:

"Hele tiden har jeg vært beredt til å bli forsont med dem,

---

* **10:9** Det gresk ordet for Herren dere samme ord som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **10:11** Se Jesaja 28:16. ‡ **10:13** Se Joel 2:32. § **10:15-16** Se Jesaja 52:7. * **10:15-16** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **10:15-16** Se Jesaja 53:1. ‡ **10:18** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:18** Se Salmenes bok 19:5. * **10:19** Se Femte Mosebok 32:21. † **10:20** Se Jesaja 65:1.

men de har vært ulydige og i opprør mot meg."‡

11

Har Gud forlatt Israels folk?

1 Nå spør jeg derfor: Har Gud helt støtt bort folket sitt,
israelittene*? Nei, slett ikke! Jeg er jo selv israelitt, en
etterkommer av Abraham og tilhører Benjamins stamme.
2 Nei, Gud har ikke støtt dem bort, han som en gang valgte
dem ut til sitt eget folk. Husker dere ikke det som står i
Skriften† om profeten Elia? Han anklaget Israels folk for
Gud og sa: 3 "Herre, de har drept profetene som bar fram
budskapet ditt, og de har revet ned alterene dine. Jeg er
den eneste profeten som er igjen, og nå vil de også drepe
meg."‡ 4 Hva svarte da Gud? Jo, han sa: "Det finnes 7 000
personer som ikke har tilbedt Baal§, og de har jeg bevart
som mine."*
5 På samme måten har Gud i sin godhet innbudt Israels
folk til å tilhøre ham. En liten del har takket ja. 6 Dersom
de tilhører Gud på grunn av innbydelsen, da har det jo ikke
noe med deres gode gjerninger å gjøre. Dersom de hadde
fortjent dette, ville det jo ikke vært noe som Gud i sin godhet
hadde gjort.
7 Altså, det som Israels folk søkte etter med stor iver, å bli
skyldfri innfor Gud, det oppnådde de aldri. Denne friheten
fra skyld ble i stedet gitt til den lille gruppen som har takket
ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. De andre ble døve
og blinde for det Gud ville. 8 Det står i Skriften:
"Gud gjorde personligheten deres avstumpet.
Helt til denne dag har han hindret øynene deres fra å
se og ørene deres fra å høre."†
9 Kong David skriver om dette:
"La festene deres blir en felle,
slik at de faller for fristelsene og blir straffet.
10 La øynene deres bli forblindet, slik at de ikke kan se.
La ryggene deres bli krummet under framtidens
byrder."‡
11 Nå spør jeg på nytt: Det at folket som Gud utvalgte,
syndet mot ham, betyr det at de skal gå til grunne for

‡ **10:21** Se Jesaja 65:2. * **11:1** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **11:2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **11:3** Se Første Kongebok 19:10,14. § **11:4** Ba`al var en kanaaneisk fruktbarhetsgud. Se Andre Mosebok 34:13-15. * **11:4** Se Første Kongebok 19:18. † **11:8** Se Femte Mosebok 29:4 og Jesaja 29:10. ‡ **11:10** Se Salmenes bok 69:23-24.

alltid? Nei, slett ikke! Men etter som israelittene syndet mot Gud, har frelsen også nådd andre folk, og nå er israelittene misunnelige på disse folkene. 12 Om nå hele verden fikk del i Guds rikdom fordi israelittene syndet, ja, om deres tragiske tabbe ble til andre folks lykke, hvor mye større rikdom skal ikke da verden få oppleve når hele Israels folk tar imot Guds frelse.

Frelse for folk som ikke er jøder

13 Nå henvender jeg meg til dere som ikke er jøder: Gud har valgt meg ut til å være en spesiell utsending for folk som ikke er jøder, og jeg er stolt over oppgaven min. 14 Kanske jeg gjennom denne stoltheten kan få mitt eget folk til å lengte etter det som de egentlig allerede skulle ha, slik at i det minste noen blir frelst. 15 Da Gud støtte bort Israels folk, innebar det at resten av verden ble forsonet med Gud og framsto som hans venner. Hvor herlig skal det ikke da bli når Gud for andre gangen aksepterer Israels folk. Det skal bli som når døde får liv! 16 Jødene tilhører egentlig Gud, etter som forfedrene deres, Abraham, Isak og Jakob§, gjorde det. Det står i Skriften*, at dersom den første biten med gjær bli ofret til Gud, da er det et symbol på at hele deigen tilhører Gud.† Og om røttene til et tre tilhører Gud, da tilhører også grenene Gud.

17 Israels folk er som et plantet oliventre, der noen av grenene har blitt brukket av. Du som ikke er jøde, er som grenen fra et vilt oliventre. Du har blitt podet inn på den ekte stammen i stedet for de grenene som var brukket av. Derfor får du nå også del i sevjen som stiger opp fra roten av treet. 18 Men for all del, ikke begynn å skryte over at du har blitt plassert der i stedet for grenene som ble brukket av. Husk på at du bare er en gren som er podet inn. Det er roten som holder deg oppe og ikke tvert om.

19 Nå tenker kanskje noen som så: "Men disse grenene ble jo brukket av for å gi plass til meg." 20 Det er sant. Men glem ikke at de ble brukket av fordi de ikke trodde på det Gud sa. Du har fått plassen fordi du tror på Guds budskap! Vær ikke hovmodig, men ta deg i vare! 21 Dersom Gud til og med straffer de ekte grenene, da vil han også straffe deg.

22 Legg merke til at Gud er både god og streng samtidig. Han er streng mot dem som synder mot ham, men han er god mot deg så lenge du innser at det er hans godhet som

§ **11:16** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. * **11:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **11:16** Se Fjerde Mosebok 15:17-21.

frelser deg. I motsatt tilfelle vil han skjære bort deg også.
23 Dersom en jøde begynner tro på Guds budskap om frelse,
da kommer Gud til å pode ham tilbake på treet. Det har han
makt til å gjøre. 24 Dersom Gud var villig å ta imot dere, som
er grenene fra et vilt oliventre, og mot naturens orden pode
dere inn i et plantet oliventre, hvor mye lettere er det ikke
da for ham å pode inn de ekte grenene igjen.

Gud viser nåde mot alle

25 Kjære søsken, jeg vil at dere skal kjenne til denne
sannhet som Gud først nå har avslørt, slik at dere ikke blir
innbilske og tror at dere selv er best i alt. Noen av jødene
nekter å tro, og slik kommer det til å være til alle som ikke
er jøder, har fått mulighet til å komme til Kristus. 26 Senere
skal hele Israels folk bli frelst.

Det står i Skriften‡:

"Redningsmannen skal komme fra Jerusalem§.
Han skal ta bort all ondskap fra Israels folk*.
27 Og jeg inngår en pakt der jeg lover å ta bort syndene
deres."†

28 Vi kan se på jødene på to forskjellige måter: De er
Guds fiender, etter som de nekter å ta imot Guds budskap
om frelse. Takket være dette ble dere frelst. Samtidig er
jødene Guds utvalgte og elskede folk, takket være de løftene
forfedrene fikk av Gud. 29 Dersom Gud gir oss noe godt
eller innbyr oss til å være hans, da angrer han seg aldri
og trekker innbydelsen tilbake. 30 Før var det dere som var
opprørske mot Gud, men da jødene nektet å ta imot den
nåde Gud ville vise, ga han den i stedet til dere. 31 Nå er
det jødene som er opprørske mot Gud, men Gud kan vise
nåde også mot dem, etter som han allerede har vist dere
sin nåde. 32 Gud lot alle mennesker bli fanget i sin egen
opprørske innstilling for at han kunne vise nåde mot alle.

33 Hvilken fantastisk Gud vi har! Han vet alt, kan alt og
eier alt! Hvem kan fatte og forstå hans beslutning og plan?

34 Som det står i Skriften:

"Hvem kjenner til hvordan Herren tenker?
Hvem vet nok til å gi ham råd?
35 Hvem kan gi noe til Gud,
slik at han blir tvunget til å betale tilbake?‡"

---

‡ **11:26** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **11:26** I grunnteksten: Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. * **11:26** I grunnteksten: Jakob. Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. † **11:27** Se Jesaja 59:20-21. ‡ **11:35** Se Jesaja 40:13 og Job 41:11.

36 Alt kommer jo fra Gud. Alt er skapt av ham og finnes til
for å ære ham.
Æren er for evig hans. Ja, dette er sant!§

12

Leve for å tjene Gud

1 Etter som Gud har vist oss så stor nåde, oppfordrer jeg
dere nå, kjære søsken, til å tjene Gud av hele hjertet. Bruk
deres kropper på en slikt måte at dere blir et levende offer
til Gud som gleder ham. 2 Følg ikke verdens tenkemåte,
men la Gud forandre deres måte å tenke på, slik at dere blir
som nye mennesker. Da skal dere forstå det Gud vil: Hva
som er rett, hva som gleder ham og hva som er fullkomment
godt i hans øyne.

3 Med stor kraft i oppdraget som Gud i sin godhet har
gitt meg, vil jeg advare dere mot å ha for høye tanker om
dere selv. Bruk litt sunn selvkritikk når dere vurderte deres
egen verdi. Tenk på at verdien ligger i hvor mye tro dere
har, og troen har dere fått fra Gud. 4 La meg bruke et
bilde: Det finnes mange lemmer på kroppen. De forskjellige
kroppsdelene er alle verdifulle, etter som hvert lem har sin
spesielle funksjon. 5 På samme måten er det med oss som
lever i Kristus. Sammen utgjør vi en felles kropp, selv om
vi også er mange. De forskjellige lemmene er til for å hjelpe
hverandre.

6 Gud har i sin godhet gitt hver og en av oss sine evner
for å utføre definerte oppgaver. Dersom Gud har gitt deg
evner til å holde fram forskjellige budskap fra ham, da skal
du gjøre det når troen overbeviser deg om at du har fått et
budskap. 7 Dersom du har fått evner til å hjelpe andre, da
skal du hjelpe dem det gjelder, av hele ditt hjerte. Dersom
du har fått evner til å undervise, da skal du undervise slik
Gud vil. 8 Dersom du har fått evner til å oppmuntre andre,
da skal du virkelig gjøre det. Dersom du har fått evner til å
gi av dine midler til den som trenger støtte, da skal du gjøre
det med et sjenerøst hjerte. Dersom du har fått evner til å
lede andre, da ta din lederoppgave på største alvor. Dersom
du har fått evner til å vise medfølelse med andre, da gjør
dette med glede.

9 Vis hverandre ekte kjærlighet. Avsky alle onde han-
dlinger, og gjør det som er godt. 10 Ja, elsk hverandre slik
som søsken bør og skal gjøre. Gjør alt for å vise hvor
mye dere setter pris på og respekterer hverandre. 11 Vær

§ **11:36** I grunnteksten: Amen!

ikke late og sløve når det gjelder å tjene Herren Jesus, men arbeid for ham med stor iver.
12 Vær glade over håpet om at dere til slutt skal bli frelst
for evig. Vær utholdende når dere må lide, og be mye og
lenge. 13 Hjelp de kristne som lider nød med alt de trenger,
og hold et gjestfritt og åpent hjem.
14 Dersom dere blir forfulgt, ikke be at Gud skal straffe
dem som forfølger dere, men be om at han må gi alt godt
også til dem. 15 Når andre er lykkelige, da gled dere på
deres vegne. Dersom noen er ulykkelige, da ta del i sorgen.
16 Behandle alle likt! Ikke se på dere selv som så fint folk at
dere ikke kan ha omgang med slike som andre mennesker
ser ned på. Tro ikke at dere vet alt!
17 Hevn dere ikke på den som gjør noe ondt mot dere.
Forsøk i stedet å gjøre godt mot alle mennesker. 18 Gjør
det dere kan for å leve i fred og fordragelighet med alle.
19 Det er ikke dere som skal måle ut straffen, kjære søsken.
Overlat det til Gud, han som en dag skal dømme alle. Det
står i Skriften*: "Hevnen er min, og jeg skal straffe dem
som fortjener det, sier Herren."† 20 Nei, i stedet for å hevne
dere, skal dere gjøre som det står i Skriften:
"Dersom din fiende er sulten, da gi ham noe å spise.
Og om han er tørst, da gi ham noe å drikke.
Ved å gjøre godt, vil din fiende bli skamfull over det han
har gjort mot deg."‡
21 La ikke det onde styre livet ditt, men du kan beseire det
onde ved å gjøre det som er godt.

13

Gode borgere

1 Vær lojale mot myndighetene som styrer i landet, for
de er innsatt av Gud. All myndighet har fått sin makt av
Gud.* 2 Den som nekter å være lydig mot landets lover,
nekter derfor å være lydige mot Gud og kommer til å bli
straffet. 3 Myndighetene er jo ikke noen trussel mot den
som gjør godt, men mot den som gjør ondt. Dersom dere
vil slippe å være redd for myndighetene, skal dere gjøre
det som er godt. Kanskje du da til og med får ros og ære
av dem som bestemmer. 4 Myndighetene er innsatt av Gud
for å hjelpe oss. Dersom du gjør det som er ondt, bør du

* **12:19** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **12:19** Se Femte Mosebok 32:35. ‡ **12:20** På gresk: Da samler du glødende kull på hodet hans. Se Salomos Ordspråk 25:21-22. * **13:1** At de har fått makten sin av Gud, betyr ikke at de alltid følger Guds vilje.

naturligvis være redd, for da kommer myndighetene til å straffe deg. Det er for å straffe de onde Gud har bestemt at det skal finnes myndigheter til. 5 Du skal altså være lojal mot landets myndigheter av to grunner: Dels for at du ikke skal bli straffet, og dels for at du skal ha en ren samvittighet.
6 Det er derfor dere betaler skatt, for at myndighetene kan utføre det arbeid som inngår i Guds plan. 7 Betal det dere er skyldige, både skatter og andre avgifter, og vis respekt for alle.

Det viktigste budet

8 Ja, pass på at dere betaler alt dere er skyldige. Men et punkt blir dere aldri ferdige med. Det gjelder forpliktelsen til å elske hverandre. Den som elsker sine medmennesker, oppfyller kravet i Moseloven†. 9 Budene som er skrevet ned er: "Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal ikke drepe. Du skal ikke stjele. Du skal ikke begjære." Alle andre bud kan sammenfattes i dette ene: "Du skal elske dine medmennesker som deg selv."‡ 10 Den som elsker sine medmennesker, gjør ingen noe ondt. Det er derfor kjærligheten oppfyller de kravene Gud setter i loven.
11 En annen grunn til å leve slik Gud vil, er at den tiden vi har, er begrenset. Våkn opp, for vår endelige frelse er nærmere nå enn da vi begynte å tro. 12 Natten er snart slutt. Dagen da Gud skal frelse oss for evig, nærmer seg. Lev ikke i åndelig mørke, men kast av dere alle onde handlinger som om de var skitne klær. Ta i stedet på dere en rustning som består av gode gjerninger som passer for dem som lever i lyset. 13 Pass på at livet tåler dagslyset. Ikke delta i ville fester, drikk dere ikke fulle, lev ikke i seksuell løssluppenhet og umoral, vær ikke i konflikt med andre mennesker og vær ikke misunnelige. 14 Nei, ta på dere nye rene klær som passer sammen med Herren Jesus Kristus. Pass på at dere ikke blir så opptatt med til å tilfredsstille de menneskelige behovene at dere blir fristet til å gjøre det som er ondt.

14

Omtanke og hensyn

1 Aksepter alle som vil dele fellesskapet med dere, også de som er svake i troen. Ikke driv å diskutere de minste ting. Tving ikke noen til å gjøre det de anser for å være galt ut fra sine forutsetninger. 2 Troen er kanskje hos noen så

† **13:8** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **13:9** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Tredje Mosebok 19:18.

sterk at de mener det er greit å spise hvilken som helst mat,
mens hos andre er troen så svak at de bare våger å spise
grønsaker.* 3 Da skal den som drister seg til å spise alt,
ikke dømme den som ikke våger. Og den som bare spiser
utvalgt mat, skal ikke dømme den som spiser alt. Gud har
jo akseptert begge parter! 4 Hvilken rett har du til å dømme
dem som tjener Herren Jesus? De står bare ansvarlige for
ham. Da må det være Gud som underviser i spørsmålet om
de handler rett eller galt. Herren skal hjelpe alle til å gjøre
det som er rett.
5 På samme måten sier noen at spesielle dager er mer be-
tydningsfulle enn andre, mens andre mener at alle dagene
er like. Her må hver og en følge sin egen samvittighet. 6 Den
som gjør forskjell på ulike dager, gjør det altså for Herren
Jesus skyld. Og den som spiser hva som helst av mat, gjør
det for å ære Herren. Han takker jo Gud for maten. Den
som avstår fra enkelte matretter, gjør det også for å ære
Herren. Han takker jo Gud for maten! 7 Vi lever altså ikke
for vår egen skyld, og når vi dør, angår ikke det bare oss
selv. 8 Nei, mens vi lever, vil vi ære Herren Jesus, og når vi
dør, da vil vi også ære Herren Jesus. Enten vi lever eller dør,
tilhører vi Herren. 9 Kristus døde, og ble levende på nytt,
nettopp for at han skulle være Herre over både levende og
døde.
10 Hvorfor dømmer du da dine troende søsken og ser ned
på dem? Husk på at hver og en av oss en dag skal stå for
Guds domstol. 11 Det står i Skriften†:
"Så sant jeg lever, sier Herren,
skal alle mennesker falle på kne for meg,
og alle skal bekjenne at jeg er Gud."‡
12 Altså skal hver og en stå til rette for sine egne handlinger
ovenfor Gud. 13 Slutt derfor med å dømme hverandre. Si i
stedet til dere selv: "Vi skal aldri mer gjøre noe som kan få
en troende bror eller søster til å synde."
14 Selv er jeg helt overbevist om at det jeg spiser, aldri kan
gjøre meg uverdig for Gud, etter som jeg lever i fellesskap
med Jesus Kristus. Den som sier at det er forbudt å spise en
viss type mat, han gjør opprør mot Gud dersom han spiser
det likevel. Ut fra det blir det galt for ham å spise. 15 Dersom
du altså støter troen hos din bror eller søster ved den maten
du spiser, da elsker du ikke lenger dine medmennesker. La

* **14:2** Noen spiste bare grønt, etter som de var redde for å spise kjøtt som var ofret til avguder. Se Første brev til Korinterne 8. † **14:11** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **14:11** Se Jesaja 45:23.

ikke det du spiser, bli årsak til at noen som Kristus har gått i døden for, går evig fortapt.

16 Dersom dere gjør det, kommer folk til å snakke nedsettende om det dere er overbevist om er rett. 17 Å tilhøre Guds eget folk handler jo ikke om hva vi spiser eller drikker, men om at Guds Hellige Ånd skal fylle oss med sin godhet, slik at vi kan leve i fred og glede med hverandre. 18 Dersom du tjener Kristus med denne innstillingen, gleder du Gud og blir satt pris på av andre mennesker. 19 Vi må altså gjøre flid for å skape fred og hjelpe andre til å få en sterkere tro.

20 Riv ikke ned det som Gud har bygget opp, bare for matens skyld! Det er tillatt å spise hva som helst, men den som sier at det er galt, vil synde mot Gud dersom han spiser. 21 Avstå derfor heller fra å spise kjøtt og drikke vin eller gjøre andre ting som kan få din troene bror eller søster til å synde. 22 Det du selv mener om alt dette, får være en sak mellom Gud og deg. Lykkelig er den som kan følge sin overbevisning og spise hva som helst. 23 Men den som tviler på det som er rett og likevel spiser, han kommer å bli dømt av Gud, etter som han handler mot sin egen tro. Alt det vi gjør uten å være overbevist om at det er rett, er synd!

15

Tenk på andre

1 Vi som har en sterk tro er skyldige til å hjelpe de svake med problemene, og kan ikke bare tenke på oss selv. 2 Hver og en av oss må hele tiden gjøre det som er best for andre. Pass på at troen blir sterkere og sterkere. 3 Kristus tenkte ikke på seg selv, men på andre. Det står i Skriften*: "Hån og spott som blir rettet mot deg, har falt på meg."†

4 Alle budskap fra Gud som finnes i Skriften, står skrevet for å undervise. De er til for å oppmuntre oss, slik at vi uten å bli trette kan holde fast ved håpet om at vi til slutt skal bli frelst for evig. 5 Jeg ber at Gud, som oppmuntrer og gir varig utholdenhet, skal hjelpe dere til å leve i fullkommen harmoni med hverandre, og at Jesus Kristus vil bli idealet for dere. 6 Da kan dere alle sammen hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus.

7 Aksepter derfor hverandre på samme måten som Kristus har akseptert dere. Da blir Gud æret. 8 La meg forklare hvordan vi sammen kan hylle Gud: Kristus kom

* **15:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:3** Se Salmenes bok 69:9.

for å hjelpe jødene og vise at Gud holder løftene han ga
til forfedrene deres. 9 Han kom også for at alle andre folk
skulle kunne hylle Gud for den nåde han også har vist mot
dem. Slik står det i Skriften:
"Derfor skal jeg hylle deg blant folkene,
og synge til din ære."‡
10 Det står også:
"Gled dere, alle dere jordens folk,
sammen med hans folk."§
11 På et tredje stedet i Skriften står det:
"Hyll Herren, alle folk!
Syng til hans ære, alle jordens folk!"*
12 Profeten Jesaja skriver også:
"Han som arver kong Davids trone†,
skal komme, og han skal herske over alle folk.
Alle skal håpe på ham."‡
13 Derfor ber jeg at Gud, han som har gitt oss dette håpet,
vil fylle dere med glede og fred i troen på ham. Ja, jeg ber
at Guds Hellige Ånds kraft vil gjøre troen og håpet sterkere
og sterkere.

Paulus sitt spesielle oppdrag

14 Selv er jeg overbevist om, kjære søsken, at Gud har fylt
dere med godhet mot andre mennesker. Dere vet allerede så
mye om disse tingene at dere nå kan undervise hverandre.
15-16 Jeg ville likevel skrive til dere for å minne om alt dette.
Iblant har jeg vært ganske rett på sak. Det beror på at Gud
ga meg den forretten å tjene ham. Han gjorde meg til prest
for Jesus Kristus, for at jeg skulle spre Guds glade budskap
til folk som ikke er jøder. Etterpå kunne jeg gi disse folkene
som offergave til Gud. Han tar imot alle med glede, etter
som hans Hellige Ånd har gjort alle verdige til å være hans.
17 Takket være mitt fellesskap med Jesus Kristus kan jeg
være stolt over oppdraget Gud har gitt meg. 18 Noe ut
over det som Kristus har utført gjennom meg, våger jeg
ikke å snakke om. Det er han som har fått folkene som
ikke er jøder, til å bli lydig mot Gud gjennom mine ord og
handlinger. 19 Kraften i de tegnene og miraklene jeg har
fått utføre ved hjelp av Guds Ånd har styrket budskapet.
På denne måten har jeg spredd det glade budskapet om
Kristus, først i Jerusalem og seinere over alt, helt til Illyria.§

---

‡ **15:9** Se Salmenes bok 18:50. § **15:10** Se Femte Mosebok 32:43. * **15:11** Se Salmenes bok 117:1. † **15:12** I grunnteksten: Han som er av Isais rot. Det vil si: slekten til Isai, som var kong David faren sin. ‡ **15:12** Se Jesaja 11:10.
§ **15:19** Illyria var en romersk provins nordost om nåværende Italia.

20 Hele tiden har min målsetting vært å spre det glade
budskapet på steder der de aldri før har hørt snakk om
Kristus. Dette har gått foran det å fortsette arbeidet i
menigheter som andre hadde startet. 21 Jeg har fulgt rådet
som står i Skriften:
"De som ikke har fått budskapet om ham, skal se,
og de som ikke har hørt, skal forstå."*

Paulus sine reiseplaner

22 Det er på grunn av denne prioriteringen jeg har blitt
hindret så lenge i å reise til dere. 23 Nå er jeg endelig
ferdig med mitt arbeid i dette området. Etter mange år med
ventetid kan jeg komme til dere. 24 Jeg planlegger nemlig å
reise til Spania, og på veien dit tenker jeg å stanse i Roma.
Etter at jeg har fått vært sammen med dere en kort tid,
håper jeg at dere hjelper meg med det jeg trenger for min
videre reise?

25 Først må jeg reise til Jerusalem for å hjelpe de troende
der. 26 Menighetene i Makedonia og Akaia† har nemlig
gjort en frivillig innsamling til dem som er fattige blant
de troende i Jerusalem. 27 De var glade for å kunne gjøre
dette, etter som de står i takknemlighetsgjeld til jødene.
De folkene som ikke er jøder, har jo fått del i de åndelige
godene som Gud har gitt jødene. Derfor er det også bare
rett og rimelig at de folkene som ikke er jøder, deler av sine
materielle goder med jødene. 28 Så snart jeg har avsluttet
dette oppdraget og har overlevert gaven, planlegger jeg å
reise til Spania. På veien dit vil jeg hilse på dere. 29 Jeg vet
at når jeg kommer til dere, skal jeg få være med og gi av alt
det gode som Kristus har i beredskap for dere.

30 Inntil da vil jeg be dere om en ting, kjære søsken: Hjelp
meg i min kamp ved å be til Gud for meg, slik at vår Herre
Jesus Kristus kan bli æret. Jeg vet jo hvilken kjærlighet
Guds Ånd har gitt dere. 31 Be at Gud redder meg fra den
type personer i Judea som nekter å tro på Kristus. Be også
om at de troende i Jerusalem må bli glade over den hjelpen
jeg har med meg. 32 Da kan jeg, dersom Gud vil, få besøke
dere, og gjennom det bli oppmuntret og samle nye krefter.

33 Jeg ber om at Gud, han som gir fred, vil være med dere
alle. Ja, det er min bønn!‡

---

* **15:21** Se Jesaja 52:15. † **15:26** Makedonia og Akaia var to romerske provinser i nåværende Hellas. ‡ **15:33** I grunnteksten: Amen!

16

Personlig hilsen

1-2 Vår søster Føbe, som er medarbeider i menigheten i byen Kenkreæ, kommer snart og hilser på dere. Ta vel imot henne, etter som hun lever i fellesskap med Herren Jesus. Dere må behandle henne på en måte som troende bør gjøre. Hjelp henne med alt hun trenger, for hun har vært til støtte for mange, også for meg.

3 Hils til Priska og Akvilas, som sammen med meg sprer budskapet om Jesus Kristus. 4 De har til og med risikert livet for min skyld. Det er ikke bare jeg som er takknemlig for disse to. Det gjelder også alle menighetene som ikke består av jøder. 5 Hils også menigheten som møtes i hjemmet deres.

Hils min gode venn Epainetos, som var den første til å tro på Kristus i provinsen Asia*. 6 Hils også Maria, som har arbeidet så hardt for å hjelpe dere. 7 Hils Andronikos og Junias, som begge er jøder og har sittet i fengsel sammen med meg. De er disipler† til Kristus, og er satt stor pris på av alle, og de begynte å tro på Kristus før meg. 8 Hils min kjære venn Ampliatus, som deler mitt fellesskap med Herren Jesus. 9 Hils Urbanus, som sammen med meg tjener Kristus, og min kjære venn Stakys.

10 Hils Apelles, som har fått gå gjennom så mye for Kristus. Hils også dem som bor og arbeider i Aristobolus sitt hjem. 11 Hils Herodion, som er jøde, slik som jeg. Hils alle dem som bor og arbeider i hjemmet til Narkissos og lever i fellesskap med Herren Jesus. 12 Hils Tryfena og Tryfosa, som arbeider i tjenesten for Herren, og den kjære Persis, som har stått så hardt på for å tjene Herren. 13 Hils Rufus, som takket ja til å bli Herrens utvalgte, og mor hans, som er som en mor også for meg. 14 Hils Asynkritos, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas og de troende søsken som er sammen med dem. 15 Hils Filologos, Julia, Nerevs og søsteren hans, Olympas og alle de andre troende som er sammen med dem. 16 Gi hverandre et velkomstkyss som troende.‡ Alle menighetene her hilser til dere.

En siste advarsel

17 Til slutt, kjære søsken, vil jeg oppfordre dere: Pass dere for dem som blir årsak til splittelse og får mennesker til å

---

* **16:5** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **16:7** Blir også kalt apostler. ‡ **16:16** På gresk: Hilse hverandre med et hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg.

forlate troen på Kristus ved å undervise om det som strider
mot troen dere har fått lære å kjenne. Hold dere borte fra
disse personene! 18 Denne type mennesker tjener ikke vår
Herre Kristus, men er bare interessert i det de kan mette
sin egen mage§ med. Med fine ord og talemåter bedrar de
lettlurte tilhørere.
19 Det er en kjent sak at dere holder fast ved troen på
Herren, og det gjør meg glad. Jeg ønsker at dere skal
være oppfinnsomme når det gjelder å gjøre godt, og totalt
uerfarne når det gjelder å gjøre ondt. 20 Jeg ber om at Gud,
han som gir fred, snart skal la dere beseire Satan. Videre
ber jeg om at alt godt og at vår Herre Jesu Kristi kjærlighet,
vil være med dere alle.
21 Min medarbeider Timoteus hilser til dere. Det samme
gjør også mine jødiske venner Lukius, Jason og Sosipater.
22 Også jeg, Tertius, som har skrevet ned dette brevet for
Paulus, hilser til dere som deler fellesskapet med Herren
Jesus. 23 Gaius hilser til dere. Det er i hjemmet hans jeg bor.
Der møter også hele menigheten hverandre. Erastus, som
er regnskapsfører her i byen, hilser til dere. Det gjør også
Kvartus, som er en av de andre troende* her.

Avsluttende hyllest til Gud

25-27 Hyll Gud, for han er den som kan gjøre troen sterk
hos alle! Dette fortalte jeg dere da jeg kom med det glade
budskapet om Jesus Kristus. Budskapet om Kristus var
Guds hemmelige plan, som hadde ligget skjult siden tidenes
begynnelse. Men nøyaktig som Gud, han som er evig, hadde
bestemt, har han nå avslørt sin plan. Han har gjort kjent
det han hele tiden har forutsagt ved profetene i Skriften†,
for at alle folk skal kunne tro på Kristus og bli lydige mot
ham.
Gud, han som ene og alene har fullkommen innsikt og
visdom, er verd å bli hyllet i all evighet for det som Jesus
Kristus har gjort for oss. Ja, dette er sant!‡

---

§ **16:18** De underviste sannsynligvis om at visse typer mat var forbudt.
* **16:23** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 24 Jeg ber om at vår Herre Jesus Kristus skal vise dere sin godhet. Ja, det er sant!
† **16:25-27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
‡ **16:25-27** I grunnteksten: Amen!

Paulus' første brev til korinterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er valgt ut for
å være utsending* for Jesus Kristus†. Min medarbeider
Sostenes sender også sin hilsen.
2 Til Guds menighet i Korint, til dere som tilhører Gud på
grunn av det som Jesus Kristus har gjort for oss. Til dere
som har tatt imot tilbudet om å være Guds folk, sammen
med alle dem utover jorden som tilber vår Herre Jesus
Kristus, han som er både deres og vår Herre.
3 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise
dere godhet og fylle dere med fred.

Paulus takker Gud for den tro menigheten har

4 Jeg takker alltid Gud for at han har gitt dere alt godt
på grunn av fellesskapet med Jesus Kristus. 5 Takket være
Kristus har Gud utrustet dere med alt det dere trenger i
menigheten. Dere er dyktige til å tale og kjenner godt
budskapet hans. 6 Det viser at dere har en fast tro på det
vi fortalte dere om Kristus. 7 Derfor har Gud gitt dere alle
de forskjellige evner som menigheten trenger mens dere
venter på at vår Herre Jesus Kristus igjen skal vise seg på
jorden. 8 Gud vil hjelpe dere til å holde fast på troen helt
til slutten, slik at dere er uten skyld den dagen vår Herre
Jesus Kristus kommer igjen. 9 Gud har innbudt dere til å
leve evig sammen med hans Sønn Jesus Kristus, vår Herre.
Han holder alltid sitt ord.

Splittelse i menigheten

10 Nå oppfordrer jeg dere, kjære søsken‡, at dere for vår
Herre Jesu Kristi skyld, lever i harmoni med hverandre, slik
at menigheten ikke blir splittet. Vær enige i måten dere
tenker på, og strev mot det samme målet. 11 Dessverre har
jeg hørt fra dem som bor i hjemmet til Kloes, at dere har
begynt å krangle og splitte dere opp i forskjellige grupper,
kjære søsken. 12 En del av dere sier: "Jeg følger Paulus".
Andre sier: "Jeg følger Apollos", eller "Jeg følger Peter",
eller "Jeg følger Kristus".

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:10** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

13 Hva er dette for dumt prat? Kristus kan vel ikke bli
delt opp i smågrupper? Det var vel ikke jeg, Paulus, som
ble spikret fast på et kors for deres skyld? Og dere ble
vel ikke døpt til fellesskap med meg? 14 Nei, når jeg hører
slike meldinger som dette, er jeg takknemlig for at jeg ikke
har døpt noen andre enn Krispus og Gaius i menigheten
deres. 15 Eller kanskje noen begynner si at de har blitt
døpt til fellesskap med Paulus? 16 Jo, jeg har forresten døpt
flere, Stefanas, og familien hans. Noen andre kan jeg ikke
huske at jeg har døpt. 17 Kristus sendte meg ikke i første
hånd ut for å døpe, men for å spre det glade budskapet om
ham. Mens jeg gjør dette, forsøker jeg ikke å overtale noen
ved bruk av menneskelig visdom og strategisk uttenkte
formuleringer. Nei, det ville stjele oppmerksomheten fra
budskapet om at Kristus døde på korset for vår skyld.

Guds visdom er rent tøv for den som ikke tror

18 Dette budskapet om at Kristus døde på korset for oss,
høres ut som rent tøv for dem som nekter å tro på det, og
derfor går evig fortapt. Vi som tror på budskapet, vet at det
er gjennom korset Gud viser sin kraft til frelse. 19 Gud sier
i Skriften§:
”Jeg vil gjøre slutt på visdommen hos de vise,
og forstanden hos de forstandige vil ikke føre til noe
som helst.”*
20 Hva hender med all verdens vise og lærde mennesker?
Hva hender med filosofene og de store tenkerne? Jo, Gud
har vist at deres visdom ikke er noe annet enn rent nonsens.
21 Menneskene så at det var Gud som i sin visdom hadde
skapt den verden de levde i, men de brukte ikke sin visdom
til å lære Gud å kjenne, slik at de kunne bli frelst. Derfor
bestemte Gud at menneskene i stedet skulle bli frelst ved
å tro på de uforståelige tesene vi forteller. 22 Problemet
er at jødene ikke vil tro dersom de ikke får se mirakler,
og at grekerne bare hører på menneskelig visdom. 23 Men
vi sprer budskapet om denne Kristus† som jødene ventet
på. Han som døde på et kors, noe som jødene ikke kan
akseptere, og som for grekerne høres ut som rent nonsens.
24 Men de som takker ja til Guds innbydelse om å tilhøre
ham, enten de er jøder eller ikke, de forstår at Gud viste sin

§ **1:19** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **1:19** Se Jesaja 29:14. † **1:23** ”Kristus” betyr ”den salvede” på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet ”Messias” betyr også ”den salvede”.

kraft og visdom da han lot Kristus dø i vårt sted. 25 Det som
virker å være uforståelige teser om Gud, er klokere enn all
menneskelig visdom. Det som virker å være svakhet hos
Gud, er sterkere enn all menneskelig styrke.

26 Tenk på hvordan det var da dere selv ble innbudt av
Gud for å tilhøre ham, kjære søsken. Det var ikke mange
av dere som ble regnet som vise og lærde, hadde innflytelse
i samfunnet, eller kom fra en fin familie. 27 Nei, de som
takker ja for å tilhøre Gud, er ofte slike som blir ansett for å
være ubetydelige her i verden. En dag skal de vise og lærde
stå skamfull for Gud. De som takker ja for å tilhøre Gud, er
ofte slike som mangler innflytelse i samfunnet. Rollene blir
byttet, og de mektige skal stå skamfull for Gud. 28 Ja, nettopp
de menneskene som resten av verden ser ned på, de som
har lav status og ikke blir ansett å være verd noe, de takker
ja til Guds innbydelse og får tilhøre ham. På denne måten
ville Gud vise dem som trodde de var noe ekstra, at statusen
deres ikke hadde noen verdi for ham. 29 Ingen skal kunne
skryte av seg selv overfor Gud.

30 Heller ikke dere som har takket ja til Guds innbydelse,
kan skryte over dere selv, for det er Gud som har gjort det
slik at dere kan leve sammen med Jesus Kristus. Gud har
gjort synlig sin visdom gjennom å la Kristus kjøpe oss fri
fra vårt slaveri under synden, slik at vi nå er skyldfri innfor
Gud og kan leve fullt og helt for ham. 31 Derfor står det i
Skriften: "Den som vil skryte, han skal skryte over det som
Herren har gjort."‡

2

Ulikheten mellom Guds og menneskers visdom

1 Da jeg første gangen kom til dere, kjære søsken,
forsøkte jeg ikke å overtale dere ved hjelp av godt uttenkte
formuleringer og overbevisende argumentasjon når jeg
fortalte Guds budskap*. 2 Nei, jeg hadde bestemt meg
for bare å tale enkelt om Jesus Kristus, at han døde på
korset for å ta straffen for våre synder på seg. 3 Jeg var
svak, redd og nervøs da jeg sto foran dere. 4 Det var slett
ikke metodene mine, mine naturlig talegaver eller mine
menneskelige evner til å overtale som overbeviste dere.
Nei, det var Guds Ånds kraft som overbeviste dere om at
budskapet var sant. 5 Gud ville ikke at dere skulle tro på

‡ **1:31** Se Jeremia 9:24. * **2:1** Andre håndskrifter har: Guds hemmelighet.

Jesus på grunn av naturlig talegaver, men på grunn av hans kraft.
6 Likevel når vi er blant mennesker som har en moden
tro, da er også vår undervisning fylt av kunnskap. Denne
kunnskapen har ikke noe med verdens kunnskap å gjøre.
Den kommer ikke fra denne verdens onde makthavere, som
Gud en dag vil la gå under. 7-8 Nei, vår lære er fylt av Guds
egen kunnskap. Den handler om Guds hemmelige plan. En
plan som har ligget skjult fra tidenes begynnelse. I tråd med
denne planen hadde Gud bestemt at Herren Jesus skulle dø
for å frelse oss, slik at vi får del i Guds herlighet. Denne
verdens onde makthavere, forsto ikke Guds plan. Derfor
lot de Jesus bli henrettet på et kors, han som har del i Guds
makt og herlighet. 9 Ja, denne herligheten, som i tråd med
Guds kunnskap og plan skal bli vår, er det vi underviser om.
Det står i Skriften:
"Det ikke noe øye har sett, ikke noe øre har hørt,
det ingen mennesker kunne forestille seg,
det har Gud forberedt til dem som elsker ham."†
10 Gud har ved sin Ånd vist oss alt dette som han har
forberedt.
Guds Ånd vet alt om Gud og kjenner til alle planene hans.
11 Guds Ånd er den eneste som virkelig kjenner til Guds
innerste tanker, akkurat som bare Ånden hos mennesket
kjenner til menneskets innerste tanker. 12 Vi blir ikke lenger
drevet av den naturlige måten å tenke på, for vi har fått
Guds egen Ånd, slik at vi kan kjenne til det Gud har gitt oss
i sin godhet.
13 Når vi forteller om alt som Gud i tråd med sin plan har
lovet oss, benytter vi oss ikke av menneskelige talegaver for
å overtale noen. Nei, vi lar Guds Ånd styre oss når vi taler,
etter som vi underviser om Guds tanker og taler til personer
som selv har fått Guds Ånd.‡ 14 De menneskene som ikke
tilhører Jesus Kristus og ikke har fått Guds Ånd, nekter å
høre etter på det som Guds Ånd forkynner. Det høres ut som
rent nonsens for disse. De kan ikke forstå undervisningen,
etter som det bare er ved hjelp av Guds Ånd de kan forstå.
15 Den som har Guds Ånd, kan forstå Guds plan. Andre
derimot, forstår ikke det de troende snakker om. 16 Hvordan
skulle de kunne forstå? Det står i Skriften:
"Hvem kjenner til hvordan Herren tenker?
Hvem vet nok til å gi ham råd?"§

† **2:9** Se Jesaja 64:4. ‡ **2:13** "etter som vi underviser om Guds tanker og taler til mennesker som selv har fått Guds Ånd" kan også tolkes som: "slik at Ånden får hjelpe oss til å forklare sannheten om Gud." § **2:16** Se Jesaja 40:13.

Men for oss har Guds Ånd gjort kjent hvordan Jesus Kristus tenker.

3

Paulus ber om enhet i menigheten

1 Da jeg først begynte å undervise dere, kjære søsken,
kunne jeg ikke tale til dere som til troende som virkelig
har lært Gud å kjenne og blir drevet av hans Ånd. Nei,
jeg måtte tale til dere som til mennesker som fortsatt blir
drevet av sin menneskelige natur. Dere hadde begynt å tro
på Kristus, men var i modenhet som nyfødte barn. 2 Derfor
måtte jeg gi maten i form av melk og begynne med en
grunnleggende undervisning. Fast føde klarte dere ikke å
ta til dere. Ja, dere klarer ennå ikke å fordøye den mer
grundige undervisningen. 3 Dere blir fortsatt styrt av den
gamle naturen. Dersom dere er misunnelige på hverandre,
krangler og splitter dere opp i grupper, da viser dere at dere
fortsatt blir drevet av den gamle naturen og lever på samme
vis som dem som ikke kjenner Gud? 4 Er det ikke den gamle
naturen som får dere til å si: "Jeg tilhører Paulus" eller "Jeg
tilhører Apollos"?

5 Hverken Apollos eller jeg er noe særlig. Gud har bare
brukt oss for å hjelpe dere til å begynne å tro. Hver og en
av oss har utført det oppdraget vi fikk fra Herren Jesus.

6 Jeg plantet Guds budskap i hjertene deres. Så kom
Apollos og vannet med sin undervisning. Men det var Gud
som fikk troen til å spire. 7 Hverken den som planter eller
den som vanner, er avgjørende i denne sammenhengen.
Den eneste som er viktig, er Gud, for det er bare han som
kan få troen til å spire. 8-9 Både den som planter og den
som vanner, er medarbeidere til Gud. De arbeider sammen
på Guds åker, som er hans menighet. Hver for seg skal alle
få lønn for arbeidet sitt.

Menigheten er Guds bygning

Menigheten kan også bli sammenlignet med et hus som
Gud holder på å bygge. 10 Gud ga meg den forrett å bli
en erfaren byggmester. Ved å fortelle det glade budskapet
om Jesus har jeg lagt selve fundamentet for dere. Senere
bygger andre videre med sin undervisning. Hver og en
som bygger en menighet, må tenke på hvordan han bygger.
11 Han kan aldri legge et nytt fundament. Grunnvollen for
menigheten er og blir Jesus Kristus selv. 12 Derimot kan han
undervise på ulike måter om den grunnvollen som allerede
er lagt. Billedlig talt bygger vi på denne grunnvollen med

gull, sølv og edelsteiner, eller med tre, gress og halm. 13 Når
Jesus kommer igjen for å dømme alle, vil det vise seg om
byggmesteren brukte rett materiale. Om vi fortsatt bruker
vår billedlige tale, vil Jesus la ilden teste om undervisningen
hadde varig verdi eller ikke. 14 Den byggmester som bygget
med et materiale som består testen gjennom ild, skal få lønn
for arbeidet sitt. 15 Dersom han har bygget med materialer
som ikke tåler ilden, blir han uten lønn. Selv skal han bli
frelst, men hele livsverket hans går opp i røyk.

Ikke ødelegg menigheten på grunn av splittelse

16 Forstår dere ikke at dere til sammen, billedlig talt,
utgjør Guds tempel, etter som Guds Ånd bor i dere?
17 Dersom noen ødelegger Guds tempel, skal Gud straffe
ham. Guds hus er jo hellig, etter som det tilhører ham. Dere
er hans tempel. 18 Ikke bedra dere selv. Den som er vis og
klok på denne verdens måter, må endre sin visdom dersom
han skal kunne forstå Guds visdom. 19 Denne verdens
visdom er jo bare nonsens for Gud. Det står i Skriften*:
"Han lar de kloke vikle seg inn i sine egne utspekulerte
tanker",† 20 og: "Herren vet hvordan menneskene tenker.
Han vet at de mangler forstand."‡ 21-23 Skryt derfor ikke
over at dere er sympatisører til spesielle personer. Dere
tilhører jo Kristus, og Kristus tilhører Gud. Derfor eier dere
alt som tilhører Gud, Paulus, Apollos, Peter og hele verden.
Det spiller ingen rolle om dere lever eller dør. Nåtiden og
framtiden er deres. Ja, alt er deres, etter som dere tilhører
Kristus.

4

Paulus og Apollos er tjenere for Kristus

1 Dere skal altså se på oss som tjenere for Jesus Kristus. Vi
er forvaltere som har fått i oppdrag å fortelle om Guds plan,
den som til nå har vært hemmelig for menneskene. 2 Den
viktigste egenskapen hos en forvaltere er at han er ærlig og
ikke forspiller sin herres rikdom. 3 Om jeg har vært trofast i
oppdraget mitt eller ikke, kan verken dere eller noen andre
vurdere. Nei, jeg våger ikke en gang å stole på min eget
dømmekraft. 4 Min samvittighet er ren, men det betyr jo
ikke at jeg har gjort alt rett. Den eneste som kan avgjøre
hvordan jeg har maktet oppdraget mitt, er Herren Jesus selv.
5 Dra derfor ingen forhastede konklusjoner om mennesker.
Vent til Herren Jesus kommer igjen for å dømme alle. Han

---

* **3:19** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **3:19** Se Job 5:13. ‡ **3:20** Se Salmenes bok 94:11.

skal trekke alt fram i lyset og vurdere de innerste tanker hos hvert menneske. På den dagen vil Gud gi hver og en den ros og ære han fortjener.

6 Bilde om tjenere og forvaltere som jeg har brukt på meg selv og Apollos, viser at dere ikke skal skryte av enkelte personer, mens dere nedvurderer andre. Nei, følg oppfordringen: "hold dere til Skriften"* da skal dere forstå.
7 Finnes det noe som gjør dere bedre enn andre? Alt det gode dere har fått fra Gud, var ikke det en fri gave? Hvorfor skryter dere da og er overlegne, akkurat som om det kom fra dere selv?

8 Når dere skryter slik, får jeg følelsen av at dere er mette og forsynt til tross for at dere er underernært på sunn undervisning. Dere framstiller dere som rike og synes å ha blitt konge på haugen uten oss. Ja, jeg ønsker at dere allerede var konger, slik at vi kunne regjere sammen med dere. 9 Men nå virker det i stedet som om Gud har gitt oss som er utsendingene for Jesus†, den laveste statusen av alle. Vi er som fanger under dødsdom som blir vist fram for å bli henrettet med hele verden på tilskuerplass, ja, både for mennesker og engler.

10 Vi er disipler og lever fullt og helt for Kristus. I folks øyne er vi dumme. Dere derimot er akkurat passe hengivne og forstandige. Vi mangler makt her i verden, men dere er mektige. Alle tenker godt om dere, men oss ler de av.
11 Vi går til og med sultne og tørste, mangler klær, blir mishandlet og har ingen fast bostedsadresse. 12 Vi arbeider hardt med våre egne hender for å forsørge oss. Når noen håner oss, ber vi om at Gud må gi dem som håner oss alt godt. Når vi blir forfulgt, finner vi oss i det uten å klage.
13 Når de snakker stygt om oss, svarer vi vennlig. Vi blir behandlet som skrot på verdens skraphaug, søppel som menneskene har kastet fra seg.‡

14 Jeg skriver ikke dette for å få dere til å gå skamfull omkring. Nei, jeg vil bare at dere skal kjenne til virkeligheten slik den er, etter som dere er mine kjære barn.
15 For selv om dere hadde et stort antall som underviste dere om Kristus, er det bare jeg som er deres åndelige far. Det var jeg som fikk anledningen til å fortelle det glade budskapet om Jesus Kristus til dere, slik at dere begynte å tro. 16 Etter som jeg er deres far, ber jeg dere nå ha meg som

---

* **4:6** "Hold dere til Skriften" var sannsynligvis et kjent utrykk. "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:9** Blir også kalt apostler. ‡ **4:13** Se Klagesangene 3:45.

ideal. 17 Det er derfor jeg sender min trofaste medarbeider
Timoteus til dere. Han er min elskede sønn, etter som jeg
fikk hjelpe ham til tro på Herren Jesus. Han vil minne dere
om grunnsetningene jeg har stilt opp for dem som tilhører
Jesus Kristus, og som jeg underviser om i alle menighetene.
18 Det virker som enkelte av dere har blitt selvsikre, etter
som de tror at jeg aldri mer vil komme tilbake til Korint.
19 Jeg vil komme til dere, og det ganske snart, om Herren
vil. Da skal jeg finne ut om disse selvsikre typene virkelig
er fylte av Guds kraft, eller om ordene deres bare er tomt
skryt. 20 Dersom Gud får regjere i oss, blir vi fylte av hans
kraft og snakker ikke i lange tirader med tomme ord. 21 Hva
foretrekker dere selv, mine kjære barn? Skal jeg komme
for å vise dere til rette, eller skal jeg komme for å vise dere
ømhet og kjærlighet?

5

Seksuelle utskeielser i menigheten

1 Jeg må ta opp en annen sak med dere. Det blir påstått at
det forekommer seksuelle utskeielser blant dere. Ja, til og
med slik umoral som vi ikke en gang hører snakk om blant
dem som ikke kjenner Gud. Dere har en mann i menigheten
som har et forhold til sin fars kone. 2 Enda går dere rundt
og er stolte! Dere burde heller sørge og skamme dere, og
se til at denne mannen blir ekskludert fra fellesskapet?
3 Selv har jeg allerede bestemt hvilken straff han må få, og
det til tross for at jeg ikke befinner meg hos dere. Selv om
jeg er langt borte, følger jeg alltid med i det som skjer hos
dere. 4 Gå fram på denne måten: Alle som tror på Herren
Jesus, må samle seg. Da vil jeg i tankene mine være hos
dere. Så skal dere i kraft av den autoritet som Herren Jesus
har gitt oss, 5 ekskludere mannen fra fellesskapet. La Satan
ta hånd om ham, slik at kroppen brytes ned. Da vil han
kanskje vende seg bort fra synden, slik at Ånden i ham kan
bli frelst den dagen vår Herre Jesus kommer igjen.
6 Nei, dere har virkelig ikke noe å skryte av. Forstår dere
ikke at dersom denne personen får lov til å leve i synd, vil
synden spre seg i hele menigheten? En liten klump gjær får
hele deigen til å gjære. 7 Rens ut all gammel gjær, slik at
dere på nytt blir en ren deig. Jesus Kristus, vårt påskelam,
er slaktet for oss. Vi har blitt et brød som er bakt uten gjær.
8 La oss derfor feire høytid, renset for all gammel gjær, fra
all ondskap og styggedom. Lev helt og fullt for Gud og hold

dere til det sanne budskapet om Jesus. Ja, pass på at dere
på nytt blir ett brød som er bakt uten gjær.
9 I mitt første brev skrev jeg til dere at dere må holde dere
borte fra mennesker som lever i seksuell løssluppenhet.
10 Jeg mente naturligvis ikke at dere skal unngå alle men-
nesker her i verden som lever i seksuell umoral, alle som
er egoistiske, snyter andre på penger eller tilber avgudene.
Nei, da må dere jo forlate jorden for godt. 11 Det jeg mente
i brevet mitt, var at dere ikke skal ha nær omgang med
en troende som begynner å leve i seksuell løssluppenhet,
blir egoistisk, tilber avguder, snakker nedsettende om sine
medmennesker, drikker seg full eller snyter andre på
penger. Slike mennesker skal dere ikke en gang spise
sammen med.
12-13 De som ikke tilhører menigheten, er det ikke vår
sak å dømme. De vil Gud straffe på dommens dag.
Derimot er det deres oppgave å dømme dem som tilhører
menigheten. Dersom et medlem gjør det som er ondt, skal
dere ekskludere den personen fra fellesskapet.

6

Trekk ikke en annen troende for domstolen

1 Jeg har for øvrig hørt at det finnes noen blant dere som
trekker andre for domstolen når de blir uvenner. Hvordan
kan dere komme på en slik idé å la personer som ikke følger
Guds vilje, få avgjøre tvistene deres i stedet for å la troende
dømme mellom dere? 2 Vet dere ikke at de som tilhører
Gud, en dag skal dømme verden? Skulle dere ikke da selv
kunne oppklare de mindre konfliktene blant dere? 3 Vet
dere ikke at vi en dag skal dømme englene? Da må vi vel
kunne ordne opp i de hverdagslige tvistene. 4 Nå drar dere
altså i stedet hverandre for domstolen for småsaker, og lar
utenforstående personer som dere egentlig ikke har tillit til,
dømme mellom dere. 5 Dere burde være skamfull! Finnes
det ingen i menigheten som er klok nok til å dømme mellom
sine troende søsken? 6 Hadde dere det, slapp dere å leve i
konflikt med hverandre midt blant de som ikke tror på Gud?
7-8 Ja, at dere drar hverandre for domstolen er et stort
nederlag for dere som tror. Hvorfor er dere i konflikt med
troende søsken om materielle ting? Hvorfor vil dere ta fra
andre det som er deres? Burde dere ikke selv i stedet å
akseptere å bli dårlig behandlet, og la de ta fra dere det
som er deres?
9-10 Har dere helt glemt at den som ikke følger Guds vilje,
heller ikke vil få tilhøre hans folk? Bedra ikke dere selv.
Ingen som lever i seksuell løssluppenhet, tilber avguder, er

utro i ekteskapet eller som lar seg bruke til homoseksualitet,
får tilhøre Gud. Heller ikke tyver, egoistiske mennesker,
de som drikker seg fulle, de som snakker dårlig om sine
medmennesker eller de som snyter andre på penger, får
tilhøre Gud. 11 Enkelte av dere levde tidligere på denne
måten, men nå er dere døpt og har blitt vasket rene fra
syndene. Dere tilhører Gud og har blitt skyldfri innfor ham
på grunn av det som Herren Jesus Kristus og vår Guds Ånd
har gjort for dere.

Tenk på at Guds Ånd bor i kroppen deres

12 En del av dere sier: "Jeg er fri og kan gjøre som jeg
vil." Tenk på at ikke alt er bra for oss mennesker. Den som
hevder at han er fri og kan gjøre som han vil, han tar en
stor risiko for å bli slave under sine egne begjær. 13 Jeg kan
være enige med disse menneskene når de sier: "maten er
til for magen og magen for maten". Men husk på at Gud en
dag skal gjøre slutt på både mat og mage. Derimot tar de
fullstendig feil når de sier at det er tillatt å leve i seksuell
løssluppenhet. Kroppen er ikke skapt for slikt. Den er til
for å ære og tjene Herren Jesus, etter som han er Herre
også over kroppene våre. 14 Kroppene våre skal ved Guds
kraft bli vekket opp fra de døde en dag, akkurat som Herren
Jesus ble vekket opp. 15 Dessuten er de troende kroppen
til Kristus. Det betyr at den enkelte av oss utgjør de ulike
lemmene i kroppen hans. Skal jeg da ta et lem av Kristus og
forene det med en prostituert? Aldri i livet! 16 Dere vet vel
at den som ligger med en prostituert, blir smeltet sammen
med henne i en kroppslig enhet? Det står i Skriften: "Når
en mann blir forent med en kvinne, da blir de to til ett."
17 Den som blir forent med Herren Jesus, smelter sammen
til en åndelig enhet med ham.

18 Hold dere derfor borte fra all seksuell løssluppenhet.
Andre synder skjer utenfor kroppen, men den som lar
seg bruke til seksuell løssluppenhet, synder mot sin egen
kropp. 19 Vet dere ikke at kroppen deres er et tempel for
Guds Hellige Ånd som bor i dere, og som dere har fått
av Gud? Kroppen tilhører altså ikke dere selv, men Gud.
20 Han har jo kjøpt dere fri fra slaveriet under synden, og
har allerede betalt løsepengene for dere. Se derfor til å
ære Gud med kroppen.

7

Spørsmål om ekteskapet

1 Jeg vil nå forsøke å svare på de spørsmålene dere stilte
angående sex og ekteskap. Ja, det er best for en troende
ikke å gifte seg. 2 Men etter som så mange kjenner lysten
til å leve seksuelt aktivt, bør hver og en som ønsker å gifte
seg, gjøre det. 3 Gifte par bør ha et regelmessig sexliv. Det
er både mannen og kvinnen sin rett som gifte. 4 En gift
kvinne tilhører mannen, og ikke seg selv. På samme måte
tilhører en gift mann sin kone, og ikke seg selv. 5 Gjør ikke
noen kunstige avbrudd i de seksuelle relasjonene bortsett
fra korte perioder, og da bare dersom begge er enige. Dette
kan være naturlig dersom en eller begge vil konsentrere
seg om å leve i bønn. Etterpå må dere igjen leve normalt,
ellers kan Satan friste dere fordi lengselen etter sex blir for
sterk. 6 Jeg befaler dere slett ikke å gjøre slike avbrudd i
samlivet, men sier bare at dere godt kan gjøre det dersom
dere virkelig vil. 7 Helst skulle jeg ønske at alle levde som
ugifte, slik jeg gjør. Men vi er ikke alle like. Gud har gitt oss
forskjellige gaver. Noen har fått evnen til å leve som ugift,
andre ikke.

8 Til dere som er enslige eller enker vil jeg si at det
er bedre at dere fortsetter som ugifte, akkurat som jeg.
9 Dersom dere ikke kan leve uten en seksuell relasjon, skal
dere gifte dere. Det er bedre å gifte seg enn å brenne av
begjær.

10 Til dere som nå er gifte, har jeg derimot en befaling,
etter som denne kommer fra Herren Jesus selv: Kvinnen
må ikke skille seg fra sin mann. 11 Mannen må heller ikke
skille seg fra sin kvinne. Dersom dere likevel skulle skille
dere, må dere fortsette som ugifte eller forsone dere med
hverandre.

12 Her skulle jeg gjerne komme med mitt eget tillegg, som
ikke er en direkte befaling fra Herren: Dersom en troende
mann har en kone som ikke deler hans tro, men likevel vil
leve i fellesskap med ham, skal han ikke skille seg fra henne.
13 Det samme gjelder en troende kvinne som har en mann
som ikke deler hennes tro, men likevel vil leve sammen med
henne. Da skal hun ikke skille seg fra ham. 14 Den mannen
som ikke tror, opplever Guds atmosfære gjennom det at han
er gift med sin troende kone. Den kvinnen som ikke tror,
opplever Guds atmosfære gjennom det at hun er gift med
sin troende mann. Ellers ville jo ikke barna deres høre til
Guds folk, men nå tilhører de Gud. 15 Dersom de som ikke
tror heller vil skille seg, så la dem gjøre det. Da er den
troende mannen eller kvinnen ikke lenger bundet. Gud vil
at alle skal leve i fred med den de er gift med. 16 Det finnes

ingen garanti for at den troende parten i ekteskapet kan få den andre til å tro gjennom det å fortsette å leve sammen.

Bli i den situasjonen som var før dere begynte å tro

17 En generell regel er at hver og en bør fortsette å leve i den situasjonen han var i, da Gud innbød ham til å bli en troende. Det er slik jeg underviser i alle menighetene. 18 Den som var jøde da han ble innbudt for å tilhøre Gud, han kan fortsette å være jøde. Den som ikke var jøde, kan fortsette å ikke være det. Mennene som ikke er jøder, behøver ikke å gå gjennom den jødiske seremonien med omskjærelse. 19 Det spiller ingen rolle for Gud om en mann er omskåret eller ikke. Det viktige er at vi lever slik Gud vil.

20 Dere skal altså fortsette i den situasjonen dere befant dere i da Gud innbød dere for å tilhøre ham. 21 Var du slave da du fikk Guds innbydelse for å tilhøre ham, skal du ikke bekymre deg over det. Naturligvis skal du gripe sjansen til å bli fri dersom du får et slikt tilbud. 22 Den slaven som gjennom sin tro tilhører Herren Jesus, kan glede seg over at Herren har kjøpt ham fri fra slaveriet under synden. Den som er fri og tilhører Herren Jesus, må huske på at han er blitt slaven til Jesus Kristus. 23 Ja, Gud har kjøpt dere alle fri fra slaveriet under synden, og har allerede betalt skylden for dere. Se derfor til at dere ikke blir slaver under de regler som menneskene setter opp. 24 Fortsett, kjære søsken, å tjene Gud i den situasjonen dere befant dere i da dere takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham.

Råd til den som er ugift

25 Når det gjelder dem som aldri har vært gift, har jeg ingen ekstra befaling fra Herren Jesus. Herren har i sin godhet gitt meg oppdraget til å undervise, og derfor kan dere stole på de råd jeg gir dere. 26 Jeg sier altså at det er best å være ugift med tanke på de forfølgelsene de troende blir utsatt for. 27 Den som allerede er gift, skal naturligvis ikke skille seg. Men om du ikke er gift, skal du ikke forsøke å finne noen å gifte deg med. 28 De menn og kvinner som likevel bestemmer seg for å gifte seg, bryter ikke Guds vilje. Men de kommer til å bli rammet av mange vanskeligheter, noe jeg ønsker at de kunne slippe å gå gjennom.

29-31 La meg si en ting, kjære søsken. Den nåværende verden kommer snart til å gå under. Det er ikke lange tiden igjen. Derfor må den mannen som er gift, ikke bare leve for sitt ekteskap. Uansett om noen er trist til mote eller jublende glad, skal de ikke bare være opptatt av følelsene

sine. Den som handler, skal ikke bare være opptatt med det økonomiske. Den som holder på med materielle ting, skal ikke bli så opptatt med dette at tingene betyr alt for ham.

32 Jeg vil spare dere for mange ekstra bekymringer. En ugift mann har tid å tjene Herren Jesus og gjøre det som gleder Herren. 33 Men en gift mann må tenke på hjem, familie og gjøre det som gleder kona hans. 34 Han blir splittet i sine interesser. På samme måten har en ugift kvinne eller jente tid å tjene Herren, etter som både hennes kropp og sjel tilhører Gud. Men en gift kvinne må tenke på hjem og familie og gjøre det som gleder mannen hennes.

35 Jeg har ikke gitt dere disse reglene for å begrense friheten for dere, men for å hjelpe dere. Det eneste jeg vil, er at dere skal kunne tjene Herren Jesus og leve fullt og helt for ham uten å bli opptatt med en masse andre ting.

36 Dersom et par er trolovet og har bestemt seg for ikke å gifte seg, men mannen mener at han handler galt mot sin forlovede, eller om han ikke kan avstå fra sex, og derfor mener at de bør gifte seg, da skal de gifte seg. De bryter ikke Guds vilje. 37 Dersom et trolovet par derimot klarer å holde fast ved sine beslutninger om å ikke gifte seg, og ikke er tvunget til det av noen andre, da handler de rett om de fortsatt blir ugifte. 38 De som gifter seg, handler altså rett, og de som ikke gifter seg, handler enda bedre.

39 En gift kvinne er bundet til mannen sin så lenge han lever. Dersom hennes mann dør, kan hun gifte om seg med hvem hun vil, bare det er med en troende. 40 Etter min mening er det bedre for henne å leve som ugift. Og jeg tror at det er Guds Ånd som uttrykker seg gjennom meg når jeg sier dette.

8

Offer til avguder

1 La oss nå gå over til spørsmålet om kjøtt som har blir ofret til avgudene. Dere skriver at dere kjenner det rette svaret. Husk på at den som innbiller seg at han vet alt, lett kan bli hovmodig. Dersom dere virkelig elsker hverandre, vil dere hjelpe hverandre til å få en sterkere tro. 2 Den som sier at han vet alt, kjenner ikke til så veldig mye. 3 Den som elsker Gud, er kjent av ham.

4 Når det gjelder spørsmålet om dere skal spise kjøtt som har blitt ofret til avgudene, vet vi at en avgud ikke er noen gud, og at det bare finnes en virkelig Gud. 5 Mange tilber såkalte guder, både i himmelen og på jorden, og det finnes

et stort antall av disse gudene og herrene. 6 Likevel vet vi
at det bare finnes en Gud, Far i himmelen, som har skapt
alt og vil at vi skal leve for ham. Vi vet at det bare finnes
en Herre, Jesus Kristus, som fikk i oppdrag av Gud å skape
alt, og som gjør det mulig for oss å leve for Gud.
7 En del troende har ikke forstått at disse gudene ikke
er ekte guder. De tilba avgudene før de begynte å tro på
Jesus, og når de nå ser kjøtt som har blitt ofret til avgudene,
ser de på dette som et fortsatt offer. Når de spiser av
kjøttet, går de mot sine egne samvittigheter, for de har
fortsatt ikke lært seg hvordan de skal tenke. 8 Det er sant
at maten ikke har noe med vårt forhold til Gud å gjøre.
Derfor er det fullstendig uvesentlig om vi spiser av kjøttet
eller ikke. 9 Men dere må passe på at den friheten dere
påstår dere har, ikke får en vaklende troende til å miste
troen på Jesus. 10 Om nye troende, som ennå ikke vet
hvordan de skal tenke, ser deg som har "det rette svaret"
spise kjøtt i et avgudstempel, kommer de ikke da til å trekke
den slutningen at de også kan spise? For disse kan dette
innebære at de faller tilbake til sin gamle avgudsdyrkelse.
11 Ved at du kjenner til "det rette svaret" får du altså en
svak troende til å gå evig fortapt, en som er din egen bror
eller søster som Kristus døde for! 12 Husk på at den som
gjør urett mot sine troende søsken og lurer dem til å gå
mot sin egen samvittighet, han synder mot Kristus. 13 Mitt
svar er altså: Dersom maten du spiser får en troende bror
eller søster til å synde, da skal du heller konsekvent avstå
fra å spise kjøtt. Risiker ikke at et annet menneske forlater
troen på Jesus og går til grunne for evig på grunn av deg.

9

Paulus nekter å ta imot lønn

1 Noen påstår at jeg ikke har de samme rettighetene som
de andre utsendingene, og at jeg ikke er en sann utsending
av Jesus. Jeg har virkelig med egne øyne sett vår Herre
Jesus, og dere er selv resultatet av det arbeidet jeg har utført
for ham. 2 Ja, dersom jeg ikke har vært en utsending for
Jesus til andre, så har jeg i det minste vært det for dere. At
dere tilhører Herren Jesus er jo beviset på at han har sendt
meg for å spre budskapet om ham. 3 Derfor vil jeg stille
noen spørsmål til dem som kritiserer meg:
4 Har ikke Barnabas og jeg den samme retten som de
andre utsendingene til å bo hos dere og spise av maten
deres? 5 Har ikke vi den samme retten til å ta med oss en

troende kone på reisene våre som de andre utsendingene og
Herren Jesu egne brødre og Peter? 6 Er det bare vi som må
arbeide for å forsørge oss selv? 7 Dersom noen blir soldat,
har han ikke da rett til lønn? Dersom noen planter og
bygger en vingård, vil han ikke da spise av druene? Dersom
noen vokter en saueflokk, vil han ikke da drikke av melken?
8-9 Eller dere sier kanskje at dette bare er en menneskelig
måte å forsvare seg på? Da glemmer dere at disse reglene
faktisk kommer fra Gud. I loven han ga til Moses, står det:
"Du skal ikke binde munnen på den oksen som tresker."
Dere tror vel ikke at det bare var oksene Gud tenkte på?
10 Nei, han tenkte naturligvis på oss som arbeider for ham.
Reglene om at den som pløyer og den som tresker skal få
sin del av avlingen, står fast for å vise at vi som arbeider på
Guds åker, skal ha lønn for det vi gjør.
11 Vi har sådd et åndelig budskap i hjertene deres. Er
det da for mye forlangt at vi får høste litt av de materielle
godene dere rår over? 12 Dere gir jo andre det de trenger når
de kommer for å undervise dere. Har ikke vi som først lot
dere høre Guds budskap, en enda større rett til det samme?
Vi har aldri utnyttet denne retten, men forsøkt å klare oss
selv så godt vi kan. Vi ville vise dere at vi har rene motiv,
slik at ikke noe skulle hindre dere fra å ta imot det glade
budskapet om Jesus Kristus.
13 Dere vet at prestene i Guds tempel får spise av den
maten som blir brakt dit som offergave, og at de får spise
en viss del av kjøttet fra dyrene de ofret på alteret? 14 På
samme måten har Herren Jesus bestemt at de som sprer det
glade budskapet om ham, skal bli forsørget av arbeidet sitt.
15 Som sagt har jeg aldri benyttet meg av denne fordelen.
Jeg skriver ikke dette for å kreve noe av dere nå heller. Nei,
jeg ville heller sulte i hjel enn å ta imot noe fra dere, for jeg
er ganske stolt over å spre budskapet uten betaling. 16 At jeg
sprer budskapet, er derimot ikke noe jeg vil skryte av. Det
er noe jeg ganske enkelt er nødt til å gjøre. Gud ville straffe
meg om jeg ikke spredde det glade budskapet om Jesus!
17 Dersom jeg selv hadde bestemt meg for å spre bud-
skapet, da kunne jeg kreve å få lønn av dere. Nå er
det et oppdrag fra Gud, og derfor er det min plikt å spre
budskapet. 18 Skal jeg slett ikke få noen lønn? Jo, min lønn
er å få spre det glade budskapet om Jesus uten kostnad for
noen og uten å kreve det jeg egentlig har rett til.

Paulus ønsker å vinne så mange som mulig

19 Jeg er altså fri og uavhengig av alle mennesker. Jeg har
likevel gjort meg til slave for alle, for at jeg skal kunne vinne
så mange som mulig for Jesus Kristus. 20 Når jeg er sammen
med jødene, er jeg som en av dem, for at de skal begynne
tro på Kristus. Til tross for at jeg selv ikke lenger er nødt til
å følge den jødiske loven, respekterer jeg alle bud i loven
når jeg er sammen med jødene, etter som jeg vil vinne dem
for Kristus. 21 Når jeg er sammen med folk som ikke er
jøder, lever jeg som dem for å vinne dem for Kristus. Dette
betyr ikke at jeg ikke følger noen lov fra Gud, for jeg lyder
den kjærlighetens lov som Kristus har gitt oss. 22 Når jeg er
sammen med dem som ennå har svak tro på Kristus, unngår
jeg å utnytte min frihet til å gjøre noe som kan lokke dem
til å forlate troen. Jeg gjør alt for å identifisere meg med
de menneskene jeg møter, slik at jeg i det minste kan frelse
noen. 23 Alt dette gjør jeg for at det glade budskapet om
Jesus skal bli spredd til så mange som mulig, og for at jeg
selv en dag skal oppnå alt det gode som Gud har lovet dem
som tror på Jesus.

24 Tenk på løperne i en stor idrettskonkurranse. Alle
kjemper hardt for å vinne gullmedaljen som venter på
vinneren, men bare en får førsteplassen. Gjør som disse
løperne. Kjemp slik at dere en dag vinner den utmerkelsen
som venter den som holder fast ved troen på Jesus. 25 Vær
beredt til å avstå fra alt annet. Idrettsutøveren kjemper for
å vinne en seierskrans som snart visner og dør. Vi kjemper
for å få det evige livets seierskrans. 26 Selv løper jeg ikke hit
og dit uten mål, og jeg er ikke lik en bokser som slår i løse
luften. 27 Nei, for å vinne seiersprisen tvinger jeg min egen
kropp til å bli en slave under Guds vilje. Jeg vil jo ikke spre
Guds budskap til andre, og så etterpå selv miste det evige
livet.

10

Advarsel mot avgudsdyrkelse

1 Når det gjelder avgudsdyrkelse må jeg minne dere,
kjære søsken, om det som skjedde med Israels folk da de
var i ørkenen. Gud staket ut veien ved å sende en sky som
fulgte dem og han lot alle gå gjennom Rødehavet. 2 Alle
ble knyttet til Moses gjennom sin erfaring med skyen og
havet. Billedlig talt ble de alle døpt til fellesskap med Moses
gjennom skyen og havet. 3 Alle spiste av den maten som
kom ned fra himmelen, 4 Alle drakk av det vannet som
på en overnaturlig måte kom ut av fjellet. Dette skjedde

flere ganger, akkurat som om fjellet gikk sammen med dem.
Dette fjellet er et symbol for Kristus, som går sammen med
dere. 5 Gud var misfornøyd med de fleste av Israels folk, og
derfor lot han dem dø i ørkenen.
6 Ja, alt det som skjedde Israels folk, er eksempler som
advarer oss mot å bli lokket av det onde, slik som de ble
lokket i uføret. 7 Ikke delta i avgudsdyrkelse slik som mange
av dem gjorde. Det står i Skriften: "Folket slo seg ned for
å spise av offerkjøttet og drikke. Etterpå reiste de seg for å
danse for avguden." 8 Vi må heller ikke hengi oss til seksuell
løssluppenhet som mange gjorde, noe som førte til at Gud
drepte 23 000 personer på en eneste dag. 9 Vi må heller
ikke sette Herren på prøve som mange av de gjorde, noe
som førte til at de ble drept av slangebitt. 10 Vi må heller
ikke klage og gjøre opprør mot Gud som mange av dem
gjorde, noe som førte til at de ble drept av den ødeleggende
engelen.
11 Alt det som skjedde med Israels folk, er som sagt
advarende eksempler. De ble skrevet ned for å hjelpe oss
som lever i denne tiden da verden går mot slutten. 12 Innbill
deg ikke at nettopp du aldri kommer til å falle for en
fristelse, men pass på at du ikke synder. 13 Til dere som
allerede kjenner dere fristet, vil jeg si at dere ikke er utsatt
for verre fristelser enn andre mennesker. Gud skal hjelpe
dere slik at dere klarer å stå imot fristelsene. Det har han
lovet. Hver gang dere kjenner dere fristet, vil Gud vise en
utvei slik at dere ikke behøver å falle.
14 Hold dere altså borte fra avgudsdyrkelse, kjære venner.
15 Dere er jo forstandige mennesker. Avgjør selv om det jeg
nå vil si, er sant. 16 Når vi feirer minnet om at Kristus døde
for oss, og takker Gud for begeret med vin, har vi ikke da
fellesskap med Kristus, han som ofret sitt blod for oss? Når
vi bryter brødet, har vi ikke da fellesskap med Kristus, han
som lot kroppen sin bli brutt i stykker for oss? 17 Det at vi
alle spiser fra ett og samme brød som har blitt brukket i
biter, er et symbol for fellesskapet mellom de troende som
utgjør kroppen til Kristus. 18 Tenk også på Israels folk. Når
de spiser av det som blir ofret på alteret, får de ikke da
fellesskap med Gud og hverandre?
19-20 Hva vil jeg nå si med dette? At de som ofrer til
avguder får fellesskap med avgudene? Nei, slett ikke! En
avgud er bare et dødt avgudsbilde. Kjøtt som er ofret til
avguder, er bare vanlig kjøtt. Når disse personene ofrer,
ofrer de til onde ånder og får fellesskap med dem. Jeg vil
at dere skal holde dere til Gud, og ikke ha fellesskap med

onde ånder. 21 Dere kan ikke i det ene øyeblikket delta i et
måltid der dere feirer minnet om den døden som Herren
Jesus led, for så i neste øyeblikk å delta i et måltid der
dere hyller onde ånder. Dere må velge hvem dere vil ha
fellesskap med! 22 Eller våger dere å utfordre Herren Gud
slik som Israels folk gjorde? Tror dere at vi mennesker er
større en ham?

La ikke din frihet gå ut over andre

23 Noen av dere sier altså: "Den som er fri, kan gjøre som
han vil." Tenk heller på at alt ikke er bra for oss mennesker.
Den som hevder at han er fri og kan gjøre som han vil, løper
en stor risiko for å ødelegge troen hos andre. 24 Slutt derfor
å bare tenke på dere selv, og forsøk heller å gjøre det som
er best for andre.
25 Når det gjelder kjøtt, skal dere holde dere til følgende
regel: Dere kan spise alt som blir solgt i kjøttbutikken. Dere
behøver ikke å bekymre dere for om det er ofret til noen
avgud. 26 Det står i Skriften: "Hele jorden og alt som finnes
på den, tilhører Herren." 27 Blir dere bedt hjem til noen som
ikke tror på Kristus, behøver dere ikke å bekymre dere for
å svare ja. Dere kan spise alt som blir servert for dere uten
å spørre om det har blir ofret til noen avgud. 28 Dersom
noen advarer dere og sier: "Dette er offerkjøtt", da skal
dere ikke spise. Dersom dere spiser, kan den personen tro
at dere mener det er tillatt å hylle en avgud. 29 Det er ikke
for deres egen samvittighets skyld dere skal la være, men
for den andres. Kanskje du protesterer og sier: "Hvorfor
skal jeg gi opp min frihet bare fordi en person sier at den
troende ikke kan spise offerkjøtt? 30 Det rekker vel med at
jeg takker Gud for maten og viser at den kommer fra ham.
Da kan vel ingen klage?" 31 Mitt svar er: Hva dere enn gjør,
skal dere gjøre det til Guds ære. Det gjelder også når dere
spiser eller drikker. 32 Lokk derfor aldri en person til å gjøre
det som er ondt, det være seg om det er jøde, greker eller
en som tilhører Guds menighet. 33 Selv forsøker jeg på alle
måter å ta hensyn til alle. Jeg gjør ikke det som er best for
meg selv, men tenker på andre slik at de også kan begynne
å tro på Kristus og bli frelst. Følg derfor mitt eksempel, på
samme måte som jeg følger Kristus sitt eksempel.

11

Råd for møter og gudstjenester

1-2 Jeg må likevel berømme dere, kjære søsken, for at dere
følger mitt eksempel og holder fast ved den undervisningen

jeg ga videre til dere. 3 Når det gjelder møtene og
gudstjenestene deres*, er det likevel en ting jeg vil dere skal
vite. Kristus er leder og hode for hver mann, og mannen er
leder og hode for sin kone, mens Gud er leder og hode for
Kristus. 4 Derfor skjemmer mannen ut Kristus, han som er
hans hode, dersom han har noe på hodet sitt når han ber
eller bringer fram et budskap fra Gud. 5 En kvinne derimot,
skjemmer ut mannen sin, han som er hennes hode, dersom
hun ikke har noe på hodet sitt når hun ber eller bringer
fram et budskap fra Gud. 6 Dersom hun nekter å ha noe på
hodet sitt, kan hun like gjerne barbere av seg hele håret.
Etter som det er en skam for en kvinne å få håret sitt klippet
av eller barbert bort, må hun ha noe på hodet. 7 Mannen
behøver ikke å ha noe på hodet når han ber eller bringer
fram et budskap fra Gud, for han ble skapt i Guds bilde
og avspeiler herligheten hans. Kvinnen derimot avspeiler
mannens herlighet. 8 Den første mannen ble jo ikke født
av en kvinne, men kvinnen kom fra mannen. 9 Mannen ble
heller ikke skapt for kvinnens skyld, men kvinnen ble skapt
for mannens skyld.† 10 Derfor må kvinnen ha noe på hodet
sitt når dere er samlet. Det er et tegn for englene på den
plassen hun har fått.‡

11 Husk på at for dem som lever i fellesskap med
Herren Jesus, er mennene like avhengige av kvinnene som
kvinnene er avhengige av mennene. 12 For selv om den
første kvinnen kom fra mannen, så har hver eneste mann
etter det blitt født av en kvinne. Både menn og kvinner er
skapt av Gud.

13 Hva sier dere selv om dette? Er det rett at en kvinne
ber høyt til Gud for andre, uten å ha noe på hodet? 14-15 Nei,
jeg tror dere mener det er ganske naturlig for kvinnene å
dekke sitt hode når dere er samlet. Dere sier jo at det er en
ære for en kvinne å ha langt hår, og at hun har fått håret
som et slags slør. Dersom en mann opptrer med langt hår,
da mener dere at han skjemmer seg ut. 16 Kanskje noen vil
begynne å krangle om dette, da skal dere vite at både vi og
alle Guds menigheter holder på denne regelen.

Mangel på fellesskap i menigheten

---

* **11:3** De hadde både store og små møter og gudstjenester, ofte i forskjellige hjem. † **11:9** Se Første Mosebok 1:27 og 2:18-23. ‡ **11:10** På gresk: Derfor skal kvinnen ha en "makt" på hodet for englenes skyld. Denne "makten" kan sikte til den retten Gud gir kvinnen å be og holde fram budskap fra ham. En annen tolkning er at kvinnen skal bære slør når hun ber, slik at hun ikke da avspeiler mannens herlighet, men er fri til å be og holde fram budskap fra Gud til hans ære.

17 Når det gjelder neste spørsmål, kan jeg derimot ikke
rose og ære dere. Det virker som om møtene og gudst-
jenestene deres gjør mer skade enn nytte for fellesskapet.
18 Først og fremst har jeg hørt at dere splitter dere opp i
grupper når dere har møter i menigheten. Jeg frykter for at
ryktet er sant. 19 Iblant må det til og med finnes forskjellige
grupper i menigheten, for at det skal bli klart hvem som
virkelig holder fast ved troen. 20 Jeg har også hørt at dere i
møtene og gudstjenestene ikke kan holde et felles måltid
for å feire minnet om Jesu død. 21 Ingen deler med de
andre, men hver og en setter straks i gang med å spise av
sin egen mat. Derfor må de fattige sitte sultne, mens de rike
metter seg og drikker til de blir ruset. 22 Hva er dette for en
oppførsel? Har dere ikke egne hjem der dere kan spise og
drikke? Har dere så lite respekt for medlemmene i Guds
menighet at dere lar de fattige sitte der og føle skam fordi
de ikke har noe å spise? Nei, når det gjelder dette, kan jeg
virkelig ikke rose og ære dere!

23 La meg få minne dere om det som Herren Jesus selv
underviste meg om, og som jeg seinere førte videre til
dere: Den natten da Herren Jesus ble forrådt, tok han et
brød. 24 Han takket Gud for maten, brøt brødet i biter og
sa: "Dette er kroppen min som blir ofret for dere. Dette
måltidet skal dere feire til minne om min lidelse og død."
25 Etter måltidet tok han også begeret med vin og sa: "Dette
beger er den nye pakten mellom Gud og menneskene, en
pakt som blir inngått ved at blodet mitt blir ofret for dere.
Hver gang dere drikker av det, skal dere gjøre det til minne
om min lidelse og død."

26 Derfor, hver gang dere spiser dette brødet og drikker fra
dette begeret, forteller dere verden at Herren led og døde
for oss. Det skal vi fortsette med helt til han kommer igjen.
27 Det er altså ikke hvilket som helst brød, eller hvilken
som helst vin. Den som spiser Herrens brød og drikker fra
begeret på en uverdig måte, han synder mot Herren, som
ofret kroppen og blodet for oss. 28 Før dere spiser av brødet
og drikker av begeret, skal dere derfor teste dere selv. 29 For
om dere spiser og drikker uten å tenke på at dette handler
om Herrens kropp§, da blir dere straffet av Gud. 30 Det er
derfor det finnes så mange svake og syke iblant dere, noen
til og med er døde. 31 Dersom vi bare først tester oss selv,
slipper vi å bli straffet på denne måten. 32 Husk også på at

§ **11:29** "Herrens kropp" viser til Jesu kropp som ble ofret for oss, eller på menigheten, som er kroppen hans på jorden.

når Herren straffer oss som er troende, er det for å vise oss til rette. Han vil få oss til å slutte å synde, slik at vi slipper å bli straffet for evig sammen med dem som nekter å tro på ham.
33 Når dere spiser sammen for å feire minnet om Jesu
død, skal dere altså vente på hverandre, kjære søsken.
34 Dersom noen er sulten, skal han spise hjemme først, slik
at dere kan spise sammen på en verdig måte og ikke bli
straffet av Herren. Resten skal jeg undervise dere om når
jeg kommer.

12

Gud gir oss forskjellige slags evner

1 Og nå, kjære søsken, vil jeg ta opp spørsmålet om
hvordan Guds Ånd virker, og om de forskjellige evner Gud
har gitt oss. Det er viktig at dere kjenner til dette. 2 Dere vet
jo, at før dere begynte å tro på Kristus, ble dere drevet av
onde ånder og tilba døde avguder.* 3 Derfor vil jeg at dere
nå skal lære Guds Ånd å kjenne. Grunnregelen er at den
som er fylt av Guds Ånd, aldri kan forbanne Jesus, mens
den som bekjenner at Jesus er Herre†, alltid er fylt av Guds
Ånd.
4 Guds Ånd virker på forskjellige måter, men husk på
at det bare finnes en Gud. Selv om vi har fått mange
forskjellige evner, så kommer alle fra den samme Ånd.
5 Selv om vi hjelper hverandre på forskjellige måter, er det
den samme Herren Jesus vi tjener. 6 Selv om vi utfører
forskjellige slags oppgaver gjennom Åndens kraft, er det
den samme Gud som virker i oss, uavhengig av oppgavenes
art.
7 Den evnen som Guds Ånd har gitt hver og en, er til for
at vi skal hjelpe andre. 8 En av oss får evner ved Guds Ånd
til å tale visdomsord fra Gud, en annen får evner ved den
samme Ånd til å bringe fram kunnskap fra Gud. 9 En får
sterk tro ved Guds Ånd, en annen får ved den samme Ånd
evner til å helbrede syke. 10 En får kraft til å gjøre mirakler.
En får evner til å holde fram forskjellige budskap fra Gud,
en annen får evner til å skille mellom ånder. En får evner
til å snakke fremmede språk, og en annen får evner til å
tyde det budskapet som Gud vil ha fram i fremmede språk.

---

* **12:2** Se 10:19,20. † **12:3** Det gresk ordet for Herren er det samme ordet som blir brukt om Gud i den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

11 Alle disse evnene kommer altså fra en og samme Ånd, og
han gir evnene til hver og en slik han selv vil.

Mange lemmer, men bare en kropp

12 Den menneskelige kroppen består av mange forskjellige
lemmer. Til tross for sine ulike funksjoner utgjør de bare en
kropp. På samme måten er det med kroppen til Kristus, der
de troende utgjør de ulike lemmene. 13 Vi har alle blitt døpt
med en og samme Ånd, for at vi skal tilhøre den samme
kroppen. Det spiller ingen rolle om vi er jøder eller andre
folk, slaver eller frie, for vi har alle blitt fylte med en og
samme Ånd.
14 Ja, verken den menneskelige kroppen eller kroppen til
Kristus består av bare et lem, men av mange. 15 Billedlig
talt kan derfor ikke foten si: "Jeg tilhører ikke kroppen,
etter som jeg ikke er en hånd". Foten er jo likevel et lem
på kroppen. 16 På samme måten kan ikke øret si: "Jeg
tilhører ikke kroppen, etter som jeg ikke er øye". Øret er jo
likevel et lem på kroppen. 17 Dersom hele kroppen var øye,
hvordan ville vi da kunne høre? Dersom hele kroppen var
øre, hvordan ville vi da kunne kjenne noen lukt? 18 Nå har
Gud skapt kroppen vår med mange forskjellige lemmer, og
hvert lem sitter nøyaktig der det skal. 19 Dersom kroppen
besto av bare et eneste lem, ville det jo ikke være noen
kropp. 20 Nå har Gud føyd sammen mange lemmer, og lar
de sammen danne en kropp.
21 Øyet kan ikke si til hånden: "Jeg trenger deg ikke."
Hodet kan ikke si til føttene: "Jeg trenger dere ikke."
22 Tvert imot, noen av de lemmene som ser ut til å være
de svakeste og minst viktige, de er de mest nødvendige.
23 Visse lemmer på den menneskelige kroppen mener vi
er mindre fine, men nettopp de tar vi best vare på. Visse
lemmer vil vi ikke vise fram, og de klær vi ekstra nøye. 24 De
lemmene som vi ikke skjuler, får være som de er. På samme
måten vil Gud at vi som sammen utgjør kroppen til Kristus,
skal vise ekstra respekt for de lemmene på kroppen som
synes å være mindre viktige. 25 Gud vil ikke at det skal bli
splittelse mellom de forskjellige lemmene i kroppen, men
at alle skal vise omsorg for hverandre. 26 Dersom en del av
kroppen må lide, vil dere alle kjenne smerte. Dersom en del
av kroppen blir satt pris på, vil dere alle være glade.
27 Dere som tilhører Gud utgjør altså sammen kroppen
til Kristus, og hver for seg er dere viktige og nødvendige
lemmer på denne kroppen. 28 Her er noen av de lemmene
som Gud plasserer i sin menighet: Han har gjort noen

til disipler som skal grunnlegge menigheter på nye steder. Andre til profeter som skal holde fram budskap fra ham. Noen har fått oppgaven til å undervise andre.‡ Så har også noen fått evner til å gjøre mirakler, helbrede syke, til å hjelpe mennesker i nød, organisere arbeidet i menigheten eller å snakke i fremmede språk. 29 Kan alle være disipler? Kan alle holde fram budskapet fra Gud? Kan alle undervise? Kan alle gjøre mirakler? 30 Kan alle helbrede syke? Kan alle snakke i fremmede språk, eller kan alle tyde disse språkene? 31 Nei, hvert lem i kroppen har sin oppgave. Be Gud å gi dere de evnene som er til størst nytte i menigheten.

Nå skal jeg vise dere en egenskap vi alle må ha dersom de evnene Gud har gitt oss skal bli til nytte for andre.

13

Størst av alt er kjærligheten

1 Dersom jeg har fått evner til å snakke fremmede språk, både jordiske og himmelske, men ikke viser kjærlighet, da ligner jeg en gongong eller cymbal som bare lager støyende, tom lyd. 2 Dersom jeg har fått evner til å bringe fram budskap fra Gud, kjenner til alle Guds hemmeligheter og har kunnskap fra Gud, om jeg har tro som er så sterk at jeg kan flytte fjell, men ikke viser kjærlighet, da er mine evner verdiløse. 3 Dersom jeg gir alt jeg eier, til de fattige, til og med er villig til å dø for troen, men ikke viser kjærlighet, da har jeg likevel ikke gjort noe av verdi.

4 Den som elsker andre, viser tålmodighet og omsorg. Han er ikke misunnelig eller skrytende eller hovmodig. 5 Han er ikke støtende eller egoistisk. Han blir ikke ergerlig for bagateller, og er ikke langsint. 6 Den som elsker andre, blir ikke glad når de gjør noe dumt, men blir glad når de holder seg til det sanne budskapet. 7 Den som elsker, gir ikke opp. Han tror på andre, håper i det lengste og er tålmodig til å holde ut gjennom alt.

8 Kjærliheten vil alltid eksistere. Det å holde fram budskap fra Gud, snakke i fremmede språk eller fortelle kunnskap fra Gud, er derimot evner som det ikke alltid vil være bruk for. 9 Den kunnskapen vi får fra Gud, og de budskapene han gir oss å bringe fram, gir oss bare et glimt av Gud. 10 Når Jesus kommer igjen, da trenger vi ikke lenger disse evnene som er begrenset til vår verden.

‡ **12:28** På gresk: har Gud gjort noen til apostler, andre til profeter eller lærere.

11 La meg forklare dette med et bilde: Da jeg var barn,
snakket, tenkte og resonnerte jeg som et barn. Etter at jeg
ble voksen, tenker jeg ikke lenger som et barn. 12 På samme
måten er det med vår kunnskap om Gud. Vi er fortsatt som
barn, vi ser bare i et uklart speilbilde. Når Jesus kommer
igjen, skal vi møte Gud ansikt til ansikt. Da skal vi lære Gud
å kjenne like pressist som han kjenner oss.
13 Tre ting kommer alltid til å være viktige: Å tro på Jesus,
å holde fast ved håpet om vår endelige frelse og å vise
kjærlighet til våre medmennesker. Det aller viktigste er
at vi viser kjærlighet.

14

Budskapet fra Gud er viktigere enn å snakke i fremmede språk

1 Be altså at Gud må hjelpe dere til å elske andre
mennesker. Be også om at han gir dere de evnene som
trengs i menigheten, helst evnene til å bringe fram budskap
fra ham.
2 Den som snakker i et ukjent språk, snakker ikke til
menneskene, men til Gud. Ingen mennesker forstår det han
sier, etter som Guds Ånd lar ham snakke i gåter.* 3 Den
som bringer fram budskap fra Gud, snakker til menneskene,
ordene hans styrker troen til andre gjennom advarsel eller
oppmuntring. 4 Den som snakker et ukjent språk, blir selv
styrket i troen på Jesus, men den som bringer budskap fra
Gud, hjelper hele menigheten til å få en sterkere tro.
5 Jeg vil at dere alle skal snakke fremmede språk, men
jeg vil enda mer at dere bringer forskjellige budskap fra
Gud. Det å kunne holde fram et budskap fra Gud med
hjelp av Guds Ånd, er nemlig viktigere enn å kunne snakke
fremmede språk, dersom de ikke har fått evnen til å
tyde det fremmede språket slik at troen i menigheten blir
styrket.
6 Kjære søsken, tenk om jeg kom til dere og bare snakket
et ukjent språk. Ville det hjelpe dere? Må jeg ikke heller
fortelle om det Gud har vist meg eller om kunnskapen han
har betrodd meg? Må jeg ikke heller gi dere budskap fra
ham eller undervise dere? 7 La meg forklare dette med et
nytt bilde: Dersom et instrument, en fløyte eller en harpe,
gir fra seg uklare toner som ikke kan skilles fra hverandre,
hvordan skal de da kunne høre hvilken melodi som blir
spilt? 8 Dersom et signal fra trompeten er utydelig, hvordan

* **14:2** En annen tolkning: han taler hemmeligheter i sin Ånd.

skal da soldatene kunne gjøre seg klare til strid? 9 På samme
måten er det med dere når dere snakker. Dersom tungen
former uforståelige ord, hvordan skal da noen kunne forstå
hva dere mener? Det blir jo bare nonsens.
10 Verden er full av språk. Alle inneholder lyder som det
går an å forstå for dem som snakker språket. 11 Dersom en
person snakker til meg på et språk med lyder som jeg ikke
kan tyde, da står vi der som fremmede for hverandre. 12 På
samme måten er det med dere når dere snakker i fremmede
språk i menigheten. Når dere med iver ber om at Gud må gi
dere forskjellige evner, skal dere be om slike evner som de
andre i menigheten kan forstå, slik at troen kan bli styrket.
13 Den som allerede har fått evnene til å snakke i fremmede
språk, skal be om at Gud gir ham evnene til å tyde det han
sier. 14 Når vi snakker i et ukjent språk, forstår vi ikke selv
det vi sier, etter som det er vår Ånd som ber og fornuften
ikke tar del i det.
15 Hva skal vi da gjøre? Jo, vi skal be på to måter. Vi skal
be med vår Ånd, men også med ord som alle forstår. Vi skal
synge med vår Ånd, men også med tekster som alle forstår.
16 Dersom du takker Gud bare med din Ånd, hvordan vil
personene rundt deg da kunne ta del i din takk til Gud? De
forstår ikke det du sier. 17 Det er bra at du takker Gud, men
det hjelper ikke de andre til å få en sterkere tro. 18 Selv er
jeg takknemlig for at Gud har gitt meg evner til å snakke
i fremmede språk, og jeg bruker evnene mine oftere enn
noen av dere. 19 Når jeg derimot møter andre troende, vil
jeg heller snakke fem ord som alle forstår og kan lære av,
enn ti tusen ord i et ukjent språk.
20 Kjære søsken, vær ikke så barnslig begeistret over
evnene dere har fått, at dere ikke er i stand til å bruke dem
på en voksen måte. Det eneste området dere skal være
barnslige og uskyldige på, er når det gjelder å gjøre det
som er ondt. 21-22 Dere må innse at evnen til å bringe fram
budskap fra Gud er viktigere enn å kunne snakke fremmede
språk. Å snakke i et ukjent språk er nemlig ikke et tegn fra
Gud som fører til at menneskene tror. Det står i Skriften:
” ’Jeg skal snakke til dette folket i fremmede språk
og med hjelp av fremmede folks lepper.
Likevel vil de nekte å høre på meg’,
sier Herren.”
Bringer de derimot fram et budskap fra Gud, er det et tegn
som styrker troen hos mennesker som hører. 23 Tenk dere
at alle er samlet og alle samtidig snakker i fremmede språk.
Dersom det da kommer inn personer som ikke forstår det

dere holder på med, eller noen som slett ikke tror på Jesus,
da mener de selvfølgelig at dere er fullstendig fra sans og
samling. 24 Dersom alle derimot har forskjellige budskap
å bringe fram fra Gud, og det da kommer inn noen som
ikke tror på Jesus, eller noen som ikke forstår de åndelige
sannhetene, da får tilhørerne dårlig samvittighet av det de
hører, og innser at de lever i synd. 25 Deres innerste tanker
kommer til å bli avslørt, de kaster seg ned og tilber Gud og
roper: "Hos dere er virkelig Gud til stede."

Regler for møter og gudstjenester hos de troende

26 Hvordan skal møtene og gudstjenestene foregå, kjære
søsken? Jo, når dere kommer sammen, skal hver og en
bidra med sine ulike evner: En synger, en underviser, en
forteller noe som Gud har vist ham, en snakker fremmede
språk, og en annen tolker det Gud vil si gjennom det
fremmede språket. Målet med alt dere gjør, skal være at
menigheten får en enda sterkere tro på Jesus. 27 Når dere
snakker i fremmede språk i gudstjenestene skal bare to eller
tre si noe hver gang, og alltid en om gangen. Dessuten må
noen tyde det som blir sagt. 28 Dersom ingen av dem som er
til stede, har fått evnen til å tyde, da må den som snakker
fremmede språk, tie i gudstjenesten og bare snakke til Gud.
29 På samme måten må bare to eller tre holde fram
budskapet fra Gud i en og samme gudstjeneste. De andre
skal teste om budskapet virkelig er fra Gud. 30-31 Dere må
snakke en om gangen. Dersom Gud åpenbarer noe for
en annen i møtet, da skal den første slutte å snakke. På
denne måten kan flere få anledning til å holde fram det
budskapet de har fått fra Gud, og hele menigheten kan
lære og bli oppmuntret. 32 Den som har fått evnen til å
holde fram budskap fra Gud, har også fått evnen til å ha
herredømme over det han skal si. 33-34 Gud liker ikke at det
er uorden og rot, for han er den som skaper fred. Derfor
skal heller ikke kvinnene sitte og diskutere høyt i møtene
og gudstjenestene. Denne regelen følger alle menighetene
der de troende kommer sammen. Kvinnene skal gjøre slik
det står i Skriften†, og la mennene lede møtene. 35 Dersom
de begynner å lure på noe, kan de spørre mennene sine
når de kommer hjem, ettersom det ikke er akseptert at en
kvinne snakker under gudstjenestens gang.‡

† **14:33-34** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Paulus siktet til Første Mosebok 3:16. ‡ **14:35** Kvinnene hadde rett å be høyt ved møtene og å bruke de åndelige evnene Gud hadde gitt dem, men samfunnet aksepterte ikke at en kvinne underviste mennene.

36 Hva kommer det av at noen av dere ikke vil følge de
reglene som blir praktisert i andre menigheter? Har dere
rett til selv å bestemme hvordan Guds budskap skal tolkes?
Hvor var det budskapet kom fra i begynnelsen? 37 Alle dere
som tror at Guds Ånd har gitt dere evnene til å holde fram
forskjellige budskap fra Gud, eller at dere har fått andre
evner av ham, dere burde være de første til å innse at det
jeg skriver til dere, er en befaling fra Herren Jesus selv.
38 Dersom noen ikke vil akseptere det som er fra Herren,
skal heller ikke dere godkjenne de personene.

39 Som en konklusjon på alt dette vil jeg si, kjære søsken:
Be Gud om evnene til å holde fram budskap fra ham og ikke
hindre noen fra å snakke i fremmede språk. 40 Se bare til
at alt skjer verdig og med orden.

15

Kristus har stått opp fra de døde

1 Kjære søsken, la meg få minne dere om det glade
budskapet om Jesus. Dette budskapet som jeg fortalte, og
som dere tok imot og bygger troen på. 2 Budskapet vil
en dag frelse dere for evig, dersom dere holder fast på
det. Dersom dere ikke holder fast på det, da er troen uten
mening.

3 Kjernen i budskapet som jeg ga videre til dere, og som
jeg selv hadde fått høre og ta imot, var følgende: Kristus
døde for å ta straffen for syndene våre på seg. Det skjedde
akkurat slik Gud hadde forutsagt i Skriften*. 4 Han ble
begravd, men på den tredje† dagen sto han opp fra de
døde. Igjen skjedde det akkurat som Gud hadde forutsagt i
Skriften. 5 Han viste seg for Peter og seinere for de øvrige
disiplene‡. 6 Etter dette viste han seg for mer enn 500
troende ved en og samme anledning. De fleste av disse lever
fortsatt, men noen er døde. 7 Litt seinere viste han seg for
Jakob§, og deretter for alle disiplene. 8 Aller sist viste han
seg også for meg, jeg som ikke er noe annet enn et uverdig
lite menneskekryp. 9 Ja, jeg er den minst betydningsfulle av
alle utsendingene, og burde egentlig ikke få lov til å kalle

---

* **15:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:4** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **15:5** I grunnteksten: de tolv. § **15:7** Sannsynligvis Jesus sin egen bror, som var leder for menigheten i Jerusalem.

meg utsending i det hele tatt, etter som jeg har forfulgt Guds menighet.*
10 På grunn av Guds kjærlighet og tilgivelse er jeg nå en
utsending av Jesus Kristus. Den nåde Gud viste meg var
ikke bortkastet. Nei, jeg har arbeidet hardere enn noe andre
utsendinger, noe jeg naturligvis ikke selv skal ta æren for.
Det er Gud som i sin godhet har arbeidet gjennom meg.
11 Hvem av de andre utsendingene de lytter til, spiller ingen
rolle, etter som både jeg og de andre forteller nøyaktig
samme budskapet om Kristus, nemlig det som jeg nå har
minnet dere om, og som dere bygger troen på.

Vi skal stå opp fra de døde

12 Dersom alle utsendingene forteller at Kristus har stått
opp fra de døde, hvordan kan da visse personer hos dere
påstå at døde ikke står opp igjen? 13 Dersom ingen kan stå
opp fra de døde, da har jo heller ikke Kristus blitt levende
igjen. 14 Dersom Kristus ikke ble levende igjen, da er alt det
som vi har fortalt dere, bare tomt prat, og dere grunnlegger
troen på rene fantasier. 15 Ja, vi som er utsendinger, har i så
fall til og med løyet om Gud. Vi har jo bevitnet at Gud vakte
Kristus opp fra de døde. Har vi påstått det til tross for at
han ikke gjorde det? Altså har ikke Kristus blitt vakt opp
fra de døde, dersom døde ikke kan stå opp. 16 Kristus kan
jo ikke ha blitt levende igjen dersom døde ikke kan stå opp.
17-18 Dersom Kristus aldri sto opp fra de døde, da er troen
uten mening. Det betyr at dere ikke har fått tilgivelse for
syndene deres og at det ikke finnes noe evig liv å se fram
til. Da må også de som trodde på Kristus når de døde, ha
gått evig fortapt. 19 Nei, mine kjære venner, dersom håpet
om frelse som Kristus har gitt oss, bare gjelder livet her på
jorden, da er det virkelig synd på oss.
20 Nå er det faktisk slik at Kristus har stått opp fra de
døde. Han er den første blant alle døde som en dag skal
stå opp. 21 Døden kom inn i menneskeslekten gjennom
et menneske. Derfor ble også oppstandelsen til gjennom
et menneske. 22 Alle dør på grunn av sitt slektskap med
Adam. På samme måte står de opp til et nytt liv de som
lever i fellesskap med Kristus. 23 De døde står opp etter en
fast rekkefølge. Først sto Kristus opp, og når han kommer
tilbake, skal alle de som tilhører ham, stå opp. 24 Så kommer
dommens dag da Kristus skal overgi all makt til Gud, Far
i himmelen, etter at han har tilintetgjort alle makter og

* **15:9** Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 9:1-5.

krefter. 25 Kristus må nemlig regjere til han har lagt alle
fiender under sine føtter.† 26 Den siste fienden som blir
tilintetgjort, er døden. 27 Det står i Skriften‡ om Kristus:
"Gud har gitt ham makt over alle ting."§ Uttrykket "makt
over alle ting" betyr naturligvis ikke at Kristus har makt
over Gud, etter som det er Gud som har gitt makten til sin
sønn. 28 Når Sønnen har fått makt over alle ting, skal han
overlate all makt til Gud, slik at Gud blir Herre over alt og
alle.
29 Noen av dere lar seg døpe for de døde. Dersom de døde
ikke skal stå opp igjen, hvorfor behøver dere da å døpe dere
for dem?* 30 Hvorfor skulle da jeg og mine medarbeidere,
dag ut, og dag inn, risikere livet for å spre et budskap som
ikke er sant? 31 Ja, kjære søsken, dere som er min stolthet
på grunn av fellesskapet med vår Herre Jesus Kristus, jeg
har gang på gang vært nær ved å miste livet. 32 Dere vet
for eksempel hvordan jeg kjempet mot villdyrene† i Efesos.
Hvilken mening skulle det være i å risikere livet på den
måten, dersom jeg som andre hadde tenkt at det ikke er
noe etter døden? Nei, mine kjære venner, dersom de døde
ikke kan stå opp, da kan vi like gjerne følge oppfordringen:
"La oss spise og drikke,
for i morgen skal vi dø."‡
33 Ikke la dere bli lurt av dem som sier at døde ikke skal
stå opp. Dere kjenner alle til ordtaket: "Av dårlig selskap
kommer dårlige vaner."§ 34 Begynn derfor å tenke klart
igjen. Slutt med å leve i synd. Hos noen av dere virker det
som om dere fullstendig har glemt det dere har lært om
Gud. Dere burde skamme dere!

Vi skal få en ny kropp

35 Nå vil kanskje noen protestere med å si: "Hvordan kan
et menneske stå opp fra de døde? Hva slags kropp vil det
få?" 36-37 Forsøk å tenke etter! Forstår du ikke at det er
som når de sår et frø? Frøet må først dø om livet skal
spire fram. Den planten som vokser opp, er slett ikke lik
det frøet de la i jorden, enten det nå var et hvetekorn eller
noe annet frø. 38 Gud har bestemt hvordan hver vekst skal
se ut. Forskjellige frø gir forskjellige vekster. På samme

† **15:25** Se Salmenes bok 110:1. ‡ **15:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **15:27** Se Salmenes bok 8:7. Ordrett står det: Gud har lagt alt under føttene hans. * **15:29** Det er uklart hva det innebar å døpe seg for de døde. Og Paulus sa bare at de var inkonsekvente om de gjorde det til tross for at de ikke trodde på at de døde skulle stå opp igjen. † **15:32** Villdyrene var sannsynligvis et bilde på Paulus sine fiender. ‡ **15:32** Se Jesaja 22:13. § **15:33** Sitatet er hentet fra et gresk teaterstykke.

måten har han bestemt hvordan våre nye kropper skal se ut. 39 Allerede her på jorden finnes det forskjellige slags kropper. Menneskene har en type kropp, og dyrene har en annen type kropp. De dyrene som lever på land, har en type kropp, og de som flyr under himmelen eller svømmer i vannet, har en annen. 40 Det finnes også himmelske legemer, og de har en annen skjønnhet enn de jordiske. 41 Solen har sin lysstyrke, og månen har sin. Ja, også stjernene lyser med ulik styrke seg imellom.

42 Altså behøver du bare å se deg rundt i naturen for å forstå hvordan det skal bli når vi står opp fra de døde. Det som blir lagt ned i jorden, er en forgjengelig kropp, men den skal stå opp til evig liv. 43 Det som blir lagt ned i jorden, er en kropp uten herlighet, men den skal stå opp for å få del i Guds herlighet. Det som blir lagt ned i jorden, er en kropp som er svak, men den skal stå opp fylt av guddommelig kraft. 44 Den fysiske kroppen blir begravd, men det står altså opp en kropp som får liv gjennom Guds Ånd. På samme måten som det finnes fysiske kropper, så finnes det kropper som får liv gjennom Guds Ånd.

45 Det står i Skriften*: "Det første mennesket, Adam, ble en skikkelse som fikk liv."† Den andre Adam‡, det vil si Jesus Kristus, ble en Ånd som gir liv. 46 Gud gir oss altså først en fysisk kropp, og deretter får vi en kropp som får liv gjennom Guds Ånd. 47 Det første mennesket, Adam, kom fra jorden og ble skapt av jord. Det andre mennesket, Kristus, kom fra himmelen. 48 Så lenge vi er på jorden, har vi derfor samme type kropp som Adam. Når vi kommer til himmelen, får vi samme type kropp som Kristus. 49 Først ble vi lik Adam, han som kom fra jorden. Deretter blir vi lik Kristus, han som kom fra himmelen.

50 Hva jeg mener med dette, kjære søsken, er altså: Den kroppen som vi har nå, er ikke den vi skal ha i den nye verden der Gud regjerer. En forgjengelig kropp kan ikke vare for evig. 51 La meg nå fortelle en hemmelighet som Gud har vist oss: Noen av oss kommer ikke til å dø. Men vi skal alle få nye kropper. 52 Det kommer til å skje raskt som et lyn, på et øyeblikk, når Guds trompet lyder på den siste dagen. Når trompeten lyder, skal alle troende som er døde, stå opp til evig liv, og vi som fortsatt lever, skal i samme øyeblikk få nye kropper. 53-54 Våre jordiske kropper blir forandret til himmelske kropper, slik at vi som en gang var dødelige, kan

* **15:45** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:45** Se Første Mosebok 2:7. ‡ **15:45** Adam betyr menneske.

leve i evighet. Når vi har fått disse udødelige kroppene, da
har det som Gud forutsa i Skriften gått i oppfyllelse: "Døden
er overvunnet og finnes ikke mer.
55 Død, hvor er din seier?
Død, hvor er din makt?"§
56 Dødens makt kommer av at vi synder, og synden får sin
inspirasjon fra loven som Gud ga Moses*. 57 Vi takker Gud
for at vår Herre Jesus Kristus har gitt oss seier over døden,
etter som han tok straffen for syndene våre på seg ved å dø
og etterpå stå opp igjen.
58 Hold derfor fast ved troen på Herren Jesus, kjære
søsken. Gi ikke opp, men arbeid helhjertet for ham. Dere
vet jo at det dere gjør for Herren, ikke er bortkastet.

16

Innsamlingen til de troende i Jerusalem

1 Når det gjelder innsamlingen til de troende i Jerusalem,
skal dere følge de instrukser jeg ga til menighetene i
Galatia*. 2 Hver søndag skal hver og en ta sin del av ukens
lønn og legge pengene til side hjemme hos seg selv. Legg
til side så mye dere har råd til. Vent ikke med å samle
pengene sammen til jeg kommer. 3 Velg ut noen personer
som er skikket og kan reise til Jerusalem med gaven. Når
jeg kommer, skal jeg skrive et brev som de kan ta med seg
til lederne i menighetene i Jerusalem. 4 Dersom det er bedre
at jeg også reiser dit, så kan vi gjøre selskap.

Reiseplanene for Paulus og medarbeiderne hans

5 Jeg planlegger å reise gjennom Makedonia†. Når jeg
har gjort det, tenker jeg å komme til dere. 6 Sannsynligvis
stanser jeg hos dere en tid, kanskje hele vinteren. Etter det
kan dere hjelpe meg med det jeg behøver for min videre
reise, hvor enn det måtte bli. 7 Denne gangen vil jeg ikke
bare gjøre et kort besøk og så reise videre, men jeg håper
å kunne stanse en god stund om Herren tillater det. 8 Jeg
stanser her i Efesos til pinse. 9 Det er store muligheter for
oss til å arbeide nettopp nå, selv om vi også har fått mange
fiender.
10 Dersom Timoteus kommer til dere, pass da på at han
får ta det litt rolig hos dere. Han arbeider for Herren Jesus

§ **15:55** Se Jesaja 25:8 og Hosea 13:14. * **15:56** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **16:1** Galatia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **16:5** Makedonia var en romersk provins i nåværende Hellas. Den lå nord om den provins der Korint lå.

slik jeg gjør. 11 Derfor må dere behandle ham med respekt.
Hjelp ham med det han trenger når han skal reise videre, og
send gode ønsker om fred med ham på reisen, slik at han
kan komme tilbake til meg. Jeg ser fram til å treffe både
ham og de andre som reiser sammen med ham. 12 Når det
gjelder vår bror Apollos, så ba jeg ham om å reise til dere
sammen med de andre, men han mente at det ikke var den
rette tiden akkurat nå. Han kommer til dere seinere når
han får anledning.

Avsluttende advarsler og hilsen

13 Våk over dere selv, og pass på at dere holder fast ved
troen. Vær modige og sterke. 14 Husk på alltid å behandle
hverandre med kjærlighet.

15 Jeg vil be dere om en ting, kjære søsken. Dere vet
jo at Stefanas og familien hans var de første i provinsen
Akaia‡ som begynte å tro på Kristus. De bruker nå hele
livet sitt til å hjelpe de troende. 16 Pass på at dere virkelig
viser disse personene anerkjennelse. Det samme med alle
som jobbar hardt sammen med dem. 17 Jeg er glad for at
Stefanas, Fortunatus og Akaikus har kommet til meg. 18 Nå
behøver jeg ikke savne dere like mye. De har oppmuntret
meg på alle måter, og jeg vet at de har oppmuntret også
dere. Slike menn skal vi virkelig sette pris på.

19 Menighetene i provinsen Asia§ hilser til dere. Akvilas
og Priska og hele den menighet som samles i hjemmet
deres, hilser hjertelig til alle dere som lever i fellesskap
med Herren Jesus. 20 Alle de troende her hilser til dere.
Gi hverandre et velkomstkyss som tegn på at dere tilhører
Herren.*

21 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen, med egen hånd.
22 Om noen ikke elsker Herren Jesus, da skal Gud dømme
ham til evig straff. Kom, Herre Jesus!†

23 Med ønsker om at alt godt og kjærligheten fra Herren
Jesus skal være med dere alle. 24 Min kjærlighet er med
dere som lever i fellesskap med Jesus Kristus.

---

‡ **16:15** Akaia var en romersk provins i nåværende Hellas. § **16:19** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. * **16:20** På gresk: Hilse hverandre med en hellig kyss. Det var en ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med en kyss, mennene for seg og kvinnene for seg. † **16:22** I grunnteksten: Marana ta, "Vår Herre kom" på arameisk, morsmålet til Jesus.

Paulus' andre brev til korinterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* for
Jesus Kristus†. Min medarbeider Timoteus er med og sender
sin hilsen.
Til Guds menighet i Korint, og til alle de troende rundt om
i provinsen Akaia. 2 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus
Kristus vil vise dere godhet og fylle dere med fred.

Gud trøster og oppmuntrer

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus
Kristus. All trøst og oppmuntring har jo sitt utspring i Gud.
4 Han trøster og oppmuntrer oss i alle våre vanskeligheter,
slik at vi selv kan gi trøst og oppmuntring videre til andre
som har det vanskelig. 5 Jo mer vi må lide for Kristi
skyld, desto mer trøst og oppmuntring får vi gjennom vårt
fellesskapet med Kristus. 6 Når jeg og mine medarbeidere
møter vanskeligheter, er det altså til det beste, slik at dere
skal bli frelst for evig. Gjennom den trøst og oppmuntring vi
selv får når vi har det vanskelig, kan vi styrke og oppmuntre
dere, slik at dere ikke forlater troen når dere må gå gjennom
de samme lidelsene. 7 Vi er sikre på at dere virkelig vil holde
fast ved troen, etter som Gud trøster og oppmuntrer dere
når dere må lide, akkurat som han gjør med oss.
8 Jeg vil at dere skal vite, kjære søsken‡, hvilke enorme
vanskeligheter jeg måtte gå gjennom i provinsen Asia§. Jeg
var så ille ute at jeg ikke hadde noen krefter igjen og faktisk
trodde at min siste time var kommet. 9 Ja, det kjentes ut som
om jeg allerede hadde fått min dødsdom. Men gjennom
dette skulle jeg lære å ikke stole på min egen kraft, men
bare på Gud, han som kan vekke opp døde. 10 Gud reddet
meg virkelig fra den visse død, og han vil gjøre det igjen
etter som jeg stoler på ham. 11 Husk på å hjelpe meg ved
at dere ber for meg, slik at vi alle kan takke Gud for at han
svarte på bønnene våre og reddet meg.

Paulus forandrer reiseplanene

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".

‡ **1:8** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. § **1:8** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.

12 Jeg er stolt over ærlig å kunne si at jeg alltid har handlet
rett mot dere, akkurat som jeg med Guds hjelp forsøker å
handle rett mot alle mennesker. Jeg har ikke blitt styrt av
menneskelig visdom og har ikke skjult noe, men har alltid
vært ærlig og fulgt Guds vilje. 13-14 Mine brev har vært
åpne og rett på sak. Det finnes ingen skjulte motiv, men alt
er skrevet slik at dere enkelt og greit skal kunne forstå det
jeg mener. Jeg håper også at dere snart fullt og helt skal
forstå det som dere inntil nå bare har forstått enkelte deler
av. Når vår Herre Jesus kommer igjen, kan dere være like
stolte over meg som jeg er over dere.
15-16 Etter som jeg er sikker på at dere virkelig har tillit til
meg, hadde jeg tenkt å glede dere, ikke bare med ett, men
med to besøk. Jeg hadde tenkt å besøke dere først på veien
til Makedonia, og så på returen hjem igjen. Da ville dere
sikkert kommet meg til hjelp med det jeg trengte for min
reise til Judea.
17 Men nå ble det altså ikke slik, og dere mener kanskje at
jeg forandret planene mine litt vel lettvint. At jeg kanskje
sier en ting og gjør noe annet? Nesten som om et ja fra
meg kan bety et nei? 18 Absolut ikke! Gud, som selv holder
løftene sine, kan vitne om at jeg alltid står for det jeg sier.
19 Jesus Kristus, Guds sønn, som jeg, Silvanus og Timoteus
har undervist dere om, sa heller aldri ja til noe uten at
han holdt sitt ord. Gjennom Jesus har Gud sagt sitt ja til
menneskene. 20 Alt det som Gud har lovet, vil bli oppfylt
gjennom Jesus. Derfor har vi som nå tilhører Gud, sagt vårt
ja til ham og lever for å ære ham. 21 Det er han som har
utrustet oss med sin Ånd, og som hjelper både dere og meg
til å holde fast ved troen på Kristus. 22 Ånden som bor i vårt
indre, er et tegn på at vi tilhører Gud, og garantien for at han
en dag skal innfri løftet sitt og frelse oss for evig. 23 Gud selv
kan vitne om at det jeg nå sier, er sant: Den eneste grunnen
til at jeg ikke besøkte dere slik jeg først hadde tenkt, var at
jeg ikke ville komme for å irettesette dere. 24 Ikke se på meg
og mine medarbeidere som autoriteter som vil bestemme
over hva dere skal tro. Nei, vi vil bare hjelpe dere til å
være glade for troen på Jesus som dere allerede har. Det er
den som gjør dere sterke.

2

1 Jeg bestemte meg altså for å ikke reise til dere, så lenge
det var en risiko for at besøket mitt skulle ende med at
dere ble lei dere. 2 Jeg ville så gjerne selv bli glad over å
treffe dere igjen. Dersom jeg først hadde gjort dere lei dere,

hvordan kunne dere da gjøre meg glad? 3 Derfor skrev jeg
brevet i stedet, slik at jeg seinere kunne komme uten å bli
skuffet. Dere er min store glede, og jeg er sikker på at dere
vil gjøre meg glad. 4 Jeg var sterkt nedtrykt og bedrøvet da
jeg skrev til dere, og tårene rant. Jeg ville jo ikke gjøre dere
lei dere, men jeg ville bare vise hvor mye jeg elsker dere.

Tilgi den som har syndet

5 Den mannen jeg skrev om, har ikke rent personlig
skuffet meg. Nei, det er alle dere i menigheten som han
har skuffet ved den måten dere handlet på. Det er det vel
ingen overdrivelse å si? 6 Mannen har nå blitt straffet nok,
etter som nesten alle hos dere var enige i dommen mot ham.
7 Nå er det i stedet tid for å tilgi og oppmuntre, slik at han
ikke blir fullstendig knust. 8 Se derfor til at dere møter han
med all den kjærlighet dere kan.

9 I mitt forrige brev skrev jeg at dere skulle straffe
mannen. Det skrev jeg for å se om dere tenkte å følge
rådene mine. 10 Nå vil jeg at dere slutter å straffe ham.
Dersom dere tilgir ham, så gjør jeg det også, om jeg nå har
noe å tilgi ham for. Kristus har jo gitt befaling om å tilgi og
vil at vi skal leve i harmoni med hverandre. 11 Gjør vi ikke
det, kan Satan overliste oss. Vi vet hva han er ute etter.

Paulus besøker i Troas og Makedonia

12 Da jeg kom til byen Troas for å spre det glade budskapet
om Herren Jesus Kristus, ga Herren meg mange muligheter
til å tale til folket. 13 Jeg kjente meg hele tiden urolig, etter
som min medarbeider Titus fortsatt ikke hadde kommet
med noen rapport fra dere.* Derfor tok jeg avskjed med
de troende og reiste videre hit til Makedonia.

Oppdraget til Paulus

14-16 Jeg takker Gud, han som har vunnet seier gjennom
det Kristus gjorde, og som har gjort meg til sin slave. Nå
må jeg marsjere med i hans triumftog over verden, for å
spre det glade budskapet om Kristus til alle mennesker. Mitt
arbeid er som aromatisk røkelse som blir ofret til Gud. Til
hans ære sprer jeg duften om Kristus til alle mennesker. For
dem som tror på budskapet og blir frelst, er dette en duft
som feirer livet. De derimot som ikke tror på budskapet og
derfor går evig fortapt, opplever det som duften av Guds
påminnelse om dagen med straff og døden.†

* **2:13** Paulus beskriver lenger framme, i 7:5-16, at Titus kom til ham i Makedonia. † **2:14-16** Bildet er hentet fra et romersk triumftog, der seiersherren viser fram sine krigsfanger. De som nå er hans slaver, må ofre røkelse til hans ære. Andre fanger skal bli henrettet.

Hvem er da verdige til å utføre et slikt arbeid? 17 Jo, bare
den som har fellesskap med Kristus, som er sendt av Gud og
ansvarlig for ham. Dere vet at jeg tilhører denne kategorien.
Jeg er ikke som visse andre, som sprer budskapet for å tjene
penger.

3

1 Begynner jeg nå skryte av meg selv igjen? Er jeg kanskje
lik visse mennesker som må ha anbefalingsbrev med seg
til dere eller ber om å få attester fra dere? 2 Nei, det
eneste anbefalingsbrevet jeg behøver, er at dere har fått et
forandret liv. Det brevet er skrevet i hjertene, og kan åpent
bli lest av alle. 3 Hver og en kan tydelig se at hjertene er
forandret. Det blir et anbefalingsbrev fra Kristus selv, men
skrevet ut av meg. Det er ikke skrevet med blekk, men med
Guds levende Ånd. Heller ikke er det skrevet på steintavler
som Moseloven*. Det er skrevet på levende materiale, på
deres egne hjerter.

Den gamle og nye pakten mellom Gud og mennesker

4 At jeg våger å snakke om meg selv på denne måten,
kommer av jeg stoler på at Gud har forandret dere på grunn
av det Kristus gjorde. 5 Det er ikke jeg selv som har fått
til noe, for jeg har ingen kraft i meg selv. Nei, alle mine
evner kommer fra Gud. 6 Han har gitt meg evner til å spre
budskapet om den nye pakten mellom Gud og mennesker.
Den pakten som ikke bygger på at de er lydige mot en lov
av bokstaver, men på at Guds Ånd forvandler hjertene. De
som forsøker å tilfredsstille Gud ved å følge hele Moseloven,
vil bli straffet med døden. De som lar Guds Ånd forvandle
hjertene, får evig liv.

7-8 Den gamle pakten mellom Gud og Israels folk, bygget
på en lov som var hogget inn i steintavler. Den pakten førte
til døden. Likevel strålte ansiktet til Moses så sterkt av
Guds herlighet da han kom ned fra fjellet med steintavlene,
at folket ikke våget å se på ham.† Etter en tid bleknet
stråleglansen. Dersom den gamle pakten allerede var så
fylt av Guds herlighet, hvor mye mer av Guds herlighet
skal da ikke finnes i den nye pakten, der Guds Ånd gir
evig liv? 9 Dersom allerede den pakten som leder til Guds
dom, var fylt av herlighet, hvor mye mer herlighet skal da
ikke finnes i den nye pakten, som kan gjøre oss skyldfri
innfor Gud? 10 Ja, sammenligner vi herligheten i den nye

---

* **3:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **3:7-8** Se Andre Mosebok 34:29-30.

pakten med herligheten i den gamle, da blir det som om den gamle ikke hadde noen herlighet i det hele tatt. 11 Dersom den gamle pakten, den som dere satte til side, var fylt av Guds herlighet, da er det ingenting sammenlignet med herligheten i den pakten som varer for evig.

12 Etter som denne nye pakten gir oss håp om, en evig herlighet hos Gud, sprer jeg budskapet om Kristus uten å gå skamfull. 13 Jeg gjør ikke som Moses, som hengte et slør foran ansiktet, for at Israels folk ikke skulle se hvordan herligheten bleknet og forsvant. 14 På grunn av det sløret, innså heller ikke Israels folk at herligheten i den gamle pakten forsvant. Sløret hindrer dem til denne dagen i å forstå den virkelige meningen når bøkene fra den gamle pakten blir lest opp.‡ Sløret forsvinner ikke før de tror på Kristus.§ 15 Ja, til denne dagen henger det et slør over hjertene når de leser Moseloven. 16 Så fort noen begynner å følge Herren Jesus Kristus, bli sløret tatt bort. 17 Den som tar imot Herren, tar imot hans Ånd. Herrens Ånd setter oss fri fra den skyld som skiller oss fra Gud. 18 Alle vi som har fått sløret tatt bort, kan nå se Herrens herlighet. Herligheten hans forvandler oss, slik at vi blir mer og mer lik ham. Ja, for hver dag som Herrens Ånd virker i oss, avspeiler vi mer og mer hans herlighet.

4

Paulus må lide, men kjemper videre

1 Etter som Gud i sin godhet har valgt meg ut til å spre budskapet om denne nye pakten, fortsetter jeg altså å kjempe uansett hva som enn hender. 2 Jeg tar ikke i bruk simple metoder eller falske triks for å gjøre det lett for meg selv. Jeg forvrenger ikke sannheten og skjuler ingenting, men forteller Guds budskap nøyaktig slik det er. Jeg står ansvarlig for Gud for det jeg gjør. Jeg overlater til hver og en å vurdere om jeg snakker sant eller ikke.

3 Dersom det budskapet jeg forteller er skjult bak et slør, da beror ikke dette på meg. Det er bare skjult for dem som er på vei til å gå evig fortapt. 4 Djevelen som er denne onde verdens gud, han har forblindet dem som ikke tror. De kan ikke se lyset fra det glade budskapet om Kristus, han som avspeiler Guds egen herlighet og er det synlige

‡ **3:14** "Det gamle paktens skrifter" er den jødiske Skriften, Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De leser høyt av Skriften hver lørdag i synagogen. § **3:14** Se Andre Mosebok 34:34, der Moses tar bort sløret hvert gang han samtaler med Gud.

bildet på Gud selv. 5 Jeg går heller ikke rundt og snakker
om meg selv for å bli populær. Nei, budskapet mitt er at
Jesus Kristus er Herren*, jeg er tjener for hans skyld. 6 Gud
sa ved skapelsen: "Lys skal skinne i mørke", og han har
tent lyset i midt indre, slik at jeg kan spre kunnskapens lys
videre om at Jesus Kristus stråler av Guds herlighet.

7 Gud ga meg forretten til å spre budskapet om Kristus.
Jeg er bare et svakt menneske. Billedlig talt er jeg en
skrøpelig leirkrukke som inneholder en skjult skatt. Derfor
forstår alle at den voldsomme kraften som virker i meg,
kommer fra Gud, og ikke er fra meg selv. 8 Jeg er omgitt
av vanskeligheter, men ikke knust. Jeg ser ingen utvei, men
gir aldri opp. 9 Jeg er forfulgt, men ikke forlatt av Gud. Jeg
blir slått til jorden, men reiser meg igjen. 10 Jeg har fått lide
og vært nær døden for Jesus skyld, men gjennom dette har
jeg også fått oppleve hans livgivende kraft. 11 Ja, jeg lever
stadig i livsfare for Jesu skyld, for at hans livgivende kraft
skal bli synlig i min dødelige kropp. 12 Det oppdraget som
betyr døden for meg, betyr altså evig liv for dere.

13 Denne troen på evig liv får meg til å fortsette å forkynne
evangeliet. Guds Ånd har fylt meg med samme slags tro som
det står om i Skriften†, som sier: "Jeg tror, derfor snakker
jeg."‡ 14 Jeg vet at Gud, han som vakte opp Herren Jesus fra
de døde, en dag skal vekke opp både meg og dere på grunn
av vårt fellesskap med Jesus, og la oss få audiens hos ham.

15 Alt det jeg må gå gjennom, er altså for deres skyld. Jo
flere som blir nådd av budskapet om Guds kjærlighet og
tilgivelse, desto flere kan ære ham ved å takke for alt han
har gjort.

16 Derfor fortsetter jeg å kjempe uansett hva som enn
skjer. Jeg vet at om kroppen min blir brutt ned av lidelse, så
blir mitt indre fornyet dag for dag. 17 De små og kortvarige
problemene jeg møter nå, er en lav pris for en gang å få
del i den evige og vidunderlige herligheten som Gud har
forberedt for oss som tror. 18 Vi er ikke opptatt av det som
hører til den synlige verden, men heller det som hører til
den usynlige. For det synlige skal snart forsvinne, mens det
usynlige varer for evig.

---

* **4:5** Det greske ordet for Herren er det samme ordet som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:13** Se Salmenes bok 116:10.

5

Vi skal få nye kropper

1 Vi vet at når vi dør og forlater kroppen, da blir det som
å forlate et gammelt fillete telt. Gud har forberedt en evig
kropp for oss i himmelen, et nytt og vakkert hus, som ikke
er gjort av noen menneskehånd. 2 Så lenge vi er her i vår
jordiske kropp, sukker og lengter vi etter å få kle på oss
vår himmelske kropp. 3 For når vi har kledd på oss vår
himmelske kropp, da er vi ikke lenger ånder som mangler
kropp. 4 Mens vi lever her nede, sukker vi og har det
vanskelig. Vi vil jo ikke dø og miste våre jordiske kropper.
Nei, vi vil raskest mulig bli påkledd den nye kroppen, slik
at vår dødelige kropp blir tatt opp i det evige livet. 5 Det er
det livet Gud har skapt oss for. Som en garanti for at han
skal oppfylle håpet vårt, har han gitt oss sin Ånd.

6 Derfor er vi fulle av håp, også om vi vet at vi så lenge vi
er i vår jordiske kropp, ikke bor sammen med Herren Jesus.
7 Vår tro gjør oss overbeviste om det evige livet, selv om vi
ikke kan se det ennå. 8 Ja, vi ser fram imot det evige livet
og ville heller forlate kroppen og få bo hos Herren Jesus.
9 Det viktige er at vi alltid gleder Herren, det gjelder enten
vi lever eller dør. 10 Vi skal alle en dag stå for hans domstol
og bli belønnet eller straffet for det vi har gjort her nede på
jorden.

Gud tilbyr alle vennskap

11 Jeg vet altså at jeg en dag skal stå til ansvar for Herren
for alt det jeg har gjort. Derfor gjør jeg alt for å få så mange
som mulig til å tro på ham. Allerede nå vet Gud alt om meg,
men jeg håper at også dere vil vurdere meg på en rettferdig
måte.

12 Er dette et nytt forsøk fra min side på å fortelle hvor
dyktig jeg er? Nei, jeg vil bare få dere til å forstå at dere
kan være stolte over meg. Da har dere noe å svare andre
såkalte utsendinger som skryter over sine egne evner og
høye status. Dette gjør de i stedet for å vise fram at de
har rene motiv for det de gjør. 13 Når jeg snakker som om
jeg var fra sans og samling, er det et utslag av min iver
etter å tjene Gud. Når jeg snakker fornuftig, er det for å
hjelpe dere. 14 Hva jeg enn gjør, så er det kjærligheten fra
Jesus Kristus som driver meg. Jeg vet jo at Kristus døde for
alle mennesker, og at alle som tror på ham, har vært død
sammen med ham. 15 Ja, Kristus har vært død for alle, for
at de som lever i fellesskap med ham, ikke lenger skal leve

for seg selv, men for ham som har vært død og var stått opp. 16 Derfor vurderte jeg ikke lenger den som tilhører Kristus på vanlig menneskelig vis. Nei, etter at jeg forsto hvem Kristus er, vurderer jeg verken dem eller andre på den måten. 17 Den som lever i fellesskap med Kristus, er forandret til et nytt menneske. Det gamle livet er borte, og noe nytt har begynt.

18 Dette nye livet kommer fra Gud, han som forsonet oss med seg selv og gjorde oss til sine venner gjennom det Kristus gjorde. Han ga meg oppdraget å fortelle om denne forsoningen. 19 Ja, ved det som Kristus gjorde, tilga Gud menneskene deres synder og forsonet hele menneskeheten med seg selv. Dette budskapet om forsoning har han gitt meg i oppdrag å spre til andre. 20 Jeg er altså en ambassadør for Kristus, og Gud appellerer til menneskene gjennom meg. Som en høytaler for Kristus roper jeg til alle: "Aksepter Guds tilbud og bli venner med han." 21 Gud la alle sin skyld og synd på Kristus, han som aldri hadde gjort noe galt. Ved at Kristus døde for å ta straffen vår, kan vi bli skyldfri innfor Gud.

6

1 Som Guds medarbeider oppfordrer jeg dere til ikke å sløse bort tilgivelsen som Gud i sin godhet har gitt dere. La den få konsekvenser i livet. 2 Gud sier i Skriften*:
"Jeg svarte på bønnen i rette tid,
og jeg var deg til hjelp da du trengte å bli frelst."†
Lytt derfor til Gud. Han vil hjelpe dere i dag. Nå er frelsens tid.

Prøvelsene for Paulus

3 Jeg gjør alt for ikke å støte noen bort. Ingen skal kunne klage på meg som Jesu utsending. 4 Jeg vil at alle handlingene skal vise at det er Gud jeg tjener. Derfor har jeg uten å klage holdt ut med mange lidelser og vanskeligheter. 5 Jeg har blitt mishandlet, kastet i fengsel og har møtt aggressive folkemasser. Jeg har arbeidet og slitt, våket natten i gjennom og ofte gått uten mat. 6 I alt dette har jeg levd fullt og helt for Gud, opptrådt på en reflektert måte og vist tålmodighet. Jeg har vært vennlig, fylt av Guds Hellige Ånd og vist ekte kjærlighet. 7 Jeg har spredd det sanne budskapet om Jesus og gjort mirakler ved Guds kraft. Jeg følger Guds vilje i ett og alt, det er mitt eneste våpen, både

* **6:2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **6:2** Se Jesaja 49:8.

i angrep og forsvar. 8 Iblant blir jeg æret og iblant blir jeg
hånet. Gode rykter blir spredd om meg, men også onde. Jeg
blir anklaget for å spre falsk lære, men byr fram det ekte
budskapet hvor jeg enn ferdes. 9 Menneskene bryr seg ikke
om meg, men Gud kjennes ved meg. Jeg er nær døden, men
lever i beste velgående. Jeg har blitt slått, men er ikke slått
til døde. 10 Jeg møter mange sorger, men er likevel glad.
Jeg er fattig, men sprer om meg med åndelige rikdommer
til andre. Jeg eier ikke noe, men har alt jeg behøver.
11 Kjære venner i Korint! Jeg har nå snakket ærlig og
oppriktig til dere. Dere har en stor plass i hjertet mitt. 12 Jeg
elsker dere, men dere er reservert i kjærligheten mot meg.
13 Kan dere ikke forsøke å gi litt tilbake av den kjærligheten
jeg gir dere? Dere har blitt mine barn ved at jeg førte dere
til tro, så gi meg plass i hjertene.

Advarsel mot å kompromisse med synden

14 Gjør dere ikke til ett med dem som ikke tror på Kristus.
Kan dere på en og samme tid både lyde og trasse Gud? Kan
dere på en og samme tid både være lys og mørke? 15 Kan
Kristus og djevelen‡ trekke i samme retning? Kan dere på en
og samme tid både tilhøre Kristus og fornekte ham? 16 Hva
har Guds tempel med avguder å gjøre? Vet dere ikke at vi
er et tempel for den Gud som lever, og at Gud selv bor i oss?
Han har jo sagt i Skriften§:
"Jeg vil bo og ferdes iblant dere.
Jeg vil være deres Gud,
og dere skal være mitt folk."*
17 Derfor har han også sagt:
"Hold dere unna og skill dere fra dem.
Rør ikke det som er uverdig for Gud.
Da vil jeg ta imot dere.†
18 Jeg vil være en Far for dere,
og dere skal være mine sønner og døtre,
sier Herren, han som har all makt."‡

7

1 Kjære venner, Gud har lovet at vi skal få være hans eget
folk. La oss derfor holde oss borte fra all synd, det være seg
slikt som gjelder handlinger eller tanker. La oss vise respekt
for det Gud har sagt og leve fullt og helt for ham.

---

‡ **6:15** I grunnteksten: Beliar, et hebraisk navn på djevelen. § **6:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **6:16** Se Tredje Mosebok 26:12 og Esekiel 37:27. † **6:17** Se Jesaja 52:11 og Esekiel 20:34. ‡ **6:18** Se Andre Samuelsbok 7:14.

Paulus gleder seg over at menigheten angrer

2 Jeg ber enda en gang om at dere gir meg plass i hjertene.
Jeg har ikke handlet urett, lurt eller utnyttet noen. 3 Dette
sier jeg ikke for at dere skal føle dere skyldige. Nei, jeg har
allerede sagt at jeg elsker dere uansett hva som skjer. 4 Jeg
stoler fullt og helt på dere og er svært stolt over dere. Nå
har dere virkelig oppmuntret meg og gjort meg jublende
glad midt i alle vanskelighetene mine.

5 Da jeg kom fram til Makedonia, fikk jeg ikke ro over
meg. Rundt meg var det stridigheter, og innvendig var jeg
fylt av frykt og uro. 6 Men Gud, som oppmuntrer den som er
nedtrykt, han møtte meg gjennom det at Titus kom. 7 Det
var ikke bare det at han kom som gjorde meg glad. Nei,
det som virkelig gledet meg, var at han selv hadde blitt
oppmuntret hos dere. Nå kunne han fortelle at dere lengtet
etter besøket mitt, at dere var lei dere over det som hadde
skjedd og at dere fortsatt ville meg alt godt.

8 Jeg angrer ikke lenger på at jeg sendte mitt første brev
til dere, selv om jeg en tid var bekymret for hvordan dere
ville reagere på det jeg skrev. Jeg innså at deres fortvilelse
snart ville gå over. 9 Nå er jeg i stedet glad, ikke for at dere
ble lei dere, men fordi deres fortvilelse fikk dere til å vende
om til Gud. Deres fortvilelse kom jo av at dere innså at dere
hadde handlet galt mot Gud, og derfor skadet jeg ingen ved
brevet mitt. 10 Den fortvilelsen Gud lar oss kjenne, virker
slik at vi vender om til ham og får evig liv. Denne type
fortvilelse vil ingen behøve å angre på. Vanlig menneskelig
fortvilelse derimot, den driver oss mot døden. 11 Husk på
så mye godt det har kommet ut av den fortvilelsen Gud lot
dere føle. Dere stilte dere straks på min side. Dere ble
opprørt over den synden som mannen i menigheten hadde
begått. Dere ble urolige for konsekvensene det kunne få.
Dere har lengtet etter meg og ville følge rådene mine og
straffe den skyldige. Ja, dere gjorde alt for å handle rett.
12 Jeg skrev ikke brevet bare med tanke på den mannen
som hadde syndet, eller på dere som måtte lide for det han
gjorde. Jeg ville også at dere med Guds hjelp skulle innse
hvor helhjertet dere egentlig støtter meg.

13 Den iveren dere nå viser, har virkelig oppmuntret meg.
Dessuten ble jeg veldig glad for Titus sin skyld. Han var så
lykkelig og lettet etter å ha truffet dere. 14 Jeg hadde allerede
før snakket med Titus hvor stolt jeg er over dere, og jeg
trengte virkelig ikke å skjemmes over dere. Alt jeg hadde
sagt til Titus om dere, viste seg å være sant, akkurat som

alt det andre er sant som jeg har sagt. 15 Han elsker dere
nå mer enn noen gang, etter som han husker med hvilken
respekt dere lyttet til ham og var villige til å følge rådene
hans. 16 Ja, jeg er virkelig glad for at jeg så fullt og helt kan
stole på dere.

8

Innsamlingen til troende i Jerusalem

1 Nå vil jeg fortelle dere, kjære søsken, hva Gud i sin
godhet har gjort for menighetene i Makedonia. 2 Til tross
for at de har gått gjennom mange fryktelige prøvelser og
lever i den ytterste fattigdom, så har de vært glade for å
kunne gi til andre. 3 Ja, jeg kan vitne om at de har gitt alt
de hadde råd til, og på toppen av det litt mer. Helt frivillig
4 kom de til meg og tigget og ba om å få være med og hjelpe
de troende i Jerusalem. 5 De ga ikke bare en sum penger,
slik som jeg hadde ventet meg. Nei, de var også klare til
å være lydige først og fremst mot Herren Jesus, men også
mot meg, etter som de ville følge Guds vilje.

6 Da jeg så hvor villige menighetene i Makedonia var til
å hjelpe til, da ba jeg Titus om å reise tilbake til dere, slik
at dere kunne samle inn resten av denne kjærlighetsgaven
til de troende. Det var Titus som begynte innsamlingen hos
dere. 7 Dere korinter har fått mange evner fra Gud. Dere
har en sterk tro, dere er dyktige til å tale, dere kjenner godt
til Guds Ord, dere er hengivne og fulle av kjærlighet til
oss*. Se nå til at dere også gir bevis på at dere makter å
støtte andre. 8 Dette er ikke noe påbud jeg gir dere. Jeg vil
bare fortelle om hvor ivrige andre er til å gi, slik at dere
kan bevise at kjærligheten hos dere er like stor. 9 La dere
bli inspirert av den godhet og kjærlighet vår Herre Jesus
Kristus viste. Han forlot Guds rikdom og ble fattig for deres
skyld. Ved hans fattigdom får dere del Guds rikdom.

10-11 Jeg foreslår derfor at dere fullfører innsamlingen
som dere selv også tok initiativet til for et år siden. Dere var
de første som begynte å samle inn pengene. Se nå til at dere
er like ivrige til å gi i sluttfasen som dere var i begynnelsen.
Gi så mye dere har råd til. 12 Har dere bare ærlig vilje til å
gi, spiller det mindre rolle hvor stor gaven er. Gud krever
ikke at noen skal gi mer enn de har råd til.

13 Det er ikke meningen at andre plutselig skal leve i
overflod, mens dere får det vanskelig. Nei, dette handler om

* **8:7** Alternativ oversettelse: og har fått så mye kjærlighet fra oss.

å fordele våre ressurser rettferdig. 14 Akkurat nå er det dere
som lever i overflod og kan hjelpe andre. En annen gang er
det tvert om. På den måten får alle det de trenger. 15 Det
blir som det står i Skriften†: "Den som samlet mye, hadde
ikke overflod, og den som samlet lite, manglet ingenting."‡

Titus og reisevennene hans

16 Jeg takker Gud for at han har gjort Titus like ivrig til å
hjelpe dere som jeg selv er. 17 Han svarte ikke bare ja da jeg
spurte om han ville reise til dere. Han var mer enn villig til
straks å dra av sted. 18 Jeg lot også en annen troende mann
reise med ham. Det er en som alle menighetene her setter
stor pris på etter som han har gjort mye for å spre budskapet
om Jesus. 19 Den samme mannen har også blitt valgt av
menighetene til å reise med meg til Jerusalem når gaven
skal bli overlevert. Den reisen gjør jeg for å ære Herren
Jesus og for å vise iver til å hjelpe. 20 Ved å ta med meg en
annen troende, unngår jeg å bli anklaget for å ha underslått
noe av den store gaven. 21 Gud vet at jeg er ærlig, men jeg
vil også at andre skal stole på det.

22 Sammen med Titus sendte jeg også en tredje person til
dere, en mann som på mange måter har vist hvor hengiven
han er. Han var nå ivrigere enn noen gang, etter som han
stolte på at dere ville bidra med en stor gave til de troende.

23 Dersom noen lurer på disse tre, så er altså Titus min
medarbeider og har kommet for å hjelpe dere. De andre to
er sendt ut fra menighetene her, og ærer Kristus med sine
liv.

24 Når disse tre kommer til dere, omsett da kjærligheten
til praktisk handling, slik at de andre menighetene ser hvor
rett jeg hadde når jeg skrøt av dere.

9

Gi sjenerøst og av kjærlighet

1 Egentlig behøver jeg ikke å skrive til dere om innsam-
lingen til de troende i Jerusalem. 2 Jeg vet hvor villige dere
er til å gi, og jeg har allerede skrytt av dere til menighetene
her i Makedonia. Jeg sa: "De troende i provinsen Akaia*
var klare til å sende hjelp allerede for et år siden." Deres
entusiasme har smittet over på de fleste her. 3 Jeg sender
likevel Titus og de to andre for å være sikker på at dere
virkelig har forberedt dere slik som jeg sa. Jeg vil jo ikke

† **8:15** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **8:15** Se Andre Mosebok 16:18. * **9:2** Korint lå i Akaia, en romersk provins i nåværende Hellas.

skryte uten grunn over iveren til å hjelpe. 4 Tenk som både
dere og jeg skulle skjemmes dersom jeg dukket opp med
noen troende fra Makedonia for å hente gaven og dere ikke
hadde samlet inn noe! 5 Det var derfor jeg ba disse tre om
å reise i forveien, slik at den store gaven dere fortalte om,
kan være innsamlet og klar når jeg kommer. Det må jo ikke
se ut som om dere i siste liten rasker sammen litt bare for
at dere er tvunget til det.

6 Husk at på dette området gjelder samme lov som i
jordbruket: Den som sår gnieraktig med frø, får mager
høst. Den som sår flust med frø, får rikelig avling. 7 Hver
og en skal bestemme seg for hvor mye han vil gi. Det må
ikke skje motvillig eller av tvang, for Gud elsker den som gir
med glede. 8 Gud har makt til å gi dere alt det dere trenger
og enda noe til, slik at dere alltid med glede kan gi store
gaver til alle som trenger hjelp. 9 Det står i Skriften† om
den som er sjenerøs:

”Han gir rikelig til de fattige,
og de vil for alltid huske hans gode gjerninger.”‡

10 Gud som gir bonden såkorn til å så og brød til å spise, han
vil gi dere flust med ”såkorn” slik at dere kan strø rikelig ut
til de fattige. Gjennom det sanker dere en stor innhøsting
av gode gjerninger.

11 Ja, Gud skal gi dere en slik overflod på alt, så at dere
kan gi generøse gaver til andre. Når vi overrekker gaven til
de troende i Jerusalem, kommer de til å takke Gud for dere.
12 Innsamlingen kommer altså til å gi dobbelt resultat: For
det første får de troende i Jerusalem alt det de trenger. For
det andre blir Gud takket om igjen og om igjen. 13 Når de
ser gaven, kommer de til å hylle Gud for at dere omsetter
det glade budskapet om Kristus til praktisk handling og
sjenerøst deler med andre av de ressursene dere har. 14 Ja,
de kommer å elske dere og be for dere, etter som Gud i sin
uendelige godhet lot dere høre budskapet og omsette det til
praktisk handling. 15 Selv takker jeg Gud for at han ga oss
Kristus, som er den store, ubeskrivelige gaven.

10

Paulus forsvarer oppdraget som utsending

1 Noen av dere beskylder meg for å opptre som en feiging
når jeg er hos dere. Modig er jeg bare når jeg er langt
unna. Jeg har nå i brevet appellert til dere med den samme

† **9:9** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:9** Se Salmenes bok 112:9.

mildhet og godhet som vi finner hos Kristus. 2 Nå håpet jeg
virkelig at jeg skulle slippe å bruke mitt mot og min autoritet
når jeg kommer til dere. Det er jeg nemlig beredt til å gjøre
dersom jeg må gå imot dem som påstår at jeg blir drevet
av egoistiske motiv. 3 Visst nok lever jeg her i verden, men
jeg kjemper ikke med jordiske metoder. 4 Nei, de våpen
jeg bruker i min åndelige kamp, er Guds mektige kraft. De
som kan bryte ned alle sterke festningsverk som vi i tankene
våre bygger opp. 5 Jeg bryter ned alle stolte argumenter, alt
som går imot det vi vet om Gud. Hver tanke tar jeg til fange
og tvinger den til å være lydig mot Kristus. 6 Jeg er beredt
til å straffe alle dem som fortsatt nekter å være lydige mot
Kristus, etter at resten av dere har begynt å være lydig mot
ham.
7 Problemet med dere er at dere vurderte menneskene
på en overfladisk måte. Dere må forstå at jeg og mine
medarbeidere tilhører Jesus Kristus like mye som disse som
så stolt sier: "Vi tilhører Kristus".* 8 Ja, som utsending for
Herren Jesus kunne jeg skryte enda mer med den autoritet
jeg har fått av ham, en autoritet som er til for å styrke
troen deres, ikke for å straffe dere. Jeg ville likevel ikke
bli anklaget for noen overdrivelse. 9 Jeg vil ikke at det skal
virke som om det bare er i brevs form jeg kan opptre med
myndighet. 10 Noen hos dere sier: "Brevene hans er fulle av
autoritet og kraft, men når han dukker opp i egen person,
er han feig, svak og ikke mye å høre på." 11 De som snakker
på denne måten, må skjønne at jeg er innstilt på å handle
ut fra autoriteten jeg har når jeg er fjernt unna. Den samme
autoritet som jeg bruker i brevene mine.
12 Jeg kan ikke tenke meg å sammenligne eller likestille
meg med de personene som bare framhever seg selv hos
dere. De mangler nødvendig selvkritikk og lar ikke andre
vurdere det de har utrettet. Så dumt! 13 Nei, jeg vil bare rose
og ære meg over å ha utført oppdraget som Gud har gitt
meg. Han har gjort meg til sin utsending. I det oppdraget
inngikk kallet til å nå fram helt til dere. 14 Dersom jeg
bruker autoriteten min til å advare dere, går jeg likevel ikke
ut over oppdraget jeg har fått. Jeg og mine medarbeidere
var de første som kom til Korint med det glade budskapet
om Kristus. 15 For det arbeidet vil jeg ikke innkassere
æren som andre troende har utrettet blant dere. Men etter
som troen vokser seg sterkere hos dere, håper jeg å kunne

* **10:7** Paulus siktet sannsynligvis til den gruppen i menigheten som blir nevnt i Første brev til Korinterne 1:10-12, og til de personene som spredde falsk undervisning.

arbeide enda mer blant dere. 16 Etterpå kan jeg gå videre
og spre budskapet om Kristus til nye steder som ligger enda
lengre borte en Korint. Da trenger jeg ikke å skryte over det
andre har utført som oppdrag fra Gud. 17 Det står i Skriften†:
"Den som vil skryte, han skal skryte over det som Herren
har gjort."‡ 18 Det hjelper ikke å fremheve seg selv. Alle må
få sin anerkjennelse av Herren.

11

Paulus og de falske utsendingene

1 Jeg håper dere holder ut med at jeg snakker som en gal
litt til. Ja, det gjør dere sikkert!
2 Det var jeg som var vitne til at dere billedlig talt ble
trolovet med Jesus Kristus. På oppdrag av Gud våker jeg nå
lik en sjalu mann over dere, slik at jeg en dag kan gi dere
til Kristus som en brud som har vært trofast mot ham hele
tiden. 3 Jeg er redd for at dere skal bli forført og overtalt
til å forlate den ekte trofastheten mot Kristus, akkurat som
Eva ble lurt av slangens evne til å overtale.* 4 Når det
dukker opp en annen og forteller dere noe nytt om Jesus,
i tillegg til det jeg har fortalt dere, aksepterer dere dette
uten å blunke. Og når noen vil lokke dere til å ta imot
en annen Ånd enn den dere en gang fikk, eller kommer
med et nytt budskap om frelse, da er dere straks med på
notene. 5 Jeg sier meg ikke på noen måte underlegen for
disse oppskrytte utsendingene som opptrer med sine falske
budskap. 6 Jeg er kanskje ikke trent i talekunst som de er,
men jeg kjenner personlig til innholdet i det jeg har å si.
Dette har jeg allerede bevist for dere, gang på gang, og på
mange ulike måter.
7 Dere ville kanskje ha vurdert meg høyere dersom jeg
hadde krevd betaling av dere, på samme måten som disse
utsendingene gjør? Nå respekterte jeg i stedet dere og
fortalte dere Guds glade budskap uten lønn. 8 Jeg belastet
andre menigheter og lot dem underholde meg, for at jeg
ville hjelpe dere. 9 Da jeg var hos dere og ikke hadde noe
å leve av, ba jeg ikke om at dere skulle forsørge meg. I
stedet kom noen troende menn fra Makedonia og ga meg
det jeg trengte. Nei, jeg har aldri krevd dere for betaling,
og kommer heller aldri til å gjøre det. 10 Den stoltheten skal
ingen i hele provinsen Akaia† ta fra meg, det lover jeg for

† **10:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **10:17** Se Jeremia 9:24. * **11:3** Se Første Mosebok 3:1-13. † **11:10** Korint lå i Akaia, en romersk provins i nåværende Hellas.

Kristus, han som lever i meg. 11 Hvorfor nekter jeg å ta imot
betaling? Er det fordi jeg ikke elsker dere? Det vet Gud at
jeg gjør. 12 Saken er at jeg ikke vil at disse falske utseningene
skal få anledning til å skryte av at de er like dyktige som jeg.
13 Gud har aldri sendt disse mennene. De er bedragere, som
har lurt dere til å tro at de er disipler av Kristus. 14 Det er
ikke noe å bli forbauset over. Satan selv klær seg jo ut som
en lysets engel. 15 Derfor er det ikke unaturlig om tjenerne
hans også later som om de gjør Guds vilje. En dag vil de få
den straffen som deres onde gjerninger fortjener.

Prøvelsene for en utsending

16 Jeg ber dere på nytt å ikke tro at jeg helt har mistet
forstanden. Dersom dere tar meg for en gal mann, så
hør likevel etter, slik at jeg får skryte på samme måten
som de falske utsendingene gjør. 17 Å skryte er slett ikke
noe Herren Jesus har bedt meg om å gjøre. Nei, det er
rene galskapen. 18 Men etter som disse falske utsendingene
skryter over hvem de er og hva de gjør, så må også jeg ta
meg den friheten. 19 Til tross for at dere sier at dere skal
være så kloke, så hører dere jo mer enn gjerne på galskapen
deres. 20 Dere aksepterer at de gjør dere til sine slaver, at
de spiser dere ut av huset, at de tar autoritet over dere,
kuer og krenker dere. 21 Ja, jeg skammer meg over å måtte
innrømme at jeg ikke har vært like kraftfull som dem. Når
det gjelder å skryte over hvem de er, og hva de gjør, da har
jeg like mye å komme med som disse falske utsendingene.
Tilgi om jeg nå igjen ordlegger meg som en gal manns tale.
22 De skryter over hvem de er, og sier: De er jøder, det er
jeg også. De hører til Israels folk, det gjør jeg også. De er
etterkommere av Abraham, det er jeg også. 23 De skryter
over alt de gjør for Kristus, nå snakker jeg som om jeg
fullstendig har mistet forstanden, men jeg har gjort mer for
Kristus enn de fleste. Jeg har arbeidet hardere enn andre,
sittet i fengsel oftere enn andre, blitt slått utallige ganger
og har ofte vært nær ved å dø. 24 Fem ganger har jeg fått
39 piskeslag av jødene.‡ 25 Tre ganger har jeg blitt slått av
romerne med pisk. En gang har jeg blitt steinet. Tre ganger
har jeg lidd forlis på havet. Ett helt døgn har jeg drevet
omkring på åpent hav. 26 Jeg har ofte vært ute på reiser
der jeg har møtt farer på elver og blitt utsatt for ransmenn.
Jeg har blitt forfulgt både av mitt eget folk og av andre folk.

‡ **11:24** I følge den jødiske loven var strengeste straff 40 slag. De stanset ved 39 for å være på den sikre siden. Se Femte Mosebok 25:2-3.

Jeg har vært utsatt for farer i ulike byer, i ørkenstrøk, på
havet og blant falske utsendinger.§ 27 Jeg har arbeidet og
slitt og ofte våket hele natten. Jeg har vært sulten og tørst
og har måtte lide nød. Jeg har frosset og gått omkring i
utslitte klær.
28 På toppen av alt dette har jeg hver dag hatt bekym-
ringer for hvordan det skal gå for alle menighetene.
29 Dersom noen har en svak tro, da blir jeg minnet om
hvor svak og avhengig jeg selv er av Gud. Og dersom noen
forlater troen på Jesus, da blir jeg plaget som av ild.
30 Ja, om jeg nå må skryte, da vil jeg skryte av alt det som
skjer og som viser min egen svakhet. 31 Gud selv, han som
er Far til vår Herre Jesus og som skal bli hyllet i evighet,
han kan vitne om at jeg ikke har løyet om noe. 32 Her er et
siste eksempel på det jeg har fått være med om: Da jeg var
i Damaskus, lot kong Aretas landshøvdingen sette ut vakter
ved byportene for å arrestere meg. 33 Men de troende firte
meg ned i en korg fra en åpning i bymuren, slik at jeg ble
reddet bort fra landshøvdingen.

12

Kristus virker i den som er avhengig av Gud

1 Å skryte på denne måten føles helt galt. Likevel må
jeg fortsette. Nå kommer jeg til det som har med syner å
gjøre og som Herren Jesus har vist meg. Det føles som sagt
helt galt å skryte over dette, 2 men la meg i alle fall fortelle
så mye som at for 14 år siden ble en viss person*, en som
lever i fellesskap med Jesus Kristus, ført helt opp til Gud i
himmelen. 3-4 Om det skjedde i eller utenfor kroppen, vet
jeg ikke. Gud alene vet det. Jeg vet i alle fall at mannen,
der oppe i paradis, fikk høre ord som ikke noe menneske
kan eller skal uttale. 5 Denne mannen kunne jeg skryte av,
men jeg avstår. Det eneste jeg vil være stolt av, er min egen
svakhet og min avhengighet av Gud. 6 Selv om jeg begynte
å skryte over dette, så ville jeg ikke være fra forstanden, for
dette har virkelig skjedd. Men til tross for det foretrekker
jeg å la være, for ingen skal den dagen de får se og høre
meg, tro at jeg er noe spesielt.
7 Men for at jeg ikke skal bli hovmodig over alt det
fantastiske Gud har avslørt for meg, så har jeg fått en torn

§ **11:26** De fleste av disse tingene som skjer, finnes skrevet ned i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 13–27. * **12:2** Paulus snakket om seg selv som en annen person, en vanlig måte i gresk fortellerstil for å gjøre seg selv liten, men de mente egentlig det motsatte.

i kroppen som stikker meg. Den er en utsending fra Satan
som stadig rammer meg med sine smerter, for at jeg ikke
skal bli hovmodig.† 8 Tre ganger har jeg bedt Herren Jesus
at denne tornen må bli tatt fra meg. 9 Men Herren har svart
meg: "Min hjelp er alt du behøver. Jo svakere du er, desto
mer kan min kraft virke i deg." Derfor vil jeg heller skryte
av min svakhet, for på grunn av den kan kraften fra Kristus
virke i meg. 10 Jeg er glad for å være svak og avhengig av
Gud. Jeg er glad for å lide, for å bli forulempet, forfulgt og
for å gå gjennom vanskeligheter for Kristi skyld. For når jeg
er svak, da er jeg sterk.

Paulus har omsorg for korinterne

11 Dere har tvunget meg til å skryte og handle som en gal.
Egentlig burde dere selv ha forsvart meg. Dere vet godt
at jeg ikke på noe vis er underlegen for disse oppskrytte
utsendingene som kommer med falske budskap, selv om jeg
i egen person ikke er noe som helst. 12 Da jeg var hos dere,
beviste jeg på alle måter at jeg er en ekte utsending gjennom
igjen og igjen å utføre de mest fantastiske mirakler og tegn
i Guds kraft. 13 Det eneste jeg ikke gjorde hos dere, og som
jeg bruker å gjøre i andre menigheter, var å la dere forsørge
meg. Jeg håper at dere kan tilgi meg det!

14 Nå kommer jeg snart til dere for tredje gangen. Heller
ikke da vil jeg ha noen betaling. Det er kjærligheten deres
jeg vil ha, ikke eiendelene. Dere er jo barna mine, etter som
jeg førte dere til tro. Det er ikke barna som skal spare og
samle til foreldrene sine, men det er foreldrene som skal
forsørge barna sine. 15 Jeg er bare glad over å kunne gi
meg selv og mine eiendeler til dere for å kunne hjelpe dere.
Jeg håper at dere ikke elsker meg mindre fordi jeg elsker
dere så høyt.

16 Dere vet selv at dere ikke trengte å forsørge meg da jeg
var hos dere. Visse personer mener at jeg er så slu, at jeg
kanskje har lurt dere på andre måter? 17 Har jeg kanskje
latt dere forsørge noen av de medarbeiderne jeg sendte til
dere, slik at dere likevel ble utnyttet? 18 Jeg ba Titus om å
reise til dere og sendte en annen troende mann med ham.
Har Titus kanskje utnyttet dere? Nei, det er umulig, for han
og jeg tenker og handler på nøyaktig samme måten.

19 Nå har dere kanskje hele tiden tenkt at jeg har skrytt
på denne måten for å forsvare meg for dere. Men Gud kan

† **12:7** Bildet om tornen er hentet fra Fjerde Mosebok 33:55, der fiendene til Israels folk bli sammenlignet med torner og brodder. Utsendingene fra Satan kan være en av de falske disiplene som Paulus snakket om i 11:14-15.

vitne om at jeg som tjener for Kristus, har gjort dette for at troen deres skal bli sterkere, kjære venner. 20 Jeg er nemlig redd for at jeg skal finne menigheten i en helt annen tilstand enn jeg ønsker. Da vil jeg også fortelle dere noe helt annet enn det dere ønsker å høre. Jeg er redd at jeg skal finne at dere er i konflikt med hverandre, og at dere er fylt av misunnelse og sinne, at dere lar dere bruke til intriger, baktalelser og sladder, og at dere er hovmodige og ikke holder orden. 21 Ja, jeg er redd for at jeg skal måtte skjemmes over dere for Gud. At jeg blir tvunget til å sørge over alle som fortsatt lar seg bruke til seksuell løssluppenhet, umoral og grenseløse orgier, til tross for at de nå tror på Kristus.

13

Avsluttende advarsler

1 Dette blir som sagt tredje gangen jeg kommer til dere. Det står i Skriften*: "Det blir krevd to eller tre vitner for at saken skal stå fast."†. 2 Ved mitt andre besøk advarte jeg dem som hadde syndet, og nå advarer jeg på nytt mens jeg er fraværende. Ja, jeg advarer også dere andre: Når jeg kommer til dere, vil jeg ikke vise noen mildhet, men passe på at de skyldige får sin straff.

3 Dere vil støtt og stadig ha bevis for at det er Kristus som taler gjennom meg. Det skal dere sannelig få. Dere kommer til å merke at Kristus ikke er veik, men han viser sin kraft hos dere. 4 Det er sant at Kristus var veik da han døde på korset, men han ble levende igjen ved Guds kraft. Gjennom fellesskapet med ham har også jeg vært veik og død, men jeg skal leve i fellesskap med ham gjennom Guds kraft. Det er denne kraften dere skal få oppleve når jeg kommer.

5 Test dere selv for å se om troen virkelig er ekte. Ransak dere selv. Dersom dere ikke kan merke at Jesus Kristus lever i dere med sin kraft, da er troen ikke ekte. 6 Jeg håper at dere i alle fall vil innse at kraften fra Kristus finnes i meg når jeg kommer til dere.

7 Jeg ber om at dere tar avstand fra alt som er ondt. Ikke for at det skal vise seg at jeg holder mål, men for at dere frivillig ønsker å gjøre det som er godt. Det spiller ingen rolle om jeg på grunn av dette kan bli oppfattet som kraftløs. 8 Jeg vil selvfølgelig ikke sette meg imot at dere følger det sanne budskapet om Jesus. Gjør dere det, kan jeg

---

* **13:1** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:1** Se Femte Mosebok 19:15.

bare oppmuntre dere. 9 Ingen ting gjør meg mer glad enn at
dere har en sterk tro. Jeg får heller bli oppfattet som svak.
Det er jo det som er bønnen min, at dere skal få en tro som
modnes mer og mer.
10 Det er derfor jeg skriver til dere allerede nå. Da kan jeg
slippe å være streng mot dere når jeg kommer. Dersom jeg
unngår å refse dere, kan jeg i stedet bruke den autoriteten
Herren Jesus har gitt meg, til å styrke troen enda mer.

Et siste ønske

11 Til sist, kjære søsken: Vær glade! Rett dere etter
advarslene mine, slik at troen blir mer og mer moden.
Vær enige og lev i fred med hverandre. Gud, han som gir
kjærlighet og fred, vil da være med dere.
12 Gi hverandre et velkomstkyss som tegn på at dere
tilhører Herren.‡ Alle de troende her hilser til dere.
13 Med ønske om at alt godt fra Herren Jesus Kristus vil
følge dere, at Gud vil gi dere sin kjærlighet og at hans
Hellige Ånd vil styrke fellesskapet med hverandre.

‡ **13:12** På gresk: Hils hverandre med et hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menigheten sine gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg.

Paulus' brev til galaterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, en utsending* som ikke har fått oppdraget sitt av noe menneske, eller gjennom menneskelige
ordninger. Nei, jeg har blitt sendt ut av Jesus Kristus† selv
og av Gud, vår Far som reiste ham opp fra de døde.
2 Jeg og alle troende på dette stedet hilser til menighetene
i provinsen Galatia.
3 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise
dere godhet og fylle dere med fred. 4 Kristus døde for å
ta straffen for syndene våre og frelse oss fra denne onde
verden, akkurat som Gud vår Far hadde planlagt. 5 Æren
tilhører Gud i all evighet. Ja, det er sant!‡

Galaterne har gått bort fra det sanne budskapet

6 Jeg er forbauset over at dere så snart vender dere bort
fra Gud, han som i sin godhet har innbudt dere til å få evig
liv gjennom det Kristus gjorde. Dere har begynt å tro på
et annet budskap om frelse. 7 Det til tross for at det slett
ikke finnes noe annet budskap som kan frelse dere. Nei,
det er bare noen som vil skape forvirring blant dere ved å
forvrenge sannheten om Kristus.
8 Dersom noen forsøker få dere til å tro på et annet
budskap enn det vi har fortalt dere, da ber jeg om at han må
bli rammet av Guds dom. Det mener jeg selv om det skulle
ramme meg selv eller til og med en engel fra himmelen som
kom med det nye budskapet. 9 Ja, jeg gjentar det jeg også
før har sagt: Dersom noen forsøker få dere til å tro på et
annet budskap enn det dere allerede har tatt imot, da vil
han bli rammet av Guds dom.
10 Som dere forstår, jeg sier ikke dette for å holde meg
inne med mennesker, men for å bli anerkjent av Gud. Jeg
bryr meg ikke om hva menneskene tenker, for dersom jeg
fortsatt forsøkte å holde meg inne med mennesker, ville jeg
ikke kunne tjene Kristus.

Paulus sitt budskap kommer fra Jesus

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:5** I grunnteksten: Amen!

11 Kjære søsken§, jeg forsikrer dere at det glade budskapet om Jesus som jeg sprer, ikke er en lære som
menneskene har tenkt ut. 12 Jeg har heller ikke fått
budskapet gjennom noen menneskelige ordninger, men det
er Jesus Kristus selv som åpenbarte det for meg. Ingen
andre har undervist meg.
13 Dere vet jo hvordan jeg var før, da jeg var en overbevist
tilhengere av den jødiske religionen. Jeg forfulgte alle
som tilhørte Guds menighet og gjorde alt for å utrydde de
som trodde. 14 Jeg var en av de mest fanatiske jødene på
min egen alder og var ekstremt nøye med å følge alle de
tradisjonene vi arvet fra forfedrene.
15 Men noe skjedde! Allerede før jeg ble født, hadde
Gud bestemt at jeg skulle tjene ham, og han ga meg den
forretten å bli hans utsending da tiden kom. 16 En dag
lot han sin sønn Jesus vise seg for meg, for at jeg skulle
spre budskapet om ham til folk som ikke er jøder. Da dette
skjedde, oppsøkte jeg ikke noe menneske for å spørre meg
til råds. 17 Jeg reiste ikke til Jerusalem for å lete opp dem
som før hadde blitt utsett til å være utsending for Jesus*.
Nei, jeg ga meg av sted til Arabia† og vendte seinere tilbake
til byen Damaskus.‡ 18 Det drøyde hele tre år før jeg reiste
til Jerusalem for å besøke Peter§. Da stanset jeg to uker
hos ham. 19 Den eneste av utsendingene jeg møtte, i tillegg
til Peter, var Jakob, som var Herren Jesus sin egen bror.
20 Det jeg skriver her er sant. Gud selv kan vitne om at jeg
ikke lyver for dere. 21 Etter besøket i Jerusalem fortsatte jeg
nordover til provinsene Syria og Kilikia. 22 Jeg møtte aldri
de andre troende i Judea. 23 Det eneste de hadde hørt, var
et rykte som sa: "han som før forfulgte oss, sprer nå selv
budskapet om Jesus og overbeviser andre om den tro han
ville utrydde." 24 De hyllet Gud for min skyld.

2

Paulus møter lederne i menighetene i Jerusalem

1 Etter 14 år kom jeg tilbake til Jerusalem sammen
med Barnabas. Titus var også med oss. 2 Den gangen
reiste jeg dit fordi Gud hadde vist meg at jeg skulle

§ **1:11** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

* **1:17** Blir også kalt apostler. † **1:17** Nabateernes land sør om Damaskus og øst om elven Jordan. ‡ **1:17** Paulus gikk kanskje ut i ødemarken for å meditere, og vendte siden tilbake til byen der han hadde begynt å tro på Kristus.

§ **1:18** I grunnteksten: Kefas. Det er arameisk og betyr "fjellet". Peter er gresk og betyr samme sak. Vi bruker Peter gjennom hele brevet.

gjøre det. Ved en spesiell anledning møtte jeg lederne i menigheten og fortalte om innholdet i det glade budskap jeg sprer til folk som ikke er jøder. Jeg ville at de skulle anerkjenne undervisningen min, slik at jeg ikke hadde arbeidet, eller fortsatte å arbeide forgjeves blant andre folk.
3 De aksepterte undervisningen min. De krevde ikke en gang at min reisekamerat Titus, som ikke er jøde, skulle bli omskåret.

4 Spørsmålet om omskjærelse av personer som ikke er jøder, var en av de sakene vi diskuterte. Noen falske troende hadde nemlig lurt seg inn blant oss for å spionere på den friheten vi har i Jesus Kristus. Disse personene ville gjøre oss til slaver under jødiske regler og lover. 5 Ikke et øyeblikk ga vi etter og bøyde oss for kravene deres. For vi ville at alle som ikke er jøder, også i framtiden skulle få høre et uforandret budskap om Jesus.

6 Lederne for menigheten i Jerusalem aksepterte altså undervisningen min. At disse lederne før hadde vært Jesu nærmeste disipler, teller ikke i denne sammenhengen, for i Guds øyne er alle like. Disse mennene, som nå har så høy anseelse blant de troende, ville altså ikke legge noe til i undervisningen min. 7 Tvert imot innså de at jeg hadde fått oppdraget med å spre det glade budskapet om Jesus til folk som ikke er jøder, mens Peter hadde fått oppdraget å arbeide blant jødene. 8 Den samme Gud som hadde gitt Peter kraft til å være utsending blant jødene, hadde gitt meg kraft til å arbeide blant folk som ikke er jøder. 9 Når da de fremste lederne i menigheten, Jakob, Peter og Johannes, forsto hvilket oppdrag Gud i sin godhet hadde gitt meg, rakte de meg og Barnabas hånden som et tegn på vårt samarbeid. Vi skulle fortsette å arbeide blant folk som ikke er jøder, mens de selv skulle arbeide blant jødene. 10 Det eneste de ba oss om, var at vi skulle hjelpe de fattige blant de troende i Jerusalem, og det har jeg virkelig forsøkt å gjøre.

Paulus og Peter blir uenige

11 Da Peter kom til Antiokia, ble jeg nødt til åpent å anklage ham, etter som han handlet helt galt. 12 Før han kom til oss, brukte han å spise sammen med de troende som ikke var jøder, men etter at andre troende kom hit fra Jakob og menigheten i Jerusalem, våget han ikke lenger å spise sammen med dem som ikke var jøder. Han var redd for å bli uvenn med de representantene som forlangte at alle troende menn som ikke var jøder, måtte bli omskåret.

13 De andre troende jødene oppførte seg på samme feige
måten. Til og med Barnabas ble dratt med i dette.
14 Da jeg så at de handlet stikk i strid med det sanne
budskapet om Jesus, sa jeg til Peter mens alle de troende
hørte på: "Du er født jøde, men har nå lenge fulgt skikker
som ikke er jødiske i stedet for de jødiske tradisjonene.
Hvorfor vil du plutselig nå tvinge dem som ikke er jøder,
til å følge jødiske tradisjoner igjen?
15 Du og jeg ble født som jøder. Vi er ikke noen 'syndere'
som ikke kjenner til Moseloven*. 16 Men vi innså at alle
blir skyldfri innfor Gud ved å tro på Jesus Kristus, og ikke
gjennom det å være lydige mot loven. Derfor begynte vi
selv å tro på Kristus, slik at vi kunne bli skyldfri innfor Gud
ved troen på Kristus og ikke på grunn av at vi var lydige
mot loven. Ingen kan noen gang bli skyldfri innfor Gud
gjennom det å være lydige mot loven.
17 Vi som ville bli skyldfri innfor Gud gjennom troen på
Kristus, ble altså i jødene sine øyne lik disse 'synderne' som
ikke kjenner til Moseloven. Men betyr det at Kristus har
fått oss til å synde? Nei, naturligvis ikke! 18 Om jeg derimot
bygger opp det jeg har revet ned, og enda en gang forsøker
å bli skyldfri gjennom å være lydig mot loven, da blir jeg en
virkelig synder. 19 Det er jo loven som får meg til å synde,
og derfor har jeg forlatt loven, etter som den likevel ikke
kunne frelse meg. Ja, jeg døde bort fra loven for å leve
for Gud, da jeg lot mitt gamle ego bli spikret fast på korset
sammen med Kristus. 20 Nå lever jeg selv om mitt gamle ego
er avgått ved døden, for Kristus lever i meg. Så lenge jeg
lever her på jorden, lever jeg altså gjennom troen på Guds
sønn, han som elsket meg og ga livet sitt for å ta straffen
for syndene mine på seg. 21 Jeg tilhører ikke dem som sier
at den nåden Gud viste oss, var uten mening. Om vi kunne
lykkes med å være lydige mot hele Moseloven, og gjennom
det blitt skyldfri innfor Gud, da trengte ikke Kristus ha gått
i døden for oss."

3

Skyldfri gjennom troen

1 Hvor dumme går det an å bli, dere galatere! Hvem er
det som har forhekset dere på denne måten? Jeg har nøye
undervist dere om hvorfor Jesus Kristus måtte dø på korset.
2 La meg stille et enkelt spørsmål til dere: Var det fordi dere

* **2:15** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

hadde lykkes med å holde hele Moseloven* at dere fikk ta
imot Guds Ånd, eller var det fordi dere trodde på budskapet
dere hørte? 3 Har dere helt mistet forstanden? Guds Ånd ga
dere det nye livet som en gave, hvorfor vil dere da forsøke
å vinne det gjennom menneskelige anstrengelser? 4 Dere
som har måtte lide så mye for troen. Det har vel ikke
vært til ingen nytte? Vil dere virkelig kaste vrak på alt
sammen? 5 Jeg spør igjen: Når Gud gir dere sin Ånd og
utfører mirakler hos dere, er det på grunn av at dere har
lykkes med å holde hele Moseloven eller er det fordi dere
tror budskapet dere har fått høre?
6 Tenk på hvordan det var med Abraham: "Han trodde på
Gud, og derfor ble han regnet som skyldfri innfor ham."†
7 Dere må forstå, at det er de som tror som er ekte barn
av Abraham. 8 Gud har hele tiden forutsagt i Skriften‡ at
han en dag ville gjøre alle folk skyldfri innfor ham gjennom
troen. Han lot Abraham få innsikt i disse glade nyhetene
allerede i forveien. Han sa: "Gjennom deg skal alle verdens
folk få del i mine goder."§ 9 Derfor får alle som tror på
Kristus, del i Guds godhet, akkurat som Abraham fikk del i
hans godhet da han trodde.
10 De som stoler på at de blir skyldfri innfor Gud gjennom
å forsøke å holde hele Moseloven, de vil bli rammet av
Guds dom. Det står i Skriften: "Den som ikke holder alle
budene som er skrevet i Guds lov, vil bli rammet av Guds
dom."* 11 At ingen mennesker kan bli skyldfri innfor Gud
gjennom å holde loven er helt innlysende etter som det står
i Skriften: "Den som tror, han blir skyldfri for Gud og får
leve."† 12 Loven bygger ikke på tro, men på at alle budene
blir holdt. Det står i Skriften: "Hver den som holder alle
budene, skal få liv gjennom loven."‡ 13 Kristus har kjøpt oss
fri fra den dommen som rammer alle som ikke holder hele
loven. Det gjorde han ved selv å ta straffen vår på seg. Da
han døde på korset, ble han rammet av Guds dom. Det står
i Skriften: "Den som er hengt opp på et kors, er rammet av
Guds dom."§ 14 Gjennom det som Jesus Kristus gjorde for
oss, vil alle folk få del i det gode som Gud har lovet Abraham.
Når vi derfor tror på Kristus, får vi del i Guds Ånd, akkurat
som Gud lovet for lenge siden.

---

* **3:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **3:6** Se Første Mosebok 15:6. ‡ **3:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **3:8** Se Første Mosebok 12:3. * **3:10** Se Femte Mosebok 27:26. † **3:11** Se Habakkuk 2:4. ‡ **3:12** Se Tredje Mosebok 18:5. § **3:13** Se Femte Mosebok 21:23

Guds løfte er viktigere enn Moseloven

15 Kjære søsken, la meg forsøke å forklare med et bilde
fra dagliglivet: Dersom et menneske skriver sitt testamente,
da kan ingen etterpå endre det eller legge noe til etter at
testamentet er gyldig.
16 På samme måten er det med det løfte Gud ga Abraham
og hans avkom.* Legg merke til at det ikke står flertall,
"hans etterkommere", som det ville ha gjort dersom det
gjaldt mange. Nei, det står entall, "hans avkom", som siktet
til en enkelt† person, og det var Kristus. 17 Det jeg vil si, er
dette: Guds testamente, det løfte han ga Abraham, kan ikke
bli endret eller erklært ugyldig av Moseloven‡ som han ga
til Israels folk 430 år seinere. 18 Dersom de kunne få del i
den arven Gud lovet Abraham gjennom å være lydig mot
hele Moseloven, da ville det jo ikke lenger være på grunn
av det løftet de fikk i arven. Men nå har Gud bestemt at
arven fra Abraham skulle være en fri gave, som de får på
grunn av Guds løfte.
19-20 Hvilken nytte har vi av Moseloven? Jo, den var et
tillegg som skulle vise menneskene at de ikke følger Guds
vilje. Loven skulle gjelde til Kristus kom, han som var
"avkom" og hadde fått Guds løfte. Det var også en annen
forskjell mellom loven og løftet. Moseloven var en pakt som
ble inngått mellom Gud og hele Israels folk. Derfor trengtes
det en mellommann. Moses fikk ta imot loven fra engler og
ga den videre til folket. Da Gud ga løftet sitt til Abraham,
gjorde han det direkte.
21-22 Finnes det da en konflikt mellom Guds lov og Guds
løfter? Nei, naturligvis ikke! Dersom vi kunne ha fått evig
liv gjennom det å følge Moseloven, da hadde den virkelig
vært veien til å bli skyldfri innfor Gud. Men Gud har
erklært i Skriften at vi mennesker er fanger under synden.
Derfor finnes det bare en måte å få del i den arven som Gud
har lovet oss, og det er ved å tro på Jesus Kristus.
23 Inntil vi fikk muligheten til å tro, disiplinerte Moseloven
oss og holdt oss i et autoritært grep. Ja, den styrte oss helt
til den dagen vi begynte å tro på Kristus. 24 Eller for å si det
på en annen måte: Moseloven tok hånd om oss og veiledet
oss inntil Kristus kom, og vi da kunne bli skyldfri innfor
Gud ved troen på ham. 25 Da vi nå har fått muligheten til å

---

* **3:16** Se Første Mosebok 12:7. † **3:16** På hebraisk dere ordet "avkom" singularis, akkurat som på norsk. Paulus utnyttet ordets grammatiske form for å bevise at Guds løfte gjaldt Kristus. ‡ **3:17** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

tro på Kristus, behøver vi ikke lenger loven som holder sitt grep om oss.
26 Alle dere som tror på Jesus Kristus og lever i fellesskap
med ham, er Guds barn. 27 Dersom dere er døpt til
fellesskap med Kristus, har dere blitt lik Kristus. 28 Derfor
spiller det ikke lenger noen rolle om dere er jøder eller ikke
er jøder, om dere er slaver eller frie, om dere er menn eller
kvinner. Alle som lever i fellesskap med Jesus Kristus, er
likeverdige for ham. 29 Dersom dere tilhører Kristus, er dere
også etterkommere av Abraham og får arve alt det gode som
Gud lovet ham.

4

Guds barn ved troen
1 La meg gjennom et nytt bilde forklare dette: Dersom
sønnen skal arve sin fars formue den dagen han blir
myndig, da er det ingen forskjell mellom ham og en slave
fram til dagen da sønnen er myndig. Slik er det til tross
for at han egentlig eier alt. 2 Sønnen må rette seg etter
sin formynder og forvalter, helt til han har oppnådd den
alderen faren hans hadde bestemt.
3 Slik var det også for oss før Kristus kom. Vi var slaver
under denne verdens onde makter. 4 Men da tiden kom som
Gud hadde bestemt, sendte han sin sønn. Han ble født av
en kvinne og var selv nødt til å være lydig mot Moseloven*.
5 Sønnen kom for å kjøpe oss fri fra vårt slaveri under
Moseloven, slik at vi kunne bli Guds egne barn. 6 Etter som
vi som tror er Guds barn, har han gitt oss sin sønns Ånd,
som roper i oss til Gud: "Far†, min Far i himmelen". 7 Den
som har Guds Ånd, er altså ikke lenger slave, men Guds
barn. Som Guds barn skal vi også få arve alt det gode som
finnes hos ham.

Vend ikke tilbake til slaveriet
8 Før dere galatere kjente Gud, var dere slaver under
makter som dere trodde var guder. 9 Hvordan kan dere
da, etter at dere har lært Gud å kjenne, eller rettere sagt,
etter at Gud har lært dere å kjenne, på nytt vende tilbake og
bli slaver under denne verdens svake og ynkelige makter?
10 Dere forsøker å tilfredsstille Gud gjennom det å følge en
mengde regler om forskjellige dager, måneder, høytider og
år. 11 Jeg er urolig for dere. Har mitt arbeid blant dere vært
bortkastet? 12 Jeg henstiller til dere, kjære søsken, å leve

* **4:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **4:6** Grunnteksten har ordet "abba", som betyr "far" på morsmålet til Jesus, arameisk.

i samme frihet som jeg gjør. Jeg har jo blitt som dere som
ikke er jøder, fri fra Moseloven‡.

Husk på hvordan det var da jeg først kom til dere. Da
behandlet dere meg aldri dårlig. 13 Dere vet at det var på
grunn av sykdom jeg første gangen kom til byen deres og
fikk fortelle det glade budskapet om Jesus. 14 Til tross for at
min fysiske svakhet kunne ha fristet dere til å se ned på meg,
hånte dere meg ikke eller støtte meg bort. Nei, dere hilste
meg velkommen som om jeg hadde vært en engel fra Gud,
eller til og med Jesus Kristus selv. 15 Dere var så lykkelige og
glade. Hvor er gleden deres nå? Jeg vet at dere på den tiden
ville ha gjort hva som helst for meg. Dere ville ha revet ut
øynene deres og gitt meg om det hadde vært mulig. 16 Men
nå virker det som om jeg har blitt en fiende, etter som jeg
sier dere sannheten!

17 Disse personene som sprer falske budskap, gjør det ikke
for at dere skal ha det godt. De forsøker bare å få dere bort
fra meg, slik at dere skal bli deres tilhengere i stedet. 18 Visst
nok er hengivenhet vel og bra, bare den gjelder en god sak,
slik som å være hengivne til det gode budskapet også når jeg
ikke er hos dere. 19 Hør, mine kjære barn, det ser ut som om
jeg enda en gang må gå gjennom den smertefulle prosessen
med å føde dere fram til et liv sammen med Kristus. 20 Jeg
skulle ønske at jeg var hos dere nå, slik at jeg kunne tale
på en måte som nådde inn i hjertene deres. Jeg vet virkelig
ikke hva jeg skal gjøre med dere.

Abrahams to barn

21 Lytt til meg, dere som vil være lydige mot
Moseloven$1§. Vet dere egentlig hva Moses har skrevet?
22 Det står at Abraham hadde to sønner, den ene fikk han
med sin slavekvinne Hagar og den andre med kona si Sara,
som var en fri kvinne.* 23 Slavekvinnen sin første sønn ble
født i tråd med naturens lover, men den frie kvinnen sin
første sønn ble født som et resultat av Guds løfte.

24 Fortellingen om disse to kvinnene har en dypere
mening. De representerer to forskjellige pakter som Gud
har inngått med menneskene. Den første pakten er den
som ble inngått på fjellet Sinai, der Gud ga Israels folk
loven. Den er representert ved slavekvinnen Hagar. Alle
som blir født i den pakten, blir slaver. 25 Dette fjellet, Sinai i
Arabia, er et symbol for det nåværende Jerusalem, sentrum

‡ **4:12** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **4:21** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **4:22** Se Første Mosebok 16:1-4 og 21:1-3.

og hovedstad for alle jøder som lever i slaveri under
Moseloven. 26 Men Sara, den frie kvinnen, representerer
den andre pakten. Hun er et symbol for det nye Jerusalem,
det som finnes i himmelen. Alle vi som tilhører Kristus,
lever i frihet og har Sara til mor, hun som før ikke kunne
få barn. 27 Det er derfor det står i Skriften†:
"Vær glad, du kvinne som ikke kan få barn.
Juble av glede, du som aldri har kjent noen veer og født
fram noe barn.
Den ensomme kvinnen får mange barn, flere enn den
kvinnen som har mann."‡
28 Dere, kjære søsken, er altså de barna som Gud lovet
Abraham, akkurat slik Isak var det. 29 Derfor blir vi forfulgt
i dag, på samme måten som Isak ble: Han var født på en
overnaturlig måte og ble forfulgt av slavekvinnens første
sønn. Vi er født av Guds Ånd og blir forfulgt av dem som
er slaver under Moseloven. 30 Finnes det da noen løsning
i Skriften på dette problemet? Jo, det står: "Driv bort
slavekvinnen og sønnen hennes, for slavekvinnen sin første
sønn skal ikke få dele arven sammen med den frie kvinnens
første sønn."§ 31 Altså, mine kjære søsken, vi er ikke født
til å leve i slaveri, men til å leve i frihet.

5

Mist ikke den frihet Kristus har gitt dere

1 Kristus har satt oss fri fra vårt slaveri, slik at vi for all
framtid kan leve i friheten. Hold derfor fast ved troen, og la
ingen tvinge dere til å bli slaver under Moseloven*. 2 Lytt på
meg, Paulus, for jeg vet hva jeg snakker om: Dersom dere
troende menn lar dere omskjære for å bli skyldfri innfor
Gud, da har dere ingen nytte av at Kristus døde for å ta
straffen deres på seg. 3 Ja, jeg sier det en gang til: Den av
dere som forsøker å bli skyldfri innfor Gud ved å la seg
omskjære og bli som jødene, han må også være lydig mot
alle de andre budene i Moseloven. 4 Men om dere vil bli
skyldfri innfor Gud ved å være lydig mot Moseloven, da
har dere ikke lenger noe fellesskap med Kristus. Dere har
takket nei til det tilbudet om tilgivelse som Gud i sin godhet
ga dere. 5 Hans Ånd har jo gitt oss det sikre håpet at vi
en dag skal stå skyldfri innfor Gud ved troen på Kristus.
6 Når vi lever i fellesskap med Kristus, spiller det derfor

† **4:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:27** Se Jesaja 54:1. § **4:30** Se Første Mosebok 21:10.

* **5:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

ingen rolle for en mann om han er omskåret eller ikke. Det eneste som betyr noe, er troen på Kristus som får oss til å elske våre medmennesker.

7 Dere begynte med å følge det sanne budskapet om Jesus
Kristus og løp i god fart mot målet. Hvem er det nå som
har stilt seg i veien slik at dere ikke lenger følger det
sanne budskapet? 8 Det er i alle fall ikke Gud, han som
innbød dere til å tilhøre ham. 9 Pass dere for denne falske
undervisningen, for den sprer seg som gjæren i en deig.
10 Jeg stoler på at Herren Jesus skal få dere til å tenke på
samme måten som jeg gjør når det gjelder disse tingene.
Den som forsøker å bedra dere og føre dere bort fra det
sanne budskapet, skal bli rammet av Guds dom, hvem det
en skulle være.

11 Noen personer påstår, kjære søsken, at jeg oppfordrer
alle troende menn til å la seg omskjære og bli som jødene.
Men dersom jeg fortsatt holdt fast ved denne jødiske
skikken, hvorfor blir jeg da hele tiden forfulgt? Da trengte
jo ikke jødene forarge seg på budskapet om at Kristus døde
på korset for vår skyld. 12 Nei, jeg ønsker at de som skaper
uro blant dere, skal skjære av seg så mye at de blir kastrert.

La Guds Ånd lede dere

13 Kjære søsken, dere er innbudt til å leve i frihet og
slipper å følge Moseloven$1†. Men utnytt på ingen måte
friheten til å følge deres gamle menneskelige natur, men
hjelp hverandre og vis hverandre kjærlighet. 14 Dere må
følge det budet som sammenfatter hele loven: "Du skal
elske dine medmennesker som deg selv."‡ 15 Om dere i
stedet sårer og gjør hverandre ondt, da er risikoen stor for
at dere skader hverandres tro.

16 Jeg oppfordrer dere derfor til å la Guds Ånd lede dere,
slik at dere ikke gir etter for de begjær som finnes i den
menneskelige naturen. 17 Deres menneskelige natur vil få
dere til å gjøre det som er ondt, mens Guds Ånd vil få dere
til å gjøre det som er godt. Det er en strid som stadig pågår
i dere, og som hindrer dere i å gjøre det dere vil. 18 Men
dersom Guds Ånd får lede dere, er dere ikke lenger slaver
under syndens lov som finnes i deres gamle natur.

19 Hvilket resultat det blir om dere lar den menneskelige
naturen styre, det vet vi alle: Seksuell løssluppenhet,
umoral og grenseløse orgier. 20 Videre ser vi avguds-
dyrkelse, magi, okkultisme, hat, fiendskap, misunnelse,

† **5:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **5:14** Se Tredje Mosebok 19:18.

raseriutbrudd, egoisme, strid, intriger og falsk lære. 21 Det
blir maktkamp, fylleri, ville fester og mye annet. La meg
advare dere enda en gang: Den som lever i dette uføret, får
ikke tilhøre Guds eget folk.

22 Når Guds Ånd får lede oss, blir følgene at vi elsker
våre medmennesker, vi fylles av glede, fred og tålmodighet.
Vi blir vennlige, gode mot hverandre og pålitelige. 23 Vi
behandler andre med mildhet og viser selvbeherskelse. Det
er nettopp dette som er summen i Moseloven.

24 De som tilhører Jesus Kristus, har spikret sitt gamle ego,
med alle sine begjær og onde lyster, til Kristi kors. 25 Dersom
Guds Ånd har gitt oss livet, skal vi også la Guds Ånd lede oss.
26 Pass på at dere aldri er arrogante, går med misunnelse
eller provoserer hverandre.

6

Som du sår, skal du høste

1 Kjære søsken, om likevel noen synder mot Gud, da skal
dere som blir styrt av Guds Ånd, hjelpe den personen til å
få et godt forhold til Gud. Gjør det uten å fremheve dere
selv, og pass på at dere ikke selv faller for samme fristelse.
2 Støtt andre på de områdene der de er svake, for da lyder
dere den kjærlighetens lov som Kristus har gitt oss.* 3 Den
som innbiller seg at han er bedre enn andre, til tross for at
han selv har en masse svakheter, han lurer bare seg selv.
4 Hver og en må tenke gjennom sine egne handlinger, og
ikke sammenligne seg med andre. Vær ikke stolte over dere
selv, bare fordi andre kanskje er et hakk verre. 5 Hver og
en er ansvarlig for sine egne handlinger for Gud. 6 Den
som blir undervist om Guds budskap, har ansvaret for å
dele med den som underviser. 7 Ikke bedra dere selv! Det
er ikke mulig å bedra Gud. Det et menneske sår, får det
også høste. 8 Dersom vi lar den menneskelige naturen styre
handlingene våre, får vi til slutt høste evig ødeleggelse.
Men dersom vi lar Guds Ånd styre handlingene våre, skal
Ånden en dag la oss få høste evig liv. 9 La oss ikke bli trette
av å gjøre det som er godt. Bare dersom vi ikke gir opp, vil
vi nyte godt av det evige livet når den tiden kommer som
Gud har bestemt. 10 Ta derfor vare på hver anledning til å
gjøre godt mot andre mennesker, og spesielt mot dem som
tror på Kristus.

---

* **6:2** Se Johannes sin fortelling om Jesus 13:34-35, der Jesus sier: "Så nå befaler jeg dere noe nytt: elske hverandre…"

Avsluttende advarsel

11 For riktig å understreke det jeg vil ha sagt, skriver jeg
med egne hender og store bokstaver: 12 De personene som
forsøker å tvinge troende menn til å la seg omskjære, gjør
det bare for å holde seg til venns med jødene. De vil unngå
å bli forfulgt for sin tro på at Kristus døde på korset. 13 Disse
som påstår at alle troende menn må bli omskåret, er ikke
selv lydige mot hele Moseloven†. De vil bare at dere skal la
dere omskjære, slik at de kan rose seg over å ha gjort dere
til jøder.

14 Men det eneste jeg vil rose meg over, er at vår Herre
Jesus Kristus døde på korset for vår skyld. På grunn av hans
død har denne onde verden ikke lenger noen makt over
meg, etter som mitt gamle ego ble spikret fast på korset
sammen med ham. 15 Om en troende mann er omskåret
eller ikke spiller ingen rolle. Det handler i stedet om at
Kristus må forvandle hele mennesket og gjøre det til en ny
skikkelse.

Et siste ønske

16 Jeg ber om at Gud skal ha omsorg for dere som vil leve
etter dette prinsippet og fylle dere med sin fred. Dere er
Guds eget folk, det virkelige Israel. 17 Gi meg nå ikke flere
bekymringer når det gjelder dette spørsmålet, for det er jeg
som har måtte lide for Jesus, og det er jeg som tilhører ham,
ikke disse personene som vil forvirre dere.

18 Med ønsker om at vår Herre Jesus Kristus i sin godhet
og kjærlighet skal beskytte dere, kjære søsken. Ja, det er
min bønn!‡

† **6:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **6:18** I grunnteksten: Amen!

Paulus' brev til efeserne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* for
Jesus Kristus†.
Til alle i Efesos som tilhører Gud og trofast lever i
fellesskap med Kristus.
2 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise
dere godhet og fylle dere med fred.

Innledende hyllest til Gud

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus
Kristus. Gud har ved sin Ånd gitt oss all godhet på grunn
av vårt fellesskap med Kristus.
4 Allerede før verden ble skapt, hadde Gud i sin kjærlighet
bestemt at den som lever i fellesskap med hans Sønn, skal få
tilhøre ham og en dag stige fram for Gud uten skyld. 5 Hele
tiden var planen at vi skulle bli hans barn gjennom det Jesus
Kristus gjorde for oss. Ja, dette var hans vilje, og han gledet
seg til dagen det skulle skje!
6 Så la oss hylle Gud for den fantastiske nåden han har
vist oss ved at vi tilhører hans elskede Sønn. 7 Ja, han
viste oss en uendelig nåde da han lot Sønnen ofre sitt blod.
Gjennom dette har vi blitt kjøpt fri fra vårt slaveri og har
fått tilgivelse for syndene våre.
8 I sin overstrømmende godhet ga Gud oss visdom og
forstand. 9 Han avslørte nemlig sin hemmelige‡ plan for
oss, den planen som han hadde gjort klar allerede i tidenes
begynnelse. 10 Den gikk ut på at Gud, da den rette tiden var
kommet, ville la Kristus bli høvding over hele skaperverket,
over alle ting som finnes både i himmelen og på jorden.
11 Etter som vi nå lever i fellesskap med Kristus, skal vi også
få arve alt det gode som finnes hos Gud. Dette er i tråd med
den planen som han utformet. Alt det Gud tenker ut, blir
som han vil. 12 Hans hensikt med alt dette var at vi jøder,
som var de første til å håpe på Kristus, skulle hylle og ære
Gud. 13 Men nå har også dere som ikke er jøder, fått høre

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:9** Paulus bruker ordet "hemmelig" for at gå imot den religionsblanding som forekom i området, og som innbyggerne der oppfattet som et viktig ord.

budskapet om Jesus, det sanne budskapet som kan frelse dere. Og etter som dere tror på Kristus og lever i fellesskap med ham, har Gud også gitt dere sin Hellige Ånd som et tegn på at dere tilhører ham. Dette er helt i trå med det han lovet for lenge siden. 14 Guds Ånd er garantien for at Gud virkelig skal la oss arve alt det gode som finnes hos ham, den dagen han setter oss fri, vi som er hans eget folk. Dette er enda en grunn til å hylle og ære Gud.

Paulus takker for menigheten og ber om åndelig visdom

15 Helt siden jeg fikk høre om troen deres på Herren Jesus og om den kjærlighet dere viser alle de troende, 16 har jeg stadig takket Gud når jeg ber for dere. 17 Jeg ber at Gud, vår Herre Jesu Kristi mektige og vidunderlige Far i himmelen, skal la sin Ånd gi dere visdom og forstand, slik at dere dag for dag lærer Gud bedre å kjenne. 18 Jeg ber også at dere skal innse hvilken fantastisk framtid Gud har tilbydd oss. Han har nemlig bestemt at vi som tilhører ham, skal få arve alle de store og herlige rikdommene som finnes hos ham. 19 Jeg ber om at dere må forstå hvor utrolig sterk den kraften er som han lar virke i oss. Det er den samme mektige kraften 20 som han lot virke i Kristus, da han vakte ham opp fra de døde og satte ham på sin høyre side i himmelen for at han skulle regjere med ham.§ 21 Kristus regjerer nå over alle myndigheter, makter, krefter og kraftfulle engler.* Ja, han står over alle ting som finnes både i denne verden og i den kommende. 22 Gud har gitt Kristus *makt over alle ting*.† Han som har fått makten over hele universet, har også blitt leder og hode for menigheten. 23 Menigheten er kroppen hans, og gjennom den er Kristus fullt og helt til stede hos menneskene, han som fyller alt i alle i himmelen og på jorden.‡

2

Nytt liv i fellesskapet med Kristus

1 Det var en tid da dere var åndelig døde* på grunn av deres ulydighet og synder. 2 Dere levde på samme vis som alle andre her i verden. Dere syndet og fulgte Satan, høvdingen over de onde åndene.† Han er den åndemakt

§ **1:20** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter, på Guds høyre side deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **1:21** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status. † **1:22** Se Salmenes bok 8:7 ‡ **1:23** Se Jeremia 23:24. * **2:1** Åndelig død er å være skilt fra Gud. † **2:2** På gresk: herskeren over luftens rike.

som nå hersker i dem som nekter å være lydige mot Gud.
3 På den måten levde vi alle tidligere. Vi fulgte våre
menneskelige impulser og lot begjæret i kroppen og våre
egne tanker styre oss. Ja, på grunn av vår menneskelige
natur var vi på vei til å bli rammet av Guds dom akkurat
som alle andre.

4-5 Men vår kjærlige Gud viste sin store medfølelse med
oss. Til tross for at vi var åndelig døde på grunn av vår
ulydighet, elsket han oss så høyt, at han gjorde oss levende
med Kristus. Ja, det er bare på grunn av at Gud viste oss
nåde at vi er frelst. 6 Han har vakt oss opp fra de døde
sammen med Kristus og har gitt oss plass i himmelen, etter
som vi lever i fellesskap med Jesus Kristus. 7 På grunn av
dette fellesskapet vil Gud i all evighet vise oss sin uendelig
store kjærlighet og godhet.

8 Dere er altså frelst fordi Gud i sin godhet tilga dere
på grunn av troen på Kristus. Frelsen er en gave fra Gud
og har ikke noe å gjøre med dere selv. 9 Den er ikke en
belønning for gode gjerninger, og derfor kan heller ingen
skryte over sin frelse. 10 Det er Gud selv som har gjort oss
til det vi er. Gjennom vårt fellesskap med Jesus Kristus har
han forandret oss til nye personer, som er beredt til å gjøre
gode gjerninger som Gud fra begynnelsen planla at vi som
tilhører ham skulle være opptatt av.

Alle er ett i Kristus

11-12 Husk derfor på hvilken håpløs situasjon dere befant
dere i, før dere lærte Kristus å kjenne. Etter som dere
tilhører folkeslag som ikke regnes som jøder, kalte jødene
dere for "dem som ikke er omskåret". Jødene var stolte
over sin seremoni med å omskjære alle gutter, selv om
denne seremonien aldri kunne forvandle hjertene på noen.
På den tiden tilhørte dere ikke Guds eget folk. Den pakten
Gud hadde inngått med Israels folk, gjaldt ikke dere, og dere
hadde ingen del i de løftene han hadde gitt. Nei, dere hadde
ikke noe håp om frelse, og dere levde uten Gud her i verden.
13 Men nå får dere, som en gang var langt borte fra Gud,
tilhøre hans eget folk takket være fellesskapet med Jesus
Kristus, han som ofret sitt blod for dere.

14 Kristus har nemlig stiftet fred mellom jødene, og dere
som ikke er jøder, ved å gjøre oss til ett folk. Gjennom det å
dø for oss, rev han ned den muren av fiendskap som reiste
seg mellom oss. 15-16 Ja, han døde på korset for oss og tok

straffen vår på seg. Ved dette ble Moseloven‡ med alle sine bud og forskrifter ikke lenger veien til frelse. Hans mål var å stifte fred mellom jøder, og de som ikke er jøder, gjennom det å forene dem med seg selv og skape et nytt menneske, en ny kropp, som er menigheten. Når vi nå er lemmer på den samme kroppen, har fiendskapet mellom oss forsvunnet, etter som vi alle er forsonet med Gud og er vennene hans.
17 Kristus kom med det glade budskapet om fred for dere
som var langt borte fra Gud, og fred for oss som er jøder
og kjente Gud. 18 Nå kan vi alle, både jøder og de som ikke
er jøder, komme fram for Gud, vår Far, ved hjelp av en og
samme Ånd, på grunn av det som Kristus har gjort for oss.
19 Altså er dere ikke lenger gjester og fremmede. Nei, dere
får være Guds eget folk sammen med alle som tilhører Gud.
Dere er medlemmer i Guds store familie.
20 Sammen er vi, billedlig talt, et hus som er bygget
på ett og samme fundament. Denne grunnvollen er
undervisningen som Jesu§ utsendinger har formidlet, og
budskapet som profetene* bar fram fra Gud. Huset blir
holdt oppe† av Jesus Kristus selv. 21 Det er Kristus som
sammenføyer hele huset, slik at det reiser seg som et hellig
tempel for Herren Gud. Mursteinene er alle vi som lever i
fellesskap med Herren. 22 Ja, gjennom det som Jesus gjorde,
kan også dere bli en del av denne bygningen der Guds Ånd
bor.

3

Gud gjør kjent sin hemmelige plan

1 Derfor ber jeg stadig for dere, jeg, Paulus, som tjener
Kristus og sitter i fengsel på grunn av oppdraget mitt for
dere som ikke er jøder. 2 Dere har sikkert allerede hørt
hvordan Gud ga meg dette oppdraget med å fortelle om
kjærligheten han vil vise alle folk. 3 Gud avslørte denne
hemmeligheten* for meg gjennom det å vise planen som
jeg nevnte før.† 4 Dersom dere leser det jeg har skrevet,
kommer dere til å forstå at jeg kjenner til Guds hemmelige

‡ **2:15-16** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **2:20** Kalles også apostler. * **2:20** Dette viser sannsynligvis til de profeter som virket i menighetene. Se 3:5. De budskap som gamle tiders profeter bar fram finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:20** På gresk: som har Jesus Kristus til hjørnestein. * **3:3** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status. † **3:3** Paulus viser til sannsynligvis på 1:9-10, der han beskriver hvordan Kristus i følge med Guds plan nå er høvding over hele universet.

plan, den som Kristus nå har gjennomført. 5 Gud avslørte
ikke planen sin for tidligere generasjoner, men nå har han
ved sin Ånd vist den for sine hellige utsendinger og profeter,
disse som forkynner budskapet hans.
6 Dette er hemmeligheten: De folkeslagene som ikke er
jøder, har den samme rett som jødene til en dag å arve
alt det gode som finnes hos Gud. Alle som tror på det
glade budskapet om Jesus og lever i fellesskap med ham,
tilhører den samme kroppen, det vil si menigheten. De har
del i løftene som Gud ga til jødene. 7 Det var dette glade
budskapet Gud i sin godhet ga meg i oppdrag å spre i verden
da han på en drastisk måte forandret livet mitt.
8 Ja, tenk at Gud ville bruke meg, jeg som var den største
synderen av alle dem som nå tilhører Gud.‡ Han ga meg
forretten å oppsøke folk som ikke er jøder og spre det glade
budskapet om den ufattelige rikdommen som finnes hos
Kristus. 9 Jeg skulle avsløre Guds hemmelige plan for alle
folk, den planen som har vært skjult hos Gud helt siden
han skapte verden. 10 Hensikten med dette var at maktene
og myndighetene§ i universet, når de nå ser menigheten,
skulle forstå Guds visdom uttrykt på ulike måter. 11 Ja,
dette har vært Guds plan helt fra tidenes begynnelse, og
den blir til virkelighet gjennom det som Jesus Kristus, vår
Herre, gjorde for oss.
12 Den som tror på Kristus og lever i fellesskap med ham
kan uten frykt komme til Gud og være sikker på å bli tatt
imot. 13 Vær ikke lei dere for det jeg må gå i gjennom for
deres skyld, for mine lidelser fører til at dere en dag får del
i Guds herlighet.

Paulus ber for menigheten

14 Når jeg tenker på denne fantastiske planen, faller jeg på
kne og tilber Gud, vår Far. 15 Gud som er Far og Skaper til
alt i himmelen og på jorden. 16 Jeg ber at Gud, han som er så
rik på herlighet, skal la sin Ånd gi dere kraft og indre styrke.
17 Ja, jeg ber at dere skal tro på Kristus av hele hjertet. Hold
fast ved den kjærligheten han har vist dere, og hent kraft
fra den. 18 Da skal dere sammen med alle som tilhører Gud,
forstå den uendelige kjærligheten som finnes hos Kristus:
Hvor lang og bred, høy og dyp denne kjærligheten er. 19 Ja,
dere skal lære å kjenne kjærligheten hans, som er større

‡ **3:8** Paulus hadde før sin omvendelse forfulgt og latt drepe de som trodde på Jesus. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 7–9. § **3:10** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status.

enn vi noen gang kan fatte. Gjennom dette skal dere bli mer og mer lik Gud.*

20 La oss derfor ære Gud, som virker i oss med sin kraft
og kan gjøre langt mer enn vi noen gang kan be om eller
forestille oss. 21 Ja, han skal bli æret av menigheten, i alle
generasjoner og i all evighet, på grunn av det Jesus Kristus
gjorde for oss.

4

Enhet ved Guds Ånd

1 Derfor vil jeg som ble kastet i fengsel fordi jeg spredde
budskapet om Herren Jesus, oppfordre dere til å leve på
en måte som er verdig dem som er innbudt til å være
Guds barn. 2 Innse at dere trenger hverandre, og møt
hverandre med mildhet og tålmodighet. Elsk hverandre
og ha overbærenhet med hverandre sine feil. 3 Pass på at
dere lever i fred med hverandre, slik at dere kan beholde
den enheten som Guds Ånd har gitt dere. 4 Vi er alle lemmer
på den samme kroppen, og vi har fått den samme Ånden.
Alle har vi blitt tilbudt det samme håpet om til slutt å bli
frelst for evig. 5 Det finnes bare en Herre, en tro og en dåp.
6 Det finnes bare en Gud, som er Far til oss alle, står over
oss alle, virker gjennom oss alle og bor i oss alle.

7 Kristus har i sin godhet også gitt hver og en av oss evner
til å utføre definerte oppgaver. 8 Derfor står det i Skriften*:
"Han steg opp i det høye,
han tok fanger,
og han ga menneskene gaver."†
9 Legg merke til at det står "han steg opp". Det må bety at
han først hadde kommet ned til jorden.‡ 10 Og han som kom
ned, er også den som steg opp til Gud i himmelen for å fylle
hele universet med sin nærhet.
11 Dette er de evnene og gavene han ga oss: Noen ble
utsendinger som skulle grunnlegge menigheter på nye
steder. Andre ble profeter som fikk evner til å holde fram
budskapet fra Gud. Noen skulle spre de glade nyhetene
om Jesus. Andre igjen skulle bli ledere for menighetene og
undervise.§

---

* **3:19** På gresk: bli fylt opp av Guds fylde. Paulus bruker ordet "fylde" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter. * **4:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:8** Se Salmenes bok 68:19.

‡ **4:9** Eller: til underverdenen. Det vil si de dødes verden. § **4:11** På gresk: apostler, profeter, evangelister, gjetere og lærere.

12 Alle disse har et ansvar for å utruste de troende, slik at
de i sin tur kan tjene Kristus og bygge opp kroppen hans som
er menigheten. 13 Målet er at vi alle skal være samstemte
i vår tro og kunnskap om Guds sønn, slik at vi blir fullt
voksne og lik Kristus i vår tillit til Gud.

14 Da vil vi ikke lenger være barnslige og umodne med
en stadig vaklende og usikker tro. Ingen vil lenger kunne
bedra oss med falsk lære og fantasifulle løgner som blir
presentert som sannhet. 15 Nei, da vil vi holde fast ved det
sanne budskapet om Jesus Kristus, og bli fylt av kjærlighet.
Ja, for hver dag som går, vil vi bli mer og mer like Kristus,
han som er leder og hode for kroppen sin, det vil si
menigheten. 16 Det er han som føyer hele kroppen sammen
til en enhet og holder den samlet ved hjelp av lederne den
har valgt. Gjennom det at hvert lem i kroppen bidrar med
den oppgaven Gud har gitt den, vokser hele kroppen og blir
bygget opp til en enhet der alle elsker hverandre.

Regler for det nye livet

17 På oppdrag fra Herren Jesus vil jeg oppfordre dere: Lev
ikke lenger som de som ikke kjenner Gud. Tankene deres er
forvirret. 18 Sinnet deres er fylte av et åndelig mørke. De
har ingen del i det livet som Gud gir, for de vet ikke noe om
Gud, og vil heller ikke vite noe. 19 Uten skam kaster de seg
ut i et vilt og umoralsk liv, og kan ikke få nok av all slags
skammelige handlinger.

20 Dere som har lært Jesus Kristus å kjenne, har fått et
annet livssyn og en annen atferd. 21 Dere har fått høre
budskapet om ham, og har gjennom det fått greie på hva
fellesskapet med Kristus betyr for dere. 22 Derfor må dere
slutte å leve som dere gjorde før. Dere må kaste fra dere
det gamle ego som om det skulle være skitne klær. Deres
gamle ego var dømt til evig undergang og fylt av begjær som
lokket dere til å synde. 23 Dere må tenke på en nye måte. Et
nytt forhold til Gud. 24 Dere skal ta på dere nye, rene klær,
en ny fysisk natur, som er skapt for å ligne Gud. Da vil dere
gjøre det som er rett og leve fullt og helt for Gud, slik som
det sanne budskapet lærer dere.

25 Lyv ikke lenger, *men vær ærlige mot hverandre.** Vi
hører jo sammen, som lemmer i den samme kroppen.
26 *Dersom dere blir sinte på hverandre, ta dere da i vare så*
dere ikke synder.† Pass på å forsone dere med hverandre og

* **4:25** Se Sakarja 8:16. † **4:26** Se Salmenes bok 4:5.

bli venner før dagens slutt. 27 La ikke djevelen få sjanse til
å friste dere til å synde.
28 Den som er tyv, må slutte å stjele. I stedet må han
begynne å arbeide og gjøre rett og skjel for seg. Da kan han
også dele med dem som lider nød. 29 Ikke snakk på en slik
måte at dere sårer og gjør andre lei seg. Forsøk heller å
oppmuntre andre og styrke troen deres når det trengs, slik
at de som hører får nytte av det dere sier.
30 Gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg ved den måten dere
handler på. Husk på at Ånden er tegnet på at dere tilhører
Gud og en dag vil bli satt fri for evig.
31 Slutt med all bitterhet, sinne og raserianfall. Dere skal
ikke forulempe og såre hverandre med harde ord. Vær ikke
ondskapsfulle. 32 Pass på at dere er gode og kjærlige mot
hverandre. Tilgi hverandre, akkurat som Gud har tilgitt
dere på grunn av det Kristus har gjort for oss.

5

Ett liv i kjærlighet

1 Altså skal dere handle på samme måten som Gud og
tilgi hverandre, etter som dere er hans elskede barn. 2 Elsk
hverandre og la Kristus være ideal for dere. Han elsket oss
så høyt at han ga sitt eget liv for å sette oss fri fra synden.
Denne gaven var et offer som gledet Gud.
3 Blant dere må det aldri forekomme seksuell
løssluppenhet og annen umoral eller griskhet. Tenk på
at dere tilhører Gud! 4 Pornografiske historier, dumt prat
og ondskapsfull spøk passer ikke blant dere. Takk i stedet
Gud når dere er sammen. 5 En ting må dere ha klart for
dere: Ingen som lar seg bruke til seksuell løssluppenhet og
annen umoral eller griskhet, får del i Kristus og plass blant
Guds eget folk. Den slags er å tilbe avguder. 6 La dere ikke
bli lurt av de som sier at disse handlingene ikke er synd, for
Gud kommer til å dømme alle som ikke lyder ham. 7 Delta
aldri i det som disse personene hengir seg til.
8 Før levde dere i åndelig mørke, men nå lever dere i
lyset, i fellesskap med Herren Jesus. La derfor livet deres
vise at dere tilhører lyset. 9 Dersom lyset får forvandle dere,
da kommer dere til å gjøre det som er godt. Dere vil holde
dere til sannheten i tråd med Guds vilje. 10 Spør alltid om
hva Gud vil at dere skal gjøre. 11 De som lever i åndelig
mørke, gjør det som er ondt. Ha derfor ikke noe med deres
onde og meningsløse gjerninger å gjøre, men avslør heller
ondskapen. 12 Det som disse personene har for seg i det

skjulte, er så skammelig at vi ikke en gang vil snakke høyt
om det. 13 Når lyset faller på synden, vil den bli avslørt.
14 Lyset avdekker alt. Derfor bruker vi å appellere, og si:
"Våkn opp du som sover,
stå opp fra de døde,
så skal Kristus inspirere deg til å leve i lyset."*
15 Vær nøye med hvordan dere lever. Lev ikke som
dumme fjols, men som kloke og ansvarlige. 16 Ta være på
mulighetene dere får til å gjøre godt. Tiden vi lever i er ond.
17 Gjør ikke noe tankeløst, men forsøk å forstå hva Herren
Jesus vil. 18 Drikk dere ikke fulle på alkohol, for det leder
til et vilt og umoralsk liv. La dere i stedet bli fylt av Guds
Ånd. 19 Oppmuntre hverandre gjennom å synge lovsanger
til Herren Jesus. Ja, syng både nye og gamle sanger til hans
ære.† Syng og spill av hele hjertet! 20 Takk alltid Gud, vår
Far, for alt som Herren Jesus Kristus har gjort for oss.

Råd til ektefolk

21 Begge parter i et ekteskap må sette den andre over
seg selv. På denne måten ærer dere Jesus Kristus. 22 Dere
kvinner som er gift, må sette mannen deres over dere selv
på samme måten som dere setter Herren Jesus først i livet.
23 Mannen skal være en leder for sin kone, på samme
måten som Kristus er leder og hode for kroppen sin, som
er menigheten. Husk på at Kristus ble leder gjennom det
å frelse alle som tilhører hans kropp. 24 På samme måten
som menigheten setter Kristus først, må en gift kvinne sette
mannen sin over seg selv.
25 Dere menn som er gift, må på den andre siden vise
kona like mye kjærlighet og omsorg som Kristus viste
menigheten. Kristus ga til og med sitt liv for menigheten.
26 Det gjorde han for at den ved budskapet om ham kunne
bli vasket ren og tilhøre Gud. 27 Han ville la menigheten
stå fram for Gud full av herlighet, og uten den minste flekk
eller rynke, helt uten synd og feil. 28 På samme måten må
en mann elske sin kone som om hun skulle være hans egen
kropp. Den som elsker sin kone, elsker med andre ord seg
selv. 29-30 Ingen hater sin egen kropp, men tar hånd om den
og gir den det den trenger. På samme måten tar Kristus
hånd om kroppen sin, som er menigheten. På den kroppen
er vi alle forskjellige lemmer.

---

* **5:14** Sitatet er sannsynligvis tatt fra en sang. † **5:19** I de første menighetene sang de både salmer av Salmenes bok og andre nyere komponerte sanger. Sitatet i v.14 er sannsynligvis fra en slik ny sang.

31 Det står i Skriften‡: *"Derfor skal en mann forlate*
foreldrene sine og holde seg til kona si, slik at de to blir ett.§"
32 Det ligger en stor hemmelighet i dette sitatet fra Skriften.
Helt i tråd med min mening er dette et bilde på forholdet
mellom Kristus og menigheten. 33 Men det handler også om
dere som er gift. Derfor skal mannen elske sin kone som
seg selv, og kona skal vise respekt for mannen sin.

6

Råd til foreldre og barn

1 Dere som er barn, skal være lydige mot foreldrene deres,
for det ønsker Herren Jesus at dere er. 2 Det står i Skriften*:
"Vis respekt for foreldrene dine." Dette er det første av de
ti budene som blir fulgt opp av et løfte: 3 *"så skal du få et*
langt og lykkelig liv på jorden."†
4 Dere som er fedre skal ikke misbruke makten og gjøre
barna bitre, men oppdra og undervise dem slik som Herren
Jesus vil.

Råd til slaver

5 Dere som er slaver skal være lydige mot deres jordiske
herrer. Vis ærlig og oppriktig respekt, på samme måten
som dere ærer og er lydige mot Kristus. 6 Pass på at dere
alltid gjør jobben dere skal, også når ingen ser dere. Vær
tjenere for Kristus, slik at dere gjør Guds vilje av et helt
hjerte. 7 Arbeid hardt og med godt humør, som om dere
gjorde det for Herren Jesus og ikke for mennesker. 8 Husk
på at Herren en dag vil gi oss lønn for alt godt vi har gjort.
Det gjelder enten vi er slaver eller frie.
9 Dere som er slaveeiere, må vise respekt for slavene
deres og behandle dem godt. Snakk vennlig og uten trussel.
Husk på at både dere og slavene har den samme Herre i
himmelen. Han gjør ingen forskjell på mennesker.

Ta på dere Guds rustning

10 Til slutt: La troen bli sterk gjennom fellesskapet med
Herren Jesus og den enorme kraften som finnes hos ham.
11 Ta på dere Guds komplette rustning, slik at dere kan
stå imot de lumske angrepene fra djevelen. 12 Det er
ikke mennesker vi kjemper mot, men mot ondskapens

‡ **5:31** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:31** Se Første Mosebok 2:24. * **6:2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **6:3** Se Andre Mosebok 20:12 og Femte Mosebok 5:16.

åndemakter i den åndelige verden, mot herskere, makter og krefter som styrer vår desorienterte verden.

13 Ta derfor på dere Guds komplette rustning, slik at dere
kan stå imot når dere blir angrepet av ondskapen. Hold
stillingen til kampene er over.
14 Ja, hold stillingen! Spenn fast troskapen mot Jesus som
et belte rundt livet og lojalitet til ham som et skjold for
brystet. 15 Skoene på føttene skal være iveren for å spre
budskapet om at Gud har sluttet fred med alle mennesker.
16 I hver trefning må dere holde troens skjold foran dere,
for med det kan dere slokke alle de brennende pilene som
kommer fra den onde. 17 Ta imot Guds frelse, for den er
hjelmen som beskytter hodene. Ta imot Guds budskap,
for det er selve sverdet som Guds Ånd utruster dere med.
18 Mens dere står i kampen, skal dere stadig be til Gud og
appellere om hans hjelp. Be alltid i den kraft Guds Ånd gir
dere. Tap ikke konsentrasjonen, men be for alle de troende
uten å bli trette.
19 Be også for meg, at Gud skal gi meg de rette ordene, slik
at jeg uten frykt kan fortelle det glade budskapet om Jesus,
som Gud nå vil gjøre kjent for alle mennesker. 20 Ja, jeg er
en Guds representant her i mitt fangenskap.‡ Be at jeg kan
spre budskapet uten frykt, på den måten som jeg har fått i
oppdrag å gjøre.

Et siste ønske

21 Min kjære bror Tykikus, han som trofast sprer bud-
skapet om Herren Jesus sammen med meg, vil komme for å
fortelle dere hvordan jeg har det og hvordan situasjonen er.
22 Jeg har sendt ham til dere, for at dere skal få vite hvordan
det står til med oss, og for at han skal oppmuntre dere.

23 Mine kjære søsken§, jeg ber at Gud, vår Far, og Herren
Jesus Kristus vil la dere leve i fred og kjærlighet med
hverandre, etter som dere tror på Kristus.
24 Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være
med dere alle, dere som elsker vår Herre Jesus Kristus med
den kjærligheten som aldri dør.

‡ **6:20** Paulus satt sannsynligvis i husarrest i Roma, der han hadde full frihet å fortelle budskapet om Jesus. Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 28:16,30-31. § **6:23** På gresk: brødre.

Paulus' brev til filipperne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus og Timoteus, som sammen tjener Jesus
Kristus*.
Til alle i Filippi som tilhører Gud gjennom fellesskapet
med Jesus Kristus, og til lederne og medarbeiderne i
menigheten.
2 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus må vise
dere godhet og fylle dere med fred.

Paulus ber for menigheten

3 Jeg takker min Gud hver gang jeg tenker på dere. 4 Jeg
er alltid ekstra glad når jeg ber for dere alle. 5 Helt siden
jeg første gangen kom til dere, har dere støttet meg i mitt
arbeid med å spre det glade budskapet om Jesus. 6 Jeg er
sikker på at Gud vil fullføre den gode gjerningen han har
begynt i dere. Det betyr at dere fortsatt vil holde fast ved
troen når Jesus Kristus kommer igjen.
7 At jeg takker Gud for dere, og er glad i dere, er bare
naturlig siden dere har en stor plass i hjertet mitt. Dere
har jo alle hjulpet meg i oppdraget, både nå som jeg sitter
i fengsel og når jeg før reiste omkring for å spre og bevise
sannheten i det glade budskapet om Jesus.
8 Gud selv vet at jeg lengter etter dere med en slik ømhet
som bare Jesus Kristus kan gi. 9 Jeg ber om at kjærligheten
til Gud og mennesker vil vokse, og at dere vil lære å kjenne
Gud og klart forstå 10 hvordan dere skal handle. Da kan dere
stå for Gud uten synd og skyld den dagen Kristus kommer
igjen. 11 Ja, jeg ber om at livet deres skal være fylt av gode
gjerninger som blir et resultat av at dere lever i fellesskap
med Jesus Kristus. Da skjer også det at andre på grunn av
dere, ærer og hyller Gud.

Beredt til å dø for Kristus

12 Kjære søsken†, jeg vil at dere skal vite at fangeop-
pholdet mitt faktisk hjelper meg i å spre det glade bud-
skapet. 13 Alle her, inklusive soldatene fra den keiserlige
garden, vet at jeg sitter i fengsel fordi jeg har spredd

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:12** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

budskapet om Jesus Kristus.‡ 14 De fleste troende har også
gjennom fangenskapet mitt fått en mye sterkere tro på
Herren Jesus. Nå sprer de budskapet fra Gud uten den
minste frykt.
15 Noen av dem forteller riktig nok om Kristus fordi de er
misunnelse på meg og vil konkurrere med meg. Andre har
rene motiv. 16 De vil i sin kjærlighet hjelpe meg etter som
de vet at jeg har fått i oppdrag å forsvare sannheten i det
glade budskapet. 17 Den første gruppen forteller om Kristus
ut fra et uverdig motiv. De vil fremheve seg selv og tror at
framgangen deres skal plage meg mens jeg sitter i fengsel.
18 Hva spiller det for rolle? Hvilket motiv de nå enn har,
rene eller uverdige, så bli i alle fall budskapet om Kristus
spredd. Det gleder meg.
Ja, jeg tenker fortsette å glede meg. 19 Jeg vet at på grunn
av bønnene deres og Jesu Kristi Ånd skal jeg bli satt fri.
20 Jeg håpet av hele mitt hjerte at jeg aldri skulle behøve
å skamme meg for Gud. Jeg vil være like uredd som jeg
alltid har vært, og gjennom mine handlinger ære Kristus,
enten jeg får leve eller blir dømt til døden. 21 Å leve videre
er for meg å tjene Kristus, og min død ville hjelpe til å
spre budskapet om ham. 22 Men dersom et fortsatt liv her
på jorden gir meg flere muligheter til å arbeide med godt
resultat, da vet jeg ikke hva jeg vil foretrekke. 23 Jeg blir
dratt i to retninger: I det ene øyeblikket lengter jeg etter å
forlate dette livet og være hos Kristus, noe som ville vært
bedre for meg. 24-25 I neste øyeblikk innser jeg at det er
bedre for dere om jeg lever videre her på jorden. Derfor
vet jeg at jeg skal leve og komme til dere, slik at troen kan
spire og gi dere enda mer glede. 26 Når jeg kommer tilbake
til dere, har dere enda større grunn til å være stolte over
Jesus Kristus, på grunn av det han har gjort for meg.
27 Dere må passe på å leve på en måte som er verdig det
glade budskapet om Kristus. Enten jeg er på besøk hos dere,
eller er på et annet sted, så vil jeg høre at dere står fast og
er enige. Side om side må dere kjempe for å spre troen
på det glade budskapet om Kristus. 28 Vær aldri redd for
motstanderne. Det mot dere har, kommer til å vise at mange
er på vei til å gå evig fortapt, mens dere vil bli frelst av Gud.
29 Dere har jo fått forretten til ikke bare å tro på Kristus,
men også til å lide for ham. 30 Dere og jeg kjemper den

‡ **1:13** Paulus satt sannsynligvis i husarrest i Roma, og var voktet av forskjellige personer fra en garde med flere tusen soldater. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 28:16,30-31.

samme kampen. Dere så hvordan jeg måtte lide for Kristus
da jeg første gangen kom til dere,§ og som dere vet, sitter
jeg nå igjen i fengsel.

2

Lev slik som Kristus gjorde

1 Å leve i fellesskap med Kristus betyr ikke det at vi
får trøst og oppmuntring gjennom den kjærligheten han
viste oss? Betyr ikke det at hans Ånd gir oss fellesskap
med hverandre? At vi blir fylt av godhet og medfølelse?
2 Dersom dere er enige i dette, da gjør meg virkelig glad ved
å leve i harmoni med hverandre. Elsk hverandre, vær enige
i sjel og sinn, strev mot de samme målene.
3 Vær ikke egoistiske og forsøk ikke å imponere hver-
andre. Vær heller ydmyke og sett andre høyere enn dere selv.
4 Ikke tenk bare på det som er godt for dere selv, men tenk
også på andre sine behov.
5 Ha den samme innstillingen som Jesus Kristus hadde.
6 Han var i sin natur som Gud,
men unngikk at hans likhet med Gud skulle bli et
privilegium han kjempet for.
7 Nei, han avsto fra sin makt og herlighet og kom til jorden
for å tjene oss som et menneske.
Han levde som en av oss.
8 Han gjorde seg ydmyk og var lydig mot Gud.
Han var villig å dø, ja, dø på korset.
9 Derfor har Gud opphøyet ham til å bli hersker over hele
universet.
Han har på nytt gjort ham til Gud.
10 Alle skal tilbe ham, både i himmelen og på jorden og
under jorden.
11 Alle skal åpent bekjenne at Jesus Kristus er Herren*.
Gjennom dette vil Gud, vår Far i himmelen, bli æret.†

Vær lys i verden

12 Etter som vi har vårt ideal i Jesus, må dere, kjære
venner, passe på å leve sammen på en måte som viser at
dere virkelig er frelst. Dere var alltid nøye med å følge
undervisningen min da jeg var hos dere. Nå når jeg er
borte, må dere være minst like nøye med ydmykt å lyde

§ **1:30** Paulus fikk sitte i fengsel i Filippi. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 16:19-40. * **2:11** Det gresk ordet for Herren er samme ord som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:11** Dette var sannsynligvis en sang.

og respektere Gud. 13 Det er han som påvirker viljen deres
og gir dere kraft til å gjøre det han vil.
14 Gjør alt dette uten å klage og diskutere. 15-16 Ikke slik
at dere blir anklaget for noe, men er lydige barn av Gud
og fri fra skyld. Når dere tilbyr budskapet som gir liv til
andre, skinner dere som stjernene på himmelen for verdens
mennesker, dem som lever i ondskap og åndelig mørke. Og
når Kristus kommer igjen, da kan jeg med stolthet vise at
mitt arbeid og slit blant dere ikke har vært bortkastet. 17 Ja,
om jeg så må dø under tjenesten min og blodet blir ofret, er
jeg likevel glad. Jeg gleder meg sammen med dere når jeg
ser troen spire og livet blir et offer som tilfredsstiller Gud.
18 La oss sammen glede oss over det vi kan gjøre for Gud.

Timoteus kommer til Filippi

19 Jeg håper at Herren Jesus snart skal la meg sende
Timoteus til dere. Da kan jeg bli oppmuntret av ferske
rapporter fra dere. 20 Det finnes ingen som kjenner ansvaret
og har så stor interesse for dere som Timoteus. 21 Alle
andre er mest opptatt av sine egne gjøremål og bryr seg
ikke om å tjene Jesus Kristus. 22 Men Timoteus har vist hvor
pålitelig han er, det vet dere. På samme måten som en sønn
arbeider for sin far, slik har han stått på for å spre det glade
budskapet om Jesus. 23 Så snart jeg vet hvordan det går med
meg her i fengslet, håper jeg å kunne sende ham til dere.
24 Ja, jeg stoler faktisk på at Herren Jesus snart vil la meg
komme til dere.

Paulus sender Epafroditus

25 Jeg tror at jeg må sende tilbake vår bror Epafroditus
til dere. Dere sendte ham til meg for å hjelpe meg med
det jeg trengte. Siden det har han arbeidet og kjempet
sammen med meg. 26 Nå lengter han etter dere og er urolig
over at dere har fått greie på at han var syk. 27 Han
var virkelig alvorlig syk, faktisk holdt han på å dø. Gud
hadde medfølelse med ham og med meg, slik at jeg slapp
bli rammet av en ny sorg i tillegg til alle mine andre
bekymringer. 28 Derfor sender jeg ham mer enn gjerne
tilbake til dere. Jeg vet hvor takknemlige dere vil å bli
over å treffe ham igjen. Dessuten kommer jeg til å ha en
bekymring mindre. 29 Ta godt imot ham. På samme måte
som dere lever han i fellesskap med Herren Jesus. Ja, gled
dere over ham og vis ham anerkjennelse. 30 Det var på
grunn av arbeidet hans for Kristus han holdt på å dø. Han

var villig til å risikere livet for å hjelpe meg med det dere ikke kunne gjøre, siden dere var så langt unna.

3

Skyldfri gjennom troen på Kristus

1 Nå vil jeg, kjære søsken, oppfordre dere til å glede dere over fellesskapet med Herren Jesus. Jeg vil minne dere om noe dere allerede har hørt tidligere. Det er ikke noe ekstra bry for meg, og det er en trygghet for dere at sannheten står fast.

2 Pass dere for bikkjene*. Med det mener jeg disse onde menneskene som skjærer kroppen i stykker. De som sier at ingen kan bli frelst uten at de holder fast på seremonien med å omskjære guttene. 3 Den ekte omskjærelsen handler ikke om en ytre forandring. Det handler om at vi er stolte over vårt fellesskap med Jesus Kristus. I vårt indre tilber og tjener vi Gud og er ledet av hans Ånd.

4 Selv om det skulle vært nok å sette sin lit til hvem vi er, og til hva vi gjør, så ville jeg selv ligge godt an. Dersom noen kunne skryte av slikt, da måtte det være jeg. 5 Jeg ble omskåret da jeg var åtte dager gammel og tilhører Israels folk og Benjamins stamme. Jeg er en ekte jøde, født av jødiske foreldre, og gjorde alt for å følge Moseloven† som en ekte fariseer‡. 6 Ja, jeg gikk så langt i min fanatisme at jeg forfulgte alle troende. Når det gjaldt å holde alle budene i loven, var jeg feilfri i folks øyne.

7 Alt dette, som jeg en gang syntes var så viktig, anser jeg nå å være fullstendig verdiløst på grunn av det som Kristus har gjort for oss. 8 Ja, alt annet er verdiløst, når vi sammenligner det med den grenseløse rikdommen det er å kjenne Jesus Kristus, min Herre. For hans skyld har jeg kastet fra meg alt som verdiløst skrot, for at jeg skal få oppleve verdien av å tilhøre Kristus 9 og leve i fellesskap med ham. Jeg strever ikke lenger for å bli skyldfri innfor Gud ved å følge Moseloven til punkt og prikke. Nå stoler jeg på at troen på Kristus frelser meg, etter som Gud lar den som tror, stå skyldfri innfor ham.

10 Det eneste jeg nå vil, er å lære Kristus å kjenne og få oppleve den mektige kraften som vakte han opp fra de

---

* **3:2** Jødene mente at hunden var et urent dyr, og den som ble kalt for hund var å bli anklaget for å ikke være lydig mot Gud. † **3:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **3:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

døde. Ja, jeg er villig til å lide for hans skyld. Til og med dø
på samme måten som ham. 11 Jeg håper at jeg en dag skal
få stå opp fra de døde til evig liv.

Kjemp for å nå målet

12 Jeg vil slett ikke påstå at jeg har nådd målet og er
perfekt. Jeg arbeider videre på å lære Jesus Kristus å kjenne.
Jeg vil leve fullt og helt for ham, etter som han har frelst meg
og lar meg tilhøre ham. 13 Nei, kjære søsken, jeg innbiller
meg ikke at jeg er perfekt. En sak er likevel sikker: Jeg
forsøker å glemme det som ligger bak meg og strever mot
det som ligger foran. 14 Jeg spurter mot målet for å kunne
ta imot hyllesten, det evige livet som Gud lovet oss gjennom
det som Jesus Kristus gjorde.

15 Jeg håper at alle dere som har en moden tro, har den
samme innstillingen. Dersom dere har en annen oppfatning
på noe punkt, da vil Gud vise dere hva han ønsker på det
området. 16 Se bare til at dere praktiserer de sannhetene
som dere allerede har forstått.

17 Kjære søsken, ta meg som ideal. Lær av dem som
følger det eksempel som jeg og mine medarbeidere har
gitt dere. 18 Jeg har ofte sagt til dere og nå sier jeg det på
nytt med stor sorg, at det finnes mange som er motstandere
av budskapet om at Kristus døde på korset for vår skyld.
19 Disse personene er på vei til å gå evig fortapt, for de
tenker bare på å tilfredsstille sine fysiske begjær. De skryter
av forhold som de burde skamme seg over. De er kronisk
opptatt av livet her på jorden. 20 Vårt hjemland er hos Gud
i himmelen, og fra ham skal Herren Jesus Kristus komme
tilbake for å frelse oss for evig. 21 Han vil gjennom sin
kraft forvandle våre dødelige kropper, slik at vi blir lik den
kroppen han fikk da han ble vakt opp fra de døde. Han er
Herre over alt og alle.

4

Gode råd

1 Derfor, mine kjære søsken, skal dere holde fast ved
troen på Herren Jesus, dere som jeg elsker og lengter etter,
dere som er min glede og stolthet.

2 Jeg vil be Evodia og Syntyke om å forsøke å inngå
forlik, etter som begge lever i fellesskap med Herren Jesus.
3 Jeg ber deg, min trofaste medarbeider*, om å hjelpe disse
kvinnene etter som de har spredd det glade budskapet om

* **4:3** Eller: Syzygos. Navnet betyr "medarbeider", og Paulus gjorde kanskje en ordlek av hans navn.

Jesus sammen med meg. De har arbeidet sammen med
Klemens og mine øvrige medarbeidere som har sine navn
skrevet i livets bok†.
4 Kjenn glede over fellesskapet med Herren Jesus! Ja, jeg
sier det en gang til: Kjenn glede i fellesskapet med Herren
Jesus! 5 La alle se hvor vennlige og omtenksomme dere er
mot andre. Tenk på at Herren kommer snart! 6 Ikke vær
bekymret for noe som helst, men be til Gud og spør om
hjelp. Be til ham om det dere trenger og takk jevnt og trutt.
7 Da vil Gud gi dere av sin fred, den som går dypere enn vi
noen gang kan forstå. Hans fred skal beskytte hjertene og
tankene deres, etter som dere lever i fellesskap med Jesus
Kristus.
8 Og nå, mine søsken, vil jeg oppfordre dere til å fylle
sinnet med det som er sant, det som er verdt respekt og det
som er rett. La tankene være opptatt med slikt som er bra
i Guds øyne, slikt som er verdt å elske og snakke godt om,
ja, alt som er prisverdig og verdt ros og ære. 9 Fortsett å
leve i tråd med den undervisningen dere har fått av meg,
muntlig eller i brevs form. Praktiser troen på samme måten
som dere så jeg gjorde mens jeg var hos dere. Da skal Gud,
han som gir fred, støtte og hjelpe dere.

Paulus takker for gaven

10 Jeg er så glad og takker Herren Jesus, for at dere nå
endelig igjen har fått anledning til å vise at dere vil hjelpe
meg. 11 Det betyr ikke at jeg før led noen nød, for jeg har
lært meg å være fornøyd med det jeg har. 12 Jeg kan mestre
både fattigdom og overflod siden jeg har erfaring med begge
deler. Jeg vet hvordan det er å føle seg mett, og jeg vet
hvordan det er å gå sulten. Iblant har jeg hatt for mye
og iblant har jeg hatt for lite. 13 Alt mestrer jeg, etter som
Herren Jesus gir meg styrke. 14 Men jeg er likevel veldig
takknemlig for at dere ville hjelpe meg i min vanskelige
situasjon.
15 Dere i Filippi vet selv hvordan det var rett etter at dere
hadde tatt imot det glade budskapet om Jesus. Dere var den
eneste menigheten som ga meg økonomisk hjelp da jeg dro
fra Makedonia for å spre budskapet på andre steder. 16 Ja,
til og med før jeg hadde reist fra Makedonia og var alene i
Tessaloniki, sendte dere meg hjelp mer enn en gang. 17 Selv
om jeg er takknemlig over gavene deres, så gleder jeg meg
mest over at dere en dag vil få lønn for gavmildheten deres.

† **4:3** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

18 Nå har jeg fått alt jeg trenger, og mer enn som så. Jeg
mangler ikke noe etter at jeg fikk gaven dere sendte med
Epafroditus. Dere kan være sikre på at gaven er et offer
som gleder og tilfredsstiller Gud.
19 Den Gud jeg tjener, er over alle grenser rik. Gjennom
Jesus Kristus vil han også gi dere alt det dere trenger, etter
som dere lever i fellesskap med Kristus. 20 Æren tilhører
vår Gud og Far i himmelen i all evighet. Ja, det er sant!‡

Hilsen til slutt

21 Hils alle de som tilhører Gud gjennom fellesskapet med
Jesus Kristus. De troende brødre som er hos meg, hilser til
dere. 22 Alle de troende her hilser til dere, spesielt de som
arbeider ved hoffet til Keiseren.
23 Med ønske om at godheten og kjærligheten i Herren
Jesus Kristus skal beskytte dere.

‡ **4:20** I grunnteksten: Amen!

Paulus' brev til kolosserne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* av
Jesus Kristus†. Min medarbeider Timoteus sender også sin
hilsen.
2 Til våre søsken‡ i Kolossæ som tilhører Gud og tror på
Kristus.
Vi ber at Gud, vår Far, vil vise dere godhet og fylle dere
med fred.

Paulus takker Gud for menighetens tro

3 Vi takker alltid Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, når vi
ber for dere. 4 Vi har hørt om den tro dere har på Jesus
Kristus og om den kjærlighet dere viser alle de troende.
5 Dere lever i håpet om at Gud til slutt vil frelse dere for
evig. Det håpet har dere hatt helt siden dere fikk høre det
sanne budskapet om Jesus. 6 Dette budskapet nådde dere
og blir nå spredd over hele verden. Over alt forvandler
det menneskene, på samme måten som dere ble forandret
den dagen dere fikk høre det og forsto at Gud i sin godhet
virkelig tilgir syndene våre.
7 Det var vår kjære medarbeider Epafras, som fortalte
disse gode nyhetene til dere. Trofast tjener han Kristus for
at dere skal bli frelst§. 8 Det var han som fortalte oss om
hvilken kjærlighet til andre mennesker Guds Ånd har gitt
dere.

Paulus ber for menigheten

9 Helt siden vi først hørte snakk om dere, har vi bedt for
dere. Vi ber at Gud vil hjelpe dere til å forstå hva hans vilje
er, og at hans Ånd vil gi dere visdom og forstand. 10 Da
kan dere klare å leve på en måte som er verdig for Herren
Gud. Vi ber at dere vil glede Herren gjennom alle slags
gode gjerninger, og at dere for hver dag som går vil lære
ham bedre og bedre å kjenne.
11 Ja, Herren vil styrke dere gjennom sin herlige kraft, slik
at dere kan være glade, utholdende og tålmodige uansett
hva som måtte møte dere. 12 Takk alltid Gud, vår Far, han

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".

‡ **1:2** På gresk: brødre. § **1:7** Andre håndskrifter har: for å hjelpe oss.

som har gjort det mulig for dere å få del i den arven som venter alle som tilhører ham og lever i lyset. 13 Han har fridd oss ut av mørkets makt og lar oss nå få tilhøre hans elskede Sønn. 14 Gjennom det at Sønnen betalte straffen for syndene våre, har vi blitt kjøpt fri fra slaveriet under synden og fått tilgivelse.

Jesus Kristus er Herre over alle ting

15 Jesus Kristus er det synlige bildet av Gud, han som er usynlig. Kristus står over alt det skapte.* 16 Gud lot ham skape alt som finnes i himmelen og på jorden, både det vi kan se og det vi ikke kan se, alle høye og mektige engler, makter og myndigheter.† Alt er skapt av Kristus og finnes til for å ære ham. 17 Han er‡ til før alt annet, og kraften fra ham holder sammen hele skaperverket.

18 Kristus er hodet for kroppen, det vil si menigheten. Han er alle tings begynnelse. Den første som sto opp fra de døde. Derfor er han den fremste av alle. 19 Gud lot nemlig sin fylde§, alle hans egenskaper og hele hans kraft, finnes hos Sønnen. 20 Gjennom det at Sønnen ofret sitt blod på korset og tok straffen vår på seg, har Gud sluttet fred med menneskene. Ja, hele skaperverket er forsonet med Gud, både det som finnes på jorden og det som finnes i himmelen.

21 Dette gjelder også dere, dere som hadde vendt ryggen til Gud. Dere var hans fiender, etter som både tankene og handlingene var onde. 22 Nå er dere blitt forsonet med Gud og er vennene hans gjennom at Kristus ble menneske og døde for å ta straffen på seg. Ja, nå tilhører dere Gud og kan stå for ham uten synd og skyld. 23 Dette er virkelighet bare dere holder fast ved troen på Kristus. Troen er den sikre grunnen for livet. La ikke noe rokke ved troen, og ta fra dere håpet om fullkommen frelse som dere har hørt gjennom det glade budskapet om Jesus. Dette budskapet blir nå spredd over hele verden, og jeg, Paulus, tjener Gud ved å bringe det videre.

Paulus sitt arbeid for menigheten

---

* **1:15** På gresk: han er den førstefødte i hele skapelsen. Den sønn som ble født først, arvet mer enn sine brødre og sto over dem. Jesus er likestilt med Gud og Herre over skapelsen. † **1:16** Området der Kolossæ lå, var kjent for sin dyrkelse av englene, og Paulus ville vise at englene står under Kristus i status. ‡ **1:17** Paulus bruker presensform, for å vise at Jesus er Gud og evig. Se Andre Mosebok 3:13-14, der Gud kalte seg "Jeg er". § **1:19** Paulus bruker ordet "fylde" for at gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter.

24 Nå er jeg glad over å måtte lide for deres skyld.
Enda står det igjen noen av de lidelsene som Kristus har
vist at jeg må gå i gjennom for menigheten, som er hans
kropp.* 25 Gud har nemlig gitt meg i oppdrag å arbeide
for menigheten ved å spre budskapet hans til dere som
ikke er jøder. 26 Dette budskapet som er fra Gud, er
hans hemmelige† plan som har ligget skjult gjennom mange
generasjoner siden tidenes begynnelse. Men nå har Gud vist
den for alle dem som tilhører ham. 27 Han har latt folkene få
innsikt i Guds rike og herlige hemmelighet: At alle jordens
folk kan oppnå fellesskap med Kristus. At de kan ha det
samme håpet om en evig herlighet felles med Gud.
28 Derfor sprer vi budskapet om Kristus over alt der vi
kommer. Vi gir råd til alle mennesker og underviser på en
så klok måte som det er mulig. Gjennom det vil vi føre
alle fram til Gud med en sterk og moden tro, takket være
fellesskapet med Kristus. 29 Det er dette målet jeg arbeider
og kjemper for, gjennom den mektige kraften som Kristus
lar virke i meg.

2

1 Jeg vil at dere skal kjenne til hvor hardt jeg har kjempet
for dere og menigheten i Laodikea*, og for alle andre
som jeg ikke har truffet personlig. 2 Mitt mål er at dere
skal bli modige, at dere skal bli knyttet sammen gjennom
kjærligheten til hverandre, at dere skal få kunnskap om
Guds hemmelige† plan, som er Kristus selv, slik at dere
blir helt trygge. 3 Kristus er den som gjør Guds visdom og
kunnskap‡ kjent, den skatten som før var skjult. 4 Dette sier
jeg for at ingen skal bedra dere med lokkende argumenter.
5 Ja, selv om jeg er langt borte fra dere, så er hjertet mitt
hos dere. Jeg gleder meg over at dere på samme måte som
gode soldater står fast og disiplinert i troen på Kristus.

Nytt liv sammen med Kristus

6 Dere har tatt imot Jesus Kristus som Herre i livet deres.
Lev da i fellesskap med ham. 7 La Kristus gi dere kraft og

---

* **1:24** Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 9:16. † **1:26** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet uttrykket som et viktig ord.

* **2:1** Laodikea, nåværende Pamukkale i Tyrkia, lå snaut 2 mil fra Kolossæ. Brevet skulle bli lest også i den menigheten. † **2:2** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet uttrykket som et viktig ord. ‡ **2:3** Paulus bruker ordet "kunnskap" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den hemmelige kunnskapen", skulle frelse menneskene.

næring, slik at den troen dere har fått undervisning i, kan
bli sterkere og sterkere. Og takk stadig for alt han har gjort.
8 La ingen bedra dere og ødelegge troen med tomt
tankegods§. Den slags bygger på menneskelige tradisjoner
og kommer ikke fra Kristus, men fra onde makter i denne
verden. 9 Den hele og fulle guddommen*, alle egenskapene
hos Gud og hele hans kraft, bor nemlig i Kristus. Alt var
i ham da han levde på jorden som menneske. 10 Kristus
er Herre over alle herskere og makter i universet.† Når
dere lever i fellesskap med ham, mangler dere ingenting.
11 Gjennom fellesskapet med Kristus har dere også blitt
omskåret‡. Kristus omskjærer ikke på den fysiske måten
som mennesker gjør. De skjærer bort forhuden på guttene,
men han har skåret bort deres gamle ego, som blir styrt
av synden. 12 Da dere ble døpt inn i fellesskap med Kristus,
begravde dere det gamle ego sammen med ham. Ved dåpen
har dere fått ett nytt liv sammen med ham, etter som dere
trodde at Gud ved sin kraft vakte opp Kristus fra de døde.
13 Dere var åndelig døde§ på grunn av synden og fordi
deres gamle ego ennå ikke var blitt skåret bort. Gud lot dere
bli levende sammen med Kristus og tilga oss alle syndene
våre. 14 Han slo en strek over alt det som anklaget oss.
Listen over skylden som vi selv burde ha betalt for, ble
spikret fast sammen med Kristus på korset. 15 Gjennom det
Kristus gjorde for oss, slo Gud alle våpen ut av hendene på
herskerne og myndighetene i denne onde verden. Han har
latterliggjort dem for hele verden, da han triumferte over
dem på korset.
16 La ingen dømme dere for det dere spiser eller drikker.
La heller ingen tvinge dere til å feire forskjellige høytider
og dager som er knyttet til månefasene eller til å holde
en spesiell hviledag*. 17 Alle disse reglene ga oss bare
en foreløpig uskarp skisse av det som skulle komme, om
Kristus, han som virkelig eksisterer.† 18 La ingen ta fra dere

§ **2:8** Paulus advarte mot den religionsblanding av jødedom og avgudsdyrkelse som var dette i området. * **2:9** Paulus bruker ordet "fylde" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter. † **2:10** Området der Kolossæ lå var kjent for sin dyrkelse av englene, og Paulus ville vise at englene står under Jesus i status. ‡ **2:11** Paulus gikk imot dem som forlangte at menn som ikke var jøder måtte bli omskåret når de begynte å tro på Kristus. § **2:13** Åndelig død er å være skilt fra Gud. * **2:16** I grunnteksten: Sabbaten. † **2:17** For Paulus var både jødiske og ikke jødiske religiøse skikker et slaveri under regler som ikke kunne frelse noen.

den seieren som Kristus har vunnet for dere! Bry dere ikke
om disse personene som lar seg bruke til falsk ydmykhet og
tilber engler og aldri slutter med å analysere synene sine.
De tenker på en menneskelig måte, noe som gjør at de blir
hovmodige. De har slett ikke noe å være stolte over. 19 De
har mistet kontakten med Kristus, med han som er leder og
hode for kroppen sin som er menigheten. Gjennom kontakt
med Kristus får kroppen sin styrke. Han holder kroppen
sammen med knokler og sener, slik at den utvikler seg som
Gud vil.
20 Dere døde sammen med Kristus da dere begynte å
tro på han. Dere er satt fri fra de onde maktene i denne
verden. Hvorfor velger dere da en oppførsel som om dere
fortsatt tilhørte denne verden? Hvorfor bøyer dere av for
personer som sier: 21 "Ha ikke noe med dette eller hint å
gjøre! Smak ikke på dette! Rør ikke dette!" 22 Nei, denne
type regler og spissfindig lære er bare menneskelige påfunn
om ting til forbruk og som etterpå forsvinner. 23 Det ser
kanskje ut som visdom, etter som påbudene handler om
strenge religiøse øvelser, om falsk ydmykhet og om å være
likegyldig til kroppens behov. Disse øvelsene kan aldri
hindre et menneske fra å bli styrt av sine onde tanker og
begjær.

3

Råd i forhold til det nye livet

1 Dere fikk altså liv da dere begynte å tro på Kristus og
ble reist opp sammen med ham. Søk da det som Gud har
forberedt til dere i himmelen, der Kristus sitter på Guds
høyre side* og regjerer. 2 La tankene være opptatt med det
som finnes hos Gud, og ikke det som finnes her på jorden.
3 Dere har vært død med Kristus og lever nå i fellesskap med
Gud. Deres virkelige liv vil ikke bli avdekket før Kristus blir
synlig igjen. 4 Når Kristus kommer igjen og blir synlig for
alle, han som er vårt† virkelige liv, da skal også dere være
sammen med ham. Dere skal ta del i hans herlighet.
5 Drep derfor det syndige begjæret som forsøker å
kontrollere deres jordiske kropper. Hold dere borte fra
seksuell løssluppenhet, umoral, onde lyster og skittent
begjær. Vær heller ikke gjerrige, for det er å tilbe en avgud.
6 Gud kommer til å straffe alle som driver med disse tingene.
7 Også dere henga dere til slikt mens dere hørte denne

* **3:1** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. Se Salmenes bok 110:1. † **3:4** Eller: deres.

verden til. 8 Nå må dere dessuten legge av sinne, dårlig
humør, ondskap, uvaner med å forulempe andre og rått
snakk.
9 Lyv ikke for hverandre! Dere har jo kvittet dere med det
gamle ego og de dårlige vanene som om det var skitne klær.
10 I stedet har dere tatt på dere nytt rent tøy, en ny natur,
som jevnt og trutt blir fornyet mens dere lærer Gud bedre
å kjenne og blir enda mer lik Skaperen. 11 Når dere nå har
fått en ny natur, spiller det ikke lenger noen rolle om dere
er jøder eller folk som ikke er jøder‡, om de praktiserer
omskjærelse av gutter eller ikke, om de tilhører den ene
eller den andre kulturen§ eller om dere er slaver eller frie.
Nei, Jesus Kristus er det eneste som betyr noe. Han lever i
oss alle.
12 Dere har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham.
Dere er hans, og han elsker dere. Derfor må dere ta på
dere en ny fysisk natur: Vis medfølelse og vær vennlige
mot hverandre, dere skal erkjenne behovene for hverandre,
og møt hverandre med mildhet og tålmodighet. 13 Bær
over med manglene hos hverandre. Tilgi den som har gjort
dere noe ondt. Herren Jesus har jo tilgitt dere. Da må
også dere tilgi hverandre. 14 Det viktigste av alt er at dere
elsker hverandre, for kjærligheten er det bånd som binder
sammen Kristi kropp som er menigheten. Da kan dere leve
med hverandre i fullkommen enhet. 15 La tankene deres bli
styrt av den freden som Kristus gir. Gud har innbudt dere
til å leve i fred med de andre lemmene i kroppen, det vil si
menigheten. Vær alltid takknemlige!
16 La alt det fantastiske som Kristus underviste om, stadig
få påvirke dere. Veiled hverandre på en klok måte.
Oppmuntre hverandre ved å synge lovsanger til Gud av et
helt hjerte. Ja, syng både nye og gamle sanger for å vise
deres takknemlighet.* 17 Hva dere enn sier eller gjør, så
skal dere hele tiden tenke på at dere tilhører Herren Jesus.
Takk alltid Gud, vår Far, for det som Herren Jesus har gjort
for oss.

Råd i forhold til familie og slaver

18 Dere gifte kvinner skal sette deres menn foran dere
selv. Slik skal det være blant dem som tilhører Herren
Jesus. 19 Dere gifte menn skal vise deres koner kjærlighet

‡ **3:11** På gresk: greker. § **3:11** På gresk: er barbar eller skyt. Disse folkeslag tilhørte ikke den gresk-romerske kulturen, og skyterna ble ansett for å være de mest siviliserte av alle. * **3:16** I de første menighetene sang de både salmer fra Salmenes bok og andre nyere komponerte sanger. Lovsangen til Jesus i 1:15-20 er sannsynligvis en slik ny sang.

og omsorg. Ingen får lov til å være streng og uvennlig mot sin kone.
20 Dere som er barn skal alltid være lydige mot foreldrene.
Da gleder Herren seg. 21 Dere foreldre skal ikke støtt og
stadig kritisere barna deres. Da blir de bare sinte og lei seg
og gir opp alt.
22 Dere som er slaver skal alltid være lydige mot deres
jordiske herrer. Pass på at dere gjør det dere skal, også
når de ikke ser dere. Vær ærlige og lydige ut fra den dype
respekten dere har for Herren Jesus. 23 Arbeid hardt og med
godt humør samme hva dere enn holder på med. Gjør alt
som om dere gjorde det for Herren og ikke for mennesker.
24 Husk på at det er Herren selv som en dag skal lønne dere
og la dere få arve alt det gode som finnes hos Gud. Det er
Kristus som er deres virkelige Herre og som dere arbeider
for. 25 Den som gjør det som er ondt, vil bli straffet for sine
handlinger på dommens dag. Gud gjør ingen forskjell på
folk.

4

Oppfordring til bønn

1 Dere som er slaveeiere, må gi slavene deres alt det de
trenger og har rett på. Husk på at dere også har en Herre, i
himmelen. 2 Be regelmessig til Gud uten å gi opp. Takk ham
alltid. 3 Når dere gjør dette, må dere ikke glemme å be om
at Gud gir oss en mulighet til å spre budskapet hans. At jeg
kan fortelle om Guds hemmelige* plan, som er Kristus. Det
er på grunn av denne hemmeligheten jeg sitter i fengsel.
4 Be om at jeg på en rett måte kan avsløre hemmeligheten
for alle, og at de forstår den.
5 Opptre fornuftig i møte med mennesker som ikke tror.
Ta vare på de mulighetene dere får til å spre budskapet om
Jesus til alle. 6 Snakk med dem du omgås på en vennlig
måte, men la ordene være til ettertanke. Pass på at dere
vet hvordan dere skal svare på spørsmålene deres.

Personlig hilsen

7 Vår kjære bror Tykikus, som trofast sprer budskapet
om Herren Jesus sammen med meg, vil komme og fortelle
dere hvordan jeg har det. 8 Jeg vil sende han til dere for
at dere skal få vite hvordan det står til med oss, og for at
han skal oppmuntre dere. 9 Sammen med ham kommer

* **4:3** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet dette utrykket som et viktig ord.

også Onesimus†, en trofast og avholdt bror som tilhører menigheten deres. Han og Tykikus kommer til å gi dere en fersk rapport om det som skjer her.

10 Aristark, som sitter i fengslet sammen med meg, hilser til dere. Det gjør også Markus‡, som er fetter av Barnabas. Som jeg allerede har meddelt dere tidligere: Ta vel imot Markus dersom han skulle komme til dere. 11 Jesus, som også blir kalt Justus, hilser til dere. Disse er de eneste troende jødene som arbeider sammen med meg for å spre budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. De har vært til stor oppmuntring for meg.

12 Epafras, som også tilhører menigheten deres, hilser til dere. Han tjener Jesus Kristus og kjemper for dere ved å be til Gud for dere. Han ber at dere må holde fast på troen, og at troen vil modnes, slik at dere forstår Guds vilje. 13 Jeg kan bekrefte hvor hardt han kjemper for dere og for de troende i Laodikea og Hierapolis.§

14 Vår kjære Lukas*, legen, hilser til dere. Det gjør også Demas. 15 Hils til alle de troende i Laodikea og til Nymfa og til menigheten som samles i hjemmet hans†.

16 Når dette brevet har blitt lest opp i menigheten, send det da videre til Laodikea, slik at også de får lese det. Se til at dere selv får lese det brevet som kommer fra Laodikea.‡ 17 Og si til Arkippus: "Pass på at du fullfører den oppgaven som Herren Jesus har gitt deg."

18 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen med egen hånd.§ Husk på å be for meg mens jeg sitter i fengsel.

Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet vil være med dere alle.

---

† **4:9** Onesimus var den slave som Paulus skrev om i brevet til Filemon. ‡ **4:10** Dette er den Markus som skrev Markussin fortelling om Jesus. § **4:13** Både Laodikea og Hierapolis lå ca 2 mil fra Kolossæ. * **4:14** Dette er den Lukas som skrev Lukassin fortelling om Jesus. † **4:15** Eller: hennes. ‡ **4:16** Brevet som kom fra Laodikea, var sannsynligvis et brev som var på vei rundt til forskjellige menigheter, etter som Paulus brev var undervisningsbrev som skulle bli lest av alle. Det kan ha vært brevet til Efesos, en by som lå i nærheten. § **4:18** Paulus dikterte brevet for en annen, men skrev hilsningen selv, så at mottagerne skulle vite at brevet kom fra ham.

Paulus' første brev til tessalonikerne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, Silvanus* og Timoteus.
Til menigheten i Tessaloniki som lever i fellesskap med
Gud, vår Far og Herren Jesus Kristus†. Vi ber at Gud vil vise
godhet og fylle dere med fred.

Paulus takker Gud for menighetens tro

2 Vi takker alltid Gud for dere alle og ber stadig for dere.
3 Vi tenker på alt det dere gjør. Deres tro har blitt omsatt
til praktisk handling, deres kjærlighet har vist seg i hardt
arbeid, og dere holder fast ved håpet om at vår Herre Jesus
Kristus skal frelse dere for evig. Derfor må vi takke vår Gud
og Far i himmelen for dere.
4 Kjære søsken‡, Gud elsker dere, og vi vet at dere har
takket ja til innbydelsen hans om å tilhøre ham. 5-6 Da vi
kom til dere med det glade budskapet om Jesus, tok dere
imot det. Vi kom ikke bare med ord til dere. Guds Hellige
Ånd ga oss kraft til å gjøre mirakler, slik at dere så at vi
virkelig selv trodde på budskapet. Dere vet alt vi gjorde
blant dere for å frelse dere. Dette overbeviste dere, slik at
dere tok imot budskapet om Jesus med den glede som Guds
Hellige Ånd gir. Det gjorde dere til tross for de forfølgelsene
dere ble utsatt for. Dere fulgte vårt eksempel, og dermed
også eksemplet til Herren Jesus, ved at dere var villige til
å lide. 7 På den måten ble dere selv et ideal for alle de
troende i Makedonia og Akaia§. 8 Dere har ført budskapet
om Herren Jesus videre til andre, ikke bare i Makedonia
og Akaia, men langt utenfor grensene til disse provinsene.
Hvor vi enn kommer, har folkene hørt snakk om deres tro
på Gud. Vi trenger ikke si noe som helst. 9 Alle forteller selv
om hvordan dere tok imot oss og budskapet vårt. Hvordan
dere vendte dere bort fra avgudene for å tjene den eneste
Guden som lever og er virkelig. 10 De forteller at dere venter

---

* **1:1** Samme person ble kalt Silas i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:4** På gresk: Brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. § **1:7** Makedonia og Akaia var to romerske provinser i nåværende Hellas.

på at Guds sønn skal komme tilbake fra Gud i himmelen, Jesus, som Gud vakte opp fra de døde, og som er den som frelser oss når Gud straffer resten av verden.

2

Paulus husker besøket i Tessaloniki

1 Kjære søsken, dere kjenner selv til at besøket vårt hos
dere ikke ble uten resultater. 2 Vi hadde, som dere vet,
blitt mishandlet og forulempet i Filippi like før vi kom til
dere. Gud ga oss mot til å fortelle det glade budskapet om
Jesus for dere, til tross for tøff motstand. 3 Det beviser vel
mer enn ord at budskapet vårt ikke er falskt, og at vi ikke
har uverdige motiv eller noen bedragerske hensikter. 4 Nei,
Gud har testet oss og funnet oss verdige til å holde fram det
glade budskapet. Derfor taler vi som vi gjør. Vi forandrer
ikke budskapet for å tilfredsstille menneskene. Den vi vil
tilfredsstille, er Gud, som kjenner våre ekte motiv. 5 Vi
har aldri forsøkt å vinne dere ved smiger, det vet dere,
og har heller aldri forsøkt å utnytte dere. Det kan Gud
bekrefte. 6 Vi har ikke strevet etter å bli æret av dere
eller noen andre. 7 Som utsendinger* for Kristus kunne vi
kreve en viss respekt. Nei, i stedet behandlet vi dere med
den kjærlighet en mor viser når hun steller barna sine.
8 Vi elsker dere så høyt at vi ikke bare ga dere det glade
budskapet fra Gud, men også var villige til å risikere livet for
dere. Vi hjalp dere på alle måter. 9 Dere kan sikkert huske,
kjære søsken, hvordan vi kjempet og slet da vi var hos dere.
Dag og natt arbeidet vi, slik at dere ikke skulle behøve å
forsørge oss mens vi fortalte Guds glade budskap for dere.
10 Både dere og Gud kan vitne om at vi fulgte hans vilje da
vi var hos dere troende. Vi handlet ikke galt mot noen, og
det finnes ikke noe å anklage oss for. 11-12 Dere vet også at
vi ga råd og oppmuntret hver og en av dere personlig, som
en far som snakker med sine barn. Vi bønnfalt dere om å
leve slik at livet deres ærer Gud som har innbudt dere til å
tilhøre hans folk og dele hans herlighet.

13 Derfor takker vi ofte Gud for at dere ikke bare tok imot
budskapet som om det var noe fra oss selv, men som et
budskap fra Gud. Det er virkelig et budskap fra Gud, og det
fortsetter å påvirke alle som tror. 14 Kjære søsken, dere har
fått lide på samme måten som Guds menigheter i Judea,
som lever i fellesskap med Jesus Kristus. Dere har blitt
forfulgt av egne landsmenn på samme måten som de i Judea
har blitt plaget av sine landsmenn, som er jødene. 15 Noen

* **2:7** Blir også kalt apostler.

av jødene drepte Herren Jesus, akkurat som forfedrene
deres drepte profetene som bar fram Guds budskap†. Andre
av jødene forfølger også oss. De spør ikke etter Guds vilje,
men er fiender av alle. 16 De forsøker å hindre oss fra å
snakke til andre folk for at de kan bli frelst. Nå er imidlertid
målet i ferd med å renne over for Gud. De vil en dag bli
straffet for syndene sine.

17 Kjære søsken, vi har nå en tid vært skilt fra dere, selv
om dere stadig er i våre tanker. Derfor har vi gjort alt for
å treffe dere igjen, etter som vi så sterkt lengter etter dere.
18 Vi har forsøkt å reise til dere. Jeg, Paulus, har forsøkt mer
enn en gang, men Satan har hindret oss. 19 Dere er vårt håp
og vår glede. Den seierskransen kan vi med stolthet vise
fram, når vår Herre Jesus kommer igjen. 20 Ja, dere er vår
stolthet og vår glede.

3

Paulus lengter etter å treffe menigheten

1 Da vi ikke kunne holde ut lenger, besluttet vi å bli igjen
i Aten. 2 Vi ville heller sende vår bror Timoteus, Guds
medarbeider, som sprer det glade budskapet om Jesus. Han
skulle styrke og oppmuntre dere i troen. 3 Mist ikke motet
i alle vanskelighetene som møter dere. Dere vet alt nå at
lidelser inngår i Guds plan for oss. 4 Mens vi enda var igjen
hos dere, fortalte vi at alle kan bli nødt til å lide. Som dere
vet, gikk det også slik.

5 Jeg orket ikke lenger å holde ut med uvissheten, og
sendte derfor Timoteus for å finne ut om troen deres hadde
tålt påkjenningene. Jeg var redd at fristeren hadde fått
dere til å falle og vårt arbeid hadde vært uten resultat.

Timoteus sin gledelige rapport

6 Nå har Timoteus nettopp kommet tilbake med de gode
nyhetene om at troen og kjærligheten fortsatt er like sterk
hos dere. Han fortalte at dere husker besøket vårt med
glede. Det gleder oss å høre at dere lengter like mye etter oss
som vi lengter etter dere. 7 Kjære søsken, dere har gjennom
den troen dere viser, trøstet oss i våre vanskeligheter og
lidelser. 8 Nå kjenner vi at livet igjen er herlig! Vi vet at
dere holder fast ved troen på Herren Jesus.

9 Vi kan ikke takke Gud nok for den glede dere har gitt
oss! 10 Dag og natt ber vi med iver til Gud om at vi må
få treffe dere igjen. Da kan vi hjelpe dere med det som

† **2:15** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

fortsatt mangler i troen. 11 Vi ber at vår Gud og Far i
himmelen, og vår Herre Jesus, vil la det bli mulig for oss
å reise til dere. 12 Vi ber også at Herren Jesus vil la deres
kjærlighet til hverandre og til alle mennesker bli sterk og
overstrømmende, slik som vår kjærlighet er til dere. 13 Ja,
vi ber at Herren Jesus vil styrke dere og sette dere fri
fra synd og at dere er verdige å stå for vår Gud og Far
i himmelen, den dagen vår Herre Jesus kommer med alle
som tilhører ham*.

4

Lev til ære for Gud

1 Kjære søsken, la meg legge til dette: Dere vet hvordan
vi lever til Guds ære. Dere har hørt vår undervisning og
lever allerede på det måten vi lærer. Vi henstiller til dere
for Herren Jesu skyld, at dere mer og mer lever til Guds
ære. 2 De reglene vi ga dere, kommer fra Herren Jesus selv,
det vet dere. 3 Dette er Guds vilje: At dere skal leve fullt
og helt for ham. Dere skal holde dere borte fra all seksuell
løssluppenhet. 4 Hver og en må lære seg å beherske sin
egen kropp og respektere og ære den.* 5 Ikke lev i begjær
og lidelser på samme måten som dem som ikke kjenner
Gud.
6 Pass på at dere ikke bedrar eller utnytter andre troende
på det seksuelle området. Herren Jesus straffer slike
overgrep. Det har vi allerede klart og tydelig snakket med
dere om. 7 Gud har ikke innbudt oss til å leve i seksuell
umoral, men til å leve fullt og helt for ham. 8 Den som
nekter å leve i tråd med disse reglene, er ikke bare ulydig
mot mennesker, men mot Gud som gir dere sin Hellige Ånd.
9 Når det gjelder å elske hverandre som medlemmer av
Guds folk, trenger jeg ikke å skrive til dere. Gud selv
har lært dere å elske hverandre. 10 Deres kjærlighet til
alle de troende i hele Makedonia har allerede vokst seg
sterk. Til tross for det, kjære søsken, ber vi dere å elske
dem enda mer. 11 Sett deres ære i å leve et stillferdig liv,
forsørge dere selv og skjøtt arbeidet deres, slik vi tidligere
har undervist dere. 12 Da vil dere bli respektert av folk
utenfor menigheten og blir ikke avhengige av noen.

Vi skal stå opp fra de døde

---

* **3:13** "Alle som tilhører ham" viser enten til troende eller engler, eller begge deler. * **4:4** På gresk: vite hvordan han skal behandle sitt eget kar. En annen tolkning: Hver og en skal skaffa sin egen kone og respektere og ære henne.

13 Kjære søsken, vi vil også at dere skal vite hvordan det
går med dem som dør. Innsikten i dette gjør at dere ikke
skal bli lammet av den samme sorgen som rammer dem
som ikke har noe håp. 14 Vi tror at Jesus har vært død og
stått opp igjen. Derfor kan vi være sikre på at Gud også vil
føre alle troende som har vært døde, til seg. De vil bli ført
til Gud sammen med Jesus når han kommer igjen.
15 Vi vil fortelle dere det som Herren Jesus selv har lært
oss: Vi som fortsatt lever når Herren kommer igjen, skal
ikke møte ham før de døde. 16 Nei, Herren selv skal komme
igjen fra Gud i himmelen. Fanfaren skal gjalle, stemmen til
overengelen og lyden fra Guds trompet skal bli hørt over
jorden. Da skal alle de som døde mens de trofast fulgte
Kristus, først stå opp fra døden. 17 Etter det skal vi, som
fortsatt lever og finnes igjen på jorden, bli ført bort i skyene
sammen med dem for å møte Herren i luften. For alltid skal
vi da være med ham. 18 Trøst og oppmuntre hverandre med
disse ordene.

5

Vær beredt når Jesus kommer igjen

1 Når skal alt dette skje? Ja, om det trenger vi ikke å
skrive til dere, kjære søsken. 2 Dere vet godt at Herren
Jesus kommer igjen like uventet som en tyv om natten.
3 Mens folk sier: "Alt er trygt og sikkert", blir de rammet
av undergangen. Det kommer like plutselig som når veene
setter inn hos en kvinne som skal føde barn. Ingen vil slippe
unna.
4 Men dere, kjære søsken, lever ikke i åndelig mørke
når det gjelder disse spørsmålene. Derfor skal ikke denne
dagen overraske dere som en innbruddstyv. 5 Dere lever
alle i lyset. Vi som tror, tilhører ikke mørket eller natten.
6 Derfor må vi ikke sove som andre, men holde oss våkne
og edru. 7 Det er om natten vi sover, og om natten folk
drikker seg beruset. 8 Vi som lever i lyset, må være edru
og tenke klart. Vi må beskytte våre hjerter med skjold av
tro og kjærlighet og bruke håpet om frelse som en hjelm
på våre hoder.
9 Gud har ikke bestemt at vi en dag skal bli rammet
av dommen, men at vi skal bli frelst ved vår Herre Jesus
Kristus. 10 Han døde for oss, for at vi for alltid skal leve
med ham, enten vi lever eller er døde når han kommer
tilbake. 11 Derfor skal dere oppmuntre og styrke troen hos
hverandre, slik som dere allerede gjør.

Råd og påminnelser

12 Vi henstiller til dere, kjære søsken, å sette pris på
forstanderne hos dere. De som arbeider hardt iblant dere
med å undervise og gi råd. 13 Tenk godt om dem og vis mye
kjærlighet. På grunn av det arbeid de gjør, skal de settes
høyt. Pass på å leve i fred med hverandre.
14 Kjære søsken, vis til rette dem som er late og ikke
skikker seg vel. Oppmuntre dem som har sjenert og
tilbakeholdne. Ta hånd om de svake, og ha tålmodighet
med alle. 15 Pass på at ingen hevner seg mot noen, men
forsøk alltid å gjøre godt mot hverandre, ja, mot alle
mennesker. 16 Vær alltid glade. 17 Be regelmessig. 18 Takk
Gud uansett hva som skjer, for det vil Gud at dere som
tror på Jesus Kristus, skal gjøre. 19 La Guds Ånd få virke
fritt iblant dere. 20-21 Overse ikke noe budskap som blir
framført, men test ut om det kommer fra Gud eller ikke.
Ta imot det som er godt og ekte. 22 Hold dere borte fra alt
som er ondt og falskt.

Et siste ønske

23 Vi ber at Gud, han som gir fred, skal hjelpe dere til å
leve fullt og helt for ham. At han skal bevare dere slik at
dere til Ånd, sjel og kropp er uten skyld den dagen vår Herre
Jesus Kristus kommer igjen. 24 Gud, som har innbudt dere
å tilhøre ham, holder sitt ord. Derfor vil han også gjøre alt
dette.
25 Kjære søsken, be for oss. 26 Gi alle de troende et
velkomstkyss.* 27 Lov meg innfor Herren Jesus å lese opp
dette brevet for alle de troende.
28 Med ønske om at vår Herre Jesu Kristi godhet og
kjærlighet skal være med dere alle.

* **5:26** På gresk: Hils brødrene med en hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg.

Paulus' andre brev til tessalonikerne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, Silvanus* og Timoteus.
Til menigheten i Tessaloniki som lever i fellesskap med
Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus†.
2 Vi ber at Gud, vår Far og Herren Jesus Kristus vil vise
dere godhet og fylle dere med fred.

Oppmuntring i forfølgelse

3 Kjære søsken‡, vi må alltid takke Gud for dere. Det
finnes gode grunner for det. Troen deres fortsetter å spire,
og deres kjærlighet til hverandre blir hele tiden sterkere og
sterkere. 4 Derfor forteller vi med stolthet om dere i Guds
menigheter. Vi tenker på deres langvarige utholdenhet og
tro i alle de forfølgelsene og lidelsene som har rammet
dere. 5-6 Gud kommer til å bruke disse lidelsene for å vise
sin rettferdige dom. De som plager dere, skal få sin straff,
mens dere som lider på grunn av troen, vil få tilhøre Guds
eget folk for evig. 7 Ja, dere som lider nå, skal få hvile ut da.
Gud skal sette fri både dere og oss fra lidelsene den dagen
Herren Jesus kommer igjen fra Guds himmel og viser seg
med alle sine mektige engler. 8 Han kommer i flammende
ild for å dømme dem som ikke vil vite noe av Gud og som
nekter å ta imot det glade budskapet om frelse ved vår
Herre Jesus. 9 Disse personene vil bli straffet ved å gå evig
fortapt og bli skilt fra Herrens makt og herlighet. 10 Alle som
tror på Herren og tilhører ham, skal ære og hylle ham når
han kommer igjen. Dere tilhører Herren, etter som dere
har trodd på budskapet vårt.
11 Derfor ber vi alltid til vår Gud at han skal hjelpe dere
til å leve på en måte som er verdig dem som er innbudt
til å tilhøre ham. Ja, vi ber at han skal gi dere kraft til å
gjennomføre alt det gode dere vil gjøre på grunn av troen.
12 Gjennom dette blir Herren Jesus æret, og dere blir så i

---

* **1:1** Samme person ble kalt Silas i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:3** På gresk: Brødre. Samme oversettelse blir brukt gjennom hele brevet.

sin tur æret av ham. Alt skjer takket være den kjærlighet og tilgivelse vi har fått fra vår Gud og Herre Jesus Kristus.

2

Tegn før Jesus kommer igjen

1 Kjære søsken, dere vet at vår Herre Jesus Kristus skal komme igjen, og at vi skal samle oss hos ham. La ingen få bedra dere angående tidspunktet. 2 La dere ikke skremme og bli ikke urolige om dere får høre rykter om at Herren Jesus allerede har kommet igjen. Det kan være at noen påstår at Guds Ånd har vist det, eller vi skulle ha sagt det eller skrevet om det i ett eller annet brev. 3 Ikke tro på det. La dere ikke bli bedratt, uansett hva de enn sier.

Før den dagen kommer, må nemlig to ting skje. For det første skal det bli en tid med voldsomt opprør mot Gud. For det andre må Den lovløse* stige fram, han som Gud skal dømme til å gå evig fortapt. 4 Han er Den lovløse, som skal trasse alt som er hellig og har med Gud å gjøre. Han skal ta plass i Guds tempel og påstå at han selv er Gud. 5 Husker dere ikke at jeg fortalte dette da jeg var hos dere? 6 Dere vet hva det er som hindrer Den lovløse, slik at han ikke kan stige fram før det er tid for ham å komme. 7 Den lovløse virker allerede i det skjulte. Det eneste som mangler for at Den lovløse skal bli avslørt, er at han som hindrer det, ryddes av veien. 8 Når hinderet er borte, skal Den lovløse vise seg, han som Herren Jesus bare trenger å puste på for å drepe og tilintetgjøre når han vender tilbake i sin herlighet.

9 Den lovløse kommer for å gjøre Satans verk. Han vil med ondskapens makt utføre mange tegn og mirakler. 10 Gjennom sine falske kunster vil han bedra dem som går evig fortapt. Disse personene er motstandere av det sanne budskapet om Herren Jesus som kunne ha frelst dem. 11 Derfor vil Gud gjøre dem mottakelige for bedraget og la dem tro på løgnen. 12 Sammen skal de alle en dag bli dømt for at de ikke trodde det sanne budskapet, men nøt og moret seg i sine onde gjerninger.

Hold fast ved sannheten

13 Vi må alltid takke Gud for dere, våre søsken som Herren Jesus elsker. Gud bestemte allerede fra tidenes begynnelse† at alle dem som trodde på det sanne budskapet

---

* **2:3** Mennesker preget av Den lovløse er "Motstanderen av Kristus", på gresk Antikrist. Se Johannes første brev 2:18,22. † **2:13** En del håndskrifter har: Gud lot dere bli de første som trodde på budskapet2026

om Jesus, skulle bli frelst. Det blir dem ved at Guds Ånd gjør
alle verdige til å tilhøre Gud. 14 Det var dette Gud innbød
dere til, da vi fortalte det glade budskapet for dere, slik at
dere skulle få dele herligheten sammen med Herren Jesus
Kristus.
15 Hold fast ved troen, kjære søsken, og følg den
undervisningen dere har fått i våre brev og alt dere fikk
lære da vi var hos dere.
16 Vi ber at vår Herre Jesus Kristus, og Gud, vår Far i
himmelen, han som elsker oss og i sin godhet har frelst oss
for evig og gitt oss et sikkert håp, 17 vil oppmuntre dere og
gi dere kraft til alltid å si og gjøre det som er godt.

3

Paulus ber om forbønn

1 En ting til, kjære søsken: Be for oss, slik at budskapet
om Herren Jesus raskt når ut og menneskene kan vurdere
det like høyt som dere gjorde. 2 Be også til Gud at han må
frelse oss fra onde og fiendtlige personer som nekter å ta
imot budskapet. Det er ikke alle som tror på det vi sier.
3 Herren Jesus er trofast mot det han har sagt! Han skal
gjøre dere sterke og beskytte dere fra den onde*. 4 Vi stoler
på at Herren skal hjelpe dere både nå og i framtiden til å
praktisere alt som dere lærer gjennom vår undervisning.
5 Vi ber at Herren Jesus Kristus skal fylle dere med den
kjærligheten som finnes hos Gud og den utholdenheten
som han selv viste.

Advarsel mot dem som lever et uryddig liv

6 På oppdrag fra Herren Jesus Kristus oppfordrer vi dere,
kjære søsken, å holde dere borte fra de troende som lever
et uryddig liv og ikke vil å følge den undervisningen vi har
gitt dere. 7 Dere vet selv, at dere bør leve på samme måten
som vi gjorde. Vi levde ikke noe uryddig liv da vi var hos
dere. 8 Vi forlangte aldri å få mat av noen, men betalte
alle ting selv. Vi kjempet, slet og arbeidet dag og natt for
at dere ikke skulle behøve å forsørge oss. 9 Det hadde ikke
vært galt av oss å be dere om hjelp, men vi ville gjennom
handlingene våre gi dere et eksempel å følge.
10 Da vi var hos dere, ga vi dere følgende leveregel: "Den
som ikke vil arbeide, skal heller ikke spise." 11 Nå har vi
hørt at det finnes slike blant dere som lever et uryddig liv.
De arbeider ikke, men driver med helt andre saker. 12 På
oppdrag av Herren Jesus Kristus gir vi derfor streng beskjed

* **3:3** Eller: det onde.

til disse personene om å slå seg til ro og begynne å arbeide, slik at de kan forsørge seg selv. 13 Dere andre, kjære søsken, bli ikke trett av å gjøre det som er godt.

14 Dersom noen nekter å være lydig mot det vi sier i dette brevet, opplys da alle om hvem det gjelder. Hold dere borte fra de personene, slik at de skammer seg. 15 Dere skal likevel ikke behandle noen som en fiende, men som en troende bror som trenger å bli vist til rette.

Et siste ønske

16 Vi ber at Herren Jesus, han som gir fred, skal fylle dere med sin fred uansett hva som enn skjer. Ja, Herren skal være med dere alle.

17 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen, med egen hånd. Det gjør jeg i slutten av alle brevene mine, for å bevise at de virkelig kommer fra meg. Dette er min signatur.

18 Med ønske om at vår Herre Jesu Kristi godhet og kjærlighet må være med dere alle.

Paulus' første brev til Timoteus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er utsending* for Jesus Kristus†
på oppdrag fra Gud. Gud er den som har frelst oss og gitt
oss håp om evig liv, gjennom det som Jesus Kristus gjorde.
2 Til Timoteus, som har blitt min ekte sønn ved troen på
Jesus. Jeg ber at Gud, vår Far i himmelen og Jesus Kristus,
vår Herre, vil vise deg godhet og omsorg og fylle deg med
fred.

Advarsel mot falsk lære

3 Jeg vil at du stanser i Efesos, slik jeg ba deg om før jeg
reiste til Makedonia. Visse personer i Efesos har nemlig
begynt å spre falsk lære. Jeg vil at du gir råd til dem som
gjør slikt at de må slutte med dette. 4 De skal ikke fortsette
med å forske i myter og endeløse slektstavler. Den slags
leder bare til uenighet og hjelper ikke noen til å forstå at
det bare er Guds plan som kan redde dem gjennom troen
på Jesus. 5 Målet for dine advarsler må være at de troende
blir fylt av kjærlighet, mens de av et helt hjerte søker Gud
og har rene motiv og en ærlig tro.
6 Noen av dem som underviser, har helt forlatt det sanne
budskapet og lar seg hele tiden bruke til å snakke om
meningsløse dumheter. 7 De vil bli oppfattet og kjent for
å være lærere i Moseloven‡. Til tross for sin selvsikkerhet
har de ingen anelse om hva de snakker om. 8 Vi vet at loven
er nyttig for oss, dersom den bare blir brukt slik Gud hadde
tenkt. 9 Loven ble ikke skrevet i første hånd for dem som
følger Guds vilje, men for de som ikke bryr seg om loven og
bryter den. Loven er til for gudløse og syndige mennesker,
for dem som håner Gud og ikke vil tro på ham, for slike
som dreper foreldrene sine eller andre. 10 Loven er til for
dem som lever i seksuell løssluppenhet og homoseksualitet,
for de som handler med mennesker, for dem som lyver eller
vitner falskt, og for alle andre som gjør slikt som strider mot
den sunne læren. 11 Det vil si læren om det glade budskapet

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:7** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

som vår vidunderlige Gud har gitt meg i oppdrag å spre. Han er den som er verd å bli hyllet.

Paulus takker Jesus for kjærlighet og tilgivelse

12 Jeg takker Jesus Kristus, vår Herre, for at han har gitt meg kraft, og for at han syntes jeg var verd å bli hans utsending. 13 Dette til tross for at jeg tidligere hånte ham og på voldsom måte forfulgte alle som trodde på ham. Likevel hadde Herren Jesus kjærlighet til meg, etter som jeg ikke forsto hvem han var og derfor ikke kunne tro. 14 Han var god mot meg og tilga meg alt ondt jeg hadde gjort, til tross for at jeg ikke fortjente det. Jeg begynte å tro på Jesus Kristus og fikk oppleve den kjærligheten som finnes hos ham. 15 Jeg som var den verste av alle syndere, jeg forsto at Jesus Kristus hadde kommet hit til verden for å frelse syndere. Dette budskapet om frelse er sant, og alle burde tro på det. 16 Ja, Herren hadde kjærlighet til meg og tilga meg, og gjennom dette ville han vise hvilken uendelig tålmodighet han også har med den som har begått fryktelige synder. På denne måten vil andre forstå at også de kan få evig liv ved å tro på ham. 17 Æren og herligheten tilhører Gud for alltid. Han er konge i all evighet. Han er den usynlige som aldri dør, og den som alene er Gud! Ja, det er sant!§

Oppdraget til Timoteus

18 Timotheos, min sønn, jeg gir deg oppdraget med å gi de troende råd om å holde seg til Gud og ikke å høre på falsk undervisning. Åndelige personer har også tidligere holdt fram budskap fra Gud om at han har gitt nettopp deg evner til å gi råd til andre. La derfor disse budskapene gi deg mot til å fortsette kampen for Jesus. 19 Hold fast ved troen når du kjemper, og ha rene motiv for alt du gjør. Noen har med vilje og vitende ikke brydd seg om sin gode samvittighet. Derfor har de til slutt helt forlatt troen på Jesus. 20 Blant dem er Hymeneus og Aleksander, som jeg har ekskludert av menigheten,* for at de skal lære å ikke spotte† Gud.

2

Råd om livet i menigheten

1 Framfor alt oppfordrer jeg deg og de andre troende til å be. Be om Guds hjelp og takk ham for alt han har gjort. 2 Be for alle mennesker, og spesielt for dem med makt og

§ **1:17** I grunnteksten: Amen! * **1:20** I den gresk grunnteksten: overlatt til Satan. † **1:20** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe hellig.

myndighet, slik at vi får fred og stabilitet og kan leve for Gud på en verdig måte. 3 Dette er rett og gjør Gud glad, han som har frelst oss. 4 Han vil at alle skal bli frelst og ta imot det sanne budskapet om Jesus. 5 For det finnes bare en Gud, og det finnes bare en som er mellommann mellom Gud og mennesker, og det er mennesket Jesus Kristus. 6 Han tok straffen for hvert enkelt menneske ved å gi livet sitt og kjøpe oss fri fra slaveriet under synden. Dette er budskapet som Gud ga til verden da den tiden var kommet som han hadde bestemt for det. 7 Jeg har blitt valgt ut, det er sant, jeg lyver ikke, valgt ut til å være utsending og spre dette sanne budskapet til folk som ikke er jøder og til å undervise alle, slik at de også kan begynne å tro på Jesus.

8 Jeg vil altså at mennene over alt skal be. I det de løfter hendene sine for å be, skal de av hele hjertet være opptatt av Gud. Ikke noe sinne og ikke strid skal fylle tankene deres. 9 Jeg vil også at kvinnene skal opptre på en måte som ikke trekker oppmerksomheten mot det ytre, og at de skal kle seg verdig, slik som det passer seg i en menighet. Det skal ikke være kunstferdig frisyrer, smykker eller kostbare klær folk først og fremst legger merke til. 10 Nei, de kvinnene som vil leve for Gud, skal gjøre seg vakre gjennom det å være god mot andre.

11 Kvinnene skal høre etter på undervisningen uten å bryte inn med spørsmål og overlate til mennene å lede møtet. 12 Jeg tillater ikke at en kvinne skal undervise menn, eller bestemme over dem. Derfor skal kvinnene høre etter uten å stille spørsmål.* 13 Gud skapte jo Adam først og så Eva. 14 Det var kvinnen, ikke Adam, som ble fristet av Satan, slik at mennesket gjorde opprør mot Gud. 15 Gud skal frelse kvinnen gjennom at hun føder barna sine,† dersom hun ydmykt holder fast ved troen, elsker sine medmennesker og lever fullt og helt for Gud.

3

1 Dette budskap om frelse er sant.

Ledere i menigheten

Den som vil bli leder i en menighet, påtar seg en viktig oppgave. 2 Derfor må det ikke finnes noe å sette fingeren på hos den som er leder. Han skal være trofast i ekteskapet,

* **2:12** Kvinnene hadde rett til å be høyt i møtene og å bruke de åndelige evner Gud hadde gitt dem, men samfunnet aksepterte ikke at en kvinne underviste mennene. † **2:15** Kvinnen hadde fått som straff å føde barn under smerte, men en troende kvinne beskyttes av Gud. Alternativ tolkning: om hun aksepterer sin morsrolle. Eller: ved Barnets fødsel, det vil si Jesus fødsel.

sunn, beherske seg selv og være korrekt i sin opptreden.
Han skal være gjestfri og kunne undervise. 3 Han må ikke
misbruke alkohol eller være voldelig, men være mild og
vennlig og ikke stelle i stand bråk. Han må heller ikke elske
penger. 4 Han må kunne styre sin egen familie og oppdra
barna sine slik at de er lydige og viser respekt. 5 Dersom han
ikke kan styre sin egen familie, hvordan skal han da kunne
styre Guds menighet? 6 Velg ikke en som nylig er blitt frelst,
for da kan han bli hovmodig over å bli leder så fort, og han
kan få samme dommen som djevelen en gang fikk.* 7 Han
skal ha et godt rykte blant folk utenfor menigheten, slik at
han ikke blir hånet, og djevelen utnytter anledningen til å
få ham til å synde.

8 På samme måten skal medarbeiderne i menigheten
være ærlige og fortjene respekt. De må ikke drikke mye
alkohol og ikke elske penger. 9 De må holde fast ved de
sannhetene som Gud har vist oss om troen. Videre må de
ha rene motiv for alt de gjør. 10 Før de får begynne som
medarbeidere, skal de bli vurdert. Dersom ingen har noe å
kritisere dem for, da kan de begynne tjenesten sin.

11 På samme måten skal de kvinnelige medarbeiderne†
ha respekt. De må ikke snakke dårlig om andre, men være
sunne og pålitelige i alt de gjør.

12 En medarbeider må være trofast i ekteskapet og kunne
styre barna og hjemmet sitt på en god måte. 13 De
som skjøtter tjenestene sin godt som medarbeidere, vil bli
respektert av andre og kan uten skam fortelle om sin tro på
Jesus Kristus.

Sannheten om troen

14-15 Jeg håper snart å kunne reise til deg, Timoteus.
Om jeg likevel må vente, har jeg nå gitt deg noen ret-
ningslinjer for hvordan tingene skal være ordnet i Guds
husholdning, menigheten, den som tilhører den levende
Gud. Menigheten er den grunnpilar og sikre fundament
som holder sannheten om Jesus oppe.

16 Alle må erkjenne at troen gjør en fantastisk hemme-
lighet kjent:

Gud kom til jorden som menneske.
Guds Ånd viste at han var uten synd,
han ble sett av engler.
Budskapet om ham spredde seg til jordens folk,
menneskene trodde på ham.

---

* **3:6** Eller: og da får djevelen han til å falle. † **3:11** Eller: medhjelpernes koner.

Han vendte tilbake til himmelen igjen.

4

Advarsel mot falsk undervisning

1 Guds Ånd viser oss helt klart at det i den siste tiden før
Jesus kommer igjen, vil være noen i menighetene som faller
fra troen på Jesus. I stedet begynner de å tro på falsk lære
som kommer fra onde ånder.
2 De som sprer denne læren, gir inntrykk av å være lydige
mot Gud, men er løgnere og har for lenge siden kvalt* sin
samvittighet. 3 De forbyr folk å gifte seg og krever at de
må avstå fra enkelte typer mat. Dette gjør de til tross for
at det er Gud som har skapt maten, slik at vi som tror på
Jesus og har lært det sanne budskapet å kjenne, skal kunne
spise og være takknemlige. 4 Alt som Gud har skapt, er
godt. Ikke noe er forbudt dersom vi bare tar imot det med
takknemlighet. 5 Når vi leser Guds Ord og takker Gud for
maten, da blir den tillatt for oss.

Råd til Timoteus

6 Dersom du forklarer dette for de troende, tjener du Jesus
Kristus på en rett måte. Du henter kraft fra budskapet om
ham og i den sunne læren som du følger.
7 Hold deg borte fra de dumme og gudløse mytene. Pass
i stedet på at du holder deg i god åndelig form. 8 Fysisk
trening er bra på sin måte, men å trene seg i å være lydig
mot Gud, er nyttig på alle måter. Den som er lydig mot
Gud, har fått løfte om et liv både i denne verden og i den
kommende. 9 Dette budskapet om frelse er sant, og alle
burde tro på det. 10 Derfor arbeider vi og kjemper, slik at
alle skal tro på budskapet. Vi vet at Gud som lever, og som
vil at alle skal bli frelst, en dag vil innfri håpet vårt og gi
evig liv til alle som tror på Jesus.
11 Advar og undervis de troende om denne sannheten.
12 Bry deg ikke om at du er ung, men pass på at du vinner
deres respekt ved å være et forbilde for de troende i alt du
sier og gjør. Elsk dine medmennesker, vær sterk i troen og
lev et rent liv fullt og helt for Gud. 13 Les høyt av Skriften†
for de troende og advar og undervis alle til jeg kommer.
14 Glem ikke bort å bruke den evnen som Guds Ånd ga deg
da lederne i menigheten la hendene på deg for å innvie deg
til oppgaven din. Gjennom de budskap som noen da fikk fra

* **4:2** På gresk: deres samvittighet er brennemerket. † **4:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men nå hadde de troende begynt, bruke også deler av Det nye testamente.

Gud, ble du valgt ut for å undervise og advare. 15 Husk på å
bruke disse evnene og lev fullt og helt for tjenesten din, slik
at alle kan se de framstegene du gjør i livet som troende.
16 Tenk nøye på hvordan du lever og underviser. Hold fast
ved det som er rett. Da vil du frelse både deg selv og dem
som hører på deg.

5

1 Snakk aldri strengt til en eldre mann, men appeller til
ham som til en far. Du skal behandle unge menn som
brødre. 2 Eldre kvinner skal du behandle som mødre og
unge kvinner som søstrer i et rent vennskap.

Råd i forhold til enker

3 Menigheten skal bare ta hånd om de enkene som ikke
har noen familie som kan hjelpe dem. 4 Dersom en enke
har voksne barn eller barnebarn, skal disse først og fremst
lære seg å vise troen i praktisk handling i egen familie. På
den måten gir de noe tilbake til de gamle av det de selv har
fått fra dem. Det er nettopp slik Gud vil ha det.

5 Den enken som ikke har noen familie som kan hjelpe
henne, setter sitt håp til Gud. Dag og natt ber hun til Gud
og leter etter hjelp. 6 Den enken som bare er ute etter å
få det godt, hun er åndelig død*. 7 Undervis menigheten
om dette, slik at de enkene som får underhold, ikke blir
anklaget for noe.

8 Den som ikke tar hånd om sine egne slektninger, og
spesielt sin egen nære familie, de har forlatt troen på Jesus
og er verre enn den som aldri har kommet til tro.

9 For å få underhold av menigheten må en enke være
minst 60 år og skal ha vært trofast mot mannen. 10 Hun
må være kjent for å være god mot andre. Hun skal ha tatt
hånd om barna sine, ha tatt imot gjester i hjemmet sitt, ha
hjulpet de andre troende† og ha støttet mennesker som var
i nød. Kort sagt, hun skal ha vært fullt og helt innstilt på å
gjøre godt mot andre.

11 Yngre enker skal ikke få underhold av menigheten.
Det er gjerne slik at når deres seksuelle behov blir tent,
mister de iveren etter å tjene Jesus og vil gifte seg på nytt.
12 Gjennom dette drar de på seg Guds dom, etter som de da
bryter sitt eget løfte til menigheten om fortsatt å være ugift.‡
13 Dersom de lærer seg til å få underhold, kan de bli late og

---

* **5:6** Åndelig død er å være skilt fra Gud. † **5:10** På gresk: ha vasket føttene til de hellige. Se Johannes sin fortelling om Jesus 13:14. ‡ **5:12** På gresk: brutt sitt første troskapsløfte.

bare gå omkring fra hjem til hjem. Ja, de blir ikke bare late,
men de begynner å sladre, er nysgjerrige og blander seg
bort i forhold som de ikke har noe med. 14 Derfor vil jeg at
unge enker skal gifte seg på nytt og få barn og skjøtte sine
egne hjem. Da får motstanderne våre ingen mulighet til å
snakke dårlig om kvinnene. 15 Dessverre har noen av disse
unge enkene forlatt sannheten om Jesus og slått følge med
Satan.
16 Dersom en troende kvinne har enker i slekten, skal hun
ta hånd om dem og ikke kreve at menigheten betaler for
dem. Menigheten må heller ta hånd om de enkene som
ikke har noen familie som kan hjelpe.

Råd for ledere i menigheten

17 Ledere i menigheten som er gode til å styre, er verd
både respekt og betaling i penger. Dette gjelder spesielt
dem som arbeider hardt med å spre budskapet om Jesus og
undervise i menigheten. 18 Gud har sagt i Skriften§: "Du
skal ikke binde munnen på den oksen som tresker"*, og:
"Arbeideren er verd lønnen sin."†
19 Lytt ikke til anklager mot en leder dersom det ikke
finnes to eller tre vitner som kan bekrefte anklagene.‡
20 Dersom han virkelig har gjort galt, skal han bli vist til
rette foran hele menigheten. Da blir de andre også advarte
mot å handle galt.
21 Jeg befaler deg innfor Gud, Jesus Kristus og Guds engler,
alltid å følge denne regelen uten å ta parti for eller imot noe
menneske, og uten å favorisere noen. 22 Tenk grundig etter
før du legger hendene på noe menneske for å innvie det til
ulike tjenester. Ellers kan du bli medskyldig i det onde som
de kommer til å gjøre. Pass på at du holder deg selv borte
fra all synd.
23 Se også til å stelle og verne om kroppen din. Drikk
ikke lenger bare vann, men også litt vin, etter som du har
problemer med magen og ofte er syk.
24 Noen mennesker synder helt åpent, og alle vet at Gud
en dag vil straffe dem. Andre lykkes i å skjule syndene sine
slik at de ikke bli avslørt før langt seinere. 25 På samme
måten er noen mennesker helt åpne i det gode de gjør mot
andre. Det gode som andre har gjort i det skjulte, vil komme
fram og ikke for alltid bli en usynlig hemmelighet.

---

§ **5:18** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **5:18** Se Femte Mosebok 25:4. † **5:18** Se Lukas sin fortelling om Jesus 10:7. ‡ **5:19** Se Femte Mosebok 19:15.

6

Råd om slaver

1 Troende slaver skal vise sine eiere sine ekte respekt. Da
får ingen grunn til å håne Gud og læren om Jesus. 2 Dersom
slaveeieren også er en troende, skal ikke slaven vise mindre
respekt på grunn av at de to er brødre og har samme status
for Gud. Tvert imot bør slaven arbeide enda hardere, etter
som han på den måten hjelper en troende bror som han
elsker.

Falsk undervisning og sann rikdom

Undervis om disse levereglene, Timoteus! Gi råd til alle
om å leve etter det vi sier. 3 Levereglene stemmer med det
sunne budskapet vi har fått fra vår Herre Jesus Kristus og
den lære som leder oss til å følge Gud. De som underviser
på en annen måte og ikke holder seg til den sunne læren,
4 er forblindet og uten innsikt. De har et sykelig behov for
å diskutere og krangle om ulike sider ved læren, noe som
leder til misunnelse, trette, beskyldninger, ondskapsfulle
mistanker 5 og stadig bråk mellom mennesker. Deres sinn
er totalt i mørke og de har forlatt det sanne budskapet om
Jesus. For dem er religion bare en måte å bli rik på.

6 Sann rikdom er å tro på Gud og samtidig være fornøyd
med det vi har. 7 Vi hadde ikke noe med oss da vi ble født,
og vi kan ikke ta noe med oss når vi dør. 8 Om vi derfor
har det aller mest nødvendige som mat og klær, skal vi
være fornøyd. 9 De som vil bli rike, kommer ut for mange
fristelser og faller som offer for tåpelige og skadelige begjær
som leder menneskene mot den visse og evige undergang.
10 Kjærlighet til penger er roten til alt ondt. På grunn av at
de er pengekjære har mange forlatt troen på Jesus og voldt
seg selv mange lidelser.

Avsluttende råd

11 Men du Timoteus, som tilhører Gud, du skal holde deg
borte fra falsk undervisning og trangen etter å bli rik. Pass
på at du følger Guds vilje og lever fullt og helt for ham. Tro
på Jesus av hele ditt hjerte, elsk dine medmennesker og vis
tålmodighet og mildhet. 12 Fortsett med å forsvare og spre
troen. Hold fast ved det evige livet, som Gud innbød deg til
da du uten frykt bekjente troen på han offentlig for mange
mennesker.

13 Jeg oppfordrer deg overfor Gud, han som gir liv til alt,
og overfor Jesus Kristus, han som bekjente hvem han var for
den romerske landshøvdingen Pontius Pilatus: 14 Følg disse
rådene, slik at ingen har noe å anklage deg for, og lev fullt og

helt for Gud til den dagen vår Herre Jesus Kristus kommer igjen. 15 Når den tiden kommer som Gud har bestemt, skal Gud, han som er verd å bli hyllet, vår eneste hersker, alle kongers konge og alle herrers Herre, vise oss Jesus. 16 Gud er den eneste som aldri kan dø, og han bor i et lys som er så sterkt at ikke noe menneske kan nærme seg. Ingen har noen gang sett ham eller kan se ham. Han skal ha æren og makten i all evighet. Ja, det er sant!*

17 Advar dem som er rike i denne verden, slik at de ikke skryter og ikke setter sitt håp til noe så usikkert som rikdom. Oppfordre i stedet alle til å stole på Gud, han som gir oss alt vi trenger for å kunne nyte godt av livet. 18 Be alle å gjøre godt mot andre mennesker, slik at de i stedet blir rike på gode gjerninger. Oppfordre alle til å være sjenerøse og dele av det de har med andre. 19 Da samler de seg en skatt hos Gud, et godt grunnlag for framtiden, og de vinner det evige livet.

20 Kjære Timoteus, bevar kunnskapen som Gud har gitt deg, og spre den til andre. Hold deg borte fra all gudløs lære og spekulative ideer som visse folk kaller kunnskap, men som slett ikke er det. 21 Noen har begynt å tro på denne type kunnskap og har derfor forlatt troen på Jesus.

Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet skal være med dere alle.

* **6:16** I grunnteksten: Amen!

Paulus' andre brev til Timoteus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som i tråd med Guds vilje er valgt ut
som utsending* for Jesus Kristus† og har fått oppdraget med
å fortelle om det evige liv som Gud har lovet alle som tror
på Jesus Kristus.
2 Til Timoteus, min kjære sønn‡.
Jeg ber om at Gud, vår Far i himmelen og Jesus Kristus,
vår Herre, vil vise deg godhet, omsorg og fylle deg med fred.

Vær trofast i oppgaven din

3 Jeg takker Gud for deg, Timoteus. Dag og natt minner
jeg ham om å ta vare på deg når jeg ber. Han er den Gud
som jeg tjener med rene motiv, akkurat som mine forfedre
gjorde.
4 Jeg husker tårene dine ved avskjeden, og jeg lengter
etter deg. Tenk hvor hyggelig det skulle vært å treffe
hverandre igjen! 5 Jeg husker også den oppriktige troen du
har på Jesus. Den samme troen som vi fant hos din mormor
Lois og din mor Eunike. Jeg forstår at den samme sterke
troen også finnes i deg.
6 Jeg vil minne deg om å blåse liv i den nådegaven Gud
ga deg gjennom sin Ånd, da jeg la hendene på deg og
innviet deg til oppgaven du har. 7 Den Ånd Gud har gitt oss,
gjør oss ikke redde og forsiktige, men fyller oss med kraft,
kjærlighet og selvbeherskelse. 8 Derfor trenger du ikke gå
skamfull rundt når du forteller andre om vår Herre Jesus.
Heller ikke behøver du være skamfull over meg som sitter
i fengsel for hans skyld. Vær også du beredt til å lide for det
glade budskapet om Jesus. Gud skal gi deg kraft.
9 Gud har frelst og innbudt oss til å tilhøre ham. Det
var ikke på grunn av våre gode gjerninger han gjorde
det, men fordi han i sin egen godhet allerede ved tidenes
begynnelse hadde bestemt at vi skulle få tilgivelse gjennom
Jesus Kristus. 10 Denne kjærligheten og tilgivelsen fra Gud,
som vi ikke har gjort oss fortjent til, ble gjort kjent for oss

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:2** Paulus kalte Timoteus sønnen sin, etter som han hadde ført ham til tro på Jesus. Se Første brevet til Timoteus 1:2.

da Jesus Kristus kom til jorden for å frelse oss. Jesus har brutt dødens makt og gjennom troen på ham får vi evig liv. Dette er det glade budskapet. 11 Jeg har blitt utvalgt til å være utsending for dette budskapet, slik at jeg kan spre sannheten og undervise andre. 12 Det er derfor jeg må lide. Jeg skammer meg ikke for mine lidelser, for jeg vet på hvem jeg tror, og jeg er sikker på at han som har gitt meg oppgaven med å spre budskapet, også vil bevare det helt til dommens dag.

13 Det du har hørt av meg, skal du bruke som en modell for sunn undervisning. Hold fast ved troen på Jesus Kristus og den kjærligheten vi får oppleve i fellesskap med ham. 14 La Guds Hellige Ånd som bor i oss, hjelpe deg til å bevare det gode budskapet som Gud har gitt deg å spre.

15 Som du vet har alle de troende i provinsen Asia§ sveket meg, også Fygelus og Hermogenes. 16 Jeg ber at Herren Jesus vil være god mot Onesiforos og alle i hjemmet hans, for han har ikke skammet seg over å besøke meg i fengslet, men har ofte oppmuntret meg. 17 Da han kom til Roma, begynte han å lete etter meg over alt helt til han fant meg. 18 Dessuten var han til enorm hjelp i Efesos. Dette vet du bedre enn noen andre. Ja, jeg ber at Herren Jesus vil vise nåde mot ham på dommens dag.

2

Arbeid og kjemp for Jesus

1 Timoteus, min sønn, jeg ber deg hente styrke fra den kjærlighet og tilgivelse som finnes i Jesus Kristus. 2 Den undervisningen du og mange andre har hørt av meg, skal du føre videre til pålitelige personer, som i sin tur kan undervise andre.

3 Vær beredt til å lide sammen med meg for Jesus Kristus, som en god soldat. 4 Høyeste prioritet for en soldat er å være lydig mot kommandanten. Derfor lar han seg ikke hindre av de små trivielle tingene som hører dagliglivet til. 5 Vær som en idrettsmann. Pass på at du vinner seierskransen ved å følge reglene som gjelder. 6 Vær som en hardt arbeidende bonde. Da skal du bli den første som får del i avlingen. 7 Tenk på det jeg har sagt. Herren Jesus vil hjelpe deg til å forstå alt.

8 Glem aldri at Jesus Kristus, etterkommeren til kong David, har stått opp fra de døde. Dette er innholdet i mitt

§ **1:15** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. Hodestaden het Efesos.

glade budskap. 9 Det er på grunn av dette budskapet jeg
må lide og til og med har blitt lenket fast som en forbryter.
Men Guds budskap har ikke blitt lenket fast. 10 Derfor er
jeg villig å holde ut hva som helst for deres skyld som har
takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Mitt ønske
er jo at de til slutt må bli frelst for evig gjennom det som
Jesus Kristus har gjort, slik at de får oppleve Guds herlighet.
11 Dette budskapet om frelse er sant:
Dersom vi er døde med ham,
skal vi også leve med ham.
12 Dersom vi lider for ham,
skal vi også regjere med ham.
Men om vi fornekter ham,
skal han også fornekte oss.
13 Dersom vi sviker ham,
står han likevel fast ved sitt ord,
for han kan ikke fornekte seg selv.*

Arbeideren som ikke trenger å gå skamfull

14 Minn alle om disse sannhetene og advar alle innfor Gud
mot å holde på med krangel og diskusjon om forskjellig
troslære. Slike diskusjoner er uten mening og leder til
katastrofe for dem som hører på. 15 Undervis heller i det
sanne budskapet om Jesus på en rett måte. Da blir du en
arbeider som ikke trenger å gå skamfull, en som Gud vil
være fornøyd med. 16 Ha ikke noe å gjøre med disse gudløse
lærene. Deres tilhengere vil dras lengre og lengre bort fra
Gud. 17 Læren vil spre seg som kreft i kroppen. To av
disse typene som sprer falsk lære, er Hymeneus og Filetus.
18 De har forlatt det sanne budskapet og påstår at de døde
allerede har stått opp.† De ødelegger troen på Jesus hos
mange. 19 Guds sanne budskap er et fast fundament som
ingen kan rokke. På dette fundamentet står det skrevet:
"Herren kjenner sine"‡ og "Den som tilber Herren, skal ikke
gjøre det som er urett".§

20 I et rikt hjem finnes det skåler og krus av gull og
sølv, men også av tre og leire. De kostbare gjenstandene
blir brukt ved fine anledninger, og de andre blir brukt til
hverdags. 21 På samme måten er det hos Gud. Den troende
som holder seg borte fra den falske læren jeg snakket om

* **2:13** Dette kan ha vært en sang fra denne tiden. † **2:18** Paulus gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den læren skulle de døde bare stå opp åndelig og ikke få en ny kropp. ‡ **2:19** Se Fjerde Mosebok 16:5. § **2:19** Se Fjerde Mosebok 16:26.

og i stedet holder seg til det sanne budskapet, han blir som skåler og krus av gull eller sølv. Han lever fullt og helt for Gud og vil bli brukt til noe fint, til å gjøre Guds vilje.

22 Flykt bort fra fristelsene og begjæret som særlig unge blir utsatt for. Strev i stedet etter å gjøre Guds vilje og etter å få en sterkere tro. Elsk dine medmennesker og lev i fred med alle som tilber Herren Jesus og søker ham av hele hjertet.

23 Enda en gang sier jeg: Unngå å bli dratt inn i dumme og umodne diskusjoner. Du vet at det bare leder til bråk. 24 Den som tjener Gud, skal ikke krangle. Han må være vennlig mot alle og i stand til å undervise med tålmodighet. 25 På en mild måte skal han vise dem til rette som motsier ham. Kanskje da Gud gir disse personene en ny mulighet til å vende om og forstå det sanne budskapet om Jesus. 26 Ja, kanskje tar de til fornuften og bryter ut av den fellen som Satan hadde fanget dem i, for å lokke dem til å følge hans vilje.

3

Ondskapen i den siste tid

1 Du bør også vite, Timoteus, at det i denne verdens siste tid skal det bli svært vanskelig. 2 Da vil menneskene bare tenke på seg selv og pengene sine. De vil skryte og se ned på andre, være storsnutet og ikke lyde foreldrene sine. De vil være utakknemlige og savne respekt for Gud. 3 De vil være iskalde og nekte å tilgi andre. De vil snakke stygt om andre og savne selvbeherskelse. De vil være rå, grusomme og hate alt godt. 4 De vil forråde vennene sine, miste alle sperrer og være hovmodige. De vil elske nytelsene mer enn Gud. 5 De vil gi inntrykk av å tro på Gud, men vil ikke vedstå seg Guds kraft som kan forandre alt. Hold deg borte fra slike personer.

6 Til denne gruppen hører også dem som lurer seg inn i hjemmet og skaffer seg innflytelse over kvinner som lett lar seg lede. Disse kvinnene blir plaget av syndene sine og blir drevet av alle mulige impulser. 7 Slike kvinner er alltid villige til å følge en ny lære, men de lykkes aldri i å forstå sannheten i budskapet om Jesus. 8 De som sprer falsk lære, er motstandere av Jesus, akkurat som de egyptiske trollmennene Jannes og Jambres var motstanderne til Moses.* Deres tanker er onde, og troen deres er ingenting verd.

* **3:8** Se Andre Mosebok 7:11. Navnene finnes ikke i bibelteksten.

9 Framgangen de har, skal snart ta slutt. En dag skal
deres dumhet bli avslørt for alle, på samme måten som
motstanderne til Moses ble avslørt.

Advarsler til Timoteus

10 Men du, Timoteus, du kjenner min undervisning. Du
vet hvordan jeg lever og hvilke mål jeg har i livet. Du
kjenner til troen min på Jesus, min tålmodighet med
mennesker, min kjærlighet og min langvarige utholdenhet.
11 Du vet at jeg har blitt forfulgt og måtte lide. Du vet hva
som skjedde i Antiokia, Ikonium og Lystra, hvordan folk der
gikk til voldsomme angrep på meg.† Men Herren reddet
meg fra alt!
12 Alle som vil leve fullt og helt for Gud og Jesus Kristus,
kommer til å bli forfulgt på samme måten. 13 Onde personer
og bedragere vil gå lengre og lengre i sin ondskap. De
bedrar andre, men er samtidig selv bedratt.
14 Du må holde fast ved det du har lært. Du vet jo at det
er sant og du vet at du kan stole på dem som har undervist
deg. 15 Helt siden du var liten kjente du til det som står
i den Hellige Skriften‡. Der kan vi finne all den visdom
vi trenger for å bli frelst gjennom troen på Jesus Kristus.
16 Hele Skriften er inspirert av Gud og kan bli brukt til
undervisning om det som er sant, og avsløre det som er
falskt. Den korrigerer og hjelper oss til å leve slik Gud
ønsker. 17 Den som tilhører ham, blir godt utrustet for
oppgaven med å gjøre godt mot andre.

4

1 Innfor Gud og Jesus Kristi ansikt, han som skal dømme
levende og døde og komme igjen for å regjere på jorden,
pålegger jeg deg: 2 Spre budskapet om Jesus. Vær beredt til
å uttale deg når som helst, både når det passer mennesker
og når det ikke passer. Undervis alle med stor tålmodighet,
overbevis, advar og oppmuntre dem som hører deg.
3 Det kommer en tid folk ikke lenger vil akseptere den
sunne læren. I stedet vil de samle tilhengere rundt seg som
bare underviser i det de vil høre. 4 De vil nekte å høre på
det sanne budskapet om Jesus og vende seg til myter uten
historisk bakgrunn.
5 Vær rolig og nøktern i alle situasjoner, var beredt til å
lide og spre det glade budskapet om Jesus. Gjør alt det du
har fått i oppdrag å gjøre!

† **3:11** Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 13, 14 og 16.
‡ **3:15** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

6 Selv kommer jeg nok ikke til å være så lenge til her
på jorden. Livet mitt blir allerede ofret for Gud. 7 Jeg har
kjempet godt, jeg har løpt til veis ende, og jeg har bevart
troen på Jesus. 8 Nå venter prisutdelingen. Herren Jesus,
den rettferdige dommeren, skal på dommens dag gi meg
seierskransen som et bevis på at jeg har fulgt hans vilje.
Den samme seierskransen venter alle som lengter etter at
Jesus skal komme igjen.

Personlig råd

9 Forsøk å komme hit så fort du kan. 10 Demas har
begynt å elske denne verden og har forlatt meg og reist
til Tessaloniki. Kreskens har reist til Galatia og Titus til
Dalmatia. 11 Det er bare Lukas som alene er hos meg. Ta
med deg Markus, for han er til stor hjelp i arbeidet mitt.
12 Tykikus har jeg sendt til Efesos. 13 Pass på at du tar med
deg kappen som jeg dro fra hos Karpus i Troas. Ta også med
deg bøkene, først og fremst skriftrullene av pergament.
14 Smeden Aleksander har vært årsak til mye ondt,
men Herren Jesus vil straffe ham for det han har gjort.
15 Pass deg for ham, for han har gått til hardt angrep mot
budskapet. 16 Da jeg sto for domstolen første gangen, var
det ingen som våget å vitne til min fordel, men alle forlot
meg. Jeg håper at de ikke vil bli straffet for det. 17 Men
Herren Jesus var med meg og ga meg kraft, for at det glade
budskapet gjennom meg skulle nå ut til alle folk. Og han
reddet meg fra en sikker død.* 18 Ja, Herren skal redde meg
fra alt ondt og føre meg inn i himmelen, der han regjerer.
Hans er æren i all evighet. Ja, det er sant!†

Hilsen til slutt

19 Hils Priska og Akvilas og alle som tilhører Onesiforos
sitt hjem. 20 Erastus stanset i Korint, og Trofimus reiste jeg
fra i Milet, etter som han var syk.
21 Forsøk å komme hit før vinteren. Eubulus, Pudens,
Linus, Klaudia og alle de troende hilser til deg.
22 Jeg ber at Herren Jesus vil beskytte deg.
Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være
med dere alle.

---

* **4:17** På gresk: Og jeg ble reddet av løvens gap. † **4:18** I grunnteksten: Amen!

Paulus' brev til Titus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er Guds tjener og utsending* for
Jesus Kristus†. Mitt oppdrag er å innby alle for å tilhøre
Gud, føre alle til tro på Jesus og undervise alle om det sanne
budskapet, slik at de kan følge Guds vilje. 2 Gud, som aldri
lyver, lovet for lenge siden å gi oss evig liv. Vi har fått dette
håpet gjennom budskapet om Jesus. 3 Et budskap som kan
frelse oss, og som Gud gjorde kjent da det rette tidspunktet
var kommet. Dette budskapet har jeg fått i oppgave å spre
videre til alle mennesker.
4 Til Titus, som har blitt min ekte sønn gjennom vår felles
tro på Jesus. Jeg ber at Gud, vår Far i himmelen og Jesus
Kristus, vår Frelser, vil vise deg godhet og fylle deg med
fred.

Oppdrag på Kreta

5 Jeg reiste fra deg alene på Kreta for at du skulle avslutte
det som ennå ikke var ferdig i de forskjellige menighetene.
Oppgaven din er å velge ut ledere i hver by etter de
retningslinjene jeg ga. 6 Du skal velge ut menn som det
ikke finnes noe å sette fingren på. De skal være trofaste i
ekteskapet, og barna deres skal tro på Jesus og ikke leve et
vilt og ulydig liv mot foreldrene sine.
7 Den som er forstander, har ansvaret for Guds menighet.
Det skal derfor ikke finnes noe å sette fingren på hos ham.
Han må ikke virke overlegen, ikke ha heftig temperament,
ikke misbruke alkohol, ikke være voldsom eller ha begjær
etter penger. 8 Han skal være gjestfri, elske å gjøre godt
mot andre, kunne beherske seg selv, være rettferdig, leve
fullt og helt for Gud og være disiplinert. 9 Han må holde
seg til det troverdige budskapet og den læren han har fått
undervisning i. Gjennom den sunne undervisningen kan
han oppmuntre andre og vise til rette motstanderne.
10 Det finnes nemlig mange, spesielt blant de troende
jødene, som ikke vil at noen skal bestemme over dem.
De kommer med tomt prat og forsøker å bedra andre
mennesker. 11 Dette må bli stoppet. De har ødelagt troen

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".

på Jesus hos hele familier ved å spre falsk lære. Det eneste de er ute etter, er å tjene penger. 12 En mann av deres eget folk, en profet fra Kreta som bar fram ulike budskap, har sagt: "Folket på Kreta lyver støtt og stadig. De oppfører seg som udyr og elsker å stappe i seg mat mens de dovner seg."‡ 13 Dette utsagnet er helt sant. Derfor må du gå sterkt imot all falsk undervisning, slik at alle i menigheten holder fast ved en sunn tro. 14 De må slutte å høre på jødiske myter og følge kravene fra dem som har vendt seg bort fra det sanne budskapet om Jesus.

15 Gud stiller ingen ekstra krav til oss som tror. Alt er renset og tillatt for den som i troen har begynt å leve et rent liv fullt og helt for Gud.§ Den derimot som nekter å tro, er ikke verdig til å komme innfor Gud. Han blir alt smittet av ondskapen. Disse menneskene som sprer falsk lære og forsøker å legge en masse ekstra krav på dere, går med onde tanker og uverdige motiv. 16 De påstår at de kjenner Gud, men handlingene viser at det ikke er sant. De er motbydelige, ulydige og noe godt vil aldri ikke komme fra dem.

2

Regler for livet i menigheten

1 Men du, Titus, du skal undervise i de reglene som er en del av troen og den sunne læren. 2 Eldre menn skal du lære å vise selvbeherskelse. Lær dem å opptre på en klok måte, slik at de fortjener respekt. De må ha en sunn tro på Jesus og være fylt av kjærlighet og tålmodighet.

3 Lær også eldre kvinner å opptre på en måte som er verdig for alle som tilhører Gud. De skal ikke snakke stygt om noen og ikke drikke for mye vin, men være gode idealer for andre på den måten de lever. 4 De skal lære yngre kvinner å elske sin mann og sine barn. 5 De skal ha selvbeherskelse, leve et rent liv fullt og helt for Gud, skjøtte sitt hjem, gjøre godt mot andre og sette sin mann foran seg selv. På den måten kan ingen håne Guds budskap på grunn av måten de lever på.

6 På samme måten skal du oppfordre unge menn til alltid å vise selvbeherskelse. 7 Selv må du også være et ideal ved å

‡ **1:12** Sitatet er tatt fra en kjent poet på Kreta som levde på 600 tallet f.Kr. Det ble påstått at han hadde forutsagt ting som ville skje, og som gikk i oppfyllelse, og ble derfor kalt profet. § **1:15** Den jødiske loven har blant annet mange regler om hva de får og ikke får spise. Men Jesus forklarte all mat for tillatt. Se Markus sin fortelling om Jesus 7:19.

gjøre godt mot andre. Bevis gjennom dine egne handlinger at din undervisning er ekte og seriøs. 8 Hold deg til den sunne læren når du underviser i troen, slik at du ikke kan bli kritisert for noe. Da må motstanderen din gå skamfull, etter som han ikke finner noe ondt å si om oss som tror.

9 Du skal oppmuntre slavene til å sette sine eiere foran seg selv, slik at de er lydige i alt uten å si imot. 10 De skal ikke stjele, men alltid være gode og pålitelige. Da gjør de budskapet fra Gud, vår Frelser, attraktivt for andre mennesker.

11 Gud har vist oss sin kjærlighet og tilgivelse. Gjennom hans tilgivelse kan alle bli frelst. 12 Den får oss til å si nei til et liv uten tro, og til de begjær i verden som lokker og drar. Den får oss til å vise selvbeherskelse, slik at vi kan følge Guds vilje. Ja, Guds kjærlighet og tilgivelse får oss til å leve fullt og helt for ham i denne verden. 13 I mens venter vi på den fantastiske dagen da vår store Gud, Jesus Kristus, skal komme i herlighet for å frelse oss for evig. 14 Det var Jesus som kjøpte oss fri fra syndene våre ved å betale straffen da han ofret sitt liv. Han gjorde oss verdige til å komme innfor Gud. Han lot oss bli hans eget folk, et folk som med iver gjør godt mot andre.

15 På denne måten skal du undervise, oppmuntre og advare menigheten med stor autoritet. Pass på at du vinner respekt hos alle.

3

Å gjøre det rette

1 Du skal minne de troende om at de skal finne sin plass og være lydige mot makthavere og myndighetene. De må alltid være beredt til å gjøre godt mot andre. 2 De må ikke forulempe noen og stelle til bråk, men være vennlige og vise hensyn mot alle.

3 En gang manglet vi alle forstand, var ulydige og hadde gått oss vill. Vi var slaver under forskjellige begjær og impulser. Vi var fylt av ondskap og misunnelse. Ja, vi var motbydelige og hatet hverandre. 4-5 Midt i alt dette viste Gud sin godhet og kjærlighet og frelste oss.

Det var ikke fordi vi handlet rett eller fulgte hans vilje at han frelste oss, men fordi han hadde medfølelse med oss. Gjennom sin Hellige Ånds kraft lot han oss bli født på ny, han vasket bort syndene våre og ga oss en ny start i livet. 6 Ja, etter som Jesus Kristus allerede hadde frelst oss ved å ta straffen for syndene våre, lot Gud sin Hellige Ånd flomme

over oss og vaske oss rene. 7 Han viste oss nåde og erklærte
oss skyldfri. Nå får vi arve det evige livet som er vårt håp.
8 Dette budskapet om frelse er sant.

Jeg vil at du skal gi råd og undervise de troende om denne sannheten, slik at de alltid anstrenger seg for å gjøre godt mot andre. Denne undervisningen er god og nyttig for alle.

Unngå diskusjoner

9 Unngå å bli dratt inn i dumme diskusjoner om slektstavler og strid og trette om den jødiske loven. Disse diskusjonene er skadelige og leder ingen steds hen. 10 Den som splitter menigheten med falsk undervisning, skal bli advart først en gang, eller to om det trengs. Dersom han ikke hører etter, skal du nekte å ha noe med ham å gjøre.
11 Du vet da at han har forlatt sannheten om Jesus, og er en synder som allerede har dømt seg selv.

Sluttord og hilsen

12 Jeg planlegger å send enten Artemas eller Tykikus til deg. Så snart en av dem har kommet, vil jeg at du forsøker å møte meg i Nikopolis, for jeg har tenkt å stanse over vinteren der. 13 Pass på at den lovkyndige Zenas og Apollos får alt de trenger for reisen sin. De må ikke mangle noe i utrustningen for sin reise. 14 De troende må jevnt og trutt lære seg å gjøre godt mot andre når de ser at det er behov for det. Dersom troen ikke blitt omsatt til praktisk handling, er den verdiløs.

15 Alle som er her hos meg, hilser til dere.

Hils alle våre troende venner fra oss.

Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle.

Paulus' brev til Filemon

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er kastet i fengsel for å ha spredd
budskapet om Jesus Kristus*. Min medarbeider Timoteus
sender også sin hilsen.
Til vår kjære venn og medarbeider Filemon. 2 Til
menigheten som har sin møteplass i hjemmet hans. Til vår
søster Appia, og vår stridskamerat Arkippus.
3 Vi ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise
dere godhet og fylle dere med fred.

Paulus takker Gud

4 Jeg takker alltid Gud når jeg ber for deg, kjære Filemon.
5 Jeg hører ofte om din tro på Herren Jesus og kjærligheten
du viser alle troende. 6 Jeg ber om at den styrken du har
gitt andre gjennom din tro, også vil få alle til å innse hvor
mye godt de kan utrette for Kristus. 7 Jeg ble selv svært glad
og oppmuntret da jeg hørte hvordan du, min bror, gjennom
gode gjerninger, har gitt nytt mot til de troende.

Paulus ber for slaven Onesimus

8-9 Takket være vårt lange vennskap, vil jeg nå be deg om
en ting. Jeg Paulus, er nå en gammel mann og fange for
Jesus Kristi skyld.† Jeg kunne nok kreve denne tjenesten av
deg i kraft av at oppdraget mitt kommer fra Kristus, men
det vil jeg ikke.
10 Det jeg ber deg om, er at du må være god mot Onesimus.
Han har blitt som en sønn for meg, etter som han kom til
tro ved mitt arbeid her i fengslet. 11 Du hadde ikke spesielt
stor nytte av Onesimus‡ før, men nå har han blitt til virkelig
nytte for både deg og meg. 12 Når jeg nå sender ham tilbake
til deg, er det som om jeg sendte en del av meg selv.
13 Jeg hadde helst ønsket å ha ham igjen her. Da kunne
han hjelpe meg i ditt sted siden jeg nå sitter i fengsel for
å ha spredd det glade budskapet om Jesus. 14 Jeg ville ikke
beholde ham uten først å ha fått din fullmakt. Dersom vi
gjør noe godt, skal det jo ikke være av tvang, men av fri

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:8-9** Alternativ oversettelse: Paulus, en representant for Jesus Kristus som nå også sitter i fengsel for hans skyld. ‡ **1:11** Navnet Onesimus betyr "nyttig".

vilje. 15 Kanskje kan vi se det på denne måten: Onesimus
ble borte fra deg en kort periode, for at du skulle få ham
tilbake for alltid! 16 Nå er han ikke bare slaven din, men
noe mye mer. Nå er han din elskede bror. Selv elsker jeg
ham høyt, men for deg må han bety enda mer. Det gjelder
både som slave og som en troende bror som hører Herren
Jesus til.
17 Dersom du ser på meg som vennen din, må du ta imot
Onesimus på samme måten som du ville ha tatt imot meg.
18 Har han gjort deg urett på noen måte eller er skyldig deg
noe, da kan du sette det på min regning. 19 Jeg, Paulus,
signerer her med egen hånd§: Jeg skal betale tilbake. At du
har en større gjeld til meg, etter som du kom til tro på grunn
av meg, er en annen sak. 20 Ja, min kjære bror, la meg nå
få nytte av at du lever i fellesskap med Herren Jesus. Gjør
meg lettet og glad for Jesu Kristi skyld.
21 Dette skriver jeg, fullt overbevist om at du kommer til
å gjøre det jeg ber deg om, ja mer enn som så.

Hilsen til slutt

22 En ting til ber jeg deg om: Ha et rom klart til meg. Jeg
håper at Gud skal svare på bønnene deres og snart la meg
få komme til dere.
23 Epafras, som også sitter i fengsel her for å ha spredd
budskapet om Jesus Kristus, hilser til deg. 24 Det gjør også
mine medarbeidere Markus, Aristark, Demas og Lukas.
25 Med ønske om at vår Herre Jesus Kristus i sin godhet
og kjærlighet vil beskytte dere.

§ **1:19** Paulus dikterte brevet for en annen, men skrev dette selv, for at Filemon skulle vite at det var Paulus som lovet å betale tilbake.

Brevet til hebreerne

Jesus er Guds sønn

1 For lenge siden talte Gud, mange ganger og på ulike
måter, til forfedrene våre ved å la profetene holde fram
budskap fra ham.*
2 Nå ved denne tidenes slutt har han talt til oss gjennom
sin sønn. Gud lot Sønnen skape hele universet, og han
har bestemt at alt til slutt skal tilhøre ham. 3 Sønnen
er en kraftfull utstråling av Guds egen herlighet. Han er
det synlige bilde på Gud og bærer oppe hele universet
med sitt mektige ord. Han døde for at menneskene skulle
få tilgivelse for syndene og sitter på Guds høyre side i
himmelen og regjerer.†

Guds sønn er større enn englene

4 Guds sønn rangerer langt høyere enn englene. Gud
tiltaler ham på en måte som viser at han er mye større enn
englene. 5 Gud har jo aldri sagt til en engel:
"Du er min Sønn.
I dag har jeg blitt din Far."
Eller:
"Jeg skal være hans Far,
og han skal være min Sønn."‡
6 Og når Gud lar Sønnen, han som er den fremste,§ komme
til jorden, sier Gud:
"Alle Guds engler skal tilbe ham."*
7 Når Gud taler om englene, sier han:
"Jeg gjør mine engler til vind
og tjenerne mine til ild."†
8 Men til Sønnen sier han:
"Gud, tronen din skal stå fast i all evighet.
Du regjerer over folket ditt med rettferdighet.
9 Du elsker det som er rett og hater det onde.

---

* **1:1** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:3** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. ‡ **1:5** Disse ord er før i tiden blitt brukt i Midtøsten når konge begynte oppgaven sin, dersom han var underlagt en annen, og mektigere konge. For å vise at den nye kongen representerte den kongen som styrte hele riket, ble de kalt "far" og "sønn". Se Salmenes bok 2:7 og Andre Samuelsbok 7:14. § **1:6** På gresk: den førstefødte. Den sønnen som ble født først arvet mer enn sine brødre og sto over dem. Jesus er likestilt med Gud og Herre over skapelsen. * **1:6** Se Femte Mosebok 32:42,43. † **1:7** Se Salmenes bok 104:4.

Derfor har jeg, din Gud, gjort deg til konge og gitt deg
mer ære og glede enn noen annen."‡
10 Og:
"Herre, i tidenes begynnelse la du jordens grunnvoll og
formet himmelen med dine hender.
11 Alt dette skal en dag forsvinne og bli til ingenting,
men du kommer til å finnes i evighet.
Ja, himmelen og jorden skal slites ut som klær.
12 Du skal rulle sammen disse utslitte plaggene og bytte dem
ut mot en ny kledning. Selv skal du aldri bli forandret,
og aldri dø."§
13 Gud har ikke sagt til noen engel, det han sier til Sønnen:
"Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,
til jeg har lagt dine fiender som en skammel under
føttene dine."*
14 Nei, englene er bare tjenere. De er ånder som Gud har
sendt ut for å hjelpe dem som blir frelst og få evig liv.

2

Advarsel mot å forlate budskapet om frelse

1 Etter som vi nå vet hvilken makt Jesus har, må vi være
nøye med å holde oss til budskapet vi har hørt og ikke
gli bort fra det. 2 Allerede den jødiske loven som Moses
tok imot fra englene, gjaldt som et budskap fra Gud. Hver
og en som syndet og brøt loven, fikk sin rettferdige straff.
3 Hvordan skal da vi unngå å bli straffet dersom vi ikke
bryr oss om den vidunderlige frelsen som Gud har tilbydd
oss. Det var Herren Jesus selv som først underviste om
denne frelsen. Senere har vi fått undervisningen bekreftet
av dem som lyttet til ham. 4 Dessuten har Gud selv bekreftet
budskapet ved å gi de troende kraft til å utføre mange
fantastiske mirakler og tegn. Gud har gitt oss forskjellige
nådegaver ved sin Hellige Ånd, alt i tråd med Guds plan.

Jesus ble menneske

5 Den kommende verden som vi snakker om, vil ikke bli
styrt av engler. 6 Dette er klart beskrevet i Skriften* der det
står et sted:
"Hva er da et menneske, at du tenker på det,
en menneskesønn, at du tar hånd om ham?

---

‡ **1:9** Se Salmenes bok 45:7-8. § **1:12** Se Salmenes bok 102:26-28. * **1:13** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **2:6** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

7 Du lot mennesket stå lavere i rang enn englene for en kort tid,
men ga det kongelig herlighet og ære.
8 Du satte mennesket til å herske over alt du hadde skapt,
du ga det makt over alle ting."†
Da Gud satte mennesket til å herske over alle ting, mente han virkelig alle ting. Han gjorde ikke noe unntak. Ennå har vi ikke sett alt dette skje. 9 Det vi til nå har sett, er at Menneskesønnen‡, Jesus, som for en kort tid var lavere i rang enn englene, nå har fått kongelig herlighet og ære, fordi han var villig til å lide og dø. Ja, i sin uendelige godhet lot Gud ham dø for alle.

10 Gud har skapt alt, og alt finnes til for å ære ham. Derfor ville han også gjøre mange mennesker til sine barn og gi dem del i herligheten. Gud lot Jesus lide og dø i vårt sted, for at Jesus skulle bli den fullkomne herskeren som kan frelse oss for evig.

11 Jesus døde for at vi skulle bli satt fri fra skyld og bli verdige til å stå innfor Gud. Vi som har blitt satt fri, har nå den samme Far som Jesus. Derfor skammer ikke Jesus seg for å kalle oss søsken§. 12 Det står i Skriften at han sier til Gud:
"Jeg skal fortelle om din storhet for mine søsken,
og lovsynge deg midt i menigheten."*
13 På et annet stedet sier han:
"Jeg vil stole på ham",
og:
"Her er jeg og de barna som Gud har gitt meg."†

14 De barna det er snakk om, var mennesker av kjøtt og blod. Derfor måtte også Jesus bli et menneske av kjøtt og blod, slik at han kunne dø. Bare ved å dø i vårt sted, kunne han som var herre over døden, bryte djevelens makt. 15 Gjennom dette satte Jesus alle fri som hele livet hadde vært slaver under dødens frykt.

16 Det var ikke englene Jesus kom for å hjelpe. Nei, han kom for å hjelpe etterkommerne til Abraham. 17 Derfor var han nødt til å bli lik oss på alle vis som sine søsken. På den måten kunne han få medfølelse med oss og trofast tjene som vår øversteprest for Gud. Ja, han ble vår øversteprest og forsonet oss med Gud gjennom å ta straffen for syndene

† **2:8** Se Salmenes bok 8:5-7. I det hebraiske språket kan "lavere… for en tid" kan også tolkes som "litt lavere". ‡ **2:9** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **2:11** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. * **2:12** Se Salmenes bok 22:23. † **2:13** Se Jesaja 8:17-18.

våre på seg. 18 Siden han nå selv har lidd og blitt fristet, kan
han også hjelpe oss når vi blir fristet til å gjøre det som er
galt.

3

Jesus er større enn Moses

1 Kjære søsken, dere tilhører Gud og har blitt innbudt
til å leve i evig fellesskap med ham. Tenk på Jesus som vi
bekjenner som vår øversteprest. Det var ham Gud sendte
til jorden.
2 Tenk på hvordan Gud valgte ut Jesus til øversteprest,
og hvor trofast Jesus var mot Gud. På samme måten var
Moses trofast mot Gud i oppgaven med å lede Guds folk*.
3 Likevel var oppdraget Jesus har fått, mer ære verdt enn
Moses sitt. Det er på samme måten som at en byggmester
må bli mer æret enn det huset han har bygget. 4 Ja, hvert
hus har en byggmester, og Gud er byggmesteren som står
bak alt.
5 Visst nok var Moses trofast i å tjene alt Guds folk, men
han ble likevel bare en tjener. Hans tjeneste var et forbilde
på sannhetene Gud seinere ville avsløre. 6 Jesus Kristus†
derimot er Guds sønn. Han er trofast i oppgaven med å
regjere over Guds folk. Dette folket er vi en del av dersom
vi uten frykt holder fast ved håpet om å bli frelst for evig.

Advarsel mot de troløse

7 Etter som Jesus Kristus nå er Herre over alle ting, sier
Guds Hellige Ånd til oss:
"Om dere i dag hører stemmen hans, da må dere lytte.
8 Vær ikke harde og kalde som Israels folk var da de
gjorde opprør
og satte meg på prøve i ørkenen.
9 Der testet de min tålmodighet og utfordret meg.
Det til tross for at i 40 års tid hadde de sett meg gjøre utallige
mirakler.
10 Derfor ble jeg sint på den generasjonen som da levde,
og sa:
'De handler alltid imot min vilje.
De nekter å følge den loven jeg har gitt.'

---

* **3:2** På gresk: Guds hus. Guds hus er Guds folk, det vil si alle som tilhører hans husholdning. Se Fjerde Mosebok 12:7. Ordet "hus" kommer tilbake i det greske språk i v.3 6. † **3:6** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".

11 I mitt sinne sverget jeg derfor en ed og sa:
'De skal ikke få komme til hvileplassen der de kan få ro
sammen med meg.' "‡
12 Pass derfor på, kjære søsken, at dere ikke blir fylt av
onde tanker. Dere må ikke være troløse og slutter å holde
dere til Gud, han som gir liv. 13 I dag lyder kallet fra Kristus:
Hold ut dag etter dag med å oppmuntre hverandre mens
dere ennå har muligheten, slik at ingen blir fristet til å synde
og bli harde og kalde. 14 Dersom vi helt til siste øyeblikk
holder fast på den overbevisningen vi hadde da vi begynte
å tro på Kristus, skal vi få del i alt godt sammen med ham.
15 Glem ikke advarselen:
"Dersom dere hører hans stemme i dag,
da må dere lytte til ham.
Vær ikke harde og kalde som Israels folk var da de gjorde
opprør."
16 Hvem var det som hørte Guds stemme og likevel gjorde
opprør mot ham? Jo, det var de som sammen med Moses
ble ledet ut av Egypt. 17 Og hvem var det som Gud seinere
ble sint på i 40 år? Jo, det var de samme menneskene. De
syndet mot Gud og måtte derfor dø i ørkenen. 18 Og hvem
tenkte Gud på da han til slutt sverget eden sin og sa: "De
skal ikke få komme inn til hvileplassen der de kan få ro
sammen med meg." Jo, det var de samme menneskene. De
nektet å tro på Gud. 19 Vi ser altså at det var på grunn
av sin troløshet disse menneskene ikke fikk komme inn til
hvileplassen Gud hadde forberedt for dem.

4

Guds folk får hvile sammen med Gud

1 Guds løfte om at vi skal få hvile sammen med ham,
gjelder fortsatt. La oss derfor ta nøye vare på hverandre,
slik at vi oppdager dersom noen sakker akterut på veien.
2 Vi har fått høre det samme glade budskapet som dem
som gikk sammen med Moses, om at vi skal få hvile ut ved
reisens slutt hos Gud. De som hørte budskapet den gangen,
hadde ingen nytte av det, etter som de ikke trodde på det
Gud sa. 3 Vi som derimot tror på løftet, skal få oppleve den
hvilen Gud gjorde kjent da han sa:
"I mitt sinne sverget jeg derfor en ed og sa:
'De skal ikke få komme inn i landet der de kan hvile
sammen med meg.' "*

‡ **3:11** Se Salmenes bok 95:7-11. * **4:3** Se Salmenes bok 95:11.

Denne hvilen har ligget og ventet på menneskene helt
siden Gud skapte verden. 4 At det er på den måten forstår
vi når vi leser i Skriften† om den sjuende dagen i uken. Det
står: "Og når det sjuende døgnet kom, hvilte Gud, etter
som han var ferdig med alt sitt arbeid."‡ 5 På det stedet
vi allerede snakket om, sier Gud: "De skal ikke få komme
inn til stedet der de kan hvile sammen med meg." 6 Guds
løfte om at mennesket skal få hvile sammen med ham, står
altså igjen. De som først fikk høre dette glade budskapet,
kunne ikke få hvile sammen med Gud, etter som de ikke
var lydige mot ham. 7 Gud bestemte derfor en ny tid da
mennesket skulle få sjansen til å hvile sammen med ham.
I dag lever vi i denne tiden. At det var en ny tid, forstår vi
etter som Gud først mange år seinere lot kong David si:
"Dersom dere hører hans stemme i dag,
da må dere lytte til ham.
Vær ikke harde og kalde."§
8 Josva førte Israels folk inn i Kanaans land. Det var ikke
der de fikk hvile sammen med Gud. Hvorfor ellers skulle
Gud snakke om en ny dag som mennesket kunne få oppleve
hvilen hos ham? 9 Den som begynner å tro på Jesus Kristus,
får tilhøre Guds folk og oppleve en evig hviledag* sammen
med Gud. 10 De som når fram til hvilen, har utført det
arbeidet de fikk av Gud. Disse kan hvile, akkurat som Gud
hvilte da han var ferdig med å skape.
11 La oss derfor gjøre alt for å holde fast ved troen, slik at
vi får hvile sammen med Gud. Da blir vi ikke som Israels
folk, de som var ulydige mot Gud og ga ham opp mens de
var underveis.
12 Ja, pass på at dere ikke er ulydige, for Guds budskap
er fullt av liv og kraft. Det er skarpere enn et dobbeltegget
sverd, og trenger dypt inn til vårt innerste. Det avslører
alle tankene og motivene våre, og avdekker om vi handler
rett eller galt. 13 Ingen kan skjule noe for Gud. Han vet alt
om alle. For ham skal vi alle en gang stå til rette for det vi
har gjort.
14 La oss derfor holde fast ved troen på Jesus, Guds sønn.
Han er vår store øversteprest som har steget opp til Gud
i himmelen. 15 Vi har en øversteprest som forstår våre
svakheter, etter som han selv har blitt fristet på alle måter
akkurat som oss, men uten å synde. 16 Derfor kan vi uten
den minste frykt komme til Gud når vi er i vanskeligheter.

† **4:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:4** Se Første Mosebok 2:2. § **4:7** Se Salmenes bok 95:7-8.
* **4:9** I grunnteksten: Sabbaten.

Vi kan stole på at han i sin godhet tilgir oss og bistår oss med den hjelpen vi trenger.

5

Jesus er vår øversteprest

1 En vanlig øversteprest er et menneske som har fått i oppdrag å representere andre mennesker for Gud. Han bærer fram gaver og offer til Gud, for at menneskene skal få tilgivelse for syndene sine. 2 Han har de samme svakhetene som dem han representerer. Derfor kan han ha medfølelse med dem når de handler galt og ikke forstår det Gud vil. 3 Etter som han er svak, må han selv få tilgivelse for syndene sine. Derfor bærer han fram offer til Gud både for folket og seg selv.

4 Det å være øversteprest er en stor ære. Det er ikke noe de selv tar på seg. De må bli valgt ut av Gud, akkurat som Aron ble.* 5 Derfor tok heller ikke Jesus Kristus selv på seg æren å være øversteprest. Nei, han fikk oppgaven av Gud, som sa til ham:

"Du er min Sønn.
I dag har jeg blitt din Far."†

6 Og på et annet sted i Skriften‡ sier Gud:

"Du er prest for evig,
akkurat som Melkisedek."§

7 Mens Jesus ennå var her på jorden, ropte og ba han til Gud under tårer om at han måtte få slippe å dø. Likevel var Jesus ydmyk og fulgte Guds vilje. På grunn av sin lydighet ble han seinere vekket opp fra de døde. 8 Jesus måtte altså lære seg å være lydig gjennom den lidelsen han fikk, og det til tross for at han var Guds sønn. 9 På samme måten ble han en fullkommen øversteprest. For evig og alltid kan han frelse alle som er lydige mot ham. 10 Gud så seg ut Jesus til å bli øversteprest, akkurat som Melkisedek.

11 Det finnes mye, mye mer vi kunne si om dette. Det virker imidlertid ikke som dere hører etter. Derfor er det vanskelig å få dere til å forstå. 12-13 Dere har vært troende ganske lenge nå og burde kunne undervise andre, men i stedet trenger dere på nytt å bli fulgt opp i de grunnleggende sannhetene i Guds ord. Dere er som nyfødte barn, som bare

---

* **5:4** Se Andre Mosebok 28:1. † **5:5** Disse ordene er blitt brukt i Midtøsten før i tiden når en konge begynte oppgaven sin, dersom han var underlagt en annen, og mektigere konge. For å vise at den nye kongen representerte den konge som styrte hele riket, ble de kalt "far" og "sønn". Se Salmenes bok 2:7. ‡ **5:6** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:6** Se Salmenes bok 110:4. Melkisedek blir nevnt første gangen i Første Mosebok 14:18-20.

kan drikke melk. Fast føde klarer dere ikke å ta til dere. Den
som fortsatt lever på melk, kan ikke forstå en undervisning
om å følge Guds vilje. 14 Den faste føden derimot er mat
for voksne, for alle som gjennom lang trening har lært seg
å skille mellom rett og galt.

6

En moden tro

1 La oss derfor slippe å gjenta det første vi måtte lære
om Jesus Kristus. Det er tid til å gå videre til den
undervisningen som passer for de mer modne. Vi vil
ikke på nytt begynne fra begynnelsen med å undervise om
elementære grunnsetninger som: At de skal forlate sine
onde handlinger og tro på Gud. 2 At de skal la seg døpe
til fellesskap med Kristus. At de troende skal be og legge
hendene på den døpte.* At dere er kjent med at de døde
skal stå opp igjen. At alle som ikke tror på Gud, skal få evig
straff. 3 La oss nå gå videre i vår undervisning, dersom Gud
tillater det.

Advarsel mot å forlate Jesus Kristus

4-6 De personene som har forlatt troen på Jesus Kristus,
kan vi ikke få til å vende tilbake. Nei, dersom de en gang
har tatt imot det sanne budskapet, fått del i Guds gave og
Ånd, fattet hvor godt Guds budskap er og opplevd kreftene i
den kommende verden, men likevel forlater Kristus, da kan
vi ikke få dem til å vende tilbake. Ved det de gjør, spikrer
de på nytt Guds sønn til korset og vil latterliggjøre hans vei
til korset.
7 Et troende menneske er som en åker. Dersom åkeren
suger til seg regnet som faller og gir bonden god avling, da
vil Gud være god mot den. 8 Men dersom åkeren bare gir
tistler og tornekratt, da er den verdiløs, og risken er stor for
at Gud en dag forkaster åkeren og svir den av.
9 Nå tror vi ikke, kjære venner, at det er så dårlig stelt med
dere, selv om vi snakker på denne måten. Tvert imot er vi
sikre på at dere er på vei til å bli frelst for evig. 10 Gud er
ikke urettferdig, men husker hvor hardt dere har arbeidet
for ham. Han ser hvor mye dere elsker ham, etter som dere

---

* **6:2** På gresk: læren om dåp og håndspålegging. Ordet dåp står i flertall. Undervisningen handlet altså om forskjellen mellom forskjellige jødiske seremonier for å bli renset og dåpen sammen med Jesus Kristus. Handspåleggingen handlet om at de troende la hendene på de døpte for at de skulle få Guds Ånd. Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 19:5,6. Men de la også hendene på folk da de ba for syke, eller da noen skulle innvies til en oppgave i menigheten.

stadig hjelper dem som tilhører Gud. 11 Fortsett derfor å
gjøre alt dette med den samme iver, slik at Gud en dag kan
oppfylle håpet deres og frelse dere for evig. 12 Vær ikke late
og likegyldige, men ta som ideal dem som gjennom tro og
tålmodighet får del i alt det gode Gud har lovet.

Gud holder løftene sine

13 En av de som fikk et slikt løfte fra Gud, var Abraham.
Gud sverget ved seg selv, etter som det ikke var noen høyere
å sverge ved. 14 Han sa: "Jeg vil gi deg av alt det gode som
er mitt og la dine etterkommere bli så mange at ingen kan
telle dem."† 15 Abraham ventet med stor tålmodighet og
fikk til slutt en sønn, slik Gud hadde lovet.

16 Også menneskene kan sverge sine eder. De tar Gud til
vitne på at det de sier er sant, slik at det blir slutt på alle
diskusjoner. 17 Da Gud ga løftet sitt, sverget han en ed. Med
det ville han vise dem som fikk løftet, at det var et løfte han
aldri kunne tenkte seg å ta tilbake. 18 Gud har gitt oss både
løftet og eden sin. Disse to bekreftelsene står fast, etter som
Gud aldri kan lyve. De er en sterk oppmuntring til oss som
håper på Gud og stoler på at han en dag vil innfri løftet og
frelse oss for evig.

19 Dette håpet om at sjelene til slutt skal bli frelst for
evig, er som et solid anker som sitter urokkelig fast hos Gud
selv, innenfor forhenget til Det aller helligste‡ i himmelen.
20 Forhenget ble spjæret i to deler da Jesus døde på korset.§
Gjennom det åpnet han veien til Gud for oss, og ble
øversteprest for evig, akkurat som Melkisedek.

7

Melkisedek var prest for Gud

1 Denne Melkisedek var konge i byen Salem* og prest for
den Høyeste Gud. Det var han som møtte Abraham, den
gangen Abraham kom tilbake etter å ha vunnet et stort slag
mot flere konger. Melkisedek ba til Gud om at han skulle gi
Abraham alt godt. 2 Abraham på sin side tok en tiendedel av
alt han hadde vunnet i krigen, og ga til Melkisedek. Navnet
Melkisedek betyr "kongen som gjør Guds vilje". Han var

† **6:14** Se Første Mosebok 22:17. ‡ **6:19** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Framfor det rommet hang et forheng, og den eneste som fikk gå inn dit, var øversteprestен, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskrivning, se 9:2-5. § **6:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 27:50-51, der det blir omtalt hvordan forhenget i templet i Jerusalem brast i to deler da Jesus døde. * **7:1** Sannsynligvis det nåværende Jerusalem. Melkisedek blir nevnt første gangen i Første Mosebok 14:18-20.

også "fredens konge", etter som Salem betyr fred. 3 Det står
ikke noe i Skriften† om Melkisedek sin far eller mor eller
forfedre. Livet hans blir omtalt som om det ikke hadde noen
begynnelsen eller slutt. Derfor er han prest for evig, akkurat
som Guds sønn.
4 At Melkisedek fikk stor ære, kan vi forstå, etter som
Abraham selv, stammefaren til oss jøder, ga Melkisedek
en tiendedel av det beste krigsbyttet. 5 Langt seinere fikk
Abraham sine etterkommere ta imot Moseloven‡ som sier
at de skal gi en tiendedel av alt til prestene, som alltid blir
valgt fra Levis§ stamme. 6 Men Melkisedek hørte ikke til
denne presteslekten. Likevel fikk han ta imot en tiendedel
av Abraham sitt bytte. Melkisedek måtte også be om at
Gud skulle gi Abraham alt godt, det til tross for at det var
Abraham som hadde fått Guds løfter. 7 Alle vet jo at det er
en større ære å få be Gud om å gi et annen menneske alt
godt, enn det er å være det menneske som selv får ta imot
gaven.
8 De jødiske prestene, som langt seinere fikk ta imot en
tiendedel av alt, var vanlige, dødelige mennesker. Med
Melkisedek var det annerledes. Det er som om Gud ville vise
oss at han fortsatt lever, etter som det ikke står noe i Skriften
om hans død. 9 Vi kan til og med si at Levi, stammefaren
til alle jødiske prester som får ta imot en tiendedel av alt,
også ga en tiendedel av alt til Melkisedek gjennom Abraham.
10 Selv om ikke Levi var født da Abraham møtte Melkisedek,
fantes likevel bakgrunnen for hans røtter hos Abraham.

11 Jødene har for lenge siden hatt en lov som bygger på
at prestene fra Levis stamme gjør tjeneste for Gud. Dersom
tjenesten deres kunne gjøre oss feilfrie, behøvde ikke Gud
å sende en annen prest, en som var lik Melkisedek, og ikke
lik Aron, den første presten fra Levis stamme. 12 Når Gud
forandret hele dette regelverket for hvordan prestene skulle
bli valgt, og lot en annen prest gjøre tjeneste for ham, da må
også Moseloven erstattes med noe nytt. 13 Den presten vi
snakker om her, tilhører ikke Levis stamme, men en annen
stamme som aldri har tjent Gud og ofret på hans alter. 14 Vår
Herre kom fra Juda stamme, som dere alle vet, og det står
ingenting i Moseloven om noen prester fra denne stammen.

Jesus er øversteprest som Melkisedek

† **7:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **7:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **7:5** Levi var barnbarns barn til Abraham, og Levis etterkommere ble valgt ut til å bli prester mange hundre år senere.

15 At noe helt nytt har kommet og erstattet den gamle
ordningen med at prester skal blir valgt ut fra Levis stamme,
er helt klart, etter som denne nye presten er lik Melkisedek,
og ikke de andre prestene. 16 Jesus ble ikke valgt ut til
prest fordi han tilhørte Levis stamme, slik som Moseloven*
krever, men fordi livet hans aldri tar slutt. 17 Det står i
Skriften† om ham:
"Du er prest til evig tid,
på samme måte som Melkisedek."‡
18 Moseloven har altså blitt erstattet med noe bedre, etter
som loven ikke kunne hjelpe oss til å følge Guds vilje og
komme nær ham. 19 Ingen mennesker har noen gang blitt
fullkomne ved å være lydig mot loven. Men nå har Jesus
ført oss nær til Gud og gitt oss et sikkert håp om at vi en
dag skal bli frelst for evig.
20-21 Gud har sverget en ed på at Jesus for alltid skal være
presten vår. Noe slikt har han aldri gjort med de andre
prestene. Det er bare Jesus som har fått høre Gud si:
"Herren har sverget en ed som han ikke vil bryte:
'Du er prest for evig.' "§1
22 Denne eden er garantien for at den nye og bedre pakten
som Jesus har opprettet mellom Gud og menneskene skal
stå fast.
23 En annen forskjell er at de i den gamle ordningen
med prester fra Levis stamme hele tiden måtte tilsette nye
prester, etter som døden satte en stopper for tjenesten
deres. 24 Jesus derimot fortsetter å tjene som prest, etter
som han lever for evig. 25 Derfor kan han også i all framtid
frelse de som kommer til Gud på grunn av det han gjorde.
Han lever for alltid og kan appellere til Gud for hvert
menneske.
26 Jesus er en slik øversteprest som vi virkelig trengte.
En som er hellig og uten skyld og aldri har gjort noe galt.
Derfor er han også skilt fra verdens onde mennesker og
har blitt tatt opp til Gud i himmelen. 27 Han ligner ikke
de andre øversteprestene som hver dag må ofre til Gud.
Først for å få tilgivelse for sine egne synder, så for at
folket skal få tilgivelse for sine. Nei, Jesus ofret seg selv
på korset en gang for alle, for at vi skal få tilgivelse for
syndene. 28 De øversteprestene som har blitt tilsatt i tråd
med Moseloven er vanlige syndige mennesker. Nå har altså

---

* **7:16** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **7:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **7:17** Se Salmenes bok 110:4. § **7:20-21** Se Salmenes bok 110:4.

Gud, ved å sverge en ed, satt Moseloven til side og innført en ny ordning. Han har innsatt sin sønn som fullkommen øverstеprest til evig tid.

8

Jesus er øverstеprest for en ny pakt

1 Hovedsaken i det vi vil si, er altså at Jesus er vår
øverstеprest. Han sitter på Guds høyre side i himmelen
og regjerer.* 2 Han tjener som prest for Gud i himmelen, i
en helligdom som ikke er laget av mennesker, men av Gud
selv.
3 Oppgaven for øverstеpresten er å bære fram gaver
og offer til Gud, og derfor var også Jesus nødt til å bære
fram et offer. 4 Dersom han fortsatt levde her på jorden,
ville han likevel ikke vært prest, for her finnes det allerede
prester som bærer fram de offer som Moseloven† krever.
5 Disse prestene tjener i en jordisk helligdom som bare
gir oss et uklart bilde av det som finnes i himmelen. Da
Moses skulle reise det teltet som Israels folk brukte til sine
gudstjenester i ørkenen, sa Gud til ham: "Pass på at du gjør
alt etter det forbilde jeg viste deg på fjellet Sinai."‡ 6 Jesus
Kristus derimot er prest for en mye viktigere oppgave, for
han er mellommann i en ny og bedre pakt mellom Gud og
menneskene, en pakt som hviler på bedre løfter.
7 Dersom den første pakten mellom Gud og hans folk
kunne ha hjulpet oss til å følge Guds vilje, da hadde ikke
Gud behøvd å erstatte den med en annen. 8 Men Gud
anklaget Israels folk for ikke å følge hans vilje, og sa:

"Det skal komme en dag da jeg inngår en ny pakt med det
folk som bor i Israel og Juda.§
9 Den vil ikke ligne den pakten jeg inngikk med
forfedrene deres da jeg tok dem ved hånden og førte
dem ut av Egypt.
De holdt ikke fast ved min pakt,
og derfor brydde jeg meg ikke om dem lenger.
10 Men dette er den nye pakten jeg en dag vil inngå med
Israels folk,
sier Herren: Jeg vil la dem forstå min vilje og mine
lover,

---

* **8:1** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre, side deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **8:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **8:5** Se Andre Mosebok 25:40.

§ **8:8** Israels folk ble etter kong Salomo uenige. De valgte to forskjellige konger og bodde i to oppdelte landområder.

og jeg vil gjøre det slik at de av hele hjertet er lydige mot meg.
Jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk.
11 Da skal ingen lenger behøve å undervise hverandre og si:
'Pass på at du lærer Herren å kjenne',
for da skal alle kjenne meg, både store og små.
12 Jeg vil tilgi deres ondskap,
og jeg vil aldri mer huske på syndene deres."*
13 Gud taler altså om en ny pakt, og det betyr at den første pakten er gått ut på dato og snart skal forsvinne.

9

Prestens oppgave i den første pakten

1 I det første pakten mellom Gud og hans folk var det en lang liste med regler for hvordan prestene skulle tjene Gud i teltet* i ørkenen som de brukte til helligdom her på jorden. 2 Teltet besto av to rom. Det første inneholdt en lysestake og et bord med tolv brød som representerte Israels tolv stammer. Dette rommet ble kalt Det hellige. 3 Helt bak i dette rommet var det et forheng. Bak forhenget var det et nytt rom som ble kalt Det aller helligste. 4 Der inne sto et alter av gull for røkelse og en kiste kledd av gull som ble kalt Paktens ark. I arken oppbevarte de tre forskjellige gjenstander: En krukke av gull fylt med manna†, Aron sin stav, som en gang hadde skutt friske skudd,‡ og steintavlene med de ti budene. 5 Oppe på arken sto to modeller av kjeruber§, et symbol på Guds nærhet. Vingene brettet seg ut over lokket på arken og ble kalt "plassen der Gud tilgir". Men vi har ikke tid til å gå inn på hver detalj i disse tingene.

6 Etter at alt dette var gjort klart, gikk prestene regelmessig inn i Det hellige rommet i teltet for å utføre sin tjeneste for Gud. 7 Men i Det aller helligste rommet innerst i teltet, måtte bare øverstepresten gå inn. Det gjorde han en gang i året. Da hadde han alltid med blod for å ofre til Gud for at både han og folket skulle få tilgivelse for syndene de hadde begått i sin tankeløshet.

8 Gjennom denne symbolske handlingen viser Guds Hellige Ånd at veien til Gud og Det aller helligste rommet var stengt for menneskene så lenge det første rommet og regelverket for prestene ennå sto ved lag. 9 Bilde viser også

* **8:12** Se Jeremia 31:31-34. * **9:1** Teltet ble reist under ledelse av Moses og finnes beskrevet i Andre Mosebok 25–31. † **9:4** Manna var det brød Israels folk spiste i ørkenen. Se Andre Mosebok 16:32-33. ‡ **9:4** Se Fjerde Mosebok 17:8-10. § **9:5** Kjerubene var en slags engler.

til vår egen tid, for menneskene bærer fortsatt fram gaver og offer som ikke kan gjøre dem fullkomne eller gi dem en ren samvittighet. 10 Menneskene følger en lang liste med regler for det de har lov til å spise, drikke og ulike seremonier av renselse for å bli verdige å komme innfor Gud. Alt dette er bare ytre regler for å tjene Gud, og skulle bare gjelde inntil den nye pakten kom med en ny og bedre ordning.

Jesus Kristus ofret sitt blod

11 Nå har altså Jesus Kristus kommet som øversteprest for den nye pakten, med alle fordelene dette fører med seg. Han har gått inn i den store og fullkomne helligdommen, som ikke er bygd av mennesker og derfor heller ikke tilhører denne verden. 12 En gang for alle gikk han inn med blod i Det aller helligste* i himmelen. Men det var ikke med blod fra geiter og kalver.† Nei, han ofret sitt eget blod, og gjennom det har vi fått tilgivelse for syndene våre og blitt frelst for evig.

13 Dersom menneskene i den første pakten hadde gjort noe som ut fra Moseloven‡ var forbudt, kunne blodet fra geiter og okser, og vann blandet med asken fra en kvige,§ på en symbolsk måte sette dem fri fra skyld og gjøre dem verdige å komme innfor Gud. 14 Hvor mye mer vil ikke da blodet fra Kristus sette oss fri fra skyld, slik at vi blir verdige til å tjene Gud, han som gir liv. Kristus bar fram seg selv som et feilfritt offer til Gud gjennom kraften i Guds evige Ånd.

15 Kristus er altså mellommann i en ny og bedre pakt mellom Gud og menneskene. Han døde for å ta straffen for de syndene menneskene hadde begått i den første pakten, ja, han kjøpte oss fri fra vårt slaveri under synden. Gjennom dette kan alle som takker ja til Guds tilbud, få del i Guds arv, det evige liv han har lovet oss. 16-17 En pakt fungerer nemlig som et testamente*. Ingen kan arve noe før det er bevist at personen som skrev testamentet er død. Da først trår det i kraft. 18 Derfor var blodet bevis for at døden hadde funnet sted og nødvendig for at den første pakten skulle tre i kraft. 19 Da Moses hadde

* **9:12** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn dit, var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **9:12** Se Tredje Mosebok 16:14-15. ‡ **9:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **9:13** Se Fjerde Mosebok 19. * **9:16-17** Gresken har samme ord for pakter og testamente.

lest opp alle budene i loven for hele folket, tok han blod
fra kalver og geiter som var slaktet, og blandet det med
vann. Etterpå dyppet han stilkene fra isopplanten og rød
ull i blodet og stenket det over lovboken og alt folket. 20 Så
sa han: "Dette blodet bekrefter den pakten som Gud har
fastsatt at dere skal holde." 21 På samme måten stenket han
blod på helligdommen og alle gjenstandene som ble brukt.†
22 Ja, Moseloven krever at nesten alt og alle som skal komme
innfor Gud, må gå gjennom denne seremonien for renselse
og bli stenket med blod. Uten blod og død finnes det ingen
tilgivelse.
23 Helligdommen og alt som var i den, det vil si de
symbolske bildene av det som finnes i himmelen, må altså
bli renset gjennom denne seremonien før de kan bli brukt i
gudstjenesten. Men forbildene i himmelen, den virkelige
helligdommen, forlangte et mye bedre offer. 24 Kristus
har ikke gått inn i noen vanlig helligdom, som er bygd av
mennesker og bare er et bilde på den virkelige. Nei, han
gikk inn i selv himmelen med sitt blod og trådte fram for
Gud på grunn av vår skyld. 25 Offeret hans var ikke et offer
som må bli gjentatt gang etter gang, slik som offer med
blod fra dyrene som øversteprestene hvert år bærer inn
i helligdommen. 26 Nei, da hadde Kristus måtte lide og dø
gang på gang helt fra verdens skapelse. Nå kom han til
jorden ved tidenes slutt for en gang for alle å ofre seg på
korset, for at vi skulle få tilgivelse for syndene våre.
27 Gud har bestemt at vi mennesker skal dø en gang, og
at vi etterpå skal bli dømt av ham. 28 Derfor døde også
Kristus bare en gang for å ta straffen for alle syndene på
seg. Kristus skal likevel komme til jorden for andre gang,
men ikke for å ofre seg selv for syndene våre. Nei, denne
gangen kommer han for å frelse for evig alle de som venter
på han.

10

Jesus Kristus ofret seg en gang for alle

1 Reglene i Moseloven* om forskjellige slags offer gir bare
en uskarp skisse av alle de godene som skulle komme da
Jesus Kristus ofret livet sitt. Øversteprestene som år etter
år bærer fram offer, kan jo ikke gjøre seg selv eller noen
andre fullkomne for evig. 2 I så tilfelle ville de ha sluttet
å ofre, etter som både øversteprestene og folket ville ha

† **9:21** Se Andre Mosebok 24:3-8. * **10:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

blitt fullkomne en gang for alle og ikke lenger hatt dårlig
samvittighet for syndene. 3 Nå fortsetter i stedet disse årlige
ofrene med å minne menneskene gang på gang om syndene
de har begått. 4 Blodet fra okser og geiter kan aldri ta bort
syndene.
5 Derfor sa Kristus da han kom til verden:
"Offer og gaver vil du ikke ha,
men en kropp har du gjort til meg,
slik at jeg kan være lydig mot deg.
6 Du gleder deg ikke over syndoffer og brennoffer,
at de slakter dyr som de brenner på alteret.
7 Da sa jeg: 'Se, her er jeg. Jeg har kommet for å gjøre
din vilje,
Gud, slik det var skrevet om meg i skriftrullen.' "†
8 For det første sier altså Kristus at Gud ikke vil ha offer
og gaver. Han gleder seg ikke over at prestene brenner dyr
eller bærer fram andre offer for syndene til folket. Likevel
står det i Moseloven at de skulle gjøre alt dette. 9 For det
andre sier Kristus at han har kommet for å gjøre Guds vilje.
Gud setter altså Moseloven til siden og erstatter alle offer
med Kristi offer. 10 Jesus Kristus fulgte Guds vilje og ofret
kroppen sin en gang for alle, for at vi skulle bli satt fri fra
vår skyld og bli verdige å komme innfor Gud.
11 De prestene som tjener i den første pakten, bærer dag
etter dag fram offer som aldri kan ta bort noen synd. 12 Jesus
bar fram det ene offer for synden. Det gir oss tilgivelse i all
framtid. Han satte seg på Guds høyre side for å regjere.
13 Der venter han nå på at hans fiender skal bli lagt som en
skammel under føttene hans.‡ 14 Gjennom det ene offer har
han for all framtid gjort oss fullkomne i Guds øyne, slik at
vi er verdige til å komme innfor Gud.
15 Guds Hellige Ånd vitner også for oss at dette er sant.
Han sier først:
16 "Dette er den nye pakten jeg en dag vil inngå med dem,
sier Herren:
Jeg vil la dem skjønne min vilje og mine lover.
Jeg vil gjøre det slik at de er lydige mot meg av hele sitt
hjerte."
17 Senere legger han til:
"Jeg vil aldri mer huske på syndene og ondskapen deres."§
18 Når syndene nå en gang for alle er blitt tilgitt, da trengs
det ikke flere offer.

† **10:7** Se Salmenes bok 40:7-9. ‡ **10:13** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. § **10:17** Se Jeremia 31:33-34.

Advarsel mot å gå bort fra troen på Jesus

19 Jesus ofret altså sitt blod for oss da han døde. Takket
være det kan vi nå, kjære søsken, uten frykt gå rett inn
i Det aller helligste* der Gud finnes. 20 Jesus er den nye
veien til Gud. Han er den som gir oss liv. Han tok bort
det forhenget som skilte oss fra Gud. Forhenget til Det aller
helligste revnet i to deler da han døde på korset.†
21 Siden vi nå har en så stor øversteprest som regjerer
over Guds folk, 22 da la oss gå rett inn til Gud selv, med
hele hjertet fylt av tro på at han vil ta imot oss. Jesus har
ved sitt blod gjort oss verdige til å komme innfor Gud, etter
som syndene er tilgitt og kroppene våre er blitt vasket i
rent vann‡. 23 La oss tillitsfullt holde fast ved håpet om
til slutt å bli frelst for evig. Gud kommer til å innfri de
løftene han har gitt oss. 24 La oss på alle måter oppmuntre
hverandre til å vise kjærlighet og være hjelpsomme. 25 La
oss ikke være likegyldige til møter og gudstjenester, slik som
visse personer bruker å gjøre. La oss i stedet bruke disse
anledningene til å styrke og oppmuntre hverandre, spesielt
etter som dere ser at dagen nærmer seg da Gud skal dømme
verden.
26 Dersom vi med vitende og vilje fortsetter å synde mot
Gud, og det til tross for at vi har tatt imot det sanne
budskapet om Jesus, da finnes det ikke lenger noe offer som
kan gi oss tilgivelse for syndene våre. 27 Nei, da venter bare
Guds fryktelige straff og en fortærende ild som skal utslette
alle Guds fiender. 28 Allerede den som nektet å være lydig
mot Moseloven§, ble uten skånsel drept, dersom to eller tre
vitner kunne bevise hans skyld. 29 Hvor mye verre skal da
ikke straffen bli for den som går bort fra Guds sønn. En
slik person sier nei til den frihet fra skyld som han selv har
fått oppleve ved at Jesus ofret blodet sitt og opprettet en
ny pakt mellom Gud og menneskene. Han håner Guds Ånd
som formidler denne kjærligheten og tilgivelsen fra Gud.
30 Vi vet hvem som har sagt: "Hevnen er min, og jeg skal
straffe dem som fortjener det," og: "Herren skal dømme

---

* **10:19** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Framfor det rommet hhang et forheng, og den eneste som fikk gå inn dit var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **10:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 27:50-51, der det blir omtalt hvordan forhenget i templet i Jerusalem brast i to deler da Jesus døde. ‡ **10:22** Det rene vannet viser til den rituelle vasken de jødiske prestene måtte gå gjennom før de skulle tjene Gud. § **10:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

sitt folk.”* 31 Ja, det er fryktelig å bli straffet av den levende Gud.

32 Tenk tilbake på hvordan det var i den første tiden, da dere nettopp hadde tatt imot budskapet om Jesus. Da holdt dere fast ved troen midt i fryktelige lidelser. 33 Iblant ble dere selv hånet og mishandlet av mennesker, og iblant stilte dere solidarisk opp for å hjelpe andre som ble utsatt for det samme. 34 Dere led med dem som ble kastet i fengsel, og når de tok eiendelene, var dere likevel glade, etter som dere visste at dere eide noe bedre i himmelen, noe som hadde evig verdi.

35 Fortsett å være like uredde. Tenk på den store belønningen som venter! 36 Det blir krevd langvarig utholdenhet dersom dere vil gjøre Guds vilje og få det han har lovet. Gud sier i Skriften†:

37 ”Om en kort tid kommer han som skal komme.
Det skal ikke trekke ut for lenge.
38 Den som tror,
blir skyldfri innfor meg og får leve.
Om han derimot vender seg bort fra meg,
har jeg ingen glede av ham.”‡

39 Vi tilhører ikke dem som vender seg bort fra Gud og gjennom det går fortapt. Nei, vi tilhører dem som tror på ham og blir frelst for evig.

11

Eksempel på mennesker med tro

1 Å tro på Gud betyr at vi stoler på at han en dag vil innfri håpet vårt og frelse oss for evig. Vår tro gjør oss overbevist om en virkelighet som vi ennå ikke kan se. 2 Mange av forfedrene våre hadde en slik tro og fikk høre av Gud at de var akseptert av ham.

3 I tro på Gud forstår vi at hele universet ble skapt på hans befaling. Det som er synlig for våre øyne, ble formet av den usynlige verden.

4 I tro på Gud kunne Abel bære fram et bedre offer enn Kain. Gud aksepterte offeret til Abel. Han erklærte Abel for å være skyldfri innfor ham, etter som Abel trodde på Gud. Derfor er troen hos Abel en oppmuntring for oss i dag, til tross for at han for lenge siden er død.*

---

* **10:30** Se Femte Mosebok 32:36. † **10:36** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **10:38** Se Habakkuk 2:3-4. Teksten følger i stort sett den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:4** Se Første Mosebok 4:3-10.

5 I tro på Gud ble Enok rykket direkte opp til Gud uten å
dø. De kunne ikke finne ham lenger, for Gud tok ham til
seg.† Før dette hadde Enok fått høre av Gud at han gledet
seg over ham. 6 Som dere forstår, det er umulig å glede Gud
dersom vi ikke tror og stoler på ham. Den som vil finne
ham, må tro at det er en Gud til, og at han belønner dem
som virkelig leter etter ham.
7 I tro på Gud bygget Noah en båt for å redde sin
familie. Gud hadde avslørt for ham at det skulle bli en
oversvømmelse, selv om ingen tegn akkurat da tydet på
noe slikt. Noah var likevel lydig mot Gud. Som en følge
av dette ble resten av menneskene på jorden dømt, mens
Noah gjennom troen ble skyldfri innfor Gud.‡
8 I tro på Gud var Abraham lydig da Gud sa at han skulle
forlate hjemmet og dra til det landet som Gud ville gi ham
og etterkommerne hans. Abraham ga seg av sted, uten å
vite hvor han ville havne.§ 9 Etter som han trodde på Gud,
bodde han som en fremmed i det landet Gud hadde lovet
ham. Han bodde i telt, det samme gjorde sønnen Isak, og
sønnesønnen Jakob, som begge hadde fått det samme løfte
av Gud. 10 Abraham så nemlig fram til å få bo i byen som
er bygd på et evig fundament, den byen som Gud selv er
arkitekt og byggmester for.
11 I tro på Gud fikk Abraham kraft til å bli far, til tross for at
han var å regne som en olding. Hans kone Sara hadde aldri
vært i stand til å få barn og var nå blitt rent for gammel.
Han stolte på at Gud som hadde gitt løftet, også ville holde
det han hadde lovet.* 12 Derfor ble Abraham stamfar til et
helt folk. Denne ene mannen, som var så godt som død, fikk
så mange etterkommere at det var like umulig å telle dem
som det er med stjernene på himmelen og sandkornene på
havets strand.†
13 All disse personene som trodde på Gud, døde uten å
ha opplevd det som Gud hadde lovet. De hadde bare sett
hvordan alt lå og ventet i framtiden. De var takknemlige
over Guds løfter. Her på jorden kalte de seg gjester og
fremmede. 14 Den som ordlegger seg slik, viser at han leter
etter et hjemland. 15 Dersom deres hjemland hadde vært
det landet de kom fra, da kunne de jo vende tilbake dit.
16 Men de har lengtet til et bedre land, det landet som finnes

† **11:5** Se Første Mosebok 5:21-24. ‡ **11:7** Se Første Mosebok 6:13-22. § **11:8** Se Første Mosebok 12:1-5. * **11:11** En annen tolkning: Gjennom troen på Gud fikk Sara kraft å bli mor, til tross for at hun aldri hadde kunne få barn og nå var helt for gammel. Hun stolte på at Gud, som hadde gitt henne løftet… Se Første Mosebok 17:15-19. † **11:12** Se Første Mosebok 22:17.

i himmelen. Derfor skammer ikke Gud seg for å bli kalt deres Gud. Han har bygd en by som venter i himmelen for alle som tror.

17 I tro på Gud kunne Abraham stole på Gud da han ble satt på prøve. Derfor var han beredt til å ofre Isak på alteret, til tross for at Isak var hans eneste‡ sønn. 18 Gud hadde jo sagt: "Det er etterkommerne av Isak som skal bli regnet som det folket jeg lovet deg"§ 19 Abraham visste at Gud til og med kunne vekke opp døde. Billedlig talt fikk Abraham Isak tilbake fra de døde.

20 I tro på Gud kunne Isak be for sine sønner Jakob og Esau, slik at de fikk del i alle Guds goder i framtiden.

21 I tro på Gud kunne Jakob be for begge sønnene til Josef like før han døde, slik at de også fikk del av Guds goder. Lutende mot sin støttestav tilba han Gud.

22 I tro på Gud så Josef for seg hvordan Israels folk en dag kunne forlate Egypt. Derfor kunne han på dødsleiet gi sine befalingen om at en gang i framtiden skulle etterkommerne frakte med seg de jordiske levningene av kroppen hans ut av Egypt.

23 I tro på Gud klarte foreldrene til Moses å gjemme sitt nyfødte barn i tre måneder. De så at det var et vakkert barn, og var ikke redde til tross for at farao hadde gitt befaling om at alle nyfødte gutter blant Israels folk skulle drepes.

24 I tro på Gud nektet Moses seinere som voksen å holde fast på sin status som sønn til datteren av farao. 25 Han valgte å lide sammen med Guds folk i stedet for en kort tid å nyte godt av et liv borte fra Guds vilje. 26 Han syntes det var mer verdt å lide, på samme måten som Jesus Kristus måtte lide, enn å eie alle skattene i Egypt. Han visste hvilken belønning som ventet ham.

27 I tro på Gud dro Moses seinere ut av Egypt. Han var ikke redd for hevnen fra farao, men fortsatte å gå, etter som han i tro opplevde Gud, den usynlige, nær seg.*

28 I tro på Gud fikk Moses lære Israels folk å feire påske og stryke blod på dørkarmene, slik at dødsengelen ikke skulle drepe den eldste sønnen i hver familie.†

29 I tro på Gud kunne Israels folk gå som på tørre landet rett gjennom Rødehavet. Da egypterne fulgte etter, druknet alle sammen.‡

---

‡ **11:17** Abraham hadde en annen sønn sammen med sin slavekvinne. Men Isak ble regnet som hans eneste sønn, etter som han var født som et resultat av Guds løfte til Abraham. § **11:18** Se Første Mosebok 21:12. * **11:27** Se Andre Mosebok 2–3. † **11:28** Se Andre Mosebok 12:1-30. ‡ **11:29** Se Andre Mosebok 14:21-30.

30 I tro på Gud fikk Israels folk murene i Jeriko til å rase
sammen, etter at de i sju dager hadde marsjert rundt dem.§
31 I tro på Gud reddet den prostituerte Rahab seg. Hun
slapp å bli drept sammen med de andre i Jeriko som nektet
å tro på Gud, etter som hun hadde tatt imot de israelske
spionene som venner.*
32 Må jeg gjøre listen lenger? Det ville ta altfor lang tid å
fortelle om Gideon, Barak, Samson og Jefta, om David, og om
Samuel og de andre profetene som bar fram Guds budskap.†
33 I tro på Gud kunne alle disse beseire andre riker, skape
rettferdighet i landet, og få del i det Gud hadde lovet. De
kunne stoppe kjeften på løvene. 34 De kunne slokke rasende
ild og unngå å bli drept av sverd. Til tross sine svakheter ble
de sterke i tro. De fikk kraft til å stride mot fienden og drive
hele armeer på flukt. 35 I tro kunne de vekke opp døde, slik
at kvinner fikk tilbake sine pårørende.
Andre ble torturert til døde, men holdt fast ved troen på
Gud. De ville heller dø enn å vende seg bort fra Gud for å
bli sluppet fri. De visste at en gang ville de stå opp til et
bedre liv. 36 Noen ble hånet og pisket, andre ble lenket fast
og måtte sitte i fengsel. 37 Noen ble steinet til døde, andre
ble saget i stykker eller drept med sverd. De gikk omkring
kledd i skinn fra sauer og geiter. De var sultne, forfulgt og
mishandlet. 38 Derfor holdt de til i ødemarken, i fjellene,
eller gjemte seg i grotter og huler. Egentlig var de for gode
for å leve i denne verden.
39 Ingen av disse som jeg nå har regnet opp, fikk se Guds
løfte oppfylt. Det til tross for at alle i tro hadde fått høre
fra Gud at de var akseptert av ham. 40 Gud hadde nemlig en
større plan som inkluderer alle som tror. Han ville vente på
oss, slik at vi alle en dag kunne bli fullkomne i Guds øyne
for alltid.

12

Vær utholdende
1 Når vi nå har hørt om denne lange rekken av personer
som holdt fast ved troen på Gud, da la oss i fantasien se
alle dem som står rundt oss og heier oss fram på troens
løpebane. La oss gjøre som de gjorde og kaste av oss alt som
bremser oss, all synd som vil fange oss og få oss til å snuble.
La oss holde ut mot målet i det løpet som er lagt opp for

§ **11:30** Se Josva 6:1-20. * **11:31** Se Josva 2:1-16 og 6:22-25. † **11:32** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

oss. 2 Jesus står og venter på oss. Fest blikket på ham som først fikk oss å tro, og i tillegg vil hjelpe oss til å nå målet. Jesus så også fram imot den gleden som ventet ham. Derfor kunne han holde ut både døden på korset og den skam det innebar å bli henrettet. Nå sitter han på Guds høyre side og regjerer.* 3 Ja, tenk på Jesus som selv måtte holde ut med så mye hat og fiendskap fra syndige mennesker. Da må dere ikke bli trette og gi opp. 4 Ennå har dere ikke behøvd å ofre livet deres i kampen mot synden, slik som han måtte gjøre.

Gud oppdrar barna sine

5 Kan dere ikke huske de trøstende ordene Gud ga dere
som er hans barn? Det står i Skriften†:
"Mitt barn, vær takknemlig når Herren oppdrar deg.
Tap ikke motet, når han snakker deg til rette.
6 Herren oppdrar alle dem han elsker.
Han straffer alle dem han har akseptert som sine barn."‡
7 Hold ut og lær av den lidelsen dere må gå gjennom. Det er bare Guds måte for å oppdra dere. Han behandler dere som sine barn. Hvem har noen ganger hørt om et barn som aldri blir snakket til rette? 8 Ja, dersom dere aldri blir irettesatt, som alle andre, da er dere ikke Guds ekte barn. Da må dere være barn til noen andre.
9 Våre fedre her på jorden irettesatte oss, og vi var lydige og respekterte dem. Har vi da ikke mye større grunn til å akseptere at vår Far i himmelen oppdrar oss, slik at vi får leve evig? 10 Våre fedre her på jorden oppdro oss i noen korte år, og de gjorde så godt de kunne. Når Gud oppdrar oss, er det alltid til vårt beste. Hans oppdragelse leder til at vi blir lik Gud, han som er hellig. 11 All tilrettevisning kjennes smertefull og ubehagelig i øyeblikket. Dersom de tar lærdom av å bli vist til rette, leder det til at de følger Guds vilje og lever i fred både med ham og mennesker. 12 La derfor Gud fylle dere som er svake med ny kraft. 13 Pass på at dere lever etter Guds vilje, slik at ingen av dere vakler i troen og går under, men blir sterke på nytt.§

Advarsel mot å avvise Gud

14 Ja, strev etter å leve i fred med alle mennesker, og lev fullt og helt for Gud. Bare den som gir seg helt til Gud, vil

---

* **12:2** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **12:5** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **12:6** Se Salomos Ordspråk 3:11-12. § **12:13** Samme tankegangen finnes utryk i Jesaja 35:3 og Salomos Ordspråk 4:26, skjønt da i poetiske bilder.

en dag få se Herren. 15 Ta hånd om hverandre slik at ingen
går glipp av Guds kjærlighet og tilgivelse. La dere ikke bli
grepet av bitterhet mot Gud og mot hverandre. Det kan
ødelegge livet for mange. 16 Pass på at ingen av dere lever
i seksuell løssluppenhet, og pass på at ingen kaster bort
det dere har fått av Gud. Vær ikke som Esau, som solgte
sin arverett for et eneste måltid mat. 17 Som dere vet, ville
han seinere svært gjerne få ut arven sin, men da var det
for seint å angre seg. Far hans nektet å gi ham arven, det
til tross for at Esau med tårer ba og tigget.*

18 Gud har talt til dere, men ikke slik som han talte til
Israels folk. Dere står ikke ved noe fjell her på jorden, et fjell
dekket av ild, svarte skyer, stummende mørke og voldsomt
uvær. 19 Dere har ikke hørt trompetstøt og en stemme som
taler slik at dere ikke ønsker å høre mer. Den gangen ba
Israels folk at Gud måtte slutte å tale til dem. 20 De holdt
ikke ut med å høre befalingen hans: "Til og med det dyret
som kom borti fjellet, måtte bli steinet til døde."† 21 Ja,
synet av Guds hellighet var så fryktelig at Moses selv sa:
"Jeg skjelver av skrekk."‡

22 Nei, dere er blitt innbudt til å komme til Sions fjell§,
til det nye Jerusalem, byen som finnes i himmelen hos Gud,
han som gir liv. Dere får stå for tusener av engler 23 som
er samlet til fest. Dere har blitt Guds barn og får arve
alt det gode som Gud har lovet, etter som deres navn er
skrevet i det himmelske folkeregister.* Dere har tatt tilflukt
til Gud, han som en dag vil dømme alle mennesker. Ja, dere
er innbudt til fest hos Gud sammen med alle forfedrene
som fulgte Guds vilje og nå står skyldfri innfor Gud på
grunn av troen. 24 Dere har kommet til Jesus, han som ble
mellommann til en ny pakt mellom Gud og menneskene
da han ofret sitt blod på korset. Hans blod roper ikke på
hevn slik som Abels blod gjorde.† Nei, det roper til Gud om
tilgivelse.

25 Se derfor til at dere ikke avviser Gud når han taler til
dere. Dersom Israels barn ble straffet da de nektet å være
lydig mot Gud når han talte til dem her på jorden, hvor
mye hardere skal da ikke vi bli straffet dersom vi avviser
Gud når han taler til oss fra himmelen. 26 Da Gud talte fra

---

* **12:17** Se Første Mosebok 25:33-34 og 27:30-40. † **12:20** Se Andre Mosebok 19:12-13,16-22 og Femte Mosebok 4:11 og 5:22. ‡ **12:21** Se Femte Mosebok 9:19. § **12:22** Jerusalem er bygd på fjellet Sion. * **12:23** Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29, der det snakk om "livets bok", et register over alle som får evig liv. † **12:24** Se Første Mosebok 4:3-10.

Sinaifjellet, fikk stemmen hans jorden til å riste. I Skriften‡ har Gud lovet: "En siste gang vil jeg riste ikke bare jorden, men også himmelen."§ 27 Dette betyr at alt det skapte vil bli tilintetgjort og forsvinne. Det som dere har bygget på en evig grunn vil derimot bestå.

28 Vi tilhører Guds eget folk og har bygd våre liv på det evige fundamentet som aldri skal forsvinne. La oss derfor være takknemlige og tjene Gud slik som han vil. Vi frykter Gud og gir ham æren. 29 Vår Gud er som en fortærende ild når han straffer dem som er utro mot ham.*

13

Avsluttende advarsler

1 Fortsett å elske hverandre slik som søsken bør gjøre.
2 Husk på å holde et åpent og gjestfritt hjem. Ved det har noen fått engler på besøk uten å vite om det! 3 Tenk på dem som sitter i fengsel, som om dere selv satt fengslet sammen med dem. Del smerten med dem som blir mishandlet, som om det var deres egen kropp som fikk unngjelde.

4 Pass på å respektere ekteskapet. Vær trofast mot den du er gift med. Gud vil straffe dem som lever i seksuell løssluppenhet og alle som er utro i sine ekteskap.

5 Lev ikke for pengene, men nøy dere med det dere har! Gud har sagt:

"Jeg vil aldri forlate eller fornekte deg."*

6 Derfor kan vi også med sikkerhet si:

"Herren er min hjelper, jeg trenger aldri å være redd.
Hva kan et menneske gjøre meg."†

7 Husk på deres ledere, dem som først underviste dere Guds budskap. Husk på hvordan de holdt fast ved troen helt til livets slutt. Ta dem som et ideal for dere selv. 8 Jesus Kristus er den samme i går, i dag og i evighet. 9 La derfor ikke noen lokke dere med ny og fremmed lære som vil føre dere vill. Det indre livet blir ikke styrket av at dere spiser en spesiell type mat. Nei, det indre livet blir styrket av gaven fra Gud. Regler om mat har aldri hjulpet noen.

10 Vi har fått noe som er bedre enn reglene i Moseloven‡. Vi har fått en øversteprest som har ofret seg selv på korset for å gi oss tilgivelse for syndene våre. Vi kan alle få del i hans offer. Da de jødiske øversteprestene slaktet sine

‡ **12:26** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **12:26** Se Haggaj 2:7. * **12:29** Se Femte Mosebok 4:24 og 9:3. * **13:5** Se Femte Mosebok 31:6. † **13:6** Se Salmenes bok 118:6. ‡ **13:10** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

dyr på alteret, fikk de aldri spise av offeret som skulle utslette folkets synder.§ 11 De bar inn blodet av dyrene som var slaktet til Det aller helligste*. Kroppene til dyrene ble brent utenfor leiren.† 12 På samme måten led og døde Jesus utenfor byens port. Hans blod skulle sette oss fri fra skyld og gjøre oss verdige til å komme innfor Gud.

13 Så la oss gå ut til Jesus utenfor leiren og være villige til å bli hånet sammen med ham. 14 Denne verden er ikke vårt hjem for all framtid. Nei, vi ser fram imot at vi en dag skal få bo for evig hos Gud.

15-16 La oss stadig hylle Gud for det som Jesus har gjort for oss. La oss takke Gud og åpent bekjenne troen på Jesus. Glem heller ikke å gjøre godt mot andre. Del med andre av det dere har. Dette gleder Gud, og er en type offer han gjerne vil ha fra oss.

17 Lytt til lederne i menigheten og gjør som de sier. De har fått oppgaven med å ta hånd om dere, og skal en dag stå til rette for Gud for hvordan de har skjøttet tjenesten sin. La alle merke at oppgavene blir løst med glede, og ikke utført som en tung byrde. Det vinner dere alle på.

Sluttord

18 Fortsett å be for oss. Vi vet at vi har rene motiv og gjerne vil handle rett i alt vi gjør. 19 Særlig vil jeg at dere skal be om at jeg snart får komme til dere.

20-21 Selv ber jeg om at Gud, han som gir fred, på alle måter vil støtte og å hjelpe dere, slik at dere alltid kan gjøre hans vilje. Ja, jeg ber om at han gjennom den kraft som Jesus Kristus gir, vil hjelpe dere til alltid å gjøre det som gleder ham. Gud vakte opp vår Herre Jesus fra de døde. På grunn av at Jesus hadde ofret sitt blod og innstiftet en evig pakt mellom Gud og menneskene, ble Jesus Kristus den store gjeteren for alle sauene i flokken. Hans er æren i all evighet. Ja, det er sant!‡

22 Til sist ber jeg dere, kjære søsken, ta nøye vare på de advarslene som jeg har skrevet i mitt korte brev. 23 Jeg kan fortelle dere at vår bror Timoteus har sluppet ut av fengslet. Dersom han snart kommer hit, vil jeg besøke dere sammen med ham. 24-25 Hils alle lederne hos dere og alle de troende. De troende her som kommer fra Italia, hilser til dere.

---

§ **13:10** Det var det andre offer som prestene hadde rett å spise av. * **13:11** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn dit, var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **13:11** Se Tredje Mosebok 16:27. ‡ **13:20-21** På gresk: Amen!

Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet vil være med dere alle.

Jakobs brev

Hilsen

1 Hilsen fra Jakob, han som er tjener for Gud og Herren
Jesus Kristus*.
Til alle de jødiske troende som er spredd rundt om i
mange land. Hilsen til dere alle!

Tro og utholdenhet

2 Vær glade, kjære søsken†, når dere må gå gjennom ulike
slags vanskeligheter og prøvelser. 3 Dere vet at dersom dere
holder fast ved troen på Herren Jesus midt i alle prøvelsene,
da lærer dere å bli utholdende. 4 Dersom dere fortsetter å
holde ut, får dere til slutt en sterk og moden tro som gjør at
dere kan møte hva som helst.
5 Dersom noen ikke forstår hvordan han skal klare dette,
må han be til Gud. Gud skal da gi ham forstand. Gud er
villig til å gi visdom til alle. Han blir ikke sint om vi spør
om hjelp. 6 Den som ber til Gud, må stole på at han svarer.
Tvil ikke, for den som tviler på Gud, er som en løpsk bølge
på havet som blir kastet hit og dit av vinden. 7 Dersom du
ikke stoler på Herren Gud, vil han heller ikke gi deg det du
trenger. 8 Den som tviler på Gud, vil aldri bestemme seg for
om han skal be til ham eller ikke. Han blir usikker i alle
sine beslutninger.
9 Den troende som ikke har noen høy status her i verden,
skal være stolt over sin høye status hos Gud. 10-11 Den
troende som er rik og har innflytelse her i verden, skal
være stolt over at Gud har vist ham hvor lite dette er verdt.
Den rike visner bort som en blomst på marken. Når solen
går opp, svir den av gresset, og blomstene visner og mister
skjønnheten.‡ På samme måten vil den rike dø midt i alt
sitt stress og prangende luksus.
12 Lykkelig er det menneske som holder ut når det blir satt
på prøve. Den som holder fast ved troen på Herren Jesus
til tross for alle prøvelsene, vil få evig liv som seierskrans.
Det har Gud lovet alle som elsker ham. 13 Dersom dere
blir fristet til å gjøre det som er ondt, må dere huske på

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:2** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. ‡ **1:10-11** Se Salmenes bok 103:15-16 og Jesaja 40:6-8.

å ikke skylde på Gud. Gud blir aldri fristet til å gjøre det
som er ondt, og selv vil han aldri friste noen. 14 Nei, når
et menneske blir fristet til å gjøre det som er ondt, er det
naturens onde begjær som lokker og drar. 15 Det onde
begjæret er som et foster i oss som stadig vokser. Når
det er ferdig utviklet, blir synden født. Synden vokser så
i sin tur og føder død. 16 La dere ikke bedra, mine kjære
søsken. 17 Gud gir oss bare gode gaver. Han har skapt
alle himmelens lys og selv veksler han aldri mellom lys og
mørke. Derfor gir han oss bare det som er fullkomment
godt. 18 Han fødte oss til et nytt liv da vi tok imot det sanne
budskapet om Jesus, helt i tråd med hans egen vilje. Vi ble
høstet inn som de første troende blant alle generasjoner
han har skapt.

Omsett budskapet til praktisk handling

19 Glem aldri, mine kjære søsken, at dere bør være snare
til å lytte, men sene til å prate og sene til å bli sinte.
20 Et menneske som er sint, har vanskelig for å følge Guds
vilje. 21 Gjør dere derfor fri fra umoralen og ondskapen
som finnes hos dere. Vær glade og takknemlige over det
budskapet som Gud har sådd i hjertene. Det har kraft i seg
til å frelse dere for evig.

22 Husk på å omsette budskapet til praktisk handling. Der-
som noen tror at det holder bare med å kjenne budskapet
teoretisk, tar han skammelig feil. 23 Den som kjenner til
budskapet, men ikke følger det i praksis, ligner en mann
som får øye på sitt ansikt i et speil. 24 Han tar en rask titt
og går etterpå bort og glemmer hvordan han så ut. 25 Den
som speiler seg selv i frihetens lov, i det budskapet som
gjør oss helt fri fra synden, og ikke glemmer det han fikk se,
han vil bli lykkelig når han omsetter budskapet til praktisk
handling.

26 Den som påstår å være troende, men ikke kan
kontrollere tungen og ordene sine, bedrar seg selv. Troen
hans kommer ikke til å frelse ham. 27 Den som derimot har
en sann tro, viser omsorg mot foreldreløse barn, enker og
andre som har det vanskelig. Han lar seg ikke påvirke av
ondskapen i denne verden. En slik tro blir satt pris på av
Gud, vår Far i himmelen. Han vil ikke sette fingeren på noe
hos dem som har en slik tro.

2

Alle skal bli behandlet likt

1 Kjære søsken, dere tror på Herren Jesus Kristus, han
som har del i Guds makt og herlighet. Bli derfor ikke
imponert av den status enkelte mennesker har, men gjør
likt mot alle.
2 La meg bruke et eksempel: Tenk dere at dere er samlet
til gudstjeneste. Plutselig kommer det inn to personer. Den
ene har vakre, kostbare klær og en ring av gull på fingeren.
Den andre er en fattig person i skitne klær. 3 Straks tar
dere hånd om den rike mannen og fører ham til den beste
plassen i rommet. Til den fattige sier dere: "Du kan stå
der borte", eller "Sett deg her på gulvet ved siden av stolen
min." 4 Har dere ikke da en feil innstilling når dere på
denne måten vurderer personer etter ytre status?
5 Lytt til det jeg sier, mine kjære søsken! Har ikke Gud
innbudt dem som er fattige i verdens øyne til å være hans
og få del i et rikt liv når de tror på Herren Jesus? De skal
være Guds eget folk, på samme måte som Gud har lovet
alle som elsker ham. 6 Hvorfor behandler dere da de fattige
så dårlig? Er det ikke de rike som undertrykker dere og
trekker dere for domstolene? 7 Er det ikke de som håner
Jesus, ham som dere tilhører?
8 Gud vil at dere skal følge det viktigste budet i hele
Moseloven,* det som i Skriften† sier: "Du skal elske dine
medmennesker som deg selv."‡ 9 Dersom dere behandler
menneskene forskjellig, da synder dere mot Gud. Dere er
skyldige i å ha brutt loven. 10 I følge loven er de enten
skyldige eller skyldfrie. Den som har forbrutt seg mot et
eneste bud, er like skyldig som den som har forbrutt seg
mot alle. 11 Den Gud som sa: "Du skal ikke være utro i
ekteskapet" har også sagt: "Du skal ikke drepe."§ Dersom
du dreper noen, er du skyldig ut fra lovens definisjon. Det
gjelder like fullt om du ikke har vært utro i ekteskapet.
12 Hver gang dere sier eller gjør noe, skal dere handle som
dem som en dag skal få evig liv på grunn av frihetens lov,
det budskapet som gjør oss fri fra synden. 13 Den som ikke
viser medfølelse med andre, vil på dommens dag heller
ikke få noe medfølelse av Gud. Den som derimot viser
medfølelse, vil selv få medfølelse.

Tro uten handlinger er bare tomme ord

* **2:8** På gresk: kongebudet. I Matteus sin fortelling om Jesus 7:12 og 22:39-40 kaller Jesus dette bud for det viktigste av alle. Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **2:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:8** Se Tredje Mosebok 19:18. § **2:11** Se Andre Mosebok 20:13-14 og Femte Mosebok 5:17-18.

14 Kjære søsken, hva nytte er det i å si at vi tror på Gud,
dersom vi ikke omsetter troen til praktisk handling? Kan en
slik tro frelse noen? 15 La meg bruke et eksempel: Dersom
dere har noen fattige medlemmer i menigheten som verken
har mat eller klær. 16 Rekker det da med å si til dem: "Gud
vil ta hånd om dere. Kle dere varmt og spis skikkelig mat?"
Vil ordene fra dere hjelpe disse som er i nød? Må dere ikke
også gi dem det de trenger?
17 Slik er det altså med troen. Dersom den ikke er blitt
omsatt til praktisk handling, er den død, bare en masse
tomme ord.
18 Nå vil kanskje noen protestere og si: "Tro er en ting,
og gode gjerninger noe helt annet. Disse to forhold har
ikke noe med hverandre å gjøre." Da svarer jeg: "Hvordan
kan du bevise at du tror, dersom du ikke omsetter troen til
praktisk handling? Det er handlingene som viser hvilken
substans troen har." 19 Innbiller du deg at det rekker med
å tro at det bare finnes den ene Gud? Dette vet til og med
de onde åndene og skjelver av skrekk for ham. 20 Nei, vær
ikke så dum. Du må innse at troen er uten mening i tilfelle
du ikke omsetter den til praktisk handling.
21 Tenk på vår stamfar Abraham, som var villig til å ofre
sønnen sin Isak på alteret.* Abraham var lydig mot Gud, og
det var denne handlingen som gjorde at han ble akseptert
av Gud. 22 Troen fikk Abraham til å handle i tråd med
Guds vilje. Han beviste troen ved å omsette den til praktisk
handling. 23 Gjennom dette ble det som står i Skriften†
oppfylt: "Abraham trodde på Gud. Derfor ble han regnet
som skyldfri innfor ham."‡ Ja, Abraham ble til og med kalt
Guds venn§. 24 Dere ser altså at menneskene blir skyldfri
innfor Gud på grunn av handlingene sine. Det rekker ikke
bare med å tro.
25 Rahab, den prostituerte kvinnen i Jeriko, er et annet
eksempel på dette. Hun tok imot de israelske utsendingene
i huset sitt og slapp dem ut en annen vei. På grunn av
denne handlingen ble hun akseptert av Gud. 26 En tro som
ikke blitt omsatt til praktisk handling, er altså død og tom,
akkurat som en kropp er død dersom det ikke finnes noen
pust i den.

3

Vær nøye med det dere sier

* **2:21** Se Første Mosebok 22:1-19. † **2:23** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:23** Se Første Mosebok 15:6.
§ **2:23** Se Jesaja 41:8.

1 Kjære søsken, ikke alle av dere skal undervise i
menigheten. Gud gransker ordene ekstra nøye til dem som
underviser. 2 Alle gjør vi feil på ulike måter, men det som
er vanskeligst, er å kontrollere sin egen tunge og ordene vi
sier. Den som lykkes med det, er et feilfritt menneske som
også har kontroll over handlingene sine. 3 La meg bruke
to bilder: Ved å legge et bissel i munnen på hesten, kan
vi få den å lystre og gå dit vi vil. 4 Og med et lite ror kan
styrmannen få et stort skip til å seile akkurat dit han vil, ja,
selv om det blåser kraftig. 5 På samme måten er det med
tungen. Den er en liten del av kroppen vår, men den kan
skryte av å få oss akkurat dit den vil.

Et annet bilde er en liten gnist som kan tenne fyr på en
hel skog. 6 På samme måten er det med tungen. Denne
lille delen på kroppen er som en gnist fra selveste helvete.
Den flammer opp av ondskapen i denne verden, og kan
forvandle våre liv til et inferno av ild som ødelegger hele
vår tilværelse.
7 Menneskene har gjennom alle tider lyktes med å temme
og dressere alle slags dyr, både slike som flyr i luften, lever
på land og svømmer i vannet. 8 Sin egen tunge derimot
kan ikke mennesket temme. Den lever sitt eget liv, full av
ondskap og dødelig gift. 9 Det ene øyeblikket bruker vi den
for å hylle vår Gud og Far, og i neste øyeblikk bruker vi
den til å forbanne menneskene, som Gud har skapt i sitt
eget bilde.* 10 Av samme munnen kommer både lovsang og
forbannelser. Kjære søsken, dere forstår selv at dette ikke
er rett! 11-12 Samme kilden kan vel ikke gi både ferskvann
og saltvann? Det er like umulig som at oliven skulle vokse
på fikentre eller fiken på vinranker.

Tegn på sann visdom

13 Om noen blant dere påstår å ha fått åndelig innsikt og
visdom fra Gud, må han gå foran med et godt eksempel
og vise dette i praktisk handling, uten å fremheve seg
selv. 14 Dersom noen er fylt av misunnelse og egoisme,
avslører han at alt pratet om åndelig innsikt bare er løgn
og tomt skryt. 15 En slik visdom kommer ikke fra Gud. Den
er jordisk, fysisk og inspirert av djevelen. 16 Misunnelse
og egoistiske ambisjoner leder til kriminalitet og all slags
ondskap.
17 Nei, den visdommen som kommer fra Gud, inspirerer
oss til å gjøre det som er rett i Guds øyne. Den blir ikke

* **3:9** Se Første Mosebok 1:26-27.

årsak til konflikter, men gjør oss vennlige og hensynsfulle mot hverandre. Den hjelper oss til å vise medfølelse, slik at vi kan gjøre godt mot andre. Den lærer oss å behandle alle likt og til å være åpne og ærlige. 18 Dersom vi deltar i å løse konflikter, sår vi fred blant våre medmennesker. Resultatet blir at de følger Guds vilje.

4

Lev nær Gud

1 Hva er det som er årsaken til trette og strid blant dere? Er det ikke det egoistiske begjæret som vil ta makten over kroppen og handlingene? 2 Dere vil ha det som andre har, men føler at dere får så lite. Dere er misunnelige og ødelegger livene til hverandre for å få det som dere selv vil. Ja, dere krangler og ypper strid, men blir ikke tilfredsstilt etter som dere ikke ber Gud om å fylle behovene. 3 Når dere ber, får dere likevel ikke det dere ber om etter som dere har feil motiv. Dere er bare ute etter å tilfredsstille egne begjær.

4 Hvorfor går dere bort fra Gud? Forstår dere ikke at dersom dere elsker denne verden, blir dere Guds fiender? Dere kan ikke være venn med Gud dersom målet er å nyte godt av denne verden. 5 Tror dere ikke at Gud sier sannheten når det står i Skriften*: "Vårt eget ego som Gud har latt bo i oss, er alltid misunnelig"?† 6 Gud vil i sin godhet hjelpe oss til å stå imot dette egoistiske begjæret. Derfor heter det i Skriften:

"Gud misliker dem som er stolte,
men er god mot dem som erkjenner sitt behov av ham."‡

7 Erkjenn altså behovene av Gud. Bekjemp djevelen, så vil han rømme fra dere. 8 Hold dere nær Gud, så vil han holde seg nær til dere. Be Gud om tilgivelse for syndene. Tvil ikke mer, men tro på Gud av et fullt og helt hjerte. 9 Gråt over det onde dere har gjort. Vis en ekte anger. Slutt å flire og la heller tårene strømme. La deres overfladiske glede bli vendt til sorg. 10 Ja, erkjenn behovene av Herren Gud, så skal han opphøye dere.

Advarsel mot å dømme andre

11 Snakk ikke stygt om hverandre, kjære søsken, for den som snakker stygt om andre og dømmer andre, han snakker

---

* **4:5** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:5** En annen tolkning: Den Ånd som Gud har gitt oss, våker sjalu over oss, slik at vi holder oss til ham. Eller: Gud våker sjalu over vår egen Ånd, som han har latt bo i oss. Se Andre Mosebok 34:14. ‡ **4:6** Se Salomos Ordspråk 3:34.

nedsettende om Moseloven§ og dømmer den.* Dere har ingen rett til å snakke nedsettende om loven og gjøre dere til dommere over den. Oppgaven er å følge loven. 12 Det finnes bare en som har rett til å dømme, og det er Gud. Det var han som ga oss loven og som alene har makt til å redde eller tilintetgjøre oss. Hvilken rett har du som er menneske, til å dømme andre?

Advarsel mot falsk trygghet

13 Nå kommer en advarsel til dere som sier: "I dag eller i morgen skal vi reise til den eller den byen, stanse der et år og gjøre gode forretninger." 14 Hvordan kan dere vite hva som skal skje i morgen? Hvordan livet deres skal bli? Menneskene er som morgenduggen, det ene øyeblikket syns den, og i neste sekund er den dunstet bort.† 15 Dere burde i stedet si: "Dersom Herren Gud vil, da kan vi leve og gjøre det ene eller det andre." 16 Nå skryter dere over egne planer. En slik selvsikkerhet er ond.

17 Husk på at dere synder mot Gud, når dere vet hvordan dere bør handle, men ikke gjør det.

5

Advarsel til de rike

1 Jeg vil også advare alle som er rike: Gråt og jamre dere over den ulykken som vil ramme dere. 2 Rikdommen vil miste sin verdi, og de fine klærne vil bli forandret til filler. 3 Ja, gullet og sølvet vil bli ødelagt som av rust. De blir et forvarsel om det som vil ramme dere selv. Dere vil bli brent opp som av ild, etter som dere samlet på rikdom i denne verdens siste tid. 4 Dere lot andre arbeide for dere, slik at dere kunne bli rike, men ga dem ingen lønn. Nå har ropene deres om rettferdighet nådd Herren Gud, han som har all makt.* 5 Dere har levd i luksus og overflod her på jorden. Dere er klare for Guds straff, akkurat som dyr som har spist seg feite før de skal bli slaktet.† 6 Dere har dømt og drept uskyldige mennesker som ikke gjorde motstand mot dere.

Herren Jesus kommer snart igjen

7 Kjære søsken, vent tålmodig på at Herren Jesus skal komme igjen. Vær lik bonden som tålmodig venter på regn om høsten og våren. Han vet at jorden etterpå vil bære

§ **4:11** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **4:11** Se Tredje Mosebok 19:16. † **4:14** Se Salmenes bok 144:4. * **5:4** Se Femte Mosebok 24:14-15. † **5:5** Se Jeremia 25:34.

en rik avling. 8 Ja, vis tålmodighet og hold fast ved troen.
Herren Jesus kommer snart igjen.
9 Klag ikke på hverandre, kjære søsken, for at ikke
Gud en dag skal anklage dere. Herren Jesus, den øverste
dommeren, kommer snart.
10 Tenk på alle profetene som bar fram budskap fra
Herren Gud.‡ La dem være et ideal for dere når det gjelder
å lide og vise tålmodighet. 11 Tenk også på Job og den
langvarige utholdenheten han viste. Lykkelige er de som
på samme måten som han holder fast ved troen når de må
lide. Gud lot også Jobs liv slutte lykkelig, etter som Gud er
full av kjærlighet og medfølelse.§
12 Framfor alt, kjære søsken, dere skal ikke forsterke
løftene dere gir med å sverge eder. Dere skal ikke sverge
ved himmelen eller ved jorden eller ved noe annet, for alt
tilhører Gud. Si bare et enkelt ja eller nei. Da bryter dere
ikke noe løfte dere har sverget for Gud og blir heller ikke
straffet av ham.*

Bønnens kraft

13 Dersom noen av dere lider, skal han be Gud om hjelp.
Dersom noen er glad, skal han synge lovsanger til Gud.
14 Dersom noen er syk, skal han kalle til seg lederne i
menigheten. De skal be for ham og salve ham med olje,
slik at kraften fra Herren Jesus kan helbrede den syke.†
15 Dersom lederne i menigheten stoler på at Herren vil svare
på bønnene deres, skal Herren redde den syke og gjøre han
frisk. Dersom den syke har syndet, skal han bli tilgitt.
16 Bekjenn syndene for hverandre og be for hverandre,
slik at dere kan bli helbredet.‡ Den som har fått syndene sin
tilgitt, formidler Guds kraft når han ber. En slik person kan
derfor utrette mye. 17 Tenk på Elia. Han var et menneske
akkurat som vi. Da han med iver ba til Gud om at det ikke
skulle regne i Israels land, ja, så regnet det ikke på tre og
et halvt år. 18 Da han igjen ba om at det skulle regne, kom
regnet. Alt begynte å spire som før.§

Frels den som har kommet bort fra Jesus

‡ **5:10** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:11** Se Job 42. * **5:12** Se hva Jesus sier i Matteus sin fortelling om Jesus 5:33-37. † **5:14** Olivenolje var en kjent medisin på denne tiden. Men her er oljen sannsynligvis blitt brukt som et symbol på at kraften fra Herren Jesus skulle helbrede den syke. ‡ **5:16** Forutsetningen for at Gud skal helbrede oss, er at vi tror på ham og ber om tilgivelse for det onde vi har gjort. Det betyr ikke at sykdommen er en straff fra Gud. Se hva Jesus sier i Johannes sin fortelling om Jesus 9:2-3. § **5:18** Se Første Kongebok 17:1 og 18:41-45.

19-20 Kjære søsken, dersom noen av dere har kommet bort
fra det sanne budskapet om Jesus, må dere forsøke å hjelpe
den personen tilbake. Dere skal vite at den som lykkes i å
føre noen tilbake til Jesus, redder denne personen fra en
evig død, og gjør at alle syndene hans blir tilgitt.

Peters første brev

Hilsen

1 Hilsen fra Peter, som er utsending* for Jesus Kristus†.
Til dere som tilhører Gud og er fremmede i denne verden.
Dere som bor spredt rundt i provinsene Pontos, Galatia,
Kappadokia, Asia og Bitynia.
2 Dere takket ja til innbydelsen om å tilhøre Gud, vår Far
i himmelen. Nå har dere fått tilgivelse for syndene, etter
som Jesus døde for å ta straffen vår slik som Gud for lenge
siden hadde planlagt. Ved kraften i Guds Ånd kan dere nå
være lydig mot Jesus Kristus og leve fullt og helt for ham.
Jeg ber at Gud vil vise dere godhet, og at dere mer og mer
vil bli fylt av den freden han gir.

Håpet om evig liv

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus
Kristus. I sin uendelige godhet lot han oss bli født på nytt.
Han fødte oss til åndelig liv‡, etter som vi tror at Jesus
Kristus har stått opp fra de døde. Ved at Jesus sto opp, har vi
fått et sikkert håp. 4 En dag skal vi få arve alt det gode som
venter hos Gud. Ja, vi skal få det evige livet som aldri kan bli
ødelagt eller miste sin herlighet. 5 Denne evige frelse, som
Gud skal avsløre ved tidenes slutt, ligger allerede og venter
på dere. Etter som dere stoler på ham, vil han ved sin kraft
ta vare på dere, slik at dere virkelig får del i frelsen.
6 Vær derfor glade. Juble over deres frelse, selv om
dere nå for en kort tid må gå gjennom forskjellige slags
prøvelser. 7 Gjennom disse prøvelsene blir troen foredlet,
slik at bare det som er ekte, står igjen. Det er på samme
måten som med gull som blir foredlet når det blir varmet
opp i ilden. Denne ekte troen er uendelig mye mer verd
enn gullet, som til slutt bare vil forsvinne. Når Jesus Kristus
kommer igjen, vil dere få del i herligheten og bli hyllet og
æret på grunn av troen.
8 Dere elsker Jesus til tross for at dere ikke kan se ham.
Ja, til tross for at dere ennå ikke har sett ham, tror dere på
ham og jubler. Dere blir fylt av en herlig og ubeskrivelig

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:3** Åndelig liv er å ha fellesskap med Gud.

glede, 9 etter som dere vet at Gud snart vil lønne troen og
frelse dere for evig.
10 Det var denne frelsen profetene§ med iver har lengtet
etter å forstå. De bar fram Guds budskap om kjærligheten
og tilgivelsen som dere skulle oppleve, men de visste ikke
selv hva det handlet om. 11 Kristi Ånd som bodde i dem
forutsa at Kristus først måtte lide, og at han etterpå skulle
vende tilbake til herligheten hos Gud. De undret seg over
når dette skulle skje, og lurte på hvordan det skulle gå til.
12 Gud viste dem at budskapet ikke gjaldt i deres egen tid,
men for dem som skulle leve mye seinere. Nå har dette
budskapet om frelse nådd dere. Guds Hellige Ånd, som Gud
har sendt, har gitt utsendingene kraft til å komme til dere
med det glade budskapet om Jesus. Det budskapet er så
fantastisk at til og med englene lengter etter å få vite mer
om det.
13 Hold derfor hodet kaldt og vær beredt. Pass på å holde
fast ved håpet om at Jesus Kristus i sin godhet frelser dere
for evig når han kommer tilbake.

Hold dere rene fra synden

14 Vær lydige mot Gud, etter som dere er hans barn. La
dere ikke lenger bli drevet av det onde begjæret som styrte
dere før dere lærte Jesus å kjenne. 15 Lev fullt og helt for
Gud og hold dere rene fra synd. Han som innbød dere for å
tilhøre ham, er ren og hellig. 16 Han har selv sagt i Skriften*:
"Dere skal holde dere rene fra synd, fordi jeg er ren og
hellig."† 17 Husk på når dere ber, at han som dere kaller
Far i himmelen, en dag vil dømme alle mennesker. Han
gjør ingen forskjell på personer. Alle skal bli dømt etter det
de har gjort. Vis derfor respekt for Gud og vær lydig mot
ham i den korte tiden dere lever her på jorden.
18 Dere vet selv hvor mye det kostet Gud å kjøpe dere
fri fra det meningsløse livet både dere og forfedrene deres
levde. Løsepengene besto ikke av sølv eller gull, som bare
er materielle verdier som snart vil forsvinne. 19 Nei, dere
ble kjøpt fri gjennom Jesu Kristi kostbare blod. Kristus, som
aldri hadde syndet, var Guds feilfrie lam som ble ofret for å
ta straffen for syndene. 20 Han var valgt ut av Gud for denne
oppgaven allerede før verden ble skapt. Det var først nå ved
tidenes slutt at han kom til jorden for å frelse dere. 21 Takket

§ **1:10** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **1:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:16** På gresk: Dere skal være Hellige, for jeg er hellig. Se Tredje Mosebok 11:44-45; 19:2 og 20:7.

være Kristus har dere nå begynt å tro på Gud. Gud vakte Kristus opp fra de døde og lot ham etterpå vende tilbake til herligheten hos Gud. Derfor tror dere på Gud og har et sikkert håp om at han skal innfri sine løfter.

22 Dere har fått tilgivelse for syndene gjennom å tro på det sanne budskapet om Jesus. Nå kan dere vise hverandre en ekte kjærlighet. Se til at dere elsker hverandre av hele hjertet. 23 Dere har blitt født på nytt, ikke ved en fysisk, men ved en overnaturlig fødsel. Gud sådde sitt evige og levende budskap i hjertene deres. 24 Det står i Skriften‡:

"Menneskene er som gresset,
og all dets herlighet er som skjønnheten i markblomstene.
Gresset visner og blomstene drysser av.
25 Men Herrens budskap består i all evighet."§

Det er dette budskapet dere nå har fått høre.

2

1 Dere har tatt imot Guds evige budskap. Kvitt dere derfor med all ondskap og falskhet. Slutt med å spille perfekte, og legg bort misunnelse og stygt snakk om hverandre. 2-3 "Dere har jo fått smake Herrens godhet."* Vær derfor som nyfødte barn, som lengter etter å få suge i dere mer av den åndelige melken. Ja, sug i dere av Guds budskap, så skal dere vokse opp og forstå mer og mer av den frelse han har gitt dere.

Levende steiner i Guds tempel

4 Dere har kommet til den levende Jesus Kristus. Han er den steinen som ikke var brukbar i menneskers øyne, men som er valgt ut og verdifull for Gud. 5 Selv er dere nå levende byggesteiner, som Gud vil bruke for å reise sin menighet, sitt åndelige tempel. Dere har blitt prester for Gud, og ved Guds Ånd kan dere tjene ham. Denne tjenesten blir et offer som han tar imot med glede på grunn av det som Jesus Kristus har gjort. 6 Gud sier i Skriften:

"Lytt! Jeg legger i Jerusalem† en utvalgt og verdifull hjørnestein.
Den som tror på ham,
vil ikke bli skuffet."‡

7 Ja, Kristus er verdifull for dere som tror på han. For de derimot som ikke tror, har

‡ **1:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **1:25** Se Jesaja 40:6-8. * **2:2-3** Se Salmenes bok 34:9. † **2:6** I grunnteksten: i Sion. Jerusalem er bygd på fjellet Sion. ‡ **2:6** Se Jesaja 28:16.

"den steinen som ikke var brukbar for bygningsarbeiderne,
blitt selveste hjørnesteinen,
8 ja,
en brysom stein som de dunker borti,
en stein som de snubler over."§
De snubler fordi de ikke tar imot Guds budskap og er lydige
mot det. Slik var det bestemt allerede fra begynnelsen av
for disse menneskene.
9 Dere som derimot tror på budskapet, har "blitt innbudt
av Gud til å være hans folk og til å være prester som
tjener ham."* Ja, "dere tilhører Gud fullt og helt. Dere er
hans eget folk som skal fortelle andre om hans fantastiske
gjerninger."† Dere har blitt ført ut av det åndelige mørke og
kommet til hans vidunderlige lys. 10 Dere som ikke før var et
folk, får nå være Guds eget folk. Nå har han vist medfølelse
med dere som han tidligere ikke viste medfølelse.‡

Vær gode ideal

11 Kjære venner, dere lever som fremmede i denne
verden. Derfor vil jeg oppfordre dere til ikke å gi etter for
de egoistiske begjær som vil ta makten over dere og skade
dere. 12 Tenk på hvordan dere opptrer blant dem som ikke
tror. La dem få se at dere gjør det som er godt. Da vil de
som før anklaget dere, hylle Gud den dagen han besøker
dem.§
13-14 Etter som dere tilhører Herren Jesus, skal dere
underordne dere den regjering og de myndigheter som
finnes i landet. Regjeringen har jo etablert ordensmakten
for å straffe dem som gjør ondt og lønne dem som gjør godt.
15 Gud vil at dere ved å gjøre det som er godt, skal stoppe
munnen på dem som kommer med dumme anklager mot
dere. 16 Jesus Kristus har kjøpt dere fri fra synden, men
utnytt ikke denne friheten til å gjøre det som er ondt.
Husk på at dere har fått friheten for å kunne tjene Gud.
17 Dere skal behandle alle mennesker med respekt. Elsk
deres troende søsken*. Vis ære mot Gud, og ha respekt for
regjering og myndigheter.

Råd til slaver

18 Dere som er slaver, må sette eierne foran dere selv. Vær
lydige og respekter eierne, ikke bare når de er vennlige og

§ **2:8** Se Salmenes bok 118:22 og Jesaja 8:14. * **2:9** Se Andre Mosebok 19:5-6.
† **2:9** Se Jesaja 43:20-21. ‡ **2:10** Se Hosea 1:6,9 og 2:23. § **2:12** Det finnes to mulige tolkninger: "den dag han kommer for å frelse dem" eller "den dagen han kommer for å dømme dem". * **2:17** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

behandler dere godt, men også når de er harde og urimelige.
19 I Guds øyne gjør dere noe stort når dere er villige til å
lide urettferdig, for å være lydige mot Gud. 20 Dersom dere
handler galt og på grunn av det må tåle å bli slått og straffet,
hva er det å være stolte av? Om dere derimot handler rett
og likevel må lide for det, da er det stort i Guds øyne.

Følg eksemplet til Jesus Kristus

21 Den som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre
ham, må være villig å lide. Kristus selv måtte lide for alles
skyld og har gitt dere et eksempel for å følge etter.
22 Kristus syndet aldri,
og han sa alltid sannheten.
23 Når han ble hånet, svarte han ikke med å håne tilbake,
og når han måtte lide, truet han ikke fiendene. Nei,
han overlot straffen til Gud, som en dag vil dømme alle
rettferdig. 24 Han bar syndene våre på sin egen kropp da
han døde på korset. Gjennom dette er vi satt fri fra syndens
makt og kan følge Guds vilje. Ja, ved hans sår har dere blitt
legt. 25 Dere var som sauer på villstrå, dere var borte fra
Gud, men nå har dere vendt tilbake til ham som er deres
gjeter og beskytter.†

3

Råd til gifte par

1 Dere gifte kvinner må sette mennene deres foran dere
selv. Det gjelder også de kvinnene som er gifte med menn
som ikke tror på budskapet om Jesus. For dersom mannen
ser at dere handler uselvisk og lever et rent liv for Gud,
2 kan dere påvirke ham til å tro uten å si et eneste ord.

3 Strev ikke etter å fange oppmerksomheten på det ytre,
som kostbare smykker, vakre klær og kunstferdig frisyre.
4 Nei, prioriter heller de indre verdiene og ha et mykt og
behagelig vesen. Det er en skjønnhet som aldri forsvinner,
og noe som er kostbart i Guds øyne. 5 Den skjønnheten
preget de kvinnene som levde for lenge siden og tilhørte
Gud. De stolte på Gud og satte mannen over seg selv. 6 Sara
for eksempel, var lydig mot Abraham som var mannen
hennes, og kalte ham herre. Ta henne til et ideal og gjør
det som er godt uten å være redd for noe som helst.

7 Dere gifte menn, dere har ansvaret for å leve sammen
med konene deres på en måte som stemmer med den
undervisningen dere har fått. Vis omsorg for henne, etter
som hun er svakere og mer utsatt. Husk på at også hun

† **2:25** Se Jesaja 53:4-9.

en dag vil få del i gaven som er det evige livet. Vis henne respekt. Ja, dere må behandle konene deres slik som Gud vil, ellers kommer han ikke til å svare på bønnene dere ber.

Råd til alle troende

8 Og nå ett ord til dere alle: Forsøk å leve i fullkommen harmoni med hverandre. Tenk alltid på det som er best for andre. Elsk hverandre som søsken bør gjøre. Vis hverandre medfølelse og erkjenn hverandre sine behov. 9 Pass på at ingen tar hevn over noen, og at ingen svarer med hån selv om han blir hånet. Nei, be i stedet om at Gud må gi alt godt til fiendene dere måtte ha. En slik innstilling vil Gud at dere skal ha, etter som dere selv har blitt innbudt til en dag å få del i alle godene hans.

10 Det står i Skriften:

”Dersom du elsker livet og vil nyte godt av det,
forsøk da å kontrollere tungen din.
Tenk på hvert minste ord som kommer over leppene.
Si ikke noe ondt og lyv aldri!
11 Slutt å gjøre det som er ondt,
gjør heller det som er godt.
Strev etter å leve i fred med alle.
12 Herrens øyne våker over dem som er lydige mot ham,
og ørene hans hører bønnene deres.
Men han står imot dem som gjør det onde.”*

Vær beredt til å lide

13 Hvem vil gjøre dere noe ondt dersom dere er ivrige til å gjøre godt? 14 Dersom noen gjør dere ondt fordi dere følger Guds vilje, da skal dere se på dette som et privilegium. Vær ikke redd for noen og la dere ikke skremme. 15 Dere skal ære og opphøye Jesus Kristus, han som er Herre i livet deres. Dersom noen spør dere om troen, skal dere være beredt til å gjøre greie for håpet dere har om evig liv. 16 Dere skal svare med respekt, og uten å virke overlegne. Pass på at dere alltid har god samvittighet. Da må de som anklager dere, gå skamfull bort. De har snakket nedsettende om alt det gode dere gjør fordi dere tilhører Kristus. 17 Iblant kan det være Guds vilje at vi må lide på grunn av at vi har gjort noe godt. Det er i alle fall bedre å ha det slik, enn å lide for å ha gjort noe ondt.

18 Kristus selv måtte lide. Han døde for å ta straffen for syndene våre på seg, en gang for alle. Ja, han som aldri hadde gjort noe ondt, døde for at vi som var onde mennesker, skulle få tilgivelse og komme til Gud. Kroppen

* **3:12** Se Salmenes bok 34:13-17.

hans ble drept, men Guds Ånd gjorde ham levende igjen.†
19 Gjennom Guds Ånds kraft kunne han seinere oppsøke
og befale åndene som Gud holder fanget.‡ 20 Det var disse
åndene som på Noah sin tid nektet å være lydig mot Gud,
til tross for at han tålmodig ventet mens Noah bygde sin
båt. Bare åtte personer ble reddet da vannet oversvømte
jorden.
21 Dette vannet er et bilde på dåpen, som nå redder dere
på grunn av at Jesus Kristus har stått opp fra de døde.
Dåpen handler ikke om at kroppen bli vasket ren fra smuss,
men om at vi vender oss til Gud og ber om å få syndene
renset bort. 22 Ja, Jesus Kristus sto opp fra de døde og vendte
tilbake til himmelen. Der sitter han nå på Guds høyre side
og regjerer, etter at alle englene, maktene og kreftene har
blitt lagt under ham.§

4

1 Etter som Jesus Kristus måtte lide i kroppen, må også
dere være beredt til å gjøre det. Den som er villig til å lide
for å følge Kristus, vil også velge å slutte å synde. 2 Han vil
ikke resten av livet bli styrt av de onde begjær som finnes i
den menneskelige naturen, men heller streve etter å gjøre
Guds vilje. 3 Dere har allerede syndet nok, ved at dere
før levde i seksuell løssluppenhet og tok del i grenseløse
orgier. Dere drakk dere fulle og var med på ville fester og
organiserte fyll sammen med andre som ikke kjente Gud.
Ja, dere henga dere til all slags skammelig avgudsdyrkelse.
4 De gamle vennene deres er forskrekket over at dere ikke
lenger vil velte dere i denne gjørmen av sex og rus sammen
med dem. Derfor begynner de å håne dere. 5 Husk da på at
alle en dag må stå til ansvar overfor Gud for sine handlinger.
Han er klar til å dømme både dem som lever nå og dem som
har rukket å dø. 6 Ja, alle mennesker skal en gang stå for
Gud. Derfor ble det glade budskapet om Jesus fortalt også
for de troende som nå er døde. De er døde, akkurat som
alle mennesker må oppleve, men de skal leve evig lik Gud,
etter som de tok imot budskapet.

Støtt og hjelp hverandre

7 Tidenes slutt kommer snart. Vis derfor selvbeherskelse
og tenk klart så dere kan be. 8 Det viktigste av alt, er at dere

† **3:18** Eller: hans Ånd ble levende igjen, 19så at han kunne… ‡ **3:19** Disse fengslede ånder er enten døde menneskene, eller noen slags åndelige vesener.
§ **3:22** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham.

av hele hjertet elsker hverandre. Den som elsker, tilgir sine
medmennesker uansett hvor mye ondt de har gjort ham.
9 Ta imot gjester i hjemmet deres, uten å klage over det
ekstra bryet det medfører.
10 Gud har i sin godhet gitt hver og en av oss evner
til å utføre enkelte oppgaver. Hjelp derfor hverandre på
forskjellige måter, slik at alle får nytte av de evnene Gud
har gitt dere. 11 Har du fått evnen til å tale, så se til at
du taler i tråd med Guds budskap. Har du fått evnen til å
hjelpe andre, så se til å hjelpe dem i den kraft Gud gir deg.
Da skal Gud bli opphøyd og æret på grunn av det som Jesus
Kristus gjør gjennom dere. Æren og makten tilhører Gud i
all evighet. Ja, det er sant!*
12 Kjære venner, bli ikke forskrekket over de mange
prøvelsene dere må gå gjennom. Det er bare det en troende
må vente seg. 13 Vær heller glade når dere må lide for Kristi
skyld. Dersom dere deler lidelsene hans nå, vil dere også
få juble i glede den dag han kommer tilbake med makt og
herlighet. 14 Ja, dere er lykkelige når noen håner dere for
Kristi skyld, for slik motstand er gjerne et bevis på at Guds
mektige Ånd bor i dere.
15 Selvfølgelig må det aldri skje at noen av dere påfører
dere lidelser ved å ha myrdet, stjålet, stelt i stand annet
ondt eller lagt seg bort i andre sine affærer. Det ville være
en stor skam. 16 Den derimot som må lide fordi han tilhører
Kristus, behøver ikke gå skamfull, men kan hylle Gud for
privilegiet det er å få tilhøre Kristus.
17 Den lidelse dere må gå gjennom, er en slags dom som
rammer Guds eget folk. Dersom til og med vi som tilhører
Gud, må gå gjennom lidelse, hvor mye verre vil det da ikke
bli på dommens dag for dem som nekter å tro på det glade
budskapet fra Gud? 18 Det står i Skriften:
”Dersom den som følger Guds vilje må gå gjennom så mye
lidelse før han blir frelst,
hvordan vil det ikke da gå for den som er ond og ikke
bryr seg om Guds frelse?”†
19 Fortsett å gjøre det som er godt, også dersom Gud lar
dere lide. Stol på ham som skapte dere, for han kommer
aldri til å slippe taket i dere.

5

Råd til forstandere og ungdommer

* **4:11** På gresk: Amen! † **4:18** Se Salomos Ordspråk 11:31.

1 Nå en advarsel til dere som er ledere i menigheten.
Jeg er jo selv forstander og har med egne øyne sett all
den lidelsen Jesus Kristus måtte gå gjennom. Jeg skal også
sammen med dere få dele herligheten i Kristus når han
kommer igjen.
2 Jeg vil at dere skal være som en gjeter for menigheten,
den flokken Gud har satt dere til å lede. Ta godt vare på
alle, ikke fordi dere blir tvunget til det, men fordi dere
selv ønsker det. Det er slik Gud vil ha det. Ta ikke vare
på menigheten for å tjene penger eller ha andre fordeler,
men fordi dere vil tjene Gud av et helt hjerte. 3 Ikke opptre
som en hersker over flokken, men led menigheten ved å gå
foran med et godt eksempel. 4 Da vil Jesus selv, den øverste
gjeteren, lønne dere den dagen han kommer igjen. Dere
skal for evig få del i herligheten hos ham.
5 Dere som er unge, må tilpasse dere etter dem som er
eldre og har fått i oppdrag å lede menigheten. Men for alle
gjelder det at ingen må være stolte, uten å erkjenne sitt
behov av andre. Det heter i Skriften:
"Gud misliker dem som er stolte,
men han er god mot dem som erkjenner sitt behov av
ham."*
6 Erkjenn derfor behovene dere har av Gud og hans kraft,
så vil han en dag opphøye dere. 7 Overlat alle bekymringer
til ham, for han tar hånd om dere.

Vær på vakt

8 Vær på vakt og tenk klart. Ta dere i vare for djevelen
som er en fiende. Han raser omkring som en brølende løve
blant dere og leter etter hvem han kan sluke. 9 Stå imot
angrepene hans og hold fast ved troen på Jesus. Gi ikke opp
når dere må lide. Husk på at alle troende i hele verden må
gå gjennom de samme prøvelsene.
10 Gud har i sin godhet innbudt oss til evig herlighet. Dette
får vi på grunn av det Jesus Kristus har gjort for oss. Det
er bare en kort tid dere må å lide. Gud vil støtte dere og
gi dere kraft så dere kan holde fast ved troen. 11 Hans er
makten i all evighet. Ja, det er sant!†

Sluttord

12 Jeg har skrevet dette brevet til dere med hjelp av
Silvanus. Han er en troende bror som jeg stoler fullt og
helt på. Jeg ville med disse korte linjene oppmuntre dere
og minne dere om Guds godhet og kjærlighet, slik at dere
alltid vil holde fast ved troen på ham.

* **5:5** Se Salomos Ordspråk 3:34. † **5:11** På gresk: Amen!

13 Menigheten her i Babylon‡, som på samme måte som
dere har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham,
hilser til dere. Markus, min unge medarbeider§, hilser
også til dere. 14 Hils hverandre med et kyss for å vise den
kjærlighet dere har.*

Med ønske om at Guds fred skal fylle alle dere som lever
i fellesskap med Kristus.

‡ **5:13** Babylon var sannsynligvis et kodenavn for Roma. Se Johannes' åpenbaring Johannes syn 14–18. § **5:13** På gresk: sønnen min. * **5:14** På gresk: Hils hverandre med et kjærlighetens kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De kysste hverandre, mennene for seg og kvinnene for seg.

Peters andre brev

Hilsen

1 Hilsen fra Simon Peter, som er tjener og utsending* for
Jesus Kristus†.
Til alle dere som har fått den samme verdifulle tro som
vi, takket være alt godt i Jesus Kristus, vår Gud, som frelste
oss.
2 Jeg ber om at Gud vil vise dere godhet, og at dere for hver
dag mer og mer blir fylt av hans fred ved at dere lærer å
kjenne Gud og vår Herre Jesus.

Troen må bli fulgt av praktisk handling

3 Da vi lærte Gud å kjenne, ham som har innbudt oss for
å få del i sin herlighet og makt, fikk vi også del i den kraften
vi trenger, for å kunne leve etter hans vilje. 4 Ved disse store
og fantastiske løftene blir dere lik Gud. Dere slipper unna
det onde begjæret i denne verden som ødelegger livet for
menneskene.
5 Derfor skal dere satse alt på å omsette troen til praktisk
handling. Lær Gud å kjenne. 6 Da vil dere utvikle
selvbeherskelse og utholdenhet og kan være lydige mot
ham. 7 Dere må også ta hånd om hverandre i kjærlighet,
slik som søsken bør gjøre. 8 Jo mer dere er lydige mot
Gud og elsker hverandre, desto mer kan dere tjene vår
Herre Jesus Kristus. Da har dere ikke blitt kjent med ham
forgjeves. 9 Den som ikke bryr seg verken om Gud eller sine
troende søsken, forstår ikke særlig mye. Han har allerede
glemt at Gud har tilgitt syndene hans og gitt ham et nytt liv.
10 Kjære søsken‡, Gud har innbudt dere til å tilhøre ham,
og dere har takket ja til innbydelsen hans. Gjør derfor alt
for å leve etter hans vilje, slik at dere beviser at dere virkelig
er hans. Da kommer dere ikke til å falle tilbake til synden
igjen og går fortapt. 11 Gud vil en dag hilse dere velkommen
i sin nye verden. Der regjerer vår Herre Jesus Kristus for
evig, han som har frelst dere.
12 For at dere helt sikkert den dagen, skal bli hilst
velkommen av Gud, vil jeg fortsette å minne dere om å
leve etter hans vilje. Dette sier jeg selv om dere allerede

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:10** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

kjenner til alt dette og holder fast ved det sanne budskapet
om Jesus. 13 Jeg ser det som min plikt å fortsette å minne
dere om sannheten så lenge jeg lever. 14 Vår Herre Jesus
Kristus har nemlig vist meg at mine dager her på jorden er
begrenset, og at jeg snart skal dø. 15 Derfor vil jeg gjøre alt
for at dere skal huske undervisningen min lenge etter at jeg
er borte.

Budskapet om Jesus er sant

16 Det var ikke noen snedig uttenkte sagn vi fortalte dere,
da vi sa at vår Herre Jesus Kristus var kommet til oss i makt
og ære. Nei, med egne øyne fikk vi se ham med egne øyne
i hans kongelige glans. 17-18 Vi var med ham opp på det
hellige fjellet. Der fikk vi se ham stråle av den herlighet
Gud, hans Far i himmelen, ga ham. Vi hørte selv at Gud
talte fra himmelen og æret ham idet han sa: "Dette er min
elskede Sønn, han er min glede."§

19 Denne begivenheten viste oss at det budskapet Gud lot
profetene* holde fram om Kristus, er sant. Hold dere til
dette budskapet. Det er som skinnende lys i denne verdens
åndelige mørke. Det skal lyse for oss helt til Jesus Kristus,
den strålende morgenstjerne†, kommer igjen for alltid å lyse
opp vårt indre.

20 Framfor alt må dere tenke på at ingen kan tyde budskap
fra Gud som finnes i Skriften‡, uten hjelp av hans Ånd.
21 Ingen av disse budskap har blitt til på menneskelig vis.
Det er Guds Ånd, som har drevet personene til å skrive ned
Guds egne budskap.

2

Vær på vakt mot falsk undervisning

1 Det var også profeter som spredde falske budskap blant
Israels folk, akkurat som det finnes personer som sprer falsk
undervisning blant dere. De vil lure inn løgn om Gud som
kan ødelegge troen hos dere. Ja, de vil til og med fornekte
Herren Jesus, han som har kjøpt alle fri fra slaveriet under
synden. Ved dette vil de selv gå evig fortapt. 2 Mange
kommer til å følge og delta i deres ville og umoralske liv.

§ **1:17-18** Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:1-5, Markus sin fortelling om Jesus 9:2-7 og Lukas sin fortelling om Jesus 9:28-35. * **1:19** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:19** Morgenstjernen var et symbol for seier og makt. Se Johannes' åpenbaring Johannes syn 22:16. ‡ **1:20** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

På grunn av dem vil Jesu sanne vei* få et dårlig rykte.† 3 I sitt begjær etter makt og penger, vil de lure dere med oppdiktede historier. Gud har for lenge siden lovet å straffe dem. De er på vei til å gå evig fortapt.

4 Gud sparte ikke en gang englene som gjorde opprør mot ham, men kastet dem ned i den mørke avgrunnen. Der blir de nå holdt fanget mens de venter på straffen fra Gud.‡ 5 Han sparte heller ikke de personene som levde på Noahs tid, og som nektet å høre på når Noah fortalte om den rettferdige dommen som ville ramme hans samtid. Den gangen reddet Gud bare Noah og sju andre da han lot den store oversvømmelsen utslette alle onde mennesker.§ 6 Gud straffet også byene Sodoma og Gomorra og forandret dem til askehauger. Han ville vise hvilken straff som venter dem som ikke er lydige mot Gud. 7-8 Han reddet likevel en person som bodde i Sodoma, og det var Lot. Lot levde nemlig etter Guds vilje. Han ble sterkt plaget dag etter dag av å bli tvunget til å se på og høre om onde menneskers ville og umoralske liv.*

9 Gud har altså makt til å redde dem som er lydige mot ham, når de kommer ut i vanskeligheter. Han har også makt til å straffe dem som er ulydige mot ham, helt fram til dommens dag når han skal dømme for evig. 10 Han straffer spesielt dem som blir drevet av sine skitne seksuelle begjær og nekter å la Gud styre livene deres. På samme måte straffer han mennesker som sprer falske budskap, som jeg nettopp snakket om. Disse personene er storsnutet og selvsikre. De unndrar seg ikke for å håne maktene i engleverdenen. 11 Dette gjør de, til tross for at Guds engler, som er mye sterkere og større enn oss mennesker, ikke våger å komme til Gud med noen anklager mot maktene i engleverdenen.

12 Ja, de som sprer falsk undervisning, håner det som de ikke kjenner. De er som uforstandige dyr, som bare følger instinktene og er født for å bli fanget og drept. Akkurat som dyrene går under, vil også de gå under for evig. 13 De vil selv måtte lide for all den lidelsen de har blitt årsak til. Disse personene elsker å feste mitt på lyse dagen. De er en skam og vanære der de tar plass og spiser i møtene og gudstjenestene deres, samtidig som de lar seg bruke til sine

---

* **2:2** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien". † **2:2** Peter gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirket det åndelige livet. ‡ **2:4** Se Jesaja 24:21-22. § **2:5** Se Første Mosebok 7:23. * **2:7-8** Se Første Mosebok 19:1-25.

syndige nytelser. 14 De kan ikke se på en kvinne uten å tenke
på sex, og de får aldri nok av synden. De lurer mennesker
som er usikre på hva de tror, og får dem til å synde. De er
smarte til å leve på andre sine penger. Gud vil straffe dem
for alt det onde de gjør. 15 De har forlatt den rette veien og
har gått vill, akkurat som Bileam, Beors sønn. Han elsket
å tjene penger på å gjøre det som var ondt. 16 Gud stoppet
profeten Bileam da han hadde tenkt å bringe fram et falskt
budskap i Guds navn. Gud lot et esel snakke til ham med
en stemme som et menneske.†
17 De som sprer falsk undervisning, er som brønner som
har tørket ut, som tåkedotter som blir drevet av vinden.
De lover den tørste vann, men har ingenting å gi.‡ Derfor
venter helvetes mørke på dem. 18 De snakker så fint, men
løftene drønner av tomhet. Gjennom å lokke med et vilt og
umoralsk liv, der menneskene får følge sine onde begjær,
lurer de nyfrelste og umodne troende som nylig har forlatt
et liv i synd til seg. 19 De lover menneskene frihet, men
de er selv slaver i synden, som gjør at de går evig fortapt.
Et menneske er slave under det som tar makten hos det.
20 Dersom de som har flyktet fra umoralen i denne verden,
gjennom å lære Herren Jesus Kristus, vår Frelser, å kjenne,
på nytt blir fanget inn og gjort til slave under synden, da
er deres situasjon blitt verre enn før. 21 Ja, det hadde vært
bedre at de aldri fikk innsikt i den rette måten å leve på,
framfor først å lære Guds vilje å kjenne, og så etterpå vende
ryggen til alt han befalte. 22 Det har gått med disse, akkurat
som det står i det gamle ordspråket: "Hunden snur seg om
mot sitt eget spy"§, og "Ikke før er grisen vasket ren, før den
på nytt velter seg i sølen."

3

Jesus skal komme igjen

1 Dette er mitt andre brev til dere, kjære venner. I to av
dem har jeg ønsket å minne dere om å helhjertet holde dere
til det sanne budskapet om Jesus. 2 Jeg ønsket å minne dere,
både om det som Gud har forutsagt ved sine egne profeter*,
og om den undervisningen fra Herren Jesus, vår Frelser,
som dere har hørt fra de utsendingene† som kom til dere.
3 Først av alt må dere vite at i verdens siste tid kommer
det til å finnes mennesker som spotter sannheten og følger

† **2:16** Se Fjerde Mosebok 22–24. ‡ **2:17** Se Salomos Ordspråk 25:14. § **2:22** Se Salomos Ordspråk 26:11. * **3:2** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **3:2** Blir også kalt apostler.

sine onde begjær. 4 De vil si: "Var det ikke dere som sa
at Jesus lovet å komme igjen? Hvorfor kommer han ikke?
Generasjon etter generasjon dør jo, alt er som før, helt fra
verden ble til."
5 Når de sier slikt, glemmer de at Gud for lenge siden
skapte himmelen og jorden ved sitt ord. Han skilte jorden
fra vannmassene og det tørre landet kom fram.‡ 6 Senere
lot han hele den daværende verden gå under ved å
oversvømme den i vann.§ 7 Den himmel og jord som nå
eksisterer, har Gud lovet å brenne opp i ild. Himmelen og
jorden skal bli spart til dommens dag når alle som ikke er
lydige mot Gud, skal gå evig fortapt.
8 Ikke glem, kjære venner, at for Gud er en dag som 1 000
år, og 1 000 år som en dag.* 9 Det er ikke slik som mange
tror, at han er forsinket med å innfri løftet om at Herren
Jesus skal komme igjen. Nei, sannheten er at han venter for
deres skyld, etter som han vil at alle mennesker skal få tid til
å vende om til ham så ingen går evig fortapt. 10 Herren Jesus
kommer igjen for å dømme alle. Han kommer like uventet
som en tyv, som dukker opp om natten. Ja, på dommens
dag skal himmelen forsvinne i fryktelig larm, solen, månen
og stjernene skal bli oppløst i ild, jorden og alt som er på
den, skal bli brent opp†.‡
11 Jorden vi bor på, skal altså bli totalt tilintetgjort. Se
derfor til at dere lever helt og fullt for Gud og følger hans
vilje, 12 mens dere venter på dagen Gud skal dømme verden.
Gjør alt for at den snart skal komme. På den dagen skal Gud
ikke bare la himmelen bli oppløst i ild og solen, månen og
stjernene smelte av hete. 13 Da skal han også innfri løftet
sitt, om at vi skal få en ny himmel og en ny jord, der Guds
vilje skal bestemme for evig.§

Avsluttende advarsler

14 Når dere nå venter på at Herren Jesus skal komme igjen,
kjære venner, må dere gjøre alt for å leve i fred med Gud
for at dere en dag kan stå for ham uten synd og skyld.
15-16 At vår Herre ikke kommer igjen nå straks, skal dere se
på som noe positivt, etter som det betyr at flere kan bli frelst.
Det har også vår kjære bror Paulus skrevet til dere om, med
den visdom han har fått fra Gud. Ja, hver gang han skriver
noe i sine brev om at Herren Jesus skal komme tilbake, da

‡ **3:5** Første Mosebok 1:2,6,9. § **3:6** Første Mosebok 7:17-21. * **3:8** Salmenes bok 90:4. † **3:10** Andre håndskrifter har: …skal bli dømt av Gud. Eller: …skal forsvinne. ‡ **3:10** Se Salmenes bok 102:26-27 og Jesaja 51:5. § **3:13** Se Jesaja 65:17 og 66:22.

nevner han akkurat dette. Noe av det Paulus underviser, er vanskelig å forstå, og det finnes uerfarne mennesker med en usikker tro, som forvrenger det han skriver. Akkurat på samme måten forvrenger de også andre ting som står i Skriften*. På grunn av dette vil de gå evig fortapt.

17 Nå har jeg på forhånd advart dere, kjære venner, for at dere kan være på vakt når disse onde personene kommer med sin falske undervisning. La dere ikke bli bedratt og miste troen på Jesus. 18 Hold i stedet fast ved den kjærlighet og tilgivelse dere har fått oppleve. Pass på at dere for hver dag mer og mer lærer vår Herre Jesus Kristus å kjenne, han som har frelst oss. Hans er æren, både nå og i evighet. Ja, det er sant!†

* **3:15-16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men nå hadde de troende også begynt bruke deler av Det nye testamente. † **3:18** På gresk: Amen!

Johannes' første brev

Innledning

1 Vi skriver til dere om Ordet som gir liv*. Han var til
allerede i tidenes begynnelse. Vi har hørt ham, vi har sett
ham med våre egne øyne og tatt på ham med våre egne
hender.
2 Han som gir liv har vist seg, og vi har sett ham. Det er
dette vi er vitner om. Vi forteller dere om ham som er det
evige livet, ham som var hos Far i himmelen og viste seg
for oss. 3 Ja, det vi har sett og hørt forteller vi dere for at
også dere kan dele vårt fellesskap, som er et fellesskap med
Far i himmelen, og med hans Sønn, Jesus Kristus†. 4 Dette
skriver vi for at vår glede skal bli fullkommen.

La Guds lys skinne i livet

5 Det budskapet vi har hørt av Jesus, og som vi nå forteller
dere, er at Gud er lys. Det finnes ikke fnugg av mørke i
han. 6 Dersom vi sier at vi har fellesskap med Gud, men
fortsetter å leve i åndelig mørke, lyver vi. Da holder vi oss
ikke til han som er sannheten. 7 Dersom vi lever i Guds lys,
på samme måten som Jesus hele tiden er i Guds lys, har vi
fellesskap med hverandre og får tilgivelse for syndene våre
ved at Jesus, Guds sønn, ofret livet og ga sitt blod for oss.
8 Dersom vi sier at vi er uten synd lurer vi oss bare selv.
Da har vi ikke sluppet inn Gud, han som er sannheten.
9 Dersom vi bekjenner syndene våre for Gud, holder han
løftet sitt og er god mot oss og tilgir oss syndene og vasker
oss rene fra alt ondt vi har gjort. 10 Dersom vi påstår at
vi ikke har syndet, sier vi samtidig at Gud er en løgner og
viser at vi ikke har tatt imot budskapet hans i våre liv.

2

1 Mine barn, jeg skriver dette til dere for at dere skal holde
dere borte fra synden. Dersom dere synder, finnes det en
som forsvarer dere for Far i himmelen. Det er Jesus Kristus,
han som behandler alle rettferdig. 2 Han betalte straffen

---

* **1:1** I grunnteksten: Livets Ord. "Ordet" kunne for grekerne bety "tanken, det prinsipp som styr universet". For jødene betydde det "Gud". † **1:3** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".

for syndene våre ved å ofre livet sitt. Derfor kan alle få tilgivelse for syndene sine.

3 Beviset på at vi virkelig har lært Jesus å kjenne, er at vi
er lydige mot det han har gitt befaling om. 4 Den personen
som sier: "Jeg kjenner Jesus", men ikke er lydig mot det
Jesus har gitt befaling om lyver. Han har ikke sluppet til
Gud, som er sannheten. 5 Den som lever i tråd med Jesu
undervisning beviser at han virkelig elsker Gud. Det er
gjennom dette vi kan vite om vi lever i fellesskap med ham
eller ikke. 6 Den som sier at han lever i fellesskap med Gud,
må leve på samme måten som Jesus gjorde.

Ett nytt bud: Elsk hverandre

7 Kjære venner, jeg vil nå gi dere en befaling. Det er på
sett og vis ikke noen ny befaling jeg skriver til dere, men
noe som dere har hørt helt fra begynnelsen. Det er det
samme budskapet og samme befalingen som dere har hørt
tidligere: Dere skal elske hverandre. 8 Likevel er det en
ny befaling, for Jesus har gjennom sitt liv vist hva virkelig
kjærlighet innebærer. Som følge av dette har livet deres
blitt fylt av kjærlighet. Mørket forsvinner, lyset fra Jesus
bryter fram og skinner over hele livet.

9 Den som sier: "Jeg lever i Guds lys", men samtidig hater
noen av sine troende brødre eller søstrer sitter fortsatt
tilbake i mørket. 10 Den som elsker sine troende søsken
fortsetter å leve i Guds lys, og ikke noe får han til å snuble
og falle i synd. 11 Den som hater en annen troende, sitter
fortsatt tilbake i mørket. Han lever sitt liv i åndelig mørke,
og ser ikke hvor han går, etter som mørket har forblindet
ham.

12 Jeg skriver til dere, dere som nylig har begynt å tro:
Syndene deres har blitt tilgitt ved at Jesus ofret livet sitt.
13 Jeg skriver til dere, dere som har en moden tro:
Dere har lært Jesus Kristus å kjenne,
ham som er og blir helt fra tidenes begynnelse.
Jeg skriver til dere, dere som har vært troende en tid:
Dere har overvunnet den onde.
14 Ja, jeg skrev til dere, dere som nylig har begynt å tro:
Dere har lært Far i himmelen å kjenne.
Jeg skrev til dere, som har en moden tro:
Dere har lært Jesus Kristus å kjenne, ham som er og blir
helt fra tidenes begynnelse.
Og jeg skrev til dere, dere som har vært troende en tid:
Dere er sterke og holder fast på Guds budskap, og har
overvunnet den onde.

15 Ikke elsk denne onde verden og alt den lokker med. Den
som elsker verden, og ondskap i den, har ikke sluppet inn
Fat i himmelen sin kjærlighet i livet sitt. 16 Verden lokker
stadig med at vi skal tilfredsstille våre fysiske begjær, at vi
skal kreve å få alt vi peker på, og at vi skal skryte av oss
selv og det vi har. Denne atferden kommer ikke fra Far i
himmelen, men fra verden. 17 Denne verden skal gå under
med alle sine fristelser, men den som gjør Guds vilje skal
leve for evig og alltid.

Fiender av Kristus

18 Mine barn, den siste timen har snart slått. Dere har
hørt at "Motstanderen til Kristus"* skal komme, og allerede
har mange motstandere vist seg. Av dette forstår vi at
tidenes slutt er nær. 19 Disse motstanderne dukket opp
i våre menigheter, men de forsvant fra oss etter som de
egentlig aldri hørte til hos oss. Dersom de hadde hørt til
hos oss hadde de blitt værende. Nå ble det avslørt at de
aldri hørte til hos oss.

20 Dere er ikke slik, for dere har fått Guds Hellige Ånd.†
Dere kjenner til det sanne budskapet om Jesus. 21 Jeg skriver
altså ikke til dere fordi dere ikke kjenner til det som er sant.
Heller tvert imot fordi dere vet at det aldri kommer noe
falskt fra Gud, han som er sannheten.

22 Hvem er en løgner? Er det ikke den som sier at Jesus
ikke er Kristus, kongen som Gud lovet å sende? Jo, den
personen er "Motstanderen til Kristus". Han fornekter både
Far i himmelen og Sønnen. 23 Den som fornekter Sønnen
har heller ikke fellesskap med Far i himmelen. Den som
erkjenner Sønnen har også fellesskap med Far i himmelen.

24 Fortsett derfor å tro på det dere har blitt undervist i fra
begynnelsen. Dersom dere holder fast ved det dere har hørt
fra begynnelsen, kommer dere fortsatt til å leve i permanent
fellesskap med både Sønnen og Far i himmelen. 25 Da har
Jesus lovet at vi skal få evig liv.

26 Jeg har skrevet dette til dere for å advare dere mot dem
som forsøker å lede dere vill. 27 Dere har fått Guds Ånd‡.
Så lenge Ånden finnes i dere, trenger ingen å lære dere om
hva som er sant eller falskt. Han underviser dere om alt, og
han lærer alltid sannhet. Han kan ikke lyve. Fortsett derfor
å leve i fellesskap med Jesus, akkurat som Guds Ånd sier til
dere.

---

* **2:18** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes' åpenbaring Johannes syn 13:1-10. † **2:20** På gresk: dere har blitt salvede av den Hellige. ‡ **2:27** På gresk: salvelsen.

28 Ja, barna mine, fortsett å leve i fellesskap med Jesus, slik
at vi ikke trenger å gå skamfull når han kommer igjen, men
kan glade og forventningsfulle se ham i øynene. 29 Dersom
vi følger Guds vilje og lever rett, vet vi at vi er hans barn,
etter som Gud selv alltid handler rett.

3

Vi er Guds barn

1 Tenk så stor kjærlighet Far i himmelen har vist oss når
vi får kalle oss hans barn. Tenk at vi virkelig er det! De
som tilhører denne onde verden, kjenner ikke Gud. Derfor
kan de ikke forstå at vi er hans barn. 2 Kjære venner, nå
er vi allerede Guds barn, og hva vi skal bli i framtiden, har
vi ennå ikke klart å forestille oss. Ett er likevel sikkert, og
det er at når Jesus kommer igjen skal vi bli like han. Da
får vi se ham akkurat som han er. 3 Den som tror at Jesus
skal vende tilbake til jorden holder seg ren fra synden på
samme måten som Jesus er fullstendig ren.

4 Hver og en som synder bryter Guds lov. Synd er å gå
imot Guds vilje. 5 Dere vet at Jesus kom for å ta bort syndene
våre, og at det ikke finnes noen synd i ham. 6 Dersom vi
lever i fellesskap med ham fortsetter vi ikke å synde. Den
som fortsetter å synde har aldri forstått hvem Jesus er, og
kjenner ham ikke.

7 Mine barn, la ingen bedra dere når det gjelder dette: Den
som følger Guds vilje og handler rett er et godt menneske,
akkurat som Jesus er god. 8 Den derimot som fortsetter
å synde, tilhører djevelen. Djevelen har syndet helt fra
tidenes begynnelse. Guds sønn kom for å gjøre slutt på det
onde som djevelen har stelt i stand. 9 Den som har blitt Guds
barn fortsetter ikke å synde, for Guds livskraft virker i ham.
Han kan ikke fortsette å synde etter som han er Guds barn.

10 Av dette kan vi altså vite hvem som er Guds barn, og
hvem som tilhører djevelen. Den som handler galt og går
imot Guds vilje, er ikke Guds barn. Den som ikke elsker sine
troende søsken er heller ikke Guds barn.

Elsk hverandre

11 Det budskapet som vi har hørt fra begynnelsen, er at
vi skal elske hverandre. 12 Vi skal ikke være som Kain, som
tilhørte den onde og drepte sin bror.* Hvorfor drepte Kain
ham? Jo, fordi han handlet galt, mens broren fulgte Guds
vilje og handlet rett. 13 Vær derfor ikke forskrekket, mine
søsken, om menneskene hater dere.

* **3:12** Se Første Mosebok 4:3-8.

14 Dersom vi elsker våre troende søsken er det et bevis på
at vi har gått over fra døden til livet. Den som ikke elsker
sine søsken, er fortsatt åndelig død†. 15 Den som hater en
annen troende, kan bli sammenlignet med en morder. Dere
vet at ingen mordere har evig liv i seg. 16 Jesus ofret livet
sitt for oss, og ved det kjenner vi til hva virkelig kjærlighet
er. Derfor er også vi skyldige til å gi vårt liv for våre troende
søsken.
17 Dersom noen, som har alt det han trenger og ser en
annen troende som lever i fattigdom, likevel ikke kjenner
medfølelse med sin troende bror eller søster, hvordan kan
da Guds kjærlighet være i ham?
18 Mine barn, dere kan ikke elske bare med vakre ord.
Sann kjærlighet viser vi gjennom praktisk handling. 19 Det
er gjennom våre handlinger vi kan vite om vi lever i tråd
med Guds vilje, han som er sannheten. Gjør vi det, kan
vi kjenne oss trygge for ham, 20 selv om vår samvittighet
anklager oss. For Gud er større enn vår egen samvittighet,
og vet alt om oss.
21 Kjære venner, dersom vi har ren samvittighet, kan vi
uten frykt vende oss til Gud. 22 Uansett hva vi ber om,
skal vi få, etter som vi er lydige mot det han har gitt oss
befaling om, og gjør det som gleder ham. 23 Det han gir oss
befaling om, er at vi skal tro på hans Sønn, Jesus Kristus,
og elske hverandre som han vil. 24 Den som er lydig mot
Guds befalinger fortsetter å leve i fellesskap med Gud, og
Gud med han. Vi vet at Gud bor i oss, etter som han har gitt
oss sin Ånd.

4

Lær å avsløre falske budskap

1 Kjære venner, tro ikke på alle som sier at de har Guds
Ånd. Prøv budskapet først og se om det virkelig kommer
fra Gud. Mange personer har gått ut i verden med falske
budskap om Gud. 2 På denne måten kan dere avgjøre om
budskapet er fra Guds Ånd: Den som erkjenner at Jesus
Kristus var et ekte menneske, han har Guds Ånd.* 3 Den
derimot, som ikke erkjenner Jesus som et ekte menneske,
kommer ikke fra Gud. Han får sin kraft fra "Motstanderen

† **3:14** Åndelig død er å være skilt fra Gud. * **4:2** Johannes gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den døde ikke Jesus Ånd på korset, etter som kroppen og ånden var skilt fra hverandre.

til Kristus"†, den Ånd som dere vet skal komme, og som allerede finnes i verden.

4 Mine barn, dere tilhører Gud og har seiret over dem
som sprer falske budskap om ham. Guds Ånd, som finnes i
dere, er sterkere enn den Ånd som finnes i verden. 5 Disse
personene tilhører denne onde verden og lærer på verdens
vis. Derfor hører verdens mennesker på dem. 6 Vi tilhører
Gud. Den som tilhører Gud hører på oss, mens den som
ikke tilhører Gud, ikke hører på oss. Gjennom dette kan vi
avgjøre hvem som har Guds Ånd og hvem som har en falsk
Ånd. Den som har Guds Ånd vil høre på sannhetens ord
om Gud.

Kjærligheten kommer fra Gud

7 Kjære venner, la oss fortsette å elske hverandre, for
kjærligheten kommer fra Gud. Den som elsker er Guds
barn, og kjenner Gud. 8 Den som ikke elsker, har ikke lært
Gud å kjenne, for Gud er kjærlighet.

9 Gud viste sin enorme kjærlighet til oss ved å sende sin
eneste Sønn til verden for at vi skulle få evig liv gjennom
det han gjorde for oss. 10 Dette er den ekte kjærligheten,
at Gud elsket oss. Det var ikke vi som elsket ham, men at
han elsket oss først og sendte sin sønn for å ta straffen for
syndene våre, slik at vi kunne få tilgivelse.

11 Kjære venner, etter som Gud elsket oss så intenst, da
må også vi elske hverandre. 12 Ingen har noen ganger sett
Gud. Dersom vi elsker hverandre, fortsetter Gud å bo i oss,
og da viser kjærligheten hans seg gjennom oss, etter som
vi er oppfylt av den. 13 Gud har gitt oss sin Ånd. Derfor vet
vi at vi fortsetter å leve i fellesskap med Gud og at han bor
i oss. 14 Vi har selv sett og kan vitne om at Far i himmelen
sendte sin sønn for å frelse menneskene. 15 Dersom noen
bekjenner at Jesus er Guds sønn, da blir Gud i ham, og han
lever i fellesskap med Gud.

16 Vi vet hvor mye Gud elsker oss, og vi stoler på hans
kjærlighet. Gud er kjærlighet, og den som lever i denne
kjærligheten fortsetter å leve i fellesskap med Gud, og Gud
bor i han. 17 Når vi lever i fellesskap med Gud, blir vi fylt
av hans kjærlighet. Derfor trenger vi ikke være redde for
å møte ham på dommens dag, for vi lever på samme måten
som Jesus levde her i verden.

† **4:3** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes åpenbaring Johannes syn 13:1-10.

18 Kjærlighet og redsel hører ikke sammen. Den virkelige
kjærligheten driver all redsel bort. Redselen hører sam-
men med tanken på straff. Den som fortsatt er redd er ikke
oppfylt med Guds kjærlighet. 19 Vi elsker fordi han elsket
oss. 20 Dersom noen sier: "Jeg elsker Gud", men hater sin
troende bror eller søster, da lyver han. For dersom han
ikke elsker sine troende søsken, som han har sett, hvordan
kan han da elske Gud, som han aldri har sett? 21 Gud har
gitt befaling om at den som elsker ham, også må elske sine
troende søsken.

5

Troen på Guds sønn

1 Hver og en som tror at Jesus er Kristus, kongen som
Gud lovet å sende, de er Guds barn. Den som elsker Far i
himmelen elsker også hans barn. 2 Vi vet at vi elsker Guds
barn dersom vi elsker Gud og er lydige mot det han har
gitt oss befaling om. 3 Å elske Gud, er å være lydige mot
befalingene hans, og befalingene er ikke vanskelige. 4 Alle
som er Guds barn vinner over verden. Det er ved troen vi
kan seire over denne onde verden. 5 Ja, bare den som tror
at Jesus er Guds sønn, kan seire over verden.

6 Jesus Kristus beviste å være Guds sønn, da han ble døpt i
vann, og ofret sitt blod på korset.* Det var ikke bare vannet
som bevitnet hvem Jesus er, men både vannet og blodet.
Også Guds Ånd vitner om hvem Jesus er, og det Guds Ånd
sier er alltid sant. 7 Vi har altså tre vitner: 8 Guds Ånd,
vannet og blodet. Alle tre er samstemt. 9 Vi tror på de
personene som vitner i våre domstoler. Skulle vi ikke da
tro på Gud, når han vitner om sin egen Sønn? 10 Alle som
tror på Guds sønn holder fast ved det som Gud har bevitnet
er sannhet. Den som ikke tror på det Gud vitner om sin
egen Sønn, påstår at Gud lyver.

11 Dette er det Gud har bevitnet: At han har gitt oss evig
liv, og at dette livet finnes i hans Sønn. 12 Den som lever i
et nært fellesskap med Guds sønn eier livet, men den som
ikke lever i fellesskap med Sønnen har ikke livet.

Avslutning

13 Dette har jeg skrevet til dere som tror på Guds sønn, for
at dere skal vite at dere har evig liv. 14 Vi kan være sikre
på at Gud hører oss, når vi ber ham om noe som er i pakt
med hans vilje. 15 Dersom vi vet at han hører oss, uansett

* **5:6** Han er den som kom ved vann blod.

hva det måtte gjelde, da vet vi også at vi får det vi har bedt ham om.
16 Dersom dere ser en annen troende som synder på en slik måte at det ikke fører til noen evig død, da bør dere be for den det gjelder. Gud vil da la den troende fortsatt få evig liv. Men det finnes synd som leder til døden, og jeg sier ikke at dere skal be for dem som begår slike synder.†
17 Hver uriktig handling er synd, men alle synder leder ikke til evig død.
18 Vi vet at dem som har blitt Guds barn ikke fortsetter å synde, for Guds sønn beskytter dem, og den onde kan ikke røre dem. 19 Vi vet at vi tilhører Gud, og at verden rundt oss er i den ondes makt og innflytelse. 20 Vi vet også at Guds sønn har kommet for å hjelpe oss til å lære den sanne Guden å kjenne, han som er evig liv. Nå lever vi i fellesskap med den sanne Guden, etter som vi lever i fellesskap med hans Sønn, Jesus Kristus.
21 Mine barn, hold dere borte fra alle falske guder.

† **5:16** "Synd som leder til døden" viser sannsynligvis til synd som de nekter å kalle synd og derfor ikke angrer eller forlater.

Johannes' andre brev

Hilsen

1 Hilsen fra lederen Johannes, til dere som har takket ja
til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Til Guds menighet og
medlemmene* som jeg elsker med oppriktig kjærlighet. Ja,
alle som har lært den sanne Guden å kjenne, elsker dere,
2 for han bor i våre hjerter og vil være med oss for evig og
alltid. 3 Jeg ber at Gud, vår Far i himmelen, og hans Sønn
Jesus Kristus†, vil vise oss godhet, omsorg og fylle oss med
fred, vi som følger det sanne budskapet om Jesus, og elsker
hverandre.

Kjærlighet og sannhet

4 Jeg ble svært glad da jeg forsto at noen av dere følger
det sanne budskapet om Jesus, akkurat slik Far i himmelen
har gitt oss befaling om.

5 Nå ber jeg dere, kjære venner, at dere vil elske
hverandre. Dette er ingen ny befaling som jeg skriver om
til dere, men noe som vi har hørt helt fra begynnelsen.
6 Kjærlighet er å gjøre det som Far i himmelen har gitt oss
befaling om. Det han har gitt oss befaling om, er at vi skal
elske hverandre, akkurat slik dere har hørt fra begynnelsen.

7 Mange bedragere har gått ut i verden. De erkjenner
ikke at Jesus Kristus var et ekte menneske.‡ Den som
ikke erkjenner dette, er en bedrager, en "Motstander til
Kristus"§. 8 Pass dere for disse bedragerne, slik at dere ikke
mister den lønnen dere* har arbeidet så hardt for. Vær
trofaste, så skal Gud gi dere full lønn. 9 Den som ikke holder
seg til Kristus og hans undervisning, mister fellesskapet
med Gud. Den som trofast følger undervisningen hans, har
fellesskap med både Far i himmelen og Sønnen.

10 Dersom noen kommer til dere og vil undervise om noe
som ikke stemmer med det Kristus lærte oss, skal dere ikke

---

* **1:1** I den greske grunnteksten: Fra den gamle, til den utvalgte konen og hennes barn. † **1:3** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias", betyr også "den salvede". ‡ **1:7** Johannes gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den døde ikke Jesus Ånd på korset, etter som kroppen og ånden var skilt fra hverandre. § **1:7** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes åpenbaring Johannes syn 13:1-10. * **1:8** En del håndskrifter har: vi.

be ham hjem og hilse ham velkommen. 11 Den som tar imot
bedrageren, blir hans medarbeider.

Avslutning

12 Jeg har mye mer å si til dere, men jeg vil ikke gjøre det
i brevs form. Jeg håper i stedet snart å hilse på dere, slik at
vi kan snakke med hverandre og få oppleve ekte glede.
13 Medlemmene i deres søstermenighet på dette stedet,
hilser dere.†

† **1:13** I den greske grunnteksten: Din utvalgte søsters barn hilser deg.

Johannes' tredje brev

Hilsen

1 Hilsen fra lederen Johannes, til min kjære venn Gaius,
som jeg elsker med ekte kjærlighet.
2 Kjære venn, jeg håper at alt står godt til med deg, og
at kroppen er like frisk som sjelen din. At sjelen din er
frisk, vet jeg. 3 Jeg ble svært glad da jeg hørte fra noen
menighetsmedlemmer som hadde hilst på deg, at du trofast
holder fast ved det sanne budskapet om Jesus, og lever etter
det. 4 Ikke noe gjør meg mer glad enn å høre at barna mine
følger det sanne budskapet.

Ros og råd

5 Kjære venn, du viser deg trofast når du tar hånd om de
troende brødre som er på gjennomreise, også de som du
ikke kjenner fra før. 6 De har fortalt om din kjærlighet til
alle i menigheten her. Du har også vist at du er verd å bli
kalt Guds tjener, etter som du har gitt alle det de trengte for
den videre reisen. 7 Det er for å spre budskapet om Jesus de
har gitt seg av sted.* De tar ikke imot noen støtte fra folk
de kommer til.† 8 Derfor bør vi støtte dem og på den måten
hjelpe til å spre det sanne budskapet om Jesus.
9 Jeg sendte et brev til menigheten deres om dette, men
Diotrefes, som gjerne vil overta ledelsen der, nekter å ha
noe med oss å gjøre. 10 Når jeg kommer, vil jeg derfor ta opp
med dere at han sprer falske rykter om oss. Han nøyer seg
ikke bare med det, han nekter også å ta imot de omreisende
troende. Dersom andre ønsker å ta imot dem, hindrer han
dem i dette og ekskluderer dem fra menigheten.
11 Kjære venn, la deg ikke påvirke av det onde, men
fortsett bare å gjøre det som er godt. Den som gjør det gode,
tilhører Gud, men den som gjør det onde, har aldri forstått
hvem Gud er.
12 Alle roser og ærer Demetrius, og det er helt rett, etter
som han handler i tråd med det sanne budskapet om Jesus.
Også vi roser og ærer ham, og du vet at vi snakker sant.

Avslutning

---

* **1:7** I den gresk grunnteksten: for navnets skyld. † **1:7** I den gresk grunnteksten: hedningene. Jødene kalte alle som ikke er jøder, for hedninger.

13 Jeg har mye å si deg, men jeg vil ikke gjøre det i brevs
form. 14 Jeg håpet snart å treffe deg, slik at vi kan snakke
personlig.
15 Jeg ønsker deg fred fra Gud! De andre i menigheten
hilser til deg. Gi en personlig hilsen fra meg til hver og en
av våre venner.

Judas' brev

Hilsen

1 Hilsen fra Judas, tjeneren til Jesus Kristus* og bror til
Jakob.
Til alle dere som har takket ja til Gud, vår Far i himmelen
sin innbydelse om å tilhøre ham. Han elsker dere og vil
bevare dere til den dagen Jesus Kristus kommer igjen.
2 Jeg ber om at Gud vil vise dere omsorg, og at dere for
hver dag vil bli fylt av hans fred og kjærlighet.

Gud vil straffe dem som sprer falsk lære

3-4 Kjære venner, jeg har lenge tenkt å skrive til dere om
hvordan Gud frelste oss, men nå kjenner jeg at brevet mitt
i stedet må handle om noe annet. Jeg har nemlig hørt at
noen onde personer har trengt seg inn blant dere for å spre
falsk lære. Derfor må jeg oppfordre dere til å stå imot disse
falske lærerne, og dere må holde fast ved den troen på Jesus
som Gud en gang for alle har gitt oss som tilhører ham.
Disse personene påstår at siden Gud i sin godhet har tilgitt
oss, kan vi leve et vilt og umoralsk liv. De fornekter vår
eneste sanne hersker og Herre, Jesus Kristus.† Gud har
for lenge siden bestemt at ugudelige skal bli rammet av
dommen.
5 At Herren Gud straffer den som er ond, det kjenner dere
allerede til. Jeg vil likevel minne dere om noen eksempler:
Til tross for at Herren‡ hadde reddet Israels folk ut av
landet Egypt, drepte han seinere dem som gjorde opprør
mot ham.§ 6 De englene som gjorde opprør mot Gud, og
ga opp sitt rette hjem i himmelen, sitter for evig fengslet
i mørke mens de venter på at Gud skal straffe dem på
dommens dag.* 7 Tenk også på innbyggerne i Sodoma og
Gomorra og byene i nærheten. De brøt Guds vilje og levde i
seksuell umoral og henga seg til homoseksualitet. Derfor ble

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias", betyr også "den salvede". † **1:3-4** Judas gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet. ‡ **1:5** En del håndskrifter har: Jesus. § **1:5** Fjerde Mosebok 14:27-29. * **1:6** Jesaja 24:21-22.

byene ødelagt av ild. Dette er en høyst aktuell påminnelse
om den evige ilden som kan bli straffen for de onde.†
8 Til tross for Guds advarsler holder disse drømmerne
fast på sin falske lære, og oppfører seg på samme måten
som innbyggerne i Sodoma og Gomorra gjorde. De krenker
sine egne kropper og nekter å la Gud styre livet deres. De
håner kreftene i englenes verden. 9 Det gjør de til tross
for at ikke Mikael, som var en av Guds mektigste engler,
våget å anklage djevelen eller håne ham da han kjempet
med ham om kroppen til Moses. Han sa bare: "Herren
skal straffe deg."‡ 10 Ja, disse falske lærerne håner det de
ikke kjenner til. Mer tvilsomme forhold har de derimot
nærkontakt med, og det bruker de til å ødelegge seg selv.
De er som uforstandige dyr, som bare følger instinktene
sine.
11 Ja, ulykken vil ramme disse falske lærerne! De følger
Kains eksempel, han som myrdet sin bror.§ På samme
måten som Bileam tjener de penger på å spre falske
budskap.* De kommer til å gå under akkurat som Korah,
etter som de gjør opprør mot Gud.†
12 Disse falske lærerne er en skam der de sitter og spiser
i gudstjenestene deres. Det eneste de tenker på, er å
tilfredsstille seg selv. De er som en sky som blir drevet bort
av vinden. De lover den tørste regn, men de har ikke noe
vann å gi.‡ De er som visne trær som ikke bærer frukt når
høsten kommer. Ja, de er dobbelt døde, etter som de har
forlatt det sanne budskapet og er rykket opp med røttene.
13 De er som havets ville bølger som skyller smuss og søppel
opp på strendene. Alt de etterlater seg, er rot og møkk.§ De
er som stjerner som har kommet ut av sin baner og stuper
ut i et evig og kompakt mørke.
14 Enok, han som levde i den sjuende generasjonen etter
Adam, bar fram Guds budskap om hva som skal skje
med denne slags personer. Han sa: "Se, Herren kommer
sammen med titusener som tilhører ham. 15 Han kommer
for å dømme alle menneskene på jorden. Han skal avsløre
hver ond handling og hvert ondt ord som menneskene har
uttalt mot ham, Ja, alle som har syndet mot ham, skal få sin
straff."*

† **1:7** Første Mosebok 19:1-25. ‡ **1:9** Femte Mosebok 34:5-6, som handler om Moses sin død. Men det som skjedde med engelen Mikael, er ikke omtalt i Bibelen. § **1:11** Se Første Mosebok 4:3-8. * **1:11** Se Fjerde Mosebok 22–24. † **1:11** Se Fjerde Mosebok 16:1-35. ‡ **1:12** Se Salomos Ordspråk 25:14. § **1:13** Se Jesaja 57:20. * **1:15** Sitatet er tatt fra en kilde utenfor Bibelen som heter "Enoks bok". Enok er omtalt i Første Mosebok 5:21-24.

16 Disse falske lærerne går uavbrutt omkring og klager.
De er aldri fornøyd, til tross for at de tilfredsstiller hvert
begjær de har. De skryter vidt og bredt om seg selv, samtidig
som de smisker med de menneskene de selv kan ha nytte
av.

Hold fast ved troen på Jesus

17 Men dere, kjære venner, dere må å huske på det
utsendingene til vår Herre Jesus Kristus sa om framtiden.
18 De advarte dere og sa: "Ved tidenes slutt skal menneskene
spotte Gud og bli drevet av sine onde begjær." 19 De
personene det ble siktet til, var nettopp disse falske lærerne
som er blitt årsak til splittelse i menigheten. De blir drevet
av sine menneskelige instinkter, etter som de ikke har Guds
Ånd.
20 Men dere, kjære venner, dere skal oppmuntre og styrke
hverandre, slik at dere kan holde fast ved troen på Gud. Be
til ham, og la hans Ånd lede dere. 21 Hold fast ved Gud, så
skal han fortsette å vise dere kjærlighet. Da kan dere også
med glede se fram til den dagen Jesus i sin godhet vil frelse
dere for evig. 22 Noen av de troende har ærlig tvil. De skal
dere vise medfølelse og forsøke å hjelpe. 23 Andre holder
på å miste troen helt. De må dere redde, slik at de ikke
går under for evig. Selv om noen lever i helt åpen synd og
umoral, skal dere forsøke å redde disse, men ta dere i vare
så dere ikke dras med i syndene deres. Ta avstand fra alt
det onde de gjør!

Avsluttende hyllest til Gud

24-25 Hyll Gud, for han er den som kan bevare dere slik
at dere holder fast ved troen. Han kan også hjelpe dere
slik at dere en dag kan stå jublende og uten skyld innfor
ham i herlighet. Han, som er den ene sanne Gud, frelste
oss gjennom det som vår Herre Jesus Kristus gjorde. Ja, hyll
Gud, for han er mektig, sterk og regjerer over alt, fra tidenes
begynnelse, nå og i all evighet. Ja, det er sant!†

† **1:24-25** På gresk: Amen!

Johannes' åpenbaring

Innledning

1 Dette er åpenbaringen som Gud ga Jesus Kristus* om
begivenheter som snart skal skje. Jesus viste innholdet for
dem som tjener ham, ved å sende en engel til sin tjener
Johannes. 2 Johannes skrev helt nøyaktig ned Guds budskap
og alt det som Jesus Kristus lot ham få vite.
3 Lykkelig er den som leser opp dette budskapet fra Gud,
og lykkelige er de som hører det og tar vare på det som står
skrevet i budskapet. For den tiden er ikke langt borte da alt
dette vil gå i oppfyllelse.

Hilsen til de sju menighetene

4 Fra Johannes, til de sju menighetene i provinsen Asia†.
Kjære venner!
Jeg ber at dere må få leve i fred og få del i alt godt fra
ham som er til, alltid har vært til og alltid kommer å være
til. Ja, også fra de sju Åndene foran troen hans,‡ 5 og fra
Jesus Kristus, han som alltid sier sannheten og lar oss få
kjenne sannheten om Gud. Jesus var den første som sto
opp fra de døde til et nytt liv. Han er hersker over alle
jordens makthavere.
Han elsker oss og har fridd oss ut av synden ved å ofre
sitt liv og blod for oss. 6 Han har gjort oss til sitt eget folk,
til prester som tjener Gud, hans Far i himmelen. Hans er
æren for evig, for han skal herske i all framtid! Ja, det er
sant!§
7 Hør på meg! Jesus kommer snart i himmelens skyer. Alle
skal se ham, ja, også de som har spiddet ham med sitt spyd.
Alle folk skal gråte over hans skyld. Ja, slik vil det virkelig
bli. 8 "Jeg er alfa og omega,* begynnelsen og slutten på alle
ting", sier Herren Gud, han som er til, alltid har vært til og
alltid kommer å være til, han er den som har all makt.

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:4** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. ‡ **1:4** Sju var det fullkomne tallet. De sju menighetene kan altså sikte til alle menigheter, og Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på. § **1:6** I grunnteksten: Amen! * **1:8** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det gresk alfabete.

Johannes får se Jesus i et syn

9 Jeg, Johannes, deres bror, som tålmodig lider for Jesu
skyld sammen med dere som blir regnet som Guds eget folk.
Jeg satt i fengsel på øya Patmos†. Der var jeg landsforvist
fordi jeg hadde spredd Guds budskap om Jesus. 10 Da kom
plutselig, det var på en søndag‡, Guds Ånd over meg. Jeg
fikk se et syn og hørte en sterk stemme bak meg som lød
som et trompetstøt. 11 Stemmen sa til meg: "Skriv ned i
en bok alt det du ser og send den til de sju menighetene
i Efesos, Smyrna, Pergamon, Tyatira, Sardes, Filadelfia og
Laodikea."
12 Da jeg vendte meg om for å se hvem det var som snakket
til meg, så jeg sju lysestaker av gull bak meg. 13 Midt mellom
dem sto en skikkelse som lignet på en menneskesønn§. Han
var kledd i en kappe som gikk helt ned til gulvet, og han
hadde et belte av gull om brystet. 14 Hodet og håret hans
var hvitt som hvit ull eller som snø. Øynene hans var som
flammende ild. 15 Føttene hans lignet skinnende bronse
som var glødet i smelteovnen. Stemmen hans hørtes ut
som lyden av store vannmasser. 16 Han holdt sju stjerner i
sin høyre hånd, og fra munnen hans kom det ut et skarpt,
dobbeltegget sverd. Ansiktet hans lyste som solen når den
er på sitt høyeste.
17 Da jeg så ham, falt jeg ned som død ved føttene hans.
Men han la sin høyre hånd på meg og sa: "Vær ikke redd,
jeg er den første og den siste, 18 den som gir liv. Jeg var død,
men jeg lever i all evighet, og jeg har nøklene som gir meg
makt til å åpne de dødes verden og gjøre de døde levende
igjen. 19 Skriv ned det du har sett, det som er nå og det som
kommer til å skje i framtiden. 20 Dette er hemmeligheten
med de sju stjernene som du så i hånden min, og de sju
lysestakene av gull: De sju stjernene er de sju englene* som
våker over menighetene, og de sju lysestakene er de sju
menighetene†.

2

Brevet til menigheten i Efesos

† **1:9** Patmos er en liten øy i øst i Middelhavet som er blitt brukt som straffekoloni av romerne. ‡ **1:10** På gresk: "Herrens dag" det vil si: den dagen da Jesus sto opp fra de døde. § **1:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, som Jesus pleide å bruke om seg selv. Bildet er hentet fra Daniel 7:13-14. * **1:20** Ordet "engel" kan også bety "budbærer". † **1:20** Sju var det fullkomne tallet. De sju menighetene kan altså sikte til alle menighetene.

1 Skriv til engelen* for menigheten i Efesos:
'Dette er budskapet fra ham som holder de sju stjernene i
sin høyre hånd og går omkring blant de sju lysestakene av
gull. Han sier til menigheten:
2 Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg har sett hvordan dere
har kjempet tålmodig for å følge meg. Jeg vet at dere ikke
kan tåle de onde menneskene, og at dere nøye har testet
ut dem som kaller seg mine† utsendinger, men ikke er det.
Dere har avslørt at de lyver. 3 Dere har tålmodig lidd på
grunn av troen på meg, og dere har ikke gitt opp.
4 En ting må jeg kritisere dere for: Kjærligheten deres er
ikke like sterk nå som den var da dere først begynte å tro
på meg. 5 Tenk på den store forskjellen, og vend om og lev
som dere gjorde før. For dersom dere ikke vender om, skal
jeg komme til dere og flytte lysestaken fra ditt sted.
6 Jeg vil likevel rose og ære dere: Dere hater nikolaittenes‡
gjerninger, akkurat som jeg selv gjør.
7 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til
menighetene! Den som vinner seier over ondskapen, vil
jeg gi rett til å spise av livets tre i Guds paradis.'

Brevet til menigheten i Smyrna

8 Skriv til engelen§ for menigheten i Smyrna:
'Dette er et budskap fra ham som er den første og
den siste, han som var død men nå lever. Han sier til
menigheten:
9 Jeg vet hvor mye dere må lide for min skyld, og jeg vet
hvor fattige dere er. Men dere er rike, for dere tilhører
Gud! Jeg vet at dere blir hånet av dem som kaller seg
jøder og Guds folk, men ikke er det. Deres synagoge* står i
Satans tjeneste. 10 Vær ikke redde for den lidelse som venter
dere. Jeg sier dere: Djevelen kommer å kaste noen av dere
i fengsel for å teste dere. Dere skal bli forfulgt i ti dager.
Stå fast ved troen i alt, også når dere møter døden. Da skal
jeg gi dere det evige livet som en seierskrans. 11 Lytt nøye
og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene! Den

---

* **2:1** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **2:2** Blir også kalt apostler. En ekte disippel av Jesus var utsendt av Jesus selv for å spre budskapet om ham. ‡ **2:6** Nikolaittene var gnostikere. De trodde at den åndelige og materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet.
§ **2:8** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. * **2:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

som vinner seier over ondskapen, skal ikke blir skadet av den annen død.†'

Brevet til menigheten i Pergamon

12 Skriv til engelen‡ for menigheten i Pergamon:

'Dette er budskapet fra ham som har det skarpe, dobbeldeggede sverdet. Han sier til menigheten:

13 Jeg vet hvor dere bor. Dere bor i den byen der Satan har sitt maktsentrum§. Til tross for det holder dere fast ved meg. Dere har avstått fra å fornekte troen. Til og med da Antipas ble drept i byen der Satan bor nølte dere ikke med å bekjenne dere til meg.

14 En ting må jeg likevel kritisere dere for: Dere aksepterer at noen av medlemmene i menigheten er tilhengere av Bileams lære. Det var han som viste Balak hvordan de kunne lokke Israels folk til fall ved å få dem til å spise det som var ofret til avgudene og lede dem inn i seksuell løssluppenhet.* 15 Denne læren er den samme som nikolaittenes† lære. Dere har medlemmer som følger den og lar seg bruke til disse syndene.

16 Vend om! Ellers skal jeg brått komme til dere og kjempe mot tilhengerne av denne læren med sverdet som kommer ut fra min munn.

17 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene! Den som vinner seier over ondskapen, skal få spise av det brødet som finnes skjult i himmelen.‡ Jeg skal gi ham en hvit stein, og på den skal det stå et nytt navn, som bare den som får det, kjenner til.§'

Brevet til menigheten i Tyatira

18 Skriv til engelen* for menigheten i Tyatira:

'Dette er budskapet fra Guds sønn, han som har øyne som gnistrende ild og føtter som ligner skinnende bronse. Han sier til menigheten:

---

† **2:11** "Den annen død". Forklaringen finnes i 20:14-15 og 21:8. ‡ **2:12** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. § **2:13** Pergamon var sentrum i provinsen Asia for tilbedelse av den romerske keiseren. * **2:14** Se Fjerde Mosebok 22–24. † **2:15** Nikolaitterne var gnostikere. De trodde at den åndelige og materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet. ‡ **2:17** Et bilde på åndelig "mat". Se Salmenes bok 78:24 og Johannes sin fortelling om Jesus 6:30-33, der Jesus sier at han er brødet fra himmelen. § **2:17** Steiner kan ha vært brukt som inngangsbillett til fester. Navnet kan være enten den troende sitt nye navn eller identitet, eller Jesu navn. Se Jesaja 62:2. * **2:18** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet dere altså rettet til menigheten.

19 Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg vet at dere elsker
hverandre og holder fast ved troen på meg. Jeg har sett
hvordan dere hjelper hverandre og tålmodig holder ut i
lidelsene. Jeg vet at dere gjør mer i dag enn dere gjorde
i den første tiden.
20 En ting må jeg likevel kritisere dere for. Dere tillater
kvinnen Jesabel, hun som sier seg å være en profet, å
fortsette å holde fram sine budskap og føre vill mine tjenere
til seksuell løssluppenhet. I tillegg spiser de også mat
som blir ofret til avgudene. 21 Jeg ga henne tid til å
angre og vende om, men hun ville ikke slutte med sine
seksuelle utsvevelser. 22 Derfor vil jeg la henne bli syk og
sengeliggende. Alle som har sex med henne, skal bli rammet
av fryktelige lidelser, dersom de ikke angrer sitt syndige liv
og slutter å være sammen med henne. 23 Hennes disipler vil
bli rammet av døden. Gjennom dette skal alle menighetene
forstå at jeg er den som kjenner de innerste tankene og
begjær hos hvert menneske, og at jeg gir hver og en den
lønnen han fortjener.
24 Når det gjelder dere andre i menigheten i Tyatira, dere
som ikke har fulgt denne falske læren, disse "Satans dype
hemmeligheter" som de kaller det, så tenker jeg ikke å kreve
noe mer av dere. 25 Hold bare fast ved troen til jeg kommer.
26 Den som vinner seier over ondskapen og fortsetter å
gjøre viljen min helt til veis ende, han vil jeg gi makt over
folkene. 27 Han skal herske over dem med et spir av jern, og
knuse alle som leirkrukker.† 28 Han skal få samme makten
som jeg har fått av min Far i himmelen, og jeg skal gi han
morgenstjernen.‡ 29 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds
Ånd sier til menighetene!'

3

Brevet til menigheten i Sardes

1 Skriv til engelen* for menigheten i Sardes:
'Dette er budskapet fra ham som har Guds sju ånder og
de sju stjernene.† Han sier til menigheten:
Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg vet at dere er kjent som
en levende menighet, men dere er døde! 2 Våkn opp og gjør

† **2:27** Se Salmenes bok 2:9. ‡ **2:28** Morgenstjernen var et symbol for seier og makt. Jesus ble kalt for morgenstjernen i 22:16. * **3:1** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **3:1** Sju var det fullkomne tallet. Guds sju Ånder, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på. De sju stjernene/menighetene kan sikte til alle menighetene.

sterk den resten av liv som finnes igjen. Alt holder på å dø! Jeg har sett at gjerningene hos dere ikke stemmer med Guds vilje. 3 Tenk på hvordan det var i begynnelsen da dere fikk høre Guds budskap og trodde på det. Hold uavbrutt fast ved budskapet og vend om til meg igjen, for dersom dere ikke våkner, vil jeg komme over dere like brått og uventet som en tyv om natten og straffe dere.

4 Til tross for alt finnes det noen hos dere i Sardes menighet som ikke har flekket til klærne sine med verdens synd og smuss. De skal gå med meg i hvite klær‡, for de har fortjent det. 5 Ja, den som vinner seier over ondskapen, skal få sine hvite klær, og jeg skal ikke viske ut hans navn av livets bok§, men forklare for min Far og englene at denne personen tilhører meg. 6 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene!'

Brevet til menigheten i Filadelfia

7 Skriv til engelen* for menigheten i Filadelfia:

'Dette er budskapet fra ham som er hellig, sann og har kong Davids† nøkler. Når han åpner, kan ingen stenge, og når han stenger, kan ingen åpne. Han sier til menigheten:

8 Jeg kjenner til alt i livet deres. Nå har jeg åpnet en dør for dere, som ingen kan stenge. Dere er ikke sterke, men har holdt fast ved budskapet om meg og har ikke fornektet troen.

9 Lytt! Jeg skal la noen komme til dere fra Satans synagoge‡, disse som påstår at de er jøder og Guds folk, men lyver og ikke er det. De skal bli tvunget til å falle ned for dere og erkjenne at jeg elsker dere.

10 Dere har fulgt mitt bud om å holde ut. Derfor skal jeg frelse dere fra den perioden med store plager som skal komme over verden for å sette alle menneskene på prøve. 11 Jeg kommer snart! Hold fast ved troen, så ingen tar fra dere den seierskransen som er det evige livet.

12 Den som vinner seier over ondskapen, skal jeg gjøre til en bærebjelke i Guds tempel, og han trenger aldri mer forlate det. Jeg skal skrive min Guds navn og mitt nye navn på ham og gjøre ham til borger i min Guds by, det nye Jerusalem, som snart kommer ned fra himmelen fra min

---

‡ **3:4** Hvite klær er et bilde på å være uten skyld for Gud. § **3:5** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

* **3:7** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **3:7** Jesus har fått kong David sin makt og myndighet. ‡ **3:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

Gud. 13 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til
menighetene.'

Brevet til menigheten i Laodikea

14 Skriv til engelen§ for menigheten i Laodikea:

'Dette er budskapet fra ham som dere kan stole på*.
Han som trofast forteller sannheten, herskeren over Guds
skaperverk.† Han sier til menigheten:
15 Jeg kjenner til alt i livet deres. Dere verken elsker meg
eller hater meg! Jeg ønsker at dere gjorde det ene eller det
andre. 16 Etter som dere bare er likegyldig uinteressert og
verken er for meg eller imot meg, vil jeg støte dere bort!
17 Dere sier: "Vi er rike! Vi har det materielt godt og har
ikke behov av noe mer!" Dere innser ikke at dere, åndelig
sett, er elendige, ynkelige, fattige, blinde og nakne.
18 Derfor vil jeg gi dere et råd: Kom og kjøp av mitt gull,
det som er renset i ild, slik at dere blir virkelig rike. Kjøp
rene, hvite klær av meg, slik at dere ikke trenger gå naken
og skamfull. Kom og kjøp salve hos meg, slik at dere kan
salve øynene deres og få synet tilbake.‡ 19 Jeg viser til rette
og oppdrar alle som jeg elsker. Vend derfor om og lev på
nytt helhjertet for meg!
20 Jeg står ved døren og banker. Dersom noen hører
stemmen min og åpner døren, vil jeg gå inn til ham, og vi
skal spise sammen som venner. 21 Den som vinner seier
over ondskapen, skal få sitte ved siden av meg på min
trone, på samme måten som jeg sitter ved siden av min
Far i himmelen på hans trone, etter som jeg har vunnet
seier. 22 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til
menighetene!' "

4

Tilbedelse foran Guds trone i himmelen

1 Da jeg så opp, så jeg en dør som sto åpen til himmelen.
Stemmen som jeg først hadde hørt, den som lød som et
kraftig trompetstøt, snakket til meg og sa: "Kom hit opp, så
vil jeg vise deg hva som skal skje i framtiden!"
2 I samme øyeblikk kom Guds Ånd over meg og jeg så en
trone i himmelen og noen som satt på den. 3 Han som satt
på tronen gnistret som en edelstein, likt jaspis og karneol.
Omkring tronen var en regnbue som lyste lik smaragd. 4 I

§ **3:14** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. * **3:14** På gresk: Som er Amen. † **3:14** Eller: Opphavet til. ‡ **3:18** Laodikea var provinsens rikeste by, rost og æret for sine banker, sin tekstilproduksjon og sine medisiner.

en ring rundt tronen sto 24 andre troner. På dem satt 24 himmelske ledere. Alle var kledd i hvite klær og hadde kranser av gull på hodene sine. 5 Fra tronen kom det lyn og drønnende torden. Helt framme ved tronen brann det sju fakler. De representerer Guds sju* Ånder. 6 Foran tronen lå noe som lignet et hav av glass, klart som krystall. Fire levende skikkelser som var dekket med øyne foran og bak, sto midt foran, bak og på begge sidene rundt tronen. 7 Den første av disse skikkelsene så ut som en løve. Den andre lignet en ung okse. Den tredje hadde ansikt som et menneske. Og den fjerde var som en svevende ørn. 8 Hver skikkelse hadde seks vinger og var helt dekket med øyne, til og med på innsiden av vingene.

Dag og natt roper de uten å tie:
"Hellig, hellig, hellig er Herren Gud, han som har all makt,
han som er, alltid har vært og alltid kommer til å bli."
9 Hver gang de fire skikkelsene ærer, hyller og takker ham som sitter på tronen, han som lever i evighet, 10 faller de 24 lederne i himmelen ned og tilber ham som sitter på tronen, han som lever i evighet. De 24 lederne i himmelen kaster sine kranser av gull for tronen og sier:

11 "Vi hyller deg, vår Herre og Gud, for du er verd å bli æret.
Du er mektig, du har skapt alt.
Ja, på grunn av din vilje ble alt skapt av det som finnes til."

5

Lammet og skriftrullen med sju segl

1 Videre så jeg at han som satt på tronen, hadde en skriftrull i den høyre hånden. Teksten sto på begge sidene og rullen var forseglet med sju segl. 2 En betydningsfull engel spurte med kraftig stemme: "Hvem er verdig til å bryte seglet og åpne skriftrullen?" 3 Ingen i hele himmelen, på jorden eller under jorden hadde fullmakt til åpne skriftrullen og lese den. 4 Jeg gråt av skuffelse, etter som det ikke var en eneste som var verdig til åpne skriftrullen og lese den.

5 Da sa en av de 24 lederne i himmelen til meg: "Gråt ikke, for løven av Juda stamme, arvingen til kong Davids

* **4:5** Sju var det fullkomne tallet. Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på.

trone,* har vunnet seier. Han kan bryte de sju seglene og
åpne skriftrullen."
6 Da så jeg opp og fikk se et lam†. Det sto for tronen
midt blant de fire levende skikkelsene og de 24 lederne i
himmelen. Det så ut som om det hadde blitt slaktet. Det
hadde sju horn og sju øyne. Disse er symboler for Guds sju‡
Ånder, som har blitt sendt ut over hele jorden. 7 Lammet
steg fram til ham som satt på tronen og tok imot skriftrullen
fra hans høyre hånd. 8 Da Lammet tok imot skriftrullen,
falt de fire skikkelsene og de 24 lederne i himmelen ned for
Lammet og hyllet det. Alle hadde hver sin harpe og holdt
en skål av gull som var fylt med røkelse. Dette er et symbol
på de bønnene og den tilbedelsen som er blitt sendt opp fra
dem som tilhører Gud. 9 De sang en ny sang med denne
teksten:
"Du er verdig til å ta skriftrullen og bryte seglene på den,
du har blitt slaktet,
med din død og ditt blod har du kjøpt menneskene fri til
Gud
fra alle stammer, språk, folk og land.
10 Du har gjort alle til et nytt folk som tilhører Gud,
slik at de kan tjene ham som prester og regjere på
jorden."
11 Så hørte jeg et stort kor av engler. Jeg fikk se at de
sto rundt tronen og de fire skikkelsene og de 24 lederne i
himmelen. De var så mange at det var umulig å telle alle.
12 De sang med en enorm kraft:
"Verdig er Lammet som ble slaktet.
Vi hyller og ærer ham for hans makt, rikdom, visdom
og styrke.
Han vil vi lovsynge."
13 Så hørte jeg at alt det skapte i himmelen, på jorden,
under jorden og i havet rope:
"Lovsangen, æren, herligheten og makten
tilhører ham som sitter på tronen og Lammet i all
evighet."
14 De fire skikkelsene sa: "Ja, det er sant!"§ Og de 24 lederne
i himmelen falt ned og tilba.

---

* **5:5** Løven av Juda og arvingen til Davids trone er titler på Messias, den lovede kongen. Det handler altså om Jesus. † **5:6** Lammet er et bilde på Jesus. Se Jesaja 53:7 og Johannes sin fortelling om Jesus 1:29. ‡ **5:6** Sju var det fullkomne tallet. Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på. § **5:14** I grunnteksten: Amen!

6

Seks av seglene blir brutt

1 Mens jeg så på, brøt Lammet det første seglet. Med en
stemme som lignet på torden sa en av de fire skikkelsene:
"Kom!" 2 Da fikk jeg se at det sto en hvit hest foran meg.
Rytteren som satt på den, hadde en pil og bue. De satte en
seierskrans på hodet hans. Som en seierherre red han ut
over jorden for å vinne seier på nytt.
3 Da Lammet brøt det andre seglet, hørte jeg neste
skikkelse si: "Kom!" 4 Da kom det fram en ildrød hest.
Rytteren på hesten fikk makt til å forstyrre freden på jorden,
slik at folkene ville drepe hverandre, og han ble utstyrt med
et langt sverd.
5 Da Lammet brøt det tredje seglet, hørte jeg den tredje
av de fire skikkelsene si: "Kom!" Jeg fikk se en svart hest.
Rytteren på hesten holdt en vekt i hånden. 6 Jeg hørte noe
som lød som en stemme blant de fire skikkelsene si: "Ett
kilo hvete for en hel daglønn. Tre kilo korn for samme lønn.
Men oljen og vinen må du ikke skade."
7 Da Lammet brøt det fjerde seglet, hørte jeg den fjerde
skikkelsen si: "Kom!" 8 Nå fikk jeg se en blek gul
hest. Rytteren på hesten het Døden. Etter den fulgte en
representant fra de dødes verden. De fikk makt over en
fjerdedel av jorden, slik at de kunne drepe folkene i krig,
med sultekatastrofe, sykdommer og ville dyr.
9 Da Lammet brøt det femte seglet, fikk jeg se alteret i
templet*. Under alteret så jeg sjelene til alle dem som var
drept fordi de hadde spredd Guds budskap om Jesus. 10 De
ropte med kraftig stemme: "Herre, du som er hellig og sann,
hvor lenge vil det dra ut før du dømmer folkene på jorden
og straffer fordi de drepte oss?" 11 Da fikk hver enkelt på
seg hvite klær. De ble bedt om å være i ro enda en kort
stund til antallet av Jesu tjenere, deres troende søsken, var
fullt av dem som måtte dø for sin tro.
12 Videre så jeg Lammet bryte det sjette seglet. Da kom
det et stor jordskjelv. Solen ble svart som en sørgedrakt,
hele månen ble rød som blod. 13 Stjernene på himmelen
falt til jorden som umoden frukt når fikentreet blir rystet
av kraftige stormkast. 14 Ja, himmelen forsvant for mine
øyne, som om den ble rullet sammen som en skriftrull. Alle
fjell og øyer ble flyttet fra sine steder. 15 Makthaverne på
jorden, ledere, høye militærsjefer, de rike og mektige, ja,
alle folk, både slaver og frie gjemte seg i grotter og mellom

* **6:9** Templet i Jerusalem.

fjellknauser. 16 De ropte til fjellene og steinene: "Fall over
oss. Gjem oss for sinnet til ham som sitter på tronen og
Lammet. 17 For nå har den fryktelige dagen kommet da
Gud og Lammet vil dømme alle. Hvem kan da overleve?"

7

Guds folk skal bli frelst

1 Så fikk jeg se fire engler stå ved jordens fire hjørner. De
hindret de fire vindene i å blåse over jorden. Løvet rørte
seg ikke på trærne og havet lå blankt som et speil. 2 Jeg fikk
se en engel komme opp i øst. Han hadde med seg et segl
fra den Gud som lever, og ropte til de fire englene, de som
hadde fått makt til å skade jorden og havet: 3 "Vent! Ikke
skad jorden, havet eller trærne før vi har fått satt et merke
på vår Guds tjenere, et segl i pannen."
4-8 Jeg fikk høre hvor mange som hadde blitt merket med
Guds segl. Det var 144 000.* De kom fra alle Israels
stammer: 12 000 fra Juda stamme var merket med segl.
12 000 fra Rubens stamme.
12 000 fra Gads stamme.
12 000 fra Asjers stamme.
12 000 fra Naftali stamme.
12 000 fra Manasse† stamme.
12 000 fra Simons stamme.
12 000 fra Levi stamme.
12 000 fra Isaskars stamme.
12 000 fra Sebulons stamme.
12 000 fra Josefs stamme
og 12 000 fra Benjamins stamme.

Den store forsamlingen hyller Gud og Lammet

9 Videre fikk jeg se en enorm forsamling mennesker som
ingen kunne telle. De var fra alle folk, stammer, land og
språk. De sto for tronen og Lammet, kledd i hvite klær og
med palmegrener i hendene. 10 De ropte med kraft: "Det
er vår Gud, han som sitter på tronen, og Lammet som har
frelst oss."
11 Alle englene sto rundt tronen, de 24 lederne i himmelen
og de fire skikkelsene. De falt ned på sine ansikter for
tronen og tilba Gud. 12 De sa:
"Vi synger lovsanger og ærer vår Gud for hans visdom.

---

* **7:4-8** De 144 000 er et symbolsk uttrykk, 12×12×1 000. Det står enten for alle troende, eller for alle jøder som har begynt å tro på Jesus som Messias, den lovede kongen. Se også noten til 21:16. † **7:4-8** Manasse hørte egentlig til Josefs stamme, etter som han var Josefs sønn. Men Manasse måtte erstatte Dans stamme, etter som de hadde blitt avgudsdyrkere i følge Dommerboken 18:30.

Ja, vi synger lovsanger for ham![‡]
Vi takker og hyller ham i evighet for hans makt og styrke.
Ja, vi takker ham!$1[§]"
13 En av de 24 lederne i himmelen spurte meg: "Vet du
hvem disse er som er kledd i hvite klær, og hvor de kommer
fra?"
14 "Nei, min herre", svarte jeg, "du er den som har det
svaret."
Da sa han til meg: "Det er de som er kommet ut av de
store lidelsene. De har vasket klærne sine, gjort seg rene og
hvite i Lammets blod.[*]
15 Det er derfor de står her for Guds trone og tjener ham
dag og natt i hans tempel.
Han som sitter på tronen skal bo blant dem og beskytte
alle.
16 De skal aldri mer gå sultne og tørste.
Verken solen eller annen brennende hete skal skade
dem.
17 For Lammet, som står for tronen,
skal være gjeteren deres og lede dem til kildene med
livets vann[†].
Gud skal tørke bort tårene fra deres øyne."

8

Det sjuende seglet blir brutt. De sju trompetene

1 Da Lammet brøt det sjuende seglet, ble det helt stille i
himmelen. Stillheten varte i omkring en halv time. 2 Så fikk
jeg øye på de sju englene som står for Gud. De fikk hver sin
trompet.
3-4 En annen engel kom og stilte seg ved alteret med en
gullskål for røkelse. Han ble gitt rikelig med røkelse. Den
skulle han ofre på alteret av gull foran tronen, sammen med
de bønnene og den tilbedelsen som er blitt sendt opp fra
dem som tilhører Gud. Lukten av røkelsen, den som ble
ofret sammen med bønnene og tilbedelsen, steg opp til Gud
fra skålen i hånden til engelen.[*]
5 Engelen fylte så skålen med ild fra alteret og kastet ned
den på jorden. Straks begynte det å lyne, drønne av torden,
og jorden bevet i jordskjelv.

Seks engler blåser i trompetene

[‡] **7:12** I grunnteksten: Amen! [§] **7:12** I grunnteksten: Amen! [*] **7:14** De har blitt skyldfri innfor Gud ved troen på at Jesus tok straffen for menneskenes synder da han døde og ofret sitt blod. [†] **7:17** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10. [*] **8:3-4** Røkelsen fra engelen gjorde at Gud aksepterte menneskene sine bønner og tilbedelse.

6 De sju englene gjorde seg beredt til å blåse i sine sju
trompeter.
7 Den første engelen blåste i sin trompet. Da kom det
hagl og ild blandet med blod som falt ned over jorden.
Ilden brente opp en tredjedel av jorden. Alle trær og grønn
vegetasjon ble brent opp på den tredjedelen.
8-9 Så blåste den andre engelen i sin trompet. Da ble det
kastet noe som så ut som et stort brennende fjell ned i havet.
Fjellet forandret en tredjedel av havet til blod. Det drepte
alt levende og utslettet alle skip på den tredjedelen av havet.
10 Den tredje engelen blåste nå i sin trompet. Da kom
en stor flammende stjerne fra himmelen og falt ned på en
tredjedel av elvene og vannkildene. 11 Stjernen ble kalt
"Bitterhet", for den forurenset en tredjedel av alt vannet på
jorden. Mange mennesker døde på grunn av at de hadde
drukket forurenset vann.
12 Etter dette blåste den fjerde engelen i sin trompet.
Da ble solen, månen og stjernene skadet. De lyste ikke i
en tredjedel av tiden. Da var det ikke noe sollys på en
tredjedel av dagen. I en tredjedel av natten lyste verken
månen eller stjernene. 13 Nå så jeg en ensom ørn fly tvers
over himmelen, og jeg hørte den rope med kraftig stemme:
"Ulykken, ulykken, ulykken vil ramme alle som bor på
jorden, når de tre siste englene vil blåse i trompetene."

9

1 Den femte engelen blåste i trompeten. Da så jeg
en stjerne som hadde falt ned på jorden fra himmelen.
Stjernen fikk nøkkelen til den bunnløse avgrunnen. 2 Da
den åpnet avgrunnen, veltet det fram røk som fra en enorm
ovn. Solen og luften ble formørket av røken.
3 Så dukket det fram gresshopper i røken og slo seg ned
på jorden. De fikk makt til å stikke på samme måten
som skorpioner. 4 De ble likevel nektet å skade gresset,
vegetasjonen og trærne, men bare de menneskene som
ikke var merket med Guds segl på pannene sine. 5 De fikk
ikke drepe noen, men skulle pine folkene i fem måneder.
Smertene som de ble årsak til, kjentes som stikk fra en
skorpion. 6 Når dette skjer, vil menneskene ta sine liv, men
de skal ikke gjennomføre det. De vil lengte etter å dø, men
døden skal rømme bort!
7 Gresshoppenne så ut som hester som var utrustet til
kamp. Disse hadde noe som så ut som kranser av gull på
hodene sine. Hestehodet lignet på ansiktet hos et menneske.
8 Håret var langt som håret hos en kvinne. Tennene var

som løvetenner. 9 De hadde brystskjold av noe som lignet
jern. Lyden av vingene deres lød som når en armé av hester
og vogner stormer av sted til kamp. 10 De hadde haler
og brodder som skorpioner. Det var med giftbroddene de
kunne pine menneskene i fem måneder. 11 Kongen deres
var avgrunnens engel. På hebraisk blir han kalt Abaddon
og på gresk Apollyon, som betyr "Ødeleggeren".
12 Den første katastrofen er over med dette, men det skal
komme to til.
13 Den sjette engelen blåste i trompeten. Da hørte jeg en
stemme som talte fra de fire hornene på alteret av gull foran
Guds trone. 14 Stemmen sa til den sjette engelen: "Slipp løs
de fire englene som er bundet nær den store elven Eufrat."
15 De hadde blitt holdt i beredskap nettopp for denne timen,
denne dagen, denne måneden og dette året. Nå ble de
sluppet løs for å drepe en tredjedel av menneskene. 16 De
disponerte en armé med 200 millioner ryttere; jeg fikk greie
på hvor mange de var.
17 I synet mitt så jeg hestene og rytterne. De så ut på denne
måten: Rytterne bar brystskjold som var ildrøde, mørkeblå
og gule som svovel. Hodet til hestenes lignet på hodet til en
løve. Ut av munnen deres kom det røk, ild og svovel. 18 En
tredjedel av alle menneskene ble drept av disse tre plagene,
ilden, røken, og svovel som kom ut fra munnen til hestene.
19 De hadde dødelig kraft i sin munn og hale. Halene deres
var som slanger med hode som kunne skade.
20 De menneskene som overlevde disse plagene, nektet
fortsatt å vende om til Gud! De fortsatte å tilbe demoner og
avgudsbilder, som de selv hadde laget av gull, sølv, bronse,
stein og tre. Figurene kunne verken se, høre eller gå.
21 De sluttet ikke med mordene sine, sin magi, okkultisme,
seksuelle løssluppenhet og sine tyverier.

10

Engelen med den lille skriftrullen

1 Nå så jeg en annen enorm engel som kom ned fra
himmelen. Han var innhyllet i en sky og med en regnbue
over sitt hode. Ansiktet hans lyste som solen og føttene
hans var som søyler av ild. 2 I hånden holdt han en liten
skriftrull som var åpnet. Han satte den høyre foten på
havet og den venstre på jorden. 3 Med kraftig stemme, lik
en løve som brøler, ropte han. Da han hadde sluttet å rope,
drønnet sju tordenbrak til svar. 4 Jeg ville skrive ned det
de sju tordenbrakene ga til svar. Da hørte jeg en stemme

fra himmelen si: "Bevar ordene som lød i tordenen for deg
selv, ikke skriv dem ned!"
5 Engelen, som jeg hadde sett stå på havet og på jorden,
løftet sin høyre hånd mot himmelen. 6 Han sverget ved ham
som lever i all evighet, han som skapte himmelen og alt som
finnes i den, jorden og alt som finnes på den, havet og alt
som finnes i det. Han sa: "Tiden er ute. 7 Når den sjuende
engelen blåser i trompeten, da har Guds hemmelige plan
blitt sluttført, helt i tråd med det glade budskap han bar
fram gjennom sine tjenere og profeter."
8 Så hørte jeg stemmen fra himmelen på nytt, som sa:
"Gå til engelen som står på havet og på jorden. Ta den
åpne skriftrullen ut av hånden hans." 9 Da gikk jeg bort til
engelen og ba ham om å gi meg den lille skriftrullen. Han
sa til meg: "Ja, ta den og spis den. Den skal svi i magen din,
men så lenge du har den i munnen, vil den smake søt som
honning."
10 Da tok jeg skriftrullen ut av hånden hans og spiste
den opp. Akkurat som han hadde sagt smakte den søtt i
munnen, men da jeg hadde svelgd den, svidde den i magen.
11 Han sa til meg: "Enda en gang må du holde fram Guds
budskap om det han planlegger å gjøre med land, folk,
språk og makthavere."

11

Representantene fra Gud

1 Nå ga de meg en målestokk, den var en stav, og de sa til
meg: "Gå og mål Guds tempel og alteret, og tell alle som
tilber der.* 2 Templets ytre gård skal du ikke måle, for
den har Gud overlatt til dem som ikke kjenner ham. De
vil beseire Guds by, Jerusalem og ha kontrollen over byen
i 42 måneder†. 3 I disse 1 260 dagene vil jeg gi mine to
representanter i oppdrag å holde fram mitt budskap mens
de er kledd i sørgeklær."
4 Disse representantene er de to oliventrærne og de to
lysestakene som står foran jordens Herre.‡ 5 Dersom noen
forsøker å skade dem kommer flammer av ild til å sprute
ut av munnen deres. Hver fiende som vil skade dem, vil bli
drept av ilden. 6 De har makt til å stenge himmelen, slik
at det ikke kommer regn i den tiden som de bringer Guds

* **11:1** Johannes fikk i oppdrag at måle og telle det som skulle beskyttes av Gud.
† **11:2** 42 måneder, eller 1 260 dager, er det samme som 3½ år, hvilken er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid. Samme symbolet forekommer i v.9 og 11. ‡ **11:4** Se Sakarja 4:1-14.

budskap. Videre har de makt til å forvandle alle elver til blod og sende alle slags plager over jorden, så ofte de vil.

7 Når de har sluttført oppdraget sitt med å bære fram budskapet som Guds representanter, vil udyret§ som stiger opp fra den bunnløse avgrunnen, angripe, beseire og drepe de to. 8 Likene deres vil ligge på gaten i den store byen som symbolsk blir kalt "Sodoma" og "Egypt", der deres Herre også ble henrettet ved å bli spikret fast på et kors. 9 Mennesker fra alle land, stammer, språk og folk vil i tre og en halv dag se kroppene deres ligge der. De vil ikke tillate at kroppene blir begravd. 10 Jordens innbyggere vil glede seg over at Guds representanter endelig er døde. De vil juble og utveksle gaver til hverandre for å feire at de er kvitt disse to profetene som bar fram Guds budskap og var til så mye bry.

11 Etter tre og en halv dag vil livets Ånd fra Gud komme inn i de to døde. De vil sette seg opp, og alle som ser dette, vil bli vettskremt. 12 Så vil en kraftig stemme fra himmelen rope: "Kom hit opp!" Jeg var vitne til at de for opp til himmelen i en sky, rett foran øynene på deres fiender. 13 I samme øyeblikk ble det et kraftig jordskjelv, som fikk en tiendedel av byen til å styrte sammen. 7 000 mennesker ble drept, og de som overlevde, skalv av skrekk og begynte å hyllet, himmelens Gud.

14 Den andre katastrofen er med dette over, men den tredje er like om hjørnet.

Den sjuende engelen blåser i trompeten

15 Akkurat da blåste den sjuende engelen i trompeten. Sterke stemmer ble hørt fra himmelen. De sa:
"Vår Gud og Kristus,
kongen han lovet oss,
har nå tatt makten over hele verden.
Han skal regjere i all evighet."

16 De 24 lederne i himmelen, som satt på sine troner for Gud, falt ned på ansiktene, tilba, og sa:
17 "Vi takker deg, Herre Gud,
du som har alt makt, du som er og alltid har vært,
for at du har begynt å utøve din store makt for å regjere.
18 Folkene raste i sinne, men nå er det din tur å være sint.
Det er tid for at de døde skal bli dømt.
Du vil lønne profetene som tjente deg ved å holde fram budskapet,

§ **11:7** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10.

og alle folk som tilhører deg.
Ja, du vil lønne alle som er lydige og tilber deg.
Det gjelder både fine mennesker og vanlige folk.
Du vil utslette dem som ødelegger verden."
19 Så ble Guds tempel i himmelen åpnet. Der inne ble Paktens ark* synlig. Det lynte, drønnet av torden, ble jordskjelv og store hagl falt ned.

12

Kvinnen og dragen
1 Jeg fikk se et symbolsk drama i himmelen.
Jeg så en kvinne, som var svøpt inn i solen, hadde månen under sine føtter og en krans av tolv stjerner på hodet. 2 Hun var gravid og skulle straks føde, for hun skrek mens veene begynte å komme.
3 Videre så jeg en annen symbolsk handling i himmelen: En svær rød drake dukket opp. Den hadde sju hoder med ti horn og sju kroner på hodene. 4 Halen på dragen dro med seg en tredjedel av stjernene og kastet dem ned på jorden. Han sto foran kvinnen som skulle føde, slik at han kunne sluke barnet i samme øyeblikk det var født. 5 Kvinnen fødte en gutt som en gang skal herske over alle folk med uinnskrenket makt*. Barnet ble rykket bort og ført opp til tronen hos Gud. 6 Kvinnen flyktet ut i ørkenen, der Gud hadde gjort i stand et sted for henne. Der vil hun bli tatt hånd om i 1 260 dager†.
7 Så brøt en krig ut i himmelen. Mikael og de englene som var under hans kommando, gikk til krig mot dragen og englene hans. 8 Dragen tapte slaget, og han og englene ble presset ut av himmelen. 9 Han, den store dragen, den gamle slangen, som ble kalt djevelen eller Satan,‡ og som bedrar hele verden, ble kastet ned på jorden sammen med alle englene sine.
10 Jeg hørte en kraftig stemme som ropte i himmelen:
"Vår Gud har endelig frelst oss for evig!
Han har vist sin styrke og er begynt å regjere.
Kristus, kongen som han lovet oss, har fått all makt.

---

* **11:19** Pakten Ark var en kiste kledd med gull, der Israels folk oppbevarte steintavlene med Paktens avtale, det vil si de ti budene. Se Andre Mosebok 25:10-22. * **12:5** På gresk: Med et spir av jern. Se Salmenes bok 2:9. † **12:6** 1 260 dager er det samme som 3½ år, hvilket er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid. Samme symbol finnes i v.14. ‡ **12:9** "Djevelen" er gresk, "Satan" er hebraisk. Begge ordene betyr "de som anklager deg".

Anklageren, han som dag og natt anklaget våre troende
søsken for vår Gud,
han har blitt kastet ned fra himmelen på jorden.
11 De troende beseiret den som anklaget,
etter som Lammet døde og ofret sitt blod for å ta straffen
for syndene.
Ja, de beseiret Anklageren fordi de troende til
og med var villige til å miste sitt liv for å spre budskapet
om det som Lammet hadde gjort.
12 Juble derfor, du himmel og alle dere himmelens
innbyggere.
Ulykken vil ramme jorden og havet,
for djevelen har kommet ned til dere og hans sinne er
uten kontroll,
etter som han vet at han bare har en kort tid igjen."
13 Da dragen merket at han hadde blitt kastet ned på
jorden, forfulgte han kvinnen som hadde født gutten.
14 Hun fikk vinger som på en stor ørn, slik at hun kunne
fly ut i ørkenen, til det stedet der hun skulle bli tatt hånd
om og bli beskyttet for dragen i tre og en halvt år§.
15 Dragen forsøkte å drukne kvinnen i voldsomme vann-
mengder som fosset ut av hans munn. 16 Jorden åpnet sin
munn og reddet kvinnen ved å absorbere vannmengdene
som dragen sprutet ut. 17 Da ble dragen rasende på kvinnen
og startet en krig mot resten av barna hennes, mot alle de
som er lydige mot Gud og sprer budskapet om Jesus. Dragen
stilte seg på stranden ved havet.

13

Udyret fra havet

1 I synet mitt så jeg et udyr stige opp av havet. Det hadde
ti horn og sju hoder. Hvert horn var prydet med en krone.
På alle hodene sto et navn som spottet* Gud. 2 Udyret så
ut som en leopard, men hadde føtter som en bjørn og kjeft
som en løve.† Dragen overførte sin kraft, trone og enorme
makt til udyret.

3 Jeg så at et av hodene på udyret var hardt skadet, men
at det dødelige såret hadde blitt leget. Hele verden ble
grepet av beundring for udyret og begynte å følge det. 4 De
tilba dragen for at han hadde gitt udyret slik makt, og de
tilba udyret og sa: "Ingen er større enn udyret! Hvem kan
kjempe mot det?"

---

§ **12:14** På gresk: En tid, to tider og en halv tid. Se kommentar til 12:6. * **13:1** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. † **13:2** Se Daniel 7:2-7.

5 Så ble udyret utstyrt med en munn som skrøt og hånte
alt og alle som var hellig og hadde med Gud å gjøre. Det fikk
makt til å holde på i 42 måneder‡. 6 Det spottet Gud og hans
rett til å bestemme, og det spottet Guds bolig der han er og
alle som finnes i himmelen. 7 Det fikk også makt å kjempe
mot alle som tilhører Gud, og beseire dem. Videre fikk det
makt til å regjere over alle stammer, land, språk og folk. 8 En
stor del av innbyggerne på jorden vil tilbe udyret. De eneste
som ikke vil delta i tilbedelsen, er de som har takket ja til
Guds innbydelse om å tilhøre ham. Derfor har de navnene
sine skrevet i livets bok§ som finnes hos Lammet som er
slaktet. Gud hadde bestemt navnene i boken allerede før
verden ble skapt.

9 Lytt nøye og forsøk å forstå!
10 På grunn av denne motstanden mot udyret vil enkelte bli
ført bort i fangenskap,
og andre vil bli drept med sverd.
Her gjelder det for dem som tilhører Gud å holde hard-
nakket fast ved troen.

Udyret fra jorden

11 Jeg så også et annet udyr. Det kom opp av jorden og
hadde to horn som lignet på hornene hos en ung saubukk,
men det hadde stemmen til en drake. 12 Det har samme
makten som det første udyret og representerer udyret. Det
krever at alle innbyggerne på jorden må tilbe det første
udyret som hadde de dødelige sårene som ble leget. 13 Det
utfører store mirakler og kan til og med få ild til å falle ned
fra himmelen mens alle ser på. 14 Gjennom alle miraklene
som det utfører på oppdrag av det første udyret, bedrar
det innbyggerne på jorden. Udyret ber menneskene å lage
et stort bilde av det udyret som hadde blitt hugget med
sverdet, men blitt levende igjen. 15 Det får også makt til
å gi liv til dette bilde, slik at bildet til og med kan snakke og
gi befaling om at den som ikke tilber det, skal bli drept.

16 Det andre udyret krever at alle, både fine mennesker
og vanlige folk, rike og fattige, frie og slaver, skal ha et
merke på høyre hånden eller i pannen. 17 Ingen kan kjøpe
eller selge noe som helst dersom de ikke har udyrets merke.
Merket er enten udyrets navn, eller de tallene som står i
stedet for navnet. 18 Her blir det krevd visdom, og bare

‡ **13:5** 42 måneder er det samme som 3½ år, hvilket er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid. § **13:8** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

den som har forstand, kan regne ut udyrets tall. Det er et mennesketall, og tallet er 666*.

14

Lammet og de 144 000

1 Nå så jeg Lammet stå på Sions fjell*. Sammen med
Lammet sto de 144 000†, som hadde Lammets navn og hans
Fars navn skrevet i sine panner. 2 Jeg fikk høre stemmer fra
himmelen. Stemmene lød som lyden av store vannmasser,
og som drønn av torden, som et helt orkester av harper.
3 Disse tusener av mennesker som sto for Guds trone, for
de fire skikkelsene, de 24 lederne i himmelen, og de sang
en ny sang. Ingen kunne lære seg denne sangen uten de
144 000 som hadde blitt kjøpt fri fra jorden. 4 Det er de
som har holdt seg borte fra avgudsdyrkelse og har bevart
sin åndelige renhet.‡ De følger Lammet hvor det enn går.
De har blitt kjøpt fri fra jordens alle mennesker, som en
første innhøsting til Gud og Lammet. 5 De har aldri løyet
for noen, de er skyldfri.

De tre englene

6 Etter dette fikk jeg se en annen engel. Den fløy tvers
over himmelen og hadde et evig gledesbudskap å fortelle
for dem som bor på jorden, for alle land, stammer, språk og
folk.
7 Den ropte med kraftig stemme: "Ha respekt for Gud
og gi ham æren. Tiden er kommet da han skal dømme.
Tilbe ham som skapte himmelen, jorden, havet og alle
vannkildene."
8 En annen engel fulgte etter ham og ropte: "Den store
byen Babylon har falt. Denne byen som dro med seg
verdens folk i sine seksuelle utskeielser og ble årsak til at
de nå må drikke Guds vredes vin."§
9 Så fulgte en tredje engel som ropte med kraftig stemme:
"Alle som tilber udyret*, bildet av udyret og bærer udyret

---

* **13:18** Det kan være et symbol, enten for et menneske navn, eller for tredobbel ondskap og ufullkommenhet, tallet 6 når ikke opp til det fullkomne tallet 7. * **14:1** Sions berg er det stedet der Jerusalem ligger. Her handler det om det himmelske Jerusalem som blir omtalt i kap.21. † **14:1** De 144 000 er et symbolsk tall, 12×12×1 000. Det står enten for alle troende, eller for alle jøder som har begynt å tro på Jesus som Messias, den lovede kongen. Se også noten til 21:16. ‡ **14:4** På gresk: De har ikke skitnet seg til med kvinner, men er rene som uskyldige. Dette bilde på seksuell renhet viser sannsynligvis til at de har holdt seg borte fra den prostituerte kvinnen, det vil si denne verdens onde system, som blir omtalt i v.8 og i kap.17. § **14:8** Se Jeremia 25:12-15. * **14:9** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10.

sitt merke i sin panne eller på hånden, 10 de vil også måtte
drikke av Guds vredes vin. Ublandet har den blitt fylt opp
i Guds vredes beger. De vil bli plaget med ild og svovel
foran Guds engler og Lammet.† 11 Røken fra deres plager vil
stige opp i all evighet. De vil ikke få noen lindring verken
dag eller natt. Dette rammer alle disse som tilber udyret og
bildet av det og som tar på seg merket med udyrets navn‡.
12 Her gjelder det at de som tilhører Gud, har langvarig
utholdenhet og holder fast ved Guds befalinger og troen på
Jesus."
13 Jeg hørte en stemme fra himmelen som sa: "Skriv dette
ned: Lykkelige er de som fra og med nå dør mens de trofast
følger Herren Jesus! Ja, sier Guds Ånd, de skal få hvile fra
sitt strev og deres gode gjerninger følger med dem!"

Høsttid over jorden

14 Jeg fikk se en hvit sky. På den satt noe som lignet en
menneskesønn§. Han hadde en krans av gull på hodet og
en skarp sigd i hånden.
15 En engel kom nå ut fra templet og ropte med kraftig
stemme til ham som satt på skyen: "Det er tid til å høste!
La din sigd svinge over jorden, for avlingen er moden."
16 Han som satt på skyen, svingte sigden over jorden, og
avlingen på jorden ble samlet inn. 17 Enda en engel kom ut
fra templet i himmelen. Han hadde også en skarp sigd.
18 Så kom en engel ut fra alteret i templet. Han hadde
makt over ilden og ropte med kraftig stemme til engelen
som hadde den skarpe sigden: "Ta sigden og skjær av
drueklasen fra jordens vinstokk, for druene er modne."
19 Da svingte engelen sigden over jorden og skar av
drueklasen og kastet druene i Guds vredes store vinpresse.
20 Druene ble trampet til mos i vinpressen utenfor byen.*
Fra pressen fløt en strøm av blod som var så dyp at den
ville nådd opp til bislet på en hest, og strømmen var 1 600
stadier† lang.

15

Den nye sangen i himmelen

† **14:10** "Ild og svovel". Se Salmenes bok 11:6. ‡ **14:11** Merket med udyrets navn finnes beskrevet i 13:16-18. § **14:14** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, som Jesus brukte om seg selv. Bildet er hentet fra Daniel 7:13-14. * **14:20** Et bilde på Guds dom hentet fra Jesaja 63:1-6. † **14:20** 1 600 stadier er 30 mil. Men tallet kan være symbolsk, 4×4×100, der 4 står for de fire verdensretningene. Tallet 1 600 skulle da representere hele verden.

1 Nå fikk jeg se et annet symbolsk og fantastisk drama i
himmelen.
Jeg så sju engler. De var valgt ut for å spre de sju siste
katastrofene på jorden. Disse katastrofene er de siste, for
når de er over, kommer Guds sinne til å være slutt.
2 Jeg så noe som lignet et hav av glass blandet med ild.
På det sto alle dem som hadde lykkes med å komme fri fra
udyret*, bildet av udyret og tallet som representerer navnet
på udyret. Alle holdt de Guds harper i hendene sine. 3 De
sang Guds tjener Moses sine sanger og Lammets sang:†
"Store og vidunderlige er dine gjerninger, Herre Gud, du
som har all makt.
Du er rettferdig og sann i alt det du gjør, du høvding
over alle land.‡
4 Hvem ville ikke frykte for deg, Herre, og hylle deg? Du
alene er hellig.
Alle folk vil komme og tilbe deg, for dine rettferdige
dommer er blitt synlige."
5-6 Videre så jeg i synet mitt hvordan templet i himmelen,
vitnesbyrdets telt§, ble åpnet. Fra Det aller helligste kom de
sju englene som var valgt ut til å spre de sju katastrofene.
De var kledd i skinnende hvitt tøy av lin og hadde gullbelter
over brystet. 7 En av de fire skikkelsene rakte hver av de sju
englene skålen sin av gull. Hver skål var fylt av Guds sinne,
sinne fra ham som lever i all evighet. 8 Det aller helligste ble
fylt av røk fra hans herlighet og makt, og ingen kunne gå
inn der før de sju katastrofene fra de sju englene var over.

16

Sju engler med sju plager

1 Jeg hørte en kraftig stemme fra Det aller helligste i
templet si til de sju englene: "Gå og tøm de sju skålene
med Guds sinne ut over jorden."
2 Da gikk den første engelen bort og tømte skålen sin over
jorden. Fryktelige og plagsomme byller slo ut på dem som
bar udyrets* merke og tilba bildet av udyret.
3 Den andre engelen tømte skålen sin over havet. Vannet
ble som blodet fra et dødt menneske, og alt som levde i
sjøen, døde.

---

* **15:2** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. † **15:3** "Moses sang", se Andre Mosebok 15:1-18. "Lammets sang", se 14:3. ‡ **15:3** Mange håndskrifter har i stedet: Evighetens høvding. § **15:5-6** Før Israels folk hadde bygd et virkelig tempel, brukte de et telt. I det innerste rommet, som ble kalt "Det aller helligste", ble det oppbevart en gullkiste, arken, med paktstegnet, det vil si steintavlene med de ti budene. * **16:2** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10.

4 Den tredje engelen tømte skålen sin over elvene og
vannkildene. De ble også forandret til blod.
5 Så hørte jeg at engelen som hadde makten over vannet
sa:
"Rettferdig er du som er til og alltid har vært,
du Hellige som har felt denne dommen.
6 Innbyggerne på jorden har drept profetene som bar fram
budskapet ditt,
og de menneskene som tilhører deg.
De har latt blodet deres renne på jorden.
Derfor har du gitt dem blod å drikke.
Dette er straffen de har fortjent."
7 Jeg hørte en stemme fra alteret i templet si:
"Ja, Herre Gud, du som har all makt,
dine dommer er sanne og rettferdige."
8 Den fjerde engelen tømte skålen sin over solen. Solen
fikk tillatelse til å svi menneskene med sin ild. 9 Da
menneskene ble brent av den voldsomme heten fra solen,
forbannet de Gud som hadde makt til å sende slike plager.
Ingen angret synden sin, vendte om til Gud og ga ham æren.
10 Så tømte den femte engelen skålen sin over udyrets
maktsentrum. Da ble hans rike dekket av mørke. Men-
neskene bet tungene sine i biter av smerte. 11 De forbannet
Gud i himmelen for sine plager og byller, men de angret
ikke sine onde handlinger og vendte om til Gud.
12 Den sjette engelen tømte skålen sin over den store
elven Eufrat. Den tørket ut, slik at veien lå åpen for
makthaverne fra Østen. 13 Jeg så tre onde ånder som så ut
som padder. De kom fram fra draken sin munn, av udyret
sin munn og av den falske profeten sin† munn. 14 Disse
demoniske åndene som kan utføre mirakler, gikk ut til alle
verdens makthavere og overtalte dem til å samle seg til
kamp mot Herren Jesus på den store dagen, da Gud, som
har all makt, skal dømme verden.
15 "Lytt", sier Jesus: "Jeg kommer uventet som en tyv om
natten! Lykkelig er den som holder seg våken og har klærne
sine parat, slik at han ikke behøver gå naken og skamfull
når de han møter, ser ham."‡
16 De onde åndene samlet alle verdens makthavere på det
stedet som på hebraisk blir kalt Harmageddon§.

† **16:13** "Den falske profeten" er et annet navn på "det andre udyret", som finnes beskrevet i 13:11-18. ‡ **16:15** Se Matteus sin fortelling om Jesus 24:42-43.
§ **16:16** Harmageddon er sannsynligvis fjellet Megiddo i Israel, et sted der kamper har blitt utkjempet i tusener av år.

17 Til slutt tømte den sjuende engelen skålen sin over
luften. Da hørte jeg en kraftig stemme fra tronen i Det
aller helligste i templet, og den sa: "Det er skjedd!" 18 Det
lynte, drønnet av torden og ble et stort jordskjelv som var så
kraftig at ingen noen gang sett noe tilsvarende. 19 Den store
byen ble kløvd i tre deler. Mange byer rundt om i verden
styrtet sammen. Gud glemte ikke den store byen Babylon
og syndene som florerte, og lot byen tømme begeret med
hans glødende vredes vin. 20 Alle øyene forsvant, og fjellene
var borte. 21 Det falt enorme hagl på omkring 40 kilo fra
himmelen ned over jorden. Menneskene forbannet Gud for
haglene, etter som katastrofen var en så fryktelig pine.

17

Den prostituerte kvinnen

1 En av de sju englene som hadde tømt ut plagene, kom nå
fram og snakket til meg. Han sa: "Kom, jeg vil vise deg dom-
men som skal ramme den prostituerte kvinnen, den store
byen som ligger ved de mange vann. 2 Makthaverne i alle
land har ligget med henne. Innbyggerne på jorden har ruset
seg som av vin med hennes seksuelle løssluppenhet.*"
3 I synet som Guds Ånd lot meg se, ble jeg av engelen
ført ut i ørkenen.† Der fikk jeg se en kvinne som satt på
et lysende rødt udyr‡. Udyret var tatovert med navn som
spottet Gud. Det hadde sju hoder og ti horn. 4 Kvinnen
bar klær av mørkerøde og lysende rødt§ tøy, og hun hadde
vakre smykker av gull, edelsteiner og perler. I hånden
holdt hun et beger av gull som var fylt av snuskete og
skitten styggedom fra hennes seksuelle løssluppenhet. 5 På
pannen hennes sto det skrevet et navn som hadde en
hemmelig formel:

"Babylon den store,
alle prostituerte
og styggedommens mor i verden."

6 Jeg så at kvinnen også var ruset. Hun hadde drukket seg
full på blodet fra dem som tilhører Gud, fra dem som er
blitt martyrer fordi de hadde spredd budskapet om Jesus.
Jeg stirret på henne med vantro forskrekkelse.
7 "Hvorfor er du så forskrekket?" spurte engelen. "Jeg vil
fortelle deg hvem hun er og hvem udyret som hun rir på er,
det som har sju hoder og ti horn. 8 Udyret som du fikk se,

* **17:2** Se Jeremia 51:7. † **17:3** På gresk: Engelen førte meg i ånden ut i ørkenen. ‡ **17:3** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. § **17:4** På gresk: purpur og skarlagensrødt. Fargene var symboler for makt og luksus.

har eksistert, men er ikke mer, det skal på nytt komme opp av den bunnløse avgrunnen for så å gå under. En stor del av innbyggerne på jorden vil bli dypt sjokkert når de ser at udyret, det som har eksistert men ikke er mer, og som på nytt kommer tilbake. De eneste som ikke blir forskrekket, er de som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham, og derfor har sine navn skrevet i livets bok*, slik som Gud hadde bestemt allerede før verden ble skapt.

9 I dette blir det krevd både visdom og forstand. De
sju hodene representerer sju høyder som kvinnen sitter
på. Samtidig er de sju makthavere. 10 Fem av disse
makthaverne har allerede falt, den sjette regjerer nå og
den sjuende skal komme. Hans regjeringstid skal bli kort.
11 Udyret som har eksistert, men ikke er mer, det er den
åttende makthaver. Han er også en av de sju og skal gå
under.
12 De ti hornene du så på udyret, er ti makthavere som
ennå ikke har begynt å regjere. De skal en kort periode
regjere sammen med udyret. 13 Alle ti vil bli enige om å
overdra makten og myndigheten til udyret. 14 Sammen med
udyret vil de kjempe mot Lammet. Lammet, og alle som har
takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre Lammet og trofast
holde seg til ham, de skal beseire alle disse makthaverne.
Lammet er alle herrenes Herre og alle kongenes konge."
15 Så sa engelen til meg: "De vassdragene som du så,
der den prostituerte bor, er et bilde på land, individer,
folk og språk. 16 Udyret og de ti hornene som du så, skal
hate den prostituerte, ta eiendelene og klærne, spise kjøttet
hennes og brenne henne opp i ilden. 17 Dette er helt i tråd
med Guds plan, for det er han som får de ti kongene til å
overdra makten til udyret, helt til Guds forutsigelse har gått
i oppfyllelse. 18 Kvinnen som du så i synet, hun er den store
byen som regjerer over makthaverne i alle land på jorden."

18

Babylons fall

1 Etter alt dette så jeg en engel komme ned fra himmelen.
Han hadde stor makt, og hans herlighet skinte som lyset fra
lyskastere over jorden. 2 Han ropte med kraftig stemme:
"Den store byen Babylon har falt.
Den har blitt et sted der demonene bor,
et oppholdssted for alle onde ånder,

* **17:8** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

en plass der motbydelige rovfugler samler seg.
3 Dommen har falt over den prostituerte,
over byen som trakk med seg verdens folk i sine seksuelle utskeielser
og ble årsak til at de nå må drikke Guds vredes vin.
Makthaverne i alle verdens land har ligget med henne.
Forretningsfolk i hele verden har blitt rike på hennes ufattelige luksus og overflod."
4 Så hørte jeg en annen stemme fra himmelen si:
"Dra bort fra henne, mitt folk,
slik at dere ikke synder sammen med henne
og må gjennomgå den samme straffen som hun får.
5 Syndene hennes har blitt stablet opp på hverandre
og rekker helt til himmelen.
Gud har ikke glemt det onde hun har gjort.
6 Dere skal behandle henne slik hun behandlet dere.
Gi henne dobbelt igjen for alt hun har gjort.
Hun ga andre av sin drikke,
så gi henne drikke som er dobbelt så bitter.
7 Hun omga seg med luksus og overflod,
så la henne få smake sin del av smerte og sorg.
Hun sier til seg selv: 'Her sitter jeg som dronning,
er ingen enke og kommer aldri til å oppleve sorg.'
8 På en og samme dag skjer forandringen,
og plagene rammer henne.
Hun vil få oppleve død, sorg, hunger,
og hun vil bli brent opp av ilden.
Mektig er Herren Gud som dømmer henne.
9 Makthaverne i verden, som tok del i hennes seksuelle utskeielser og nøt hennes luksus, skal gråte og jamre seg når de ser røken stige opp fra de forkullede restene av henne.
10 Av frykt kommer de til å stå langt unna for ikke å bli rammet av den samme straffen. De vil rope:
'Ulykken, ulykken har rammet deg Babylon,
du kraftfulle by!
På et øyeblikk har dommen kommet over deg.'
11 Forretningsfolkene på jorden vil sørge og gråte over deg. Det finnes ingen som vil kjøpe varene deres. 12 Ikke noe marked for gullet og sølvet deres, edelsteinene, perlene, stoff av lin og silke, mørkerødt og lysende rødt tøy*, aromatiske tresorter, varer av elfenben, kostbare treslag, kopper, jern og marmor. 13 Heller ikke krydder, parfyme, salve, røkelse, vin, olivenolje, fint mel, hvete, buskap, sauer

* **18:12** På gresk: Purpur og skarlagensraudt. Fargene var symboler på makt og luksus.

og hester, vogner, slaver og krigsfanger. 14 'Alt det vakre du
har lengtet etter, har gått tapt', roper de. 'All luksusen og
prakten som du satte så høyt, vil aldri mer tilhøre deg. Alt
er borte for alltid.' 15 Ja, forretningsfolkene som ble rike
ved å selge dette til henne, vil stå lang unna av frykt for å
bli rammet av den samme straffen. De vil gråte og jamre
seg og si:
16 'Ulykken, ulykken har rammet deg, du kraftfulle by!
Du som bar klær av fineste lin,
mørkerøde og lysende røde tøy,
du som hadde smykker av gull,
edelsteiner og perler.
17 På et øyeblikk forsvant all din rikdom!'
Alle handelsfartøyene, kapteinene, besetningene, ja, alle
som lever av å seile på havet, vil stå langt unna. 18 Når de
ser røken stige opp fra de forkullete restene av henne vil
de rope: 'Aldri har det eksistert en by som denne!' 19 De vil
strø jord på hodet for å vise sorgen sin, og de vil sørge og
rope:
'Ulykken, ulykken har rammet deg Babylon, du kraftfulle
by!
Du som gjorde alle skipsrederne rike i sin lengsel etter
luksus.
På et øyeblikk har alt gått tapt.'
20 Gled dere over hennes skjebne,
du himmel og alle dere som tilhører Gud.
Dere disipler av Jesus† og profeter som bar fram
budskapet hans, gled dere.
Endelig har Gud dømt henne for det hun gjorde mot dere!"
21 En stor engel løftet opp en stein, stor som en kvernstein,
kastet den i havet og sa:
"Med den samme kraften skal Babylon, den store byen,
bli styrtet i dypet og forsvinne for alltid.
22 Aldri mer skal lyden av musikk fra harper,
fløyter og trompeter bli hørt i deg.
Aldri mer skal håndverkere av noe slag finnes i deg.
Aldri mer skal noen male korn i deg.
23 Aldri mer skal lampene lyse i deg.
Aldri mer skal glade røster fra brud og brudgom bli
hørt i deg.
Dine kjøpmenn styrte handelen i hele verden,
og du bedro alle med din magi og okkultisme.
24 På dine gater rant blodet fra profetene som bar fram
budskapet ditt.

† **18:20** Blir også kalt apostler.

Ja, du passet på at de som tilhører Gud, ble myrdet over
hele verden."

19

Seiersjubel i himmelen

1 Etter dette hørte jeg noe som lød som kraftige stemmer
fra en stor skare mennesker i himmelen. De ropte:
"Hyll Gud!* Vår Gud har frelst oss!
Han har vist sin ære og makt
2 ved å dømme sant og rettferdig.
Han har dømt den prostituerte kvinnen,
den kraftfulle byen som ødela verden med sin seksuelle
utskeielser.
Han har hevnet seg på henne for drapene på sine
tjenerne."
3 Så ropte de enda en gang:
"Hyll Gud!
Røken fra henne stiger opp i all evighet!"
4 De 24 lederne i himmelen og de fire skikkelsene falt ned
og tilba Gud som sitter på tronen, og sa:
"Ja, det er sant!† Hyll Gud!"
5 Fra tronen kom det en stemme som sa:
"Hyll vår Gud, alle dere som er tjenerne hans,
alle dere som lyder og tilber ham,
både fine mennesker og vanlige folk."
6 Enda en gang hørte jeg noe som lød som stemmen fra
en stor skare mennesker. Stemmene lød som lyden av store
vannmasser, som drønnende torden. De ropte:
"Hyll Gud! Herren, vår Gud, han som har all makt,
han er den som regjerer.
7 La oss være glade og juble og gi ham æren.
Det er tid for Lammets bryllupsfest.
Hans brud har gjort seg i stand.
8 Gud har gitt henne rett til å kle seg i skinnende hvitt,
fint tøy av lin.
Det fine tøyet av lin er et bilde på at bruden,
alle som tilhører Gud, har fulgt hans vilje."
9 Engelen sa til meg: "Skriv: Lykkelige er de som er
innbudt til Lammets bryllupsfest." Han fortsatte: "Dette
er et sant budskap, og det kommer fra Gud."
10 Da falt jeg ned ved føttene av engelen for å hylle ham,
men han sa: "Nei, ikke gjør det! Jeg er bare Guds tjener,
akkurat som du og de andre troende som sprer budskapet

* **19:1** Grunnteksten har det hebraisk ordet: Halleluja. Samme ord forekommer i v.3, 4 og 6. † **19:4** I grunnteksten: Amen!

om Jesus. Det er Gud du skal tilbe, for sannheten om Jesus inspirerer menneskene til å holde fram Guds budskap."

Rytteren på den hvite hesten

11 Jeg så himmelen åpen, og jeg fikk se en hvit hest.
Rytteren som satt på den heter "Troverdig og Sann". Han
er rettferdig både når han dømmer og når han kjemper.
12 Øynene hans er som ild, og han har mange kroner på
hodet sitt. Ett navn står skrevet på ham, men ingen vet
hva det navnet betyr uten han selv. 13 Han er kledd i en
kappe som har blitt dyppet i blod. Navnet hans er "Ordet
fra Gud"‡. 14 Jeg så himmelens armeer, kledd i skinnende
hvitt, fint tøy av lin, som fulgte etter ham på hvite hester.
15 Fra munnen hans kommer det ut et skarpt sverd som han
skal beseire folkene med, og han skal herske over alle med
total makt§. Han skal trampe druene i Guds vinpresse til
mos, og Gud, han som har all makt, skal la folkene få drikke
sin glødende vredes vin.* 16 På kappen hans, over lårene,
står det skrevet et navn:
"Kongenes Konge og Herrenes Herre."
17 Jeg så også en engel som sto inne i solen. Han ropte med
kraftig stemme til alle fugler som fløy over himmelen: "Kom
hit og samle dere til Guds store måltid. 18 Dere skal få spise
kjøtt av makthavere, høye militære og ledere, fra hester og
ryttere, ja, fra alle folk, frie og slaver, fine mennesker og
vanlige folk."
19 Jeg så at udyret†, alle makthaverne i verden og armeene
deres hadde samlet seg for å kjempe mot ham som satt på
hesten og mot armeen hans. 20 Udyret ble tatt til fange,
sammen med den falske profeten‡, han som hadde utført
mirakler på udyrets oppdrag og bedratt alle som hadde tatt
imot udyrets merke og tilbedt bildet av udyret. Både udyret
og den falske profeten ble levende kastet i sjøen av ild som
brenner som svovel.§ 21 Hele armeen deres ble drept av
sverdet som gikk ut av munnen til rytteren. Alle fuglene
spiste seg mette på kjøttet deres.

20

Dragen blir bundet i 1 000 år

‡ **19:13** "Ordet fra Gud" er Jesus Kristus. Se Johannes sin fortelling om Jesus 1:1 og Johannes første brev 1:1. § **19:15** På gresk: Med et spir av jern. Se Salmenes bok 2:9. * **19:15** Et bilde på Guds dom hentet fra Jesaja 63:1-6 og Jeremia 25:12-15. † **19:19** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. ‡ **19:20** "Den falske profeten" er et annet navn på "det andre udyret", som finnes beskrevet i 13:11-18. § **19:20** Sjøen av ild er et bilde på helvete. Se Matteus sin fortelling om Jesus 25:41.

1 Etter dette fikk jeg se en engel komme ned fra himmelen.
Han hadde nøkkelen til den bunnløse avgrunnen og en
tung kjetting i hånden. 2 Han grep dragen, den gamle
slangen, som er djevelen eller Satan,* og bandt ham for
1 000 år. 3 Så kastet engelen ham ned i den bunnløse
avgrunnen og låste og forseglet den med et segl, slik at han
ikke kunne bedra folkene før de 1 000 årene hadde gått.
Etter det må han bli sluppet ut igjen for en kort periode.
4 Jeg så også troner. På dem satte noen seg som hadde
fått retten til å dømme. Disse som jeg så, var sjelene til de
menneskene som hadde blitt halshugget fordi de spredde
Guds budskap om Jesus. De hadde ikke tilbedt udyret†,
bildet av udyret eller tatt imot merke av udyret i sine
panner eller på hendene. Disse menneskene fikk liv igjen og
regjerte med Kristus, den lovede kongen, i 1 000 år. 5 Resten
av de døde ble ikke levende igjen før de 1 000 årene var ute.
Dette er den første oppstandelsen. 6 Lykkelige er de som
tilhører Gud og får være med i den første oppstandelsen.
Den andre døden‡ kan ikke skade dem, men de skal være
prester som tjener Gud og Kristus, den lovede kongen, og
skal regjere med ham i 1 000 år.

Satan får sin straff

7 Når de 1 000 årene er ute, skal Satan bli sluppet løs av
sitt fengsel. 8 Han skal gå ut og bedra folk fra alle jordens
hjørner, de som blir kalt Gog og Magog,§ og samle dem til
kamp. De skal være tallrike som sanden i havet. 9 Jeg så
hvordan de dro fram over hele jorden og omringet den byen
som Gud elsker, det stedet der menneskene som tilhører
Gud, hadde samlet seg. Ild fra himmelen falt ned og utslettet
dem. 10 Djevelen som fortsatte sitt bedrag, ble kastet ned i
den samme sjøen av ild og svovel som udyret og den falske
profeten* hadde blitt. Der skal de bli plaget dag og natt i all
evighet.

Guds dom

11 Jeg så en stor hvit trone og ham som sitter på den. Da
han sto fram, forsvant jorden og himmelen, de var ikke mer.
12 Jeg så også de døde, både fine mennesker og vanlige folk.
De sto for Gud, og bøker ble åpnet. Også en annen bok

---

* **20:2** "Djevelen" er gresk, "Satan" er hebraisk. Begge ordene betyr "de som anklager deg". † **20:4** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. ‡ **20:6** Forklaringen finnes i v.14. § **20:8** Sannsynligvis et symbolsk bilde på alle fiender av Guds folk. Se Esekiel 38–39. * **20:10** Udyret og den falske profeten finnes beskrevne i kap.13, der den falske profeten ble kalt "det andre udyret".

ble åpnet. Det var livets bok[†]. De døde ble dømt etter det
som sto i de første bøkene, for der var alle gjerningene
deres skrevet ned. 13 Havet ga tilbake de døde som var i
det. Dødens rike[‡] ga tilbake de døde som var i det. Hver og
en ble dømt etter sine gjerninger. 14 Så ble selve døden
og dødens rike kastet i den brennende sjøen. Dette er
den andre død, den brennende sjøen. 15 Hver og en som
ikke hadde sitt navn skrevet i livets bok, ble kastet i den
brennende sjøen.

21

En ny himmel og en ny jord

1 Jeg så en ny himmel og en ny jord. Den første himmelen
og den første jorden var borte, og havet var ikke mer. 2 Jeg
så Guds by, det nye Jerusalem, komme ned fra himmelen,
fra Gud. Den var pyntet som en brud som er klar til å møte
sin brudgom.

3 Jeg hørte en kraftig stemme fra tronen si: "Se, nå har
Gud tatt bolig blant menneskene! Han skal bo sammen med
dem, og de skal være hans folk, ja, Gud selv skal være hos
dem.[*] 4 Han skal tørke hver tåre av øynene deres, og døden
skal ikke eksistere mer. Det skal ikke lenger forekomme
noen sorg eller gråt eller pine. Alt det som før var, er nå
borte."

5 Han som sitter på tronen sa: "Se, jeg gjør alle ting nye!"
Så sa han til meg: "Skriv dette ned, for det jeg sier er
pålitelig og sant. 6 Det har skjedd! Jeg er alfa og omega,[†]
begynnelsen og slutten på alle ting. Jeg vil la den som er
tørst, få drikke av kilden med livets vann helt gratis.[‡]

7 Den som vinner seier over det onde, skal få alt dette
som gave. Jeg vil være hans Gud, og han skal være min
sønn. 8 De feige, de som fornekter meg, de onde og korrupte,
mordere, de som lar seg bruke i seksuell løssluppenhet, de
som driver med magi og okkultisme, avgudsdyrkere og alle
løgnere, stedet for alle disse blir i sjøen som brenner av ild
og svovel. Det er den andre død."

Det nye Jerusalem

[†] **20:12** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29. [‡] **20:13** På gresk: Hades. [*] **21:3** En del håndskrifter har: Skal være hos de som deres Gud. [†] **21:6** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det greske alfabetet. [‡] **21:6** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10.

9 Så kom en av de sju englene som hadde tømt skålene
med de sju siste plagene og sa til meg: "Kom bli med meg,
jeg vil vise deg bruden, Lammets elskede.§"
10 I synet som Guds Ånd lot meg se, ble jeg av engelen
ført til en høy fjelltopp.* Fra toppen viste han meg Guds
by, Jerusalem, som kom ned fra himmelen, fra Gud. 11 Byen
strålte av Guds herlighet, og den gnistret som en kostbar
edelstein, som krystallklar jaspis. 12 Den hadde en stor og
høy mur med tolv porter, som ble voktet av tolv engler.
Navnene på Israels tolv stammer sto skrevet på portene.
13 Tre av portene lå mot nord, tre mot sør, tre mot øst og
tre mot vest. 14 Bymuren hadde tolv grunnsteiner. På dem
sto navnene på Lammets tolv disipler†.
15 Engelen som snakket til meg, holdt en målestokk av
gull i hånden for å måle byen, portene og muren. 16 Da han
målte byen, fant han at den var bygget som en kube. Den
var like bred som den var lang, og høyden var nøyaktig
den samme. Alle målene var 12 000 stadier‡. 17 Så
målte engelen muren og fant at tykkelsen var 144 alen§
som tilsvarer de menneskelige målene, som også engelen
brukte.
18 Muren var bygget av edelstein, av jaspis. Byen var av
rent gull, som lignet gjennomsiktig glass. 19 Grunnsteinene i
bymuren var av alle slags vakre edelsteiner. Den første var
en jaspis, den andre en safir, den tredje en kalsedon, den
fjerde en smaragd, den femte en sardonyks, 20 den sjette
en karneol, den sjuende en krysolitt, den åttende en beryll,
den niende en topas, den tiende en krysopras, den ellevte
en hyasint og den tolvte en ametyst. 21 De tolv portene var
laget av tolv perler, og hver port besto av en massiv, udelt
perle. Den store gaten i byen var av rent gull som lignet
gjennomsiktig glass.
22 Jeg så ikke noe tempel i byen. Herren Gud, han som
har all makt, er selv tempel i byen, han og Lammet. 23 Byen
trenger verken sol eller måne, for Guds herlighet stråler
over den, og Lammet er deres lys. 24 Folkene på jorden skal

---

§ **21:9** "Bruden" er et bilde på alle som tilhører Gud. * **21:10** Eller: Engelen førte meg i ånden til en høy bergtopp. † **21:14** Blir også kalt apostler. ‡ **21:16** 12 000 stadier er 220 mil. Men målet er sannsynligvis symbolsk. Byen var bygget som en kube, akkurat som Det aller helligste i templet i Jerusalem. Alt i byen har med det Hellige tallet 12 å gjøre. Murens lengde er 12×1 000, murens tykkelse er 12×12, og det finnes 12 grunnsteiner og 12 porter. Dette skal sannsynligvis symbolisere forbindelsen mellom Israels folk, med sine 12 stammer, og Guds menighet, med sine 12 disipler, også kalte apostler. Se også Esekiel 48:30-35. § **21:17** 144 alen er 65 m, men målet er sannsynligvis symbolsk, 12×12. Se noten til 21:16.

bli ledet av dette lyset, og verdens makthavere skal komme
til byen med sine rikdommer. 25 Portene i byen skal aldri
bli stengt, for dagen tar ikke slutt, og det finnes ingen natt.
26 Alt kostbart og herlig som folkene eier, skal bli ført inn
dit. 27 Ikke noe uverdig skal bli tillatt å komme inn, det blir
ingen som gjør noe ondskapsfullt eller uhederlig, bare de
som har navnene sine skrevet i livets bok*, og som tilhører
Lammet, får plass.

22

Elven med livets vann

1 Han viste meg en elv med livets vann, glitrende som
krystall. Den kom fra Guds og Lammets trone. 2 Midt i den
store gaten fløt den fram. På begge sider av elven vokste
livets tre, som bærer frukt tolv ganger om året og gir avling
hver måned. Bladene fra trærne er medisin for alle folk.*
3 Ingen som Gud har dømt til å gå under, eksisterer lenger.
Guds og Lammets trone skal stå i byen, og tjenerne hans
vil tilbe ham. 4 De skal se ham ansikt til ansikt, og navnet
hans vil stå skrevet på pannene deres. 5 Det skal aldri mer
bli mørkt, og ingen skal lenger behøve lampe eller solens
lys, for Herren Gud skal lyse over alle. De skal regjere i all
evighet.

6 Etter dette sa engelen til meg: "Mitt budskap er troverdig
og sant. Herren Gud, som gir budskapet til profetene, han
har sendt sin engel for å vise tjenerne sine det som snart vil
skje."

Jesus kommer snart

7 "Se", sier Jesus, "jeg kommer snart! Lykkelig er den som
tar være på budskapet fra Gud som er skrevet ned i denne
boken."

8 Det var jeg, Johannes, som fikk høre og se alt dette. Da
jeg hadde hørt og sett alt, falt jeg ned for å hylle engelen som
hadde vist det for meg. 9 Han sa: "Nei, gjør ikke det! Jeg
er bare Guds tjener, akkurat som du og de andre profetene
som bar fram Guds budskap på samme måten som alle dem
som tar være på det som står i denne boken. Det er Gud du
skal tilbe." 10 Han sa til meg: "Ikke hold budskapet fra Gud
hemmelig, det som du har skrevet ned i denne boken. Det
drøyer ikke lenge før alt dette går i oppfyllelse.

11 En kort periode til får den onde fortsette å være ond,
og den som synder, får fortsette å synde litt til. Den som er

* **21:27** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29. * **22:2** Se Første Mosebok 2:9 og Esekiel 47:12.

god, fortsetter å være god, og den som lever fullt og helt for Gud, fortsetter å leve fullt og helt for Gud."

12 "Se", sier Jesus, "jeg kommer snart. Jeg har med meg
lønnen som skal bli delt ut til hver og en etter gjerningene
hans. 13 Jeg er alfa og omega,† den første og den siste,
begynnelsen og slutten på alle ting."

14 Lykkelige er de som vasker klærne sine rene.‡ De
skal få rett til å spise av frukten fra livets tre og gå inn
gjennom portene i byen. 15 Utenfor står de som har vendt
Gud ryggen, de som har drevet med magi og okkultisme, de
som har hengitt seg til seksuell løssluppenhet, morderne,
avgudsdyrkerne og alle som har elsket løgnen og levd livet
sitt i falskhet.

16 "Jeg, Jesus, har sendt min engel til dere for å fortelle
om dette til menighetene. Jeg er etterkommer av kong
David og arving til hans trone. Jeg er den strålende
morgenstjernen.§"

17 Guds Ånd og bruden* sier: "Kom!" Når du hører dette,
skal du svare: "Kom!" Du som er tørst, kom, for den som
vil, kan få drikke av livets vann† helt gratis.

18 Jeg advarer alle som hører budskapet fra Gud i denne
boken: Dersom noen legger til noe i det som er skrevet, da
skal Gud la ham bli rammet av alle de plagene som det står
om i boken. 19 Dersom noen tar bort noe fra det budskapet
Gud har båret fram, da skal Gud ta bort hans del i livets tre
og den Hellige byen, som det står om i denne boken.

20 Han som forteller dette, sier: "Ja, jeg kommer snart!"
Ja, det er sant!‡ Kom, Herre Jesus!

21 Ta imot ønsket om at Herren Jesu godhet og kjærlighet
må være med dere alle.

---

† **22:13** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det gresk alfabetet. ‡ **22:14** Å vaske klærne sine er å bli uten skyld for Gud ved troen på at Jesus tok straffen for menneskene sine synder da han døde og ofret sitt blod. Se 7:14. § **22:16** "Davids slektning og arvingen til tronen hans" er en tittel på Messias, den lovede kongen. "Morgenstjernen" var et symbol for seier og makt. * **22:17** "Bruden" er et bilde på alle som tilhører Gud. † **22:17** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10. ‡ **22:20** I grunnteksten: Amen!